

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Περιλαμβάνον γενικῶς ἀνεκδότον ἀγιορειτικὴν κ.λ.π. ὕλην, οἷον ἀνεκδότους Ἀκολουθίας ἁγίων, Κανόνας παρακλητικούς καὶ μὴ, καὶ ἄλλα σοφὰ ἀποφθέγματα ἁγίων ἀνδρῶν παλαιότερων καὶ νεωτέρων, εὗρισκόμενα εἰς τοὺς Κώδικας τῶν ἱερῶν Μονῶν.

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΥΠΟ

ΣΩΤΗΡΙΟΥ Ν. ΣΧΟΙΝΑ

ΕΤΟΣ ΙΓ' 1948

1948

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ - ΣΩΤ. Ν. ΣΧΟΙΝΑ

ΕΝ ΒΟΛΩ

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Γιὰ τοῦτο καὶ μὲ δίκαιον
κῆπον καὶ περιβόλι,

τῆς Παναγίας Δέσποινας
τὸ ὀνομάζουσι ὅλοι.
(Καيسάριος Δαπόντες)

ΙΑΡΥΤΗΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ (†1940)
ΙΑΤΡΟΣ - ΜΟΝΑΧΟΣ

Ἐν Βόλῳ
Ἰανουάριος - Ἀπρίλιος 1948

Διευθυντής - Ἰδιοκτήτης
ΣΩΤ. Ν. ΣΧΟΙΝΑΣ
Κοραή 47 ἐν Βόλῳ

ΕΥΧΕΤΗΡΙΟΝ

Ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ νέου ἔτους 1948 ἡ «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» εὐχεται εἰς τοὺς σεβαστοὺς καὶ ἀγαπητοὺς ἀναγνώστας τῆς, ὅπως ἐπιδαψιλεύσῃ ὁ Κύριος κατ' αὐτὸ εἰς αὐτοὺς πλουσίας τὰς δωρεὰς καὶ εὐλογίας του, ἐνώση διὰ τῶν εὐχῶν του τὰς δύο ἀντιμαχομένας μερίδας τῶν Ἑλλήνων, φωτίσῃ τοὺς ἀντιθέτους εἰς μετάνοιαν καὶ ἐπιστροφὴν εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας καὶ οὕτω πραγματοποιηθῇ μία διαρκὴς καὶ μόνιμος εἰρήνη, οἷα ὑπάρχει εἰς τὴν χώραν τῶν πρωτοτόκων, τῶν ἀπογεγραμμένων ἐν οὐρανοῖς.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

ΔΩΔΕΚΑΕΤΗΡΙΣ

Μία ἐργασία τόσον σιωπηρὰ καὶ τόσον ἀθόρυβος συντελεῖται ἡδη δώδεκα ὀλόκληρα ἔτη. Οἱ ὀλίγοι ἀλλ' ἐκλεκτοὶ ἀναγνώσται, οἱ παρακολουθοῦντες τὴν μικρὰν αὐτὴν ἐργασίαν καὶ μετ' ἀνυπομονησίας περιμένοντες τὸ νέον τεῦχος, ἐγνώρισαν καλῶς τὸν σκοπὸν τοῦ περιοδικοῦ τούτου καὶ διὰ τοῦτο πάση θυσίᾳ τὸ ὑπο-

στηρίζουν. Ὁ σκοπὸς τοῦ περιοδικοῦ μας εἶναι νὰ παρουσιάσῃ εἰς τοὺς ἀναγνώστας τοῦ τὴν στρατευομένην Ἐκκλησίαν τῶν παρελθόντων αἰώνων, ἰδίᾳ τὴν τῆς Βυζαντινῆς περιόδου, ἐποχῆς, καθ' ἣν ἠκμαζεν ἡ ζωσα πίστις, ἐπιτελουμένων θαυμάτων τῆς πίστεως, καὶ ἐκέρδιζεν ὁ Κύριος περισσοτέρας ψυχὰς παρ' ὁ-

σας σήμεραν

Ἡ κοινωνία μας σήμεραν θέλει τὸν Χριστιανισμόν ἐξειλιγμένον καθὼς ἐπίσης καὶ τοὺς ὁπαδούς του Χριστιανούς. Ἡμεῖς θέλομεν τὸν Χριστιανισμόν ἀνεξέλικτον, διότι ὁ «Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς καὶ σήμεραν, ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας.

Δὲν θὰ εἶνε ὑπερβολὴ ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ὁ αἰὼν μας εἶνε ὁ πονηρότερος ἀπὸ ὅλους τοὺς παρελθόντας μεταχριστιανικοὺς αἰῶνας».

Παρημελήσαμεν οἱ Χριστιανοὶ καὶ δὲν ἐφαρμόζομεν τὰς διατάξεις καὶ συστάσεις τῶν ἁγίων πατέρων μας, συστάσεις αἱ ὁποῖαι ὀδηγοῦν κατ' εὐθειαν εἰς τὸν Χριστόν, προσπαθοῦμεν δὲ διὰ λοξοδρομιῶν καὶ ἀτραπῶν νὰ φθάσωμεν ἐκεῖ ὅπου πρέπει, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν φθάνομεν. Καὶ ἀτραποὺς ἐννοοῦμεν ὅλα τὰ ξένα καὶ ὀθνεῖα συστήματα, τὰ ὁποῖα θέλομεν νὰ ἐφαρμόσωμεν, ἵνα δι' αὐτῶν εὐρωμεν τὸν προορισμόν μας, ἀλλὰ καὶ πάλιν δὲν τὸν εὐρίσκομεν.

Ἐδειξάμεν πρὸς τοὺς ἀλλογενεῖς Ὁρθοδόξους λαοὺς ὅλην τὴν χριστιανικὴν ἀγάπην μας, ἦν ἀπὸ τὸν ἴδιον Κύριόν μας ἀρνούμεθα, διὰ νὰ σύρωμεν αὐτοὺς ἀπὸ τὴν πλάνην τῆς ἀποστασίας τῶν εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν, ἀλλὰ λίγο-λίγο κινδυνεύομεν νὰ παρασυρθῶμεν ἡμεῖς ἀπὸ αὐτούς.

Ἐχρησιμοποίησαμεν τὴν κομμουνιστικὴν γλῶσσαν διὰ νὰ σύρωμεν τοὺς κομμουνιστὰς εἰς τὴν ἀλήθειαν τοῦ Εὐαγγελίου, (αὐτὸ θὰ ἦτο τὸ μέγιστον κέρδος διὰ τὴν Ὁρθοδοξίαν), ἀλλὰ ὑπάρχει φόβος νὰ παρασυρθῶμεν ἡμεῖς ἀπὸ αὐτούς, διότι

συνηθίζοντες εἰς τὴν βρωμερὰν αὐτὴν γλῶσσαν, θὰ λησμονήσωμεν τὴν ἰδικὴν μας καὶ θὰ καταργήσωμεν τὸ Εὐαγγέλιον, μὴ ἐννοοῦντες αὐτό.

Προχωροῦντες οὕτω εἰς τὴν χριστιανικὴν ἐξέλιξιν, θὰ λησμονήσωμεν κατὰ φυσικὸν λόγον τοὺς πατέρας τῆς Ἐκκλησίας μας μὲ τὰ διδάγματα καὶ τὰ ἐντάλματά των, ἕως ὅτου ψυγῇ τελείως ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν.

Ἡ τοιαύτη χριστιανικὴ ἐξέλιξις εἶνε ἐξέλιξις ἐπὶ τὰ χεῖρω πλανῶντων καὶ πλανωμένων, ἕως ὅτου φθάσωμεν εἰς τὴν ἡμέραν τῆς ὀργῆς τοῦ Κυρίου. Ὁ ἀντίδικος ἡμῶν διάβολος τείνει νὰ καταπῆ ὅλοσχερῶς τὸν κόσμον, κατὰ παραχώρησιν βέβαια τοῦ Θεοῦ, ἵνα, ἀφοῦ γνωρίσωμεν ἀργὰ ἢ γρήγορα τὸ μέγεθος τῆς πτώσεως ἡμῶν, συνέλθωμεν καὶ σωθῶμεν διὰ τῆς μετανοίας.

Ὁ ἀείμνηστος ἡμῶν Ἰδρυτῆς Ἀθανάσιος μοναχὸς Λαυριώτης Ιατρὸς († 1940) θὰ ἀγάλλεται ἐξ οὐρανοῦ καὶ θὰ σκιριᾷ ἡ ψυχὴ του διὰ τὴν πρόοδον τοῦ τελευταίου περιοδικοῦ του, τὸ ὁποῖον συνεπήξαμεν μὲ μικρὰς ἐλπίδας ἐπιτυχίας καὶ ἤδη συμπληρώσαντες δωδεκαετίαν, ἀρχόμεθα τοῦ ἰγ' ἔτους.

Ὁ Κύριος ὅστις ἐνδυναμώνει τὰ ἀσθενῆ καὶ τὰ ἀδύνατα, ἐνεδυνάμωσε καὶ ἐπευλόγησε τὴν ἐλαχίστην αὐτὴν ἐργασίαν τοῦ περιοδικοῦ τούτου. ὥστε οἱ ἀναγινώσκοντες αὐτὸ νὰ ὠφελῶνται πνευματικῶς καὶ οὕτως ἐκ τῆς ὠφελείας αὐτῶν ἀπολαμβάνη καὶ ὁ γράφων ἐλαχίστην ἀντιμισθίαν.

Σ. Σ.

Ο ΧΙΛΙΑΣΜΟΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 137 τοῦ ἰβ'. ἔτους)

Αἱ διδασκαλαί τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας.

Ἄλλ' οἱ συγγραφεῖς τῶν βιβλίων τούτων δὲν ἀρκοῦνται εἰς τὸ εἶπε γενικώτερον χαρακτηρίζουσαν τὴν χριστιανικήν. Ἐκκλησίαν ὡς «φευδῆ, ἀντίχριστον, βαβυλῶνα καὶ πόρνην» ἀλλὰ καὶ εἰδικώτερον πολεμοῦσαν πᾶν ὅ,τι ἢ χριστιανικήν. Ἐκκλησία ἀνέκαθεν διδάσκει ἐπὶ τῇ θάσει τῆς ἀγ. Γραφῆς καὶ τῆς ἱερᾶς Παραδόσεως. Προσπαθοῦν δηλαδὴ νὰ μὴν ἀφήσουν εἰς τὴν θέσιν του τίποτε ἀπὸ ὅσα ἢ χριστιανικήν διδάσκει. Καὶ πρὸς ἀπόδειξιν περιοριζόμεθα εἰς τὰ κυριώτερα χάριν συντομίας.

1) Πολεμοῦν τὴν θεότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εἶναι τοῖς πᾶσι γνωστὸν ὅτι ἀνέκαθεν θάσις τοῦ Χριστιανισμοῦ εἶναι ἡ πίστις εἰς τὴν θεότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἡ Γραφή κατηγορηματικῶς καὶ κατ' ἐπανάληψιν ὀνομάζει Θεὸν τὸν Ἰ. Χριστόν. «Καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος... καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο» (Ἰωάν. α' 1—14) «Οὔτινές εἰσιν Ἰσραηλίται, ἐξ ὧν ὁ Χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα, ὁ ὧν ἐπὶ πάντων Θεός, εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας» (Ρωμ θ' 5). «Πρὸς δὲ τὸν Υἱὸν λέγει· (ὁ Πατήρ) ὁ θρόνος σου ὁ Θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος» (Ἐβρ. α' 8).

Ἐν τούτοις διὰ τῶν βιβλίων τούτων οἱ λεγόμενοι σπουδασταὶ τῶν Γραφῶν ἀρνοῦνται διαρρηθῆναι καὶ πολεμοῦσαν ἀναφανδὸν τὴν θεότητα τοῦ Ἰ. Χριστοῦ. Ἄφ' ἐνόου γράφουν: «Ἄλλοι ἐπίσης ἰσχυρίζονται ὅτι ὁ Ἰ. Χριστὸς καθ' ὃν χρόνον ἦτο ἐπὶ τῆς γῆς, ἦτο τέλειος Θεὸς ὁμοῦ καὶ ἀνθρώπος. Καὶ ἡ θεωρία αὕτη ἐν τούτοις τυγχάνει ἐσφαλμένη» (Ἡ κιθάρα τοῦ Θεοῦ σ. 111 καὶ 113). Διὰ τὴν ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν ἀγαπητὸν αὐτοῦ Υἱόν, τὸν μέγαν

αὐτὸν ἀνθρώπον, εἰς τὴν γῆν... Ἄλλ' ὁ Ἰησοῦς, ὁ μέγιστος τῶν ἀνθρώπων ὁ ὀπίσθεν ποτὲ ἐζήσεν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὁ μόνος τέλειος ἀνθρώπος ἐκτὸς τοῦ Ἀδάμ...» (Ἡ κιθάρα τοῦ Θεοῦ σ. 138 καὶ 144). Ὁμοίως «Δὲν εἶναι δύσκολον νὰ ἴδῃ ὅτι ὁ Ἰησοῦς δὲν ἠδύνατο νὰ εἶναι ἐν μέρει Θεός καὶ ἐν μέρει ἀνθρώπος» (Αὐτ. σ. 142).

Ἄλλαχοῦ πάλιν γράφουν ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι κτίσμα δημιουργηθὲν ἐν ὠρισμένῳ χρόνῳ (ὅπως ἐδίδασκεν ὁ αἰρετικὸς Ἀρειος) καθὼς καὶ τὰ ἄλλα κτίσματα τοῦ Θεοῦ (Γραφ. Μελ. Ζ' σ. 35, «ἀπελευθέρωσις» σ. 18) καὶ ἄλλαχοῦ ὅτι ὁ Χριστὸς «ἦτο ἀγγελος ἢ διαγγελεὺς τοῦ Πατρός» («Ἡ κιθάρα» σελ. 109).

Εἰς ἄλλο μέρος γράφουν ὅτι ὁ Χριστὸς ἀπλῶς ἦτο ἀνθρώπος. «Πᾶσα διδασχὴ ἣτις ἐμολογεῖ ἕτι, ὅταν ἦλθεν ὁ Ἰ. Χριστὸς ἐν σαρκί, ἦτο περισσότερον ἢ ὀλιγώτερον τῆς σαρκίνης ὑποστάσεως, εἶναι διδασκαλία τοῦ ἀντιχριστοῦ, ὅστις εἶναι καὶ ὁ κατασκευαστὴς τῶν παρατεθέντων συμβόλων τῆς πίστεως» (Γραφ. Μελ. Ζ' σ. 137).

Ἄλλαχοῦ πάλιν ἀρνοῦνται ὅτι ὁ Χριστὸς ἀνέστη μετὰ σώματος. «Δυνάμεθα νὰ εἰμεθα ἐβέλαι εἰς τὸν ἡγέρθη ἐκ τῶν νεκρῶν μετὰ ἀνθρωπίνου σώματος» (Ἡ κιθάρα σ. 189, πρὸς Γραφ. Μελ. Ζ' 67).

2) Ἄρνοῦνται τὴν ἀγίαν Τριάδα. Ὁ ὀλοκλήρος ὁ Χριστιανικὸς κόσμος ἐμολογεῖ πίστιν εἰς Θεὸν Τριαδικόν, Πατέρα, Υἱόν καὶ Ἁγ. Πνεῦμα. Διότι ἡ Γραφή ῥητικῶς ἐκτὸς ἄλλων λέγει «Μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος» (Ματθ. κη' 19) καὶ «Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγ. Πνεύματος εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν» (Β' Κορινθ. ιγ' 14).

Παρ' ὅλον τοῦτο οἱ σπουδασταὶ τῶν

Γραφῶν οἱ τὰ βιβλία ταῦτα συγγράψαντες γράφουν. «Οἱ ἐκκλησιαστικοὶ διδάσκουσι τὸ ἀντιγραφικὸν καὶ δλάσφημον διὰ τὸν Θεὸν δόγμα τῆς Τριάδος» («Ἀπελευθέρωσις» σ. 216). Καὶ «Κατηγοροῦμεν καὶ καταγγέλλομεν.. ὅτι οὗτοι (οἱ κληρικοὶ) εἶναι πρωτοῦργοι τῆς παραλόγου καὶ πεπλανημένης διδασκαλίας τῆς ἀγ. Τριάδος... παραδεχόμενοι συγχρόνως ὅτι ἀδυνατοῦσι καὶ οὗτοι νὰ ἐξηγήσωσιν ἢ ἐρμηνεύσωσιν τὴν μωρὰν καὶ ἀνόητον ταύτην θεωρίαν» (Αὐτ. σελ. 221, «Παρηγορία διὰ τὸν λαόν» σ. 30).

3). Ἄρνοῦνται τὴν ὑπαρξιν ψυχῆς καὶ τὴν ἀθανασίαν αὐτῆς. Ἡ Γραφή εἰς πλείστα ὅσα μέρη ἰμιλεῖ περὶ ψυχῆς. Καὶ εἶναι ἀληθές ὅτι πολλαχοῦ τῆς Γραφῆς ἡ λέξις «ψυχὴ» τίθεται ἀντὶ τῆς λέξεως «ζωὴ ἢ ὑπαρξις». Ἄλλ' εἶναι ἐπίσης ἀναντίρρητον ὅτι εἰς τὴν ἀγ. Γραφήν γίνεται σαφῆς διάκρισις μεταξὺ τῆς σωματικῆς ζωῆς καὶ ψυχῆς. (πρβλ. Ματθ. ι' 28 Μαρκ. η' 37, Λουκ. ι' 27, Πραξ. κ'. 10, Β' Κορ. ιβ' 15, Φιλ. α' 27, Α Θεσο. ε' 23, Ἐβρ. δ' 12, Α' Πέτρ. β'. 11, κα' β' 25). Εἰς τὰ χωρία ταῦτα ἡ λέξις «ψυχὴ» δὲν ἀναφέρεται εἰς τὸ σῶμα οὔτε ὑπονοεῖ τὴν ζωϊκὴν ὑπαρξιν, ἀλλὰ χαρακτηρίζει ἴδιον συστατικὸν τοῦ ἀνθρώπου. Ρητῶς ὁ Κύριος προτρέπει «Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτείνειν» (Ματθ. ι' 28) καὶ διακρίνει τὴν ψυχὴν ἀπὸ τοῦ σώματος, εἰς τρόπον ὥστε νὰ εἶναι δυνατόν, ἀποκτεινομένου τοῦ σώματος, νὰ μὴ ἀποκτείνεται ἡ ψυχὴ.

Ὅτι δὲ ἡ ψυχὴ εἶναι καὶ ἀθάνατος ὀφισταμένη καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ σώματος, μαρτυρεῖ οὐ μόνον τὸ ἀνωτέρω σημειωθὲν χωρίον, ἀλλὰ καὶ τὰ (Λουκ. θ' 30-32, κγ' 43, Α' Πέτρ. γ' 18, Λουκ. ιστ' 24), ἐνθα γίνεται λόγος περὶ προσώπων νε-

ΔΙΔΑΧΑΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 91 τοῦ 1Β' ἔτους)

Περὶ τοῦ Ἁγίου Ἀρσενίου τοῦ Μεγάλου

Μέλλοντος τελευτᾶν τοῦ ἀββᾶ Ἀρσενίου ἐπαράχθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· οὐπω ἤλθεν ἡ ὥρα· ἔταν δὲ ἔλθῃ, λέγῃ ὑμῖν. Κριθῆναι δὲ ἔχω μεθ' ἡμῶν ἐπὶ τοῦ ἔθιματος τοῦ Χριστοῦ ἐάν δωτέ τὸ λείψανόν μου εἰς τινα. Οἱ δὲ εἶπον· τί οὖν ποιήσωμεν; ὅτι οὐκ οἶδαμεν

κρῶν μὲν ἴδη κατὰ τὸ σῶμα ἀλλὰ τὰ ὀποῖα ὑφίστανται καὶ νοσῶν καὶ μετὰ τὸν θάνατον.

Συμφώνως μὲ τὴν διδασκαλίαν ταύτην τῆς Γραφῆς καὶ δλόκληρος γενικῶς ὁ χριστιανικὸς κόσμος διδάσκει τὴν ὑπαρξιν τῆς ψυχῆς ὡς ἰδίου συστατικοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀθανασίαν αὐτῆς.

Οἱ λεγόμενοι ὁμῶς σπουδασταὶ τῶν Γραφῶν εἰς τὰ βιβλία τῶν γράφουν καὶ διδάσκουν πᾶν τὸ ἐναντίον. Καὶ δὴ:

α) Ἄρνοῦνται τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς. Γράφουν· «Οἱ ἐκκλησιαστικοὶ διδάσκουσιν ὅτι, οἱ ἄνθρωποι κέκτηνται ἀθάνατους ψυχάς, αἵτινες δὲν δύνανται νὰ ἀποθάνωσι, δόγμα τὸ ὁποῖον ὑποστηρίζεται μόνον ὑπὸ τοῦ μεγάλου ψεύδους τοῦ σατανᾶ» («Παρηγορία διὰ τοὺς λαούς» σ. 30).

Ἡ ἀθανασία τῆς ψυχῆς εἶναι τὸ πρῶτον ψεῦδος τὸ ὁποῖον εἶπε ποτὲ ὁ διάβολος («Σημεῖα διὰ τοὺς λαούς» σ. 21) «Καὶ ἕτερα πάλιν ἀπάτη διὰ τῆς ὁποίας ὁ σατανᾶς ἐτύφλωσε τοὺς ἀνθρώπους, εἶναι ἡ διδασκαλία ὅτι οἱ νεκροὶ διατελοῦσιν εἰσέτι συνειδητοὶ καὶ συναισθανόμενοι μετὰ θάνατον» («Ἡ κιθάρα» σ. 49.—Τυπολογικὴ καὶ σημειώσεις, τόμ. Α' σ. 17).

(Ἀκολουθεῖ)

ἐνταφιάσαι. Καὶ εἶπεν ὁ Γέρων· Οὐκ οἴ-
δατε θαλεῖν σχοινίον εἰς τοὺς πόδας μου
καὶ ἄραι με εἰς τὸ ὄρος ;

Ὡς δὲ ἔμελλε παραδοῦναι τὸ πνεῦμα,
εἶδον αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ κλαίοντα καὶ λέ-
γουσιν αὐτῷ, ἐν ἀληθείᾳ καὶ σὺ φοβῆ Πά-
τερ ; καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ὁ φόβος ὁ νῦν μετ'
ἐμοῦ ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ, μετ' ἐμοῦ ἦν ἄφ'
οὐ ἐγενόμην Μοναχός. Καὶ οὕτως ἐκοιμή-
θη. Ἀκούσας δὲ ὁ ἀββᾶς Ποιμὴν ὅτι ἐκαι-
μήθη, δακρῦσας εἶπε· μακάριος εἰ ἀββᾶ
Ἄρσένιε ὅτι ἔκλαυσας σεαυτὸν εἰς τὸν
κόσμον τοῦτον. Ὁ γὰρ μὴ κλαίων ἑαυτὸν
ᾧδε, αἰωνίως ἐκεῖ κλαύσεται· εἴτε οὖν
ᾧδε ἐκουσίως, εἴτε ἐκεῖ ἀκουσίως ὑπὸ θα-
σάνων, ἀδύνατον μὴ κλαῦσαι τινα.

Θεοδωρήτου Ἐπισκόπου Κύρου

Ἐν τῷ τῆς κρίσεως καιρῷ, τῆς ἡμετέ-
ρας κακίας, ὡς οἶόν τις οὐλῆς εὐπρή-
στου, καθάπερ τὴν θείαν ἐκκαιούσης ὀρ-
γῆν, πόρρω σου γενήσεσθαι φησι τῆς τῶν
δικαίων ὁδοῦ, δίκας τίνοντες, ὧν κατὰ
τόνδε τὸν βίον πεπλημμελήκαμεν. Τηνικαῦ-
τα δὲ καὶ οἱ ἀληθῶς καὶ θεδαίως εἰς Θεὸν
ἠλπικότες λήφονται τῆς ἐλπίδος καρπὸν,
τὸν μακαρισμὸν. Τὸ μέλλον τοίνυν ὑπογρά-
φει κριτήριον, ἐν ᾧ μετὰ τάχους ὀργίζε-
ται, ὡς ὀφείλων τῇ τιμωρίᾳ σφραγίσαι
τὴν ἀπόφραξιν. Ἐνταῦθα δέ, θυμοῦται
μὲν, οὐ μὴν ἐν τάχει, ἀλλὰ μακροθύμως,
μαλθακῶν τὸ πῦρ ἀναπτῶ τῆς ὀργῆς,
ἴσως τις αὐτὸ σθέσει τῷ δακρῦν τῆς με-
τανοίας. Μακάριοι πάντες οἱ πεποιθότες
ἐπ' αὐτὸν εἰ καὶ κατὰ τὸν παρόντα βίον
ἔχουσι τὸν μακαρισμὸν οἱ τῆς ἀρετῆς ἀ-
θληταί.

Ἄλλ' οὖν ἀληθέστερον αὐτὸν κατ' ἐκεί-
νην δέξονται τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν οἱ πο-
νηρὰ συνεζηκότες, τὴν θείαν ὀργὴν καθ'
ἑαυτῶν ἐπισπάσσονται. Οἱ οὖν ἐπ' αὐτῷ
πεποιθότες, μακάριοι κἂν ὡσιν ἁμαρτω-

λοί, κἂν ἐκλεκτοὶ σφόδρα καὶ δίκαιοι.
Ὁ μὲν γὰρ δίκαιος ἀμοιβῆς, συγγνώμης
δὲ ὁ ἁμαρτωλὸς τεύξεται. Ὁ Θεὸς ἐμφα-
νῶς ἤξει τὸ πρῶτον μὲν οὐκ ἐμφανῶς
παραγέγονεν, ἀλλ' ἀφορητὶ καὶ εἰς
τοὺς πολλοὺς κρυπτόμενος· ἀλλ' οὐ τὸ
δεύτερον οὕτως, ἀλλὰ φανερώς, ὡς μηδὲ
χρεῖαν ἔχειν τοῦ παραγγέλλοντος αὐτοῦ
τὴν παρουσίαν.

Τότε γὰρ δικαστηρίου καιρὸς καὶ κρί-
σεως· διόπερ οὐχ ὡς ἱατρος, ἀλλ' ὡς δικα-
στής φαίνεται· ὁ γοῦν Δανιήλ καὶ θρόνον
αὐτοῦ βλέπει καὶ τὸν ποταμὸν τὸν πρὸ
τοῦ βήματος συρόμενον, πῦρ ἐνώπιον αὐ-
τοῦ, ὅμοῦ τότε ἀναλλοίωτον αὐτοῦ καὶ
ἄτρεπτον καὶ φωτεινὸν καὶ ἀπρόσιτον.
Διὰ τούτων παραστῆσαι βούλεται, καται-
γίς σφοδρὰ καὶ καταιγίς λέγεται, ἡ δῶλος
χιόνος ἀφόρητος, τὸ ἐμπίπτον ἅπαν πα-
ρασύρουσα καὶ καταστρέφουσα ἢ ραχδαία
πνευμάτων ῥύμη τὸ αὐτὸ ἐργαζομένη.
Δεῖξαι τοίνυν βουλόμενος τὸ ἀφόρητον τῆς
κολάσεως ἐκείνης, ταύτας παρήγαγε τὰς
εἰκόνας.

Ἀνδρέου Ἀρχιεπ. Καισαρείας

Ἐρώτησις : Ποῦ αἱ ψυχαὶ ἀπέρχονται
μετὰ τὴν ἐκδημίαν τοῦ σώματος ;

Ἀπόκρισις : Καθὼς λέγει ὁ μακάριος
Ἐπιφάνιος ἐν ταμείοις ἀξίοις τῶν βεβιω-
μένων ἐκάστη. Καὶ εἰκότως· δεῖ γὰρ αὐ-
τὰς καὶ πρὸ τῆς τῶν συζύγων σωμάτων
ἐγέρσεως, ἅτε πρωτογούς τοῦ καλοῦ καὶ
τοῦ χείρονος, πρώτας καὶ τῶν προσιμίων
τῆς ἀναστάσεως γεύσασθαι. Ἴνα ὥσπερ
ἐκ τῶν νοερῶν τῆς ψυχῆς βουλευμάτων αἱ
διὰ τοῦ σώματος ἐπιτελοῦνται πράξεις,
ἐν τε τοῖς χείρσι καὶ τοῖς βελτίοσι τῶν
σαρκικῶν ἐνεργημάτων ἐπομένων προηγη-
σάμενοις τοῖς ψυχικοῖς νοήμασι· οὕτω καὶ
τῇ ψυχῇ ἐντεῦθεν ἀποπτύσῃ καὶ χῶρον
λαχούσῃ τοῖς βεβιωμένοις αὐτῇ κατάλλη-

λον, τὸν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος κληρον αὐ-
τῆς χαρακτηρίζοντα, ἐπακολουθήσῃ ἢ
σὰρξ διὰ τῆς ἀναστάσεως ἐκείνων (τῶν
σωμάτων) συμμαθέξουσα, ὧν τεύξασθαι διὰ
τοῦ τόπου ἐν ᾧ γέγονεν ἐστολίσαστο. "Ὡ-
σπερ γὰρ τοῖς κακούργοις κατάλληλος ἐν-
ταῦθα πολλάκις εἰρική ἀφορίζεται, τοῖς
μὲν φιλανθρωποτέρα, τοῖς δὲ αὐστηροτέρα,
ἐτέροις δὲ προσθήκη κακώσεως τὰ τῶν
ξύλων φέρουσαι κεντήματα, προσίμια τῶν
μελλουσῶν κολάσεων, οὕτω καὶ μετὰ τὴν
τῶν ψυχῶν ἐξοδον, ταμεῖα ταύταις πρός
φορα ἀπονεμησθαι θεόθεν ἀκόλουθον, πρὸ
τῆς ἀναστάσεως τὰ τῆς αἰωνίας ζωῆς
ἐπίχειρα χαρακτηρίζοντα.

Τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου ἐκ τῆς Μελίσσης

"Ὡσπερ ἐξελεθὲν τῆς γαστρὸς, κρείττων
ἐγένου καὶ μείζων τῆ σώματι, οὕτω καὶ τοῦ
σώματος καθαρὸς καὶ ἄσπιλος ἐξερχό-
μενος, κρείττων ἔση καὶ ἄσπιλος μὴ
ἔχων ρυτίδα, ἐν οὐρανοῖς δικαιώμενος.
"Ὡσπερ τὸ ἐν τῇ γαστρὶ σῶμα ἀνάγκη τε-
χθῆναι, οὕτω καὶ τὴν ψυχὴν ἐν τῇ σώματι
τὸν ὀρισθέντα ὑπὸ Θεοῦ ὄρον πληρώσασαν,
ἀνάγκη ἐξελεθὲν τοῦ σώματος, Ὡς οὖν
ἐὰν χρῆσῃ τῇ ψυχῇ ἀδελφῆ οὐσῃ ἐν τῇ σώ-
ματι, οὕτω καὶ αὐτὴ ἐξελεθούσα τοῦ σώ-
ματος κέχρηται σοι. Ὁ γὰρ τῇ σώματι κα-
κῶς καὶ τρυφηλῶς ἐνταῦθα χρησάμενος,
ἑαυτῷ κακῶς ἐχρήσαστο μετὰ θάνατον· κα-
τέκρινε γὰρ ὁ τοιοῦτος τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν
ὡς ἀνόητος. "Ὡσπερ τὸ σῶμα ἐκ τῆς μη-
τρῆος γαστρὸς ἐξερχόμενον ἀτελές, ἀνα-
τραφῆναι οὐ δύναται, οὕτω καὶ ἡ ψυχὴ
τοῦ σώματος ἐξελεθούσα καὶ τὴν τοῦ Θεοῦ
γνώσιν διὰ χρηστῆς πολιτείας μὴ κατορ-
θώσασα, σωθῆναι ἢ Θεῷ συναφθῆναι οὐ
δύναται. Τὸ σῶμα συναπτόμενον τῇ ψυχῇ,
ἐκ τοῦ σκότους τῆς γαστρὸς εἰς φῶς ἐξέρ-
χεται, ἡ δὲ ψυχὴ συναπτομένη τῇ σώματι,
εἰς τὸ σκότος τοῦ σώματος δεσμεύεται. Διὸ

πρέπει μισεῖν καὶ παιδεύειν τὸ σῶμα ὡς
ἐχθρὸν καὶ πολέμιον ὑπάρχον τῇ ψυχῇ.
Πλήθος γὰρ ἐδεσμάτων καὶ ἡδουφαγίας
ἐπεγείρει τὰ πάθη τῆς κακίας.

Τοῦ ἁγίου Μακαρίου

"Ὅταν ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ σώματος ψυχὴ
ἀνθρώπου, μυστήριόν τι μέγα ἐπιτελεῖται.
Ἐὰν γὰρ ὑπεύθυνος ἐν ἁμαρτίαις, ἔρχο-
νται χοροὶ δαιμόνων καὶ ἄγγελοι ἄριστεροὶ
καὶ δυνάμεις σκότους καὶ παραλαμβάνουσι
τὴν ψυχὴν ἐκείνην καὶ κρατοῦσιν εἰς τὸ
ἴδιον μέρος.

Καὶ οὐκ ὀφείλει τις ἐπὶ τούτοις ξενί-
ζεσθαι. Εἰ γὰρ ζῶν καὶ ὦν ἐν τῷ αἰῶνι
τούτῳ, ὑπετάγη καὶ ὑπήκουσε καὶ δούλος
ἐγένετο αὐτοῖς, πόσο μᾶλλον ἔταν ἐξέρρη-
ται τοῦ κόσμου νὰ μὴ κρατηθῇ ὑπ' αὐ-
τῶν; Ἀπὸ δὲ τοῦ μέρους τοῦ ἀγαθοῦ ὀ-
φείλεις νοῆσαι ὅτι οὕτως ἔχει τὰ πράγμα-
τα. Καὶ γὰρ τοῖς ἁγίοις δούλοις τοῦ Θε-
οῦ, ἀπὸ τοῦ νῦν εἰσὶν Ἄγγελοι φαιδροὶ
καὶ φωτεινοὶ παραμένοντες, κυκλοῦντες
αὐτοὺς καὶ φυλάττοντες καὶ ἔταν ἐξέλθω-
σιν ἐκ τοῦ σώματος, οἱ χοροὶ τῶν Ἄγγε-
λων παραλαμβάνουσιν αὐτῶν τὰς ψυχὰς
εἰς τὸ ἴδιον μέρος καὶ προσάγουσιν αὐτὰς
τῷ Κυρίῳ.

Τοῦ αὐτοῦ.

Ἐρώτησις: Εἰ ὦν ἐν πολέμῳ (ἀοράτῳ)
ὁ ἄνθρωπος καὶ μεταστῆ ἐκ τοῦ κόσμου
τούτου, ποῦ ἢ ψυχὴ ἀπέρχεται;

Ἀπόκρισις: Ὅπου ἔχει τὴν σκοπὴν ὁ
νοῦς καὶ ὅπου ἀγαπᾷ ἐκεῖ προχωρεῖ. Μό-
νον εἰ ἐπέρχεται σοι θλίψις καὶ πόλεμος,
ἀντιλέγειν ὀφείλεις καὶ μισεῖν. Τὸ γὰρ
ἐλεθὲν τὸν πόλεμον, οὐκ ἔστι σόν, τὸ δὲ
μισῆσαι, σόν ἐστι· καὶ τότε ὁ Κύριος βλέ-
πων τὸν νοῦν σου ὅτι ἀγωνίζῃ καὶ ἀγα-
πᾷ αὐτὸν ἐξ ὅλης ψυχῆς, διαχωρίζει τὸν
θάνατον ἐκ τῆς ψυχῆς σου μιᾷ ὥρᾳ καὶ
προσλαμβάνεται σε εἰς τοὺς τόπους αὐτοῦ
καὶ εἰς τὸ φῶς. Ἀρπάζει γὰρ σε ἐν ῥοπῇ

ὥρας ἐκ τοῦ στόματος τοῦ σκότους καὶ εὐθέως μετατίθῃ σε εἰς τὴν Βασιλείαν αὐτοῦ. Τῷ γὰρ Θεῷ ἐν ῥοπῇ ὥρας πάντα εὐχερῆ ἐστι ποιῆσαι· μόνον, ἵνα τὴν ἀγάπην ἔχῃς πρὸς αὐτόν· χρῆζει γὰρ ὁ Θεὸς τῆς ἐργασίας τοῦ ἀνθρώπου, ἐπειδὴ κοινωνικὴ ἐστὶν ἡ ψυχὴ τῆς Θεότητος. Καὶ ὡσπερ ὁ γεωργὸς καμῶν καὶ βαλῶν τὸν σπόρον ἐν τῇ γῆ ἐκδέχεται τὸν ἄνωθεν υετόν· ἐὰν γὰρ μὴ ἐπιφανῆ νέφη καὶ πνεύσουσιν ἄνεμοι, οὐδὲν ὠφέλησε τὸν γεωργόν· ὁ γὰρ σπόρος γυμνὸς ὑπόκειται. Οὕτω καὶ εἰς τὰ πνευματικά· ἐὰν μόνον τῇ ἰδίᾳ ἐργασίᾳ ἀπομείνῃ ὁ ἄνθρωπος καὶ μὴ ἐπιδέξηται τι ξένον τῆς φύσεως αὐτοῦ, οὐ δύναται καρποὺς ἀξιότους τῷ Κυρίῳ ἀποδοῦναι. Τίς δὲ ἐστὶν ἡ ἐργασία τοῦ ἀνθρώπου; Τὸ ἀποτάξασθαι, τὸ ἐξελεῖν ἐκ τοῦ κόσμου, τὸ ὑπομένειν ἐν τῇ εὐχῇ, τὸ ἀγρυπνεῖν, τὸ ἀγαπᾶν τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ἀδελφούς· τοῦτο ἴδιον αὐτοῦ ἐστίν.

Ἄλλ' ἐὰν ἀπομείνῃ ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ ἐργασίᾳ καὶ μὴ ἐλπίσῃ ἄλλο τι ὑποδέξασθαι καὶ μὴ πνεύσωσιν οἱ ἄνεμοι τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐν τῇ ψυχῇ καὶ ἐὰν μὴ ἐπιφανῆ οὐράνια νέφη καὶ κατέλθῃ ἐξ οὐρανοῦ υετός καὶ ἐπιβρέξῃ τῇ ψυχῇ, οὐ δύναται ὁ ἄνθρωπος καρποὺς ἀξιότους ἀποδοῦναι τῷ Κυρίῳ. Γέγραπται γὰρ ὅτι ὁ γεωργὸς ἐὰν ἴδῃ τὸ κλῆμα φέρον καρπόν, καθαίρει αὐτὸ ἵνα πλείονα καρπὸν φέρῃ· τὸ δὲ μὴ φέρον καρπόν, ἐκρίζοι καὶ εἰς κῆρυν δίδωσι.

Πλὴν τοῦ ἀνθρώπου τοῦτο ἐστίν· ἵνα, εἴτε νηστεύει, εἴτε ἀγρυπνεῖ, εἴτε προσεύχεται, εἴτε τι καλὸν ποιεῖ, ἐπιγράφη ἅπαντα τῷ Κυρίῳ, λέγων ἀείποτε· εἰ μὴ ὁ Θεὸς ἐνεδυναμώσῃ με, οὐκ ἠδυναμῆν νηστεύειν, ἢ εὐχεσθαι, ἢ ἐκ τοῦ κόσμου ἐξελεῖν. Καὶ οὕτω βλέπων ὁ Θεὸς τὴν ἀγαθὴν σου προαίρεσιν, ὅτι τὰ σὰ ἅπερ ἀπὸ φύσεως ποιεῖς, αὐτῷ (τῷ Θεῷ) ἐπιγράφεις, πάλιν

αὐτὸς τὰ ἴδια αὐτοῦ τὰ πνευματικά, τὰ θεῖα καὶ ἐπουράνια, σοὶ ταῦτα χαρίζεται.

Ἐκ χειρογράφου τοῦ ἱδ' αἰῶνος τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ἱ. Μ. Μ. Λαύρας.

Γ. Π. Λαυριώτης

ΠΡΟΗΓΟΥΜ. ΣΥΜΕΩΝ ΦΙΛΟΘΕΪΤΟΥ

Α Γ Α Π Η

Σημείωσις : «Ὁ Θεὸς ἐστὶν ἀγάπη» βροντοφωνεῖ ὁ ὑψιπέτης μαθητὴς τῆς θεολογίας. Κατωτέρω ἐμφαίνεται καὶ μαθηματικῶς.

Ἡ λέξις ἀγάπη ἀναλυομένη εἰς ἀριθμοὺς (α' = 1. γ' = 3. α' = 1. π' = 80. η' = 8 = 93) μᾶς δίδει τὸν ἀριθμὸν 93· ἡγοῦν 3 μονάδας καὶ 9 δεκάδας. Ὁ ἀριθμὸς 3 ἐμφαίνει τὸν Τριαδικὸν Θεὸν διότι τρεῖς μονάδας (1+1+1=3) δηλαδὴ μόνος ἐν Τριάδι, Τριάς ἐν Μονάδι, σημαίνει τὸν ἀγέννητον καὶ ἀπόσιτον Θεόν. Πατῆρ, Υἱὸς καὶ Ἅγιον Πνεῦμα. Ἡ δὲ δεκάς 9 ἐμφαίνει τὸ 9 τάγματα τῶν Οὐρανίων Δυναμῶν. Κατὰ τὴν ἐπικρατεστέραν γνώμην τῶν Ἁγίων Πατέρων ἦσαν 10 ἀρχῆθεν τὰ τάγματα τῶν Ἀγγέλων, ἀλλὰ τὸ πρῶτον τάγμα τὸ ἐωσφορικόν, ἔνεκεν ἀνταρσίας ἐξέλεσεν. Ὁ Θεὸς πρὸ τοῦ αἰσθητοῦ κόσμου ἐκ τοῦ μηδενός (καθὼς πρὸ τοῦ ἀριθμοῦ 1 ἔπεται τὸ μηδέν) ἐδημιούργησε τοὺς Ἀγγέλους καὶ ὅλον τὸν κόσμόν τόν τε ἀόρατον καὶ τὸν ὁρατόν. Ὁ ἀριθμὸς 93 προσθετούμενος ἀρ' ἑαυτοῦ (9+3=12) ὅστις παριστάνει 12 θεοὺς Ἀποστόλους, οἱ ὁποῖοι ὡς μαθηταὶ τοῦ Λυτρωτοῦ Θεανθρώπου Ἱ. Χριστοῦ ἐφώτισαν τὴν κτίσιν μετὰ τὴν νέαν καὶ σωτήριον διδασκαλίαν τῆς Νέας Διαθήκης. (Ἡ Ν. Διαθήκη ἀριθμοῖ 27 βιβλία, ὁ ἀριθ. 93 πολλαπλασιαζόμενος ἀφ' ἑαυτοῦ συμποσεῖ τὸν ἀριθμὸν 27 (9X3=27).

Λοιπὸν ἀριθμὸς 12 ἔχει διαιρέτην τὸν ἀριθμὸν 3, τὸ δὲ 3 τὴν Μονάδα. Πάντα ἐκ τοῦ μὴ ὄντος ἐδημιουργήθησαν εἰς τὸ εἶναι ὑπὸ τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ.

Ἴδου ἀναγνώστα τὸ ἀξιοπεριέργον φαινόμενον τῆς ἀγάπης πάντα διὰ τῆς ἀγάπης ἐγένετο. (Ἀκολουθεῖ)

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΤΗΝ Εἰς ΧΡΙΣΤΟΝ ΕΚΔΗΛΟΥΝΤΑ ΑΓΑΠΗΝ

Ἦχος β'. Οἶκος τοῦ Ἐφραθά.

Ἐρωτί σου σφοδρῶ,
Χριστέ μου, ἔθελξάς με,
ἡλλοίωσάς με ὄλον,
καὶ νοῦν, ψυχὴν, τὰ πάντα
τίθῃμι δι' ἀγάπην σου,

Ὁ αὐτὸς

Ἵψος τοῦ οὐρανοῦ,
καὶ βάθος τῆς ἀβύσσου,
ἀδυνατοῦν νὰ δεῖξουν,
τὸ μέγεθος, τὴν θέρμην,
Χριστέ μου, τῆς ἀγάπης μου.

Ἦχος γ'. Τὴν αἰχμαλωσίαν Σιών.

Τῷ ἀδελφιδῶ μου ἐγώ,
καὶ ἐμοὶ ὁ ἀδελφιδός μου. (*)
ἐν ὄλῃ τῇ ψυχῇ,
καὶ δεσμῶ ἔρωτος θείου.

Ἐν Φοίνικι Σύρου 22 - 12 - 44

Α.Ε.Γ.

(*) Ἐκ τοῦ ἁσμ. ἁσμάτων Β' 16, ΣΤ '2, Ζ' 10.

ΣΤΙΧΟΙ

ΠΑΝΑΡ. ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΥ ΑΡΧΙΜ.

Ἀγιορείτου

Τῇ ἀγίᾳ καὶ μεγάλῃ Παρασκευῇ

Ὁ πάτερ ἐπουράνιε,
ἐπίβλεπον ἐξ ὕψους,
τοῦ Οὐρανοῦ καὶ θέασαι,

εἰς ὕψος τοῦ λοφίσκου.

* *

Στὸν Γολγοθᾶ τὸν σὸν Υἱόν,
γυμνὸν καὶ ὕβρισμένον,
κρεμάμενον ἐπὶ Σταυροῦ,
μὲ ἦλους καρφωμένον.

* *

Μὲ στέφανον ἀκάνθινον,
στὴν θείαν κεφαλὴν του,
κ' ἐκ τῶν πληγῶν αἰμόδρεκτος,
ἢ Θεανδρική μορφῇ του.

* *

Πάντες τὸν ἐγκατέλιπον,
ὥσπερ πτωχὸν καὶ ξένον,
μέσφ ληστῶν κρεμάμενον,
γυμνὸν καὶ ὕβρισμένον.

* *

Ἄντι τοῦ ὕδατος χολήν,
καὶ ὄξος τὸν ποτίζουν,
οἱ ὑπηρέται τοῦ σατᾶν,
πλευράν του δὲ λογχίζουν.

* *

Κ' ἐξέβρεον δὲ ἐξ αὐτῆς,
πηγαὶ τῆς σωτηρίας,
αἶμα καὶ ὕδωρ σύμβολα,
θείας εὐχαριστίας.

* *

Ὅμοῦ καὶ τοῦ βαπτίσματος,
αἱ θάσεις τῆς θρησκείας,
τοῦ σταυρωθέντος Ἰησοῦ,
διὰ σῆς εὐδοκίας.

* *

Καὶ σεμνυνώμεθα πολὺ,
ἐν σοὶ Ἐσταυρωμένε,
στὰ πάθη σου καυχώμεθα,
ὧ καταδικασμένε.

* *

Τὰς ὕβρεις σου τὰς ἔχομεν,
ἴαμα τῶν ψυχῶν μας,
σὸν ῥάπισμα καὶ χλευασμούς,
συντριβὴν καρδιῶν μας.

* *
 Φραγγέλωμα και μάστιγας,
 καύχημα κ' ἐπαινόν μας,
 σοὺς δ' ἐμπτυσοὺς κι' ὄνειδι-
 [σμούς,
 κάθαρσιν τοῦ νοός μας.

* *
 Τὴν δὲ χολὴν και τὰς πληγὰς,
 τρυφή στοὺς πειρασμούς μας,
 και ἴαμα ἐκ τοῦ ἰοῦ,
 τοῦ νοητοῦ ἐχθροῦ μας.

* *
 Ὁ κάλαμὸς σ' ἀκόντιον,
 κατὰ τοῦ ἑωσφόρου,
 εὐκόλως νὰ συντρίβωμεν,
 ἰσχὺν τοῦ διαβόλου.

* *
 Διότι τὸν ἐπάταξες,
 σὺ μὲ τὸν κάλαμόν σου,
 και ἐθριάμβευσας Χριστέ,
 ἐπάνω στὸν Σταυρόν σου.

* *
 Μὲ τὴν μακροθυμίαν σου,
 και ἀνεξικακίαν,
 ἔτρωσας τὸν ἀντίπαλον,
 σὸ κέντρον τῆς καρδίας.

* *
 Ἡ μέχρι θανάτου σταυρικοῦ,
 Χριστέ ὑπακοή σου,
 πρὸς τὸν Πατέρα ἰλασμός,
 ἔγινεν ἡ ζωὴ σου.

* *
 Κ' ἤνοιξας τὸν Παράδεισον,
 ἡμῖν τοῖς καταδίκαις,
 μὲ κλίσιν γὰρ τῆς κεφαλῆς,
 σὸν Πνεῦμα παραδίδεις.

* *
 Εἰς χεῖρας τοῦ Πατρὸς Χριστέ,
 ἔθελουσῶς ὄντως,
 ἀπέθανες Θεάνθρωπε,
 κ' ἔσωσας κόσμον ὄλον.

* *
 Κατάβα νῦν ἐκ τοῦ Σταυροῦ,
 εἰς ὃν ἐπανεπαύθης,
 ὡς Βασιλέας κραταίος,
 μεσ' τὰ φρικτὰ σου πάθη.

* *
 Και ἀναπαύσου κ' ἐν τῇ γῆ,
 ἵνα τῇ ἀγίασῃ,
 τὰ ἔγκατα τὸ σῶμα σου,
 καίμενον εἰς στὰ θάθη.

* *
 Μὲ Λόγε σὴν ὑπόστασιν,
 τοῦ ἐνὸς τῆς Τριάδος,
 φύσιν τὴν ἀπερίγραπτον,
 ἐν ἄδη και ἐν τάφῳ.

* *
 Ἐν τάφῳ μὲν σωματικῶς,
 ὅπερ και θ' ἀναστήσης,
 ὡς Παντοδύναμος Θεός,
 και θὰ τὸ ἀφθαρτίσης.

* *
 Ἐν ἄδη δὲ μετὰ ψυχῆς,
 κατήλθες Θεοῦ Λόγε.
 κ' εὐθέως συνετρίβησαν,
 αἱ πύλαι ἄδου ὄλαι.

* *
 Κ' ἰδοὺ καθάπτου' εὐλαβῶς,
 τοῦ θεοῦ σώματός σου,
 μιμούμενος σοὺς κηδευτάς,
 κάγω ὡς λειτουργός σου.

* *
 Και μὲ σινδόνα καθαρὰν,
 ἐν φόβῳ τὸ καλύπτω,
 και μετὰ κατανύξεως,
 πρὸς σὲ Χριστέ προσπίπτω.

* *
 Δεόμενος νὰ μὲ δεχθῆς,
 διὰ τὸ ἔλεός σου,
 και καταθέσω τοῦτο νῦν,
 εἰς τάφον ἁγίόν σου.

Τὸ σῶμα σου τὸ πάνσεπτον,
τοὺς τάφους ν' ἀγιάσῃ,
καὶ στῶν νεκρῶν τὴν ζόφωσιν,
φωτὶ νὰ καταυγάσῃ.

* * *
Τριημερέυων ἐν αὐτῷ,
θὰ ἀναστῆ ἐνδόξως,
πρωτότοκον ἐκ τῶν νεκρῶν,
Χριστὲ σὸν σῶμα ὄντως.

* * *
Καὶ ἐξαιτούμαι εὐλαδῶς,
τὸ θεῖον ἔλεός σου,
γὰ τέκνα μου πνευματικά,
καὶ ὄλον τὸν λαόν σου.

* * *
Πρὸς δόξαν σου καὶ ἔπαινον,
Πατὴρ καὶ Πνεύματός σου,
ἐμοῦ δὲ πρὸς διόρθωσιν,
ὡς πλάσμα ἰδικόν σου.

Λ Ο Γ Ο Ι

Ἁγίων πατέρων καὶ μεγάλων
ἀσκητῶν τῆς ἐρήμου περὶ
ψυχικῆς Σωτηρίας.

Ἀποστολεύς: Γαβρ. Σταματελαῆτος ἀρχ.

Λόγος πρῶτος

Καθημένων μεγάλων τινῶν πατέρων καὶ ἀσκητῶν εἰς τὴν ἐρημον εἰς μίαν σκήτην καὶ συνομιλούντων περὶ ψυχικῆς σωτηρίας, ἦλθεν ἀνθρωπὸς τις, ὅστις διηγεῖν ὄλην του τὴν ζωὴν εἰς φόνους καὶ κλοπὰς, μετανοῶν ἔμπροσθεν ἐκείνων τῶν ἀσκητῶν καὶ εἶπε πρὸς τὸν γεροντότερον ὅτι θέλει νὰ ἐξομολογηθῆ τὰς ἀμαρτίας του. Ὁ δὲ ἀσκητὴς τῷ λέγει, ὑπάγωμεν εἰς τὸ κελλίον νὰ σ' ἐξομολογήσω. Ὁ δὲ κλέπτῃς εἶπεν, ὅτι θέλει νὰ ἐξομολογηθῆ ἐνώπιον ὄλων τῶν πατέρων· τῷ εἶπεν ὁ πνευματικὸς, λέγε, τέκνον μου τὰς ἀμαρτίας σου. Ἦρχισεν ὅθεν μετ' ὄδυμοῦ, ἀ-

ναστεναγμῶν καὶ δακρῶν καὶ ἐξωμολογήθη ὅλα τὰ ἀμαρτήματά του, τὰ ὅποια ἦσαν πάμπολλα, μεγάλα, δεινὰ καὶ θανάσιμα. Τότε τῷ λέγει ὁ ἅγιος ἐκεῖνος πνευματικὸς· ἐξωμολογήθης τέκνον μὲ ὄλην σου τὴν καρδίαν; ὁ ληστής ἀπεκρίθη, ναὶ ἅγιε. Τῷ λέγει πάλιν ὁ πνευματικὸς· δὲν θέλεις πράξει αὐτὰ μῆτε ἄλλα ποτέ; Ὁχι ἅγιε πάτερ· τότε ὁ πνευματικὸς σηκωθείς ὄρθι-ος τῷ ἐδιάβασε τὴν συγχωρητικὴν εὐχὴν, καὶ τῷ λέγει, ὑπαγε τέκνον καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐλθὲ νὰ μεταλάβῃς τῶν ἀχράντων μυστηρίων, ἵνα σοὶ γίνῃ τελεία ἡ συγχώρησις τῶν ἀμαρτημάτων σου· ὁ δὲ ληστής λαθὼν τὴν εὐχὴν τοῦ πνευματικοῦ ἀνεχώρησεν. Οἱ λοιποὶ πατέρες ἀκούσαντες τὴν ἐξομολόγησιν τοῦ ληστοῦ καὶ ἰδόντες ὅτι τὸν ἐσυγχώρησε τόσον εὐκολα, εἶπον αὐτῷ· διατί πάτερ, τὸν ἐσυγχώρησες τόσον ὀγλίγωρα, ἐνῷ ἔπραξε τόσους φόνους καὶ ληστείας καὶ δὲν τῷ ἔδωσες τὸν ἀνήκοντα κανόνα; Ὁ δὲ θαυμάσας εἰς τοὺς λόγους τῶν πατέρων εἶπεν· ἴσως δὲν εἶδατε σεῖς τὸν λευκοφόρον ἄγγελον, ὅστις κρατῶν εἰς τὸ χέρι του ἕν χαρτί, ἐπὶ τοῦ ὀπολοῦ ἦσαν γεγραμμένα: ὄλαί αἱ ἀμαρτίαι του καὶ ἐνῷ ὁ ληστής ἐξωμολογεῖτο, ἔσβυνεν ὁ ἄγγελος τὴν ἐξομολογουμένην ἀμαρτίαν ἕως ὅτου ἐτελείωσαν καὶ ὅταν ἐγὼ τῷ ἀνέγνωσα τὴν συγχωρητικὴν εὐχὴν, ὁ ἄγγελος ἔσχισε τὸν χάρτην καὶ ἀνελήφθη, ἐνῷ ἐσυγχωρήθη λοιπὸν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, πῶς νὰ μὴ τὸν συγχωρήσω ἐγώ; οἱ δὲ ἀκούσαντες τοὺς λόγους τοῦ ἁγίου ἀνδρὸς μεγάλως τὸν εὐλαθήθησαν.

Ἐὰν λοιπὸν, ἀγαπητοὶ μου χριστιανοί, θέλετε καὶ ἀγαπάτε νὰ σωθῆτε καὶ μύρια ἀμαρτήματα ἂν ἔχητε καὶ ταῦτα μεγάλα καὶ θανάσιμα, μὴ ἐλθῆτε εἰς ἀπελπίσιαν καὶ κολασθῆτε αἰωνίως, ἀλλὰ τρέξατε εἰς τοὺς πνευματικοὺς πατέρας καὶ ἐξομολογηθῆτε καθαρὰ, μετανοοῦντες ἐξ ὄλης καρδίας καὶ θέλετε λάθει τελείαν συγχώρησιν τῶν ἀμαρτιῶν σας, διότι οὐδεμίαν ἀμαρτίαν δὲν ἀποτυγχάνει τῆς εὐσπλαγχνίας τοῦ Θεοῦ.

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ
 ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
 ΝΙΚΟΛΑΟΥ
 ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΜΥΡΩΝ ΤΗΣ ΛΥΚΙΑΣ ΤΟΥ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟΥ
 ΨΑΛΛΟΜΕΝΗ ΤΗΝ Κ' ΜΑΪΟΥ
 ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΝΑΚΟΜΙΔΗΣ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΑΥΤΟΥ
 Μετά παρακλητικού Κανόνος του 'Αγίου και εύχης αυτού

'Απεστάλη πρὸς ἔκδοσιν τύποις παρὰ τοῦ 'Αρχιμ. Γαβριήλ Σταματελάτου,
 ἀντιγραφεῖσα παρ' αὐτοῦ ἐκ τῶν χειρογράφων τῆς ἰ. μονῆς 'Αγίας Παρασκευῆς
 ἐν Μενιδίῳ 'Αττικῆς

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΣΠΕΡΙΝΟΝ

Τὸ Μακάριος ἀνὴρ. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν στίχους στ' τρία τῆς ἑορτῆς καὶ τρία τοῦ 'Αγίου.

'Ἦχος β'. Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου

Ο ἕτε ἐπινεύσει θεϊκῆ, ἢ σεπτῇ λειψάνων σου θήκη, μάκαρ Νικόλαε, ὡσπερ ὄλθος ἄσυλος ἐκ γῆς ἀνέτειλε, τότε κρήνην ἀνέβλυσας, μύρων ἀκενώτων, μύρων περιπνύων τε μύρων τερπόντων ψυχάς, ὧν περ τῆς ὀσμῆς εὐφρανθεῖσα, ἢ τερπνῇ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ, σοῦ πανηγυρίζει τὴν μετὰθεσιν.

Ο ἕτε τῶν Μυρέων ἐκ τῆς γῆς, εἰς τὴν πόλιν Πάρον μετέθη, μάκαρ Νικόλαε, σῶμά σου τὸ ἅγιον τότε συνέρρευσεν, ὃ λαὸς ἅπας ὕμνοις σε, προπέμποντες θείοις, καὶ σεπτῶς ἀπέθεντο τῷ τοῦ Προδρόμου ναῶ, ἔνθα

ἐπατέλεσας πλεῖστα, θαύματα τοῖς κάμνουσι πᾶσι, καὶ μετ' εὐλαθείας σοὶ προστρέχουσιν.

Ο ἕτε μετετέθη τὸ σεπτόν, καὶ μεμυρισμένον σου σῶμα μάκαρ Νικόλαε, εἰς ναὸν τὸν ἅγιον ὃν ἠκοδόμησε, πόλις Πάρου εἰς δόξαν σου, τότε λαμάτων, καθ' ἑκάστην ἔβλυζες ρεῖθρα ἀκένωτα, πάθη ἀσθενῶν διαφόρων, τῶν προσκαλουμένων σε πίστει, καὶ σοὶ προστρέχόντων κατακλύζοντα.

Δόξα· ἦχος πλ. β'

Ι ἑραρχῶν τὴν καλλονὴν καὶ τῶν πατέρων κλέος, τὴν ἐθύσιν τῶν θαυμάτων καὶ τῶν πιστῶν ἀντιλήπτορα μέγιστον, συνελθόντες ὡ φιλέορτοι, ἀσματικοῖς ἐγκωμίοις ὑμνήσωμεν λέγοντες· χαίροις ὃ τῶν Μυρέων φρουρός, καὶ πρόεδρος σεπτῶς καὶ στύλος ἀπερίτρεπτος· χαίροις φωστήρ παμφαέστατε, ὃ τὰ τοῦ κόσμου πέρατα διαλάμπων

τοῖς θαύμασι· χαίροις τῶν θλιβομένων ἢ θεῖα χαρμωσύνη, καὶ ἀδικουμένων θερμότατος προστάτης· καὶ νῦν παμμακάρι Νικόλαε, μὴ παύσῃ πρεσβεύων Χριστῷ τῷ Θεῷ, ὑπὲρ τῶν πίστει καὶ πόθῃ τιμώντων ἀεὶ, τὴν χαρμόσυνον καὶ πανέορτον μνήμην σου.

Καὶ νῦν. Τῆς ἑορτῆς.

Εἴσοδος. Φῶς ἰλαρόν. Τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα.

Παροιμιῶν τὸ Ἀνάγνωσμα

Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμιῶν, καὶ εὐλογία Κυρίου ἐπὶ κεφαλῇ αὐτοῦ. Μακάριος ἄνθρωπος, ὡς εὔρε σοφίαν· καὶ θνητός, ὃς εἶδε φρόνησιν. Κρεῖσσον γὰρ αὐτὴν ἐμπορευέσθαι, ἢ χρυσίου καὶ ἀργυρίου θησαυρούς. Τιμιωτέρα δὲ ἐστὶ λίθων πολυτελῶν· οὐκ ἀντιτάσσεται αὐτῇ οὐδὲν πονηρόν· εὐγνωστός ἐστὶ πᾶσι τοῖς ἐγγίζουσιν αὐτήν· πᾶν δὲ τίμιον, οὐκ ἄξιον αὐτῆς ἐστίν. Ἐκ γὰρ τοῦ στόματος αὐτῆς ἐκπορεύεται δικαιοσύνη, νόμον δὲ καὶ ἔλεον ἐπὶ γλώσσης φορεῖ. Τοιγαροῦν ἀκούσατέ μου, ὦ τέκνα, σεμνὰ γὰρ ἔρῳ· καὶ μακάριος ἄνθρωπος, ὃς τὰς ἐμὰς ὁδοὺς φυλάξει. Αἱ γὰρ ἔξοδοί μοι, ἔξοδοι ζωῆς, καὶ ἐτοιμάζεται θέλησις παρὰ Κυρίου. Διὰ τοῦτο παρακαλῶ ὑμᾶς, καὶ προΐεμαι ἐμὴν φωνὴν υἱοῖς ἀνθρώπων. Ὅτι ἐγὼ ἡ σοφία κατεσκεύασα βουλήν καὶ γνῶσιν καὶ ἔνοιαν ἐγὼ ἐπεκαλεσάμην. Ἐμὴ βουλή καὶ ἀσφάλεια, ἐμὴ φρόνησις, ἐμὴ δὲ ἰσχύς. Ἐγὼ τοὺς ἐμὲ φιλοῦντας ἀγαπῶ, οἱ δὲ ἐμὲ ζητοῦντες εὐρήσουσι χάριν. Νοήσατε τοίνυν ἄκακοι πανουργίαν, οἱ δὲ ἀπαιδέυτοι ἔνθεσθε καρδίαν. Εἰσακούσατέ μου καὶ πάλιν σεμνὰ γὰρ ἔρῳ· καὶ ἀνοίγω ἀπὸ χειλέων ὀρθά. Ὅτι ἀλήθειαν μελετήσῃ ὁ λάρυξ μου, ἐβδελυγμένα δὲ ἐναντίον

ἐμοῦ χεῖλη ψευδῆ. Μετὰ δικαιοσύνης πάντα τὰ ῥήματα τοῦ στόματός μου· οὐδὲν ἐν αὐτοῖς σχολιόν, οὐδὲ στραγγαλιῶδες. Πάντα εὐθέα ἐστὶ τοῖς νοοῦσι καὶ ὀρθὰ τοῖς εὐρίσκουσι γνῶσιν. Διδάσκω γὰρ ὑμῖν ἀληθῆ, ἵνα γένηται ἐν Κυρίῳ ἡ ἐλπίς ὑμῶν, καὶ πλησθῆσεσθε πνεύματος.

Παροιμιῶν τὸ Ἀνάγνωσμα

Στόμα δικαίου ἀποστάζει σοφίαν, γλῶσσα δὲ ἀδίκου ἐξολεῖται. Χεῖλη ἀνδρῶν δικαίων ἐπίστανται χάριτας, στόμα δὲ ἀσεβῶν καταστρέφεται. Ζυγοὶ δόλιοι ἐβδελυγμά ἐνώπιον Κυρίου, στάθμιον δὲ δίκαιον δεκτὸν αὐτῷ. Οὐ ἐὰν εἰσέλθῃ ὕβρις, ἐκεῖ καὶ ἀτιμία· στόμα δὲ ταπεινῶν μελετᾷ σοφίαν. Τελειότης εὐθέων ὁδηγήσῃ αὐτούς, καὶ ὑποσκελισμὸς ἀθετούντων προνομεύσει αὐτούς. Οὐκ ὠφελῆσει ὑπάρχοντα ἐν ἡμέρᾳ θυμοῦ, δικαιοσύνη δὲ ῥύσεται ἀπὸ θανάτου. Ἀποθανῶν δίκαιος, ἔλιπε μετὰ μελον· πρόχειρος δὲ γίνεται καὶ ἐπίχαρτος ἀσεβῶν ἀπώλεια. Δικαιοσύνη ἀμώμου ὀρθοτομεῖ ὁδοῦς, ἀσέβεια δὲ περιπίπτει ἀδικία. Δίκαιοσύνη ἀνδρῶν ὀρθῶν ῥύσεται αὐτούς, τῇ δὲ ἀβουλίᾳ ἀλίσκονται παράνομοι. Τελευτήσαντος ἀνδρὸς δικαίου, οὐκ ἄλλυται ἐλπίς τὸ δὲ καύχημα τῶν ἀσεβῶν ἄλλυται. Δίκαιος ἐκ θήρας ἐκδύνει, ἀντ' αὐτοῦ δὲ παραδίδοται ὁ ἀσεβής. Ἐν στόματι ἀσεβῶν παγὶς πολίταις, αἰσθησις δὲ δικαίων εὖδος. Ἐν ἀγαθοῖς δικαίων κατώρθωται πόλις, καὶ ἐν ἀπωλείᾳ ἀσεβῶν ἀγαλλίαμα. Ἐν εὐλογίᾳ εὐθέων ὑψωθῆσεται πόλις, στόματι δὲ ἀσεβῶν κατασκαφῆσεται. Μυκτηρίζει πολίτας ἐνδεῆς φρενῶν, ἀνὴρ δὲ φρόνιμος ἡσυχίαν ἄγει.

Σοφίας Σολομώντος τὸ Ἀνάγνωσμα

Δίκαιος ἐὰν φθάσῃ τελευτῆσαι ἐν ἀναπαύσει ἔσται. Γῆρας γὰρ τίμιον, οὐ τὸ πολυχρόνιον, οὐδὲ ἀριθμῶ ἑτῶν μεμέτρηται. Πολιὰ δὲ ἐστὶ φρόνησις ἀνθρώποις, καὶ ἡλικία γῆρωσ βίος ἀκηλίδωτος. Εὐάρεστος Θεῷ γενόμενος ἠγαπήθη, καὶ ζῶν μεταξὺ ἀμαρτωλῶν, μετετέθη. Ἠρπάγη, μὴ κακία ἀλλάξῃ σύνεσιν αὐτοῦ, ἢ δόλος ἀπατήσῃ ψυχὴν αὐτοῦ, βασκανία γὰρ φαυλότητος ἀμαυροῖ τὰ καλὰ, καὶ ρεμβασμὸς ἐπιθυμίας μεταλλεύει νοῦν ἄκακον. Τελειωθεὶς ἐν ὀλίγῳ, ἐπλήρωσε χρόνους μακροῦς· ἀρεστὴ γὰρ ἦν Κυρίῳ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ· διὰ τοῦτο ἔσπευσεν ἐκ μέσου πονηρίας. Οἱ δὲ λαοὶ ἰδόντες, καὶ μὴ νοήσαντες, μηδὲ θέντες ἐπὶ διανοίᾳ τὸ τοιοῦτον, ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΙΤΗΝ

Ἦχος α'

Τὸ ἀκένωτον μῦρον Χριστὸς ὁ Θεός, τῇ σῇ ψυχῇ ἐνοικήσας ἱεράρχα Νικόλαε, μύρω νοητῷ τῆς Ἀρχιερωσύνης, ζῶντα ἐν τοῖς μύροις σε ἔχρισεν, ὡσπερ ἐλαίῳ ἀγαλλιιάσεως, μετὰ θάνατον δὲ πάλιν, πηγὴν μυροχεύμονα, τὸ ζωομύριστον σῶμά σου τῷ κόσμῳ ἀνέδειξε, μύρων αἰσθητῶν ποταμοὺς προχεόμενον· ὧν καὶ ἡμεῖς ὀσφρανθέντες, τὴν ἀνακομιδὴν τῶν Λειψάνων σου ἑορτάζομεν σήμερον· καὶ εἰς ὁσμὴν μύρου σου ἐδράμομεν, ὅτι ἡ ὁσμὴ σου ἠδέετα, καὶ τὰ ἀρώματά σου ὑπὲρ πάντα τὰ τοῦ κόσμου ἀρώματα, θερμῶς σε ἱκετεύοντες, παμμακάριστε πάτερ, πρεσβεύειν ἐκτενῶς τῷ Κυρίῳ ἀρεταῖς ἡδυπνοῖς μυρισθῆναι, καὶ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἦχος β'

Οὐκ ἔφαρες μέχρι τέλους, ἄδοξος κατακεῖσθαι, ἐν τῇ ἐρήμῳ γῆ τῶν Μυρέων, ἱεράρχα Νικόλαε. Ὅθεν διὰ τῆς σῆς ἐπιφανείας τοῦ θαυματοβρύτου σου λειψάνου, ἐκ γῆς λαγόνων ἀναδειχθέντος, καὶ εἰς τὴν πόλιν Πάρον μετακομισθέντος, ἔνδοξος ἐγένου καὶ θαυμαστός ὡσπερ πρότερον ἐν τῇ Ἀσίᾳ, οὕτως ὕστερον ἐν τῇ Εὐρώπῃ πάση· μῦρα πηγάζων ἐκάστοτε, καὶ θαύματα ἐνεργῶν τοῖς μετὰ πίστεως προσιοῦσι σοι, καὶ πρεσβεύων ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἦχος γ'

Πάλιν ἡμῖν ὁ τοῦ κόσμου προστάτης, τῶν δεομένων ὁ βοηθὸς καὶ τῶν Χριστιανῶν ἀπάντων τὸ γλυκὸ καὶ πρᾶγμα καὶ ὄνομα, Νικόλαος ὁ τοῦ Χριστοῦ ἱεράρχης, ὡσπερ πρότερον ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ χειμῶνος, οὕτω σήμερον ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ ἔαρος ἐπεδήμησε. Τὸ γὰρ ἱερώτατον αὐτοῦ καὶ πανσεβάσμιον σῶμα, ἐπιστασίᾳ φοβερᾶ εἰς Ἰταλίαν μετακομίσας δι' εὐλαθῶν ἱερέων, ἑορτῆς ὑπόθεσιν τῇ Ἐκκλησίᾳ Χριστοῦ συνεκρότησε· πάντες πιστοὶ φαιδρῶς ὑπαντήσωμεν τῷ καλῷ ποιμένι, πρεσβεύει γὰρ ἀεὶ τῷ Κυρίῳ ἐληθηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δόξα· ἦχος πλ. δ'

Δεῦτε ἅπαντες πιστοί, τῷ τοῦ θεοῦ Νικολάου λειψάνῳ προσπέσωμεν καὶ νοερῶς αὐτῷ περιπτυσώμεθα, ἵνα καὶ τὴν ἐκεῖ ἐνοικοῦσαν θεῖαν χάριν ἐπισπασώμεθα. Ἁγίων γὰρ οὐ τὰ λειψανα μόνον, ἀλλὰ καὶ αὐταὶ αἱ θῆκαι, πνευματικῆς εἰσι πεπληρωμένοι χάριτος· λιμένες ἐν πειρασμοῖς ἀσφαλεῖς, πηγαὶ θαυμάτων· διηνεκεῖς καὶ θησαυροὶ εὐεργεσίας ἀνάλωτοι· πάντοτε κενούμενοι, καὶ μηδέποτε μειούμενοι·

πρὸς αὐτὸν δὲ ὀλοφύχως βοήσωμεν·
μυροβλήτα Νικόλαε, πρέσβευε ἐκτε-
νῶς τῷ Κυρίῳ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς
ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Τῆς ἑορτῆς
Εἰς τὸν Στίχον·

Ἦχος πλ. α'. Χαίροις ἀσκητικῶν
Χαίροις ἡ ἱερὰ κεφαλή, τὸ καθαρὸν
τῶν ἀρετῶν καταγώγιον, ὁ θεῖος
τῆς θειοτάτης ἱερωσύνης κανὼν, ὁ ποι-
μὴν ὁ μέγας ὁ φανότατος, πυρὸς ὁ
τῆς νίκης ἐπιφερόμενος ὄνομα, ὁ δεο-
μένοις συμπαθῶς ἐφαπτώμενος, ὁ καμ-
πτόμενος ἀσθενῶν ταῖς δεήσεσι· ῥύστης
ὁ ἐτοιμότατος, φρουρὸς ὁ σωτήριος,
πᾶσι τοῖς πίστει τελοῦσι, τὴν παναοί-
διμον μνήμην σου, Χριστὸν καταπέμψαι
παμμακάριστε δυσώπει τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχ. Τιμίος ἐναντίον Κυρίου...

Ὁ εὐώδης ὄλος στίλβων ἐν χάριτι,
ἐκ τάφου νῦν μετετέθης, ὡπερ νυμ-
φίος φαιδρὸς, ἐκ παστοῦ ὠραίου ἐξερ-
χόμενος. Παμμακάαρ Νικόλαε, διασώ-
ζων τὰ σήμαντρα, ἐν σοῖς λειψάνοις,
ἀγιότητος ἅπαντα, τὸ ἡδύπνοον τὴν
τῶν μύρων ἀνάβλυσιν· μάλιστα δὲ τὰ
θαύματα, ἃ πᾶσι τοῖς κάμνουσιν, ἀφθο-
νωτάτως προχέεις πάθη ποικίλα ἰώμε-
νος, Χριστὸν ἐκδυσώπει, ταῖς ψυχαῖς
ἡμῶν δοθῆναι τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχ. Οἱ ἱερεῖς σου Κύριε ἐνδύσονται...

Χαίροις ὁ ζήλου θεοῦ πλησθεὶς, ἀ-
παγωγῆς τε πονηρᾶς λυτρωσάμε-
νος, ἀδίκως μέλλοντας θνήσκειν, ἐπι-
στασία φρικτῆ, καὶ ταῖς δι' ὄνειρων
προσφοιτήσεις· πηγῆ ἡ πηγάζουσα ἐν
τοῖς Μύροις Νικόλαε, μῦρα πλουσίως,
καὶ ψυχὰς καταρθεύουσα· τὰ δυσώδη τε
τῶν παθῶν ἀπελάνουσα, μάχαιρα τὰ
ζιζάνια, τῆς πλάνης ἐκτέμνουσα, πτύ-
ον λιχμίζον Ἀρείου τὰ ἀχυρώδη διδά-

γματα, Χριστὸν καταπέμψαι, ταῖς ψυ-
χαῖς ἡμῶν δυσώπει τὸ μέγα ἔλεος.

Δέξαι ἦχος δ'.

Ἡ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ζωοπά-
ροχος χάρις τῇ σῇ ψυχῇ ἐνοική-
σασα ἱεράρχα Νικόλαε, πολλά δι' αὐ-
τῆς καὶ πρὸς τὸ συνημμένον σῶμά σου,
διεβίβασε τοῦ θεοῦ κάλλους αὐτῆς τὰ
τεκμήρια, ὄλον σὲ ψυχὴν καὶ σῶμα
ναδὸν ἑαυτῆς κατασκευάσασα ἅγιον·
διὸ καὶ μετὰ θάνατον, τῆς ψυχῆς σου
χωρισθείσης ἀπὸ τοῦ σώματος, ἀχώρι-
στος αὐτῇ τῶν ἀμφοτέρων διαμεμέ-
νηκε, τὴν μὲν ψυχὴν ἐν οὐρανοῖς μέ-
τοχον τῆς μακαρίας δόξης ἐργασα-
μένη, τὸ δὲ σῶμα ἐν τάφῳ ἀδιάφθορον
συντηρήσασα, καὶ κρήνην μύρων καὶ
θαυμάτων ὑπερφῶν, καθ' ἐκάστην
ἀποδεικνύουσα. Ὡς δόξης ἀκραιφνοῦς
ἦσπερ ἠξίωσαι θεομακάριστε πάτερ,
ἄλλ' αἴτησαι πρεσβείαις σου καὶ ἡμῶν
χαριτωθῆναι, ψυχὰς καὶ τὰ σῶματα.

Καὶ νῦν. Τῆς ἑορτῆς.

Ἀπολυτίκιον

Ἦχος δ'.

Κανόνα πίστεως καὶ εἰκόνα πραγ-
κτητος, ἐγκρατείας διδάσκαλον,
ἀνέδειξέ σε τῇ ποίμνῃ σου ἡ τῶν πραγ-
μάτων ἀλήθεια· διὰ τοῦτο ἐκτίσω τῇ
ταπεινώσει τὰ ὑψηλά, τῇ πτωχείᾳ τὰ
πλούσια. Πάτερ ἱεράρχα Νικόλαε,
πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι
τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἔτερον ἦχος α'.

Πρὸς τό: Ἀσκητικῶς προϋμνασθεῖς

Καθάπερ ἡλιος ἐφάνη τῇ κτίσει, ἡ
σεβασμία ἱεράρχα ἡμέρα, τῶν
ἱερῶν λειψάνων σου· τῆς ἀνακομιδῆς,
σκότος ἐκδιώκουσα ταῖς ἐνθέοις ἀκτί-
σι, πειρασμῶν καὶ θλίψεων ἐκ τῶν σὲ
εὐφημοῦντων, καὶ ἐκδοῶντων πίστει
σοι θερμῶς, χαίροις προστάτα τοῦ κό-
σμου Νικόλαε.

Καὶ τῆς ἑορτῆς.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Μετά την α' στιχολογίαν Κάθισμα.

Ἦχος α'. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Ο βίος σου λαμπρὸς καὶ θεάρεστος ὤφθη, τὸ τέλος ἱερὸν καὶ μακάριον ὄντως, τῶν θείων δὲ λειψάνων σου, ἡ μετάθεσις γέγονε· μεγαλόδοξος καὶ θαυμασία ἐν κόσμῳ, ἱερώτατε καὶ ἀγιώτατε πάτερ, ἦν πόθῳ ἐορτάζομεν.

Δόξα καὶ νῦν. Τῆς ἑορτῆς.

Μετά την β' στιχολογίαν Κάθισμα.

Ἦχος δ'. Ἐπεφάνης σήμερον.

Η σепτή μετάθεσις τῶν ἱερῶν σου λειψάνων, ἑορτῆς ὑπόθεσις τῆ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ, γέγονε μάκαρ Νικόλαε, ἦν συνελθόντες τιμῶμεν ἐν ἄσμασι.

Δόξα. Καὶ νῦν. Τῆς ἑορτῆς.

Μετά τὸν Πολυέλεον Κάθισμα.

Ἦχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

Τοῖς μύροις λειψάνων σου, τοῖς μυριπνόοις σοφέ, μυρῶν Νικόλαε τοὺς εὐφημοῦντας ἡμᾶς, τῶν μύρων σου ἄγιε, κρήνην μυροβλυτοῦσαν καὶ ναοὺς σεπτοῦς δεῖξον, ὄλους μεμυρισμένους, ἀρετῶν θείῳ μύρῳ, Χριστὸν φέροντας ἐνδον μύρον ἀκένωτων.

Δόξα καὶ νῦν. Τῆς ἑορτῆς.

(Ἦ τὸ κάτωθεν)

Ταχὺ δέξαι Δέσποινα ταῖς ἱκεσίαις ἡμῶν, καὶ ταύτας προσάγαγε τῷ σῷ Υἱῷ καὶ Θεῷ, κυρία πανάμωμε, λῦσον τὰς περιστάσεις τῶν εἰς σὲ προστρεχόντων, σύντριφον μηχανίας καὶ κατάβαλε θράσος, τῶν ὀπλιζομένων ἀθέων, πάντα γινε κατὰ τῶν δούλων σου.

Οἱ ἀναβαθμοί, τὸ α' ἀντίφωνον τοῦ δ' ἤχου. Προκείμενον.

Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὄσιου αὐτοῦ.

Στίχ. Τί ἀνταποδώσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ὁ ἱερεύς: Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, ὅτι ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν...

Τὸ Πᾶσα πνοή. Εὐαγγέλιον εἰς Ἱεράρχην.

Ὁ Ν'. Δόξα, ταῖς τοῦ ἱεράρχου, καὶ νῦν, ταῖς τῆς Θεοτόκου.

Στίχ. Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς καὶ τὸ ἰδιόμελον

Ἦχος πλ. β'.

Σήμερον ἕαρ διπλοῦν τῷ κόσμῳ ἐπέλαμψε, τῷ γὰρ αἰσθητῷ ἕαρι, ὡς ἕαρ ἄλλο νοητὸν συνανέτειλεν, ἡ θαυμαστὴ καὶ παράδοξος μετάθεσις τῶν λειψάνων τοῦ ἱεράρχου, δεῦτε οὖν φιλέορτοι τὰ τῶν ἄσμάτων ἄνθη δρεψάμενοι, ταῦτα καταρρόδησομεν λέγοντες, χαίροις ὁ τῆς Ἐω ἀστὴρ καὶ τῆς Δύσεως λαμπτήρ, καὶ τῆς οἰκουμένης φωστήρ ἀειλαμπέστατος· μὴ ἐλλείπῃς πρεσβεῦειν ὑπὲρ ἡμῶν, ἄγιε Νικόλαε.

Ὁ Κανὼν τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἁγίου, οὗ ἡ ἀκροστιχίς.

Τῶν λειψάνων σου τὴν ἀνεύρεσιν στέφω.

Ὡδή α'. Ἦχος δ'. Ἀνοιξὼ τὸ στόμα μου.

Τὸν ῥυπον ἀπόσμιξον τῆς ἐμπαθοῦς διανοίας μου, καὶ λόγον μοι ἐμπνευσσον, μάκαρ Νικόλαε, τῇ δοθείσῃ σοι χάριτι ἐκ Κυρίου, ὅπως τῶν λειψάνων σου μέλψω τὴν εὐρεσιν.

Ως ἥλιος μέγιστος ἐξ οὐρανοῦ ἀκρου ὄρμησας, Ἐώας Νικόλαε, καὶ Δύσιν ἐφθασάς, μετὰ θάνατον, τοῖς θαύμασι φωτίζων, πᾶσαν τὴν περιγειον λήξιν πανεύφημε.

Νίκης ὡς ἐπώνυμον πάντα τὰ πάθη ἐνίκησας, διὸ μύρῳ κέχρισαι ὡς βασιλεὺς τῶν παθῶν, παμμακάριστε, ὅθεν καμὲ τὰ πάθη, νικᾶν ἐνδυνάμωσον θελαῖς πρεσβελαῖς σου.

Θεοτοκίον

Λόγου σε γεννήτριαν και Θεοτόκον κηρύττομεν, Θεὸν γὰρ ἐγέννησας κατὰ ἀλήθειαν, γνωριζόμενον, μιᾶ ἐν ὑποστάσει, και δύο ἐν φύσει πάντα γνε Δέσποινα.

᾿Ωδὴ γ'. Τοὺς σοὺς ἕμολόγους.

Επέστη Χριστοῦ τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἡμέρα ἐόρτιος σαφῶς, ἡ τῶν σεπτῶν λειψάνων σου, μετάθεσις Νικόλαε, διδ πιστῶν τὸ πλήρωμα, σὲ συνελθόντες γεραίρομεν.

Ιδοὺ σοι και δεύτερον ἐφάνη, λαε τοῦ Κυρίου ὁ θερμός, προστάτης σου Νικόλαε, εὐωδιάζων μύροις σε, ὡς παραδείσου εὐπνοίαν, ποθοῦντες δευτε δσφράνθητε.

Ψαλμοῖς τε και ὕμνοις σε γεραίρει, λειψάνων τὴν ἀνακομιδὴν, Νικόλαε μακάριε, Ἐὼα και Ἐσπέριος, τὴν μὲν γὰρ ζῶν ἐδόξασας, τὴν δὲ θανῶν εὐηργέτησας.

Θεοτοκίον

Απείρανδρε κόρη Παναγία, Θεὸς μὲν τὸ βρέφος σοὺ ἐστι, σὺ δὲ παρθένος ἔμεινας, πάλιν και μετὰ γέννησιν, τί μείζον τούτου ἕτερον, ἡ κτίσις πᾶσα τεθέαται;

Κάθισμα· ἤχος πλ. δ'. Τὴν Σοφίαν

Τῶν λειψάνων σου θήκη ἡ ἱερά, ἱατρεῖον ἐδείχθη πνευματικόν, ὕδωρ τὸ νεκρέγεστον, ἀμβροσία τοῦ νεκταρος, τὸ μέλι τὸ ἐκ πέτρας ρυὲν τὸ οὐράνιον, μάννα ἡ κολυμβήθρα τὰ μύρα προχέουσα, τοῦ Σιλῶμ ἡ κρήνη τῆς Καρίας ὁ κῆπος, τὸ φρέαρ ζῶντος ὕδατος ἐκ λιθάνου προρρέοντος, διὰ τοῦτο βοῶμέν σοι, χάρισαι ἡμῖν τοῦ Χριστοῦ, ἱεράρχα τούτων τὰς ποιότητας, τοῖς εὐφημοῖσι λειψάνων τῶν σῶν τὴν μετάθεσιν.

Δόξα και νῦν. Τῆς ἐορτῆς.

᾿Ωδὴ δ'. Τὴν ἀνεξιχνίαστον.

Νόμοι καταλύονται οἱ φυσικοί, ἐπὶ σοι παμμάκαρ Νικόλαε, τὸ σὸν γὰρ σῶμα, κρεῖττον φαίνεται φθορᾶς, θαύματα ἐργαζόμενον, και δσμήν ἐκπέμπον οὐράνιον.

Ως φιλοστοργότατος πάντων πατῆρ, τῶν πιστῶν Νικόλαε γέγονας, οὗς γὰρ ἠλέεις, ἐν τῷ βίῳ περιῶν, τούτους και μετὰ θάνατον, εὐ ποιῶν οὐ παύεις τοῖς θαύμασιν.

Νέα ὡσπερ ἄλλα δστᾶ Ἰωσήφ, ἱερεῖς και κλῆρος σὸν λειψανον, ἐκ τῆς Λυκίας, μετεκόμισαν σεπτῶς, εἰς Ἰταλίαν ἄπειρα, θαύματα αὐτοῖς ἐργαζόμενον.

Θεοτοκίον

Σύ μου ἀποκάθαρον ρύπον ψυχῆς, ὕλην τῶν παθῶν μου κατάφλεξον, ἀνθρακας θείου, ὡς πυράγρα μυστικῆ, ἵνα νοτ' αὐλφ σε, ἀνυμολογῶ τὴν παύνητον.

᾿Ωδὴ ε'. Ἐξέστη τὰ σύμπαντα.

Ομέγιστος πρόμαχος χριστιανῶν Νικόλαε, πάντας συγκαλεῖ τοὺς φιλεόρτους, πανηγυρίσαι τὴν τῶν λειψάνων αὐτοῦ, ἔνδοξον και θεῖαν ὑπαντήν, ἣν περ ὁ χριστῶνυμος, λαδς Πάρου ἐκρότησεν.

Υπόθεν ἐπίβλεψον, τοὺς δούλους σου Νικόλαε, ἡ ἄς τοὺς ἐκ πόθου εὐφημοῦντας, θεῖων λειψάνων σου τὴν μετάθεσιν, και τὸν τῶν πταισμάτων ἱλασμόν, αἰτησαι εὐμεθα, ταῖς θερμαῖς σου δεήσεσιν.

Τῶν μύρων τὰ ρεύματα ὡς ἐξ Ἐδὲμ πηγάζοντα, τοῦ θαυματοδρότου σου λειψάνου, ἅπαν ποτίζει τῆς γῆς τὸ πρόσωπον, και εὐωδιάζει τὰς ψυχὰς, τῶν πιστῶς τιμώντων σε, Ἱεράρχα Νικόλαε.

Θεοτοκίον

Η σύλληψις ἄσπορος, ἡ γέννησις ἄλόχευτος, ἡ κυοφορία ἀνωτέρα κόπου καὶ θάρους γέγονε Πάναγνε, ὧ τῶν τεραστίων τῶν καινῶν, ποῖος νοῦς ἀγγέλων τε, καὶ βροτῶν οὐκ ἐξίσταται;

Ῥδὴ στ'. Τὴν θείαν ταύτην.

Νοὶ σου μάκαρ Νικόλαε, ἐν πόλῳ συνευφραίνονται τάγματα, θείων δυνάμεων, ἡμεῖς σαρκὸς δὲ οἱ δέσμοι, ἐν γῆ σῶμα σου ἔχοντες ἀγαλλόμεθα.

Αγίου πνεύματος γέγονας, τερπνὸν ἀκατοικητήριον ἄγιε, ψυχῇ καὶ σώματι, καὶ μαρτυρεῖ τὸ λεγόμενον, τὰ ἐκ τοῦ σοῦ λειψάνου μύρα πηγάζονται.

Νκῶ καινῶ κατατίθεται, τὸ σῶμα σου παμμάκαρ Νικόλαε, ὃν σοὶ ἀνήγειρε, πόλις τῆς Πάρου λαμπρότατον τὸ πλῆθος θεωροῦσα τῶν θαυμασιῶν σου.

Θεοτοκίον

Εκπλήττει Πάναγνε Δέσποινα, ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων διάνοιαν, τὸ ξένον θαῦμα σου, οὐ γὰρ τὸν κτίστην καὶ Κύριον, ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων ξένως ἐγέννησας.

Κοντάκιον

Ἦχος γ'. Ἡ παρθένος σήμερον.

Τὴν Ἐῶν ἠψφρανας ἐν τῇ ζωῇ σου παμμάκαρ, καὶ τὴν Δύσιν ἠψφασας τοῖς ἱεροῖς σου λειψάνοις, ἅπασι τὴν οἰκουμένην περιλαμβάνεις, θαύμασι καὶ ταχυδρόμοις ἐπιστασίαις, διὰ τοῦτο συνελθόντες, σὲ εὐφημοῦμεν πάτερ Νικόλαε.

Ὁ Οἶκος

Πολλοῖς καὶ ποικίλοις χαρίσμασιν, ἐκόσμησέ σε ὁ Κύριος, ἱεράρχα παμμέγιστε, καὶ ἐν γῆ καὶ ἐν οὐρανῶ καὶ ἐν τῇ ζωῇ καὶ ἐν τῷ θανάτῳ καὶ μετὰ θάνατον δι' ὀπτασίας φρικτῆς, ἀπὸ τῆς Δουκίας ἐπὶ τὴν Πάρον, τὰ σὰ λείψανα μεταθέμενος καὶ κρήνην μύ-

ρων αὐτὰ ἀναδείξας καὶ θαύματα μυρία δι' αὐτῶν ἀπεργασάμενος τοῖς σὲ προσκαλουμένοις ἐκ πίστεως· διὰ τοῦτο συνελθόντες σὲ εὐφημοῦμεν πάτερ Νικόλαε.

Συναξάριον

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Μαίῳ Κ' ἡ ἀνακομιδὴ καὶ μετακομιδὴ τοῦ λειψάνου τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Νικολάου, Μύρων τῆς Δουκίας τοῦ θαυματουργοῦ.

Στίχοι

Φάνας ὁ νεκρὸς σοῦ, θεόφρον τὴν Ἐῶν, Ἐφανεν αὐθις καὶ Δύσιν τεραστίοις.

Ταῖς αὐτοῦ ἀγίαις, πρεσβείαις ὁ Θεὸς ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Ῥδὴ Ζ'. Οὐκ ἐλάτρευσαν.

Υποπίπτουσι λειψάνοις τοῖς τιμίαις σου, Ὅσιων τάγματα, ἀρχιερεῖς, ἱερεῖς, βασιλεῖς καὶ ἄρχοντες, λαοὶ καὶ πᾶσαι φυλαί, ἀσπαζόμενοι, μετὰ ζεοῦσης πίστεως, καὶ σὺν φόβῳ προσκυνοῦντες.

Ρῦσαι πάσης ἐπηρείας τε κακώσεως καὶ πάσης θλίψεως, πάτερ Νικόλαε, τοὺς εὐφημοῦντας πιστῶς, τῶν θείων λειψάνων σου, σεπτὴν ὑπάντησιν, καὶ ἐξάρπασον, πάσης ἐχθρῶν κακώσεως, δρατῶν καὶ ἀοράτων.

Επεδήμησεν ἐν κόσμῳ ἡ μεταθείσις, σεπτῶν λειψάνων σου, ὡς ἕαρ χαροποιόν, θαύμασιν ὡς ἄνθεσιν εὐωδιάζουσαν, κτίσιν ἅπασαν, καὶ μύροις ἱλαρύνουσα, τοὺς πιστῶς αὐτὴν τιμώντας.

Θεοτοκίον

Σωματώσασα, τὸν Λόγον τὸν ἀσώματον, κόρη θεόνυμφε, τοὺς ἐνσώματους βροτούς, ἀσώματους ἔδειξας, ἀγγέλους ψάλλοντας, ὑπερύμνητε, ὁ τῶν πατέρων Κύριος, καὶ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ῥδὴ η'. Παίδας εὐαγεῖς

Ινα μετὰ πόθου ἐκτελώμεν, ἀγίαν λειψάνων σου τὴν ἔκφανσιν, πάν-

σοφει Νικόλαε, πάσης παραπτώσεως
καὶ ψυχικῶν ἐκλύτρωσαι θανάτου ἅγιε,
κολάσεως ἡμᾶς ἀπαλλάττων, ταῖς πρὸς
τὸν Δεσπότην θερμαῖς σου ἰκεσίαις.

Νέμοις τοῖς ἐν πίστει εὐφημοῦσι,
σκήνους σεβασμίους σου μετάθεισιν,
ἅγιε Νικόλαε, χάριν τε καὶ ἔλεος, ἁ-
μαρτιῶν συγχώρησιν, καὶ βίον ἄμεμ-
πτον, δεήσῃς, ταῖς σαῖς Ἱεράρχα, καὶ
μετὰ τὸ τέλος τυχεῖν τῆς ἄνω δόξης.

Σῶν ἐκ τοῦ μνήματος προήλθε, τὸ
σῶμά σου τὸ πανάγιον Νικόλαε,
ὄλον χαριέστατον, ὄλον ἱερώτατον,
κροκοδαφές λαμπρότατον μύροις διά-
βροχον, ἐκπέμπον γλυκερὰν εὐωδίαν,
καὶ καθάπερ ρεῖθρα, τὰ θαύματα πη-
γάζον.

Θεοτοκίον

Τοῖς πᾶσιν ἀνέκφαντος ὁ πέλων, ἐκ
σοῦ ἐπεφάνη παναμώμητε, τοῖς
θροτοῖς δι' ἄφατον, ἔλεος ὡς ἄνθρω-
πος, ἐν τῇ ἐκφάνσει ἔμεινε, καὶ μετὰ
ἐκφανσιν ὡς ἦν πρὸ τῆς ἐκφάνσεως
πάλιν, οἷα Θεὸς μένων, ἀνέκφαντος
τοῖς οὐσιν.

Ῥδὴ δ'. Ἄπας γηγενής.

Εχει μὲν ἡ σή, ψυχὴ οἰκητήριον,
τὰ ὑπερκόσμια πάνσοφε σκηνώ-
ματα, τὸ θεῖον δέ σου σῶμα Νικόλαε,
περιφανῆ καὶ μέγιστον, ναὸν ἐπλού-
τισεν, ὃν ἡ πόλις, Πάρος σοι ἀνήγει-
ρεν, εἰς μικρὰν ἀμοιβὴν τῶν θαυμάτων
σου.

Φῶς τὸ τριλαμπές, ἀμέσως θεώμε-
νος, πάτερ Νικόλαε, καὶ Θεὸς
γενόμενος, ταῖς πηγαζούσαις ἐκείθεν
λάμπῃσι, τὸν νοῦν ἡμῶν καταύγασον,
τὸν ἐν τοῖς πάθει, σκοτισθέντα, καὶ
μετόχους ποιήσον, τῆς μερίδος τῆς σῆς
ἱερώτατε.

Ωσπερ θρεφικά, ψελίσματα πρόσ-
δεξαι, τὸν ὕμνον ἅγιε, ὃν προσε-

νηνόχαμεν, τῇ μεταθέσει σεπτῶν λει-
ψάνων σου, καὶ ἀμοιβὴν αἰτούμεθα,
ταῖς ἰκεσίαις σου, ὑπὲρ πάντων, ὧν περ
ἐξημάρτομεν, ἐν τῷ βίῳ καὶ λόγῳ
καὶ πράξεσιν.

Θεοτοκίον

Υψος οὐρανοῦ, καὶ γῆς βάθος ἄμε-
τρον τίς ἐρμηνεύσειε, κόρη, ἀει-
πάρθενε, οὔτε τὸ ὕψος τοῦ μυστηρίου
σου, πῶς νοῦς μικρὸς δυνησεται καὶ
περιπέζιος, ἐρμηνεύσαι, βάθος δὲ τὸ
ἄπειρον τῆς ἀσπόρου λοχείας σου,
Πάναγνε.

Ἐξαποστειλάρια

Γυναικες ἀκουτίσθητε.

Η πόλις Πάρου σήμερον, ἀγάλλε-
ται κατέχουσα, τὸ λείψανόν σου
τὸ θεῖον, Νικόλαε Ἱεράρχα, καὶ σὺν αὐ-
τῇ δὲ ἄπασα, ἡ οἰκουμένη χαίρουσα,
πανηγυρίζει ἄσμασι, τὴν φωτοφόρον
ἡμέραν, τῆς μεταθέσεως τούτου.

Τὸν μέγαν ἀρχιποίμενα, καὶ ἱεράρ-
χην ἅπαντες, τὸν πρόεδρον τῶν
Μυρέων, Νικόλαον εὐφημοῦμεν, πολ-
λοὺς γὰρ ἄνδρας ἔσωσεν, ἀδίκως θνή-
σκειν μέλλοντας, καὶ βασιλεῖ ὀπτάνε-
ται, σὺν Ἀβλαβίῳ κατ' ὄναρ, λύων τὴν
ἀδικον ψῆφον.

Θεοτοκίον τῆς τρεχούσης ἑορτῆς

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ

Ἰστῶμεν στίχους δ'. καὶ ψάλλομεν τὰ
κάτωθι προσόμοια.

Ἦχος α'. Τῶν οὐρανίων Ταγμάτων

Τῶν φιλεόρτων τὰ πλήθη δεῦτε
συνδράμωμεν, τῇ μνήμῃ τοῦ ἐν-
δόξου καὶ σεπτοῦ Νικολάου, οὗτος γὰρ
καὶ αὐθις πάντας ἡμᾶς, συνεκάλεσε
σήμερον, πανηγυρίσει λειψάνων αὐτοῦ
σεπτῶν, τὴν πανίερον μετάθεισιν.

Εκ τῆς Ἐώας ἀνίσχων ὁ λαμπρὸς
ἥλιος, φωτίζει πᾶσαν κτίσιν ἀλ-
λὰ φθάσας τὴν Δύσιν, κρύπτει τὰς ἀ-

κτίνας, οὐ δὲ Χριστοῦ ἱεράρχα Νικό-
λαε, καὶ τὴν Ἐὼαν ἐφώτισας ἔτι ζῶν,
καὶ τὴν Δύσιν τοῖς λειψάνοις σου.

Τὸ πανσεβάσμιον σῶμα ἰδοὺ προστί-
θεται, τοῦ θεοῦ Νικολάου δευτε-
ᾶπαντες πίστει, προσπέσωμεν καὶ τού-
τοις φόβῳ ὁμοῦ, καὶ χαρᾷ προσκυνή-
σωμεν, καταμυρίζοντες σώματα καὶ
ψυχάς, τοῖς τῶν μύρων αὐτοῦ ρεύμασιν.

Τοῦ Ἑοσίου πληροῦται σήμερον λό-
γιον, καὶ γὰρ χωλοὶ πηδῶσιν
ὡσπερ ἔλαφοι πάτερ, καὶ γλῶσσα μο-
γιάλων ὡς ἄληθως, τρανῆ γίνεται
σήμερον, καὶ πᾶσα νόσος σκεδάννυται
ὡς καπνός, τῇ προσφάσει τῶν λειψά-
νων σου.

Δόξα. Ἦχος πλ α'.

Σάλπισωμεν ἐν σάλπιγγι ἁμαρτιῶν,
σκιρτήσωμεν ἐόρτια καὶ χορεύ-
σωμεν ἀγαλλόμενοι τῇ ἐτησίῳ πανη-
γύρει τοῦ θεοφόρου πατρός. Βασιλεῖς
καὶ ἄρχοντες συντρεχέτωσαν, καὶ τὸν
δι' ὀνείρου φρικτῆς ἐπιστασίας, βασι-
λέα πειθοντα ἀναιτίους κρατουμένους
τρεις, ἀπολύσαι στρατηλάτας ἀνυμνεύ-
τωσαν. Ποιμένες καὶ διδάσκαλοι τὸν

τοῦ καλοῦ ποιμένος ὁμόζηλον ποιμέ-
να, συνελθόντες εὐφημήσωμεν· οἱ ἐν
νόσοις τὸν ἱατρόν, οἱ ἐν κινδύνοις
τὸν ῥύστην, οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸν
προστάτην, οἱ πένητες τὸν θησαυ-
ρόν, οἱ ἐν θλίψεσι τὴν παραμυθίαν, τὸν
συνοδίτην οἱ ὁδοιπόροι· οἱ ἐν θαλάσῃ
τὸν κυβερνήτην· οἱ πάντες τὸν παντα-
χοῦ θερμῶς προφθάνοντα, μέγιστον
ἱεράρχην, ἐγκωμιάζοντες οὕτως εἴπω-
μεν· πανάγιε Νικόλαε, πρόφθασον,
ἐξελοῦ ἡμᾶς τῆς ἐνεσιτώσης ἀνάγκης,
καὶ σῶσον τὴν ποιμνὴν σου ταῖς ἰκε-
σίαις σου.

Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς.

Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπόλυσις.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν

Τὰ τυπικὰ καὶ ἀπὸ τοῦ Κανόνος ᾠδὴ
γ' καὶ ς'. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον
εἰς ἱεράρχην.

Μεγαλυνάριον

Εἴχει τὸ σὸν πνεῦμα ὁ οὐρανός, σῶ-
μα δὲ τὸ θεῖον, Ἰταλία ἢ θαυμα-
στή, ὡσπερ κατετέθη, ἐλυζόν ἄφθονα
μύρα, καὶ θαύματα πηγάζον, πάτερ
Νικόλαε.

ΚΑΝΩΝ ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΟΣ

Εἰς τὸν Ἐν ἁγίοις Πατέρα ἡμῶν

ΝΙΚΟΛΑΟΝ

Ἀρχιεπίσκοπον Μυρῶν τῆς Λυκίας τὸν Θαυματουργόν

Μετὰ τὸ Εὐλογητός, τὸ Κύριε εἰσά-
κουσον. Εἶτα τό, Θεὸς Κύριος καὶ τὸ
τροπάριον.

Ἦχος δ'. Ὁ ὕψωθεις ἐν τῷ Σταυρῷ.

Τοῦ ἱεράρχου τῇ πανσέπτῳ εἰκόνι,
πιστοὶ προσπέσωμεν αὐτῷ ἐκβο-
ῶντες, οἱ ἁμαρτίαις πολλαῖς ἐγκιλυ-
δούμενοι, σπεῦσον ὦ Νικόλαε ἱεράρχα

Κυρίου, σαῖς πρὸς τὸν φιλόνητον
ἱεραῖς ἰκεσίαις, πάντῳ κινδύνου, λύ-
της καὶ φθορᾶς, καὶ δεινῶν νόσων
ἀπέλλαξον ἅπαντας.

Δόξα καὶ νῦν Θεοτοκίον

Οὐ σιωπήσωμέν ποτε...

Ὁ Ν' ψαλμὸς καὶ ὁ κανὼν, ἔχων ἀ-
κροστιχίδα ἐν τοῖς Θεοτοκίοις: Σεραφεῖμ.

'Ωδή α' ἦχος πλ.δ' Ἀρματηλάτην Φαραώ

Ταῖς προσευχαῖς σου ἱερὲ Νικόλαε, ἐκδυσωπῶν τὸν Θεόν, τὸ σκοτεινὸν νέφος τὸ τῆς ἀθυμίας μου, παμμακάκαρ δισκέδασον, θυμηθίας ὑπάρχων καὶ εὐθυμίας ἀνάπλευς, τῷ παμβασιλεῖ παριστάμενος.

Ταῖς τῶν παθῶν με τρικυμiais πάντοθεν περικυκλούμενον, καὶ λογισμῶν σάλψ τὴν ψυχὴν δονούμενον, ἐπιλιμένα εὐδιον, τῶν Χριστοῦ θελημάτων, ταῖς προσευχαῖς σου κυβέρνησον, ὅπως σὲ δοξάζω Νικόλαε.

Τῶν Ἀποστόλων καὶ δούλων οὐσκηγος ἀποδεικνύμενος, καὶ θεϊκῆς αἴγλης πάντοτε πληρούμενος, τοῦς τὴν σεπτὴν σου σήμερον προσκυνούντας εἰκόνα, φωτὸς μετόχους ἀνάδειξον, εὐχαῖς σου παμμακάκαρ Νικόλαε.

Θεοτοκίον

Σὲ τὴν ἐν σπλάγγχοις δεξαμένην ἄχραντε τὸ πῦρ τὸ ἄσπεκτον, ἐκδυσωπῶ πίστει, τῆς γεέννης ῥῦσαι με, καὶ τῆς ἀποκειμένης μου, διὰ πλῆθος πταισμάτων, κολάσεως ἐλευθέρωσον, σοῦ ταῖς εὐπροσδέκτοις δεήσεσιν.

'Ωδή γ'. Σὺ εἶ τὸ στερέωμα.

Ινα σε δοξάζωμεν, καὶ σὲ πρεπόντως γεραίρωμεν, δίδου ἡμῖν Νικόλαε μάκαρ, τὴν εἰρήνην πρεσβείαις σου.

Κόπασον Νικόλαε, ταῖς σαῖς θερμαῖς παρακλήσοι, τὰς καθ' ἡμῶν ἐπανισταμένας, ἀσθενείας δεόμεθα.

Ρῦσαι με Νικόλαε, περικυκλούμενον πάθει, καὶ πειρασμοῖς καὶ κινδύνοις πλείστοις, ταῖς λιταῖς σου καὶ σῶσόν με.

Θεοτοκίον

Εχω σε πανάσπιλε, βίου προστάτιν καὶ τεῖχος ἄρρηκτον· διὸ δεινῶν τοῦ ματαίου βίου, οὐ πτοοῦμαι τὴν ἔφοδον.

'Ωδή δ'. Εἰσακήκοα Κύριε

Νόσοις πλείστοις Νικόλαε, καὶ πολλοῖς τοῖς πταίσμασι περιπέπτωκα, πρόφθασόν με ῥῦσαι πάνσεπτε, ταῖς πρὸς τὸν Δεσπότην ἱεσείαις σου.

Ο ἀθῶους τυγχάνοντας, νέους τρεῖς θανάτου ἀταλλαξάμενος, σπεῦσον ῥῦσαι με Νικόλαε, τῆς αἰωνιζούσης κατακρίσεως.

Κατακρίσεως ἄξιος, ζῶν ἐν ἀμελείᾳ· εἰμὶ ὁ ἄθλιος, ταῖς λιταῖς σου ὦ Νικόλαε, μετανοίας ὄρμω με ὁδήγησον.

Θεοτοκίον

Ρῦπωθέντα με, κάθαρον, καὶ νεκρωμένον με σὺ ἀνάστησον, Θεοτόκε ἀειπάρθενε, τὸν νεκροῦς ζωῶσαντα κηύσασα.

'Ωδή ε'. Ἴνα τί με ἀπόσω

Ακλινεῖ διανοία, πρὸς τὸν ἐπουράνιον ἀνῆλθες Κύριον, παρ' οὗ καὶ τὴν χάριν, τῶν μεγίστων θαυμάτων ἀπειληφας, Νικόλαε μάκαρ· διὸ ἡμᾶς τοῦς σοῦς ἱκέτας, τῶν δεινῶν καὶ τῶν νόσων ἀπάλλαξον.

Εν τῇ θεῖᾳ σου μνήμῃ, ἱερέων Νικόλαε σύλλογος τέρπεται, καὶ πιστῶν χορεῖται, τῶν θαυμάτων τῶν σῶν ἀπολαύουσαι, ἐν χαρᾷ τρυφῶσι, καὶ ὡς εἰκὸς σε ἀνυμνοῦσι, καὶ προστάτην καλοῦσί σε μέγιστον.

Λαμπρυνθεὶς θεῖα αἴγλη, ὤφθη ἡ καρδία σου ὄντως παράδεισος, τῆς ζωῆς τὸ ξύλον, κεκτημένη ἐν μέσῳ τὸν Κύριον· ὃν δυσώπει πάτερ, τοῦ παραδείσου ἀπολαῦσαι, τῆς τρυφῆς καὶ τῆς δέξης τοῦς δούλους σου.

Θεοτοκίον

Ανατίθημι κόρη, πάσας ἐπὶ σοὶ τὰς ἐλπίδας τῆς σωτηρίας μου· διὸ δυσωπῶ σε· μὴ παρίδης δεινῶς με ποντούμενον, συμφορῶν πελάγει, ἀλλὰ τὴν σὴν δίδου μοι χεῖρα, ὡς τῷ Πέτρῳ ὁ Ἰῆσους σου καὶ σῶσόν με.

᾿Ωδὴ στ'. Τὴν δέσπιν ἐκχεῶ.

Χειμάζει μὲν, τῶν κινδύνων ἑ σάλος, οὐκ ἰσχύει δὲ θυθίσαι με μάκαρ· σὲ γὰρ ἀεὶ, κυβερνήτην πλουτήσας, πρὸς γαληνὸν τὸν λιμένα ἰθύνομαι, καὶ φθάνω μέχρις οὐρανοῦ, διὰ σοῦ ἱεράρχα Νικόλαε.

Ιλάσθητι, τοῖς σοῖς δούλοις παμμακάκαρ, καὶ υἱείας τὴν ἀντίληψιν δίδου· ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάδελφος ῥύσαι, καὶ τῶν δεινῶν καὶ τῶν θλίψεων λύτρωσαι, ταῖς θεαῖς σου πρὸς τὸν Θεόν, μεσιτείαις θεόφρον Νικόλαε.

Λυτρούμενος, ἐκ θανάτου ὡς ὤφθη, πρὸς τοὺς ἀθώους πρὶν, ὦ πάτερ στρατηλάτας, οὕτω καὶ νῦν περιστάσεως πάσης, ἡμᾶς καὶ νόσων Νικόλαε λύτρωσαι, πρεσβείαις σου ταῖς ἱεραῖς, ἵνα πόθῃ τιμῶμεν τὴν μνήμην σου.

Θεοτοκίον

Φιλάγαθε, νυσταγμῷ βαρούμενον, ῥαθυμίας με θερμῇ στυ ἱκεσίᾳ, ἔγειρον νῦν, καὶ μὴ δώης ὑπνώσαι, τὰς ἀμαρτίας σὸν δούλον εἰς θάνατον· προστάτην γὰρ καὶ ὁδηγόν, τῆς ἐμῆς σε ζωῆς ἐπιγράφομαι.

Ἐπίβλεπον, μετ' εὐμενεῖας Νικόλαε μάκαρ, καὶ πᾶσαν θλίψιν λιταῖς σου ἀπέλασον, ἐκ τῶν ψυχῶν ἡμῶν τῶν ἱκετῶν σου.

Ἀχραντε, ἡ διὰ λόγου τὸν Λόγον ἀνερμηνεύτως, ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν τεκοῦσα δυσώπησον, ὡς ἔχουσα μητρικὴν πάβρησιν.

᾿Ο ἱερεὺς μνημονεύει.

Εἶτα τὸ κοντάκιον ἤχος δ'

Ταῖς τῶν θαυμάτων ἀκτίσι, Νικόλαε, καταφαιδρύνεις ὑψηλὸν ἄπασαν, καὶ λύεις τὸν ζόφον τῶν θλίψεων, καὶ τῶν κινδύνων ἐλαύνεις τὴν ἔφοδον, προστάτης ὑπάρχων θερμότατος.

Εἶτα οἱ ᾿Αναβαθμοί, τὸ α' ἀντίφωνον τοῦ δ' ἤχου. Καὶ εὐθὺς τὸ προκείμενον.

Οἱ ἱερεῖς σου Κύριε ἀνδύσονται δικαιοσύνην, καὶ οἱ ὄσιοί σου ἀγαλλιάσονται.

Στίχ. Καυχῆσονται ὄσιοι ἐν δόξῃ.

᾿Ο ἱερεὺς: Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. ᾿Οτι ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Τὸ Πᾶσα πνοὴ καὶ τὸ Εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ ᾿Ιωάννην, εἰς ἱεράρχην.

Δόξα. Ταῖς τοῦ ἱεράρχου.

Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου.

Στίχ. Ἐλέησόν με ὁ Θεός. Καὶ τὸ παρὸν προσόμοιον.

᾿Ηχος πλ. β'. ᾿Ολην ἀποθέμενοι.

Απαντα τὸν βίον μου, ἐν ἀμελείᾳ διάγων, καὶ πρὸ τέλους ἐφθασα, ἄκαρπος ὁ δειλαιὸς Ὑπεράγαθε, πονηρῶν πράξεων, ἐπιφέρων μόνον, νῦν φορτία τὰ δυσβάστακτα· ἅπερ φιλάνθρωπε, σκέρπισον ῥοπή τοῦ ἐλέους σου καὶ δίδου μοι κατάνυξιν, καὶ ἐπιστροφήν τὴν σωτήριον, ταῖς τοῦ Νικολάου πρεσβείαις εὐπροσδέκτοις ὁ Θεός, ὃν εἰς πρεσβείαν προσάγω σοι, καὶ τὴν σὲ κυήσασαν.

Τό: Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου...

᾿Ωδὴ ζ'. Παιδὲς ἑβραίων

Ρύστης πλεόντων ἀνεδείχθης, ὦ Νικόλαε καὶ τῶν χερῶν προστάτης, ὄρφανῶν τε λιμῆν καὶ πλουτιστῆς πενήτων· διὸ καὶ ἡμᾶς λύτρωσαι, ἐκ κινδύνων σαῖς πρεσβείαις.

Εἴνα Νικόλαε ἐργάζῃ, ἐν θαλάσῃ μακρὰν καὶ πάσῃ ὑψηλῇ, ταχυδρόμους ἀεὶ καὶ πάσχοντας προφθάων, καὶ τούτους ἐκλυτρούμενος, ἐκ τῶν νόσων καὶ κινδύνων.

Νόσων παντοίων καὶ κινδύνων, ἱατρὸς φανεὶς Νικόλαε τρισμάκαρ, τῆς ψυχῆς μου διὸ θεράπευσον τὴν νόσον, καὶ εὐρωστίαν δώρησαι, ταῖς ἐν-θέοις σου πρεσβείαις.

Θεοτοκίον

Ε"παρον χειράς σου Παρθένε, πρὸς τὸν εὐσπλαγχνον Θεὸν καὶ βασιλέα, καὶ δεινῶν συμφορῶν καὶ νόσων καὶ κινδύνων, τῇ κραταίᾳ πρεσβείᾳ σου ἐξελοῦ τοὺς σοὺς ἰκέτας.

ᾠδὴ η'. Τὸν βασιλέα

Τοὺς πειρασμῶν νῦν, περισχεθέντας τῷ βάθει, σοὺς ἰκέτας Νικόλαε σώσον, δὸς ἡμῖν τὴν λύσιν αὐτῶν σαῖς ἰκεσίαις.

Ως ἐν τρυφῇ, ἀυλιζόμενος μάκαρ, οὐρανῶν τε δόξης ἀπολαύων, τοὺς σὲ ἀνυμνοῦντας διάσωζε εὐχαίς σου.

Τῷ ἀπροσίτῳ, ἐλλαμφθεὶς φωτὶ πάτερ, τὰς ψυχὰς τῶν ἐν θλίψει ἀγάξεις, διαλύων πάντα τῶν πειρασμῶν τὸν ζόφον.

Θεοτοκίον

Ισχύεις κόρη, τὸν ἐν ἰσχυΐ τεκοῦσα, εὐσμπάθητον Σωτήρα τοῦ κόσμου, διδὲ τῇ θερμῇ σου προστρέχω δογηθεία.

ᾠδὴ θ'. Κυρίως Θεοτόκον

Γνωρίζει πᾶσα κτίσις, Νικόλαε μάκαρ, σῶν ἀρετῶν καὶ θαυμάτων τὸ πέλαγος· διδὲ καὶ χαίρει προστάτην σε ὀνομάζουσα.

Νικόλαε παμμάκαρ, σῶζε ἐκ κινδύνων, τοὺς σοὺς ἰκέτας πιστῶς σε δοξάζοντας, ὡς μιμητῆς τοῦ Σωτήρος ἀξιοθαύμαστος.

Τρυφῶν ταῖς οὐρανίαις, θελαὶς λαμπηδοῖσι, θεομακάριστε πάτερ Νικόλαε, τῇ προστασίᾳ σου σώσον ἡμᾶς καὶ σκέπασον.

Θεοτοκίον

Μαρία Θεοτόκε, τὴν κεκακωμένην, τῇ ἀμαρτίᾳ ψυχὴν μου ἀγάθυνον, καὶ ἀγαθῶν αἰώνων μέτοχον ποίησον.

Καὶ εὐθὺς τὰ Μεγαλινάρια.

Τὸ Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς μακα-

ρίζειν σε τὴν Θεοτόκον κ.τ.λ.

Καὶ τὰ παρόντα.

Νικόλαε μάκαρ πάρεσο νῦν, προστάτης καὶ φύλαξ, καὶ ἐκ θλάβης παντοδαπῆς, ἡμᾶς ῥῦσαι πάντας, ἐν γῆ καὶ ἐν θαλάσῃ, τοὺς σὲ θερμῶς τρωοῦντας καὶ μεγαλύνοντας.

Χαίροις τῶν πατέρων κλέος στερρόν, καὶ τὸ τῆς Τριάδος ἐνδιαίτημα καθαρόν, τῶν πιστῶν προστάτης, καὶ κταπονουμένων, βοήθεια καὶ σκέπη, πάτερ Νικόλαε.

Εν νόσοις σε ἔχομεν ἰατρόν, ἐν κινδύνοις ῥύστην, κηδεμόνα ἐν ὄρφανοῖς, ἐν κένησι πλοῦτον, ἐν θαλάσῃ σωτήρα, καὶ χαρμονῆν ἐν θλίψει, σοφὲ Νικόλαε.

Ορφανῶν προστάτην σε καὶ χηρῶν, πεινῶντων τροφέα, πενομένων τε πλουτιστήν, αἰχμαλώτων ῥύστην, πλεόντων τε σωτήρα, κεκτήμεθα παμμάκαρ σοφὲ Νικόλαε.

Θεοτοκίον

Ιλέως γενοῦ μοι τῷ ταπεινῷ, διτι πλὴν σου ἄλλην οὐ γινώσκω καταφυγὴν, ὃ ἐν ἀμαρτίαις παντοίαις πεπλησμένος, ἐλέησόν με μόνῃ χριστιανῶν ἢ ἐλπίς.

Εἶτα τὸ Τρισάγιον καὶ τὸ τροπάριον
Ἦχος δ'.

Κανόνα πίστεως καὶ εἰκόνα πραότητος, ἐγκρατείας διδάσκαλον, ἀνέδειξέ σε τῇ ποίμνῃ σου, ἢ τῶν πραγμάτων ἀλήθεια· διὰ τοῦτο ἐκτήσω τῇ ταπεινώσει τὰ ὑψηλά, τῇ πτωχείᾳ τὰ πλούσια. Πάτερ ἱεράρχα Νικόλαε, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ὁ ἱερεὺς μνημονεύει καὶ ποιεῖ τὴν ἀπόλυσιν. Καὶ μετ' αὐτὴν δέ, ἐν ὅσῳ οἱ ἀδελφοὶ ἀσπάζονται τὴν εἰκόνα, ψάλλονται τὰ παρόντα τροπάρια.

Ἦχος β'. Ὅτε ἐκ τοῦ ζύλου *

Χάριν εὐληφῶς παρὰ Θεοῦ, πᾶσι χορηγεῖς τὰς ἰάσεις ὑπὸ τὴν σκέπην σου, ἅγιο Νικόλαε τοῖς σὲ προστρέχουσι· φυγαδεύεις δαιμόνων γὰρ ἀνίατα πάθη, πάντας θεραπεύεις δὲ τῇ προστασίᾳ σου. Ὅθεν καὶ ἡμεῖς δυσωπούμεν, πρόσβευε πρὸς Κύριον πάσης, λυτρωθῆναι βλάβης τοὺς ὑμνοῦντάς σε.

Ἦχος πλ. δ'.

Δέσποινα πρόσδεξαι τὰς δεήσεις τῶν δούλων σου, καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς, ἀπὸ πάσης ἀνάγκης καὶ θλίψεως.

Ἦχος β'.

Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου, εἰς σὲ ἀνατίθημι, Μητέρα τοῦ Θεοῦ, φύλαξόν με ὑπὸ τὴν σκέπην σου.

Εκ παντοίων κινδύνων τοὺς δούλους σου φύλαττε, εὐλογημένη Θεοτόκε, ἵνα σε δοξάζωμεν τὴν ἐλπίδα τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Τῇ προσβείᾳ Κύριε πάντων τῶν ἀγίων καὶ τῆς Θεοτόκου, τὴν σὴν εἰρήνην δὸς ἡμῖν, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς, ὡς ὁ μόνος οἰκτιρῶν.

Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων πτετέρων ἡμῶν.

Εὐχὴ εἰς τὸν Ἅγιον Νικόλαον.

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἀγαθὲ καὶ φιλόανθρωπε, ὁ διὰ τῆς χάριτός σου τὸν σὸν θεράποντα Νικόλαον, δόκιμον οἰκονόμον τῶν σῶν μυστηρίων, καὶ πιστὸν ποιμένα τῆς λογικῆς σου ποιμνῆς καταστήσας καὶ ταῖς θαύμασι ζῶντα καὶ μετὰ θάνατον τοῖς ἐν πέρασιν δοξάσας, οὐ ταῖς προσβείαις, δώρησαι ἡμῖν δεόμεθά σου, χάριν, ἵνα πίστει θεβαίᾳ ἐλπίδι σταθερᾷ, καὶ ἀγάπῃ εὐκρινῇ, μετὰ ἀγαθῶν ἔργων καθ' ἐκάστην σὲ λατρεύομεν, καὶ προσκυνῶμεν μέχρι τοῦ τῆς ζωῆς ἡμῶν τέρατος καὶ ὡσπερ ἐπὶ γῆς τὴν σεβάσιμον μνήμην αὐτοῦ ἐτησίως πανηγυρίζωμεν, οὕτω καὶ ἐν τῷ οὐρανῷ ἔχομεν αὐτὸν παρὰ σοὶ ὑπὲρ ἡμῶν αἰεὶ προσβέουντα, ὅπως τὸ ὑπόλοιπον τοῦ βίου ἡμῶν καλῶς περαιώσαντες, καταξιωθῶμεν τῆς αἰδίου καὶ μακαρίας διαγωγῆς μετὰ πάντων τῶν ἁγίων ἀπολαύσαι. Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Τέλος

ΔΙΑΘΗΚΗ ΒΛΑΔΙΜΗΡΟΥ ΗΓΕΜΟΝΟΣ
ΡΩΣΣΙΑΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 146 τοῦ IB'. ἔτους)

Μισοῖτε τὸ ψεῦδος, τὴν μέθην καὶ τὴν ἀσωτείαν, ὡς ὀλεθρίας τῷ τε σώματι καὶ τῇ ψυχῇ. Σέβετε τοὺς γέροντας ὡς γονεῖς. Ἀγαπᾶτε τοὺς νέους ὡς ἀδελφούς. Μερμινᾶτε ὑμεῖς αὐτοὶ περὶ τῶν οἰκιακῶν ὑμῶν ὑποθέσεων, μὴ ἀνατιθέετε αὐτὰς τοῖς ἀκολούθοις καὶ τοιούτοις ὑμῶν, ἵνα μὴ ἐπικρίνωσιν οἱ ξένοι τὸν οἶκον καὶ τὸ δεῖπνον ὑμῶν.

Ἔστε δ' ἄγρυπνοι ἐν πολέμῳ καὶ παράδειγμα τοῖς στρατηγοῖς· οὐκ ἔστι καιρὸς σκέψεως περὶ συμποσίων καὶ τρυφῶν. Μὴ ἀναπαύησθε πρὶν ἢ καταστήσητε πανταχοῦ νυκτερινὴν φρουράν· διότι ὁ ἄνθρωπος ἀπόλλυται ἐξαίφνης. Μηδέποτε ἀποθῆτε τὰ ὄπλα, ὑπὸ κινδύνων συνεχόμενοι· ἔωθεν ἔφιπποι. Περιοδοῦντες ἐν ταῖς ἐλαρχίαις ὑμῶν, μὴ ἀνέχησθε τοὺς θεράποντας ἀδικοῦντας τὸν πολίτην· ἐν δὲ τῇ οἰκίᾳ ἢ ἂν καταλύσητε, δότε βρῶσιν καὶ πόσιν τῷ οἰκοδεσπότῃ.

Τιμᾶτε δὲ μάλιστα ὡσαύτως τοὺς ξένους, εἴτε διάσημον, εἴτε ἀπλοῦν, εἴτε ἔμπορον, εἴτε πρεσβευτήν· ἐὰν δὲ μὴ δύνησθε ἵνα δωρήσητε αὐτοῖς πλούσια δῶρα, ἐπιδαψιλεύσατε τοῦλάχιστον αὐτοῖς βρώσιν καὶ πόσιν· ἐπειδὴ οἱ ξένοι διαφημίζουσιν ἐν ταῖς ξέναις χώραις καὶ τὴν καλήν, ἢ κακὴν περὶ ὑμῶν φήμην.

Χαιρετίζετε ὄσους καθ' ὁδὸν ἀπαντᾶτε. Ἀγαπᾶτε τὰς συζύγους ὑμῶν, μηδεμίαν ὅμως ἐξουσίαν ἐφ' ὑμῶν ἐπιτρέποντες αὐταῖς. Ὅταν δὲ μάθητε ὠφέλιμόν τι, σπουδάζετε, ἵνα διατηρῆτε αὐτὸ ἐν τῇ μνήμῃ, καὶ ζητεῖτε ἵνα αἰεὶ διδάσκησθε παρὰ τῶν ἄλλων. Ἀποφεύγετε τὴν ἀργίαν, ὡς μητέρα πάσης κακίας· διότι ὁ ἄνθρωπος ὀφείλει ἵνα ἐργάζεταιται πάντοτε.

Περιοδεύοντες, ἱππεύοντες, ἀπρακτοῦντες, μὴ περιπλανᾶτε τὴν διάνοιαν ὑμῶν εἰς διαλογισμοὺς ματαίους, ἀπαγγέλλετε δὲ τὰς προσευχὰς ὑμῶν· ἢ ἐπαναλαμβάνετε καὶ τὴν βραχυτάτην, ἀλλὰ πιστῶν κρατίστην· Κύριε ἐλέησον. Μὴ καθυῆθητε πρὶν ἢ προσκυνήσητε. Προσκυνήσατε δὲ τοὺς μέγιστους ἐδάφους, ὅταν αἰσθάνησθε ἀδιαθεσίαν τινά. Ἐγείρεσθε δὲ πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου. Ἀπέρχεσθε πρῶτ' εἰς τὸν ναὸν ἵνα ἀποδώτε τῷ Θεῷ τὸν ὀρθρινὸν αἶνον. Οὕτως ἔπραττον ὁ ἐμὸς πατήρ, οὕτως ἔπραττον πάντες ἐνάρετοι ἄνδρες· διότι, ἅμα ἡλίου ἀνατέλλοντος ἐδόξαζον τὸν Κύριον καὶ ἐκραύγαζον περικρατῶς· «φώτισον τοὺς ὀφθαλμούς μου, Χριστέ ὁ Θεός, ὁ δούς μοι τὸ φῶς σου τὸ αἰδίον». Μετὰ ταῦτα δὲ ἤρχοντο συζητοῦντες καὶ δικάζοντες τὸν λαόν, ἢ ἐξήρ-

χόντο εἰς κυνηγίαν· εἶτα ἐμεσημβρίζον· διότι ὁ Θεὸς ὥρισεν οὐ μόνον τῷ ἀνθρώπῳ ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις ζώοις καὶ πτηνοῖς, ἵνα ἀναπαύωνται κατὰ τὴν μεσημβρίαν.

Τοιοῦτο ὁμοίως ἐβίωσεν ὁ ὑμέτερος πατήρ. Ἐγὼ αὐτὸς ἔπραττον ὅτι τοῖς ὑπηρεταῖς παραγγέλλεται. Ἐν θήρῃ δὲ καὶ ἐν πολέμῳ, νυκτὸς καὶ ἡμέρας, διὰ καύσωνος καὶ θέρους, ἢ παγετοῦ καὶ χειμῶνος εἰργαζόμενην ἀδιαλείπτως, μὴ πεποιθῶς ἐπὶ τοὺς Καθέδρους καὶ Βηρουσιόους (δημόσιοι ὑπάλληλοι). Οὐδέποτε ἐγκατέλιπον πτωχοὺς καὶ χήρας καταπιεζομένους ὑπὸ τοῦ δυνατοῦ, αὐτὸς ἐγὼ ἐπεμελούμην τοῦ ναοῦ καὶ τῶν ἱεροτελεστιῶν, ὡς καὶ τῆς οικιακῆς διατάξεως, τῶν σταύλων, τῶν τῆς θήρας, τῶν γυπῶν καὶ ἱεράκων.

Ἐνταῦθα ὁ Βλαδίμηρος ἀπαριθμήσας τὰς ἐκστρατείας αὐτοῦ ἐξακολουθεῖ:

«Ἀπασαί αἱ ἐκστρατεῖαι μου εἰσὶν τρεῖς καὶ ὀγδοήκοντα, παραλειπομένων τινῶν ἥττονος λόγου ἀξίων. Διωμολόγησα δεκαεννέα σινθήκας εἰρήνης μετὰ τῶν Πολοβοιῶν· ἠγματοῦσα ὑπὲρ τοὺς ἑκατὸν ἐκ τῶν διασημοτάτων παρ' αὐτοῖς ἡγεμόνων, οὓς καὶ ἀπληλευθέρωσα, ἐθανάτωσα δὲ ὑπὲρ τοὺς διακοσίους ἐτέρους, ὧν πολλοὺς ἔρριψα ἐν τοῖς ποταμοῖς. Οὐδεὶς ὁδοιπόρος ταχύτερος ἐμοῦ ἀναχωρῶν ὀρθρουβάθεός ἐκ Τσερνιγούβου, ἐπορευόμενη εἰς Κίεβον πρὸς τὸν πατέρα μου πρὸ τοῦ ἑσπερινοῦ. Ἠρεσκόμεθα πολλὰ· ὁ τε πάππος ὑμῶν καὶ ἐγὼ κυνηγοῦντες· ἐνίοτε δὲ ἐγὼ αὐτὸς ἐθή-

ρευσα ἐν δρυμῶσιν ἵππους ἀγρίους ἰδιοχείρως περιδέσας αὐτούς.

Βούβαλος τις δις ἔρριψέ με διὰ τῶν κεράτων αὐτοῦ· ἔλαφος δὲ προσέβαλέ με· κατεπατήθην ὑπὸ τοὺς πόδας τῶν ἀλκῶν· ἄγριός τις κάπρος ἀπέσπασε τὸ ξίφος μου ἀπὸ τῆς ζώνης· τὸ ἐπίπλιόν μου κατεδήχθη ὑπ' ἄρκτου. Ἐπειδὴ δὲ τὸ τρομερὸν τοῦτο θηρίον ὤρμησε κατὰ τοῦ ὠκυπόδος ἵππου μου, κατέβαλεν αὐτόν. Πολλάκις ἔπεσον ἀπὸ τοῦ ἵππου· νέος δὲ ὢν ἐπλήγην τὴν κεφαλὴν καὶ ἐτραυματίσθην τοὺς τε πόδας καὶ τὰς χεῖρας μὴ διαλογιζόμενος τὴν

ζωὴν μου, μὴ φειδόμενος τὴν κεφαλὴν μου, ἀλλ' ὁ Κύριος ἐπέβλεπεν ἐπ' ἐμέ.

Καὶ ὑμεῖς, τέκνα μου, μὴτε τὸν θάνατον, μὴτε τὴν μάχην, μὴτε ἄγρια ζῶα φοβεῖσθε· ἐστὲ ἄνδρες ἐν πάσῃ περιστάσει ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἐπιστελλομένην.

Ἄν ἡ θεία Πρόνοια ὀρίσῃ τὸ τέρμα τῆς ζωῆς ἡμῶν, οὐ σώσουσιν αὐτὴν οὔτε ὁ πατήρ, οὔτε ἡ μήτηρ, οὔτε οἱ ἀδελφοί· ἡ προστασία τοῦ Θεοῦ ὑπέρκειται πασῶν τῶν ἀνθρώπων προφυλάξεων».

(Τέλος)

Ο ΑΓΙΟΣ ΦΑΝΟΥΡΙΟΣ

Ὁ ἐκ τῶν ἐν Φαναρίῳ ἄλλοτε διαπρεπῶν λογάδιον τοῦ Γένους ἐλλόγιμος κ. Σοφοκλῆς Ἀβραὰμ Χουδαρβιδόγλου· Θεόδοτος ὁ Τυασεὺς μέγας δικαιοφύλαξ τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας εἰς τὴν ἐξαιρετικὴν μελέτην του «Πῶς περιεσώθησαν αἱ ὀμίλια Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου» (ἴδε «Ὁρθοδοξία» Κωνσταντινουπόλεως τεύχος Ἰανουαρίου—Φεβρουαρίου 1947 σελ. 32), ἀναγράφει ἐν τέλει ὅτι ἐν Ἀθήναις δὲν ὑπάρχει ναὸς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου εἰμὴ περιεσώθη ἐν προσκυνητάριον ἐνῶ ὑπάρχουσι 14 ναοὶ τοῦ ἁγίου Γεωργίου, 10 τοῦ ἁγίου Νικολάου καὶ εἰς μάλιστα τοῦ ἀ ν υ π ἄ ρ κ τ ο υ ἁγίου Φανουρίου. (α)

(α) Ναῖσκος ἀρχαῖος καμαροσκέπαστος τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου,

εἶναι ἀληθές ὅτι μέχρι τινὸς ὁ ἅγιος Φανούριος ἔθεωρεῖτο ὡς ἀνυπαρκτος ἅγιος, προεδρεύοντος τῆς ἱερᾶς συνόδου τοῦ Σύρου Μεθόδου. Οὗτος παρὰ τὴν διαταγὴν τῆς ἱ. Συνόδου ἐγκαινίασεν εἰς τὸ Παγκράτι Ἀθηνῶν, νεόδμητον παρεκκλήσιον τοῦ ἁγ. Φανουρίου καὶ ἐπὶ Μητροπολίτου Ἀθηνῶν Μελετίου, ἐγεννήθη ζήτημα ἐν τῇ Συνόδῳ ἂν πρέπη νὰ ἐπιτραπῇ ἡ θεία λειτουργία εἰς ναὸν ἐγκαινιασθέντα παρὰ τὴν διαταγὴν τῆς ἱερᾶς Συνόδου, ἐνεκεν τούτου ἐπὶ Μητροπολίτου Ἀθηνῶν Μελετίου, ἐξεδόθη ἐγκύκλιος τῆς ἱερᾶς Συνόδου ἀπαγορεύσασα τὸν ἐγκαινιασμόν ναῶν ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγ. Φανουρίου ὡς ἀνυπαρκτοῦ. Κατόπιν τούτου ἐν Κα-

ὕπάρχει πλησίον τῆς Κρήνης τῆς ἱερᾶς Μονῆς Δημιόβης, εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας.

λάμαις, ὁ μακαρίτης Μητροπολίτης Μεσσηνίας Μελέτιος, ἐνῶ ἐπρόκειτο νὰ ἐγκαινιάσῃ πλησίον τῆς πόλεως παρεκκλήσιον εἰς μνήμην τοῦ ἁγίου Φανουρίου, παρημποδίσθη ἐκ τῆς ἐγκυκλίου καὶ ἐγκαινιάσε τοῦτο εἰς μνήμην τοῦ ἁγίου Γεωργίου, ὁ λαὸς ὅμως τὸ καθιέρωσεν οἰκειὰ βουλῇ εἰς μνήμην τοῦ ἁγ. Φανουρίου καὶ τότε πανηγυρίζει. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν αἰοίδιμος Μελέτιος εἶχεν ἀμφιβολίας περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἁγίου Φανουρίου, ἀνέθεσεν εἰς τὸν τότε ἀρχιμ. Διονύσιον Μαραγκουδάκη (νῦν Ἐπίσκοπον Πέτρας) νὰ ἐξετάσῃ τὸ ζήτημα, ὁστίς μελετήσας τὸ ζήτημα ὑπέβαλε διεξοδικὸν ὑπόμνημα ἀναγνωρίζων ὡς ὑπαρκτὸν τὸν ἅγιον. Ἀτυχῶς δὲν γνωρίζομεν τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ ἐν Χριστῷ ἀδελφοῦ, ἡ ἱερὰ Σύνοδος ἐν τούτοις δὲν ἀνεκάλεσε τὴν αὐθαίρετον ἐγκύκλιον. Εἶναι δὲ αὐθαίρετος ἡ ἐγκύκλιος διότι οὐδεὶς ἰσχυρίσθη ὅτι ὁ ἅγιος Φανούριος εἶναι ἀνύπαρκτος ἅγιος, ἐθεωρήθη ὡς νεοφανής, ἀγνωστοῦ λεπτομερειῶν περὶ τῆς πατρίδος καὶ τῆς ἀκμῆς αὐτοῦ.

Τὸν ἅγιον Φανούριον ἀναγράφουσιν αἱ ἀγιολογικαὶ πηγαὶ ὡς εἶναι ὁ συναξαριστὴς (πρβλ. Κωνσταντίνου Δουδάκη μέγας συναξαριστὴς τόμος 8ος Αὐγούστου σελ. 394 Ἀθῆναι 1894). Ἀναγράφει ὁ Συναξαριστὴς ὅτι ἐν Ῥόδῳ ἐπὶ Μητροπολίτου Νείλου τοῦ Β' ἀκμάσαντος κατὰ τὸ ἥμισυ τοῦ 14ου αἰῶνος, ἀνευρέθησαν εἰς τὸ φρούριον ἐρείπια ναοῦ μὲ τοιχογραφίαν στρατιωτικοῦ ἁγίου, περιβαλλομένην μὲ δώδεκα μαρτύρια καὶ μὲ ἐπιγραφήν

«Ὁ Ἅγιος Φανούριος». Ἐνεργεῖα λοιπὸν τοῦ ἀρχιερέως Νείλου, ἐδόθη ἄδεια καὶ ἠκοδομήθη ὁ ναὸς τοῦ ἁγίου Φανουρίου.

Ἄλλὰ τοῦ ἁγίου Φανουρίου, ὁ αἰοίδιμος μητροπολίτης πρῶην Λεοντουπόλεως Σωφρόνιος ἐν τῇ πλουσίᾳ αὐτοῦ ὑμνολογικῇ συλλογῇ, ἀνεῦρεν ἐκ τοῦ Λαυριωτικοῦ Κώδικος ἐν σιχηρὸν τὸ ἐξῆς.

Ἐπερθαύμασαν Ἄγγελοι
τὸ τῆς ψυχῆς σου στερέμνιον
Ὡ τοῦ Κυρίου ἀθλητὰ Φανούριε
Πῶς ἐσαρκώθης ὁ ἔνσαρκος
δαίμοσι συμπλεκόμενος
ἐπικρατέστερος γέγονας
καὶ τὴν ὄφρυν αὐτῶν κατέβαλες
Ὡ τοῦ Κυρίου ἀθλητὰ Φανούριε.

Τοῦτο ἐμελοποίησεν ὁ Ἰωάννης Λάσκαρης ὁ ἐκ Κρήτης, ἀκμάσας πρὸ τῆς ἀλώσεως, τοῦ ὁποίου μέλη εὐρηγνται καὶ εἰς ἄλλους μουσικοὺς κώδικας τῆς Λαύρας.

Συνεπῶς τὸ νέον Λειμωνάριον γράφον ὅτι ἡ εἰκὼν τοῦ ἁγίου ἀνευρέθη τὸ 1500 δὲν ἀκριβολογεῖ ἀφοῦ ὁ Νείλος ἤκμασε τὰ μέσα τοῦ 14ου αἰῶνος ὁ δὲ μελωδὸς Λάσκαρης πρὸ τῆς ἀλώσεως. Εἰς τὸν ἅγιον Φανούριον ἐποίησεν ἰδιόμελα καὶ ὁ γνωστὸς ὑμνογράφος Νικόλαος ὁ Μαλαξὸς τοῦ 16ου αἰῶνος, ἀποκείμενα εἰς τὴν Μαρκιανὴν βιβλιοθήκην (πρβλ. «Πάνταϊνον» 11 Νοεμβρίου 1947 σελ. 555 καὶ 21 Σεπτεμβρίου σελ. 473 - 1947). Καὶ ὁ μακαρίτης Μητροπολίτης Τρίκκης καὶ Σταγῶν Πολύκαρπος ἀνεκάλυψε τοιχογραφίαν τοῦ ἁγίου Φανουρίου εἰς τὸν ναὸν τῆς μονῆς τοῦ Μετέωρου, ἴσως τοῦ 16ου αἰῶνος, καὶ ὁ πρῶην Διευθυντῆς τῶν καλῶν τεχνῶν εἰς τὸ ὑ-

πουργεῖον τῶν Θεσηκευμάτων κ. Ν. Καλογερόπουλος ἀνεκάλυψεν ἐτέραν τοιχογραφίαν τοῦ ἁγίου Φανουρίου ἐν Κρήτῃ (πρβλ. Ν. Καλογερόπουλου μεταβυζαντινὴ τέχνη Ἀθῆναι 1926 σ. 88 καὶ «Ἐκκλησιαστικὸς Τύπος» Ἀθηνῶν 4 Σεπτεμβρίου 1935). Πλὴν τούτου καὶ ὁ πρῶην Πρεσβευτῆς καὶ ἐρασιτέχνης μελετητῆς τῆς Βυζαντινῆς τέχνης Δ. Σισιλιάνος, ἀναγράφει ὅτι μεταξὺ τῶν ἔργων τοῦ ζωγράφου Ἀγγέλου τοῦ Κρητὸς 1604 φέρεται καὶ εἰκὼν τοῦ ἁγίου Φανουρίου (πρβλ. Δ. Σισιλιάνου Ἑλληνες ἀγιογράφοι μετὰ τὴν ἄλωσιν. «Θεολογία» Ἀθηνῶν τομ. ΙΓ' 1935 σελ. 48). Ὡς ἀναγράφει δὲ ὁ Καθηγητῆς καὶ Ἀκαδημαϊκὸς κ. Γρ. Παπαμιχαήλ, τὸν ἅγιον Φανούριον ἀναφέρουσι καὶ οἱ Standler καὶ Heim ἐν Heligen Lexicon 1855-1882, πολλὰ θαύματα τοῦ ὁποῦ ἀναφέρονται κατὰ τὸν Η' αἰῶνα. (πρβλ. «Ἐκκλησία» σελ. 364 ἀρ. 45-1947).

Ὁ Συναξαριστῆς ἀναγράφει καὶ θαῦμα τοῦ ἁγίου ὅπερ ἔκαμε, ἀπελευθερώσας τρεῖς ἐκ Κρήτης ἱερεῖς, αἰχμαλωτισθέντας ἐν Ρόδῳ. Ἰσως δὲ τὸ θαῦμα συσχετίζεται μὲ τὰς ἀνευρεθείσας τοιχογραφίας ἐν Κρήτῃ ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογίας κ. Ν. Καλογερόπουλου. Εἶναι βεβαιωμένον ὅτι ὁ ἅγιος Φανούριος εἶναι γνωστὸς πρὸ τῆς ἀλώσεως, ὡς δὲ γράφει ὁ καθηγητῆς κ. Παπαμιχαήλ θαύματα αὐτοῦ ἀναφέρονται ἀπὸ τὸν 8ον αἰῶνα. Συνεπῶς ὅλως ἀνεξετάστως ἢ ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπεκέρυξεν ὡς ἀνύπαρκτον τὸν ἅγιον μεγαλομάρτυρα Φανούριον.

Ἐν Καρδίτῃ

† Ὁ Θεσσαλιώτιδος ΙΕΖΕΚΙΗΛ

Σημ. Περὶ Μητροπολίτου Ρόδου Νείλου ἴδε Γ. Ράλλη καὶ Μ. Ποτλῆ, «Σύνταγμα θεῶν καὶ ἱερῶν Κανόνων» τ. α' σελ. 12. Ἀθῆναι 1852.

ΠΕΡΙ ΚΛΗΔΟΝΩΝ

Τὸ ἔθιμόν τούτο εἶναι ἀρχαιότατον, χρονολογούμενον πρὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Χριστοῦ, ὡς καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἔθιμα εἰδωλολατρικὰ ἐπεκράτησαν ἐν τῇ χριστιανικῇ κοινωνίᾳ κατὰ τὴν ἀποδοχὴν τῆς εὐαγγελικῆς πίστεως.

Τοιαῦτα λ. χ. εἶναι τὰ ἄνθη τῆς πρώτης Μαΐου, (Πρωτομαγιάς) ἢ ἀποφυγῆ τοῦ μαυρίσματος τοῦ ἡλίου, διὰ τῆς μαρτυρικής κλωστῆς περιστρέφουσαν ἐρυθρὰν καὶ λευκὴν κλωστὴν ὡς εἶδος περιδεραίου εἰς τὸν λαιμόν καὶ εἰς τοὺς δακτύλους ὡς δακτυλίδιον (βάλε Μάστι νὰ μὴ σὲ μαυ-

ρίση ὁ ἥλιος). Αἱ πυραὶ κατὰ τὴν 24 τοῦ μηνὸς Ἰουνίου τοῦ λεγομένου Ἀγιαννίου τοῦ Ρηγανᾶ, ὅπου μικροὶ τε καὶ μέγαλοι, ἄνδρες καὶ γυναῖκες πηδοῦσιν ἄνωθεν τῶν πυρῶν, ἵνα λυτρωθοῦν ἀπὸ μαγικὰ καὶ βασκανίας. Τὰ λεγόμενα κάλανδα, ἠδόμενα κατὰ τὴν πρώτην Ἰανουαρίου τῆς πρωτοχρονιάς, μὲ διάφορα ἄσματα ἐπιτήδεα εἰς τὴν ἐορτὴν τοῦ Ἀγίου Βασιλείου τοῦ μεγάλου ὁπότε τρέχουν ἄνω καὶ κάτω μὲ διάφορα σατανικὰ ὄργανα εὐχόμενα τὴν καλὴν χρονίαν, καὶ διανυκτερεύουν εἰς χαρτοπαίγνια δαπανῶντες ὀλοκλήρους περιουσίας καὶ χρηματικὰ κεφάλαια. Ἄπαντα ταῦτα εἶναι

ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΑΒΒΑ ΝΕΙΛΟΥ ΝΟΥΘΕΣΙΑΙ

(Ἐκ χειρογράφου Κωνστ. Γ. Ζερβου Πρωτοπρεσβυτέρου, ἐν Χρύσεισι
Σύρου. φύλ. 86α — 91β). (*)

Ἄρχῃ σωτηρίας ἡ ἑαυτοῦ κατάγνωσις
Βέλτιον ἐμβάλλειν λίθον εἰκῆ, ἢ λόγον ἀργόν.

ἀρχαῖα Ἑλληνικὰ μεταδοθέντα καὶ εἰς τὴν χριστιανικὴν κοινωσίαν καὶ διασωθέντα μέχρι ἡμῶν.

Ἐν ἓκ τῶν τοιούτων εἶναι καὶ οἱ Κ λ ή δ ω ν ε ς, οἵτινες διενεργοῦνται ἐπίσης κατὰ τὴν 24 Ἰουνίου μηνὸς ἡμέραν τῆς γεννήσεως Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, τότε εἴτε ἄνδρες εἴτε γυναῖκες, ἰδίᾳ ὅμως γυναῖκες συναθροισόμεναι εἰς τι δωμάτιον, λαμβάνουσιν ἄγγελον καὶ θέτουσιν ἐντὸς αὐτοῦ ὕδωρ ἐκ φρέατος καθαρῆς, ἐνῶ ἡ ἀντιλοῦσα νεανὶς τηρεῖ σιωπὴν κατὰ τὴν ἀντιλησὶν τοῦ ὕδατος (Ἀμίλητο νερό) ἐκ τῆς ὀμηγύρεως ἐκάστη θέτει ἐντὸς τοῦ ἀγγείου ὅ,τι θέλει: ὀπωρικὰ, ἄνθη, δακτυλίδια ἢ ἄλλα μικρὰ ἀντικείμενα, ἐπικαλύπτεται δὲ τὸ ἀγγεῖον δι' ὑφάσματος καθαρῆς καὶ καταλείπεται πρὸς διανυκτέρευσιν ἐν ὑπαίθρῳ· τὴν δὲ πρωτὴν συνελθοῦσαι ἅπασαι προσδιορίζουν μικρὰν δεσποινίδα, ἣτις χωρὶς νὰ βλέπῃ, ἐξάγει ἐν ἑκάστῳ ἐκ τοῦ ἀγγείου ἀντικείμενον, ἐνῶ αἱ ἄλλαι ἐκλέγουσιν ἢ ἐν τραγούδιον δίστιχον ἢ ἄλλο τι λόγιον διὰ τῶν ὁποίων προμαντεύονται τὴν Μ ο ἰ ρ α ν καὶ τὸ Ῥ ι ζ ι κ ὸ ν ἐκάστης γυναικὸς τῶν ἑκεῖ συνηθροισμένων, ὧν ἐκάστη καὶ ἰδιαιτέρῳ τι ἀντικείμενον ἐντὸς τοῦ ἀγγείου συνεισήνεγκεν. Λοιπὸν καὶ οἱ Κ λ ή δ ω ν ε ς

καὶ τὰ ἐπακόλουθα αὐτῶν εἶναι καταδικαστέα ὑπὸ τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας καὶ διὰ τοῦτο πᾶς καλὸς χριστιανὸς καὶ χριστιανικὴ οἰκογένεια πρέπει νὰ ἀπομνησκύνηται ἀπὸ τοιαῦτα σατανικὰ μαντεύματα· τί δύναται ἓνα ἄψυχον ἀντικείμενον νὰ σοῦ μαντεύσῃ διὰ τὸ μέλλον σου; τίποτε· εἶναι αὐταπάτη, καὶ σᾶς κάμνει νὰ καταφεύγετε εἰς τὰ τοιαῦτα ἀμελοῦντες τὰ χριστιανικά σας καθήκοντα· ἂν ἐρευνήσετε καλῶς θὰ δῆτε πασιφανῶς ὅτι εἶναι μία σατανικὴ πλάνη, ἣτις σατανικὴ ἐνεργεια παίζει ἓνα ὄραϊον παιγνιδάκι μετὸς καλοῦς χριστιανούς, διὰ νὰ ἔχουν πᾶσαν ἀφοσίωσιν εἰς τοὺς Κλήδονας, στὰ Ῥ ι ζ ι κ ἂ καὶ τὰς Μ ο ἰ ρ α ς, καὶ νὰ γίνονται ψυχροὶ πρὸς τὰς θείας Γραφὰς καὶ νὰ μὴ συντρέχουσι εἰς τὰς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ μας, καὶ τοιοῦτοτρόπως τοὺς συλλαμβάνει ὁ σατανᾶς μετ' ἓνα ὄραϊον δόλωμα, καθὼς ὁ ψαρεῆς τὰ ψάρια. Φεύγετε, φεύγετε ἀπὸ τοιούτου ἀντιχριστιανικοῦ, βλασφῆμου καὶ κακοῦ ἔθιμου.

Ἄναμορφωταί, κατηχηταὶ τῆς νεολαίας, ἐξελείψατε ἀπὸ τὰς τρυφερὰς καρδίας τῶν μικρῶν, ὅ,τι ἐνεφύτευσεν ἡ ἀμάθεια καὶ τὸ σκότος τῶν προγόνων μας.

Ἐν τῇ ἐν Ἄγ. Ὁρει Ἱ. Σκήτῃ Κουσοκαλυβίῳ

Ἰσιδωρος Παντελεόπουλος Μοναχός.

(*) Τὰ περιεχόμενα τοῦ ὅλου χειρογράφου τόμος 10', σελῖς 69—70 τοῦ 1941.

Γενοῦ τοῖς πᾶσιν ὡς σοὶ θέλεις πάντας.

Δικαιοσύνην μᾶλλον ἔργῳ, ἢ λόγῳ ἄσκει.

Εὐσεβῆς οὐχ ὁ πολλοὺς ἐλεῶν, ἀλλ' ὁ μηδένα ἀδικῶν.

Ζῆν ἄμεινον ἐπὶ στιβάδος καὶ θαρρεῖν, ἢ χρυσῆν ἔχοντα κλίνην
[καὶ ταράττεσθαι.

Ἦ δὺς ἐκεῖνος ὁ φίλος, ὁ τὴν ψυχὴν διατρέφων.

Θεὸν λόγοις ὕμνει, ἔργοις δὲ σέβου, ἐννοία δὲ τίμα.

Γ'ερέα φρόνησις καὶ βίος καὶ εὐγένεια ποιεῖ.

Κάκιστόν ἐστι πᾶσι δουλεύειν αἰσχροῖς.

Λόγῳ μὲν τὴν ἀρετὴν διδάσκει, ἔργῳ δὲ ταύτην κήρυττε.

Μὴ τὸ ἔχειν ἀρετὴν καλὸν νόμιζε, ἀλλὰ τὸ ὡς δεῖ.

Νόμον τιμῶν κατὰ νόμον ζήσεις.

Ξένος ἐκεῖνος ἢ ξένα τὰ τοῦ κόσμου.

Ὁ φθονῶν, ἑαυτὸν ζημιοῖ· ὁ γὰρ κατ' ἄλλου φθεγγόμενος. φθά-
[νει πάσχων ὑφ' ἑαυτοῦ κακῶς.

Πλοῦσιον μῆτε κολαύκευε, μῆτε παρόξυνε.

Ρ'ώννυσι μὲν οἶνος σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν λόγος Θεοῦ.

Σιτίοις χρῶ οὐ τοῖς βελτίστοις· ἀλλὰ τοῖς ὠφελίμοις.

Τοῖς ὄχλοις πειρώμενος ἀρέσκειν, τοῖς ὄχλοις ὅμοιος ἔση.

Γ'πὲρ πάντα καταχρῆ τῷ σώματί σου.

Φιλόπρονος ἐκεῖνος, ἢ γρόνος οὐ περισσεύει.

Χριστιανοῦ ἀνδρὸς μὴ τὸ σχῆμα ἀποδέχου, ἀλλὰ τὸ ψυχῆς φρόνημα.

Ψέγειν ἀνεπίληπτον εἰς Θεὸν ἁμαρτία.

Ὡ'των καὶ γλώσσης μέγας ὁ κίνδυνος.

Φόβον ἔχε Θεοῦ καὶ πόθον καὶ καθαρῶ πρὸς πάντας τῷ μαρτυρίῳ τοῦ
[συνειδότος κέχηρησο.

Αὐτὸν ἐφ'ιστᾶναι τὸν Θεὸν πίστευε, ἐν οἷς πράττεις ἐκάστοτε.

Φεῦγε τοὺς ἐπαίνους, αἰσχύνου δὲ τοὺς φόγους.

Χαῖρε ἡνίκα πράττεις τὴν ἀρετὴν· ἀλλὰ μὴ ἐπαίρου· μήποτε τὸ ναυάγιον
[ἐν τῷ λιμένι γένηται.

Ὁ'σον ἐν τῷ νόμῳ προκόπτεις, τοσοῦτον ἀπολείπεσθαι τῆς τελειότητος
[νόμιζε.

Πάσης πράξεως τὸ τέλος πρὸ τῆς ἀρχῆς ἐξέταζε.

Νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν πρὸς τὴν ἐσχάτην ἡμέραν ἀπόβλεπε.

Μὴ ἀναμίγνυσο τούτῳ, ὃν παρὰ τῶν ἀγαθῶν θεωρεῖς λοιδορούμενον.

Σπεῦδε μηδενὶ βλάβην, ἐν οἷς πράττεις, ἢ λέγεις, ἢ φιλοσοφεῖς, γενέσθαι.

Μὴ εὐφραίνου τοῖς ἀνθηροῖς τοῦ βίου· τὸ γὰρ χόρτιον ἄνθος ὡς ψηλαφᾶς
[μαραίνεται.

Ε'ν τοῖς λυπηροῖς εὐχαρίστει καὶ ὁ ζυγὸς τῶν ἁμαρτιῶν σου κουφίζεται.

Ε'ν τοῖς πειρασμοῖς ἀσφαλίζου· πολλοὺς γὰρ τῶν μειζόνων ἤλεγξαν.

Μὴ μέμφου τὴν τοῦ Θεοῦ μακροθυμίαν· κοινὸν γὰρ ἐστι φάρμακον.

Μίσει τὸ τοῦ βίου ἀνώμαλον, ἐπ' αὐτῷ δὲ τὸν Θεὸν μὴ διάβαλλε.

Προσέχωμεν ἑαυτοῖς καὶ ἄλλους οὐ σκώψωμεν· πολλὰ γὰρ ἐν ἡμῖν, ἀφ'
[ῶν τοὺς ἄλλους σκώπτομεν.

Ψαλμὸς ἔστω διηγετικὸς ἐν τῷ στόματί σου· Θεὸς γὰρ ὀνομαζόμενος φυ-
[γαδεύει τοὺς δαίμονας.

Προσευχὴ μετὰ νήψεως γινέσθω, ἵνα μὴ τὸν Θεὸν αἰτῶμεν, οἷς οὐκ ἀρέ-
[σκεται.

Ἄει μνημόνευε τοῦ Θεοῦ καὶ οὐρανὸς ἢ διάνοιά σου γίνεται.

Χαλίνου τὸν ὀφθαλμόν· ὡς γὰρ οὐκ οἶδας ῥέμβεται.

Φείδου τῆς γλώσσης· πολλάκις γὰρ προφέρει, ἅπερ ἄμεινον κρύπτεσθαι.

Γεώργει τῇ μελέτῃ τοῦ νόμου τὴν διάνοιαν· ἐκτίλλει γὰρ τῶν λογισμῶν
[τοὺς πονηροὺς, συνεχῶς μελετώμενος.

Τὰς ἀρετὰς κρύπτει· μάρτυρας δὲ τοῦ βίου πολλοὺς κέκτησθαι.

Μῖσει τὰς ἡδονὰς τῆς σαρκός, ῥυπαρὰν γὰρ μετὰ τοῦ σώματος τὴν ψυχὴν
[ἀπεργάζεται.

Μόνα δίδου τῇ γαστρὶ, ὅσα χρήζει λαβεῖν, οὐχ ὅσα θούλεται.

Μὴ ἀγάπα τὸ τρυφᾶν, φιλίαν γὰρ πρὸς τὸν βίον ἐμποιεῖ· ἔχθρα δὲ πρὸς
[τὸν Θεὸν ἐξ ἑκατέρου τίκτεται.

Ἀποστρέφου τὴν ἐν τῷ βίῳ χαρὰν· αὕτη γὰρ ὀλισθαίνει καὶ ὑποσκελίζει
[τοὺς τρέχοντας.

Πλοῦτον εἰ μὲν ἔχεις σκόρπιζε, εἰ δὲ οὐκ ἔχεις μὴ σύναγε.

Ὅπλον ἡγοῦ τὴν νηστείαν καὶ τὴν προσευχὴν τείχος καὶ λουτήρα τὰ
[δάκρυα.

Ὅσα ἐξήμαρτες, πάντα μετὰ στεναγμῶν μέμνησο, γίνεται γὰρ ἐντεῦθεν
[τῇ ψυχῇ διηγετικὸς κατάνυξις.

Περιποιῦ τοὺς πτωχοὺς, οὗτοι γὰρ ἡμῖν τὸν κριτὴν καταλάσσουσι.

Ταῖς χρεαῖαις τῶν ἀγίων κοινῶναι, δι' αὐτῶν γὰρ σοι πρὸς Θεὸν κοινωνία
[γίνεται.

Τὴν Ἐκκλησίαν ὡς οὐρανὸν πάτει, καὶ μηδὲν ἐν αὐτῇ λέγε μηδὲ λογίζου
[γῆϊνον.

Ἀναγκαίαν νόμιζε τὴν αὐτάρκειαν, παραχώρει δὲ τῷ Θεῷ τὴν ὑπὲρ
[ταύτης μέριμναν.

Σκύλλε τὴν σάρκα ἀγαθοῖς πόνοις, παντελῶς δὲ αὐτὴν μὴ καταπασεῖν
[φρόντιζε.

Πίνε τὸν οἶνον ὀλίγον, ὅσον γὰρ αὐτὸς κολοβοῦται, τοσοῦτον εὐεργετεῖ
[τοὺς πίνοντας.

Κόλαζε τὸν θυμόν, μανίας γὰρ ἐστὶ πατήρ, τὸ μέτρον ἐξερχόμενος.

Ἐν ταῖς νόσοις τῇ προσευχῇ πρὸ τῶν ἰατρῶν καὶ φαρμάκων κέχηρησο.

Τοὺς ἱερεῖς πάντας μὲν τίμα, τοῖς ἀγαθοῖς δὲ πρόστρχε.

Ἀγάπα τοὺς τοῦ Θεοῦ οἶκους, οἶκον δὲ Θεοῦ καὶ σαυτὸν κατασκεύασον.
Εἰς τὴν Ἐκκλησίαν σύχναζε, θόρυβον γὰρ ἡμᾶς καὶ ζάλης ἀπαλλάττει
[τῶν ἔξωθεν.

Ὅσα ἐπὶ γῆς πρόσκαιρα, μηδὲν λυπήτω σε χωριζόμενα.

Ὅταν σοι λογισμὸς ἡδυπαθείας ἐγγένηται, ἀντίστησον αὐτῷ τὴν ἀνθρώ-
 [πων αἰσχύνην καὶ τὴν τοῦ Θεοῦ πρόσκρουσιν.

Ἀσφαλίζου τὴν ἀκοὴν καὶ τοὺς ὀφθαλμούς· δι' αὐτῶν γὰρ πάντα τὰ βέλη
 [τῆς κακίας εἰσέρχονται.

Ἦνίκα προσεύχη, τὸν λογισμὸν πρὸς τὸν Θεὸν ἀνάγαγε· κὰν περισπα-
 [σθῆεις κατέλθῃ, πάλιν αὐτὸν ἀνάγαγε.

Οὐ παύεται λογισμοὺς· ἡ διάνοια τρίκουσα· σὺ δὲ τοὺς μὲν φαύλους ἐκ-
 [τιλλε, τοὺς δὲ ἀγαθοὺς γεώργει.

Χαῖρε τῇ ταπεινώσει· τὸ γὰρ ἐξ αὐτῆς ὕψος πολὺ καὶ πεσεῖν μὴ δυνάμενον.

Ἄσκει τοσοῦτον, ὅσον χαλάσαι τῆς σαρκὸς τὰ κινήματα· κὰν γὰρ ἀσθε-
 [νῆσῃ, πρὸς ὑγείαν τὸ σῶμα μὴ πρὸς τρυφὴν θεράπευσον.

Τοὺς πονηροὺς τῶν λογισμῶν λογισμοῖς ἑτέροις ἀναμόχλευε. Λογίζου τῶν
 οὐρανίων ἀγαθῶν τὴν εὐπρέπειαν· καὶ πόθος οὐδεὶς σοι τῆς γῆς ἢ τῶν ἐκ ταύ-
 [της τερπνῶν ὑπείσέρχεται.

Τὰς φαύλας ἐνθυμήσεις σπόρον εἶναι τοῦ διαβόλου πίστευε· οὕτω γὰρ αὐ-
 [ται παύονται, ὁ δὲ σπορευὸς αἰσχύνεται.

Φεῖδου τὰ πολλὰ γέλωτος· χαυνοὶ γὰρ τὴν ψυχὴν, χαυνωθεῖσα δέ, τὸν
 [τοῦ νόμου χαλινὸν εὐχερῶς ἀποδύεται.

Εἰς ἔργα τὴν ψυχὴν καὶ προσευχὰς τὴν ψυχὴν μερίζεσθαι χρή, οὕτω γὰρ
 [οὐ πολλὰς εὐρήσει τὰς εἰσόδους πρὸς ἡμᾶς ὁ διάβολος.

Ἔργον εἶναι τοῦ νοῦς τὴν ἀνάγνωσιν νόμιζε· ὅταν γὰρ μετὰ γλώττης ὁ
 [νοῦς τρυγῆσαι θέλων, ἐν ταῖς βίβλοις ἐργάζεται.
 (Ἀκολουθεῖ)

ΕΚ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΥ

Κατὰ μετάφρασιν ἐκ τοῦ Λατινικοῦ διὰ πρώτην φοράν, εἰδικῶς διὰ τὴν «ἀγιορ.
 Βιβλιοθήκην» ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ κ. Ἰωάννου Σπαθάρη.

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 134 τοῦ IB'. ἔτους)

Κεφ. 3ον

Ματαιότης τοῦ παρόντος βίου.

Ὁ σοφώτατος τῶν Βασιλέων τοῦ
 Ἰσραήλ. βασιλεύσας ἐν Ἱερουσαλήμ,
 συγγραφεὺς τοῦ βιβλίου τοῦ ἐπιγρα-
 φομένου «Ἐκκλησιαστοῦ», τὸ ὅποιον
 οἱ Ἰουδαῖοι περιλαμβάνουν εἰς τὸν κα-
 νόνα τῶν ἱερῶν γραφῶν, ἀρχεται οὕ-
 τω «Ματαιότης ματαιότητων, εἶπεν ὁ

Ἐκκλησιαστής (Ἐκκλ. Α'. 2) μαται-
 ότης ματαιότητων τὰ πάντα ματαιότης·
 τίς περίσσεια τῷ ἀνθρώπῳ ἐν παντὶ
 μόχθῳ αὐτοῦ, ᾧ μοχθεῖ ὑπὸ τὸν ἥλιον;»
 Καὶ συνδέει πρὸς τὴν φράσιν ταύτην
 τὰ λοιπὰ, ὑπενθυμίζων τὰς θλίψεις καὶ
 τὰς πλάνας τῆς παρούσης ζωῆς, καὶ
 τὴν περιτελὴν τῶν ἐτῶν τῶν ἐξαφανι-
 ζομένων, ὅπου οὐδὲν σταθερὸν, οὐδὲν
 μόνιμον ὑπολείπεται· καὶ ἐν αὐτῇ τῇ
 ὑπὸ τὸν ἥλιον ματαιότητι καὶ τοῦτο

θρηνεῖ, ὅτι παρὰ τὴν ὑπεροχὴν τῆς σοφίας ὑπὲρ τὴν ἀφροσύνην, (Ἐκκλ. Β' 2) παραβαλλομένην πρὸς τὴν ὑπεροχὴν τοῦ φωτὸς ἀπέναντι τοῦ σκοτους, ἂν καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ σοφοῦ εἶναι εἰς τὴν κεφαλὴν του καὶ ὁ ἄφρων περιπατεῖ ἐν τῇ σκοτίᾳ, μία τύχη ὁμῶς ἀκολουθεῖ ἅπαντας, οἵτινες διάγουσι τὸν βίον των ὑπὸ τὸν ἥλιον, ὑπαινίσσεται δηλαδὴ τὰ κακά, τὰ ὁποῖα βλέπομεν κοινὰ εἰς τοὺς καλοὺς καὶ τοὺς κακοὺς. Λέγει δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι καὶ οἱ καλοὶ ὑποφέρουν κακὰ ὡς ἐὰν ἦσαν κακοὶ καὶ οἱ κακοὶ ὡς ἐὰν ἦσαν καλοὶ τυγχάνουν τῶν ἀγαθῶν, οὕτως ἀποφαινόμενος «Ἔστι ματαιότης, ἣ πεπώνηται ἐπὶ τῆς γῆς, ὅτι εἰσὶ δίκαιοι ὅτι φθάνει πρὸς αὐτοὺς ὡς ποίημα τῶν ἀσεβῶν καὶ εἰσὶν ἀσεβεῖς ὅτι φθάνει πρὸς αὐτοὺς ὡς ποίημα τῶν δικαίων» εἶπα ὅτι καὶ γε τοῦτο ματαιότης».

Εἰς τὴν ματαιότητα ταύτην, περὶ τῆς ὁποίας, ὅσον ἐφάνη καλὸν εἰς αὐτόν, ἵνα μᾶς πείσῃ, ὁ σοφώτατος οὗτος ἀνὴρ ἀφιέρωσε ὅλον του τὸ βιβλίον, χωρὶς ἄλλο θέλων νὰ μᾶς διδάξῃ, ἵνα ἐπιθυμῶμεν ἐκείνην τὴν ζωὴν, ἣτις δὲν ἐνέχει τὴν ματαιότητα τὴν ὑπὸ τοῦτον τὸν ἥλιον, ἀλλ' ἀλήθειαν ὑπ' Ἐκείνον, ὅστις ἐποίησε τὸν ἥλιον, διότι ἐν τῇ ματαιότητι ταύτῃ, ἄνευ τῆς δικαίας καὶ εὐθείας κρίσεως τοῦ Θεοῦ, ὁ ἄνθρωπος γενόμενος ὁμοιος πρὸς τὴν ματαιότητα ταύτην θὰ ἐξηφανίζετο. Καὶ ὁμοῖς εἰς τὰς ἡμέρας τῆς ματαιότητος ἐνδιαφέρει πολὺ αὐτὸν ἂν θ' ἀντιστῇ ἢ ὑπακούσῃ εἰς τὴν ἀλήθειαν, ἂν θὰ πειραθῇ τῆς ἀληθοῦς εὐσεβείας κ' ἂν θὰ μετὰσχῃ αὐτῆς καὶ τοῦτο, ὅχι, ἵνα ἀποκτήσῃ τὰ ἀγαθὰ τῆς ζωῆς ταύτης ἢ ν' ἀποφύγῃ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα παρέρχονται ἐξαφανιζόμενα,

ἀλλ' ἔνεκα τῆς μελλούσης κρίσεως, διὰ τῆς ὁποίας θὰ διατηρήσουν ἄνευ τέλους τὰγαθὰ οἱ καλοὶ καὶ τὰ κακὰ οἱ κακοὶ. Τέλος ὁ αὐτὸς σοφὸς οὕτω καταλήγει εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο «Τὸν Θεὸν φοβοῦ καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ φύλασσε, (Ἐκκλ. κεφ. ΙΒ', 13), ὅτι τοῦτο πᾶς ἄνθρωπος· ὅτι σύμπαν τὸ ποίημα ὁ Θεὸς ἄξει ἐν κρίσει, ἐν παντί παρεωραμένῳ, ἐὰν ἀγαθὸν καὶ ἐὰν πονηρόν». Τί συντομώτερον, ἀληθέστερον καὶ σωτηριωδέστερον τούτου; «Τὸν Θεὸν φοβοῦ καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ φύλασσε, ὅτι τοῦτο πᾶς ἄνθρωπος». Διότι ὁποιοσδήποτε ἄνθρωπος εἶναι τοῦτο, τηρητῆς τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ, ἐπειδὴ ὅστις δὲν εἶναι τοῦτο, οὐδὲν εἶναι· διότι δὲν ἔχει ἀναμορφωθῆ πρὸς τὴν ἀλήθειαν τῆς εἰκόνης παραμένων εἰς τὴν ἐμοίωσιν πρὸς τὴν ματαιότητα. «Ὅτι σύμπαν τὸ ποίημα» (τὸ ἔργον), τοῦ ὁποίου δημιουργὸς εἶναι ὁ ἄνθρωπος εἰς τὴν παρούσαν ζωὴν, «ἐὰν ἀγαθὸν καὶ ἐὰν πονηρόν», ὁ Θεὸς θὰ τὸ φέρῃ εἰς τὸ κριτήριόν του, «ἐν παντί παρεωραμένῳ» τ. ἔ. καὶ αὐτὸ τὸ ἔργον τοῦ μάλλον περιφρονημένου ἐνταῦθα καὶ τὸ ὁποῖον κατὰ συνέπειαν δὲν φαίνεται εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἀνθρώπων, διότι ὁ Θεὸς καὶ αὐτὸν βλέπει καὶ οὔτε τὸν περιφρονεῖ, οὔτε δικάζων τὸν ἀντιπαρέρχεται.

Κεφ. 4ον

Ἀποδείξεις περὶ τῆς Δευτέρας
Παρουσίας

Πρῶτον ἐκ τῶν κειμένων τῆς Καινῆς Διαθήκης καὶ εἶτα ἐκ τῶν τῆς Παλαιᾶς

Προκειμένου περὶ τῶν μαρτυριῶν ὡς πρὸς τὴν ἐσχάτην κρίσιν, τὰς ὁποίας ἀπεφάσισα νὰ προβάλω, πρῶτον θὰ τὰς ἐκλέξω ἐκ τῶν ἐντολῶν τῆς Καινῆς καὶ εἶτα ἐκ τῶν τῆς Παλαιᾶς.

Διότι ἂν καὶ ἡ παλαιὰ βίβλος εἶναι προγενεστέρα κατὰ χρόνον, ἡ Καινὴ ὅμως πρέπει νὰ προτιμηθῆ κατὰ τὸ ἀξίωμα, ἐπειδὴ ἡ παλαιὰ ἐκείνη εἶναι προαγγελτικὴ τῆς Καινῆς. Πρῶτον λοιπὸν ἀρχόμεθα ἀπὸ τῶν νέων καὶ πρὸς ἐπίρρωσιν χρησιμοποιοῦμεν καὶ τὰς παλαιὰς μαρτυρίας.

Εἰς τὴν Παλαιὰν Διαθήκην περιλαμβάνονται οἱ Νόμοι καὶ οἱ προφῆται, εἰς τὴν Καινὴν τὸ Εὐαγγέλιον καὶ αἱ Ἀποστολικαὶ ἐπιστολαί, λέγει δὲ ὁ Ἀπόστολος «Διὰ γὰρ Νόμου ἐπίγνωσις ἁμαρτίας. (Ρωμ. Γ'. 20-22) Νῦν, δὲ χωρὶς Νόμου δικαιοσύνη Θεοῦ πεφανέρωται, μαρτυρουμένη ὑπὸ τοῦ Νόμου καὶ τῶν προφητῶν, δικαιοσύνη δὲ Θεοῦ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς πάντας καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς πιστεύοντας» (Ρωμ. 20-22) Αὕτῃ ἀκριβῶς ἡ δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ ἀνήκει εἰς τὴν Καινὴν Διαθήκην καὶ μαρτυρίαν λαμβάνει ἐκ τῶν παλαιῶν βιβλίων, ἦτοι ἐκ τοῦ Νόμου καὶ τῶν προφητῶν. Πρέπει λοιπὸν πρῶτον νὰ ἐκθέσωμεν τὴν ὑπόθεσιν καὶ κατὰ πινὺ νὰ προσαχθῶσιν οἱ μάρτυρες. Τὴν τηρητέαν ταύτην διάταξιν αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ὑποδεικνύει λέγων. «Διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν ὁμοίός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότη, ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ καινὰ καὶ παλαιά», (Ματθ. ΙΓ'. 52). Δὲν λέγει παλαιὰ καὶ καινὰ τοῦ θ' ὅπερ θὰ ἔλεγεν, ἐὰν μὴ προετίμα νὰ τηρήσῃ τὴν τάξιν τῶν γεγονότων κατ' ἀξίαν μᾶλλον ἢ κατὰ χρόνον.

Κεφ. 5ον

Ἀποδείξεις τῆς Ἡμέρας τῆς Κρίσεως ἐκ τῆς Καινῆς Διαθήκης

Ὅτε αὐτὸς ὁ Σωτὴρ ἐπετίμα πόλεις,

εἰς τὰς ὁποίας μεγάλας δυνάμεις ἐτέλεσε, καὶ αἱ ὁποιαὶ δὲν ἐπίστευσαν, καὶ προετίμησε τούτων τοὺς ἀλλογενεῖς. «Πλὴν λέγω ὑμῖν, Τύρω καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται ἢ ὑμῖν». Καὶ ὀλίγον περαιτέρω ἔλεγεν εἰς ἄλλήν πόλιν «πλὴν λέγω ὑμῖν ὅτι γῆ Σοδὸμων ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ σοί» (Ματθ. ια' 22). Καὶ ἐνταῦθα σαφῶς προλέγει ὅτι μέλλει νὰ ἔλθῃ ἡ ἡμέρα τῆς κρίσεως. Καὶ ἀλλαχοῦ «Ἄνδρες Νινευίται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν, ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωῆ καὶ Ἰδοὺ πλεῖον Ἰωῆ ᾧ δε: Βασίλισσα νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινεῖ αὐτήν, ὅτι ἤλθεν ἐκ τῶν περᾶτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶντος καὶ Ἰδοὺ πλεῖον Σολομῶντος ᾧ δε» (Ματθ. ια' 41) Τὸ χωρίον τοῦτο μᾶς διδάσκει δύο ἀληθείας: ὅτι μέλλει νὰ γίνῃ ἡ κρίσις καὶ μάλιστα μετὰ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν. Διότι ὅταν ὠμίλει περὶ Νινευιτῶν καὶ τῆς Βασιλείσεως τοῦ νότου, ἐνόησε τοὺς νεκροὺς ἀνευ ἀμφιβολίας, περὶ τῶν ὁποίων προφητεύει ὅτι θὰ ἀναστηθοῦν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Κρίσεως. Καὶ δὲν λέγει ὅτι θὰ κατακρίνουν ὑπὸ τὴν ἰδιότητα δικαστῶν, ἀλλ' ὅτι ἐκ μόνης τῆς παρουσίας αὐτῶν, δικαίως θὰ καταδικασθοῦν ἐκεῖνοι.

Διαχωρισμὸς τῶν ἀγαθῶν ἀπὸ τῶν κακῶν

Ἄλλαχοῦ πάλιν ὁμιλῶν περὶ τῆς νῦν ἀναμίξεως τῶν ἀγαθῶν καὶ τῶν κακῶν καὶ εἶτα τοῦ διαχωρισμοῦ αὐτῶν προσάγει τὴν παρομοίωσιν τοῦ σιτοσπάρτου ἀγροῦ ὅπου ἔσπειρεν ὁ ἐχθρὸς ζιζάνια καὶ ἐξηγῶν αὐτὴν εἰς τοὺς μαθητὰς του (Ματθ. ιγ' 38). «Ὁ σπείρων τὸ καλὸν σπέρμα ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ

ἀνθρώπου· ὁ δὲ ἀγρὸς ἐστὶν ὁ κόσμος τὸ δὲ καλὸν σπέρμα, οὗτοι εἰσὶν οἱ υἱοὶ τῆς Βασιλείας· τὰ δὲ ζιζάνια εἰσὶν οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ, ὁ δὲ ἐχθρὸς, ὁ σπείρας αὐτά, ἐστὶν ὁ διάβολος· ὁ δὲ θερισμὸς συντέλεια τοῦ αἰῶνος ἐστίν· οἱ δὲ θεριστὰι ἄγγελοι εἰσὶν· ὡσπερ οὖν συλλέγεται τὰ ζιζάνια καὶ πυρὶ καίεται οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος τούτου· ἀποστελεῖ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ καὶ συλλέξουσιν ἐκ τῆς Βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα καὶ τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν καὶ θαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ θρυγγμὸς τῶν ὀδόντων. Τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμψουσιν ὡς ὁ ἥλιος ἐν τῇ Βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν. Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω». Καὶ ἐνταῦθα δὲν ὀνομάζει τὴν κρίσιν ἢ τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως, ἀλλὰ τὴν ἐκφράζει σαφέστερον δι' αὐτῶν τῶν πραγμάτων καὶ ἀναγγέλλει ὅτι θὰ συμπέσῃ μετ' αὐτῶν τῶν συντελειῶν τῶν αἰῶνων.

(Συνέχεια)

ΙΩ. ΣΠΑΘΑΡΗ - ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΕΚ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Ευλογηλυπτική

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 94 τοῦ ἴβ' ἔτους)

Ὅτε τελευταῖον ἐπεσκέφθημεν πρὸ τοῦ πολέμου τὴν Μονὴν τῆς ἁγίας Λαύρας συνέπεσε νὰ εὐρεθῶμεν ἐκεῖ κατὰ τὸν ἐπέτειον ἑορτασμὸν τοῦ κτίτορος τῆς Μονῆς Ἁγίου Ἀθανασίου (τοῦ ἐν Ἀθῶ) καὶ μετὰ προσοχῆς νὰ ἐξετάσωμεν ἔργον ξυλόγλυπτον παριστάνον τὴν διάβασιν τῶν Ἑβραίων διὰ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης.

θαῦμα ἰδεῖν πραγματικῶς! Ὁ θεατὴς ἵσταται ἐκστατικὸς πρὸ τῆς παραστάσεως ταύτης, εἰς ἣν μυριάδες Ἑβραίων παρελαύνουν, εἰς θέσιν δὲ περιοπτοῦ καθορῶνται ὁ Μωυσῆς καὶ ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ. Ἡ λεπτογλυφία τῆς εἰκόνος ταύτης, ἣτις εἶχε διαστάσεις ὑπερβαίνουσας κατὰ πολὺ τὰς τῶν εἰκόνων τοῦ εἰκονοστασίου, ἦτο τόσον διακεκριμένως καὶ σαφῶς ἐπεξεργασμένη, ὥστε καὶ διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ ἠδύνασο νὰ παρακολουθήσῃ ἐν ἐξελίξει τὰς διαφόρους σκηνὰς τῆς διαβάσεως ὡς καὶ τῆς καταποντίσεως τῶν Αἰγυπτίων, σκηνὰς αἰτινες περιέβαλλον τὸ κεντρικὸν θέμα τὸ ὁποῖον περιελάμβανε τὰ τῆς πρώτης φάσεως τοῦ ἱστορικοῦ τούτου γεγονότος. Βέβαια λόγῳ τῆς πληθύος τῆς στρατιᾶς τῆς στρατιᾶς τῶν Ἑβραίων, ἣτις ἀπεικονίζετο ἐχρηιάζετο ἐνιαχοῦ καὶ χρῆσις μεγεθυντικοῦ φακοῦ πρὸς ἀναγνώρισιν τῶν διαφορῶν σταθμῶν τῆς διαβάσεως, ἣτις κατὰ διαδοχικὰ στάδια ἐξετυλίσσετο συμφώνως πρὸς τὰς μαρτυρίας τὰς αὐθεντικὰς τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Ὁ ἐκποιήσας αὐτὴν καλλιτέχνης μοναχὸς, παραμείνας ἐπὶ μακρὸν χρονικὸν διάστημα εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας καὶ μὴ δεχθεὶς οὔτε κἂν νὰ συζητήσῃ διὰ τὸ εὐτελὲς κατ' αὐτὸν ποσὸν τῶν 60.000 προπολεμικῶν δολλαρίων, ἀνεκόμισεν αὐτὴν εἰς τὴν Μονήν, ὅπου καὶ τὴν εἶδομεν τοποθετημένην εἰς τὸν διάδρομον τοῦ Ἀρχονταρικίου. Ἀργότερον ὁ μοναχὸς οὗτος δελεασθεὶς ἐκ τῶν θελγητῶν τῆς κοσμικῆς ζωῆς, ἠγάπησε τὸν νῦν αἰῶνα καὶ ἐγκατέλιπε τὴν μετάνοιάν του προσωρινῶς διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ καὶ πάλιν εἰς τὴν κλῆσιν του. Προκειμένου περὶ τοῦ ἀριστουργήματος τούτου, προϊόντος κόπων καὶ τεχνικῶν δυσχερειῶν ἀνυπερβλήτων καὶ περὶ τὰ 10 ἔτη συνεχοῦς ἐργασίας, ἀρκεῖ νὰ λεχθῇ

εἰς ἔπαινον τοῦ φιλοτεχνήσαντος, ὅτι εἶναι ζήτημα, ἂν εἰς ἄλλας εὐρωπαϊκὰς χώρας, ὅπου ὑπάρχουν καὶ μέσα καὶ παράδοσις ἀδιάκοπος διὰ μέσου τῶν αἰώνων, θὰ ἦτο δυνατόν νὰ προσεγγίσῃ εἰς τὴν αὐτὴν τελειότητα καὶ τὴν αὐτὴν φιλοπονίαν, τὴν ὁποίαν ὁ μοναχὸς οὗτος ἐπραγματοποίησεν εἰς τὸ ἔργον του. Ὅπως δὲ καταφαίνεται ἐξ οὗτοῦ ἡ τεχνικὴ ὠριμότης τῆς Βυζαντινῆς τέχνης μεταδιδομένης ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν ἔφερεν ἀγλαοὺς καρποὺς τοῖς ὁποίοις δρέπει σήμερον ἡ ἀγιορειτικὴ Κοινοπολιτεία. Ἀλλὰ πλὴν τῆς ἐπισήμου τρόπον τινὰ ἐκδηλώσεως τῆς ξυλογλυπτικῆς ταύτης τέχνης εἶναι πρέπον νὰ ἀναφέρωμεν τὰ ποικίλα μικρὰ ξυλουργήματα, τὰ ὁποῖα ὅσον λιτῶς καὶ ἂν εἶναι διακεκοσμημένα φέρουν τὴν σφραγίδα τέχνης, ἂν καὶ πολλάκις οἱ φιλοτεχνήσαντες αὐτὰ μοναχοὶ εἶναι ἄγνωστοι καὶ μεταξὺ ἀγνώστων, ἀφοῦ τὰ ἔργα ταῦτα ἐκδίδονται πρὸς πώλησιν, εἰς τὰ πρατήρια τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἢ ἔξω αὐτοῦ ἄνευ μνείας τοῦ ὀνόματος τοῦ ἐκπονήσαντος αὐτά. Ἐπὶ παραδείγματι ξυλόγλυπτα μικροτεχνήματα μετὰ διακοσμητικῶν διανθήσεων, οἷον σταυροί, πινάκια, χαρτοκόπται, φᾶ διὰ τὴν ἐπιδιόρθωσιν τῶν περικημίδων ἐκ λείου ξύλου πύξου, πρὸς τούτοις δὲ εἰκονίδια πλαισιούμενα ὑπὸ ξυλίνου περιθωρίου φέροντος ἐνθετα ἔγχρωμα πλακίδια ἢ ρομβόεδρα, τῆς γνωστῆς ἐκείνης τέχνης ἣτις καλεῖται (marquetterie) ἐνθετικὴ καὶ πυξιδας, ὑπὸ τύπον κλειδοπινάκων, ἢ ἄλλων πολυέδρων ὁμοιοτεχνῶν σιλιπνῶν κυτίων πρὸς ἐναπόθεσιν πολυτίμων ἀντικειμένων καὶ τῶν ὁποίων τὸ κάλυμμα ἔχει φιλοτεχνηθῆ διὰ τῆς ἐνθετικῆς.—

Ἀλλὰ καὶ ποικίλα ἄλλα χειροτεχνήματα ἐπὶ ξύλου εἶναι δυνατόν ὁ εὐσεβὴς προσκυνητὴς ν' ἀποκομίσῃ ἐκ τῶν ἐπὶ τού-

τω πρατηρίων εἰς τὰς εἰσόδους τῶν μονῶν, εἰς τὰς Καρυὰς καὶ Δάφνην, ὡς, κομβοσχοίνια, κομβολόγια, εἰκονίδια μετ' ἐπιμελείας φιλοτεχνημένα, ὅπου βλέπεις ἀποτυπωμένην τὴν ἐπιμέλειαν καὶ εὐλάβειαν τῶν ἀσκητῶν καὶ μοναχῶν, ἐπιδιωκόντων ἔστω καὶ δι' ἀψύχων ἀντικειμένων νὰ δώσουν κατεύθυνσιν καὶ νὰ ἀσκήσουν χριστιανοπρεπῆ ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ βίου τῶν πιστῶν τῶν ζώντων ἐν τῷ κόσμῳ. Εἶνε δὲ εὐλόγος καὶ αὐτῶν ἀκόμα τῶν ἀδιαφόρων θρησκευτικῶς, ἡ ἀξίωσις ν' ἀναμένουν κάποιον ἐνθύμιον τῆς ἐπισκέψεώς σου ἀνὰ τὴν Ἀγιορειτικὴν πολιτείαν, ἀσήμαντον βεβαίως αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ἀπὸ ἀπόψεως τιμῆς, ἀλλὰ σπουδαιοτάτης ἀξίας, ἀπὸ ἀπόψεως, ψυχικῆς διότι τὸ θεωροῦν ὡς εὐλογίαν τῶν μοναχῶν, δυναμένην νὰ δημιουργήσῃ ὁπωσδήποτε εὐεργετικὴν καὶ ψυχωφελῆ εἰς τὸν βίον τῶν ἀπαρχῆν, Τοῦτο ἀκριβῶς προβλέψας καὶ ἐγὼ ἐφρόντισα νὰ ἱκανοποιήσω τὴν ἱερὰν ταύτην τῶν φίλων μου ἐπιθυμίαν, διανέμουν εἰς αὐτοὺς διάφορα ἐνθύμια, ὡς δόσιν ὀλίγην τε φίλην, ἐν γνώσει ὅμως ὅτι ἐὰν τοῦτο δὲν ἐπραγματοποιεῖτο, ὅτι θὰ ἐθεωρεῖτο τὸ πρᾶγμα ὡς ἔνδειξις ἀδιαφορίας καὶ λήθης ἀσυγγνώστου, ἀφοῦ δὲν τοὺς εἶχον κατὰ νοῦν κατὰ τὴν ἱερὰν μου εἰς τὰς Μονὰς θεωρίαν.—

Καὶ εἶναι ἐπιβεβλημένον εἰς τοὺς ἐπισκεπτομένους τὰς Μονὰς τοῦ Ἁγίου Ὄρους νὰ προμηθεύωνται τοιαῦτα ἐνθύμια τόσον διὰ τὴν δι' ὀλίγων ἐκτεθεῖσαν ἀνωτέρω ἐπὶ τῶν χριστιανῶν ἐπίδρασιν, ὅσον καὶ διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀνακούφισιν τῶν τὰ πάντα ἐχόντων μοναχῶν καὶ οὐδὲν κατεχόντων, ἅμα δὲ καὶ τὴν διὰ τὴν λύπην, ἣν αἰσθάνονται ἐκ τῆς στάσεως ἐλαχίστων εὐτυχῶς καὶ ἄνευ καταβολῆς θρησκευτικῶν ἐπισκεπτῶν, οἵτινες φανταζόμενοι ὅτι, ἐκτελοῦσι φυσιολατρικὴν ἢ

καὶ ἀρχαιολογικὴν ἐκδρομὴν ἀπαξιούσι προσοχῆς τὰ κομψοτεχνήματα αὐτὰ τὰ ὁποῖα ὅμως ἐν σμικρῶ εἶναι ἐν ἀπόσταγμα τοῦ μόχθου καὶ τῆς ἀσκήσεως τῆς ἐπιβαλλομένης ὑπὸ τῆς μοναχικῆς πολιτείας, ἐν ἧ ἀγωνίζονται.

Τοσαύτη δὲ εἶναι ἡ κτηθεῖσα πείρα περὶ τὴν δεξιότητιαν τῶν ἐργοχειρῶν, ὥστε κατὰ τὰς ὁδοιπορίας ἀνά τὸ Ἅγιον ὄρος, οἱ μοναχοὶ ἐνῶ νεκρῶς προσεύχονται αἴφνης κἀθηνται ὑπὸ σκιὰν δένδρου, ἵνα ἀναπαυθῶν καὶ ταυτοχρόνως ἐξάγουν ἐκ τῆς πῆρας τῶν ἢ τοῦ ὁδοιπορικῆ ἀπὸ τῶν ὤμων ἐξηρητημένου σάκκου τὰ σύνεργά των καὶ ἐπεξεργάζονται κανονικὰ ἐκ τῶν προτέρων τεμάχια ξύλου διὰ τῆς γλυφίδος ἢ καὶ ἐνὸς ἀπλοῦ μαχαριδίου, τὰ ὁποῖα ἐξέρχονται ἐκ τῶν χειρῶν τῶν ὡς σταυροὶ ποικίλων σχημάτων ἢ ἐγκόλπια φέροντα τεχνουργημένας ἀναγλύφους θρησκευτικὰς παραστάσεις ἢ καὶ εἰκονίδια μετὰ μορφῶν ἁγίων ἢ ἑορτῶν χριστιανικῶν, τὰ ὁποῖα καὶ γίνονται ἀνάρπαστα ὑπὸ τῶν κατὰ καιροὺς ἐπισκεπτῶν ἐπιθυμούντων δι' αὐτῶν νὰ φιλοδωρήσουν τοὺς ἐν τῇ πατρίδι οἰκείους των καὶ φίλους μετὰ μίαν ζῶσαν εὐλογίαν τῆς στρατευομένης Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἀγιορείτικου κοινοῦ.

Ἡ τεχνουργία τῶν μετάλλων

Μέχρι τοῦ τέλους τοῦ 14ου καὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ 15ου αἰῶνος οἱ μεσαιωνικοὶ ἔλληνες τοῦ Βυζαντίου ἐγνώρισαν τὴν τέχνην τῆς τήξεως θυρῶν ἢ πυλῶν ἐξ ὀρειχάλκου, τὰ θυρόφυλλα ἐπὶ παραδείγματι τῆς Πύλης τοῦ Καθολικοῦ ναοῦ τοῦ Βατοπεδίου χρονολογούμενα ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης εἶναι μεγάλης τεχνικῆς ἀξίας. Φέρουν δὲ ταῦτα πλακίδια ἐξ ὀρειχάλκου τετορνευμένα καὶ μετὰ γεωμετρικῶν σχημάτων ἢ μυθολογικῶν ζῴων κεκοσμημένα, τὰ ὁποῖα πλαισιώνουν ἔνθεν καὶ ἐκεῖθεν τοῦ διαχωρίσματος τῶν φύλλων τῆς Πύλης, τὸν Εὐαγγελισμόν τῆς Θεοτόκου, τῆς καὶ φερωνύμου προστάτιδος τοῦ Ναοῦ. Τὸ κεντρικὸν τοῦτο θέμα περιστοιχίζεται διακεκοσμημένον μετὰ λεπτὸν δίκτυον δαμασκηνῶν διανθήσων ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὁποίων διακρίνει κανεῖς γῦπας καὶ δικεφάλους ἀετοὺς ἐντὸς ἐγκολπίων, τοῦ ἐμβλήματος τούτου κατὰ τοὺς τελευταίους ἰδίᾳ αἰῶνας τῶν Παλαιολόγων, ἐπικρατήσαντος ὡς συμβόλου καὶ ἐκπροσωποῦντος τὴν Βυζαντινὴν Αὐτοκρατορίαν κατ' ἀρχάς, εἶτα δὲ τὰ Πατριαρχεῖα, ἅτινα διεδέχθησαν αὐτήν.

(Ἀκολουθεῖ)

ΣΤΙΧΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΙ

Τὴν Νινευὴ νῦν παριστᾷ πᾶσα ἡ οἰκουμένη,
ὅτι εἰς σκότος παχυλὸν καὶ εἰς θυτὸν ἀσεβειῶν,
ἐστὶ βεβυθισμένη.

Ἴνα δ' αὐτὴν τῆς παντελοῦς λυτρώσῃ ἀπωλείας,
ὁ Κύριος τὸ συνειδὸς ποιεῖ ἀτόμου καθενὸς
κῆρυκα μετανοίας.

Ἐκ τοῦ ληθάργου ἅπαντες λοιπὸν ἀφυπνισθῶμεν,
καὶ συνειδήσεως φωνάς, ἥτις βοᾷ ὡς Ἰωνᾶς
καλῶς ἐνωτισθῶμεν.

Αὕτη κηρύτ' εἰς ὅλους μας, ἄστοι μεταναστεῖτε,
ἐκ τῶν ὁδῶν τῶν πονηρῶν κ' ἐκ πάντων τῶν ἀσεβειῶν
πλέον ἐπιστραφεῖτε.

Μᾶς συμβουλεύει ἕκαστον, καὶ ὅλους μᾶς ἐλέγχει,
πάσης ἀξίας καὶ τιμῆς, κλήρου τε καὶ πολιτικῆς
οὐδένα παρατρέχει.

Κράζει, ποίαν εὐλάβειαν ἔχετε στὴν θρησκείαν;
μεθ' ὧν τοῦ τῶν φοβερῶν τῶν τοῦ Κυρίου ἀπειλῶν;
φεῦ! ἀδιαφορίαν.

Πάντες δεκατιζόμεθα, πόλεμοι, δυστυχία, ἀπορία,
λοιμοί, λιμοί, καὶ θάνατοι, τὰ ὅσα τώρα πράγματι,
παθαίνει ἡ Ρωσσία!

(Ὡ πόση τοῦ κόσμου ἡ δυστυχία!)

Ὅταν ἰδῆς πυρκαϊὰν στοὺς γείτονας κ' ἀνάψῃ,
καὶ σὺ ἂν δὲν ἀφυπνισθῆς καὶ ἀσφαλῶς προφυλαχθῆς
θὰ σ' ἔχη κατακαύσει.

Ἡμεῖς ὅμως εἰς κόμματα καὶ ἰδιοτελείας
ὅλως καταγινώμεθα, οὐδόλως δὲ σκεπτόμεθα
ἡμῶν τὰς συνεπείας.

Εἰς θεάτρα τε καὶ χοροὺς καὶ εἰς διασκεδάσεις
ἡμεῖς ἀναπαυόμεθα, ὀλίγον δὲ σκεπτόμεθα
τὰς τοῦ πολέμου θραύσεις.

Λέγομεν μόνον, ὁ Θεὸς ἡμᾶς θὰ βοηθήσῃ,
οὐδεὶς δὲ τὰς ὁρέξεις τοῦ καὶ τὰς ἀτόπους ἔξεις τοῦ
θέλει νὰ τὰς ἀφίση.

Ὁ Κληρὸς ἴσταται νωθρός, ἀνεὺ ἐπιμελείας,
βλέπων τὸν δυστυχῆ λαὸν φερόμενον κατὰ κρημνῶν,
ἀπούσης ὁδηγίας.

Παντοῦ στρεβλοὶ διδάσκαλοι, αἰρετικῶν σχολεῖα,
τὴν λύμην μεταδίδοντα, ὑπόλως θριαμβεύοντα
εἰς πόλεις καὶ χωρία.

Ἐκάστην μόδαν καὶ συρμὸν σταλέντα ἐξ Εὐρώπης,
ὡς δόγμα τὸν ἀσπάζεται, μ' ἐκείνον καλλωπίζεται
τώρα ἡ ἀνθρωπότης.

Γυμνὰ τὰ στήθη ἀναιδῶς, Ἑλλήνων κορασίδων,
θεάτρισις χειρῶν ποδῶν, εἰκῶν θεατρικῶν σκηνῶν,
φεῦ! θέαμα γελοῖον.

Τὸ θέλει λέγουν ὁ συρμὸς καὶ ἡ ἐλευθερία...
δεσμοί, κανόνες ἠθικῆς, θρησκείας καὶ τῆς λογικῆς
ἐφαρμογῆ καμμία.

Ἐντεῦθεν ὁστὸς ἀκρατής, λαγνείας καὶ πορνείας,
ἐκ τούτων, σκότειος νοδὸς καὶ ἀκατάστατος λαδός,
μεστὸς παρανομίας.

Ἀφήσαντες τὰ πάτρια τὰ τῆς εὐσχημοσύνης,
στολάς σεμνάς καὶ σοβαράς, τὰ αἷτια τῆς αὐστηρίας
καὶ ἄκρας σωφροσύνης.

Τῶν ξένων ἀσπαζόμεθα, μορφήν ἀσχημοσύνης,
οἷ δ'λα εὐρωπαϊζόντες καὶ μάλιστα γαλλίζοντες
μεθ' ὑψηλοφροσύνης.

Ἐχάθ' ἢ σεμνοπρέπεια λαοῦ καὶ Ἐκκλησίας,
τὰ τῆς θρησκείας χλιαρά, ἡμελημένα καὶ ψυχρά,
τὰ τῆς Θεοῦ λατρείας.

Τῆς ἐκκλησίας ὁ χορὸς, ὁ τῆς τετραφωνίας,
ὡς θίασος θεατρικός, χοροστατεῖ μηχανικῶς
μετ' ἀδιαφορίας.

Τὰ ὅσα ψάλλει, οὐδ' αὐτὸς δὲν τὰ καταλαμβάνει,
τῶν δ' ἐκκλησιαστῶν ὁ νοῦς, εἰς θέατρά τε καὶ χοροὺς
ἐκείθεν μεταβαίνει.

Ὁ δὲ βυζαντινὸς χορὸς, ὁ παραοραμένος,
θεόθεν εἰς τοὺς ποιητάς, τῶν μελησάντων τὰς ᾠδὰς
εἶν' ἀπηγορευμένος.

Μόνος αὐτὸς εἶν' ἰκανὸς τὸν νοῦν νὰ κατανύσῃ,
νοήματά τε ὑψηλά, χαρμόσυνα καὶ λυπηρὰ
λαμπρῶς νὰ τὰ τονίσῃ.

Ἡμεῖς δ' εὐρωπαϊζόντες, ταύτην καταφρονῶμεν,
καὶ με θεατρικοὺς χοροὺς, τοὺς ἱεροὺς Θεοῦ ναοὺς,
θέατρα ἐκτελῶμεν.

Δι' ὅλα ταῦτα ἡ ὀργὴ Κυρίου μᾶς παιδεύει,
νὰ μάθῃ πᾶς χριστιανός, ποῖον τὸν θέλει ὁ Θεός,
καὶ πῶς νὰ τὸν λατρεύῃ.

Μὲ τοὺς πολέμους τοὺς δεινοὺς τούτους θὰ καθάρσῃ,
κάκλιαν ἐκ τῆς ἀρετῆς καὶ τὰ ζιζάνι' ἀπ' αὐτῆς
πάντα θὰ ξεχωρίσῃ.

Οἱ Νινευῖται πρὸς Θεόν, ἵνα ἐλεηθῶσιν,
ἐπὶ οδοῦ νηστεύοντες, ἐκκλαιον, ἱκετεύοντες
νὰ μὴν ἀπολεσθῶσιν.

Ἡ Νινευὴ ἐσώθη μὲν διὰ τῆς μετανοίας,
ἡ θάλασσα δὲ ἡ Νεκρά, καὶ νῦν κηρύττει φανερά,
τὰς φοβεράς παιδείας.

Θείας ἀγανακτήσεως κατὰ τῆς ἀμαρτίας
οἱ δ' ἔραστοι τῆς ἀρετῆς, Νῶε καὶ Λὼτ ἐκ τῆς φρικτῆς
ἐσώθησαν παιδείας.

Λοιπὸν πάντες τὴν ἀρετὴν, ἅς ἐπιμεληθῶμεν,
τὸν δ' εὐρωπαϊκὸν συρμὸν καὶ ἀναιδῆ καλλωπισμένον,
νὰ τὸν ἀπαρνηθῶμεν.

Ἄμικτος ὁ Ἑλληνισμός, καθὼς ἦτο νὰ μένη,
στὴν πίστιν του φανατικός, στὴν ἠθικὴν του αὐστηρὸς
θερμῶς νὰ διαμένη.

Ἀκλόνητος στὴν πίστιν του καὶ ζηλωτὴς Πατρῶν,
ἔθων, στολῶν καὶ μουσικῆς ἀνδρείας τε καὶ ἠθικῆς,
προγόνων του ἡρώων.

Τότε ὡς φάρος λαμπερός, πάντας θέλει φωτίσει,
τὸ Ἔθνος τοῦ λοιποῦ λαοῦ καὶ εὐσεβεῖας φωτισμοῦς,
παντοῦ θέλει σκορπίσει.

Εἰς πάντα ταῦτα ὁ Θεὸς τότε θὰ συνεργήσῃ,
ὁπότε ὁ αὐτοῦ λαός, ὁ τῆς Ἑλλάδος ἐκλεκτός
θερμῶς μετανοήσῃ.

Τότε ὁ εἰς ἀπὸ ἡμᾶς διώξῃ χιλιάδας,
πάντες δὲ συνδεόμενοι, θεόθεν βοηθούμενοι
ἐχθρῶν τὰς μυριάδας.

Ἡ δύναμις μου δείκνυται, φησὶν ἐν ἀσθενείᾳ,
ποία δὲ δύναμις ἐχθροῦ, θὰ κατισχύσῃ τοῦ Θεοῦ,
τῇ Παντοδυναμίᾳ;

Δανιὴλ Δανιηλίδης ἱερομ. πνευματικὸς
Κατουνάκια

Τ Α Ξ Ι Σ

ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΚΑΙ ΙΕΡΑΣ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ

ΜΕ ΚΟΜΒΟΣΧΟΙΝΙ

Καθημερινὸς κανὼν ἐκάστου Ὁρθοδόξου Χριστιανοῦ, ὅπου
πιστεύει εἰς Πατέρα, Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα.
(Ἀπὸ τὸ χειρόγραφον βιβλίον τοῦ Ἀρχιμ. Γαβριὴλ Σταματελάτου).

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 138 τοῦ IB' ἔτους)

Περίπτωσις ΚΣ'

Περὶ τῶν Χαιρετισμῶν τῆς ἑβδομάδος
ἔλου τοῦ ἔτους, ἐκτὸς τῆς Κυριακῆς τοῦ
Πάσχα καὶ ὅλης τῆς Διακαινησίμου ἑβδο-
μάδος, ἕως τοῦ Σαββάτου τοῦ Θωμᾶ.

Χαιρετισμοὶ

Κυριακή: Τοῦ παναγίου καὶ ζωοδό-
χου Τάφου τοῦ Κ. Η. Ι. Χριστοῦ.

Δευτέρα: Τῶν Παμμεγίστων Ταξιαρ-
χῶν.

Τρίτη: Τοῦ τιμίου Προδρόμου καὶ βα-
πτιστοῦ Ἰωάννου.

Τετάρτη: Τῆς Κυρίας Θεοτόκου.

Πέμπτη: Τῶν ἁγίων ἐνδόξων Ἀπο-
στόλων.

Παρασκευή: Τοῦ τιμίου καὶ ζωο-
ποιοῦ Σταυροῦ.

Σάββατον: Τοῦ ἁγίου Γερασίμου τοῦ

ἐκ Κεφαλληνίας ἢ τῶν ἁγίων Πάντων.

Ὅταν δὲν ἔχωμεν τοὺς χαιρετισμούς, ποιοῦμεν κομβοσοῖνια (4). Εἰς τὸν Πανάγιον Τάφον λέγει, Ἄγιε Πανάγιε Τάφε τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκέπε ἡμᾶς. Εἰς τῶν Ταξιαρχῶν, Ἄγιοι Ταξιάρχαι, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν. Εἰς τὸν ἅγιον Προδρόμον, Ἄγιε Ἰωάννη Προδρόμε, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν. Εἰς τὴν Κυρίαν Θεοτόκον, Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς. Εἰς τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους, Ἄγιοι Ἀπόστολοι πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν. Εἰς τὸν Τιμιόν Σταυρόν, Σταυρὲ τοῦ Χριστοῦ σῶσον ἡμᾶς τῇ δυνάμει σου. Εἰς τὸν ἅγιον Γεράσιμον Ἄγιε τοῦ Θεοῦ πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν. ἢ Ἄγιοι Πάντες πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν.

Καὶ τὸ Δι' εὐχῶν.

Ἀκολουθία τῆς ὑψώσεως τοῦ Ἄρτου τῆς Παναγίας

Ἀνυψοῦται εἰς τὸν οἶκον τοῦ εορτάζοντος τὴν μνήμην τῶν ἁγίων καὶ εἰς πάντα ἄλλον καιρὸν δι' ἡμετέραν βοήθειαν εἰς τὰς χρείας ἡμῶν.

Ὁ ἱερεὺς λέγει τό : Εὐλογητός, Τρισάγιον, Παναγία Τριάς, Πάτερ ἡμῶν, Ὅτι σοῦ ἐστί. Τὸ Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας καὶ τὰ τροπάρια ταῦτα.

Γέγονεν ἡ κοιλία σου ἁγία Τράπεζα, ἔχουσα τὸν οὐράνιον ἄρτον, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, ἐξ οὗ πᾶς ὁ τρώγων οὐ θνήσκει, ὡς ἔφησεν ὁ τοῦ παντός, Θεογεννήτωρ τροφεύς.

Τῶν σῶν δωρεῶν ἀξίους ἡμᾶς ποιήσον, Θεοτόκε παρθένε, παρορώσα τὰ πλημμελήματα ἡμῶν, καὶ παρέχουσα λάματα, τοῖς ἐν πίστει λαμβάνουσι τὴν εὐλογίαν σου, ἄχραντε.

Καὶ τὸ Θεοτόκε παρθένε κ.τ.λ. (ἐκ γ').

Παίρνει εἶτα ὁ ἱερεὺς τὴν προσφορὰν καὶ λαμβάνει τὴν μερίδα τῆς Θεοτόκου,

τὸ τρίγωνον τεμάχιον, καὶ ὑποῖ αὐτὸ μικρόν, λέγων μεγαλοφώνως.

Μέγα τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας Τριάδος.

Παναγία Θεοτόκε βοήθει τὸν δούλόν σου (τόνδε).

Ταῖς αὐτῆς πρεσβείαις ὁ Θεὸς ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. (ἐκ γ').

Μετὰ λέγει τὸ παρόν.

Μακαρίζομέν σε πάσαι αἱ γενεαί, Θεοτόκε παρθένε, ἐν σοὶ γὰρ ὁ ἀχώρητος Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν χωρηθῆναι ἠδύδοκῆσε. Μακάριοί ἐσμεν καὶ ἡμεῖς προστασίαν σὲ ἔχοντες ἡμέρας γὰρ καὶ νυκτὸς πρεσβεύεις ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ τὰ σκῆπτρα τῆς βασιλείας ταῖς σαῖς ἰκεσίαις κρατύνονται. Διὸ ἀνυμνοῦντες βρωμέν σοι. Χαῖρε κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ.

Καὶ μεταλαμβάνει τοὺς εὐρισκομένους. Εἶτα ψάλλεται τὸ Ἄξιον ἐστὶν ὡς ἀληθῶς κ.τ.λ. καὶ μετὰ τὸ μεταλαβεῖν πάντας, λέγει τὸ κοντάκιον τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ παρόντα.

Εἰς τὰς πολλὰς πρεσβείας, τῆς παναχράντου, Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, ταῖς αὐτῆς πρεσβείαις ὁ Θεὸς ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς.

Ελεήμων καὶ οἰκτίρμων ὁ Κύριος τροφήν ἔδωκε τοῖς φοβουμένοις αὐτὸν καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

Ως ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν σου παρβένου Σωτήρ, τὴν εἰρήνην διδούς αὐτοῖς ἐλθὲ καὶ μεθ' ἡμῶν καὶ σῶσον ἡμᾶς.

Εὐλογητός ὁ Θεός, ὁ ἐλεῶν καὶ τρέφων ἡμᾶς ἐκ τῶν αὐτοῦ πλουσιῶν δωρεῶν, τῇ αὐτοῦ χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν.

Εἶτα μνημονεύει ὁ ἱερεὺς τὸν εορτά-

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΕΞΙΣΤΟΡΗΣΙΣ

Ἐποκαλύψεως καὶ εὐρέσεως μικρᾶς εἰκόνας τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν Γαλλίᾳ καὶ μετακομιδῆς αὐτῆς εἰς τὴν ἱερὰν ἡμῶν Μονὴν τοῦ Ἁγίου Παύλου, τῆς ἐν ἐκτάσει καὶ λεπτομεροῦς ἐξιστορήσεως γραφείσης ἰδιοχείρως ὑπὸ τοῦ εὐρόντος τὴν ἀγίαν ταύτην εἰκόνα Σόλωνος Θ. Φλώρου καὶ κατατεθείσης εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς Μονῆς ἡμῶν.

Κατὰ τὴν τρίτην Μαρτίου 1922 ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος Πέμπτην ἔλθων εἰς τὴν Ἱερὰν ἡμῶν Μονὴν τοῦ Ἁγίου Παύλου ὁ ἐκ Λαμίας καταγόμενος καὶ ἐπαγγελλόμενος τὸν ῥάπτην ἐν Θεσσαλονίκῃ Σόλων Θ. Φλώρος, Χριστιανὸς Ὁρθόδοξος, παρουσιάσθη ἐνώπιον ἡμῶν τοῦ Καθηγουμένου τῆς Μονῆς Ἀρχιμανδρίτου Σεραφεῖμ καὶ ἀνεκοίνωσεν ἑπι ἀποκλειστικῶς σκοπὸς τῆς ἀφίξεώς του εἶναι νὰ παραδώσῃ εἰς τὴν Μονὴν μικρὰν εἰκόνα, παριστώσαν τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον, θασιάζουσαν ἐν ἀγκάλαις τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ μικρὰ τεμάχια κομβοσχοινίου ἐφθαρμένα, τὰ ὅποια εὗρεν ὑπὸ τὴν γῆν σκάπτων ἐν τῷ φρουρίῳ τῆς Γαλλίας Βερδέν, καθ' ὃ διάστημα ἐξέτιε πενταετῆ ποιήν, ἐπιβληθεῖσαν αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ Γαλλικοῦ στρατοδικείου, ὑφισταμένου καὶ λειτουργούντος κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταλήψεως τῆς πόλεως ταύτης ὑπὸ τῶν συμμαχικῶν στρατευμάτων τῆς Συνεννοήσεως κατὰ τὴν τρομακτικὴν διάρκειαν τοῦ μεγάλου καὶ καταστρεπτικοῦ πολέμου, τοῦ τὸν κόσμον ὅλον καταπλήξαντος, ἐνοραματισθεὶς περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς ἀγίας ταύτης εἰκόνας κατὰ τὴν νύκτα τῆς 25ης πρὸς τὴν 26ην Δεκεμβρίου 1918

κατὰ τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον. Ἡ ἀνακοίνωσις αὕτη φυσικῶς ἐξέπληξεν ἡμᾶς καὶ διήγειρε. Ζωηρότατον τὸ ἐνδιαφέρον πάντων τῶν πατέρων τῆς Μονῆς, οἱ ὅποιοι ἐν ἀπεριγράπτῳ καὶ καταφανεῖ συγκινήσει ἀνέμενον μετὰ δεδικοιολογημένης ἀνυπομονησίας ν' ἀκούσωσιν ἀπὸ τῶν Σόλωνα Φλώρον τὸν τρόπον τῆς ἀποκαλύψεως καὶ εὐρέσεως ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ καὶ ἀνεκτιμήτου κειμηλίου καὶ τῆς θαυμαστῆς διασώσεως καὶ μετακομίσεως αὐτοῦ μέχρι τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μονῆς κατ' ἐκείνην τὴν τρικυμιώδη ἐποχὴν, ἣ ὅποια καὶ τὸ σύμπαν ἀνεμόχλευσε, πάντως διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, καὶ κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ κόσμος ἀλλοφρονῶν καὶ μαινόμενος τὰ πάντα κατηρέϊψε καὶ κατέστρεψε καὶ ἐν τῇ ἀγρίᾳ ταύτῃ συρράξει οὐδὲ τῶν ἱερῶν καὶ ἑσίων ἐφείσθη, ἀλλὰ καὶ ταῦτα εἰς τέφραν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μετέβλε καὶ τὴν ἱερότητα αὐτῶν ἐμίανε καὶ ἀπεμπόλησεν.

Παραδίδων ὁ ἐνάρετος Σόλων τὴν ἀγίαν ταύτην εἰκόνα τῆς ἀειπαρθένου Δεσποίνης ἡμῶν εἰς τὸν Καθηγουμένον μετὰ τῶν τεμαχίων τοῦ κομβοσχοινίου, τὰ ὅποια εἶχε θέσει ἐντὸς μικρᾶς θήκης, ἤρξατο ἐξιστορῶν ἐν περιλήψει πῶς ἀπεκαλύφθη αὐτῷ καὶ εὗρεν αὐτὰ ἐν Γαλλίᾳ.

Μετὰ τὴν ἀφυπηρέτησίν μου, ἔλεγεν, ἐκ τῶν ἐφεδρικῶν τάξεων τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1916 ἐπέστρεψα ἐκ Χαλκίδος, ἔδρα τοῦ Συντάγματος, εἰς Θεσσαλονίκην, εἰς τὴν ὁποίαν διέμενον οἶκο-

ζῶντα οἶκον καὶ ὄν ἄλλον βούλεται, καὶ ποιεῖ ἀπόλυσιν.

† Ἀρχιμ. καὶ πνευματικὸς
Ἐλάχιστος
Γαβριὴλ Σταματελάτος

γενειακῶς ἀπὸ τοῦ 1912, ἐπαγγελλόμενος τὸν ῥάπτην καὶ διατηρῶν μετὰ τοῦ πατρὸς μου ἐκεῖ βραφεῖον, καὶ μετέβαινον εἰς τὴν οἰκίαν μου, κειμένην εἰς τὴν συνοικίαν Κουλέ-Καφὲ καὶ εἰς τὴν ἐνορίαν τῶν Τραξιαρχῶν, σπεύδων καὶ περιχαρῆς νὰ συναντήσω τὴν οἰκογένειάν μου, εὐλογῶν καὶ δοξάζων τὸν Θεόν, ζῶντι μὲ ἤξιώσε τὸν ἀνάξιον τοιαύτης χάριτος, νὰ ἐπανίδω τὴν οἰκογένειάν μου μετὰ τοσοῦτον χρόνον καὶ ὑπὸ τοιαύτας περιστάσεις, ἐν αἷς διετέλει τότε ὁ κόσμος καὶ ἰδίᾳ ἡ πόλις τῆς Θεσσαλονίκης. Ἀλλὰ ἀνερχόμενος εἰς τὴν οἰκίαν μου ἄγουσαν ὁδόν, συνελήφθη ὑπὸ τῶν Ἀστυνομικῶν ὀργάνων τῆς τότε ἐξουσίας καὶ ὠδηγήθη εἰς τὰς Γαλλικὰς φυλακὰς. Μετὰ τινὰς ἡμέρας κατόπιν τυπικῶν καὶ προδιαγεγραμμένων ἀνακρίσεων, ἐνεργηθειῶν ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Γάλλου ἀνακριτοῦ, κατεδικάσθη εἰς πενταετὴ φυλάκισιν τὴν 28ην Ὀκτωβρίου 1916, τὴν ὅποιαν ὤφειλον νὰ ἐκτίσω ἐν Γαλλίᾳ. Ὁδηγηθεὶς ὑπὸ συνοδείᾳ μετ' ἄλλων καταδίκων ἐκεῖ ἐνεκλειόμην εἰς τὰς φυλακὰς διαφόρων πόλεων, ἐντὸς τῶν ὁποίων, ἔλεγεν, ἐν πασιδήλῳ κατανούξει καὶ ἱερᾷ συγκινήσει, δὲν ἔπαυον νὰ καθικετεύω θερμῶς τὴν χαρὰν τῶν θλιβομένων, τὴν Παναγίαν τοῦ κόσμου Βασιλίσσαν νὰ μὲ βοηθῇ καὶ νὰ μὲ στήρίξῃ ἵνα μετ' ὑπομονῆς καὶ καρτεροψυχίας διανύσω χριστιανικῶς, τὸ εἰς ὃ ὑπεβλήθη, πενταετὲς μαρτύριον καὶ ἐπιστρέψω σῶος καὶ ἀθλαβῆς καὶ ὡς καλὸς Χριστιανὸς εἰς τὴν φιλότατην πατρίδα καὶ εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς διὰ τὴν ἀπουσίαν μου ἀγωνιώσης καὶ θλιβομένης οἰκογενείας μου, καὶ παρεκάλουν διηνεκῶς μὲ ταπεινοφροσύνην καὶ συντριβὴν καρδίας ταλαιπωρούμενος, καταδυναστευόμενος καὶ ἐκ τῶν βασάνων ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν κινδυνεύων ἐν ταῖς φυλακαῖς, τὴν πηγὴν τῶν λαμάτων, τὴν Μητέρα τοῦ

Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ καταφεύγων ἐξαιτούμενος τὴν ὀξυτάτην αὐτῆς ἀντίληψιν ἐδεῖμην νυχθημερόν, ἵνα ἀνακουφίζωμαι εἰς τὰς θλίψεις καὶ ταλαιπωρίας καὶ νὰ μετριάζωνται αἱ πικραὶ τῆς στυγῆς καὶ πικρᾶς ζωῆς μου καὶ ἐν ταῖς δεήσεσιν, ἰκεταῖς καὶ προσευχαῖς ἡσθάνομην, ἔλεγεν, ἀνακούφισίν τινα εἰς τὰ δεινοπαθήματά μου, ἐννόουν ὅτι τὰ δεσμά μου ὕφισταντο χαλάρωσιν, ἀντελαμβανόμενην ὅτι αἱ πικραὶ τῆς σκληρᾶς ζωῆς μου κάπως ἐμετριάζοντο καὶ ἀμυδράν τινα ἐλπίδα ἡσθάνομην ἐνδύμυχον ὅτι ὁ Θεὸς τῶν πατέρων μου, ὃν ἐπεκαλούμην, εἰσήκουεν ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ καὶ ἀναξίου δούλου του τῶν δεήσεων καὶ ἐνισχυόμεν εἰς τοὺς κόπους καὶ μόχθους τῆς καταναγκαστικῆς ἐργασίας καὶ παρηγορούμην ἐν τῇ ξένῃ καὶ παρεμυθούμην καὶ ἐνεπαρρηστούμην ἐν ταῖς φρικταῖς δοκιμασίαις. Μετὰ διημέτη περιπλάνησιν εἰς διαφόρους φυλακὰς τῆς Γαλλίας μετέφθην εἰς τὸ φρούριον Βερδὲν ὅπως ἐκτίσω τὸ ὑπέλοιπον τῆς ποινῆς μου, καὶ διήγαγον καὶ ἐκεῖ τῇ ἀμάχῃ προστασίᾳ τῆς Πανάγνου Θεομήτορος καὶ τῇ εὐδοκίᾳ τοῦ Οἰκτίρμονος Θεοῦ ἡμῶν προσευχόμενος καὶ ἐπικαλούμενος τὴν ἀντίληψιν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ εἰργαζόμεν εἰς τὴν ἀνέγερσιν καὶ κατασκευὴν χαρακωμάτων καὶ τοιούτων ὀχυρῶν διὰ τὸ φρούριον τοῦτο μετὰ πολλῶν ἄλλων καταδίκων ἐκ διαφόρων λατῶν. Ἐκεῖ εἶδον καθ' ὕπνον τὴν νύκτα τῆς 25ης πρὸς τὴν 26ην Δεκεμβρίου κατὰ τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον τοῦ 1918 γέροντα μοναχόν, ὕψηλόν τὸ ἀνάστημα, μὲ μακρὸν λευκὸν πώγωνα, σχεδὸν φαλακρόν, ἀσκεπῆ, βρακενδύτην, ἀνυπόδητον, τοὺς βραχίονας γυμνοὺς καὶ περιεζωσμένον μὲ σχοινίον, ὃ ὅποιος μοὶ ἐπιτάσσει αὐτολεξεῖ τὰ ἑξῆς: αὐριον τὴν πρώτην ποῦ θά

σηκωθῆς καὶ θά πᾶς εἰς τὴν ἐργασίαν, εἰς τὸ μέρος τὸ ἰδικόν σου θά σκάψῃς ἀπὸ τὸ βάθος εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ὅθι πόντους εἰς τὸ μέσον αὐτοῦ καὶ θά εὕρῃς μίαν εἰκόνα τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, τὴν ὁποίαν θά ἐγχειρίσῃς εἰς τὸ "Ἅγιον" Ὄρος τοῦ "Ἀθωνος εἰς τὴν Μονὴν τοῦ Ἁγίου Παύλου διότι ἐκεῖ ἀνήκει. Ἐφυπνίσθην τεταραχμένος ἐκ τῆς ὀπτασίας ταύτης, συνεχίζει λέγων ὁ εὐλαβὴς Σύλων, καὶ διελογιζόμεν τὴν πραγματοποιήσιν τῆς διαταγῆς τοῦ ἐπισκεφθέντος με γέροντος μοναχοῦ. Τὴν πρῶταν μετέβη εἰς τὴν θέσιν, ἐν ἣ συνήθως εἰργαζόμεν καὶ ἤρχισα σκάπτων καὶ παρετήρουν μετὰ προσοχῆς καὶ ἐξήταζον ἐπισταμένως τοὺς διαφόρους ἐκ χώματος ὄγκους, οἱ ὅποιοι ἀνεφαίνοντο κατὰ τὴν ἐκβάθυνσιν τοῦ χαρακώματος καὶ μετ' ὀλίγον ἀπεκαλύφθη ἀνθρώπινον ὄστον σκληρὸν ὡς ξύλον μὲ τρίχας λευκάς καὶ μαύρας· ἐκαθάρισα τοῦτο ὄσον ἡδυνάμην καὶ διεκρίνα ἐπ' αὐτοῦ δύο μαστοὺς ἀνδρός, τὸ σημεῖον τοῦ ὀμφαλοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ ὀπισθοῦ μέρους παρετήρησα ὄστα τοῦ στήθους. Τὴν προσεκτικὴν ἐξέτασίν μου ἀντιληφθέντες περὶ τοὺς δέκα ἐκ τῶν ἐκεῖ ἐργαζομένων Ἑλλήνων ἔσπευσαν καὶ ἐσχημάτισαν περὶ ἐμὲ κύκλον, διεγείραντες οὕτω τὴν προσοχὴν τῶν φρουρῶν Γάλλων, οἱ ὅποιοι διέλυσαν τὸν κύκλον, εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν κατ' ἀρχὰς ἐλακπάτησε τὸ ὄστον, ἀλλὰ μετὰ ταῦτα ἤγειρεν αὐτὸ καὶ μὲ διέταξε νὰ ἐπαναλάβω τὴν σκαφήν, καὶ ἀπεκαλύφθη εἰς σιδηροῦς σταυρὸς παλαιός, τοῦ ὁποίου ἔλειπε τὸ ἕν κέρας μετὰ τοῦ βάθρου αὐτοῦ. Τὰ εὐρήματα ταῦτα κατασχὼν ὁ Γάλλος φρουρὸς μετεκρίμισε εἰς τὴν ἐκεῖ πλησίον Μονὴν τοῦ Ἁγίου Νικολάου. Κατὰ τοῦτο τὸ διάστημα προσεπάθουν νὰ σφαλίσω τὸ ἐκ τῆς ἀποσπάσεως τοῦ χώματος ἀνοιγὲν χάσμα, ἐν ᾧ εὕρισκοντο τὸ ὄστον καὶ ὁ σταυρὸς, ἵνα μὴ τιμωρηθῶ

ἐὰν ἀνεκαλύπτετο, καὶ διὰ νὰ πράξω τοῦτο ἔλαβον ὄγκον χώματος σκληρὸν διὰ νὰ φράξω τὴν ὀπήν. Ἄλλ' ὁ θῶλος αὐτὸς ἔπεσεν ἐκ τῶν χειρῶν μου καὶ ἐφάνη τεμάχιον κομβοσχοινίου καὶ ξύλου, τὰ ὁποῖα ἔρριψα εἰς τὸ σακκιδίόν μου· τὸ δὲ ἐσπέρας μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐργασίας μου ἐπιστρέψας εἰς τὸ ἀντίσκηρὸν μου ἐκαθάρισα αὐτὰ καὶ εἶδον ὅτι ἦτο τεμάχιον κομβοσχοινίου καὶ μία μικρὰ εἰκὼν τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου· ἠσπάσθη τὴν εἰκόνα μετὰ θερμῶν δακρῶν καὶ εἰς ἄκρον συγκεινημένος καὶ ἔθεσα αὐτὰ εἰς τὸν κόλπον μου, αἰνῶν καὶ εὐλογῶν τὸν τιτρώσκοντα καὶ ἰώμενον Οὐράνιον Πατέρα καὶ μεγαλύνων καὶ ὑμολογῶν τὴν πανυπέριτον τοῦ κόσμου Δέσποιναν, τὴν ἀκαταίσχυντον τῶν Χριστιανῶν προστασίαν, ἣ ὅποια μοὶ ἐ χάρισε τῷ ἀμαρτωλῷ καὶ ἀναξίῳ τὸν ἀνεκτίμητον αὐτὸν θησαυρὸν διὰ νὰ παρηγοροῦμαι καὶ παραμυθούμαι εἰς τὰς φρικτὰς βασάνους μου καὶ ἐνισχύωμαι, ἵνα μετὰ καρτερίας καὶ ὑπομονῆς τὰς θλίψεις καὶ στενοχωρίας ὑπομένω τῶν σκοτεινῶν φυλακῶν καὶ ὑπογείων κατέργων, καὶ μ' ἐβεβλίωσεν οὗτος ὅτι ζῶν θά ἐξέλθω ἐκεῖθεν καὶ θά παραδώσω αὐτὸν ὄπου διὰ τοῦ γέροντος μοναχοῦ διατασσομένη.

Μετὰ τὴν ἀκεραίαν ἔκτισιν τῆς ποινῆς μου κατήλθον εἰς Μασσαλίαν καὶ ἐκεῖ διηγήθη εἰς τὸν ἱερατικῶς προϊστάμενον τῆς Ἑλληνικῆς Κοινοτήτος Πανοσιολογιώτατον Γρηγόριον Ζυγαβινὸν πῶς εὗρον τὴν μικρὰν ταύτην ἁγίαν εἰκόνα, καὶ ἔδειξα αὐτὴν εἰς αὐτόν. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Ζυγαβινὸς Γρηγόριος ἔδωκεν αὐτὴν εἰς ζωγράφον τινὰ ἵνα τὴν καθαρίσῃ, ἀλλ' αὐτὸς ἀδέξιός, κατέστρεψεν ἐν μέρει τὸ πρόσωπον τῆς εἰκόνας. Ἐκ Μασσαλίας διὰ θαλάσσης ἐφθάσα εἰς Θεσσαλονίκην καὶ ἠσχολούμην εἰς τὴν τακτοποίησιν τῶν οἰκογενειακῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν ὑποθέ-

σεών μου. Ἀλλὰ τῇ 30ῃ Ὀκτωβρίου τοῦ παρελθόντος ἔτους 1921 ἐνεφανίσθη μοι καθ' ὕπνον ὁ αὐτὸς γέρον μοναχὸς καὶ ἐν τῇ αὐτῇ, ὡς καὶ τῇ προτέρᾳ καταστάσει, καὶ μοι λέγει. «Νὰ σηκωθῆς αὐριον τὴν πρωΐαν καὶ νὰ πᾶς ἐκεῖ ποῦ σοῦ εἶπα». Ἀφυπνισθεὶς ἔντρομος ἐκ τῆς νέας ταύτης ἐνοραματίσεως διελογιζόμεν πῶς θὰ ἠδυνάμην νὰ ἐκτελέσω τὴν διαταγὴν τοῦ γέροντος, διατελῶν ἐν ἐλεεινῇ καταστάσει, ὅτε κατατρυχόμενος ὑπὸ ἀσθενείας καὶ ἐξαντλήσεως ἐκ τῶν κόπων, μόχθων καὶ θλίψεων τῆς πενταετοῦς καταδίκης μου, καὶ ἀνέδαλον συνεπῶς τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς εἰς εὐθετώτερον χρόνον. Τὴν 22αν Φεβρουαρίου τοῦ 1922 ἔτους, ἐμφανίζεται ἐκ νέου καθ' ὕπνον ἀπειλητικὸς πλέον ὁ γέρον μοναχὸς, κρατῶν εἰς τὰς χεῖρας ἀρκετῆς διαστάσεως ξύλον καὶ μοι λέγει μετ' αὐστηρότητος, «νὰ σηκωθῆς αὐριον τὴν πρωΐαν ν' ἀναχωρήσῃς ὅπως εἶσαι νὰ πᾶς ἐκεῖ ποῦ σοῦ εἶπα διότι θὰ σὲ κάμω νὰ μὴ σηκωθῆς πλέον ἀπὸ κατὰ γῆς». Ἠγέρθην ἐκ τοῦ ὕπνου τεταραγμένος καὶ διηγῆθην εἰς τὸν πατέρα μου τὴν ὄπτασίαν καὶ ὁ πατήρ μου μὲ συνεβούλευσε καὶ προέτρεψε νὰ ἀναχωρήσω.

Ἀνεχώρησα αὐθημερὸν ἐκ Θεσσαλονίκης καὶ ἔφθασα εἰς Γαλάτιστα, καὶ μετέβην εἰς ἐν χάνιον διὰ νὰ διανυκτερεύσω ἐκεῖ ἐπειδὴ ἤμην ἐξηντηλιμῆνος ἔκ τε τῆς ἀσθενείας καὶ τοῦ ταξειδίου, ἐνῶ δὲ ἤτοιμαζόμεν νὰ εἰσέλθω εἰς τι δωμάτιον τοῦ χανίου ἠσθάνθην ἔτι ἠμποδιζόμεν νὰ εἰσέλθω εἰς αὐτὸ ὑπὸ τινος ἀοράτου ἐμποδίου καὶ ἐκ τούτου ἠγνόησα ὅτι δὲν μοι ἐπιτρέπεται νὰ διακρίψω τὴν πορείαν μου καὶ νὰ ἀναπαυθῶ. Κατὰ συνέπειαν ἐξηκολούθησα τὸν δρόμον μου καὶ διὰ Λιαριγκόβης, Λουκόβης, Ἰσθόρου καὶ Ἰερισσοῦ ἀφικόμεν εἰς Καρυὰς καὶ τὴν ἐπομένην ἔφθασα ἐνταῦθα καὶ παρέδωκα τὴν μικρὰν

ἀγίαν εἰκόνα τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου μετὰ τοῦ τεμαχίου τοῦ κομβοσχοινίου εἰς τὸν Καθηγούμενον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Παύλου Ἀρχ. κ. Σερραφεῖμ.

Ὁ μοναχὸς οὗτος τὸ πρῶτον ἐκοινοδίασεν εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν τῶν Ἰθῆρων ἐν ἔτει 1840 καθ' ἣν ἐποχὴν εἰς τὴν Μονὴν ταύτην ἐπίτροποι ἦσαν οἱ Δαμιανός, Βενέδικτος, Παγκράτιος καὶ Γερμανός. Παρέμεινεν εἰς αὐτὴν μέχρι τοῦ 1851 ὅποτε ἐζήτησεν ἄδειαν ἵνα μεταβῇ εἰς τὴν νῆσον Ζάκυνθον χωρὶς νὰ τοῦ δοθῇ τοιαύτη, διὰ τοῦτο ἀνεχώρησεν αὐτῆς κρυφίως μεταβὰς εἰς τὴν Ζάκυνθον. Ἐπιστρέψας ὁμοῦς εἰς τὴν Μονὴν του δὲν ἐγένετο δεκτὸς καὶ τότε ἤλθεν εἰς τὴν Μονὴν τοῦ Ἁγίου Παύλου εἰς ἣν ἐκοινοδίασε, παραμείνας εἰς αὐτὴν ὡς κοινοδιάτης μέχρι τῆς 9ης Σεπτεμβρίου τοῦ 1868 ὅτε ἐξῆλθεν εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ ἐκήρυτε τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον εἰς τοὺς ἐν διασπορᾷ Ἕλληνας. Συνελήφθη ὁμοῦς ὑπὸ τῶν γαλλικῶν ἀρχῶν καὶ κατεδικάσθη εἰς θάνατον ἐν ἔτει 1870, δραπετεύσας ἐκ τῶν φυλακῶν συνελήφθη καὶ ἄλλιν ὑπὸ τῶν Γάλλων καὶ ἐκαρτομήθη ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ναπολέοντος τοῦ Α'. ταφεὶς εἰς τὸ μέρος ἐνθα εὐρέθη ἡ εἰκὼν. Τὴν εἰκόνα δὲ ταύτην κατεσκευάσεν ὁ ἴδιος εἰς τὴν Μονὴν τοῦ Ἁγίου Παύλου, ὅπου τὴν ἐφόρει ὡς ἐγκόλπιον, ἐν αὐτῇ δὲ ἐχρημάτισεν ἱεροψάλτης καὶ τὸ ὄνομά του ἔχει σκαλισμένον ἐπὶ μιᾶς μαύρης πλακῆς, εἰς τὸ ὀπισθεν μέρος τῆς Μονῆς, κάτωθεν τοῦ Ἁγιάσματος πρὸς τὸ βορειοδυτικὸν μέρος.

Ταῦτα ἐν περιλήψει ἀνέφερον ἡμῖν ὁ καλὸς Σόλων Θ. Φλώρος περὶ τῆς ἀνακάλυψως, εὐρέσεως καὶ μετακομίσεως ἐνταῦθα τῆς μικρᾶς ἀγίας ταύτης εἰκόνας καὶ τῶν τεμαχίων τοῦ κομβοσχοινίου, τὰ ὅποια παρελάδομεν μετὰ τῆς ἰδιοχείρου ἐγγράφου ἐκθέσεώς του, τὴν δὲ 7ην Μαρ-

τίου ἰδίου ἔτους 1922 ἀνεχώρησεν ὁ ῥηθεις Σόλων διὰ Θεσσαλονίκην, ἀρνηθεὶς παντελῶς προσφορὰν τῆς ἱερᾶς ἡμῶν Μονῆς ὅπως αὐτῇ τῷ καταβάλλῃ τὰ ἔξοδα τῆς πρὸς τοῦτο ἐνταῦθα ἐλεύσεώς του καὶ ἐπιστροφῆς εἰς Θεσσαλονίκην. Ἐκτοτε δὲ ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μο-

νῆς νὰ ἐορτάζηται ἡ μετακόμισις τῆς ἀγίας ταύτης εἰκόνος κατὰ τὴν 26ην Δεκεμβρίου κατὰ τὴν προσκύνησιν τῶν Τιμίων Δώρων.

Ἐν τῇ Ι. Μ. Ἀγίου Παύλου

Ὁ Καθηγούμενος, Ἀρχ. Σεραφεῖμ

ΠΕΡΙ ΙΟΥΔΑ ΤΟΥ ΙΣΚΑΡΙΩΤΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΔΟΤΟΥ

(Ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 87 Κώδικος τῆς Ἱ. Μονῆς Καρκαλλοῦ αἰῶνος ΙΗ')

Φησί τις τῶν σοφῶν ὅτι ὁ Ἰούδας ἐκ τῆς χώρας τῆς Ἰσκάρας ὑπῆρχεν ἐκ τῆς φυλῆς τῶν Ἰουδαίων, καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ὀνόματι Ροβέλ. Οὗτος τοίνυν ὁ Ροβέλ εἶχε γυναῖκα καὶ ἐν μιᾷ τῶν νυκτῶν κοιμωμένης αὐτῆς μετὰ τοῦ ἀνδρὸς εἶδεν ἐνύπνιον φοβερὸν καὶ ἔκθαμβος γινομένη ἐκ τῆς ὁράσεως, ἔξυπνος ἐγένετο μετὰ φόβου βοῶσα καὶ κραζούσα. Ὁ δὲ ἀνὴρ ἔφη πρὸς αὐτήν, τί σοι γέγονεν, ὦ γύναι, καὶ ἀδημονεῖς μετὰ ὀδυνηρῶν στεναγμῶν; Ἡ δὲ φησίν, ἐνύπνιον εἶδον φοβερόν, ὅτι ἔαν συλλάβω καὶ τέξω παιδίον ἀρσενικόν, τὸ τοιοῦτον παιδίον ἔσται κατάλυσις τοῦ γένους ἡμῶν τῶν Ἰουδαίων. Ὁ δὲ ἀνὴρ αὐτῆς ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτήν ὅτι τοῖς ἐνυπνίοις ἐνεπιστεύθη. Καὶ δὴ συνέλαβεν ἡ γυνὴ τῇ νυκτὶ ταύτῃ, καὶ ὡς ἤλθεν ἡ ὥρα τῆς γεννήσεως αὐτῆς ἠβουλήθη ἀπολέσαι τὸ βρέφος, ἵνα μὴ καταλύσῃ τὸ γένος τῶν Ἰουδαίων. Γεννησάσης δὲ παιδίον ἄρρεν, κρυφίως τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, ποιήσασα θήβην μικρὰν ἔβαλε τὸ βρέφος καὶ ῥίπτει ἐν τῇ θαλάσῃ. Ἦν δὲ ἐν τῷ πέραν τῆς Ἰσκάρας νησίον πάνυ μικρόν, ἐν ᾧ κατῴκουν ἄνδρες ἱκανοὶ κτηνοτρόφοι. Ἐλθοῦσα δὲ ἡ θήβη ὑπὸ τῶν κυμάτων ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ καὶ λαβόντες

οἱ κτηνοτρόφοι ἐκείνοι εὗρον ἔσω παιδίον ἄρρεν. Ἐθίλαζον οὖν αὐτὸ ἐκ τοῦ γάλακτος τῶν ζώων, καὶ ἐπωνόμασαν αὐτὸν Ἰούδαν, ὡς ἐκ τῶν Ἰουδαίων νομίζοντες εἶναι. Ἀπογαλακτισθέντος οὖν τοῦ παιδίου, διὰ τὸ στενὸν τοῦ τόπου καὶ τὸ τῆς θαλάσσης περιᾶλον, ἔφερον αὐτὸ πάλιν ἐπὶ τῆς Ἰσκάρας λέγοντες, ἵνα λάβῃ τις αὐτὸ τοῦ ἀναθρέψαι. Καὶ ἔλθων Ροβέλ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἔλαβεν αὐτό, μὴ γινώσκων, ὅτι ἔστιν αὐτοῦ τὸ παιδίον, ἀλλ' ὡς ξένον, καὶ εἰσήγαγεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ἦν γὰρ πάνυ ὠραῖον καὶ ἐπιτήδειον καὶ θρασὺ τὸ παιδίον. Ἡ οὖν μήτηρ αὐτοῦ ἐνθυμουμένη τοῦ ἑαυτῆς τέκνου, οὐ ἔροισεν ἐν τῇ θαλάσῃ, πάνυ ἠγάπησεν αὐτό. Καὶ δὴ πάλιν συνέλαβεν ἡ γυνὴ καὶ ἔτεκεν υἱόν, καὶ ἀνετρέφοντο ὁμοῦ τὰ παιδιά. Ὁ οὖν Ἰούδας θρασὺς ὢν καὶ πονηρὸς ἔτυπτε τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφὸν καὶ ἔθλιβε κακεῖν κακῶς. Ἡ δὲ μήτηρ αὐτῶν βλέπουσα πῶς θλίβει καὶ τύπτει τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐνουθετεῖ αὐτὸν λέγουσα, παῦσε ὦ τέκνον, μὴ τύπτεις τὸν σεαυτοῦ ἀδελφόν, ὅτι τὴν κληρονομίαν ἣν περ κεκτήμεθα, ἀγῶ καὶ ὁ πατὴρ σας, ὑμῶν τῶν δύο ὑπάρχει καὶ ἀγαπᾶσθε ἀλλήλους. Ὁ δὲ Ἰούδας πονη-

ρός ὧν καὶ φιλάργυρος διὰ τῆς τῶν χρημάτων ἀγάπης φθόνῳ τήκόμενος, ἠβδουλήθη ἀποκτείνει τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφόν, ἵνα μὴ γένηται κληρονόμος. Ἐν μιᾷ οὖν τῶν ἡμερῶν ἐλθόντες ἀμφοτέροι οἱ παῖδες εἰς τόπον πεδιάδος, ἀνέστη ὁ Ἰούδας κατὰ τοῦ ἰδίου ἀδελφοῦ καὶ λαβὼν λίθον μέγαν ἔκρουσεν ἐπὶ τοῦ κροτάφου τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ ἀπέθανε μηδενὸς γινώσκοντος καὶ ἀπεδήμησε, νομίζων ὁ ἄθλιος ὅτι κληρονομήσειν ἔχει τῶν γονέων τὰ πράγματα. Ὁ οὖν πατήρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ ἐκόπτοντο θρήνον μέγαν, ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τῶν τέκνων, ὅτι οὐδεὶς εὗρισκετο. Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰούδας ἐν Ἱερουσαλήμ, ἀγαπῶν δὲ τὴν φιλαργυρίαν, ἀνῆρ θρασὺς ὧν καὶ ἐπιτήδειος, ὡς προεῖπον, γίνεται μετ' ὀλίγον γνωστὸς Ἡρώδῃ τῷ Βασιλεῖ τῶν Ἰουδαίων. Βλέπων δὲ αὐτὸν ὁ Ἡρώδης ἀνθρώπον νέον ὄντα καὶ ὠραιότατον καὶ ἐπιτηδειότατον, ἀναγορεύει αὐτὸν ἔξουσιαστὴν ἑαυτοῦ, ἵνα τὰ τῆς τραπέζης ἐν τῇ ἀγορᾷ πάντα πριάσθαι καὶ ἐπιτραπέζιον ποιῇ. Βλέπετε ὅτι ἀρχαῖον κακόν, νέον καλὸν οὐ γίνεται; Μετὰ πολὺν δὲ χρόνον γίνεται ἐπανάστασις καὶ πόλεμος ἐν τῇ Ἰσραῆλ, καὶ λαβὼν ὁ Ροβὲλ τὴν γυναῖκα καὶ τὸν πλοῦτον αὐτοῦ ἔρχεται καὶ αὐτὸς εἰς Ἱερουσαλήμ. Πλούσιος δὲ ὧν ὠνήσατο οἴκους πλησίον τοῦ παλατίου Ἡρώδου, παραδείσους δὲ ἔνδοθεν ἔχων καὶ δένδρα καρποφόρα πάνυ ὠραῖα τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἐν τε τοῖς φύλλοις καὶ καρποῖς αὐτῶν. Ὁ δὲ Ἰούδας οὐκ ἐγίνωσκε τὸν ἑαυτοῦ πατέρα καὶ τὴν μητέρα, ἀλλ' οὐδὲ αὐτοὶ ἐγίνωσκον αὐτὸν διὰ τὸ μικρὸν χωρισθῆναι ἀπ' αὐτοῦ καὶ παραδρομῶν χρόνων γίνεσθαι πολλῶν. Ἐπειδὴ δὲ ὑπῆρχεν ὁ παράδεισος τοῦ Ροβὲλ ἕγγυς τοῦ παλατίου τοῦ Ἡρώδου ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν προκύψας ὁ Βασιλεὺς διὰ τῶν θυρίδων κατενόει τοῦ παραδείσου

τὴν ὠραιότητα, τὰ ἄνθη τῶν δένδρων καὶ τοὺς ἑαυτῶν καρποὺς ἀπόπτευεν, (ἐπυθάνετο), ἐστὼς καὶ ὁ Ἰούδας μετ' αὐτοῦ. Λέγει δὲ ὁ Βασιλεὺς, βλέπεις Ἰούδα τῶν δένδρων τοὺς ἑαυτῶν καρποὺς πῶς ὠραῖοι ὑπάρχουσιν ὑπὲρ πᾶσαν φύσιν; Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰούδας εἶπε, βούλει Δέσποτα τι ἀπ' αὐτῶν, ὅπως κατέλθω καὶ λάβω; Καὶ ὁ Βασιλεὺς ἔφη, πῶς καὶ τίνι τρόπῳ κατέλθης; Ὁ δὲ Ἰούδας ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν κατελθὼν διὰ τῶν θυρίδων ἔλαβεν ἐκ τῶν καρπῶν ὧν ἤθελεν ὁ Βασιλεὺς, βουλόμενος δὲ ἐξελθὼν ἐκ τῆς πύλης τοῦ παραδείσου συναντᾷ αὐτῷ ὁ Ροβὲλ ὁ πατήρ αὐτοῦ καὶ μετὰ θυμοῦ πρὸς αὐτὸν ἔφη, πῶς ἐτόλμησας, ὦ νεανία, εἰσελθεῖν ᾧδε; μάλιστα δὲ καὶ ἐκ τῶν καρπῶν ἔλαβες; Αὐτὸς δὲ θρασὺς ὧν καὶ πονηρὸς καὶ δυνατός, βλέπει ᾧδε κακεῖσε καὶ μηδενὸς ὄντος ἐν τῷ τόπῳ ἀπέκτεινε Ροβὲλ τὸν ἑαυτοῦ πατέρα, μετὰ λίθον κρούσας αὐτὸν ἐπὶ τοῦ κροτάφου. Καὶ ἐξῆλθε μηδενὸς γινώσκοντος καὶ φέρει τοὺς καρποὺς τῷ Ἡρώδῃ. Ἐθαύμασε δὲ ὁ Ἡρώδης πῶς ἔλαβεν αὐτὰ εὐθέως, ὁ δὲ Ἰούδας ἀνήγγειλε τῷ Βασιλεῖ τὸν θάνατον τοῦ Ροβὲλ καὶ ὅτι οὐδεὶς γινώσκει. Ἀκούσας δὲ ὁ Βασιλεὺς ἐλυπήθη καὶ σιωπᾷ τὸ πρᾶγμα, ἐπὶ τὴν αὔριον δὲ θάπτουσι τὸν Ροβὲλ. Καὶ μεθ' ἡμέρας τινὰς λέγει ὁ Βασιλεὺς πρὸς τὸν Ἰούδαν, βούλομαι ὅτι τὴν γυναῖκα τὴν χήρα τοῦ Ροβὲλ νὰ λάβης αὐτὴν γυναῖκα καὶ γένης κληρονόμος τῆς περιουσίας αὐτῆς. Ἀποστείλας οὖν ὁ Ἡρώδης παρακλήτορας πρὸς αὐτὴν φησίν, ἡ ἐμοὶ βασιλεία ὀρίζεται καὶ βούλεται, ἵνα συζευχθῆς ἐτέρῳ ἀνδρὶ, εἰ δὲ μὴ τὸν πλοῦτον σου ἐλθεῖν ἐπὶ τὴν Βασιλείαν. Ἀκούσασα δὲ ἡ τάλαινα ἐκείνη τὸν ὀρισμὸν τοῦ Βασιλέως πέθεται λαβεῖν ἄνδρα, ἵνα μὴ εἰς ἀρπαγὴν καὶ ἀφανισμὸν γενήσεται ὁ πλοῦτος αὐτῆς. Ἐλαβεν οὖν ἄνδρα τὸν

Ἰούδαν τὸν ἑαυτῆς υἱὸν μὴ γινώσκουσα, καὶ ἦσαν ὁμοθυμαδὸν χρόνους ἱκανοὺς καὶ ἔτεκεν υἱούς. Ἐν μιᾷ οὖν τῶν ἡμερῶν εἰς ἑαυτὴν ἔλθοῦσα ἢ γυνή, καὶ ἀναμνησθεῖσα τὰ ἑαυτῆς συμβάντα, πῶς τὸν υἱὸν αὐτῆς ἀπώλεσε, ρίψασα ἐν τῇ θαλάσῃ καὶ τὸν ἕτερον, ὃν ἀνέθρεψε, καὶ τὸν ἄλλον, ὃν εὗρε τεθνηκότα ὑπὸ λίθου κρουσθέντα καὶ τὸν πικρὸν καὶ ἄωρον θάνατον τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, καὶ πῶς ἔλαβεν ἕτερον ἄνδρα μὴ βουλομένη, ταῦτα πάντα εἰς νοῦν λαβοῦσα ἐκάθητο κλαίουσα ὀδυνηρῶς κοπτομένη καὶ στεναζούσα πικρῶς. Ἰδὼν δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἐπυνθάνετο τὴν αἰτίαν τῆς τόσης θλίψεως. Ἀναγκαζομένη δέ, ἤρξατο ἀναγγέλλουσα τὰ συμβάντα αὐτῇ ἅπαντα. Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰούδας ὅτι τὸν υἱὸν αὐτῆς ἔρριπεν εἰς τὴν θάλασσαν, οἱ γὰρ ποιμένες ἔλεγον ὅτι τὸν Ἰούδαν εὗρον ἐν τῇ θαλάσῃ, μετὰ τῆς τήβης, καὶ πάλιν ἐνθυμούμενος τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ καὶ τοῦ πατρὸς Ροβέλ, ὃν ἀπέκτεινεν ἐν τῷ παραδείσῳ, λέγει πρὸς αὐτήν. Ἐγὼ εἶμαι ὁ υἱός σου, ὃν ἔρριψας ἐν τῇ θαλάσῃ, ἐγὼ ἀπέκτεινα καὶ τὸν ἐμὸν ἀδελφόν, ὁμοίως καὶ τὸν πατέρα καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος ἐποίησα ταῦτα πάντα. Ἀκούσασα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι ὁ υἱὸς αὐ-

τῆς ὑπάρχει ἠβουλήθη θανατωθῆναι πικρῶ θανάτῳ, οὐαί μοι τῇ ἀθλίᾳ λέγουσα, ποῦ κρυβήσομαι; ποῦ φύγω τὴν ὀργὴν καὶ τὴν ἀπειλὴν τοῦ Θεοῦ; οὐκέτι λοιπὸν ἔσομαι μεθ' ὑμῶν τοῦ λοιποῦ. Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰούδας τὰ κακὰ ἄπερ ἐπροξένησεν αὐτῷ ἢ ἐπιθυμία τῆς φιλαργυρίας, κατενύγη μικρὸν, καὶ μαθὼν περὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι ἰατρὸς ὑπάρχει ψυχῶν καὶ σωμάτων, καὶ προσκαλεῖται τοὺς ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν, ἐπορεύθη, ἵνα ἐξομολογηθῇ πρὸς τὸν Κύριον, καὶ ἐδέξατο αὐτὸν ὡς εὐσπλαγχνος ὢν καὶ φιλόανθρωπος, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν μαθητὴν αὐτοῦ καὶ Ἀπόστολον. Ἐπειδὴ δὲ εἶχε τὸ τῆς φιλαργυρίας πάθος, δέδωκεν αὐτῷ τὸ γλωσσόκομον καὶ τὰ βαλλόμενά ἐβάσταζε, τοῦτέστι, τὰ προσφερόμενα διὰ τῆς ἐλεημοσύνης δηνάρια, πρὸς τὴν τῶν πτωχῶν ἐπίδοσιν καὶ εἰς ἀνάλωσιν βρωμάτων τῶν Ἀποστόλων, αὐτὸς δὲ ἔκλεπτεν αὐτὰ καὶ ἀπέστειλε τῆς γυναικὸς, ἥτις τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ τῶν τέκνων. Τὸ ἀρχαῖον κακὸν καὶ πεπαλαιωμένον, νέον ἀγαθὸν οὐ γίνεται.

Ἐν τῇ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει Ἱερᾷ Μονῇ τοῦ Καρακάλλου τῇ 11η Σ)βρίου 1947

Γ. Βασιλείος Καρακκαλλινὸς

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΥΜΝΟΛΟΓΙΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΓΙΟΝ ΔΗΜΗΤΡΙΟΝ

(Γραβριήλ Διονυσιάτου Καθηγουμένου Ἱ. Μονῆς Διονυσίου Ἁγίου Ὄρους)

«Δεῦρο μάρτυς Χριστοῦ πρὸς ἡμᾶς, σοῦ θεομένους συμπαθοῦς ἐπισκέψεως, καὶ ρῦσαι κεκακωμένους...»

Ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τε τῶν παλαιῶν χειρογράφων καὶ τῶν νεωτέρων ἐντύπων μνηναίων, τρεῖς κυρίως ὑμνογράφοι ἠσχολήθησαν περὶ τὴν ἐορτάσιμον ἀσμητικὴν ἀ-

κολουθίαν τοῦ ἁγίου Δημητρίου, Θεοφάνης ὁ γραπτὸς, Θεόδωρος ὁ Στουδίτης καὶ Φιλόθεος Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως.

Ἐκ τούτων οἱ Θεοφάνης καὶ Φιλόθεος ἐποίησαν τοὺς κληνῶνας, ὁ δὲ Θεόδωρος τὰ προσόμοια καὶ δοξαστικά τοῦ ἑσπερινοῦ.

τῆς λιτῆς καὶ τῶν αἰνῶν, ἅτινα συνέταξε, κατὰ τοὺς Συναξαριστάς, ἐξόριστος καὶ ἐγκάθειρκτος ὢν ἐν Θεσσαλονίκῃ διὰ τὴν τῶν ἁγίων εἰκόνων προσκύνησιν.

Ἐκεῖ λοιπὸν ἀπὸ τῆς φυλακῆς του ὁ ἅγιος οὗτος πατήρ, πλήρης εὐλαδῆτικῆς ἐνατενίσεως καὶ μετὰ ἀπλοϊκῆς οἰκειότητος, ἀπετείνετο πρὸς τὸν μυροβλήτην ἄγιον.

«Δεῦρο μάρτυς Χριστοῦ πρὸς ἡμᾶς, σοῦ δεσμένους συμπαθοῦς ἐπισκέψεως, καὶ ῥῦσαι κεκακωμένους τυραννικαῖς ἀπειλαῖς, καὶ δεινῇ μανίᾳ τῆς αἵρέσεως. Ὑψ' ἦς ὡς αἰχμάλωτοι καὶ γυμνοὶ διωκόμεθα, τρόπον ἐκ τόπου συνεχῶς διαμείθοντες καὶ πλανώμενοι ἐν σπηλαίοις καὶ ὄρεσιν. Οἴκτειρον σὺν πανεύφημῃ, καὶ δὲς ἡμῖν ἀνεσιν, παῦσον τὴν ζάλην καὶ σθέσον τὴν καθ' ἡμῶν ἀγανάκτησιν, Θεὸν ἰκετεύων, τὸν παρέχοντα τὸ κόσμῳ, τὸ μέγα ἔλεος».

Ἵπόθεσιν ποιοῦμενος πρὸς τοῦτο τὸν κατατρώχοντα τὴν Ἐκκλησίαν ἀπηνῆ διωγμὸν, καὶ τὴν προσωπικὴν του κατάστασιν. «Δεῦρο μάρτυς Χριστοῦ πρὸς ἡμᾶς».

Ὅσακις κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἀνακυλοῦν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἑλληνοῦ χριστιανοῦ, αἱ ὑπέροχοι αὐταὶ στροφαὶ τοῦ ὕμνου πρὸς τὸν μυροβλήτην ἄγιον, ἄθελα ὁ νοῦς του ἀνατρέχει πρὸς τὴν ταραχώδη, ἐκεῖνην περίοδον τοῦ Βυζαντίου, καθ' ἣν ὁ σάλος τῆς εἰκονομαχίας συνετάρασεν Ἐκκλησίαν καὶ Πολιτείαν, μὲ πόνον δὲ ψυχῆς ἀνέκφραστον ἐπανέρχεται πάλιν εἰς τὰς θλιβεράς ταύτας ἡμέρας τοῦ ἐμφυλίου σπαραγμοῦ, ἵνα μετὰ χίλια καὶ πλέον ἔτη παραλληλίζων τὰς δύο ἐποχὰς ἐξάγει τὸ ἴδιον θλιβερόν κατάντημα τῆς ἀλληλομαχίας, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ἐπὶ ἄλλου σήμερον ἐπιπέδου, μὲ μεγαλυτέραν ἐπίσης ἔντασιν καὶ μὲ μέσα σκληρότερα τῆς ἐποχῆς ἐκεῖνης. Καὶ διερωτᾶται ὁ προσεκτικὸς ἀκροατῆς, μήπως τὴν χθές, καὶ

διὰ σήμερον εἰδικῶς συνετάγη ἡ ἐπίκλησις αὕτη πρὸς τὸν ἡαυματουργὸν ἄγιον; καὶ δὲν σφάλλεται εἰς τοῦτο, ἂν μεταλλάξῃ τὴν λέξιν «αἵρέσεως» εἰς «διαίρέσεως» καίτοι ταῦτόσημα εἶναι ἀμφότερα.

Μήπως εἶναι μικρὰ ἡ κακουχία; μὴ δὲν διαμείβει ὁ φρόνιμος καὶ νομοταγῆς λαὸς τόπον ἐκ τόπου. ἵνα σώσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του ἀπὸ τὴν μάχαιραν τῶν ἀναρχικῶν; ἢ μήπως, ἐτέρωθεν, τὰ ἀπολωλότα αὐτὰ πρόβχτα τῆς αὐτῆς χριστιανικῆς ποίμνης, δὲν πλανῶνται ἐν σπηλαίοις καὶ ὄρεσι τὸν ὄλεθρον σκορπίζοντες πανταχοῦ καὶ ἐν τέλει τοῦτον ἐπὶ τὰς κεφαλὰς των ἐπιφέροντες;

Ζάλη καὶ τρικυμία φοβερὰ καὶ θεῖα ἀγανάκτησις ἐπὶ τὴν ἄμοιρον Πατρίδα μας καὶ κατὰ πάντα ἐπίκαιρος ἡ ἐπίκλησις πρὸς τὸν μεγαλομάρτυρα ἄγιον, ἀλλὰ δυστυχῶς! τὰ πάντα μελετῶνται πρὸς θεραπείαν τοῦ κακοῦ, πλὴν τῆς σωστικῆς προσφυγῆς μας πρὸς τὸν ἐλεήμονα Κύριον. Ἄλλ' ἐπὶ τὸ προκείμενον. Θέλων ὁ σοφὸς ὕμνογράφος νὰ συμπληρώσῃ τοὺς πρὸς τὸν πολιοῦχον τῆς Θεσσαλονίκης αἶνους του, συνάμα δὲ τονώσῃ καὶ τὴν πίστιν τῶν πολιτῶν ἐπὶ τὴν ἀμαχον προστασίαν τοῦ ἁγίου, ἐπάγεται. «Γεῖχος ὠχυρωμένον ἡμῖν τὰς ἐλεπόλεις τῶν ἐχθρῶν μὴ πτοούμενος ἐδόθης τὰς τῶν θαρβάρων ἐπιδρομὰς καταργῶν καὶ πασῶν τῶν νόσων τὰ συστήματα. Κρητὶς ἀκατάβλητος καὶ θεμέλιος ἄρρηκτος καὶ πολιοῦχος οἰκιστῆς, καὶ ὑπέρμαχος, ἀναδέδειξαι τῇ σῇ πόλει Δημῆ τριε...» Ἐγνώριζεν ὁ ἐμπνευσμένος ἡγούμενος τοῦ Στουδίου διὰ αἱ ἐμφύλιοι ἀναταραχαὶ πλὴν τῆς ἐσωτερικῆς παραλυσίας των φέρουν καὶ τοὺς ἐξωτερικοὺς ἐξ ἐχθρῶν κινδύνους, καίτοι καὶ δὲ ἤδη τῆς περιμαχίτου πόλεως ὑπὲρ πάντα ἄλλον διησθάνετο καὶ διέβλεπε τούτους.

Μὴ ἔχων ὁμοῦ μῆτε τὸν τρόπον, μῆτε

τὴν θέσιν νὰ διακηρύξῃ ταῦτα διὰ ζώσης, προέβαιναν ὡς ἀπὸ δευτέρου ἀμθωνος ἀουλίας εἰς τὴν ἀσματικὴν ποίησιν.

Καὶ ἦκουεν ὁ φιλομάρτυς καὶ φιλόπατρις λαὸς τῆς Μακεδονικῆς πρωτευούσης, κατὰ τὴν λαμπροτέραν τῶν θρησκευτικῶν του ἑορτῶν, «Δεῦρο μάρτυς Χριστοῦ πρὸς ἡμᾶς» καὶ ὡς γλυκερὰ νοσταλγία ἐγαλήνευε τὴν ψυχὴν του ἢ οἰκειότης πρὸς τὸν συμπολίτην ἅγιον. «Τεῖχος ὠχυρωμένον ἡμῖν, τὰς ἐλεπόλεις τῶν ἐχθρῶν μὴ πτοοῦμενος, ἐδόθης τὰς τῶν βαρβάρων ἐπιδρομὰς καταργῶν...» καὶ ἐθερμαίνετο ἡ πίστις αὐτοῦ ἐπὶ τὸν προστάτην ἅγιον καὶ ἐχλυδοῦτο ἡ εὐψυχία του πρὸς υπεράσπισιν τῆς πατρῴας γῆς. Τὴν πρώτην ἰκετευτικὴν ἐπίκλησιν, ἀκολουθεῖ ὁ πλήρης πίστεως πολεμικὸς παιὰν πρὸς τὸν στρατηλάτην ἅγιον, ἀναφερόμενος μὲ ἔντονον τοπικὸν χρῶμα, πρὸς τὰς παντοειδεῖς ἐπιδρομὰς θουλημιόντων γειτονικῶν καὶ ἄλλων μακρυνωτέρων λαῶν, καὶ πόσοι δὲν ἐπέδραμον; καὶ πόσους δὲν εἶδον πρὸ τῶν πυλῶν τῆς ἀγαπητῆς των πόλεως; Σθαλαβίνοι, Ἰλλυριοὶ, Τριβαλλοὶ, Γότθοι, Βούλγαροι καὶ τόσοι ἄλλοι, τοὺς ὁποίους Ἕλληγνες αὐτοί, βαρβάρους συλλήβδην ὠνόμαζον κατὰ τὴν προγονικὴν ὠμολογίαν.

Ἡ ἐν ἁγίῳ Ὅρει ψαλλομένη χειρόγραφος καὶ ἐκτενεστέρα ἀκολουθία τοῦ ἁγίου διὰ τὴν τελομένην ὀλονύκτιον ἀγρυπνίαν, περιέχει πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τροπάριον ἀναφέρον «Ἀγάλλου Θεσσαλονίκης ἡ περιχώρος, εὐφραίνου τῶν Μακεδόνων ἡ Μητρόπολις» καὶ πᾶν προφανῶς καὶ δικαιῶς; ἐφθασαν μέχρι Πελοποννήσου αἱ Σλαυτικαὶ ὀρδαί, κατέκλυσεν ὀλόκληρον τὴν μέχρι Σπερχειοῦ χώραν ὁ Βουλγαρικὸς συρφετός, δὲν ἠδυνήθη ὅμως οὐδεὶς τούτων νὰ ἀλώσῃ τὴν ὠραίαν νόμφην τοῦ Θερμαϊκοῦ.

Εὐφῆμως ἡ ἱστορία ἀναφέρει τὸ ἀδού-

λωτον τῶν Θεσσαλονικέων φρόνημα, γέμουσι τὰ Συναξάρια ἐκδήλων θαυματουργιῶν τοῦ ἁγίου πρὸς τὴν γενέτειραν πόλιν.

Δὲν εἶναι τυχαῖον γεγονός τὸ ὅτι οὐδέποτε ἠλώθη ὑπὸ Σλαύων ἢ πολυπόθητος αὐτοῖς Θεσσαλονίκη, οὔτε συμπτωματικὴ ἢ εἰσόδος τοῦ Ἑλληνος Στρατηλάτου ἐλευθερωτοῦ κατὰ τὸ 1912 εἰς τὴν πόλιν τοῦ Στρατηλάτου Θεσσαλονικέως ἁγίου, τὴν ἡμέραν τῆς μνήμης αὐτοῦ καὶ αὐτὴ εἰσέτι ἢ ἐξόρμησις τῆς φυλῆς πρὸς τὸ Ἀλβανικὸν ἔπος θὰ μείνῃ αἰωνίως συνδεδεμένη πρὸς τὰ πανηγυρικὰ «Δημήτρια» τοῦ Γένους. Ἡ θεία Πρόνοια οὕτως εἶδε δοξάζειν τοὺς αὐτὴν ἀντιδοξάζοντας.

Ἡ στοργὴ πρὸς τὴν γενέτειραν τοῦ φιλογενοῦς ἁγίου ὑπῆρξεν ἔντονος ἀπ' αὐτῆς τῆς ἡμέρας τοῦ μαρτυρίου του, ἢ προτροπὴ του καὶ εὐχὴ πρὸς τὸν ἅγιον Νέστορα, ὅπως καὶ τὸν Λυαῖον νικήσῃ καὶ ὑπὲρ Χριστοῦ μαρτυρήσῃ, εἶναι αὐτὸ τοῦτο τὸ ἔμβλημα τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς «Ἵπὲρ πίστεως καὶ Πατρίδος».

Οὐδέποτε ἀπέλειπεν αὐτὴ τὴν φιλομάρτυρα πόλιν, οὐδὲ ἐν τοῖς πλέον δυσχειμέραις καιροῖς. «Καὶ ὅταν, (γράφει ὁ Συναξαριστής) ἡ θεία δικαιοσύνη ἀπεφάσισεν, ἵνα παραδοθῇ καὶ ἡ Θεσσαλονίκη εἰς τοὺς Ἀγαρηνούς, ὠκονόμησε καὶ πάλιν νὰ γίνῃ ἐκ τῶν προτέρων τοῦτο γνωστὸν εἰς τοὺς κατοίκους, ἵνα μὴ ματαίως ἀγωνίζονται καὶ κατασφαγῶσιν ἄδικα. Ἀνθρώπος τις εὐλαβῆς χριστιανὸς ὀδεύων ἐκ Θεσσαλονίκης τὴν πρὸς τὴν Λάρισαν ἀγούσαν καὶ κεκμηκῶς ἐπέβησε παρὰ τὴν ὁδὸν ταύτην καὶ ἐξαίφνης βλέπει ἕνα γηραλέον καὶ σεβάσιμον ἐρχόμενον ἀπὸ τὸ μέρος τῆς Λαρίσης, καὶ ἕνα νέον ὡς στρατιώτην ἀπὸ τὸ μέρος τῆς Θεσσαλονίκης καὶ μόλις συνηγήθησαν, ὁ νέος ἀπέτεινε πρὸς τὸν γέροντα «Χαῖρε Ἱεράρχα τοῦ Χριστοῦ

Ἀχιλλίει» καὶ ὁ γέρων «Χαίροις καὶ σὺ στρατιῶτα τοῦ Χριστοῦ Δημήτριε» καὶ ὁ νέος πάλιν «ποῦ ὑπάγεις Ἱεράρχα ἀγιώτατε;» ὁ δὲ γέρων στενάχας ἀπεκρίθη «Ὁ Πανάγαθος ἀλλὰ καὶ δικαιοκρίτης Θεὸς μὲ ἐπρόσταξε νὰ ἀναχωρήσω ἐκ τῆς ἐπαρχίας μου, διότι θέλει παραδοθῆ εἰς τοὺς ἀγαρηνοὺς ἡ Λάρισα διὰ τὰς ἁμαρτίας τῶν κατοίκων τῆς. Καὶ σὺ, στρατιῶτα Δημήτριε ποῦ ὀδεύεις; ἀναστενάχας καὶ ὁ νέος, ἀπήντησε. «Χίλια ἔτη προσπίζομαι τὴν πόλιν τῆς Θεσσαλονίκης τὴν ἐπίγειον ταύτην πατρίδα μου, καὶ ἤδη ἔλαβον καὶ

γὼ τὴν ἐντολὴν νὰ ἀπέλθω, διὰ γὰρ τὰς ἁμαρτίας τῶν συμπολιτῶν μου θέλει παραδοθῆ καὶ αὕτη εἰς χεῖρας τῶν ἀγαρηνῶν, ἄχρις οὗ ἐξιλεωθῆ ἡ θεία δικαιοσύνη καὶ ἐναγκαλισάμενοι καὶ κλαίοντες κατεφίλησαν ὁ εἰς τὸν ἕτερον καὶ ἀμέσως ἔγιναν ἀφάντοι. Ὁ δὲ χριστιανὸς ἀνακόψας τὸν δρόμον του ἐπέστρεψεν εἰς Θεσσαλονίκην καὶ διηγείτο ταῦτα, ἐν τῷ ἅμα δὲ ἔφθασεν ἡ εἰδησις ὅτι κατέλαβον οἱ Τούρκοι τὴν Λάρισαν καὶ μετ' οὗ πολὺ κατελήφθη καὶ ἡ Θεσσαλονίκη ὑπ' αὐτῶν ἀνευ αἱματοχυσίας.

(Ἀκολουθεῖ)

Ἡ ΠΛΗΡΩΣΙΣ ΤΗΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΙΚΗΣ ΘΕΣΕΩΣ ΤΗΣ ΑΥΤΟΚΕΦΑΛΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Τὴν 24ην Δεκεμβρίου τοῦ λήξαντος ἔτους 1947 ἔγινεν ἡ ἐκλογὴ διὰ τὴν πλήρωσιν τῆς ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν κενῆς οὔσης θέσεως τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου, κατέχοντος ταύτην ὡς ἀναπληρωτοῦ τοῦ Μητροπολίτου Πάφου ἀειμνήστου Λεοντίου. Ἐξελέγη δὲ διὰ τῆς ψήφου ὀλοκλήρου τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ ὁ Κυρηνεὺς Μακάριος, δεδοκιμασμένος καὶ ἄξιος ἐργάτης τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ. Παρὰ τοῦτο δὲ ὢν συγχρόνως καὶ διαπρύσιος πατριώτης, ἔθεσεν ὡς πρόγραμμά του τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς ἑλληνικωτάτης νήσου Κύπρου καὶ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς εἰς τὴν μητέρα Ἑλλάδα. Παρὰ τὴν γεροντικὴν του ἡλικίαν τὸ φρόνημά του καὶ τὸ αἷμά του σφύζει ἀπὸ νεανικὰ αἰσθήματα φιλοπατρίας καὶ ἔχει ἀμετάτρεπτον τὴν ἐλπίδα εἰς τὸν Θεόν, ὅτι δὲν θὰ ἀναχωρήσῃ ἐντεῦθεν ἂν δὲν ἴδῃ τὴν προσφιλεῖν του Κύπρον ἠνωμένην καὶ ἐνηγκαλισμένην μὲ τὴν μητέρα τῆς Ἑλλάδα. Ἡ πίστις του αὕτη τὸν ἔκαμεν ὥστε κατὰ τὸν ἐνθρονιστήριον λόγον του νὰ ὀρκισθῆ καὶ νὰ εἶπῃ: «Ἐὰν ἐπιλάθωμαι σοῦ Ἑλλάς, ἐπιλησθεῖν ἡ δεξιὰ μου, κολληθεῖν ἡ γλῶσσά μου τῷ λάρυγγί μου, ἔὰν μὴ σοῦ μνησθῶ, ἔὰν μὴ προανατάξωμαι τὴν ἔνωσιν ἐν ἀρχῇ τῆς εὐφροσύνης μου».

Ὀλόκληρος ὁ Κυπριακὸς λαὸς εἶναι ἑξαλλος ἐκ χαρᾶς διότι εὗρσκει ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ κ. Μακαρίου τὸν ἄνθρωπον, ὃν ἀπὸ ἐτῶν ἐζητεῖ.

Ἡ «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» αἰσθανομένη βαθεῖαν χαρὰν διὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ κ. Μακαρίου, ἀπέστειλεν αὐτῷ τὴν κάτωθι συγχαρητήριον ἐπιστολήν:

Ἐν Βόλῳ τῇ 20-1-1948

Πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον
πάσης Κύπρου κ. κ. Μακάριον

Εἰς Λευκωσίαν Κύπρου

Μακαριώτατε,

Ἄς δοξάσωμεν τὸν Κύριον τὸν εὐδοκήσαντα νὰ ἀναβιβάσῃ εἰς τὸν θρόνον τῆς θεοσώστου Ἀρχιεπισκοπῆς πάσης Κύπρου τὸν ἀντάξιον διὰ τὴν ἱστορικὴν τῆς σημασίαν ἀρχιποίμενα κ. κ. Μακάριον τὸν ἀπὸ Κυρηναίας. Εἶθε ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ νὰ φωτίξῃ ἡμᾶς εἰς τὸ βαρῦμοχθον ἔργον τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν τῶν ποιμαινομένων παρ' ἡμῶν χριστιανῶν σας καὶ πρὸς ὄφελος τῆς Ὁρθοδόξου Οἰκουμένης ἀλλὰ καὶ τῆς ἐθνικῆς ἀποκαταστάσεως τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν Ἑλλήνων Κυπρίων, εὐρισκομένων εἰσέτι μακρὰν τῶν κόλπων τῆς μητρὸς των Ἑλλάδος.

Ἡ διεύθυνσις τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης» θὰ ἐθεώρῃ εἰς αὐτὴν εὐτυχῆ ἐὰν ἡξιούτο τῶν ἡμετέρων εὐλογιῶν διὰ τὴν συνέχισιν τοῦ ἔργου αὐτῆς.

Ἐπὶ τούτοις παρακαλῶ τὴν ἡμετέραν Μακαριότητα ὅπως δεχθῇ τὸν βαθὺν σεβασμὸν, μεθ' οὗ κατασπαζόμενος τὴν δεξιὰν αὐτῆς διατελῶ.

Ὁ διεθυντὴς
τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης»

ΣΩΤ. Ν. ΣΧΟΙΝΑΣ

Εἰς ταύτην ὁ Μακαριώτατος ἀπαντῶν, θέτει τὴν «Ἀγιορειτικὴν Βιβλιοθήκην» ὑπὸ τὴν σκέπην καὶ εὐλογίαν του. Ἴδου ἡ ἀπάντησις:

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΥΠΡΟΥ

Ἀριθ. πρωτ. 182

Ἐλλόγιμον κύριον Σωτ. Ν. Σχοινᾶν
Διευθυντὴν τοῦ περιοδικοῦ «Ἀγιορειτικῆ Βιβλιοθήκη»

Εἰς Βόλον

Τέκνον ἐν Κυρίῳ ἀγαπητόν,

Ἀγάπη πατρικῆ ἐκομισάμεθα τὴν ἀπὸ 20 λήγοντος Ἰανουαρίου συγχαρητήριον ὑμῶν ἐπιστολὴν ἐπὶ τῇ ἀναρρήσει ἡμῶν εἰς τὸν Ἀγιώτατον Ἀρχιεπισκοπικὸν θρόνον Κύπρου.

Εὐχαριστοῦντες ὑμῖν θερμῶς ἐπὶ τούτοις, ἀντευχόμεθα ὑμῖν πᾶν ἀγαθὸν καὶ ἐπικαλούμεθα πλουσίαν τὴν εὐλογίαν

τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἐνίσχυσιν διὰ τὴν ἀπρόσκοπτον συνέχισιν τῆς ἐκδόσεως τῆς πολυτίμου « Ἀγιορεϊτικῆς Βιβλιοθήκης », μετὰ τῆς βεβαιώσεως, ὅτι περὶ πλείστου ποιούμενοι τὸ περιοδικὸν ὑμῶν θὰ συστήσωμεν ἀρμοδίως τὴν διάδοσιν αὐτοῦ ἐν τῇ νήσῳ ἡμῶν.

Ἡ δὲ τοῦ Κυρίου χάρις εἶη ἀεὶ μεθ' ὑμῶν.

Διάπυρος πρὸς Κύριον εὐχέτης

† Ο ΚΥΠΡΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΣ

Ἐν τῇ Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῇ Κύπρου
τῇ 31ῃ Ἰανουαρίου 1948

ΣΑΒΒΑ ΜΟΝΑΧΟΥ ΦΙΛΟΘΕΪΤΟΥ

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΥΜΝΟΣ ΑΝΕΚΔΟΤΟΣ

Εἰκονίζων τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον, ἦτοι τὸν ἁμαρτωλὸν τοῦ βίου.

Διηρημένος εἰς ἕξ ἡλικίας.

1) Ἀπὸ τῆς γεννήσεως μέχρι τοῦ 3ου ἔτους

Ἀρχίζω τώρα ἀπ' ἐδῶ νὰ γράψω ἱστορίαν,
νὰ βάλω νὰ διηγηθῶ ζωὴν μου τὴν ἀθλίαν.
Ποῦ ἤλθον καὶ ἐγὼ στὴν γῆν, σ' αὐτὴν τὴν ξενητείαν,
κληρονομίαν τοῦ Ἀδάμ, αὐτὴν τὴν ἐξορίαν.
Καὶ γέγονα καὶ γὰρ βροτός, βαβαὶ τῆς δυστυχίας!
καὶ ἐγεννήθην ἄνθρωπος ἐγὼ, ὄλος ἀκαθαρσίας.
Ἐν ἀνομίαις συλληφθεὶς, ὡς λέγει ὁ προφήτης
ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ Δαβὶδ ὁ ὑποφῆτης.
Ἐν ἁμαρτίαις πάλιν δὲ ἐκύησέ με μήτηρ,
τῆς Εὐσας τὸ ἀνάθεμα, δοκίμασε τὴν λύπην.
Ἐκ τῆς νηδύος τῆς μητρὸς, ἐξῆλθον κλαυθμηρίζων
οὐά! οὐά! ἀλλοίμονον! ἀλλοίμον' ὀλολύζων
Ἐκ τῆς κοιλίας τῆς μητρὸς ἐξῆλθον ὡς ἐκ τάφου,
πάλιν οὐά! ἀπέροχομαι, εἰσέροχομαι ἐν τάφῳ.

2) Ἀπὸ τοῦ 3ου ἔτους μέχρι τοῦ 12ου

Μὰ ὅτε ἤμην ὁ αὐτὸς στὴν πρώτην ἡλικίαν,
τουτέστιν εἰς τὴν βρεφικὴν οὐκ οἶδα ἁμαρτίαν.
Καὶ ὅτε πάλιν ἔφθασα δευτέραν ἡλικίαν,
κανὲν καλὸν δὲν ἔκαμα, οὔτε καὶ ἁμαρτίαν.

3) Ἀπὸ τοῦ 12ου ἔτους μέχρι τοῦ 20οῦ

Ὅτε δὲ αὐθις ἔφθασα τὴν τρίτην ἡλικίαν,
 αὐτὴ εἶν' ἡ νεανική, κακὰ καὶ δύστυχία.
 Τὰ πάθη περικύκλωσαν ὡς δράκοντες μεγάλοι,
 καὶ ἤναψαν εἰς τὸ κορμὶ μίαν πυρὰν μεγάλην.
 Νὰ κατακαύσουν τὴν ψυχὴν μέσα ἐκεῖ ποῦ βράζει
 ὁ σκόληξ ὁ ἀκοίμητος, πῦρ ἄσβεστον κοχλάζει.
 Δὲν εἶναι ἄχ! μόνον αὐτὰ ταλαιπώρη ψυχὴ μου!
 τὰ πάθη ποῦ σὲ πολεμοῦν, ὦ νύμφη ἰδική μου.
 Εἶναι καὶ ἄλλοι ἐχθιστοὶ καὶ δράκοντες μεγάλοι,
 οἱ δαίμονες οἱ νοητοί· νύκτα καὶ μέρα πάλη
 Ὡς λέοντες ὠροῦνται γιὰ νὰ σὲ καταπίουν,
 στὸν ἄδη τὸν ἀκίρροστον ἵνα σὲ καταδύουν.
 Ἔχεις καὶ ἕτερον ἐχθρόν, ἐχθρόν κι' αὐτὸν μέγαν,
 ποῦ σὲ φουσᾷ κάθε στιγμή ὡς ὁ ἀῆρ τὸν σάλον.
 Τὴν ματαιότητα αὐτὴν, αὐτὴν τὴν καταγιδα,
 τοῦ διαβόλου πράγματι ἀπόκρυφον παγίδα.
 Ποῦ στήνει ὁ κατάρατος διὰ νὰ παγιδεύσῃ,
 ψυχὰς ἀθώας καθαρὰς στὰ δίκτυα ν' ἀγρεύσῃ.
 Σ' αὐτὴν λοιπὸν τὴν ἄτυχον καὶ τρίτην ἡλικίαν,
 πολλὰ κακὰ ποῦ ἔπαθον μεστὰ ἀπὸ κακίαν
 Σαρκὸς μου τὰ θελήματα ἐποίησα ὁ τλήμων,
 τῆς δὲ ψυχῆς ἠμέλησα ὁ ἄφρων κι' ἀνοήμων.
 Χιτῶνα κατερρῦψα ψυχῆς μου τῆς ἀθλίας,
 καὶ γέγονα μία πληγὴ μεστὸς ἀκαθαρσίας
 Τοῦ κόσμου ὅλου τὰ κακὰ εἰργάσθην ὁ ἄχρετος,
 οὐκ ἔστιν ἄλλος ὡς ἐμέ, φιλαμαρτήμων οἶος.
 Ὡ, πῶς βαστάζει με ἡ γῆ! πῶς ἥλιος μὲ φωτίζει,
 καὶ ἡ σελήνη φέγγει με καὶ δὲν κατασκοτίζει;
 Πῶς ἀναπνέω τὸν καλὸν ἀέρα τῆς ζωῆς μου,
 καὶ δὲν μὲ κόπτει τὸ σχοινί, τὸ νῆμα τῆς πνοῆς μου;
 Πῶς Κύριος ὁ πλάστης μου, πῶς ἄρα ὑπομένει,
 καὶ δὲν μὲ κόπτει τὴν ζωὴν, ἀλλὰ μὲ περιμένει;
 Φιλάνθρωπε, Θεάνθρωπε, μακρόθυμε Χριστέ μου,
 ποῦ σώσεις τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἀληθινὴ Θεέ μου.
 Ἦλθες Χριστέ μου εἰς τὴν γῆν, ζητῶν τὴν σωτηρίαν,
 ἐμοῦ γε τοῦ ἁμαρτωλοῦ, συκῆς τὴν εὐκαρπίαν.
 Κραῖζει Θεὸς ὁ Κύριος ἀμπελουργὸν τὸν θεῖον,
 τὸν ἀγγελὸν μου τῆς ζωῆς καὶ φύλακά μου θεῖον.
 Τὰ τρία ἔτη ἐρχομαὶ ζητῶν καρποφορίαν,
 ἀπ' τὴν συκῆν τὴν ἄκαρπον ξηρὰν τε καὶ ἀχρεῖαν.
 Ἐκκόψον ταύτην τὴν συκῆν τὴν ἄκαρπον φυτείαν,

μὴ καὶ τὴν γῆν μου καταργῆ καὶ τὴν ποιῆ ἀχρεῖαν.
 * Ἄφε; Θεὲ καὶ Δέσποτα, ἄφες κι' αὐτὸ τὸ ἔτος,
 νὰ σκάψω περὶ τὴν αὐτὴν τὴν ρίζαν τῆς κ' ἐφέτος.
 Γιὰ νὰ ποτίσω τὴν ξηρὰν καὶ ἄζηλον καρδίαν,
 τούτεστι καὶ περιβαλῶ περὶ αὐτὴν κοπρίαν.
 Ραντίσω ὕδωρ ζωηρὸν ἴσως καὶ ἕξανθήσῃ,
 τ' ἐρχόμενον καρπὸν καλόν, ἵνα καρποφορήσῃ.
 * Ἄχ! σεβαστέ μου ἄγγελε, ἀμπελοφυγὲ συκῆς μου,
 ὁ ἄγρουπνός μου φύλακας, ζωῆς καὶ τῆς ψυχῆς μου.
 * Ἄν ἔκοπτες μου τὴν συκῆν, ζώην τὴν παναθλίαν,
 ὅποιαν ἄρα κόλασιν, ὅποιαν τιμωρίαν
 Θὰ λάμβανα ὡς ἀμοιβήν, καὶ ὡς κληρονομίαν,
 ἀπέναντι τῶν ἔργων μου, καὶ ἄμετρον κακίαν;
 Θαρρῶ τὸ πῦρ τὸ θλιβερόν, βουγμὸν τὸν τῶν ὀδόντων,
 ὅπου αἰεὶ κληρονομοῦν ἐκ τῶν ἀμαρτανόντων.
 Χάρις εἰς τὴν ἀντίληψιν ἀμπελοφυγέ μου, θεῖαν,
 ποὺ πέρασα ἕως ἐδῶ αὐτὴν τὴν ἡλικίαν.
 Καὶ ἔφθασα ἄχ! τί νὰ πῶ αὐτὴν τὴν βορβορώδη
 τετάρτην, λέγω καὶ αὐτὴν, ναὶ τὴν μισρακιώδη.
 Καὶ γέγονα μισράκιον κι' ἀχρεῖον παληγάρι,
 νὰ δοκιμάσω τὰ κακὰ ποὺ βλέπει τὸ φεγγάρι.
 * Ἦλθε λοιπὸν τὸ ἕτερον κ' ἐπόμενόν μου ἔτος,
 ποὺ ἤλπισεν ὁ φύλαξ μου καρπὸν νὰ λάβῃ ἐφέτος.
 Κι' ἀντὶ καρπὸν τῆς ἀρετῆς μετάνοια καὶ δάκρυα,
 ἀπεναντίας βλάστησε ἀκανθηρὰ βλαστάρια.
 * ὦ! κριμα σὲ ταύτην τὴν συκῆν τὴν ἀκαρπον κ' ἀχρεῖαν,
 τὴν μοχθηρὰν, συχαμερὰν καὶ βρωμερὰν φυτεῖαν.
 Κριμα σ' αὐτὸ τὸ βλάστημα καὶ τρυφερὸ βλαστάρι,
 ποὺ βλάστησε πέριξ αὐτοῦ ἀκανθηρὸ χορτάρι.
 4) * Ἀπὸ τοῦ 20οῦ ἔτους μέχρι τοῦ 30οῦ
 * Ἄς ἴδωμεν δὲ τὸ λοιπὸν, ποῖον καρπὸν κ' ἐφέτος,
 τὸ τέταρτον ποὺ προχωρῶ κατηραμένον ἔτος.
 * Ὅπου χοροὶ καὶ τύμπανα καὶ ἄσεμνα τραγούδια,
 στὸν πρῶτον εἶμαι τὸν βαθμὸ κτυπῶ κτυπῶ τὰ πόδια.
 Μετὰ τυμπάνων καὶ χορῶν τὰ σίκερά μου (ποτὰ) πίνω,
 τρέχω στὰ γλένια καὶ χαρὲς κανένα δὲν ἀφίνω.
 Στὰ θεάτρα καὶ καπηλειὰ τρέχω ὅλην τὴν νύκτα,
 καὶ μεθυσμένος περπατῶ ἡμέραν τε καὶ νύκτα.
 * Ὑβρίζω πλήττω μὲ θυμὸν τοὺς ἀδελφούς μου ὅλους,
 πλείστα κακὰ ἂν ἤμπορῶ ἐργάζομαι ἀφρόνως.
 * Ὡς ἄλλος ἄσωτος υἱὸς ἀφήσας τὸν Πατέρα,
 τὸν πλάστην μου καὶ ποιητὴν φιλάνθρωπον Σωτῆρα.

Ἀπέδρασα πολὺ μακρὰν τῆς χάριτός σου θείας,
 προσεκολλήθην ἀρχηγῶ, τῆς σαρκικῆς λωτρείας.
 Αὕτη εἶναι ἡ προκοπὴ τετάρτης ἡλικίας,
 ἃς ἴδωμεν δὲ τοῦ λοιποῦ τῆς πέμπτης ἡλικίας.

5) Ἀπὸ τοῦ 30οῦ ἔτους μέχρι τοῦ 50οῦ

Αὕτη δὲ εἶν' ἡ ἀνδρική ἡ πέμπτη ἡλικία,
 ποὺ περιπάτησ' ὁ Χριστὸς ἐτῶν τριάντα τρία.
 Τάχα τί ἄλλο καρτερεῖς ἀπὸ ἐμὲ Θεέ μου
 νὰ δῆς, τῶν πάντων Βασιλεῦ φιλόανθρωπε Χριστέ μου;
 Νὰ δῆς τὰ ἔργα τὰ καλὰ κι' ὄλην τὴν προκοπὴν μου.
 τῆς μετανοίας τὸν καιρὸν νὰ, καὶ τὴν ἀρετὴν μου.
 Εἰς σὲ Χριστέ μου καὶ Θεέ, οἱ ἄνομοι ἔβραιοι,
 ἀχαριστιὰν ἔδειξαν οἱ τρισκαταραμένοι.
 Ἄντι τοῦ μάννα τὴν χολήν, ἀντι νεροῦ τὸ ξύδι,
 ἀντι δὲ τῆς ἐλευθερίας, σταυρὸν καὶ καταδίκη!
 Ἐγὼ δ' ἀχαριστότερος καὶ ἀπὸ τοὺς ἔβραίους;
 ἀγνώμων καὶ ἀσυμπαθῆς ἐφάνηκα βεβαίως.
 Αὐτὸ τὸ ἔτος τὸ λοιπὸν τῆς πέμπτης ἡλικίας,
 θὰ βάλω νὰ διηγηθῶ ὅλας μου τὰς κακίας.
 Τὸ δένδρο ὅπου ἔφθασε καὶ ἔγινε μεγάλο,
 καὶ περιμένει τις καρπὸν νὰ πάσῃ δίχως ἄλλο,
 Μὰ ἀναβαίνει ὁ κισσὸς καὶ τὸ περιτυλίσσει,
 καὶ τὸ ποιεῖ ὡσὰν ξηρὸν κοντέβει νὰ τὸ σβύσῃ.
 Τοιοῦτος ἔγινα καὶ γὰρ ξηρὸς εἰς τὴν καρδίαν,
 ἀσπλαγχνος, ἀμετάδοτος, μεστὸς ἀπὸ κακίαν.
 Τὰ πάθη ὅλ' ἐκάλυψαν ψυχὴν μου καὶ καρδίαν,
 ἐγγίξουν νὰ με ῥίψουν φεῦ! σιτοῦ ἄδου τὴν κοιλίαν,
 Στὴν περιφάνεια πέρασα κι' αὐτὸν τὸν ἑωσφόρο,
 μηδὲ ταπεινώσις σ' ἐμὲ ὑπάρχει πειὰ διόλου.
 Μνησικακίαν ἂν θὰ πῆς ἔχω ὡς τῆς καμήλου,
 ἂν δὲν ποιήσ' ἐκδίκησιν δὲν θὰ τὸ ὑπομείνω,
 Ὁ φθόνος τρώγει τὴν καρδιά ὡς ξύλον τὸ σκολῆκι,
 ἡ προκοπὴ τοῦ ἀδελφοῦ μηδὸλως εὐτυχήσῃ.
 Σὰν τὴν ἀβδέλα τὸν ρουφῶ τὸ αἷμα π' τὴν καρδίαν του,
 μὴ τύχη γιὰ νὰ τὸν ἴδω νὰ χορτασθῇ ἡ κοιλία του.
 Ληστής ἐδείχθη φοβερὸς σιὰ πέρατα τοῦ κόσμου,
 οὐδὲ φοβοῦμε τὸν Θεὸν οὐδὲ ψηφῶ τὸν νόμο
 Φονεὺς κακοῦργος καὶ ληστής ἐγύμνωσα τὸν κόσμον,
 φιλάργυρος ἀχόρταγος, αὐτὰ εἶναι τὸ φῶς μου.
 Ὁ κόσμος ὅλος ἔφριξε ἐκ τῆς πολλῆς κακίας, -
 δὲν λέγεται, δὲν γράφεται πληθὺς τῆς ἁμαρτίας.
 Τὴν δολιότητά μου δέ, τίς δύναται νὰ γράψῃ,

ψυχῆς μου τὴν κατάστασιν γιὰ νὰ καθίς· νὰ κλάψη;
 Τῆς ἀλεποῦς τὴν πονηριὰ τίς ἄλλος ὑπερέβη;
 τοῦ διαβόλου τὰ κακὰ ἐγὼ τὰ ὑπερέβην.
 Ἄρα ἔστι μετάνοια διὰ ἐμὲ τὸν τάλα,
 τὸν ἄφρονα κι' ἀγνώμονα καὶ πάντα ὅσα ἄλλα;
 Αὐτὴ εἶναι ἡ προκοπὴ τῆς πέμπτης ἡλικίας,
 ποὺ δούλεψα στὸν ἀρχηγὸ τῆς σαρκικῆς λατρείας.
 Ἄς ἴδωμεν νῦν τοῦ λοιποῦ τῆς ἕκτης ἡλικίας,
 αὐτὴ ναι ἢ (γεροντικὴ) κακὰ καὶ δυστυχίας.
 Ὡ ξηροκούτη, ὦ δένδρι, ξηρὸ ἀπὸ τῆ ρίζα,
 φθάνεις καὶ ὡς τὴν κορυφὴ κακόγηρε σαπρίζα.
 Τὸ δένδρον σου ξηράθηκε τὸ τρώγει τὸ σκωλήκι,
 καρπὸν νὰ κάμ' ἀδυνατεῖ, ξηροκούτιὰ σαπρίκι.
 Καρπὸς του τῶρ' ἀδυνατεῖ, ἢ ρίζα ἐξηράνθη,
 καὶ τὰ κλωνιά του τρέμουνε· πῶς νὰ ποιήσουν ἄνθη;
 Τὸ σῶμα μου ἀδυνατεῖ καὶ τρέμει σὰν τὰ φύλλα,
 τὰ πόδια μου κλονίζονται σὰν τοῦ δένδρου τὰ φύλλα.
 Δὲν δύναμαι νὰ περπατῶ στὴν ἐκκλησιὰ νὰ τρέξω,
 τὰ κρίματ' στὸ πνευματικὸ, ἵνα ἐξαγορέψω.
 Ἡ γλῶσσα μου παρέλπισε, πονεῖ καὶ τὸ κεφάλι,
 οἱ δαίμονες ἐκύκλωσαν τὴν κλίνην μου· ὦ ζάλη!
 Ἄλλοι πατοῦν με στὴν κοιλιὰ καὶ ἄλλοι στὸ κεφάλι,
 ὡς λέοντες ὠρύονται· καὶ ἡ καρδιὰ μου πάλλει.
 Νὰ ἀποσπάσουν τὴν ψυχὴν π' τὸ βρωμερὸ κορμί μου,
 στὸν ἔθνη νὰ τὴν ῥίψουν φεῦ! ὦ ἐχάθη πλειό, ἢ ζωὴ μου.
 Τῆς μετανοίας τὸν καιρὸ τὸν πέρασα ἀφρόνως,
 καὶ τώρα κλαίω καὶ θρηνῶ πὼς κατελήφθην μόνος.
 Μόνος, χωρὶς κανὲν καλόν, χωρὶς ποσῶς νὰ κάμω,
 εἰς τὸν εὐπρόδεκτον καιρὸν ἄχ! τώρα τί νὰ κάμω;
 Ξηροκούτιὰ σαπρόγηρε, ὅποταν τραγουδοῦσες,
 τὰς νύκτας ὅλου τοῦ καιροῦ στὰ καπηλιὰ μεθοῦσες,
 Τότε ὑπῆρχε ὁ καιρὸς ψυχὴν σου νὰ στολίσης,
 καὶ εἰς λιμέν' ἀκύμαντον αὐτὴν νὰ ἀσφαλίσης.
 Ὡ, πῶς παρήλθεν ὁ καιρὸς τῆς μετανοίας ὅλος,
 καὶ τώρα κλαίω καὶ θρηνῶ ὁ τλήμων καὶ κακόνους.
 «Ὀλέκομαι (1) φερόμενος ἐν πνεύματι, ὡς εἶπε
 «Ἰὼβ, καὶ δέομαι ταφῆς· προφητικῶς τὸ εἶπε.
 «Ἡμέραι μου παρήλθουσαν» ἐν ἀμαρτίαις πᾶσαι,
 νῦν δ' ἄγγελος παρίσταται, ψυχὴν μου διασπᾶσαι.
 Καὶ μέλλω νὰ παρασταθῶ ἐμπρὸς εἰς τὸν κριτὴν μου,

(1) Ὀλέκομαι=ἔλυμαι, καταστρέφομαι, ἀφανίζομαι.

νά δώσω λόγον δι' αὐτὰ π' ἔπραξα στήν ζωήν μου.
 Τι μέλλει γίνεσθαι ἐκεῖ τὸ βρωμερόν μου σκάφος;
 «μόνος μοι, λέγει ὁ Ἰώβ, ἀπολειφθεὶς ὁ τάφος.
 *Ἐκ τῆς γαστροῦς τῆς μητρικῆς ἐξῆλθον παραχορήμα,
 «καὶ μετ' ὀλίγον πάλιν δέ, ἀπαλλαγεῖς⁽²⁾ εἰς μνήμα.»
 *Ἐκ τῆς κοιλίας τῆς μητροῦς ἐξῆλθον ὡς ἐκ τάφου,
 πάλιν οὐαί, ἀπέρχομαι κληρονομῶ τὸν τάφον.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑΙ ΔΕΗΣΕΙΣ
 ΜΕΤΑ ΑΣΜΑΤΙΩΝ
ΔΕΗΣΙΣ Θ'.

Ὅπως τοὺς εὐεργέτας ἡμῶν εὐγνωμονῶμεν.

Πλήρης εὐγνωμοσύνης ὁ ἀγαθὸς Ἄβελ ἐνώπιόν σου, πανάγαθε Θεέ, προσῆλθε καὶ διὰ τῶν δώρων αὐτοῦ εὐγνωμοσύνην πρὸς σὲ ἐμαρτύρησε. Σὺ δὲ ἐπὶ Ἄβελ καὶ ἐπὶ τοῖς δώροις αὐτοῦ φιλαγάθως ἐπέειδες.

Πλήρης εὐγνωμοσύνης καὶ ὁ εὐσεβῆς Νῶε θυσιαστήριον ἐνώπιόν σου ἀνύψωσεν, ὅπως σοί, τῷ Σωτῆρι αὐτοῦ, ἀπὸ καρδίας εὐχαριστήσῃ. Σὺ δὲ τὸν Νῶε καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ φιλαγάθως ἠλόγησας.

Ἐὰν ἡ μάυρη ἀχαριστία σατανικὴν μὲν διάθεσιν μαρτυρῇ, θηριωδίαν δὲ ψυχῆς ἐμφανῇ καὶ εἰς τὴν ἀγάπην ἀντιστρατεύηται καὶ κοπίς τῶν καλῶν ἔργων γίνηται, δικαίως, πανάγαθε Κύριε, τοὺς εὐγνωμονοῦντας ἠγάπησας καὶ ἠλόγησας, τοὺς δὲ ἀχαρίστους ἀπεστράψης.

Ἐὰν δὲ διὰ τῆς εὐγνωμοσύνης καὶ ἡ εὐγένεια τῆς ψυχῆς ἐμφανῆται, καὶ τὰ καλὰ ἔργα δι' αὐτῆς κρατύνωνται, τὴν εὐγνωμοσύνην διδάξον ἡμᾶς πρὸς

δόξαν σου, Κύριε.

Φώτιζε λοιπὸν ἡμᾶς, ὅπως σοί, τῷ μεγάλῳ καὶ παναγάθῳ ἡμῶν εὐεργέτῃ, ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας πρὸ παντὸς ἄλλου εὐγνωμονῶμεν καὶ εὐχαριστῶμεν δι' ὅσα καθ' ἑκάστην ἐφ' ἡμᾶς ἐπιδαψιλεύεις ἀγαθὰ, ἵνα οὕτως, ὡς ὁ Ἄβελ καὶ ὁ Νῶε, τῆς εὐλογίας σου καταξιωθῶμεν.

Καταξίωσον δὲ ἡμᾶς, ὦ πανάγαθε Θεέ, ὅπως δι' ἔργων τὴν ἐγκάρδιον ἡμῶν εὐγνωμοσύνην δεικνύωμεν πάντοτε πρὸς τε τοὺς γονεῖς καὶ διδασκάλους ἡμῶν, καὶ πρὸς πάντας τοὺς ὑπερετοῦντας, καὶ περιθάλλοντας, καὶ εὐεργετοῦντας ἡμᾶς, καὶ πρὸς πάντας τοὺς ὑπὲρ τῆς κοινῆς ἡμῶν Μητέρας, τῆς φίλης Πατρίδος, φιλοτίμως μοχθοῦντας καὶ μεριμνῶντας, ἵνα οὕτω δοξάζωμεν καὶ εὐλογῶμεν τὸ πανάγιον ὄνομα σοῦ τοῦ οὐρανοῦ καὶ παναγάθου ἡμῶν Πατρός. Ἀμήν.

Εὐγνώμων θύει ὁ Νῶε, ὃν σόζεις Σὺ τῆς ἀγάπης ὁ μέγας Θεός.

Τοὺς δὲ ἀχαρίστους δὲν διασώζεις, Δίκαιος εἶσαι, Θεός ἰσχυρός.

Τοὺς εὐεργέτας λοιπὸν θ' ἀγαπήσω Μ' εὐγνωμοσύνην βαθεῖαν, θεομήν,

τὴν εὐλογίαν σου ὅπως ἔπιλοι,
 *Ὡ εὐεργέτα τοῦ κόσμου. Ἀμήν.

(2) Τὸ ἀπαλλαγεῖς=ὡς τὸ ἀρπαγεῖς ἐννοεῖ ὁ θεὸς Ἰώβ δηλαδὴ ἀρπαγεῖς ὑπὸ αἰφνιδίου θανάτου καὶ τὸ μὲν σῶμα τοῦ ταλαιπώρου ἀμαρτωλοῦ παραδίδεται εἰς μνήμα, ἵνα διαλυθῇ κατὰ τὴν τοῦ Κυρίου φωνήν, «γῆ εἰ καὶ εἰς γῆν ἀπελεύσῃ» ἡ δὲ ψυχὴ φέρεται ἐνώπιον τοῦ φοβεροῦ κριτοῦ καὶ ἀποπέμπεται εἰς τὸν ἄδην ἕως τῆς δευτέρας παρουσίας αὐτοῦ, ὅποταν θά κριθῇ καὶ θά καταδικασθῇ πλέον αἰωνίως.

ΣΤΗΛΗ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΓΝΩΜΗΣ

Εἰς τὸ ἐρώτημα :

Ποῖα τὰ αἷτια τῆς σημερινῆς θρησκευτικῆς παρακμῆς καθ' ἕλον τὸν χριστιανικὸν κόσμον, μηδὲ τοῦ ἁγίου Ὁρους ἐξαιρουμένου, ἀπήντησεν ὁ κάτωθι ὡς ἑξῆς:

Ἡ σύγχρονος θρησκευτικὴ καὶ πνευματικὴ κατάστασις τοῦ ἁγίου Ὁρους.

Εἰς τὴν ἀπάντησίν μου ἐπὶ τοῦ ἐρωτήματος περὶ τῶν αἰτίων τῆς θρησκευτικῆς παρακμῆς καθ' ἕλον τὸν κόσμον μηδὲ τοῦ ἁγ. Ὁρους ἐξαιρουμένου, τοῦ θεέντος ἐν τῇ «Ἀγιορειτικῇ Βιβλιοθήκῃ» παρέλειψα σκοπίμως νὰ θίξω τότε τὴν περιῶν Ὁρους παράγραφον, κρίνας ὅτι ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου τὸν πρῶτον λόγον ἔχουσιν οἱ ἡγήτορες τοῦ ἁγίου Ὁρους, Καθηγούμενοι καὶ πνευματικοί, οἵτινες καὶ θαθεῖς γινώσκται εἶναι τῆς πνευματικῆς καταστάσεως τοῦ ἁγίου Ὁρους καὶ πλὴν τῆς μακρᾶς αὐτῶν πείρας, διαθέτουσι καὶ γραφίδα ἐκλεκτήν, διὰ νὰ χειρισθῶσι μίαν τοιαύτην πραγματείαν, ἔχω δὲ πλήρη τὴν βεβαιότητα ὅτι δὲν θὰ παρέλθῃ ἀπαρτήρητος καὶ ἀναπάντητος ἡ ἐρώτησις αὕτη, ἥτις ἀσφαλῶς ἐτέθη διὰ νὰ παρακινήθωσιν οἱ λογάδες ἡμῶν, ἵνα διαφωτίσωσι τὴν κοινὴν γνώμην περὶ τῆς πνευματικῆς καταστάσεως τοῦ ἁγ. Ὁρους.

Καὶ ἂν λαμβάνω σήμερον τὸν κάλαμον, ἵνα χαράξω τὰς κάτωθι ὀλίγας γραμμάς, προβαίνω εἰς τὸ τολμηρὸν τοῦτο διάδημα, οὐχὶ ἀφιστάμενος τῶν διατυπωμένων ἀνωτέρω σκέψεών μου, ἀλλ' ἐξ ὑπακοῆς πρὸς πρόσωπον τὰ μάλα μοι σεβαστόν, ἀλλὰ καὶ πάλιν γράφω ὡς εἰς τὴν ὡν τοῦ ζητήματος, ἀπλῶς τὴν γνώμην μου, ἀφίνων τὸ κύριον θέμα, ἵνα χειρισθῶσιν

οἱ ἀρμόδιοι.

Ἀναγινώσκων τὴν μετὰ τῆς βεβαιότητος διατυπωμένην γνώμην τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης» (ἐν τῷ τεθέντι ἐρωτήματι τῆς) ὅτι ὄντως υπάρχει ἡ εἰσήλασε καὶ εἰς αὐτὸ τὸ ἅγιον Ὁρος ἡ καθ' ἕλον τὸν κόσμον παρατηρουμένη θρησκευτικὴ παρακμὴ καὶ ἀδιαφορία, τοῦτέστι παρημελήθη ἡ ἐργασία τῆς ἀρετῆς, ἠτόνησεν ἡ θρησκευτικὴ ἰδέα, ἔπαυσεν ἡ πρὸς τὸν Θεὸν λατρεία καὶ ἐξέλιπον ἐξ αὐτοῦ οἱ πνευματικοὶ ἄνδρες καὶ ἐξετάζονται μόνον τὰ αἷτια τῆς τοιαύτης καταστάσεως. Ἐνεθυμήθην ἕνα μῦθον τὸν ὁποῖον ἀνέγνωσα, πρὸ πολλῶν ἐτῶν: «Κάποτε, λέγει, ἕνας ἄνθρωπος ἀπλοῦς, εὐρέθη εἰς ἕνα λιμένα καθ' ἣν ὦραν ἀλιεῖς τινὲς ἠλίεον καὶ ἀνέσυρον ἐκ τῆς θαλάσσης ἰχθεῖς, νομίσας δὲ ὅτι ἡ ἄγρα τούτων ἦτο τόσο ἀπλὴ καὶ εὐκολοῦς, ἀπεφάσισε νὰ ἀφίση τὸ ἐπάγγελμα του καὶ νὰ γίνῃ ἀλιεὺς· ἀγοράσας ὅθεν μίαν λέμβον καὶ εἰσελθὼν εἰς αὐτὴν καὶ κοπιᾶσας δι' ὅλης τῆς ἡμέρας καὶ μὴ δυνηθεὶς ὄχι μόνον νὰ ἀλιεύσῃ ἀλλ' οὔτε καὶ νὰ ἴδῃ κἄν ἕνα ἰχθύν, ἐπέστρεψεν ἄθυμος καὶ κατάκοπος τὸ ἑσπέρας καὶ μετὰ βεβαιότητος διεκήρυττε, πρὸς ἐκπληξιν τῶν ἀκρωμένων, ὅτι ἡ θάλασσα ἐστείρευσε καὶ δὲν ἔμειναν πλέον εἰς αὐτὴν ἰχθύες.

Ἡ θάλασσα ὁμοῦς παρὰ τὴν διακήρυξιν τοῦ ἀπλοῦ καὶ ἐκεῖνου ἀνθρώπου δὲν εἶχε στερεύσει ἰχθύν, ἀλλ' ἀπλῶς οὗτος δὲν κατεῖχε τὴν τέχνην τοῦ ἀλιεῦς, διότι δὲν εἶχεν υποβληθῆ εἰς τὴν ἀπαιτουμένην πρόπνησιν καὶ ἐκμάθησιν τῆς τέχνης ταύτης, διὰ νὰ κατορθώσῃ νὰ ἴδῃ καὶ ἀλιεύσῃ τοὺς ὑπὸ τὴν τρόπιδα τῆς λέμβου τοῦ παύσαντος ἰχθύος.

Καὶ τὸ ἅγιον Ὁρος, ἡ ἀκρόπολις αὕτη τῆς ὀρθοδοξίας, ὁ γρανιτώδης βράχος ἐφ' οὗ θρυλονται πᾶσαι αἱ ἀντιθρησκευτικαὶ

ιδέαι και ύλιστικά συστήματα, δὲν ἔπαυσε νὰ ὀργᾶ πρὸς τὸν θρησκευτικὸν ζῆλον και νὰ ἀποτελῆ τὸ θρησκευτικὸν ὀρμητήριον, τὸν εὐδίων λιμένα, ἐφ' οὗ αἱ χειμαζόμεναι ἐν τῷ βίῳ ψυχαὶ καταφεύγουσαι εὐρίσκουσι τὴν γαλήνην και ἀνάπαισιν εἰς τὴν κατὰ Θεὸν πολιτείαν, ἀλλ' ἐξ ἀπόπτου εἶναι ἀδύνατον νὰ κατανοηθῆ και ἀξιοποιηθῆ.

Διὰ νὰ κατανοηθῆ ἡ ζωὴ τοῦ ἁγίου Ὁρους, δεῖται μελέτης ἐμπεριστατωμένης, μελέτης μακρᾶς και ἐξετάσεως διὰ τοῦ πνευματικοῦ γνώμονος. Καὶ μόνον ὅταν ἔξενος, ὁ ἐπισκέπτης, ὁ προσκυνητὴς, θὰ μείνῃ νὰ γευθῆ τὸν μαῦρον ἄρτον τὸν ὁποῖον ἐσθίει ὁ μοναχός, ἀγρυπνήσῃ μαζὺ του και δοκιμάσῃ τοὺς κόπους, συμμερισθῆ τὰς θλίψεις και ἀγαλλιάσεις τοῦ ἰδιοτύπου τούτου βίου, τότε και μόνον θὰ δυνηθῆ νὰ ἐκτιμήσῃ τοῦ ἁγ. Ὁρους τὴν χριστιανικὴν δρᾶσιν και μεγάλην ἀποστολήν. Μὲ μίαν διαδρομὴν και περιήγησιν 5—10 ἡμερῶν ἀνὰ τὸ ἅγιόν Ὅρος, εἶναι ἀδύνατον νὰ σχηματίσῃ ὁ ξένος σαφῆ ἰδέαν τῆς καταστάσεως αὐτοῦ.

Ἀλλὰ διὰ νὰ εἰμεθα ἀντικειμενικοί, πρὶν ἢ ἀπαντήσωμεν εἰς τὸ ἐρώτημα τῆς ἀγαπητῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης». «ποῖα τὰ αἷτια τῆς θρησκευτικῆς παρακμῆς και ἐν ἁγίῳ Ὅρει», πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν πρῶτον ἂν ὑφίσταται παρακμὴ θρησκευτικὴ ἐν αὐτῷ, και ἐὰν τοῦτο διαπιστωθῆ, συνεχίζομεν εἶτα τὴν ἔρευνάν μας περὶ τῶν αἰτίων.

Εἰς θρησκευτικὴν παρακμὴν λέγομεν ὅτι τελεῖ ἕνας τόπος, μίαν κοινωνίαν, ὅταν ἀτονήσῃ ἡ συνείδησις πολλῶν ἀτόμων και μελῶν αὐτῆς εἰς τὴν περὶ Θεοῦ ἰδέαν αὐτῶν και ἐν γένει πρὸς τὴν θρησκείαν, ἢ πιστεύουσι και λατρεύουσι ὡς ἀληθῆ και ἐξ ἀποκαλύψεως, ἐκδηλουμένης τῆς τοιαύτης αὐτῶν διαθέσεως και διὰ τῆς πρὸς

τὴν λατρείαν αὐτῆς ἀδιαφορίας των, και διὰ διαφόρων ἐξωτερικῶν τρόπων και πράξεων αὐτῶν, ἐναντιουμένων εἰς τὸ πνεῦμα αὐτῆς.

Ἄς προβῶμεν ὅθεν βάσει τοῦ ὀρισμοῦ τούτου, εἰς τὴν ἔρευναν και ἐξακριβώσιν, κατὰ πόσον ὑπάρχουσι τὰ γνωρίσματα τῆς τοιαύτης καταστάσεως ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ τόπῳ, παραθέτοντες τὰ πράγματα ὡς ἔχουσι, διὰ νὰ ἀναπηδήσῃ αὐθόρμητος ἡ ἀπάντησις και ἀναντίλεκτος ἡ ἀλήθεια.

Ὁ μοναχισμὸς ἐν ἁγίῳ Ὅρει ἀποτελεῖται ἀπὸ πρόσωπα, ἅτινα ἐθελουσίως και ἀδιάστως προσῆλθον και κατετάγησαν εἰς τὰς τάξεις, αὐτοῦ, μὲ τὸν ἀντικειμενικὸν σκοπὸν, ἵνα φθάσωσι διὰ τῆς ἀσκήσεως εἰς τὴν χριστιανικὴν τελειότητα, ὑπακούσαντες εἰς τὴν φωνὴν τοῦ Κυρίου «ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἔλθειν ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν και ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ και ἀκολουθεῖτω μοι» και κατὰ μίμησιν τῶν ὁσίων πατέρων τῆς Ἐκκλησίας. Διὰ νὰ γίνωσι ταῦτα δεκτὰ και ἀποτελέσωσι μέλη μιᾶς ἀδελφότητος αὐτοῦ, ὑποβάλλονται ἀνευ ἐξαιρέσεως τινος εἰς μίαν αὐστηρὰν δοκιμασίαν 1—3 ἐτῶν και ἂν κριθῶσιν ἄξιοι, δέχονται αὐτοβελήτως τὸ χρίσμα τοῦ μοναχοῦ, διατηρῶσι τὴν ἀτομικὴν τῶν ἐλευθερίαν και τὴν ἐλευθερίαν τῆς σκέψεως πλήρη, και ὡς δόκιμοι και μετὰ τὴν κουράν, οὐδεμία ψυχολογικὴ πίεσις ἢ περιορισμὸς ἀσκεῖται κατ' αὐτῶν, τόσον κατὰ τὸ στάδιον τῆς δοκιμασίας, ὅσον και καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς μοναχικῆς τῶν ζωῆς, οὐδεὶς νόμος πλὴν τοῦ πνευματικοῦ, δεσμεύει τὴν ἐλευθερίαν των, ἵνα διακείνωσιν εἰς τὰς τάξεις αὐτοῦ ἢ ἀποχωρήσωσι τοῦ ἁγίου Ὁρους.

Ὁ οὕτω πως καταρτιζόμενος μοναχισμὸς τοῦ ἁγίου Ὁρους, ὀδεύει κατὰ τὸ Κυριακὸν λόγιον, τὴν στενὴν και τεθλιμένην ὁδόν, φέρων ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ

ισοδύως τὸν σταυρὸν καὶ τὰς θλίψεις. Ἡ ἀπομάκρυνσις ἀπὸ τῆς πατρικῆς στέγης καὶ μητρικῆς στοργῆς, ἡ ἐγκατάλειψις οἰκειῶν φιλιᾶτων, πατρίδος, φίλων, συγγενῶν κοινωνίας καὶ τῶν ἡδέων τοῦ κόσμου, καὶ ἡ υποβολὴ εἰς τὴν μόνωσιν, ὑπακοήν, ταπεινώσιν, νηστείαν, ἀγρυπνίαν, ἀκτημοσύνην καὶ εἰς ὠρισμένους τύπους καὶ τάξεις ἀποτελοῦν μίαν μαρτυρικὴν ζωὴν, τὴν ὁποίαν καθιστᾷ ἀσυγκρίτως ἐπιπονωτέραν τὸ θάρος καὶ ἡ σκέψις τῆς ἰσοδύως διαρκείας, τὸν σταυρὸν δὲ τοῦτον τοῦ μαρτυρίου βαστάζουσιν ἀγογγύστως πάσης τῆξεως καὶ ἡλικίας ἄνθρωποι ὑπὸ τὸ μοναχικὸν ἔνδυμα. νέοι, ἔφηβοι, μεσήλικες, παρῆλικες, τέως ἄρχοντες, πλούσιοι, ἀξιωματοῦχοι καὶ ἰδιῶται, μετ' Ἰσῆς αὐταπαρνήσεως, μετ' Ἰσῆς αὐτοθυσίας καὶ ζήλου, γενόμενοι καθ' ἑκάστην ἐθελόθυτα ὀλοκαυτώματα εἰς τὸν θωμὸν τῶν ὑψηλῶν ἰδεῶν τοῦ χριστιανισμοῦ.

Ἐάν, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα ἀνωτέρω, σταθμίσωμεν τὴν μαρτυρικὴν ἰσοδύως ζωὴν, ἣν διαβιοῦν ὁ μοναχὸς ἐν ἀγίῳ Ὄρει, ὑστερούμενος πάσης ψυχαγωγίας πλὴν τῆς πνευματικῆς ἀφ' ἑνὸς καὶ τὸ ἀδέσμευτον τῆς θελήσεως καὶ ἐλευθερίας του (δυνάμενος κατὰ βούλησιν νὰ παραμείνῃ ἢ ἐγκαταλείψῃ ἀνά πάσαν στιγμὴν τὴν τοιαύτην ζωὴν), ἀφ' ἑτέρου, θὰ προκύψῃ ἀσφαλῶς τὸ ἀναντίρρητον συμπέρασμα, ὅτι ἕνας ἀνώτερος ἱερὸς σκοπὸς, μία ὑψηλοτέρα εὐγενῆς καὶ πνευματικῆς ἰδέα, κρατεῖ αὐτὸν εἰς τὸν ἱερὸν τοῦτον χώρον, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῆς ὁποίας ἀγωνίζεται ἡμέραν τε καὶ νύκτα.

Εἶναι φύσει ἀδύνατος ἡ παραμονὴ ἐν ἀγίῳ Ὄρει ὑπὸ τὸ μοναχικὸν ἔνδυμα, ἀνθρώπων, οἵτινες ἤθελον ἀπολέσει τυχὸν τὴν θρησκευτικὴν τῶν συνειδησιν, ἀνθρώπων ὠντινῶν ἤθελον ἀτονῆσαι ἢ ὑπομονὴν καὶ ἡ καρτερίαν πρὸς τὰς θλίψεις καὶ ὑστε-

ρήσεις, ἃς ἔχει ἐγκόλπιον ἡ ζωὴ τοῦ μοναχοῦ, θὰ καθίστατο ἀσφαλῆς δι' αὐτοῦς ἀσκοπος καὶ ἀφόρητος ἡ τοιαύτη βιωτὴ καὶ ἄργα ἢ γρήγορα θὰ ἐγκατέλειπον αὐτὴν ἐπανερχόμενοι ὅθεν προήρχοντο.

Ἡ διαμονὴ ὅθεν τοῦ μοναχοῦ ἐν ἀγίῳ Ὄρει καὶ ἡ ἐν αὐτῷ ἐγκαρτέρησις, εἶναι τὸ τρανώτερον δεῖγμα ὅτι ἐσωτερικὴ τῆς φλόξ ἐνισχύει αὐτὸν καὶ καθιστᾷ κοῦφον τὸ θάρος τῆς ζωῆς ταύτης τῆς πραγματικῆς ξενητείας καὶ ἐκουσίου ἀπομονώσεως.

Κατὰ ταῦτα τὸ ἅγιον Ὄρος ἀποτελοῦμενον ἀπὸ τοιοῦτους ἰδεολόγους στρατιώτας τοῦ Χριστοῦ, δὲν παρουσιάζει γνωρίσματα θρησκευτικῆς παρακμῆς, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας ἐμφανίζει σημεῖα θρησκευτικοῦ ὄργασμοῦ, σημεῖα πνευματικῆς ἀνωτερότητος, δικαίως κινῶν τὸν θαυμασμὸν τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου.

Ἴσως ἔμως ἀντιπαρατηρήσῃ τις, ὅτι καὶ μὲν εἶναι παραδεκτὸν ὅτι τὸ ἅγιον Ὄρος δὲν παρουσιάζει τὴν εἰκόνα τῆς θρησκευτικῆς παρακμῆς ὅπως παρουσιάζει ὁ λοιπὸς κόσμος, καὶ τίθεται ἐκτὸς συζητήσεως ὅτι δύναται νὰ παραμείνῃ μοναχὸς ἐν αὐτῷ ἔάν τις θρησκευτικὰς πεποιθήσεις του δὲν εἶναι ἀνεπτυγμέναι εἰς βαθμὸν νὰ ἐξουδετερωθοῦν διὰ τοῦ ζήλου του αἰ δυσχερεῖαι τῆς μοναχικῆς ζωῆς, ἀλλ' ἐν τῷ συνόλῳ του δὲν εὐρίσκεται εἰς ἐκεῖνο τὸ πνευματικὸν ἐπίπεδον ὅπου ἐτέλει εἰς τὰς ἀρχαιοτέρας ἐποχάς.

Διὰ νὰ ἐξετάσωμεν καὶ τὴν παρατήρησιν ταύτην καὶ ἐξάξωμεν ἕνα συμπέρασμα φέρον τὴν σφραγίδα τῆς πραγματικότητος, ἀνάγκη νὰ παραλληλίσωμεν τὴν ἀρχαίαν ζωὴν τοῦ ἀγίου Ὄρους μὲ τὴν σύγχρονον τοιαύτην, ἐν ὅψει τοῦ τῆς τοῦ ὕλικου τῆς καταρτισεῶς του κατὰ τὰς δύο ἐποχάς.

Εἰς τὸ ἅγιον Ὄρος ὡς γνωστὸν οὔτε γεννῶνται, οὔτε ἀνατρέφονται ἄνθρωποι,

ἢ ἐπ' ἀνδρωσὶς τούτου γίνεται ἐκ τῆς χριστιανικῆς ὀρθοδόξου κοινωνίας. Πάντες ὅθεν οἱ ἀγιορεῖται, πρὸ τῆς καταγωγῆς καὶ προελεύσεως των εἰς τὰς τάξεις τοῦ μοναχισμοῦ, ἀπετέλεσαν μέλη τῆς κοινωνίας καὶ μέλη μιᾶς οἰκογενείας.

Εἶναι ἐπίσης ἀναμφισβήτητον γεγονός, ὅτι τὰ μέλη τῆς ἀρχαιότερας χριστιανικῆς κοινωνίας, ἀνετρέφοντο μὲ αὐστηρὰν χριστιανικὴν ἀγωγὴν, διὰ τοῦτο καὶ τὸ θρησκευτικὸν φρόνημα ἦτο τὰ μέγιστα παρ' αὐτῇ ἀνεπτυγμένον. Ἐχομεν ἀπειρα ἱστορικὰ τεκμήρια τῆς πρὸς τὴν θρησκείαν προσηλωσεως τῶν χριστιανῶν καὶ Πατέρων μας τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἡ θρησκεία καὶ ἡ πίστις κατηύθυνεν ὅλας τὰς πράξεις καὶ ἐνεργείας αὐτῶν· ὁ εὐαγγελικὸς νόμος ἦτο ὁ ἀστικὸς καὶ ποιητικὸς κώδιξ δι' οὗ ἐρρυθμίζοντο ὅλαι αἱ ὑποθέσεις καὶ ἐξεδικάζοντο ὅλαι αἱ παρ' αὐτοῖς ἀναφυόμεναι διαφοραὶ· διδασκαλεῖα, σχολεῖα καὶ ἐν γένει κέντρα ἐκπαιδεύσεως ἦσαν τὰ Μοναστήρια καὶ αἱ Ἐκκλησίαι, διδάσκαλοι δὲ καὶ παιδαγωγοὶ οἱ μοναχοὶ καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ ἀντικείμενον παιδεύσεως ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὰ ἱερὰ γράμματα καὶ ἡ κατὰ Θεὸν φιλοσοφία. Ἐκ τῶν τοιούτων χριστιανῶν κατηρτίζοντο αἱ μοναστικαὶ ἀδελφότητες τοῦ Ἁγίου Ὁρους τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, οἱ μὲ τοιαύτην δὲ μόρφωσιν καὶ εὐσέβειαν χριστιανοὶ προσερχόμενοι ἀθρόως εἰς τὸν μοναχισμόν καὶ συνεχίζοντες τὴν ζωὴν, ἣν ἐπολιτεύοντο ἐν τῷ κόσμῳ, ἀνήρχοντο εὐκόλως εἰς τὰς ὑψηλοτέρας βαθμίδας τῆς χριστιανικῆς τελειότητος, διὰ τὴν κατάρτισιν τῶν ὁποίων ἐλάχιστος μόνον κόπος κατεβάλλετο, διότι, ὡς ἐφθημεν εἰπόντες, ἡ ἀνατροφή των ἦτο χριστιανικὴ καὶ αἱ ἀρχαὶ αὐτῶν ὑγιεῖς.

Προβαίνοντες ὅμως εἰς ἐξέτασιν τῆς ζωῆς τοῦ σημερινοῦ χριστιανικοῦ κόσμου ἐξ οὗ τροφοδοτεῖται τὸ ἅγιον Ὄρος τὸ ἔμφυ-

χον αὐτοῦ ὕλικόν, διαπιστοῦται ὅτι τελεῖ εἰς ὅλως ἀντίθετον κατάστασιν, διότι ἀνῆξαιρεθῆ ἓνα μικρὸν μέρος τῆς κοινωνίας ἔχοντος συναίσθησιν θρησκευτικὴν καὶ ἀγωνιζόμενον νὰ ἐφαρμόσῃ ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ τὰ παραγγέλματα τῆς χριστιανικῆς θρησκείας, ἡ λοιπὴ ἀποτελεῖται ἐκ χριστιανῶν ἀδιαφόρων διακειμένων πρὸς τὴν θρησκείαν, ἡ ἀδιαφορία δὲ αὕτη δὲν δύναται νὰ νοηθῆ εἰμὴ ὡς δεῖγμα τοῦ ἠθικοῦ αὐτῆς κλονισμοῦ. Ἡ παγκόσμιος λαίλαψ καὶ ἄλλα αἰτία (ἀναπτυχθέντα παρὰ διαφορῶν ἀπὸ τῶν στηλῶν τῆς «ἀγιορεῖται. βιβλιοθήκης», ἐψύχραναν τὸν θρησκευτικὸν ζῆλον καὶ ἀπεμάκρυναν τὴν κοινωνίαν τῶν παραγγελμάτων τοῦ Εὐαγγελίου, ὁ δὲ ὕλισμός εὐρῶν κατάλληλον τὴν εὐκαιρίαν τῆς μεταπολεμικῆς περιόδου ὑπὸ διαφορῶς μορφᾶς καὶ ἐκδηλώσεως, ἐξήπλωσε τὸ πνεῦμα αὐτοῦ εἰς ὅλα τὰ στρώματα αὐτῆς, προσπαθῶν νὰ ἀποξηράνῃ κάθε ἰκμάδα χριστιανικὴν, ἔχει δὲ κατορθώσει νὰ ἐπηρρεάσῃ σημαντικῶς τὸ θρησκευτικὸν συναίσθημα ἐνδὸς μεγάλου μέρους αὐτῆς.

Ἐκ τῆς τοιαύτης κοινωνίας προέρχονται, ἢ μᾶλλον ἀποσπῶνται ὡς ἐκ θαύματος, οἱ ὀλίγοι ἐκεῖνοι ὀλίγες προσέρχονται πρὸς κατὰ τὰξιν διὰ νὰ ἀποτελέσωσι τὴν συμερινὴν μοναχικὴν ἀδελφότητα τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Διὰ τὴν πνευματικὴν κατάρτισιν καὶ ἀναμόρφωσιν τῶν νεοσυλλέκτων τούτων καὶ ἀνάδειξιν αὐτῶν εἰς καλοὺς στρατιώτας τῆς Ἐκκλησίας, τὸ ἅγιον Ὄρος ἐν τῷ προσώπῳ τῶν Καθηγουμένων, Γερόντων καὶ πνευματικῶν ἀνδρῶν αὐτοῦ ἀποδύεται εἰς ἓνα τραχὺν ἀγῶνα, νὰ ἐκτριζώσῃ πάθη ἐρριζωμένα εἰς τὰς καρδίαις, καὶ ἐξαλείψῃ ἰδέας καὶ προλήψεις ἐκ τοῦ πνεύματος τῶν νεαρῶν αὐτῶν· βλαστῶν, καὶ μόνον κατόπιν πολλῶν κόπων, μεγάλης ὑπομονῆς καὶ ἀκάμπτου ἐπιμονῆς, συνεργούσης τῆς θείας χάριτος, καὶ συνε-

πικουρούντος του παραδείγματος του περιβάλλοντος, αὐτὸ καταβαλλόμενοι προσπάθει· αὐτοὶ εὐδοοῦνται καὶ ἡ ἀφομοίωσις αὐτῶν συγτελεῖται πλήρως.

Ἡ ἄξια ἐπίσης μεγάλης προσοχῆς, καὶ ἰδιαίτερας ἐκτιμήσεως εἶναι ἡ καταβαλλομένη φροντίς, ὅπως ἡ πνευματικὴ αὕτη ὀλκᾶς, ὀδηγεῖται μὴ μὲν τῶν ρευμάτων τῶν ἐξελίξεως τῆς σημερινῆς ἐποχῆς.

Ἐκ τῆς παραβολῆς. ὅθεν τῆς ζωῆς καὶ τοῦ πνεύματος ὅπου διείπετο τὸ ἅγιον Ὁρος κατὰ τὰς ἀρχαιοτέρας ἐποχάς, μὲ τὸ σύγχρονον τοιοῦτον, καὶ τῆς θερησκευτικῆς καταστάσεως τῆς κοινωνίας κατὰ τὰς δύο περιόδους, ἐξάγεται τὸ ἀσφαλὲς συμπέρασμα, ὅτι τὸ ἅγιον Ὁρος ὀδεύει καὶ σήμερον τὴν αὐτὴν ὁδὸν τὴν χαραχθεῖσαν ὑπὸ τῆς ἀρχαίας γενεᾶς, σῶζον τὰς αὐτὰς ἐπιδιώξεις, τὸν αὐτὸν σκοπὸν, καὶ ἐμφοροῦμενον ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἀρχῶν καὶ τῆς αὐτῆς ἰδεολογίας, τὸ δὲ δένδρον τῆς ἐν αὐτῷ πνευματικῆς ζωῆς, ἐξαιχολοθεῖ νὰ θάλλῃ καὶ παράγῃ καὶ σήμερον ὠραίους πνευματικούς καρπούς καὶ νὰ ἀποτελῇ τὸν προμαχῶνα τῆς ὀρθοδοξίας καὶ τὸ μοναδικὸν φωτεινὸν σημεῖον εἰς τὸν παγκόσμιον ὀμιχλώδη ἐρίζοντα.

Ἄριθμητοτάτη δὲ ἀπὸδειξις τῆς ὀρθότητος τῶν ἐκτεθεισῶν ἀνωτέρω κρίσεων, εἶναι τὸ ἀναμφισβήτητον γεγονός, τῆς μὴ εἰσελάσεως εἰς αὐτὸ μέχρι σήμερον τοῦ νέου πνεύματος τῆς ἐποχῆς, συνεπεῖα τῆς πρὸς τὰ θεῖα καὶ μόνον προσηλώσεώς του καὶ ἐμμονῆς εἰς τὴν διατήρησιν τῶν πατρῶων ἐθῶν καὶ ἐθίμων.

Ἐὰν δὲ ἀγνοεῖται ἡ πνευματικὴ κατάστασις τοῦ ἁγίου Ὁρους ἀπὸ πολὺ μέρος τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου καὶ δὲν γίνεται νοητὴ ἡ ζωὴ του καὶ εἰς αὐτοὺς ἔτι τοὺς ἐπισκεπτομένους αὐτὸ καὶ δὲν δύνανται νὰ σχηματίσουν σαφῆ ἀντίληψιν τῆς πολιτείας του, ταῦτο ὀφείλεται εἰς πολλὰ αἷτια,

ἀλλ' ἰδίως εἰς τὸ γεγονός, ὅτι ἡ ἀρετὴ ἐκτελεῖται ἐν αὐτῷ ὄλως ἀθροῦτως καὶ ἀνευ ἐπιδείξεων, διότι οἱ ἐργάται αὐτῆς δὲν ἀποβλέπουσιν εἰς ὀλικά ὀφέλη καὶ ὀστεροεὐφημισμὸν διὰ νὰ ἐπιδεικνύωνται, ἀλλ' εἰς τὴν ἐκτέλεσιν καὶ μόνον τοῦ καθήκοντός των καὶ ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς των διὰ τὴν ὀυράνιον ἀντιμισθίαν. Διὰ ταῦτο δὲν ἐξωτερικεύεται ἡ ἐπιτελουμένη ὑπεράνθρωπος ἐργασία, ὑπὲρ τῆς πίστεως, τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς σωτηρίας, παραμένουσα ἀγνωστος εἰς τοὺς πολλοὺς καὶ γνωστὴ μόνον εἰς τὸ παντέφρονον ὄμμα τοῦ μισθοποδοῦτος Θεοῦ. Οἱ ὀλίγοι ἔμως ὀτινες ἐφθασαν νὰ γευθῶσι τῶν πνευματικῶν καρπῶν τοῦ ἁγίου Ὁρους, ἰδοὺ μεθ' ὀποῦ ἔνθουσιασμοῦ περὶ αὐτοῦ ἐκφράζονται:

«Τὸ ἀφῶνον καὶ ἄλαλον σχολεῖον τῆς ἱεράς πολιτείας σας εἰς τὸ ὀποῖον φοιτῶσιν οἱ ἀγνοοὺς τηροῦντες τοὺς ὀφθαλμούς καὶ τὴν ψυχὴν, ὀπῆρξε δι' ἐμὲ πολὺλαλος καὶ ἡδύλαλος ἀλπιγξ... Εἶδον αὐτοῖς ὄμμασι τὰ κατορθώματα τῶν ἱερῶν ἀγωνιστῶν, τοὺς ἄθλους, τὰ σκάμματα, τὴν ἀρετὴν, τὴν παιδείαν...» (Ἐπιστολὴ πρῶν Λεοντοπόλεως Σωφρονίου πρὸς Κοσμάν Π. Σάββα «Ἄγιον. Ἡμερολόγιον» 1930)

Δίδοντες πέρασ εἰς τὰς ὀλίγας ταύτας γραμμὰς, ἐχόμεθα ὑπὸ τῆς πεποιθήσεως, ὅτι τὸ ἅγιον Ὁρος εἰς τὰς παρούσας στιγμὰς δὲν θέλει μείνει ἀπαθὲς ἀλλὰ θέλει συμβάλλει εἰς τὴν κατὰ Χριστὸν ἀνάπλασιν τῆς κοινωνίας διὰ τῆς ἐξωτερικεύσεως καὶ μεταλαμπαδεύσεως εἰς αὐτὴν τῶν θεσσαυρῶν τοῦ πνευματικοῦ αὐτοῦ πλοῦτου ἀποβαῖνον χρήσιμον καὶ ἐπωφελὲς στοιχείον καὶ πηγὴ καθαρῶν χριστιανικῶν ναμάτων.

Ἱερώνυμος Μοναχὸς
Σκήτη Ξενοφῶντος. Ὀκτώβριος 1947

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΜΑΣ

Η ΡΟΖΑ ΤΟΥ ΤΑΝΝΑΝΒΟΥΡΓΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 145 τοῦ 1Β'. ἔτους)

Καί εἶναι αὕτη τῆς ὁποίας ὁ πατήρ κατατήκεται ὑπὸ τὸ βάρος τῶν δεσμῶν, τὰ ὁποῖα τὸν ἐφορτώσαμεν, ἥτις ἔσωσε τὴν ζωὴν τοῦ υἱοῦ μου; καὶ οὗτος εἶναι ὁ αὐτὸς ἐκεῖνος πατήρ της, ὅστις τῇ ἐνέπνευσε τοιαύτας ἰδέας καὶ τοιαύτην ἀγωγὴν; Ὑπὸ τίνων γενναίων αἰσθημάτων ἡ καρδιά καὶ ἡ ψυχὴ του θὰ ἐγκαρδιούται καὶ θὰ ἐμψυχοῦται. Ταῦτα διαλογιζομένη ἐβυθίσθη εἰς δάκρυα. Ὁχι. ἀνέκραξε, πρέπει ὁ δεσμώτης Ἐδελβέρτης νὰ ἀνακτήσῃ τὴν ἐλευθερίαν του. Εἰς τὸν τοσοῦτον ἀγαθὸν καὶ τοσοῦτον εὐγενῆ τοῦτον ἀνθρώπον πρέπει νὰ ἀποδοθῶσι τὰ τε φρούριόν του καὶ πάντα τὰ ἀφαιρεθέντα αὐτοῦ ἀγαθὰ. Ὁ φιλόστοργος οὗτος πατήρ καὶ ἡ ἐνάρετος αὐτοῦ θυγάτηρ, ἀμφότεροι πρέπει νὰ ἀπολαύσι τῆς εὐτυχίας, τῆς ὁποίας εἶνε ἄξιοι. Ὡ, διατί νὰ μὴ ἔχω τὴν ἐξουσίαν ἵνα τὸν ἀπελευθερώσω ἀμέσως ἐκ τῆς φυλακῆς του, καὶ τῷ ἀποδώσω πάντα τὰ ἀνήκοντα αὐτῷ; αὐτὴν ταύτην τὴν νύκτα ἤθελεν ἀφήσει τὴν θλιβεράν καὶ φρικώδη κατοικίαν τῆς φυλακῆς του, καὶ ἤθελεν ἐπανέλθει εἰς τὴν ἱπποτικὴν κατοικίαν του; ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀδύνατον. Ὁ γέρον καὶ κωφὸς ἡμῶν φρούραρχος, ὁ ἔσαι δι' ἰσχυριζόμενος ὅτι αἱ γυναῖκες δὲν ἔχουσι ψῆφον εἰς τὰς πολιτικὰς καὶ πολεμικὰς ὑποθέσεις, διπλοῦν φραγμὸν ἤθελε θέσει εἰς τὰ ὄματα ὥστε νὰ μὴ ὑπακούσῃ εἰς τὰς διαταγὰς, ἃς ἤθελεν τῷ δώσει. Δὲν θέλει δεχθῆν ἡ ἀνοίξῃ εἰς τὸν Ἐδελβέρτην οὔτε τὴν θυρὰν τῆς φυλακῆς του, καὶ πολὺ ὀλιγότερον τὰς θυρὰς τοῦ φρουρίου. Ὁ διοικητὴς τοῦ Ταννανβούργου θέλει ἐπίσης ἀρνηθῆν νὰ τὸν δεχθῆ. Ὁ δὲ σύζυγός μου,

ἐὰν μόνον μάθῃ ἢ ἀκούσῃ ὅτι ἐτόλμησα νὰ ἐκφράσω τὴν τοιαύτην ἐπιθυμίαν μου δὲν θέλει μὲ συγχωρήσει καθ' ὅλην αὐτοῦ τὴν ζωὴν. Ἄλλ' ἂν καὶ αἱ γυναῖκες εἶνε ἀδύνατοι νὰ ἐνεργῶσιν ἀφ' ἑαυτῶν, δύνανται τουλάχιστον νὰ γείνωσι χρήσιμοι διὰ τῆς μεσιτείας των. Ἄμα λοιπὸν ὁ σύζυγός μου ἐπανέλθῃ ἐκ τοῦ στρατοπέδου, θέλω μεταχειρισθῆ παρ' αὐτῷ τὴν δύναμιν τῶν τε δακρύων καὶ παρακλήσεών μου. Ἐῖθε δὲ ὁ Ὑψιστος Θεὸς νὰ εὐλογῆσῃ τὸ ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ Ἐδελβέρτου καὶ τῆς Ρόζας σχεδίου μου καὶ πραγματοποιήσῃ αὐτὸ. Ἀλλὰ μέχρι τῆς ἐνταῦθα ἐπανόδου τοῦ συζύγου μου, πῶς πρέπει νὰ φέρωμαι πρὸς τὴν νεάν Ρόζαν; ἔλεγε καθ' ἑαυτὴν ἡ Ἥλδεγάρδη. Νὰ τῇ εἶπω ὅτι γνωρίζω τὴν καταγωγὴν αὐτῆς; οὔσης ἄλλως ὄλωσ διόλου ξένης εἰς τὰς μετὰ τοῦ συζύγου μου καὶ τοῦ πατρὸς της ἔριδας; ὀφείλω ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νὰ τὴν μεταχειρισθῶ μὲ τὸν ἀρμόζοντα εἰς τὸ γένος της τρόπον, νὰ τὴν περιβάλλω μὲ ἐνδύματα εὐγενεῶς νεανίδος, νὰ τῇ παραχωρήσω ἐν τῶν δωματίων μου, καὶ νὰ τὴν δέχωμαι εἰς τὴν τράπεζάν μου ὡς ὁμοτράπεζον; Ὡ! τότε, ὁποῖον ἀποτελεσματὸν ἢ τοιαύτη πρὸς τὴν Ρόζαν συμπεριφορὰ μου θέλει παράσχει εἰς ὄλον τὸ φρούριον; Ὡ! τότε ἀμέσως ὁ ἰσχυρογνώμων φρούραρχος, ἐνισχυόμενος ὑφ' ὄλων τῶν γηραιῶν συστρατιωτῶν του φρουρῶν, θέλει βεβαίως παρεμποδίσει τὴν Ρόζαν, ἵνα μὴ πλησιάζῃ πλέον τὸν πατέρα της, θέλει τὴν θέσει ὑπὸ ἀοσιτηροτάτην ἐπιτήρησιν καὶ ἀφαιρέσει εἰς τὸ ἔξῃς πᾶν μέσον τῆς Ρόζας, τοῦ ν' ἀνακουφίσῃ τὴν τοῦ πατρὸς της αἰχμαλωσίαν. Τοιοῦτοτρόπως λοιπὸν ἀναδεικνυομένη πρὸς τὴν Ρόζαν, οὐδὲν ἄλλο θέλω πράξῃ εἰμὴ μόνον ν' αὐξήσω τὰς θλίψεις τῆς ἀξιολόγου ταύτης νεας. Ὁχι. ὄχι. οὐδεὶς τῶν

ἐν τῷ φρουρίῳ πρέπει νὰ μάθῃ ἐπὶ τοῦ παρόντος ὅτι ἡ Ῥόζα εἶναι θυγάτηρ τοῦ Ἑδελβέρτου. Δὲν θέλω μάλιστα νὰ καταδείξω καὶ εἰς αὐτήν ὅτι ἤξεύρω τι τῶν περὶ αὐτῆς· καθ' ὅσον τί ἤθελε καὶ αὐτὴ καὶ ὁ πατὴρ της κερδήσει καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς πρὸς αὐτοὺς ἀδυναμίας μου; καὶ εἰς ποίαν ἀμηχανίαν ἤθελον ἐμβάλει ἐμαυτήν; εἶναι λοιπὸν πολὺ προτιμότερον ἵνα, χωρὶς νὰ δίδω ἀφορμὰς προσοχῆς, μεριμῶσα ἐξ ὅλων τῶν περιστάσεων, προσφέρω μυστικῶς τὸς ἀγαθοεργίας μου εἰς τὴν νεάνίδα ταύτην καὶ διὰ ταύτης εἰς τὸν πατέρα της, περιμένουσα ἵνα φανερώσω τὸ μυστήριον τοῦτο εἰς εὐνοϊκώτερον καιρὸν, ὅστις δὲν θέλει βραδύνει νὰ ἔλθῃ.

(Ἀκολουθεῖ)

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Ἑσωτερικοῦ δραχ. 5.000
 Διὰ τὰς Μονὰς τοῦ ἁγ. Ὁρους καὶ
 λοιπὰς, καὶ διὰ τοὺς Ἱ. Ναοὺς δραχ. 7.500
 Ἐξωτερικοῦ σελίνια χαρτ. 15
 Ἀμερικῆς δολλ. 2 1/2
 Ὁφειλόμεναι συνδρομαὶ προηγουμένων ἐτῶν δραχ. 5.000
 Ἐπιστολαί, συνδρομαὶ καὶ δωρεαί, ἀποστέλλονται πρὸς τὸν κ. Σωτ. Σχοινᾶν - Κοραῆ 47, Βόλον.

Χειρόγραφα, δημοσιευόμενα ἢ μὴ, δὲν ἐπιστρέφονται.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

«Γυναῖκες ἀπὸ τὴν ἁγίαν Γραφήν», βιβλίον γραφέν ὑπὸ τοῦ ἱερέως Τζάνου Γουγουτᾶ, ἐν Ἀμερικῇ. Ἀναφέρει τὴν ἱστορίαν πολλῶν γυναικῶν ἐν τῇ ἁγίᾳ Γραφῇ. Ἔργον πολυτιμότερον καὶ χρησιμώτατον εἰς ὅλους, ἰδίως εἰς οἰκογενείας. Ἀξία δραχ. 1500 ταχυδρομικὰ 15 ο)ο

ΣΤΗΛΗ ΔΩΡΕΩΝ

— Ἱερεὺς Τζάνος Γουγουτᾶς, τὸ συγγραφέν ἔργον του, «Γυναῖκες ἀπὸ τὴν ἁγίαν Γραφήν»

— Ἱερά μονὴ Ζωοδόχου Πηγῆς, Μπατσι Ἀνδρου. δραχ. 15.000

— Ἱερομ. Γεννάδιος Χρυσουλάκης Ἱ. Μ. Τοπλοῦ Σητείας Κρήτης, 45 συνδρομητᾶς.

— Γεώργιος Κασάρας ἱερεὺς Νισίσια, 21 συνδρομητᾶς.

— Γαβριὴλ Σταματελάτος Ἀθήναι 10 συνδρομητᾶς.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Ὡς ἐδηλώσαμεν καὶ προηγουμένως, τὸ ἰγ' ἔτος 1948, πυκνωθεῖσης ἡδη τῆς ἐκδόσεως, θὰ ἀπαρτισθῇ ἀπὸ 3 τετράμηνα τεύχη. Τὰ ἔτη τῆς κατοχῆς ἐξεδόθησαν ἐτήσια (12 μηνῶν ἑκαστον) τὰ ἔτη 1946 καὶ 1947 ἐξεδόθησαν ἐξάμηνα (2 κατ' ἔτος), ἡδη κατὰ τὸ παρὸν ἔτος θὰ ἐκδοθοῦν 3 (τετράμηνα) μὲ τάσιν πάντοτε μεγαλυτέρας πυκνώσεως, ὥστε ἐὰν δὲν πυκνωθῇ κατὰ τὸ παρὸν ἔτος, ἀσφαλῶς τὸ ἐπόμενον θὰ ἔχωμεν μεγαλυτέραν πύκνωσιν οὖν Θεῷ. Ταῦτα πρὸς γνῶσιν τῶν ἀδελφῶν συνδρομητῶν διὰ νὰ μὴ κατατρέβωνται εἰς ἄσκοπον ἀλληλογραφίαν.

Ἡ Διεύθυνσις

ΔΗΛΩΣΙΣ

Διὰ τοὺς ἐν Κρήτῃ κ.κ. Συνδρομητᾶς, ἔχει ἐντολὴν νὰ ἐνεργῇ ἐγγραφὰς καὶ εἰσπράξεις καθ' ἅπασαν τὴν Κρήτην ὁ Ἱερομόναχος κ. Γεννάδιος Χρυσουλάκης ἐκ τῆς Ἱεράς Μονῆς Τοπλοῦ ἐν Σητεία Κρήτης.

Παρακαλοῦμεν

ἐργασθῆτε διὰ τὴν ἐξάπλωσιν τοῦ πρωτοτύπου καὶ λίαν ψυχοφελούς περιοδικοῦ τούτου.

ΒΙΒΛΙΑ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗΝ

* Η Κλίμαξ τῷ Ἰωάννου, ἄδεται 22.500 παν. 35 γιλ. δερματ. Δραχ.	45.000
Τὸ Πολιτικὸν Θέατρον Ν. Μανροκορδάτου.	» 17.500
* Ἐγκόλπιον Χριστιανοῦ (* Ἐρμ. Ἐσπερ. * Ὁρθρου, Λειτουργίας	» 3.000
* Ὀδηγὸς εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν	» 3.000
* Ἡ ζωὴ τῆς ψυχῆς	» 4.000
Σωτηρία Ὁρθοδοξου χριστιανοῦ ἄδεται 2.000 δεμένον	» 2.000
* Ὁ Χριστὸς νικᾷ ἢ ὁ Στρατῆς (θηρησκευτικὸν διήγημα)	» 2.000
* Ἀκολουθία Θ. Μεταλήψεως με προσθέτους εὐχὰς εἰς τὸ τέλος, σχῆμα μικρὸν τσέλης	» 700
* Ἀκολουθία τοῦ μεγάλου ἁγιασμοῦ τῶν Θεοφανείων	» 500
Γυναῖκες ἀπὸ τὴν Ἁγίαν Γραφήν σελ. 64	» 1.500
* Ἐρμηνεία τοῦ ὕμνου «Τὴν τιμιωτέραν...» Νικηφόρου Καλλ. τοῦ Ἐνθουπόλου	» 3.000
* Ἀπέχεσθ' αἵματος, Κωνστ. Ζερβοῦ πρωτοπρεσβ.	» 2.000
Ψυχῆς Παρηγορία, εὐχαὶ διὰ στίχων, Ξένης μοναχῆς τυφλῆς σ.104	» 1000
Χριστιανικὰ ῥήματα	» 2000
* Ὁ Μέγας Βασίλειος καὶ ἡ οἰκογένειά του	» 2000
Τὰ λείψανα καὶ ἡ ἱστορία τῶν ἀρχ. πόλεων τοῦ Βόλου μετὰ χαρτῶν	» 5000
Χουσόβουλα καὶ τυπικὰ τῶν Β. ζ. αὐτοκρατόρων τοῦ Ἁγίου Ὁρους»	» 6000
* Ἀκολουθία καὶ βίος τοῦ Ἁγίου Γερασίμου Σουρβιάς.	» 3000
» » » τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου τοῦ Νέου	» 2000
» » » τῶν Ἁγίων Ὀνουφρίου καὶ Πέτρου	» 3000
Προσκυνητάριον τοῦ Ἁγίου Ὁρους	» 8000
Τετραευάγγελον, ἔκδοσις Ἁγ. Ὁρους, ἄδεται 5000 χρυσόδετον	» 15.000
Παλαιὰ ἱστορία Αἰγυπτίων, Καρχηδονίων, Ἀσσυρίων, Βαβυλωνίων, Μήδων, Περσῶν, Μακεδόνων, Ἑλλήνων, τόμος α' καὶ β' ὀγκῶδεις, ὑπὸ κ. Ρολλίν, Βενετία 1750	» 100.000
Παγκόσμιος γενικὴ ἱστορία Ἁγ. Παπαγεωργιοπούλου δερματ.	» 50.000
Γραμματικὴ Θεοδώρου τοῦ Γαζῆ Βενετία 1780 σελ. 670 λινόδ.	» 50.000
* Ἐρμηνεία κανόνων πτωχοῦ Προδρόμου εἰς ἀρχαῖον χειρόγρα- φον, δεδεμένον, εἰς ἀρίστην κατάστασιν	» 100.000
Συλλογὴ παρέργων, Δ. Πανταζῆ λινόδεται	» 8000
* Ἐρμηνεία ψαλμῶν Ἀνθίμου Ἱεροσολύμων 2 τόμοι δερματόδε- τοι μέγα σχῆμα	» 150.000
Οἱ Ἀντάρται (ἐπιστημονικὴ μελέτη περὶ ἀνταρτῶν)	» 3.500
Κυριακοδρόμιον μετὰ ἐορτοδρομίου Θ. Ζωγράφου εἰς 3 τόμ. ἄδεται	» 60.000
* Ἐρμηνεία ἐπιστολῶν Παύλου μετὰ τῶν 7 Καθολικῶν Θ. Ζωγράφου τόμοι 11 ἄδεται	» δραχ. 60.000
* Ἐγχειρίδιον συμβουλευτικὸν Νικοδήμου	» 15.000
* Ἡ Ζωὴ, Τιμῆς Ἀναστασίου, χαρτόδετον	» 7.000
* Ὑπεράσπιτις ἢ ἀνασκευὴ τῆς τοῦ Βολτέρου βίβλου ὑπὸ Νικηφ. Θεοτόκη, ἔκδ. Βιέννης αψ'δ'	» 50.000
Βίοι παράλληλοι Α. Ν. Γούδα, α' κλήρος, δερματόδετον	» 10.000
Εἰσαγωγή εἰς τὴν φιλοσοφίαν, Εὐγενίου τοῦ Βουλγάρεως ἔκδ. Μόσχας, δερματόδετον	» 25.000
* Ἀδολεσχία Φιλότητος, Εὐγ. τοῦ Βουλγάρεως, τ. α' -β', πλήρες τὸ ἔργον	» 60.000
Σύνοψις Κατηχητικὴ Ἱ. Ἱστορίας Π. καὶ Ν. Διαθήκης καὶ	

Ἐπιτομὴ Ἱστορίας Μισ. Ἀποστολίδου καὶ τὰ δύο ὁμοῦ παν. »	10.000
Διάγραμμα τῆς φιλσο. τῆς Ἑρησκείας, Πύνγκερ, λινόδετον . . . »	6.000
Ὁ ἐν τῇ Μεγ. Ἐκκλησίᾳ θεσποτικὸς θρόνος Γ. Χρυσοβέργη, λιν. »	4.000
Ἀληθοφωνήσεις μητριαί, Ν. Λογάδου, ἔκδ. Βενετίας χαρτόδ. »	4.000
Δοκίμιον Ἐκκλ. ἱστορίας Δ. Κυριακοῦ, ἀπλόδετον . . . »	8.000
Ἐπιτομὴ Ἑλλην. Μυθολογίας, Κοντογόνῃ δερματοδέτος . . . »	20.000
Ἱερὸν Πηδάλιον δερματοδέτον »	100.000
Συναξαριστῆς Νικοδήμου οἱ 6 πρώτοι μῆνες χαρτόδ. »	40.000
Τὸ μέγα Εὐχολόγιον, ἔκδοσις Βενετίας 1891 »	75.000
Ἐγχειρίδιον τοῦ Νικοδήμου καὶ ἡ ἱστορία Βαρθολαῶν καὶ Ἰωάσαφ, Δαμασκηνῶν, τὰ δύο ὁμοῦ δερματοδέτα »	50.000
Καιρὴ διδαχὴ, Μηνιαίων περιόδ. Μελετίου Ἀθηνῶν α' τόμος δερματοδέτον »	30.000
Χριστιανικὴ ἠθικὴ, Νεοφ. Βάμβα, ἔκδοσις Ν. Κεφαλαῖ δερματ. »	20.000
Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος, Γόλδσμιθ, ἔκδ. Βιέννης 1807 ὄλο δερμ. »	25.000
Πίναξ χρονολογικὸς, περιλαμβάνων τὰ πλέον ἄξια συμβάντα ἀπὸ κτίσεως κόσμου μέχρι τῶν ἡμερῶν μας, πανόδετον »	30.000
Ἀπαύγασμα τῆς Κοινωνίας Μ. Π. Περίδου, ἔργον ἀξιοσύστατον, λινόδετον »	20.000
Περὶ τῆς Ἀποστολικῆς Λειτουργίας Ἰακώβου, Χρ. Παπαδοπούλου »	5.000
Ἱστορία Ἰ. Μ. Ζωοδόχου Πηγῆς Λογγεβάρδας, Σαγκριώτου . . . »	5.000
Ἀλέξανδρος ὁ Στούζης, βιογραφικὸν σχεδίασμα, Κωνστ. Οἰκονόμου, τῶν ἐξ οἰκονόμων »	5.000
Χριστιανικὸν ἡμερολόγιον, Εὐγ. Κωσταρίδου Ἀρχιμ., ἔτη 1—4 ἕκαστον »	5.000
Ἐβραϊκὴ ἀρχαιολογία, Κ. Κοντογόνου »	20.000
Δοκίμιον ἰδεῶν καὶ ἀρχῶν, Π. Βράϊλα Ἀρμένη »	20.000
Ἰουλιανοῦ Αὐτοκράτορος, τὰ σωζόμενα Paris 1630 »	100.000
Ἐκκλησ. Ἱστορία, Μελετίου α' καὶ δ' τόμος, Βιέννη 1783 »	100.000
Ἐπιτομὴ φυσικῆς, βιβλία 3 Νεοφύτου Δούκα, Αἴγινα 1843 δερμ. »	25.000
Σπαρτίων ἔντρονον. Κατὰ τῶν ἐπηρεαστῶν εἰς Χριστὸν πίσσεως κλπ. Βιέννη 1804 »	25.000
Στοιχεῖα λογικῆς, μεταφυσικῆς καὶ ἠθικῆς, Φρ. Σοαῦτου α' καὶ β' τόμος, Βιέννη 1804, ὄλο δερμάτινοι »	50.000
Εἰρημολόγιον περιέχον τοὺς εἰρημοὺς τῶν Κανόνων κλπ. πανόδ. »	8.000
Συναξαριστῆς Νικοδήμου δερματοχαρτόδετον »	100.000
Ταμείον ὀρθοδοξίας χαρτόδετον »	25.000
Τετραευάγγελον εἰς μέγα σχῆμα Βενετίας πανόδετον »	30.000
Ἡ Κωνσταντινουπόλις Σακελ. Βυζαντίου τόμ. β'. δερματοδ. »	25.000
Τὸ Πνεῦμα τῆς Ἑρησκείας, Λεβαδέως, δερματοδέτον »	40.000
Οἱ σεισμοὶ τῆς Χίου κ.λ. π. Σπ. Παγανέλη λινόδετον »	15.000
Φιλοσοφικὸν Δοκίμιον περὶ τῆς προόδου καὶ πτώσεως τῆς Π. Ἑλλάδος Γ. Κωζάκη Τυπάλδου Ἀθῆναι 1839 »	30.000
Ἀπολλοδώρου τοῦ Ἀθηναίου, περὶ θεῶν βιβλία Γ' »	25.000
Περὶ Παλαιστίνης καὶ Συρίας, Ἰωνᾶ Κίνγ. »	5.000
Συμπλήρωμα δελτίου Σωτηριάδου 1918 (πίνακες Μονῶν). »	10.000
Ἡ Ἁγία Σοφία Γ. Σωτηριάδου »	5.000

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

Ἀνθολογία Θ. Φωκαέως τρίτομος, δ' ἔκδοσις Κωνσταντινουπόλεως 1851 δερματόδετος εἰς 3 τόμους	»	150.000
Μουσική Κυψέλη, δεδεμένη εἰς τρεῖς τόμους	»	100.000
Ἐπιμολόγιον Τσικνοπούλου, δερματόδετον	»	20.000
Μουσικὸν δωδεκαήμερον, δερματόδετον	»	20.000
Μυσικὸς θησαυρὸς τοῦ Ἑσπερινοῦ, Νεκταρίου ἀγιορείτου δερματόδετος	»	35.000
Αἱ δύο Μέλισσαι, Κυριαζίδου, δερματόδετον	»	6.000
Ἐπιμολόγιον καλλοφωνικὸν Θ. Φωκαέως, πανόδετον	»	30.000
Ἀνθολογία Χουμουζίου α' καὶ β' τόμος.	»	50.000
Δοξιαστάριον Χουμουζίου, πλήρες, δερματόδετον	»	50.000
Δοξιαστάριον Γ. Βιολιάκη	»	30.000
	»	μεταχειρισμένον

Ταχυδρομικὰ ἐσωτερικοῦ 15 ο)ο. Ἐξωτερικοῦ 30 ο)ο.

Πᾶσα παραγγελία δέον νὰ συνοδεύεται ἀπὸ τὴν ἀξίαν τῶν βιβλίων καὶ τὰ ταχυδρομικά.

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ

Οἱ Ἀγιορεῖται ἵνα συμπληρῶνουν πάντοτε τὴν «σιτήλην τοῦ παρατηρητοῦ» μὲ διάφορα μικροζητήματα, ἀτινα πίπτουν εἰς τὴν ἀντίληψίν των.

Ἡ Διεύθυνσις

Ο ΜΕΓΑΣ ΣΥΝΑΞΑΡΙΣΤΗΣ

Ἐκδίδεται ἐν Ἀθήναις ὁ Μέγας Συναξαριστὴς ἢ εἶσι δλων τῶν Ἀγίων τοῦ ἐνιαυτοῦ εἰς 14 τόμους.

Ἡ «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» ἀντιπροσωπεύουσα τὸ ἔργον τοῦτο εἰς ὅλην τὴν Θεσσαλίαν τὸ συνιστᾷ εἰς πάντας τοὺς συνδομητὰς τῆς.

Δέχεται ἐγγραφῶν συνδρομητῶν ἀντὶ 25.000 δραχμῶν κατὰ τόμον ἀδελτον καὶ 40.000 δεδεμένον.

ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. συνδρομηταί, οἱ ἐνῆμενοι νὰ ἐνισχύσουν τὸ περιοδικὸν διὰ καταλλήλου θρησκευτικῆς καὶ ἐποικοδομητικῆς ὕλης πρὸς ὠφέλειαν τῶν ἀδελφῶν χριστιανῶν, δύνανται νὰ τὴν ἀποστείλουν εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ περιοδικοῦ εἰς Βόλον.

Ὡσαύτως παρακαλοῦνται νὰ ἀποστέλλουν ἐγκαίρως καὶ τακτικῶς τὰς συνδρομὰς των διὰ νὰ μὴ παρακωλύουν τὸ ἔργον τῆς ἐκδόσεως, δεδομένου ὅτι, ὅπως ἐδηλώσαμεν καὶ ἄλλοτε, δὲν διαθέτομεν εἰσπράκτορα συνδρομῶν.

Διαδόσατε τὴν «Ἀγιορειτικὴν Βιβλιοθήκην»

ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΧΑΛΔΕΖΩΝ ΕΝ ΝΕΑ ΣΚΗΤΗ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Ἐναλαμβάνει τὴν ἱστορίαν γνησίων Βυζαντινῶν ἁγίων εἰκόνων οἰουδήποτε μεγέθους μὲ τιμὰς συγκαταβατικὰς καὶ ἐγγυᾶται διὰ τὴν πλήρη καλλιτεχνικὴν ἐμφάνισιν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως.

Ἐτιμήθη μὲ δύο βραβεῖα ἀπὸ τὰς ἐκθέσεις Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης καὶ ἐδέξατο ἄπειρα συγχαρητήρια διὰ τὰς καλὰς τοῦ ἐργασίας.

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ = ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Γιὰ τοῦτο καὶ μὲ δίκαιον
κῆπον καὶ περιβόλι,

τῆς Παναγίας Δέσποινας
τὸ ὀνομάζουσι ὅλοι.
(Καισάριος Δαπόντες)

ΙΑΡΥΤΗΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ (†1940)
ΙΑΤΡΟΣ - ΜΟΝΑΧΟΣ

Ἐν Βόλῳ
Μάϊος - Αὐγούστου 1948

Διευθυντής - Ἰδιοκτήτης
ΣΩΤ. Ν. ΣΧΟΙΝΑΣ
Κοραΐ 47 ἐν Βόλῳ

ΕΠΙ ΤΗ ΕΝΩΣΕΙ ΤΗΣ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ ΜΕΤΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Δύο ἐγνώρισε κυρίους ἡ Ἑλληνικὴ ἡ χώρα,
τοὺς Ἑλληνας τῆ δόξα καὶ ἄλλοτε καὶ τώρα.
(Λέρδος Βύρων)

Μέσα ἀπὸ τὴν πυκνὴν καταχνιάν, ἡ ὁποία ἐβάρυνεν ὡς τρομακτικὸς ἐπι-
άλτης εἰς τὸν ὄρλιζοντα τῶν ἀμοίρων νήσων, ἐξώρμησεν ἀνὰ τοὺς ἑλληνικοὺς
αἰθέρας ἡ ταυόπτερος Ἴρις διὰ νὰ σαλπίσῃ τὸ χαρμέσνον ἀγγελμα τῆς Ἐ-
λευθερίας καὶ στεφανώσῃ τοὺς μαρτυρικοὺς τῶν ἄθλους, τοὺς ὁποίους μαζὶ μὲ
τὰ ἄλλα παιδιὰ τῆς ἰδίας Μητέρας ἐσημείωσαν μὲ πύρινα γράμματα εἰς τὰς
δέλτους τῆς Ἑλληνικῆς παραδόσεως. Ἰδρωτὲς καὶ αἵματα ἀλλεπαλλήλων γε-
νεῶν ἠβλάκωσαν τὰ μυροβόλα καὶ πρόσχαρα χώματά των, διὰ νὰ διαλαθήσουν
εἰς τὴν ἀμβλυωποῦσαν διεθνῆ διπλωματίαν τῆς Εὐρώπης τὸ δικαίωμα, τὸ ὁποι-
ὸν αἱ νῆσοι αὐταὶ εἶχον ἐπὶ τῆς ζωῆς.

Δὲν ἦτο δὲ δυνατόν νὰ ἦτο διάφορος ἡ τύχη τῆς Δωδεκανήσου ἀπὸ τὴν
τύχην τῆς μητρὸς τῆς ἔπρεπε καὶ αὐτὴ νὰ περάσῃ ἀπὸ τὰ ἴδια αἱματόβρεκτα
μονοπάτια τοῦ Γολγοθᾶ διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν πραγματοποιήσῃ τῶν πόθων τῆς
καὶ εἰς τὴν ἐθνικὴν τῆς ἀποκατάστασιν. Ἀφ' ὅτου δηλαδὴ ἔπιπτε παρὰ τὴν
πύλην τοῦ Ρωμανοῦ ὁ τελευταῖος τῆς Ἑλληνικῆς ιδέας πρόμαχος, Κωνσταντι-
νος, ιδέας τῆς ὁποίας τὸ ἀείζωνον παραβάλλει ὁ Ἄγγλος ποιητὴς Μίλτων, μὲ
μετέωρον φωτίζον τὸ σύμπαν διὰ τῆς ἀστραπηβόλου λάμψεώς του καὶ δύνον
διὰ νὰ ἀναφανῆ εἰς τὸν οὐρανὸν μετὰ μελλόνος ἢ πρὶν αἰγλης, μαῦρα καὶ πυ-
κνὰ σκοτάδια συμφορᾶς ἐνέσκηψαν εἰς τὴν ἀτυχῆ Δωδεκάνησον, ἧτις ἀπὸ ἄ-
γριον εἰς ὠμότερον περιπίπτουσα τύραννον, ἐφύλαττεν εἰς τὰ ἄδυτα τῆς ἑλ-
ληνικῆς ἐστίας τὸ ἀσβεστον φῶς τῆς ἑλληνικῆς παραδόσεως, τὸ ὁποῖον ἀπέτε-

λει τὸ μόνον ἰδανικόν, εἰς τὸ ὅποσον ἀπέβλεπεν ἡ ψυχὴ τῆς. Ἀλλὰ διὰ νὰ φθάσῃ εἰς αὐτὸν τὸν σκοπὸν, πόσαι θλίψεις! πόσαι συμφοραὶ! ἐπληξάν τὴν ὑπερήφανον πίστιν τῆς εἰς τὴν Ἐθνικὴν ἰδέαν, χωρὶς ὁμως νὰ τὴν κάμψουν!

Καὶ ναὶ μὲν ἠκούοντο κατὰ καιροὺς μακριναὶ ἀπηχῆσεις ἀπὸ τὰ διεθνή συνέδρια, αἱ ὁποῖαι ἐνίσχουν καὶ ἐτόνωνον ἔτι μᾶλλον τοὺς νησιώτας εἰς τὴν σκληρὰν ἐναντίον τοῦ τυράννου πάλην των, ἀλλὰ μόνον ὡς ἀπλοῖ σταθμοὶ θὰ ἠμπόρουσαν νὰ χαρακτηρισθοῦν αἱ ἀποφάσεις αὗται, διότι ἡ διαίσθησις των ἐγνώριζεν, ὅτι νέαι θυσίαι καὶ νέαι ἐκατόμβαι θὰ προσεφέροντο καὶ πάλιν εἰς τὸν βωμὸν τῆς Ἐλευθερίας, ἡ ὁποία διὰ πάντα Ἕλληνα σκέπει τὰ ἰδεώδη καὶ τὰ ἔθιμα τῆς φυλῆς.

Πῶς δὲ νὰ ἐμπιστευθῇ ἡ Δωδεκάνησος τὴν τύχην τῆς εἰς τοὺς ἰσχυροὺς τῆς γῆς, οἱ ὁποῖοι ἔχοντες ὡς νόμον τὴν ὠμὴν βίαν, ἐνέπαιζον τὰ ἀπαράβατά τῆς ἐπὶ τῆς Ἐλευθερίας δίκαια, τὰ ὁποῖα διεξεδίκει συμφώνως πρὸς τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας, προτιμῶσα τὸν θάνατον παρὰ νὰ ζῆ τὴν αἰσχρὰν ζωὴν τοῦ ἀμύρου δούλου, ἡ ὁποία εἶναι φορτωμένη μὲ τόσας θλίψεις καὶ στερήσεις; (Τὸ παρὸν αἰε βαρὺ τοῖς ὑπηκόοις κατὰ Θεουκιδίδην)

Ὅταν μάλιστα οἱ τύραννοι δὲν ἠδύναντο νὰ λυγίσουν τοὺς ἀκάκους ἄλλωστε νησιώτας, ἐμμόνους ὁμως εἰς τὴν ἀφοσίωσίν των εἰς τὴν Μητέρα των, ἐξαπέλυον νέους διωγμοὺς ἢ κατέστρωνον σχέδια ἀπὸ ἐπιστημονικὴν σατανικώτατα ἐμπνευσμένα διὰ νὰ ἀλλάξουν τὸν ἐθνολογικὸν των χαρακτήρα. Καταχθόνια θεβαίως αἱ ἐπινοήσεις τῶν κατακτητῶν καὶ ἀντάξιαί τῆς πατρῶου παραδόσεώς των, ἀλλὰ καὶ ἀμετάπειστος ἡ γνώμη τῶν νησιωτῶν, εἰς τὴν ἀντίληψιν τῶν ὁποίων, μιᾶς ὥρας ἐλεύθερη ζωὴ ἦτο καλύτερη ἀπὸ σαράντα χρόνια σκλαβιὰ καὶ φυλακὴ.

Ἄλλ' ἔσον ἀληθεύει, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ, ἡ ὁποία διὰ μέσου τῆς ἱστορίας τῆς ἀναγνώριζεν μετ' εὐγνωμοσύνης τὴν ἐπέμβασιν τῆς κραταιᾶς τοῦ παντοδυνάμου δεξιᾶς, ἦτο δυνατὸν νὰ ἐξαφανισθῇ παρ' ὄλας τὰς σκοτεινάς τῶν ἐχθρῶν τῆς ἐπιβουλᾶς, τόσον καὶ ὅτι τὰ μύχια ἰδεώδη τῶν νησιωτῶν ἀπετέλουν ὄνειρα φαντασιώδη τὰ ὁποῖα θὰ διελύοντο ὑπὸ τὸν ἥλιον τῆς ἐπομένης ἡραυγῆς, ὡς διετείνοντο οἱ τύραννοί των. Αἱ παγίδες τὰς ὁποίας ἔστηνον μὲ ὑπουλόγητα οἱ λέγοντες τὸ γλυκὺ πικρὸν καὶ τὸ πικρὸν γλυκὺ μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι θὰ προσεἴλκυον τὴν ἄδολον νησιωτικὴν ψυχὴν, δὲν ἴσχυσαν νὰ τὴν ἐξαπατήσουν. Πολὺ δὲ ὀλιγώτερον αἱ δελεαστικαὶ μέθοδοι διὰ τῆς ἐπιδείξεως τοῦ μεγαλείου καὶ τοῦ πλούτου εἰς τὰς ἀνέσεις τῆς ζωῆς ἠδυνήθησαν νὰ νοθεύσουν τὸ ἀδούλωτον φρόνημα τῶν νησιωτῶν, οἱ ὁποῖοι μὲ τὴν παθητικὴν καὶ ἀτρόμητον ἀντίστασίν των ἀντέτασσαν καὶ εἰς τὰς ἀπειλὰς τῶν ἀνιέρων κατακτητῶν των τὸ Ὅμηρικόν «Τοιγὸδε γεναῆς καὶ αἵματος εὐχόμεθ' εἶναι».

Ἄλλ' ἠδρόκησεν ἡ θεία Πρόνοια, μέσα στὰ μύρα ποῦ ἀνέδιδε μία πρωτὰ τῆς ἀνοιξέως, ὅτε ἡ δρόσος τῆς θείας εὐλογίας, ἐσκορπίζε τὴν ἀγαλλιάσιν εἰς τὴν ψυχὴν τῶν Χριστιανῶν, καὶ ἀνάμεσα εἰς τὰ τρελλὰ παιγνιδίσματα τῆς ἡλιακῆς φωταυγείας, ἐπάνω εἰς τὰς ἀπαλὰς θωπέας τῆς γαλανῆς θαλάσσης, ὡς νὰ ματεῖχεν εἰς τὴν γενικὴν χαρὰν καὶ νὰ ἐζωογονεῖτο καὶ αὐτὴ ἡ ἄψυχος

φύσις καὶ νά! αἴφνης τὰ σκοτὴ τῆς δουλείας ἐξαφανίζονται ἀπὸ τὰ γελαστὰ ἀκρογιάλια.

Ἡμέρα ἀλησμόνητος, ἡ Κυριακὴ τῆς 7ης Μαρτίου, ἀναδύεται φωτοβόλος ἀπὸ τὴν αἴγλην τῶν τριῶν χιλιετηρίδων καὶ σπεύδει νὰ ὑποδεχθῇ τὴν σεπτὴν μορφήν τοῦ Βασιλέως, ὁ ὁποῖος ἐπικυρώνει τὴν θέλησιν τῶν νησιωτῶν νὰ ζήσουν ὑπὸ τὴν θαλπωρὴν τῆς μητρικῆς ἀγκάλης, ὡς σύμβολον ἱερὸν τῆς αἰωνοβίου ἐλληνικῆς παραδόσεως καὶ ὡς διάδοχος τοῦ αὐτοκράτορος, ὁ ὁποῖος πίπτων ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων τῆς πόλεως τῶν θρύλλων ἐπεσφράγιζε τὴν παρακαταθήκην, ἡ ὁποία ὡς φάρος τηλαυγῆς ἔκτοτε φωτίζει τὸν δρόμον τῆς θυσίας εἰς τὸ ἀγωνιζόμενον γένος.

«Τὸ δὲ τὴν πόλιν σοι δοῦναι οὔτε ἐμὸν ἐστίν οὔτε ἄλλου τινὸς τῶν οἰκούντων ἐνταῦθα· κοινῇ γὰρ γνώμη καὶ αὐτοπροαιρέτως ἀποθανούμεθα καὶ οὐ φεισόμεθα τῆς ζωῆς ἡμῶν».

(Ἐκ τῆς Συντάξεως)

Ἡ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΥΜΝΟΛΟΓΙΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΓΙΟΝ ΔΗΜΗΤΡΙΟΝ

(Γαβριὴλ Διονυσιάτου Καθηγουμένου Ἱ. Μονῆς Διονυσίου Ἁγίου Ὁρους)

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 54)

Πρὸς τοὺς ἀνωτέρω τροπαρίοις συνέθεσεν ὁ ὑμνογράφος ὅσιος μὲ τὸ ἴδιον τοπικὸν χρῶμα καὶ τὸ δοξαστικὸν τῆς Λιτῆς ἔχον οὕτω. «Ἐχει μὲν ἡ θειοτάτη σου ψυχὴ καὶ ἀμωμος ἀοίδιμη Δημήτριε τὴν ἄνω Ἱερουσαλὴμ κατοικητήριον... Ἐχει δὲ καὶ τὸ μαρτυρικὸν καὶ ἀθλητικώτατόν σου σῶμα τὸν περίκλυτον τοῦτον ναὸν ἐπὶ γῆς... φρούρησον πανεύφημε τὴν σὲ μεγαλύνουσαν πόλιν ἀπὸ τῶν ἐναντίον προσβολῶν...

Εὐγνώμων ὁ εὐσεβῆς λαὸς διὰ τὰς τόσας εὐεργεσίας τοῦ ἁγίου ἀνήγειρε περικαλλῆ ναὸν εἰς τὸν προστάτην, καὶ τοιοῦτον ὥστε νὰ δικαιωθῆται ὁ συνθέτης τῆς ὑμνολογίας του, νὰ παραλληλιζῆ τοῦτον πρὸς τὴν ἐν οὐρανοῖς διαμονὴν καὶ δόξαν τοῦ ἁγίου καὶ ἐπειδὴ συνεῖχεν αὐτὸν ὁ φόβος τῶν ξενικῶν ἐπιδρομῶν ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἤτειτο τὴν ἐπὶ τῆς πόλεως προστασίαν «ἀπὸ τῶν ἐναντίων προσβολῶν».

Ἐπὶ ὀκτῶ αἰῶνας ὁ «περίκλυτος ναὸς ἦτο τὸ καύχημα τῆς Θεσσαλονίκης, ἐπὶ πέντε ἄλλους οἱ ὑπόδουλοι πλέον Χριστιανοὶ Ἕλληνες τῆς Μακεδονίας ἐώρταζον τὴν μνήμην τοῦ πολιούχου μακρὰν αὐτοῦ καὶ μὲ δάκρυα πικρὰ ἐψάλλον τὰς πρὸς τὸν ἄγιον ψδὰς, «ἐν τῇ μνησθῆναι αὐτοὺς τῆς Σιών», καὶ ὅτε ἤλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου καὶ ἀπεδόθη εἰς τὴν θείαν λατρείαν καὶ πάλιν κατέστη τὸ προσκύνημα τῶν πανελλήνων, ἐρχομένων ἀπὸ κάθε Ἑλληνικὴν γωνίαν καὶ τῶν περάτων τῆς γῆς, εἶνα καὶ τὸν πανάγιον αὐτοῦ τάφον προσκυνήσωσιν καὶ ἰδίους ὄμμασι διαπιστώσωσιν τὴν ἀνάστασιν τοῦ Γένους.

Ὅποια ἔμως θλιβερὰ ἀνάμνησις; ὁποία ἐθνικοθηρακευτικὴ ἀπώλεια; Ἐκεῖνο ἔπερ διεσώθη ἐπὶ τόσους αἰῶνας πολυταράχου ἐθνικῆς ζωῆς καὶ ζοφερᾶς δουλείας ἐπέπρωτο νὰ καταστραφῆ κατ' αὐτὴν εἰσέτι τὴν πρώτην δεκαετηρίδα τῆς ἀπελευθερώσεως. Ἡ μεγάλη πυρκαϊὰ τοῦ 1916 κα-

τέφαγε και τὸ περίλαμπρον τοῦτο μνημεῖον τῆς προγονικῆς ἡμῶν Βυζαντινῆς τέχνης καὶ εὐσεβείας.

Τρίακοντα καὶ πλέον ἔτη παρήλθον ἔκτοτε, ἢ γνωρίσασα τὸ ἀθάνατον μνημεῖον ἐν ὄλῃ σχετικῶς τῇ δόξῃ γενεά, ἀπέρχεται ὁσημέραι τοῦ κόσμου τοῦτου μετὰ τὴν λυπηρὰν νοσταλγίαν, ὅτι δὲν ἤξιώθη νὰ ἴδῃ ἀναστηλωθὲν τὸ ἀγλάισμα τοῦτο τῆς πατρῴας εὐλαθείας, ἀπέρχεται καὶ μετὰ τὴν Χριστιανικοῦ καὶ Ἑθνικοῦ συνειδήτου, διότι ἐνῶ κατῴρθωσεν νὰ ἀνεγείρῃ ἐκ τῆς τέφρας περίλαμπρον τὴν πόλιν, ἐνῶ ὑποδόμησεν πολυόροφα μέγαρα, μεγαλοπρεπεῖς ναοὺς τῷ κερδῶσι Ἑρμῇ, ἵνα στεγάσῃ τὰς τραπέζας τῶν Κολλυβιστῶν καὶ ἐδαπάνησεν ἀφειδῶς πρὸς ἴδρυσιν κέντρων ψυχαγωγίας, ἐνίοτε δὲ ψυχοφθορίας, ὁ γὰρ ὁ ἐφέστιος, ὁ πατρῴος οἶκος, ὁ Παρθενῶν τῆς Θεσσαλονικῆς κεῖται εἰς ἐρείπια, χώρος ἀσκεπῆς, καὶ ἕως χθὲς ἀτοιχιστος, τὸ ἄλλοτε ἱερὸν τῶν Μακεδόνων, ἢ κιθωτὸς ἢ περικλείουσα ὑπερχλιετῆ ἱστορίαν τῆς πόλεως! Τίς Ἱερεμίας νὰ κλαύσῃ τὸ κατάντημα ἢ τίς Ζοροβάβελ νὰ ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τῆς γῆς τὰς κλεῖς τοῦ πανενδόξου ναοῦ;

Μετὰ τῆς ψυχῆς τὰ δῆματα οἱ πονοῦντες διακρίνουσιν εἰς τὸν ὀρίζοντα δύο σεβασμίας μορφάς· τὸν πάλαι ποτὲ ὑμνογράφον, ὁμολογητὴν ἅγιον, ἀπὸ τῶν κιγκλιδῶν τῆς φυλακῆς τοῦ «τοῦ παρὰ τὴν θάλασσαν ἀκραιῶν πύργου τοῦ ἀνατολικοῦ τείχους» κατὰ τὸν βιογράφον του, τὸν σημερινὸν «Λευκὸν Πύργον» ἐνατενίζοντα πρὸς τὸν ἱερὸν ναὸν τοῦ ἁγίου καὶ μὴ δυνάμενον νὰ διακρίνῃ τοῦτον, ἢ φιλόπλουτος σπουδῆ ἀνεγέρεως πολυορόφων μελάρων καὶ ἢ ἀστοργία ἐτέρωθεν πρὸς τὸ παθὸν μνημεῖον, ἀναγκάζει αὐτὸν εἰς εἰκασίας περὶ φυγῆς τοῦ ἁγίου ἐκ τῆς πόλεως ὡς ἀστέγου καὶ αἰοῦκου μὴ ἔχοντος ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνει· καὶ ὑπὸ τὴν ἔνοιαν

ταύτην νὰ λέγῃ· «Δεῦρο μάρτυς Χριστοῦ πρὸς ἡμᾶς», ἔλθῃ καὶ πάλιν προστάτα ἄγιοι πρὸς τὴν σὲ μεγαλύνουσαν πόλιν, τὴν μεγαλύνουσαν ἀλλὰ μόνον ἐν λόγοις, τὴν φυλλομανοῦσαν πλὴν ἄμοιρον κάρποφόρου ἐργασίας, καὶ σταματᾷ ὁ ζηλωτὴς ἅγιος ἀναλογιζόμενος, ὅτι τὸ ὑπ' αὐτοῦ συντεθὲν δοξαστικὸν πόρρω ἀπέχει σήμερον τῆς πραγματικότητος. Ἔχει μὲν ἡ θειοτάτη σου ψυχὴ... ἔχει δὲ καὶ τὸ πανέντιμον καὶ μαρτυρικὸν σου σῶμα τὸν περίκλυτον τοῦτον ναόν, ἢ ἀλλὰ ποῦ ναὸς περίκλυτος; μιὰ γωνιά τῆς πάλαι ποτὲ φυλακῆς ἔνθα ὁ πανάγιος τάφος τοῦ ἁγίου ἐπέχει τόπον ταπεινοῦ παρεκκλησίου πρὸς παρηγορίαν τοῦ φιλομάρτυρος νοικοῦ.

Ἐτέραν δὲ σεβασμίαν μορφήν τὸν γηραιὸν Πρωθιεράρχην τῆς Ἐκκλησίας τῶν Θεσσαλονικέων ἐπὶ ἔτη ἤδη διὰ θερμότητων ἐκκλήσεων παρακαλοῦντα πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν καὶ πρὸς πᾶσαν ἀρχὴν καὶ τάξιν τὴν ἐπανόρθωσιν τῆς συμφορᾶς, μάρτυρας ἐπικαλοῦμενον τοὺς ξηροὺς καὶ καταρρέοντας τοίχους τοῦ «περικλύτου ναοῦ», μάρτυρας ἀρχαίας δόξης ἀλλὰ καὶ ἀμειλίχτους κατηγοροὺς τῆς ἀσυγγνώστου ἀδιαφορίας μας καὶ ψυχρότητος.

Ἄς ἐλπίσωμεν ὅτι τόσον αἰ ἐκ τῆς ἱστορίας μέγισται ὑποχρεώσεις μας πρὸς τὸν Μυροβλύτην ἅγιον, ὅσον καὶ ἡ πατρικὴ φωνὴ τοῦ γεραροῦ Ἱεράρχου, θὰ εὕρωσιν ἀπήχησιν εἰς τὰς ψυχὰς πάντων τῶν φιλοχρίστων, καὶ θὰ ἀξιοθῶμεν νὰ ἴδωμεν ἀναστηλούμενον τὸν ἱερὸν ναὸν τοῦ μεγαλομάρτυρος καὶ ἀποδιδόμενον εἰς τὴν θείαν λατρείαν, ἢ ἡμέρα ἐκεῖνη θὰ εἶναι ἐορτὴ ἐορτῶν καὶ πανήγυρις πανηγύρεων.

Γαβριὴλ Διονυσιάτης

Ἡγούμενος ἱ. Μ. ἁγίου Διονυσίου
ἁγίου Ὄρους

ΜΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΧΕΡΟΥΒΙΚΟΥ

Πολλάκις ἠσχολήθην εἰς τὴν βιβλιοθήκην τῆς Ἱερᾶς μου Μονῆς— τῶν χειρογράφων ἰδίως— τῇ συμπράξει καὶ τοῦ ὀρητοῦ καὶ φιλοπόνου βιβλιοθηκαρίου αὐτῆς Γ. Παντελεήμονος, περὶ τῆς γνησιότητος τῆς φράσεως, ἐφ' ἧς πολλοὶ προγενεστέρως ἠσχολήθησαν, «πᾶσαν τὴν βιωτικὴν... ἢ πᾶσαν νῦν βιωτικὴν...» ὡσαύτως καὶ περὶ τοῦ «προσάγοντες ἢ προσάδοντες» ἐπὶ τῶν ἀρχαιοτέρων χειρογράφων ὡς καὶ ἄλλων βιβλιοθηκῶν τοιούτων. Εὗρον δὲ γεγραμμένον ἐν χειρογράφῳ κώδικι (Δ. 70) τῆς ἡμετέρας βιβλιοθήκης φέροντι τὸ ἔτος 984, γραφέντι δὲ ὑπὸ τοῦ καλλιγράφου Ἰωάννου τοῦ Ἰβηρος μαθητοῦ τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου τοῦ μετέπειτα ἰδρῦσαντος μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἁγίου Εὐθυμίου τὴν Ἱερὰν τῶν Ἰβήρων Μονήν, τὴν φράσιν: πᾶσαν νῦν βιωτικὴν... Ἐν τῷ τέλει τοῦ κώδικος εὗρηται οἱ ἑξῆς στίχοι:

«Πόθῳ τέτευχα Ἱερὰν ταύτην βίβλον,

εὗρυθμον εὐσύνοπτον, ὡς ψάλλει
[θέμις,

Ἰωάννης, ὁ πολὺς ἐν ἀμαρτίαις».

Καὶ κατωτέρω δι' ἑτέρας χειρὸς
[τὸ ἑξῆς δίστιχον:

Ὡς μακαριστὸς σὺ Πάτερ Ἰωάννη,

«εἰς μνημόσυνον τοῦ σοφοῦ καλλιγράφου».

Ἄλλα μεταγενέστερα χειρογράφα μουσικὰ ἔχουσι τὴν γραφὴν τὴν ν ἕνια δὲ τούτων τὴν γραφὴν ν ὦ ν, ἀλλὰ εἶναι νεώτερα τοῦ 13. αι. αἰῶνος καὶ δὲν ἔχουσι μεγάλην σημα-

σίαν. Σημασίαν καὶ ἀξίαν ἔχει ὁ ἐν λόγῳ κώδιξ (Δ 70) ὅστις εἶναι ὁ ἀρχαιότερος καὶ χρονολογημένος καὶ κατὰ πάντα ἄριστος. Τὸ χειρόγραφον συνεπῶς αὐτὸ τοῦ 10ου αἰῶνος δὲν ἀφίνει οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν περὶ τῆς γνησιότητος τοῦ νῦν καὶ μοῦ ὑπενθυμίζει τὴν ἀπάντησιν τοῦ παντείου εἰς τὸν ἐρωτήσαντα ποίαν θρησκείαν νὰ πιστεύῃ; Τὴν καλλιτέραν, τοῦ λέγει, καὶ ποία εἶναι αὕτη; Ἡ ἀρχαιότερα ἀπήντησε. Δὲν ἀποκλείεται δέ, ὅτι δὲν ἐξάγεται καὶ νόημα καὶ μετὰ τὰς δύο γραφὰς νῦν καὶ τὴν, ἀλλ' ἢ κριτικὴ ἀναζητεῖ ἕνα ποιητὴν μετὰ μίαν γραφὴν ἀδιαφοροῦσα διὰ τὰ ἄλλα, ἂν καὶ εἰς τὴν ὑμνογραφίαν αἱ διαφοραὶ δὲν ἀριθμοῦνται, ἀλλ' οὐδὲ εἰς τὴν ἁγίαν Γραφὴν εἶναι ὀλίγαι.

Καὶ ἡ τραγικὴ αὐταπάτη εἶναι ὅτι, καθημερινῶς ψάλλομεν ἐπὶ 300 ἔτη τὸ Χερουβικὸν στρεβλῶς, τὸν ὑψηλότερον τοῦτον ὕμνον τῆς λατρείας μας, ἠλλοιωμένον καθ' ὅλην τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν.

Ἐξωβελήθη δηλ. τὸ νῦν ὅπερ ἐπισημοποιεῖ τὴν μεγάλην στιγμὴν τῆς ἐξόδου τοῦ Βασιλέως τῶν βασιλευόντων μετὰ ἕνα ἄρθρον περιττὸν καὶ ἀντιμαχόμενον ἀκόμη καὶ μετὰ τὴν ὑφὴν τῆς ἀρχαίας γλώσσης. Πᾶσαν χάριν, πᾶσαν εὐλογίαν, πᾶσαν τιμὴν, πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς, ἐκφράζεται δηλ. πλήρως ἢ ἐννοια. Πῶς συνέβη ἄρα γε; μονοσύλλαβα ἀμφοτέρω, συννήχησις, σφαλερὰ μεταγραφή ὅλα μετὰ τὸ ἀποφραῶς 1453 δυνατά.

Τὸ Χερουβικὸν εἰσῆχθη εἰς τὴν

λατρείαν τῷ 573 κατὰ Κεδρινόν· ὁ ποιητὴς εἶχεν ὑπ' ὄψιν ἀσφαλῶς τὰ δύο προγενέστερα Χερουβικά. «Σιγησάτω πᾶσα σάρξ...» καὶ «νῦν αἱ δυνάμεις...» καὶ δὲν ἐδανείσθη μόνον τὰς ἐννοίας ἀλλὰ καὶ λέξεις ἐξ αὐτῶν. Ἀπὸ τὸ ἐν πᾶσαν καὶ ἐκ τοῦ ἄλλου νῦν καὶ ἔπλασσε τὴν φράσιν, πᾶσαν νῦν βιωτικὴν... εἰς Χερουβικὸν νέον καθημερινόν. Ἄλλο ἀδιάσειστον ἐπιχείρημα ἔχομεν τὸ ἴδιον Χερουβικὸν εἰς τὰς Σλαβικὰς Ἐκκλησίας, ψαλλόμενον ὅπως τὸ παράλαβον οἱ Ρῶσοι ἐξ ἡμῶν αὐτῶν μὲ τὸ ἐπίρρημα νῦν καὶ ὄχι ἄρθρον τήν.

Ἐξ αὐτοῦ τοῦ γεγονότος ἀκριβῶς ὁ ἀείμνηστος Λαμπάκης ὁ ἰδρυτὴς τοῦ Χριστιανικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Ἀθηνῶν καὶ ἰδιαίτερος γραμματεὺς τῆς βασιλείσης Ὀλγας σπουδάσας ἐν Ρωσσίᾳ, ἔγραφεν εἰς τὴν «Ἀνάπλασιν» τοῦ 1893 διερωτώμενος πῶς παρουσιάζεται ἡ τοιαύτη διαφορὰ μετὰξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν; Μήπως τὸ ἀρχικὸν κείμενον ἦτο πᾶσαν νῦν καὶ ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίᾳ; Δὲν εἶχεν ὅμως τὰς ἀποδείξεις ἄσπερ ἡμεῖς ἔχομεν διὰ τῶν χειρογράφων πρὸς ἐπιβεβαίωσιν καὶ οὕτω δὲν προέβη περαιτέρω εἰς διατύπωσιν τελικῆς γνώμης. Ἡμεῖς ὅμως;

Ἄς καταδείξωμεν τὸ σφᾶλμα πρὸς διόρθωσιν δι' ὑπομνημάτων εἰς τὴν μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν διὰ νὰ ἀποφανθῇ σχετικῶς ἔαν τὸ γράμμα αὐτὸ ἀποκτείνει ἢ οὐ. Ἄλλωστε καὶ τὰς παραλλαγὰς αὐτὰς τοῦ Χερουβικοῦ ἐδημοσίευσεν ὁμον. Ἀλέξανδρος Λαυριώτης ἐν τῇ «Ἐκκλησιαστικῇ ἀληθείᾳ» ἔτος α'. 1886 περίοδος β'. τεῦχος γγ'. σελ.

507 αἵτινες καὶ θὰ περιῆλθον εἰς γνῶσιν τοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, διότι ἐπὶ τῆς Πατριαρχείας ἰδίᾳ τοῦ Φωτίου ἀπεφασίσθη ἡ ἔκδοσις τῶν ἐκκλησιαστικῶν βιβλίων ἀπηλλαγμένη τῶν ἤδη ὑπαρχόντων σφαλμάτων καὶ διωρίσθη ἐπὶ τούτῳ εἰδικὴ ἐπιτροπὴ ἣτις δυστυχῶς ἐματαιώθη.

Πάντως ἐξ ὧων συνάγεται καὶ συμπεραίνεται ἡ ἀρχικὴ γραφὴ τοῦ Χερουβικοῦ ἦτο μὲν νῦν καὶ ἀπὸ διαφορῶν ἀντιγραφῶν ἐξ ἀβλεψίας ἢ ἐσφαλμένης ἀναγνώσεως καθ' ὃ ὅμοιον τὸ νῦν μὲ τὸ τὴν μετεγγραφήν εἰς τὴν καὶ ἐπεκράτησεν. Ὁρθότερα ὅμως ἡ γραφὴ νῦν ἣτις εἶναι προσφυστέρα ἀλλὰ καὶ πλουσιωτέρα εἰς ἐννοίαν.

Ἡλίας μοναχὸς Λαυριώτης
Ἐπογραμματοεὺς Ἱ Κοινότητος
Ἁγίου Ὁρους.

Ο ΧΙΛΙΑΣΜΟΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 8)

Αἱ διδασκαλαίαι τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας.

β) Ἀρ' ν ο υ ν τ α ι κ α θ' ὄ λ ο κ λ η ρ ί α ν τ ῆ ν ὑ π α ρ ξ ι ν τ ῆ ς ψ υ χ ῆ ς. Ἐγράφουν: Ἡ λέξις ψυχὴ σημαίνει ὑπαρξιν, ὄντοτητα, ζῶν καὶ ἀναπνέον δημιουργημα ἢ κτίσμα. Πᾶς ἄνθρωπος εἶναι ψυχὴ (δηλ. ζῶν κτίσμα). Οὐδεὶς δὲ ἄνθρωπος ἔχει ψυχὴν («Ἡ κιθάρα» σ. 30). Καὶ ἄλλαχού: «Ὁ ἄνθρωπος εἶναι ψυχὴ. Δὲν εἶναι κάτοχος ψυχῆς. Πᾶν πλάσμα ζῶν καὶ ἀναπνέον εἶναι ψυχὴ» (Αὐτ. σ. 46. Πρβλ. «Δυσφορία τοῦ κόσμου» σ. 30—«Δύνανται οἱ νεκροὶ κ.λ.π.» σ. 44).

γ) Δ ι δ ᾶ σ κ ο υ ν δ τ ι ὀ θ ἄ ν α τ ο ς ε ἰ ν α ι ἀ φ α ν ι σ μ ὸ ς τ ο ῦ ἄ ν θ ρ ῶ

πο υ, και οτι οι νεκροι δια του θανάτου ἐξηφανίσθησαν. Ἡ διδασκαλία των αὐτη εἶναι φυσικῆ-συνέπεια τῆς προηγουμένης πεπλανημένης δοξασίας των, πρὸς ἀνάπτυξιν δὲ ταύτης ἔχουν ἐκτὸς τῶν ἄλλων και ειδικὰ διδλία, ὡς «Δύνανται οἱ ζῶντες νὰ ὀμιλῶσι μετὰ των νεκρῶν;» «Ὁ ἄδης,» «Δυσφορία τοῦ κόσμου» σ. 29-45.» Εἰς τὸ πρῶτον μάλιστα ἐξ αὐτῶν ἐν μὲν τῇ σελ. 50 γράφουν οτι «Ὁ ἄνθρωπος φθίρεται ὡς τὸ κτήνος», ἐν δὲ τῇ σελ. 76 δημοσιεύουν γελοιογραφίαν νεκροῦ εὐρισκομένου εἰς τὸ φέρετρον και ἱερέως κηδεύοντος αὐτόν.

δ) Διδάσκουν οτι οἱ ἀμετανόητοι ἄμαρτωλοι θὰ ἐκμυθενισθοῦν. Ἡ μὲν Γραφή σαφῶς και ῥητῶς κηρύττει οτι, ὅπως αἰωνία θὰ εἶναι και ἡ δυστυχία των ἄμαρτωλῶν μακρὰν αὐτοῦ (Ματθ. κε' 46). «Και ἀπελεύσονται οὔτοι (οἱ ἄμαρτωλοι) εἰς κόλασιν αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον» (Μαρκ. Θ' 46—Ρωμ. β' 8—Ἀποκ. κ' 10).

Παρὰ πάντα ταῦτα οἱ συγγραφεῖς τῶν διδλίων τούτων διακηρύττουν οτι οἱ ἀσεβεῖς και μέχρι τέλους ἀμετανόητοι θὰ ἐξφανισθοῦν και θὰ ἐπανάλθουν εἰς τὴν ἀνυπαρξίαν. Γράφουν: «Οἱ ἐκκλησιαστικοὶ διδάσκουσιν οτι δὲν ὑπάρχει πραγματικὸς θάνατος· οτι ἡ τιμωρία των ἰδιοτελῶν και ἀσεβῶν εἶναι ἐνσυνείδητος χάσανος αἰώνιου διαρκείας.» («Παρηγορία κ.λ.π.» σ. 30). «Θρησκευτικοὶ διδάσκαλοι τῆς πρώτης χριστιανικῆς περιόδου ἔκριναν καλὸν νὰ τρομοκρατήσωσι τοὺς ἀνθρώπους. Ὁ σατανὰς παρεκίνησεν αὐτοὺς ὅπως πράξωσι τοῦτο. Ἐντεῦθεν παρήχθη τὸ δόγμα των αἰωνίων βασάνων και ὅπερ προσέλαβον ἐκ των ειδωλολατρῶν φιλοσόφων» «Ὁ ἄδης» σελ. 6. Πρβλ. «Ἀπελευθέρωσις» σ. 332, «Σημαία» σ. 22. «Κιθάρ» σελ. 384. Σημειωτέον οτι τὸ διδλῖον «δ' Ἀδης» ἔχει ἀποκλει-

στικῶς γραφῆ δια νὰ χλευάσῃ ἐκ παντὸς τρόπου τὴν περι ψυχῆς και τιμωρίας των ἄμαρτωλῶν χριστιανικὴν διδασκαλίαν.

4) Τέλος σημειοῦμεν οτι ἀπορρίπτουν κ' αὐτὸ τὸ μυστήριον τῆς θείας Κοινωνίας τοῦ Σώματος και τοῦ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ ὅπερ αὐτὸς ὁ Κύριος ἐτέλεσε και διέταξε. (Λουκ. κβ'. 19, Α' Κορ. ι' 24 - 29, Ἰωάν. στ' 53-58). Τὸ μυστήριον τοῦτο οἱ χιλιασταὶ ὀνομάζουν ἐδέλυγμα και τερατουργία τῆς ἄμαρτωλῆς ταύτης πράξεως, εἰς τὸ διδλῖον Γραφ. Μελέτ. τόμ. Δ' σελ. 518 και 519.

Ἄπαντα τὰ ἀνωτέρω ἐκτιθέμενα ἀποδεικνύουν οτι συγγραφεῖς των διδλίων τούτων προσπαθοῦν νὰ πείσουν οτι ὁ Χριστιανισμὸς ἔχει διαστρέψει τὴν ἀλήθειαν και οτι πᾶσαι αἱ θεμελιώδεις διδασκαλῖαι ὀλοκλήρου τοῦ χριστιαν. κόσμου εἶναι διδασκαλῖαι τοῦ σατανᾶ. Εἶναι ἀνάγκη ὅμως νὰ προστεθοῦν και τὰ ἀκόλουθα πρὸς καλλιτέραν κατανόησιν των διαθέσεων αὐτῶν ἐναντίον τοῦ Χριστιανισμοῦ.

γ) Ὁ Χριστιανισμὸς θὰ ἀφανισθῇ.

Ἐν τῇ προσπάθειά των ἐνα δυσφημήσωσι και ἀνατρέψωσι τὸν Χριστιανισμὸν οἱ συγγράψαντες τὰ διδλία ταῦτα, προσποιούμενοι οτι ἐρμηνεύουσι τὴν Παλαιὰν Διαθήκην και δὴ ὀρισμένα προφητικὰ διδλία, παριστοῦν οτι ὁ Χριστιανισμὸς θὰ ἀφανισθῇ και ἀποξηρανθῇ. Περὶ τοῦ ζητήματος τούτου εἰς τὸν Ζ' τόμον των «Γραφ. Μελετῶν» διαθέτει ὁ συγγραφεὺς ὀλόκληρα κεφάλαια. Ἡ Ἐκκλησία και ἡ Πολιτεία θὰ καταπέσωσιν ὅμοῦ (σ. 642).—Ἡ τελικὴ πτώσις τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου (σ. 646).—Ὁ Χριστιαν. κόσμος δὲν θὰ ἀνθῆξῃ ἐπὶ πλέον (σ. 642).—Ὁ ὀργανωμένος ἐκκλησιαστικισμὸς καταστρεφόμενος (σ. 651).—Αἱ Ἐκκλησίαι θὰ παύσωσιν

υπάρχουσαι (σ. 608). — Ὁ ἐκκλησιαστικισμὸς θὰ καταστραφῆ (σ. 631). Ἄλλ' ἐκτὸς τούτων γράφουν καὶ τὰ ἑξῆς: «Ἐκκλησιαστικά δόγματα, ἐκκλησιαστ. φατρίαι καὶ ἀποχρώσεις, μηδεμίαν ἐξ αὐτῶν ἐξαίρουμένης, ἐξαπατήσασαι τὸν κόσμον διὰ τῆς στρεβλώσεως τῶν θείων διδαγμάτων, θέλουσιν παρέλθει ἐν μεγάλῳ συριγμῷ. Ἡ ὄψις τῶν νόμων, κυβερνήσεων, δογμάτων ὀρθοδόξων λεγομένων ἢ μὴ, θέλει τελείως καὶ καθ' ὁλοκληρίαν μεταβληθῆ καὶ ἡ δύστηνος ἀνθρωπότης ἀπαλλαχθεῖσα τῆς ἐν ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ δῆθεν ἐνεργούσης ἱεροκρατίας ἢ φαυλοκρατίας, θέλει ἀναπνεύσει τὴν αὐρὰν τῆς ἐλευθερίας ὑπὸ τὴν ζωοποιὸν θασίλειαν τοῦ Χριστοῦ, ἣτις ἐν τὸς ὀλίγου ἐγκαθισταμένη θέλει συντρίψει τὰς ἀλύσεις καὶ τὰς πέδας, ἃς ὁ ἀντίχριστος (ἐκκλησιαστ. ἀποχρώσεις) τόσον ἐπιδεξίως μετεχειρίσθη πρὸς παρακώλυσιν ἀναπτύξεως ἀνθρωπίνων δικαιοματίων» (Γραφ. Μελ. Δ' 14).

δ) Π ρ έ π ε ι ν ἄ ἔ γ κ α λ ε ἰ ψ ω μ ε ν τὸν Χ ρ ι σ τ ι α ν ι σ μ ὸ ν.

Ὅτι οἱ συγγραφεῖς τῶν βιβλίων τούτων ἔχουν κηρύξει ἀμείλικτον τὸν πόλεμον κατὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ τῶν κάτωθι παρατιθεμένων, δι' ὧν

προτρέπουσι τοὺς λαοὺς νὰ ἐγκαταλείπουν τὸν Χριστιανισμόν. «Ἐν τῷ κεντρῷ τούτῳ τῆς ἀμηνχανίας ὁ Ἰεχωβά Θεὸς προστάσσει τοὺς λαοὺς νὰ ἐγκαταλείψωσι καὶ διὰ παντὸς παραιτήσωσι τὸν Χριστιανισμόν ἢ ὀργάνωσιν τοῦ διαδόλου...» (Ἐλευθερία διὰ τοὺς λαοὺς σ. 22, 40, 42, καὶ 44-45. Ὁμοίως ἀλλαχοῦ, «Ἐξελθεῖν ἐκ τῆς Βαβυλώνας δὲν σημαίνει οὐχ ἤττον εἶτι πρέπει νὰ μεταναστεύσωμεν ἀπὸ χριστιαν. χώρας εἰς εἰδωλολατρικὰς... Ἐξελθεῖν ἐκ τῆς Βαβυλώνας σημαίνει νὰ ἀπαλλαγῆ τις ἀπὸ παντὸς ζυγοῦ ὡς καὶ τῶν διδασκαλιῶν τῶν χριστιαν. συστημάτων. Νὰ ἀποχωρισθῆ ἀπὸ πάντων τῶν ἐθίμων καὶ συνηθειῶν κοινωνικῶν καὶ πολιτικῶν πάσης χριστιαν. ὀργανώσεως» (Γραφ. Μελ. Δ' σ. 42 καὶ 519). Ὡσαύτως καὶ ἐν σελ. 534-535 τοῦ Ζ' τόμου γράφουν: «Ὅσοι ἐκ καρδίας ἀγαπῶσι τὸν ἐκκλησιαστικισμὸν, θεωροῦνται ὡς ἔχοντες τὴν καρδίαν, τὸν νοῦν ἢ τὴν θέλησιν τοῦ πρωτοῦργου τοῦ ἱερατείου, τοῦ διαδόλου, καὶ συριστοῦν νὰ ἐξέλθῃ ὁ λαὸς καὶ νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸν Χριστιανισμόν. ὅπως ἔκαμε καὶ ὁ ἀρχηγὸς αὐτῶν πάντων Ρῶσσελ.

(Ἀκολουθεῖ)

25^η ΜΑΡΤΙΟΥ

Ἐημέρωσε καὶ πάλιν ἡ μεγάλη καὶ τρισδοξασμένη ἡμέρα τῆς ἀθανάτου ἐποποιίας τοῦ 21.

Ὁλόκληρος ἡ Ἑλλάς ἀπὸ τῆς Ροδόπης μέχρι τῆς Ἰδης καὶ ἀπὸ τὰς ὄχθας τοῦ Ἑβρου μέχρι τοῦ Ἴονίου πελάγους πανηγυρίζει σήμερον τὴν ἐπέτειον τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ Ἑθνους.

Αἱ καμπάναι κτυποῦν χαρμόσυνα, ἀντιλαλοῦν οἱ νικητῆριοι παιᾶνες καὶ οἱ γαλανοὶ τῆς Ἑλλάδος αἰθέρες δοιοῦνται ἀπὸ ἐκδηλώσεις χαρᾶς διὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Ἑθνους.

Γιορτάζει ὁ Μωριάς, γιορτάζει ἡ Ρούμελη, γιορτάζουν τὰ δροσόλουστα νησιά τοῦ Αἰγαίου, τοῦ Ἴονίου πελάγους, τὰ Δωδεκάνησα πού τώρα ἐλεύ-

θερα πιά σφίγγονται εἰς τὴν ἀγκάλην τῆς μητρὸς Ἑλλάδος.

Ἐκκοσμητικὴ καὶ Ἑλληνισμὸς πανηγυρίζουν διπλὴν ἑορτὴν τὴν ἀπολύτρωσιν τῆς ἀνθρωπότητος διὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος διὰ τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 21.

Ποῖος ἀπὸ μᾶς δὲν αἰσθάνεται ρίγη ἱερᾶς συγκινήσεως γιὰ τὴν ἀνατολὴν τῆς μεγάλης αὐτῆς ἡμέρας;

Τίνος ἡ καρδιὰ δὲν πάλλει ἀπὸ ἐκδηλώσεις ἐθνικοῦ ἐνθουσιασμοῦ, ὅταν ἀναλογισθῆ τὴν κοσμοϊστορικὴν σημασίαν τοῦ ἀγῶνος;

Ποῖος δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ ἀκούσῃ σελίδας τινὰς ἀπὸ τὸ Ἐθνικὸν ἡμῶν Εὐαγγέλιον;

Ποῖαν ὁμῶς σελίδαν ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἀναστάσεως τοῦ Ἐθνικοῦ θελέτε νὰ ἀναγνώσω πρὸς ὑμᾶς σήμερον;

Θέλετε νὰ ξεκινήσω ἀπὸ τὸν Μωρῶν ἢ προτιμᾶτε νὰ ὑπενθυμίσω τὸ Δραγατσάνι καὶ Ἱερὸν Λόχον τοῦ Ὑψηλάντου;

Ἐπιθυμεῖτε ἄραγε νὰ ἀκούσητε τὸν ὄρκον τῶν φιλικῶν ἢ τὴν προκήρυξιν τοῦ Ὑψηλάντου;

Ἄς ἀκούσωμεν τὸν ὄρκον τῶν φιλικῶν διὰ νὰ ἐννοήσωμεν ὅτι μόνον ὅταν σῶμα καὶ ψυχὴ, ψυχὴ καὶ σῶμα ἀφοσιώνονται εἰς τὴν πατρίδα εἶναι δυνατὸν νὰ ἐγερθῶσιν ἀπὸ τὴν νάρκην καὶ τὸν λήθαργον τῆς σκλαβιάς τὰ Ἐθνη. Φέρω μάρτυρα, ἔλεγεν ὁ ὄρκος τῶν φιλικῶν, τὸν ἀλάνθαστον ὀφθαλμὸν τοῦ Δημιουργοῦ μας, εἰς τὸν ὅποιον κανεὶς συλλογισμὸς καὶ ἐπιθυμία δὲν εἶναι ἀπόκρυφος, ὅτι ἐπιθυμῶν τῆς ταλαιπώρου Πατρίδος μας καὶ τοῦ δυστυχοῦς μᾶς γένους τὴν ἀνάστασιν, ἐμδαίνω μέ-

λος εἰς αὐτὴν τὴν Ἀδελφότητα, ὅτι ἡ ἀφιέρωσίς μου γίνεται χωρὶς νὰ παρακινήθῃ ἀπὸ καμμίαν ἄλλην αἰτίαν εἰμὴ μόνον ἀπὸ ἀληθῆ πατριωτισμὸν, ὅτι ἔδωκα τὸν ὄρκον μου μὲ ἐλευθέραν θέλησιν, εὐρισκόμενος ὑγιῆς καὶ κατὰ τὸν νοῦν καὶ κατὰ τὸ σῶμα. Τὸν ὄρκον τοῦτον ὑπόσχομαι ὡς τίμιος ἄνθρωπος, καὶ ὁμνῶ εἰς τὸ πανάγιον καὶ φοβερὸν ὄνομα τοῦ Θεοῦ νὰ φυλάξω ἀπαρασάλευτον. Ἄν ἴσως ποτὲ λησμονήσω τὴν ὑπόσχεσίν μου, καὶ δὲν φερθῶ ὡς πιστὸς πατριώτης καὶ ὡς ἀληθινὸς ἀφιερωμένος, τὸ μὲν σῶμα μου ἀφίνω εἰς ὅλα τὰ θάσσανα καὶ δυστυχίας τῆς προσκαιροῦ αὐτῆς ζωῆς καὶ εἰς τὸν σκληρότατον καὶ ἀτιμώτατον θάνατον, νὰ μὴ ἀξιωθῶ ταφῆς καὶ εὐλογίας τῆς ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας, ἀλλὰ νὰ μείνῃ διὰ τροφήν εἰς τὰ ἄγρια θηρία καὶ ὄρνεα, τὴν δὲ ψυχὴν μου παραδίδω διὰ αἰώνιον κόλασιν εἰς τὰς χεῖρας τῶν δαιμόνων, τῶν ἐχθρῶν τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ καὶ τῆς ἱερᾶς πίστεώς μου, καὶ τὸ ὄνομά μου νὰ γίνῃ τὸ ὄνομα τῆς κατάρας καὶ τοῦ ἀναθέματος, ὡς τὸ ὄνομα τοῦ ΚΑΙΝ καὶ τοῦ ἸΟΥΔΑ. Σὺ λοιπὸν ἀδελφέ, δέξου τὴν ἀφιέρωσίν μου, τὴν ὁποῖαν τώρα καὶ διὰ πάντα προσφέρω εἰς τὸ γένος διὰ τὴν Ἐλευθερίαν του, ὑπὸ τὰς προσταγὰς αὐτῆς ταύτης τῆς κρυφῆς καὶ ἀγνώστου ἀρχῆς τῆς Ἐταιρείας, μὲ τὰς χεῖρας μου, μὲ τοὺς πόδας μου, μὲ τὴν γλῶσσαν μου, μὲ ὅλον μου τὸ σῶμα, τὴν ψυχὴν καὶ κατάστασιν, ἐνόσφ ἢ ψυχὴ μου κατοικεῖ εἰς τὸ σῶμα μου. Δέξαι με ἀδελφὸν ἀφιερωμένον εἰς αὐτὸν τὸν ἱερὸν δεσμόν».

Αὐτὸς ἦτο ὁ γεμάτος φλογερὰν φιλοπατρίαν ὄρκος φιλικῶν. Ἀλλὰ διὰ νὰ ὑψωθῆ ἡ Γαλανόλευκος καὶ διὰ νὰ ἀναγεννηθῆ ὁ φοῖνιξ τῆς Ἐλευθερίας,

ἔπρεπε γῆ καὶ θάλασσα νὰ θαφθοῦν μὲ ἄφθονον Ἑλληνικὸν αἷμα.

Ἐπρεπε νὰ ἀντηγήσῃ τὸ τουφέκι τοῦ Παπαφλέσσα καὶ νὰ ἀκουσθῇ στὸ Βαλτέτσι ἡ φωνὴ τοῦ Κολοκοτρώνη.

Ἐπρεπε αἱ γυναῖκες νὰ γίνουν ἀνδρες καὶ νὰ κρημνισθοῦν χορευοντας τὸ χορὸ τοῦ Ζαλόγγου.

Ἐπρεπε οἱ ἄνδρες νὰ γίνουν ἥρωες, νὰ κυριεύσουν μὲ τὰ δρεπάνια τὴν Τριπολιτά, νὰ κατασπρέψουν μὲ τὰ κάρουφλια καὶ τὰ στρατηγήματα τοῦ γέρου τοῦ Μωριά, τὶς φάλαγγες τοῦ Δράμαλη στὰ Δερβενάκια. Ναὶ κύριοι! Μὲ τὰ σπαθιά στὰ χέρια καὶ μὲ τὴν πίστιν εἰς τὴν Πατρίδα καὶ τὸν ἐσταυρωμένον, ἔπρεπε νὰ ὀρμήσουν οἱ ἀθάνατοι ἥρωες τοῦ 21, γιὰ νὰ φυγαδεύσουν τὴν ἡμισέληνον ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα.

Ἀλλὰ δὲν ἦσαν ἀρκετὰ τὰ κατορθώματα ταῦτα τῆς Πελοποννήσου. Ἐπρεπε νὰ φωτίσῃ τὸ Αἰγαῖον ὁ δαυλὸς τοῦ Κανάρη καὶ τὰ πυρπολικά τοῦ Μιαούλη.

Ἐπρεπε νὰ καταστραφοῦν ἡ Χίος καὶ τὰ Ψαρρά, ἡ Κάρπαθος καὶ ἡ Κάσος. Ἐπρεπε νὰ ἐρημωθῇ ἡ Πελοπόννησος καὶ νὰ σπαρῇ μὲ ἄλατι ἀπὸ τὰς ὀρδὰς τοῦ Ἱμπραήμ.

Ἐπρεπε νὰ πέσῃ ἡρωϊκῶς τὸ Μεσολόγγι γιὰ νὰ συγκινηθοῦν αἱ μεγάλαι δυνάμεις καὶ νὰ κατασπρέψουν τὸν στόλον τοῦ Ἱμπραήμ στὸ Ναυαρίνον. Καὶ ἂν ἀκόμα φλέγεσθε νὰ ἀκούσετε περισσοτέρους ἡρωϊσμοὺς τῶν προγόνων μας, μὴν ἀρκεῖσθε μὲ τὸν πανηγυρικὸν τοῦτον λόγον.

Ἀνοίξατε τὴν Ἱστορίαν τοῦ Γένους, καὶ τότε θὰ ἐνόησητε πῶς μεγαλύνονται τὰ Ἔθνη καὶ πότε ἡ νίκη στεφανώνεται τοὺς νικητάς.

Διότι τότε μόνον, καὶ μόνον τότε πιστεύομεν ὅτι αἱ ἀθάνατοι σκιαὶ τῶν ἡρώων τοῦ 21 θὰ εὐφρανθῶσιν, ὅταν μάθουν ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἀποκατέστησε τὰ Ἱστορικά της δίκαια, ἐφόνευσε τὴν Λερναίαν Ὑδραν τῆς πολιτικῆς διχονοίας καὶ ὅτι ζῆ τιμημένη καὶ ΜΕΓΑΛΗ, μεταξὺ τῶν Ἐθνῶν ὀλοκλήρου τῆς γῆς.

Καὶ τώρα ὑπενθυμίζω εἰς τοὺς νεωτέρους Ἑλληνας πῶς ἐξυμνοῦνται οἱ ἡρωϊκοὶ νεκροὶ ὄλων τῶν πολέμων.

Ἐμεῖς, ὡ ἀθάνατοι γιγαντομάχοι τοῦ 21, ὡ τιτᾶνες τοῦ 1912, τοῦ 1913 τοῦ 1940, πιστεύομεν, ὅτι ἡ Ἑλλὰς εἶναι προωρισμένη νὰ ζήσῃ, καὶ θὰ ζήσῃ, διότι τῆς ἀξίζει νὰ ζήσῃ.

Πιστεύομεν ὅτι ἡ νέα γενεὰ τῶν Ἑλλήνων θὰ δημιουργήσῃ μίαν νέαν Ἑλλάδα, πῖθ μεγάλη, πῖθ δοξασμένη Ἑλλάδα δίχως διχόνοιες καὶ πολιτικὰ μίσση. Ἑλλάδα φοβερὴ εἰς τοὺς ἐχθροὺς της καὶ σεβαστὴ εἰς τοὺς φίλους της. Ἑλλάδα λαμπρὴ σὰν τὸν ἥλιον της, ἀθάνατη ὅπως σεῖς, ὡ ἡμίθεοι, καὶ αἰωνία ὅπως ἡ Ἱστορία της.

Πιστεύομεν ἀκόμη ὅτι θὰ ἀναλάμψῃ καὶ ἄλλιν ὁ Ἑλληνικὸς Πολιτισμὸς καὶ ὅτι θὰ εὐτυχήσωμεν νὰ ἴδωμεν τὴν ὀλοκλήρωσιν τοῦ Ἐθνους, τὴν πλήρη ἀποκατάστασιν τῆς φυλῆς, τὴν ἀνατολὴν νέου Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, ἀνταξίου τοῦ πολιτισμοῦ τῆς Ἀρχαίας, Μεσαιωνικῆς, αἰωνίου καὶ ἀθανάτου Ἑλλάδος.

Αἰωνία ἄς εἶναι ἡ μνήμη τῶν ἡρώων.

Ζήτω ἡ 25 Μαρτίου 1821.

Ζήτω τὸ Ἔθνος.

Ζήτω ὁ Βασιλεὺς.

Ζήτω ὁ ἐνδοξὸς Ἑλληνικὸς Στρατός.

Φ.Π. Ρηγάτος. — Ἀθῆναι.

ΣΑΒΒΑ ΜΟΝΑΧΟΥ ΦΙΛΟΘΕΪΤΟΥ

ΕΦΥΜΝΙΟΝ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

(Ἐκ τῆς Ἱστορίας)

Μεταξὺ τῆς Θράκης, Ἡπείρου τε καὶ Θεσσαλίας,
 ὑπάρχει χώρα εὐκλεῆς, σεπτῆς Μακεδονίας.
 Χώρα μακρὰ, χώρα λαμπρὰ, χώρα χαριτωμένη,
 τὸ κάλλος τῆς ὑπερφυῆς, τὸ σχῆμα ὡς τριαίνη.
 Ἡ δόξα μεγαλοπρεπῆς, ἡ μνήμη αἰωνία,
 τὰ ἔργα τῆς ἀθάνατα, ἡ δρᾶσις θαυμασία,
 Ἐν σοὶ ἐξετελέσθησαν μεγάλα γεγονότα,
 πρὸ τοῦ Χριστοῦ καὶ μετ' αὐτὸν καὶ μέχρι τὰ παρόντα.
 Ἐκ σοῦ ἐβλάστησαν πολλοί, ἥρωες παλληκάρια,
 Φίλιπποι καὶ Ἀλέξανδροι Μακεδονικὰ βλαστάρια.
 Χώρα ἡ πολυθρύλλητος καὶ πεπολιτισμένη,
 εἰς πάντα γῆς τὰ πέρατα εἰσαι ἔξακουσμένη.
 Ἐστολισμένη μὲ βουνά, μὲ λόφους καὶ πεδία,
 μὲ λίμνας τε καὶ ποταμούς, μὲ πόλεις καὶ χωρία.
 Τὰ ἄνθη τὰ μυριστικά, τοῦ Μάϊ εὐωδιάζουν,
 καὶ πάντες οἱ λαοὶ τῆς γῆς, τὸ κάλλος σου θαυμάζουν.
 Τὰ πλήθη τῶν μετάλλων σου (1) ἀργύρου καὶ χρυσοῦ,
 ὡς ποταμίσκοι ῥέουσιν ἐκ μέσου τῶν πεδίων.
 Τὰ ὄρη σου τὰ ὑψηλά, μὲ δάση ἔξωσμένα,
 μὲ ὄυακας καὶ ποταμούς εἶναι ἔστολισμένα.
 Ἐκ τῶν ὀρέων δὲ αὐτῶν, ὑπερτερεῖ ὁ Ἄθως,
 Ἀκρόπολις, προπύργιον, οἷος οὐκ ἔστιν ἄλλος.
 Καλλωπισμένος μὲ Μονάς, μὲ σκήτας καὶ κελλία,
 παράδεισος ἐπίγειος, κρηπὶς ὀρθοδοξίας.
 Ἐν ᾧ ὑπάρχουσι πολλὰ ὑπέριμα μουσεῖα,
 ἔνθα φυλάσσονται πολλὰ Βυζαντινὰ πυξία.
 Ἀλλὰ πολλάκις ἔπαθες πατρίς μου γλυκυτάτη,
 κ' αἰχμαλωτίσθης πολλαχῶς, ᾧ νύμφη λαμπροτάτη.
 Πολλάκις ἀντέστησας ἐχθρούς, κατατροπώσασα,
 τὰς μὲν φάλαγγας τὰς στυγεράς, καὶ εἰς μακρὰν διώξασα.
 Ἡ καλουμένη «Σάρισα» λόγχη ἡ τοῦ Φιλίππου,

(1) Ἡ μεταλλευτικὴ, ἰδίως ἐν τῇ χρυσοφόρῳ Μακεδονίᾳ, ἔχει ἴσως τὸ εὐρύτερον μέλλον. Περίπουστον εἶναι τὸ Παγγαῖον ὄρος διὰ τὰ πλούσια τοῦ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου μεταλλεῖα, ἅτινα Φίλιππος ὁ Μακεδὼν συντονώτατα ἐκμεταλλεύων ταῦτα διὰ πολυαρίθμων δούλων ἀπελάμβανεν ἐτησίως 1.000 τάλαντα, ἧτοι 6.000.000 δραχμῶν. Πολυμέταλλος δὲ εἶναι καὶ ἡ Χαλκιδική, ἧτις ἐκ τῶν ἀφθόνων ἐν αὐτῇ μετάλλων Μαδεδχώρια καλεῖται. (Ἐταιρ. ὁ Ἑλληνισμὸς ἐκδ. β'. 1896 ἐν Πειραιεῖ σελ. 30).

φόβον καὶ τρόμον καὶ φυγὴν, ἐχθροῖς γὰρ ἐποιεῖτο.
 Διὸ καὶ οἱ πολέμοι, τρομακτικῶς ὄρωντες,
 «Φάλαγγα Μακεδονικὴν» (2) ὡς ἑξαλλοὶ πηδῶντες.
 Ὁ μέγας μὲν Ἀλέξανδρος, ἐχθροὺς κατατροπώσας,
 κατέκτησε τὰ πέρατα, αὐτοὺς δὲ ἐκδιώξας.
 Τὰ παλαιὰ σου τρόπαια, σεπτὴ Μακεδονία,
 ὑπάρχουν ἀπερίγραπτα, ἐν πάσῃ ἱστορίᾳ.
 Ἀλλὰ νῦν μετὰ Χριστόν, τὰς πολλὰς ἀνδραγαθίας,
 ἃς ὑπέδειξεν ἡμῖν, ὁ λαὸς Μακεδονίας.
 Τίς ποτε θὰ δυνηθῆ, γραφικῶς νὰ ἱστορίσῃ,
 τοὺς θριάμβους ἀκριβῶς, εἰς ἡμᾶς νὰ παραστήσῃ;
 Μετὰ τὴν ἐλεεινὴν πτώσιν φεῦ! τοῦ Βυζαντίου,
 ἢ ἀνδρεία καὶ ἀρετὴ, τοῦ λαοῦ διητηρεῖτο.
 Ἐγεγόνει μὲν καὶ αὐτὴ, δούλη ἢ Μακεδονία,
 καλυφθεῖσα πανταχοῦ ἐν ἀμέτρῳ κατηφεία!
 Ἀλλὰ τότε δὴ, ἔπρεπε κανεὶς νὰ βλέπῃ,
 τοὺς πολλοὺς ἀρματωλοὺς, φέροντας βαρὺ τουφέκι.
 Τότε ὄρη καὶ βουνά, κάθε θάμνος τε καὶ πεύκη,
 περιέκρυπτον ἐκεῖ, ἓνα ὀπλισμένον κλέφτη.
 Καὶ αὐτοί, μετὰ αὐτῶν λειτουργῶν καὶ ἱερέων,
 ἠγωνίζοντο ὁμοῦ, ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὄρέων.
 Μετὰ ἔτη δὲ πολλὰ, ἐξανέτειλεν ἡμέρα.
 ἔθνικῆς μαρμαρυγῆς, τοῦ ἐνδόξου Εἰκοσιέναι!
 Ἐπανεστὴ ἐκ Σερρών, μεγαλόψυχος γεννάδας,
 ἦρος ὁ Ἐμμανουήλ, ὃς τρομάξας τοὺς πασσάδας.
 Μετ' αὐτὸν δὲ ὁ κλεινός, Ἰωάννης τῆς Κασσάνδρας,
 κατασφάζων τολμηρῶς, τοὺς ἐκεῖ Τουρκοπασσάδας.
 Πᾶσα δ' ἢ Χαλκιδική, ἐπανεστὴ θαρσαλέως,
 κατὰ τοῦ αἰμοχαροῦς, πολεμήσασα γενναίως.
 Τὸ θηρίον δὲ αὐτό, ὁ Ἀβδουλ πασσᾶς ἐκεῖνος,
 πολιῶρκει πανταχοῦ, τὴν Κασσάνδρα ἐξ ἡμῶν.
 Ὅμως πίπτ' ἠρωϊκῶς, σθεναρῶς ἀνθισταμένη,
 ἄλωθεισα ὑπ' αὐτοῦ, τοῦ Ἀβδουλ πασσᾶ ἐφένδη.
 Οἱ δὲ κάτοικοι αὐτῆς, κατεσφάγησαν βιαίως,
 μόνος δὲ διασωθεὶς, Ἰωάννης ὁ γενναῖος.

(2) Ἡ Φάλαγξ αὕτη ἀπετελεῖτο ἐξ 24.000 ὀπλιτῶν (φαλαγγιτῶν) ὀπλισμένων διὰ μεγάλων καὶ στοργγύλων χαλκῶν ἀσπίδων, βραχέων ξιφῶν, καὶ ὑπὲρ τὰ 7 μέτρα μακρῶν λογχῶν, τῶν λεγομένων σ α ρ ι σ σ ῶ ν· διηρεῖτο μὲν εἰς 6 τάξεις ἐκ 4.000 ἀνδρῶν, ἐκάστη δὲ τάξις εἰς 4 χιλιαρχίας ἐκ 1.000 ἀνδρῶν. Παρετάσσετο δὲ ἡ Φάλαγξ αὕτη, εἰς βάθος συνήθως 16 ἀνδρῶν καὶ ἀπετελεῖ οὕτω πελώριον ὄγκον σιδηροῦν, κατ' οὐ οὐδεὶς ἠδύνητο ν' ἀντιστῆ.

Μετὰ καὶ τῆς θυγατρὸς καὶ τῆς ἑαυτοῦ συζύγου,
 σπεύδοντες γὰρ νὰ σωθοῦν, διὰ μέσου ἑνὸς πλοίου. (1)
 Εἶτα στὸ εἴκοσι δύο, ἐπανεστῆ ἡ μεγάλη,
 Νάουσα ἡ θρυλληκή, τότε δὴ νὰ ἰδῆτε πάλῃ!
 Ἐγυμμένου τοῦ κλεινοῦ, Ζαφειράκη Καρατάσου,
 ἠγωνίζοντο ὁμοῦ ἀνδρικῶς μετὰ καὶ Γάτσου.
 Καταπλήξαντες σφοδρῶς, πάντας τοὺς τουρκοπασσάδας,
 κατασφάζαντες ἐχθρούς, περὶ τοὺς ὀκτὼ χιλιάδας.
 Ἄλλὰ πίπτ᾽ ἥρωικῶς, Νάουσα ἡ θρυλλουμένη,
 ὑπὸ τῆς μυρμηκίᾳς τῶν ἐχθρῶν πυροπολουμένη!
 Καὶ ἐσφάγη πλυθυσμός, τῶν ἐνδόξων Ναουσσέων,
 γυναικῶν τε καὶ ἀνδρῶν, μετὰ καὶ τινῶν παρθένων.
 Τότε οὖν ἐξετυλίχθη τραγωδία θαυμάσιη,
 κατανυκτικὴ ἐξόχως καὶ ἐκτάκτως τραγικὴ!
 Τραγωδία ἡ ὁποία, δάκρυα γὰρ νὰ κινῆ,
 δάκρυα οὐχὶ αἰσχύνῃς, ἀλλ᾽ ἐνδόξου ἀρετῆς!
 Τότε οὖν πλείστοι παρθένοι, μετὰ πλείστων γυναικῶν,
 φερουσῶν ἐν ταῖς ἀγκάλαις, νήπια τριῶν χρονῶν.
 Ἀπεφάσισαν γενναίως, πᾶσαι ὁμοθυμαδόν,
 νὰ προσενεχθῶσιν ἅπαξ ὀλοκαύτωμ᾽ ἱερόν.
 Προτιμῶσαι νὰ ῥιφθῶσι, πᾶσαι εἰς τὸν ποταμόν,
 καὶ ἀρχίζον θαυμασίως τοῦ «Ζαλόγγου τὸν χορὸν»! (2)
 Ὡ Πατεῖς μου τιμημένη, χωματάκια ἱερά,
 μὲ τὸ αἶμα ζυμωμένα πανταχοῦ αἱματηρά!
 Ἦρωες καὶ παλληκάρια ἠγιάσατε τὴν γῆν,
 παρθενόφυτα βλαστάρια, ἐτιμήσατε αὐτήν!
 Ἐκοκκίνισαν τὰ ὄρη, θόλωσαν κ᾽ οἱ ποταμοί,
 μὲ τὸ αἶμα τὸ δικό σας, ἐκοκκίνισεν ἡ γῆ!
 Αἱ ψυχαὶ δὲ ὧ γενναῖοι, τῆς ἐλευθερίας υἱοί,

(1). Ἄξιον σημειώσεως εἶναι ἡ παροῦσα περίστασις. Ὀλίγον ἀπέχοντος τοῦ πλοίου τοῦ ὡς ἄνω I. X. Χριστοδοῦλου, τὴν γυναῖκα καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ κατέφθασαν Τοῦρκοι. Ὁ I. X. X. ἔριππος ἐκράτει καὶ τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα* ἰδὼν δὲ τοὺς πολεμίους ἀφίππευσε καὶ ἐβίαζε τὴν σύζυγόν του νὰ ἱππεύσῃ μετὰ τῆς θυγατρὸς καὶ νὰ φθάσῃ εἰς τὸ πλοῖον· ἀλλ᾽ ἡ μεγαλόψυχος γυνὴ παρώτρυνε τὸν ἄνδρα νὰ σώσῃ τὴν κόρην καὶ εἶτα ἐπιστρέψας νὰ παραλάβῃ καὶ ταύτην. Μόλις δὲ ὁ σύζυγος μετὰ τῆς θυγατρὸς ἔφθασαν εἰς τὸ πλοῖον, ἰδοὺ καὶ οἱ Τοῦρκοι, οἵτινες ἐπειράθησαν νὰ συλλάβωσι τὴν φιλόστοργον μητέρα, ἀλλ᾽ ἐκείνη φεύγουσα ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐπνίγη, ἵνα μὴ πέσῃ εἰς τὰς χεῖρας τῶν μυσαρῶν ἐχθρῶν. Ἡ ἥρωικὴ γυνὴ ἐκαλεῖτο Ἀνθίτσα.

(2) Ὁ ποταμὸς οὗτος εἰς τὴν νέαν ἐγχώριον φρασσεολογίαν καλεῖται Ἀραπίτσα ὅστις ἔδει ὀρητικῶς πρὸς τὸ βαθὺ λοιπὸν ὄρευμα τούτου εἰς κάθε κύκλον τοῦ χοροῦ ἐκρημνίσθησαν ἅπασαι αἱ γυναῖκες ἀπὸ τῆς πρώτης μέχρι τῆς τελευταίας· καὶ οὕτως ἐλυτρώθησαν ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν μυσαρῶν ἐχθρῶν. Τὸ δὲ τραγοῦδι ἔμεινε ὁ θρύλλος τῆς ἐλευθερίας, «τοῦ Ζαλόγγου ὁ Χορὸς».

πάντως ἐν τῷ παραδείσῳ, κατηυθύνθησαν ἐκεῖ.
 Νάουσα ἐνδοξοτάτη, πᾶσα ἡ Χαλκιδική,
 Ὡ Πατρίς μου γλυκυτάτη, πάντως εἰς' ἐπαινετή. (1)

Ο Μ Ι Λ Ι Α

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΚΑΙ ΙΕΡΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Ἀγαπητοί,

Ἐν τῇ Χριστιανικῇ Ἐκκλησίᾳ, λειτουργία ὀνομάζεται ἡ ὑψίστη καὶ μεγίστη ἐκείνη ὑπηρεσία, τὴν ὁποίαν ὁ μονογενὴς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ Σωτὴρ τοῦ κόσμου, ἐκτελῶν τὸ τελευταῖον ἐπὶ τῆς γῆς πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, προσέφεραν εἰς αὐτούς, ἐν τῷ προσώπῳ δὲ αὐτῶν εἰς πᾶσαν τὴν ἀνθρωπότητα· διότι ἔδωκεν εἰς αὐτούς ὑπὸ τὸν ἄρτον μὲν τὸ ἴδιον σῶμα, ἵνα φάγωσιν, ὑπὸ τὸν οἶνον δὲ, τὸ ἴδιον αἷμα, ἵνα πίωσιν. Ἡ Ἐκκλησία λοιπὸν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐξακολουθεῖ νὰ ἐκτελῇ τὴν λειτουργίαν ταύτην, διότι αὐτὸς ὁ Θεάνθρωπος ἡμῶν Σωτὴρ καὶ Δεσπότης μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν ταύτης εἰς τοὺς Ἀποστόλους αὐτοῦ, παρήγγειλεν, ἵνα καὶ αὐτοὶ πάντοτε ἐξακολουθῶσι ταύτην ἐκτελοῦντες, εἰπὼν «τοῦτο ποιῆτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν».

Καθὼς λοιπὸν αὐτὸς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, τοιοῦτοτρόπως ἐφεξῆς καὶ οἱ θεοὶ Ἀπόστολοι ἐξηκολούθησαν πάντοτε ἐκτελοῦντες, καθ' ἣν ἔλαβον ἐντολήν, τὴν θείαν ταύτην λειτουργίαν, εἰς ἄφεισιν τῶν τοῦ λαοῦ ἁμαρτημάτων.

Ἡ Λειτουργία λοιπὸν εἶναι καθημερινὴ ἐπανάληψις τῆς φοβεράς ἐκείνης θυσίας τὴν ὁποίαν ὁ μονογενὴς τοῦ Θεοῦ Υἱὸς, κατὰ τὴν προαιώνιον τοῦ οὐρανοῦ αὐτοῦ Πατρὸς βουλήν, προσέφεραν, ἵνα ἐξιλεώσῃ τὴν θείαν δικαιοσύνην, καὶ, ἐλευθερώσῃ τὸ ἀνθρώπινον γένος τῆς θείας ὀργῆς, κατὰ τὴν πάλιν αὐτὸ ἄξιον τῆς οὐρανοῦ ἐκείνης μακαριότητος, ἀπὸ τῆς ὁποίας ἐξέπεσε διὰ τῆς προπατορικῆς παρακοῆς. Ἡ λειτουργία λοιπὸν ἀγαπητοί μου, εἶναι ἡ μόνη ἐπὶ τῆς γῆς ἀληθῆς καὶ μυστηριώδους θυσία, δι' ἣς σώζεται ὁ ἄνθρωπος, ἡ λειτουργία ἀποτελεῖ τὴν κορωνίδα τῆς δόξης, τῆς εὐσπλαχνίας καὶ τῆς ἀγάπης τοῦ παναγίου Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπον. Οἱ ἐν τῷ νῶν παριστάμενοι χριστιανοί, κατὰ τὸν καιρὸν τῆς θείας λειτουργίας, ἔχουσι χρέος ἀπαραίτητον νὰ ἴστανται μετὰ μεγίστης προσοχῆς, κατανύξεως, εὐλαθείας καὶ φόβου Θεοῦ, καὶ νὰ συνενδύωσι μετὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὸν νοῦν αὐτῶν, καθικετεύοντες τὸν Κύριον θερμῶς περὶ παντός, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου εὐχεται ἡ Ἐκκλησία, ἐκτείνοντες πρὸς πάντας τὴν ἀγάπην αὐτῶν, καὶ πρὸς τοὺς οικείους καὶ ξέ-

(1) Πολλοὶ δυστυχῶς ἀγνοοῦσι τὴν ἱστορίαν τῆς πολυθρῶλλου Μακεδονίας καὶ μάλιστα ἐκ τῶν κατοικοῦτων ἐν αὐτῇ. Πρέπει δὲ Ἕλληνας φιλόπατρις νὰ ἀναγνώσῃ τὴν ἱστορίαν αὐτῆς, διὰ νὰ μάθῃ τὰς θυσίας, τοὺς ἀγῶνας, τοὺς θριάμβους καὶ πᾶσαν τὴν δρᾶσιν αὐτῆς, ἣνπερ ἐξήγαγεν ἐπὶ πολλῶν αἰῶνων περιόδους, ἀγωνιζομένη πάντοτε ὑπὲρ τῆς δόξης αὐτῆς. Τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰ τρόπαια, ἅπερ ἐξετέλεσε π. Χριστοῦ ἐπὶ Φιλίππου τοῦ Μακεδόνα, καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου, ἐπίσης καὶ τοὺς ἀγῶνας καὶ τὴν δρᾶσιν μετὰ Χριστοῦ κ.λ.π.

νους, και παρόντας και ἀπόντας, και φίλους και ἐχθρούς· διότι οἱ πάντες εἴμεθα μέλη ἐνός και τοῦ αὐτοῦ σώματος, τοῦ ὁποίου κεφαλὴ εἶναι ὁ Κύριος και Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός.

Ἡ θεία και ἱερὰ Λειτουργία διαιρεῖται εἰς τρία ἀδιαίρετα πρὸς ἀλληλα μέρη, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ μὲν πρῶτον ὀνομάζεται προσκομιδὴ, ἣτις γίνεται τελευτῶντος τοῦ Ὁρθρου, Προσκομιδὴ δὲ λέγεται διότι ὁ ἱερεὺς προετοιμάζει τὰ πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ μυστηρίου τῆς θείας Λειτουργίας ἀπαιτούμενα· και διότι κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους οἱ χριστιανοί, συναθροισθέντες εἰς προσευχὴν ἐν τοῖς ἱεροῖς ναοῖς, ἔφερον μεθ' ἑαυτῶν ἄρτον και οἶνον και προσεκόμεζον ταῦτα ἐπὶ τῆς ἐν τῷ ἁγίῳ Βήματι προθέσεως· ἐκ τῶν προσκομιζομένων δὲ τούτων ἄρτων και οἴνου ἐλάμβανεν ὁ ἱερεὺς και ἐπολεῖ τὴν προσκομιδὴν, ἢ προσκομιδὴ δέ, τουτέστιν ἢ ἐκ τῶν προσφορῶν παρασκευη τῶν τιμίων δώρων κατὰ τοὺς πρώτους τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας αἰῶνας, ἐγένετο, ψαλλομένου τοῦ Χερουδικοῦ ὕμνου, ὁπότε και οἱ κατηχούμενοι ἐξήρχοντο πλέον τοῦ ναοῦ, και αἱ θύραι αὐτοῦ ἐκλείοντο. Κατὰ δὲ τὸν τέταρτον αἰῶνα ὁ μέγας Πατὴρ ἡμῶν Βασίλειος, και μετ' αὐτὸν ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ὤρισαν τὴν ἐκτέλεσιν τῆς προσκομιδῆς πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς θείας Λειτουργίας, ὅπως οὕτω καταστήσωσι τὴν Λειτουργίαν συντομωτέραν.

Τὸ δὲ δεύτερον μέρος καλεῖται Λειτουργία τῶν κατηχουμένων, ἣτις ἀρχεται ἀπὸ τοῦ «Εὐλογημένη ἢ Βασιλεία» και καταπαύει εἰς τὸ: «ἔσοι κατηχούμενοι προέθετε» και τὸ τρίτον ὀνομάζεται Λειτουργία τῶν πιστῶν, περιλαμβάνον τὸ ἐπίλοιπον τῆς θείας Λειτουργίας μέχρι τέλους αὐτῆς. Τὰ τρία ταῦτα μέρη ἀποτελοῦσιν, ὡς ἐκ τοῦ ἀντικειμένου αὐτῶν, ἐν ὅλῳ συνε-

χῆς και ἀδιαίρετον, διότι τὸ μὲν πρῶτον μέρος ἀποτελεῖ, οὕτως εἶπεῖν, τὴν προπαρασκευὴν, τὸ δὲ δεύτερον τὴν ἐξακολούθησιν και συνέχειαν, και τὸ τρίτον, ὅπερ και τὸ κυριώτερον και μᾶλλον, οὐσιώδες, τὴν ἐκτέλεσιν και συμπλήρωσιν αὐτοῦ τοῦ μυστηρίου τῆς θείας εὐχαριστίας.

Ὁ ἱερεὺς ἀρχεται τῆς Λειτουργίας διὰ τῆς ἐκφωνήσεως τῶν λέξεων τούτων: «Εὐλογημένη ἢ βασιλεία τοῦ Πατρὸς, και τοῦ Υἱοῦ, και τοῦ ἁγίου Πνεύματος». Ἡ ἐκφωνησις αὕτη, διδάσκει, πάντας τοὺς ἐν τῷ ναῷ ὄντας ὀρθοδόξους χριστιανούς, ὅτι ὀφείλουσι ν' ἀπαλλάξωσιν ἑαυτοὺς ἀφ' ὅλων τῶν γηϊνῶν και σαρκικῶν λογισμῶν και κινήσεων και νὰ δοξάσωσι μετὰ καθαρῆς νοῦς και καρδίας, ἐλευθέρως ἀπὸ πάσης ματαιότητος, τὴν οὐράνιον και αἰώνιον Βασιλείαν τῆς παναγίας Τριάδος, και ὅτι ὅλα ἡμῶν τὰ διανοήματα και τὰς αἰσθήσεις ὀφείλομεν μετὰ φόβου και εὐλαβείας πολλῆς ν' ἀφιερῶσωμεν εἰς ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον πρόκειται τὰ ὅλα ἡμῶν ν' ἀκούσωσι, και οἱ ὀφθαλμοὶ νὰ ἴδωσι, και τὸ πνεῦμα νὰ κατανοήσῃ, ὀδηγούμενοι πάντοτε διὰ τῶν δρωμένων τούτων και αἰσθητῶν εἰς τὰ νοερά και ἀόρατα.

Ἐπειδὴ δὲ τὸ μυστήριον τῆς θείας Λειτουργίας δὲν εἶναι μόνον ἀνάμνησις τῆς γεννήσεως και τῶν παθῶν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, ἀλλὰ συνάμα και ἱκεσία και δέησις θερμὴ πρὸς τὸν Θεόν, ὑπὲρ ἀφέσεως τῶν ἡμετέρων ἁμαρτημάτων, και τῆς ἀπαλλαγῆς ἡμῶν ἀπὸ διαφόρων θλίψεων και περιστάσεων, διὰ τοῦτο μετὰ τὸ «Εὐλογημένη ἢ Βασιλεία,» προσκαλοῦνται παρὰ τοῦ ἱερέως ἢ διακόνου οἱ ἐν τῷ ναῷ συνθηροισμένοι χριστιανοί, ἵνα ἐν εἰρήνῃ ἀναπέμψωσι πρὸς τὸν Κύριον διαφόρους δέησεις και ἱκεσίας· μετ' εἰρήνης δέ, διότι ἀνευ εἰρήνης οὐδεμία δέησις ἢ προσευχή, οὐδὲ αἴτησις δύναται ποτε νὰ γείνη

εὐπρόδεκτος παρὰ τῷ Σωτῆρι Θεῷ καὶ νὰ εἰσακουσθῆ παρ' αὐτοῦ. Ἡ ἔκτενης δὲ ἰκεσία τῶν εἰρηνικῶν, δέκα διαφόρους πρὸς τὸν Θεὸν περιλαμβάνει δεήσεις, αἰτινες ἀποδεικνύουσι τὸ μέγεθος, τὴν ἀγιότητα, καὶ τὸ πλάτος τῆς τῶν χριστιανῶν εὐαγγελικῆς ἀγάπης, ἣτις ὀφείλει νὰ ἐκτείνηται εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Διὰ τοῦτο ἐν τῇ ἔκτενῃ ταύτῃ ἰκεσία, δεόμεθα τοῦ Κυρίου ὑπὲρ πασῶν τῶν ἀγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, ὑπὲρ τῶν πνευματικῶν καὶ πολιτικῶν ἡμῶν ἀρχόντων, ὑπὲρ πάσης πόλεως, χώρας καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς, ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων καὶ εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν, ὑπὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων, νοσοῦντων, αἰχμαλώτων... καὶ τελευταίον καθικετεύομεν αὐτόν, ἵνα βοηθῆ, σώζῃ, ἐλεῆ καὶ διαφυλάττῃ ἡμᾶς τῇ αὐτοῦ θείᾳ χάριτι ὡς ὁ μόνος ὢν δίκαιος, ἀγαθός, φιλόανθρωπος καὶ παντοδύναμος ἐπισφραγίζομεν δὲ τὰς δεήσεις ταύτας διὰ τοῦ γλυκυτάτου ὀνόματος τῆς Κυρίας ἡμῶν Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἀγίων, πρῶτον μὲν, πρὸς δόξαν καὶ τιμὴν αὐτῶν, δεύτερον δέ, ὅπως ἀναμνησκόμενοι καὶ ἡμεῖς τὴν καθαρότητα καὶ ἀγνότητα τῆς ἀρετῆς καὶ τὸν θερμότητα καὶ ἔνθεον αὐτῶν ζῆλον, καὶ ἔχοντες αὐτοὺς καὶ ἡμεῖς ἐν τῷ ἡμέτερῳ βίῳ οὐ μόνον παράδειγμα, ἀλλὰ καὶ μεσίτας πρὸς τὸν Θεόν, ἀφιερῶσωμεν καὶ παραθέσωμεν ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν ἡμῶν τὴν ζωὴν Χριστῷ τῷ Θεῷ.

Τὴν διὰ τῶν αἰτήσεων τούτων ἔκφρασις τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἡμῶν ἀγάπης ἀμέσως διαδέχεται ἡ ἔκφρασις τῆς πρὸς τὸν Θεὸν ἀγάπης· διότι μετὰ τὰς αἰτήσεις ταύτας ψάλλωσιν οἱ ψάλται τὰ ἀντίφωνα, ἢ τοὺς δύο ψαλμούς, δι' ὧν εὐλογεῖται, ὑμνεῖται, καὶ δοξολογεῖται, τὸ δεδοξασμένον, ὑπερῦμνητον καὶ ὑπερευλογημένον τοῦ Θεοῦ γλυκυτάτου καὶ πανυπεράγιον θεῖον

ὄνομα, ἐπισφραγίζομεν δὲ ταῦτα μὲ τὸν θεολογικώτατον ἔκείνον ὕμνον πρὸς τὸν μονογενῆ Υἱὸν καὶ Λόγον τοῦ Θεοῦ, τὸν ὁμοούσιον τῷ Πατρὶ καὶ τῷ ἀγίῳ Πνεύματι.

Διὰ τοῦ ὕμνου τούτου ἀναγγέλλεται εἰς τοὺς ἐν τῷ ναῷ προσερχομένους χριστιανούς ἡ ἐνσάρκωσις τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἡ ἐμφάνισις αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. Διὰ τοῦτο μετὰ τὸν ὕμνον τούτον ἀκολουθεῖ ἀμέσως ἡ λεγομένη μικρὰ εἰσοδος τοῦ εὐαγγελίου, ἣτις ἐξεικονίζει συμβολικῶς τὴν εἰς τὸν κόσμον εἰσοδὸν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅποτε ἤρξατο νὰ κηρύττῃ καὶ νὰ διδάσκῃ τὸ θέλημα τοῦ οὐρανοῦ αὐτοῦ Πατρός, περιάγων πᾶσαν πόλιν καὶ κώμην. Αἱ δὲ πρὸ τοῦ Εὐαγγελίου φερόμεναι λαμπάδες εἰκονίζουσι τοὺς ἱεροὺς Ἀποστόλους, τοὺς ὁποίους ἀπέστειλεν ὁ Κύριος εἰς τὸν κόσμον, ἵνα φωτίσωσι καὶ διδάξωσι πάντας τοὺς ἀνθρώπους διὰ τῆς διδασχῆς καὶ διδασκαλίας αὐτῶν. Ἔχουσι δὲ χρέος πάντες οἱ ἐν τῷ ναῷ προσευχόμενοι χριστιανοὶ κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην βλέποντες ἔμπροσθεν τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν ἐν εἰκόνι πορευόμενον τὸν Σωτῆρα καὶ Αὐτρωτὴν παντὸς τοῦ κόσμου, νὰ ἴστανται μετὰ πολλοῦ φόβου καὶ εὐλαθείας, μετὰ πολλῆς προσοχῆς καὶ εὐρήνης· καθικετεύοντες αὐτὸν μετὰ θερμῆς πίστεως καὶ κατανώξεως, νὰ εὐσπλαγχνισθῆ καὶ αὐτοὺς καὶ νὰ ἐπιχέῃ τὸ θεῖον αὐτοῦ ἔλεος ἐπὶ τὰς ἀσθενούσας καὶ κατατραυματισμένας αὐτῶν ψυχάς, καὶ καθοδηγήσῃ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν θεῶν αὐτοῦ ἐντολῶν.

Διὰ τοῦτο καὶ ἡ φιλόστοργος ἡμῶν Μήτηρ Ἐκκλησία, γνωρίζουσα τὰς ἀδυναμίας καὶ ἑλλείψεις ἡμῶν, φροντίζει πάντοτε νὰ διεγείρῃ ἐν ἡμῖν, τὴν πρέπουσαν πρὸς τοῦτο προσοχὴν καὶ εὐλάβειαν, διέταξε νὰ ἐκφωνῶνται μεγάλη τῇ φωνῇ ὑπὸ τοῦ ἱερέως ἢ τοῦ διακόνου, αἱ λέξεις αὐ-

ται, «Σοφία, ὄρθοι». Οὐδένα δὲ ἄλλον σκοπὸν ἔχει ἢ Ἐκκλησία ἢ ὄρσασα τὴν ἐκφώνησιν τῶν λέξεων τούτων, ἢ γὰρ ἐξαναγκάσῃ διὰ τούτων τοὺς ἐν τῷ ναῷ παρευρισκομένους Χριστιανούς, γὰρ φυλάττωσι τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν καθαρὰν ἀπὸ παντὸς ματαίου διαλογισμοῦ, τὸ δὲ σῶμα ἐν εὐπρεπεὶ στάσει καὶ ἐλευθέρων ἀπὸ πάσης ἀμαρτωλοῦ κινήσεως· συλλογίζομενοι ὅτι ἴστανται ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, ὅστις εἶναι ἢ ἐπουράνιος σοφία, ἣτις διὰ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου ἐνίκησε σύμπαντα τὸν κόσμον. Διὰ τοῦτο μετὰ τὴν ἐκφώνησιν τῶν λέξεων «Σοφία, ὄρθοι», ψάλλομεν τὸ Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν Χριστῷ κ.λ.π., ἀκούοντες δὲ ταῦτα ὀφείλομεν ἀμέσως νὰ κλινώμεν ἐν πολλῇ ταπεινώσει καὶ εὐλαβείᾳ τὸ γόνυ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, νὰ προσκυνήσωμεν Χριστῷ τῷ Σωτῆρι καὶ Θεῷ ἡμῶν, τῷ νοερῶς παρόντι καὶ βλέποντι πάσας τὰς ἀσθενείας καὶ ἀνάγκας καὶ ἐπιθυμίας καὶ σκέψεις καὶ θλίψεις ἡμῶν καὶ ἀπὸ θαθέων ψυχῆς νὰ κράζωμεν ἅπαντες νοερῶς μετὰ τῶν ψαλλόντων «Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ».

Μετὰ δὲ τὴν μικρὰν εἰσοδὸν, ψάλλουσιν οἱ ψάλται τὸ ἀπολυτικίον καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, ὡς καὶ τοῦ ἁγίου, εἰς ὃν καθιέρωται ὁ ναὸς ἐν ᾧ τελεῖται ἡ Λειτουργία. Ἐν δὲ τῷ ἁγίῳ Βήματι ὁ ἱεραργῶν, ἰστάμενος ἐνώπιον τῆς ἁγίας Τραπεζῆς δέεται πρὸς τὸν πανάγαθον Θεόν, ὅπως προσδέξῃται ἐκ στόματος ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν τὸν τρισάγιον ὕμνον καὶ ἐπισκέψῃται ἡμᾶς ἐν τῇ χρηστότητι αὐτοῦ...

Μετὰ δὲ τὸ πέρασ τῆς εὐχῆς ταύτης, ὁ ἱερεὺς ἀμέσως ἐκφωνεῖ ταῦτα «ὅτι ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ...» οἱ δὲ ψάλται μετὰ τὴν ἐκφώνησιν ταύτην, ἀρχονται ἀμέσως ψάλλοντες τὸ «Ἄγιος ὁ Θεός, ...» Ὁ τρισάγιος οὗτος ὕμνος λέγεται καὶ ἀγγελι-

κός· διότι συνετέθη ἐκ τοῦ ὕμνου ἐκείνου, ὃν ὁ προφήτης Ἡσαΐας ἰδὼν ἐν δράματι τὰ Σεραφίμ ἰστάμενα κύκλῳ τοῦ θρόνου τῆς δόξης τοῦ Κυρίου, ἤκουσεν ἀδόκονον παρ' αὐτῶν «Ἄγιος, Ἄγιος, Ἄγιος, Κύριος Σαβαώθ»· φανερώνει δὲ ὁ ὕμνος οὗτος τὰ τρία τῆς παναγίας Τριάδος πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἡμεῖς ἐγνωρίσαμεν διὰ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Ὅθεν καὶ ἡμεῖς οἱ γῆϊνοι, ἐξομοιούμενοι πρὸς τὰ χυλα ἐκεῖνα ἅγια Πνεύματα, ἀνυψούμεθα νοερῶς διὰ τῆς πίστεως καὶ εὐλαβείας εἰς τὸ ὕψος τῆς θεωρίας τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, δοξολογοῦμεν Θεὸν τὸν Πατέρα, ἅγιον καὶ δίκαιον ἐν ταῖς ἐπαγγελίαις αὐτοῦ, Θεόν, Υἱὸν ἰσχυρόν, συντρίψαντα τὸ κράτος τοῦ ἄδου καὶ τοῦ θανάτου, Θεόν, τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, ἀθάνατον, τὸ τελοῦν τὴν σωτηρίαν ἡμῶν καὶ δωρούμενον ἡμῖν ζωὴν τὴν ἀθάνατον. Εὐθύς δὲ μετὰ τὸν Τρισάγιον ὕμνον, ὁ διάκονος ἢ ὁ ἱερεὺς διὰ τῆς ἐκφωνήσεως «Πρόσχωμεν», ἐπικαλεῖται τὴν προσοχὴν τῶν παρευρισκομένων ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ πιστῶν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου, διὰ τὴν ἐπιστήσιν τὴν ὀφειλομένην ταύτην προσοχὴν ἔχει ἀπαράιτητον ἀνάγκην ἐσωτερικῆς εἰρήνης, διὰ τοῦτο ὁ ἱερεὺς ἀμέσως μετὰ τὸν διάκονον ἐξαιτεῖται ταύτην παρὰ τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς εὐλογίας αὐτοῦ καὶ διὰ τῆς πρὸς τὸν λαὸν ἐπιφωνήσεως «Εἰρήνη Πᾶσι». Καθὼς δὲ πρὸ τοῦ ὁ Σωτὴρ ἡμῶν νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὸ κήρυγμα τῆς οὐρανόθεν αὐτοῦ διδασκαλίας ἐξαπέστειλε τὸν μέγαν προφήτην καὶ Πρόδρομον Ἰωάννην, κηρύττοντα μετάνοιαν καὶ διδάσκοντά πάντας, ἵνα προετοιμασθῶσιν εἰς τὴν ὑποδοχὴν τοῦ Θεοῦ Λόγου, τοῦ εὐαγγελίου τῆς ζωῆς, εἰρήνης καὶ σωτηρίας· τοιοῦτοτρόπως καὶ νῦν ἡ Ἐκκλησία, προπαρασκευάζουσα, ἡμᾶς τὰ τέκνα αὐτῆς εἰς τὴν ἀκράσιν τῶν ἀναγνωσθησομένων ἀποστολικῶν καὶ εὐαγγελικῶν πε-

ρικοπῶν κηρύσσει εἰς πάντας μεγάλην προσοχήν καὶ τελείαν εἰρήνην, δηλαδὴ κάθαρσιν νοῦς καὶ καρδίας ἀπὸ παντὸς ἐξωτερικοῦ περισπασμοῦ, καὶ ἀπὸ πάσης τυχόν ἐν ἡμῖν ἐσωτερικῆς ταραχῆς· ἔχομεν λοιπὸν χρέος ἀπαραίτητον πάντες οἱ χριστιανοί, ὅταν εὐρισκώμεθα εἰς τὴν θεῖαν λειτουργίαν, πρῶτον μὲν νὰ καθικετεύωμεν νοερῶς τὸν Σωτῆρα ἡμῶν καὶ Θεὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ἵνα καταξιώσῃ ἡμᾶς ἐν εἰρήνῃ καὶ ἀγάπῃ ν' ἀκούσωμεν καὶ κατανοήσωμεν τὰ ῥήματα τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, τῶν εὐαγγελιζομένων καὶ ἐπαγγελλομένων τὰ ἀγαθὰ, δεῦτερον δὲ διὰ νὰ ἀκούσωμεν τὰ ἀναγιγνωσκόμενα Ἀποστολικά τεμάχια μετὰ τσαύτης προσοχῆς, καθὼς θὰ ἠκούαμεν αὐτὸν τὸν ἅγιον Ἀπόστολον, εὐαγγελιζόμενον καὶ κηρύττοντα ἡμῖν τὴν ὁδὸν τῆς σωτηρίας, καὶ διδάσκοντα τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν καὶ καθοδηγοῦντα ἡμᾶς εἰς τὴν ἐργασίαν τῶν ἀρετῶν. Ἀναγιγνωσκομένου τοῦ Ἀποστόλου, ὁ ἱερεὺς ἱστάμενος ἐνώπιον τῆς ἁγίας Τραπέζης εὐχεται πρὸς τὸν φιλόανθρωπον Δεσπότην, ἵνα ἐλλάμψῃ τὸ ἀκήρατον φῶς τῆς θεογνωσίης αὐτοῦ ἐν ταῖς καρδίαις τῶν πιστῶν, καὶ νὰ διανοίξῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς διανοίας ἡμῶν εἰς τὴν κατανόησιν τῶν εὐαγγελικῶν αὐτοῦ κηρυγμάτων. Καθικετεύει δὲ καὶ ἵνα ἐμπνέῃ εἰς ἡμᾶς τὸν φόβον τῶν μακαρίων αὐτοῦ ἐντολῶν καὶ καταξιώσῃ ἡμᾶς, ἵνα τὰς σαρκικὰς ἐπιθυμίας καταπατήσαντες, μετέλθωμεν τοῦ λοιποῦ πνευματικῆν πολιτείαν καὶ φρονούντες καὶ πράττοντες πᾶν τὸ ἀρεστὸν αὐτῷ. Μετὰ δὲ τὴν τοῦ Ἀποστόλου ἀνάγνωσιν, ψάλλεται τὸ Ἀλληλοῦτα. Τοῦτο ὁ ἱερεὺς διὰ τῶν ἐκφωνήσεων «Σοφία, ὀρθοί, ἀκούσωμεν τοῦ Ἁγίου Εὐαγγελίου, Εἰρήνη πᾶσι», προτρέπει ἡμᾶς ἵνα μετὰ μεγίστης προσοχῆς, εἰρήνης καὶ εὐλαβείας, ὀρθὸν ἔχοντες καὶ τὸ σῶμα, καὶ τὸν νοῦν, καὶ τὴν καρδίαν ἡμῶν νὰ ἀκροαζώμεθα οὐ-

τω τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ εὐαγγελίου ὡς νὰ ἠκούαμεν αὐτὸν τὸν Ἰῶν τοῦ Θεοῦ, τὸν οὐράνιον διδάσκαλον καὶ Θεὸν ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, διδάσκοντα ἡμᾶς τὸ θέλημα τοῦ οὐρανοῦ αὐτοῦ Πατρὸς καὶ εὐαγγελιζόμενον ἄφεισιν ἁμαρτιῶν καὶ σωτηρίαν. Διὰ τοῦτο ἐὰν λειτουργῇ καὶ ἄρχιερεὺς, βγάζει τὸ μέγα ὠμοφρόριον καὶ τὴν μίτραν, εἰς σημεῖον ἄκρας ταπεινώσεως καὶ ὑπακοῆς εἰς τὸν λαλοῦντα μέγαν διδάσκαλον καὶ ποιμενάρχην καὶ Σωτῆρα Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ ἵσταται μετὰ μεγάλης προσοχῆς ἐν τῇ ὥρα ἡ πύλῃ, εὐλαδῶς ἀκούων τῆς εὐαγγελικῆς ἀναγνώσεως τὰ ῥήματα.

Μετὰ δὲ τὴν τοῦ Εὐαγγελίου ἀνάγνωσιν, οἱ ψάλται ψάλλουσι τὸ «Δόξα σοι, Κύριε δόξα σοι». Τοῦτο δὲ καὶ πάντες οἱ ἐν τῷ ναῷ ὄντες ὀφείλουσι νὰ ἐπαναλαμβάνωσι νοερῶς, εὐχαριστοῦντες μετὰ θαυμάτης ἐγκαρδίου εὐγνωμοσύνης, ὅτι κατηξίωσεν ἡμᾶς, καίτοι ἀναξίους, ν' ἀκούσωμεν τὸν θεὸν αὐτοῦ λόγον καὶ τὴν φωνὴν τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου, τὸ ὁποῖον ἐδίδαξεν ἡμᾶς τὴν ἀληθῆ θεογνωσίαν καὶ ἡλευθέρωσε τοὺς σκότους, τῆς πλάνης, καὶ τῆς ἁμαρτίας, συνάμα δὲ καὶ καθικετεύοντες αὐτόν, ἵνα ἀποστείλῃ ἡμῖν πνεῦμα μετανοίας, καὶ πνεῦμα φόβου Θεοῦ, ὅπως διέλθωμεν τὸ ἐπίλοιπον τῆς ἐφημέρου ζωῆς ἡμῶν ἀπηλλαγμένοι παντὸς πειρασμοῦ, καὶ ὀρατῶν καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν.

Μετὰ ταῦτα ἄρχονται ἀμέσως ἐκφωνούμεναι ὑπὸ τοῦ ἱερέως ἢ τοῦ διακόνου ἑκτενεῖς δεήσεις καὶ ἱκεσίαι, ἀνταποκρινόμεναι πρὸς τὰς ἀνάγκας τῶν διαφόρων μελῶν τῆς Ἐκκλησίας, ζώντων τε καὶ τεθνεώτων, κληρικῶν τε καὶ λαϊκῶν, καθικετεύομεν δὲ δι' αὐτῶν τὸν Κύριον, ὅπως ἐλεήσῃ ἡμᾶς κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους αὐτοῦ καὶ καταπέμψῃ τοὺς οἰκτιρμούς αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν, τὸν ἀπεκδεχόμενον παρ' αὐτοῦ τὸ μέγα καὶ

πλούσιον ἔλεος. Μετὰ δὲ τὴν διπλὴν ἐκτε-
νῆ ἱκεσίαν προσκαλοῦνται οἱ κατηχούμε-
νοι, ἵνα ἀναπέμψωσι τὰς πρὸς τὸν Κύριον
εὐχὰς αὐτῶν διὰ τῶν λέξεων. «Ἐῤῥῆσθε
οἱ κατηχούμενοι τῷ Κυρίῳ...» διότι πλη-
σιάζει ὁ καιρὸς, καθ' ὃν οὗτοι ὀφείλουσι
νὰ ἐξέλθωσι τοῦ ναοῦ. Ἐπειτα δέ, διὰ τῶν
λέξεων «οἱ πιστοὶ ὑπὲρ τῶν κατηχουμένων
δεηθῶμεν», παρακινεῖ πάντας τοὺς ἐν τῷ
ναῷ πιστοὺς, ἵνα καὶ αὐτοὶ καθικετεύσω-
σι νοερῶς τὸν Κύριον ὑπὲρ τῶν κατηχου-
μένων, ὅπως αὐτοὺς ἐλεήσῃ, καὶ φωτίσῃ
τὸν νοῦν αὐτῶν νὰ ἐννοήσωσι τὸν λόγον
τῆς ἀληθείας, ἀποκαλύψῃ αὐτοῖς τὸ Εὐ-
αγγέλιον τῆς δικαιοσύνης, καὶ καταξιώσῃ
αὐτοὺς διὰ τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος νὰ συγ-
καταλεχθῶσιν ἐν τῇ χορείᾳ τῶν πιστῶν,
ἐκ τῶν ὁποίων ἀποτελεῖται ἡ ἁγία αὐτοῦ
Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία.
Μολονότι, ἀφ' ὅτου ὁ νηπιοβαπτισμὸς ἐ-
πετράπη, ἐξέλιπε πλέον ἡ τάξις τῶν κα-
τηχουμένων ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, πάντες δὲ οἱ
ἐν ταῖς Ἐκκλησίαις τοῦ Θεοῦ συνερχόμε-
νοι εἰς προσευχὴν, εἰσὶ βεβαπτισμένοι διὰ
τῆς τοῦ ἁγίου Πνεύματος χάριτος πεφωτι-
σμένοι, εἰσὶ δηλαδὴ πιστοί, ἡ Ἐκκλησία
ὅμως ἐξακολουθεῖ καὶ πάλιν νὰ ἐπαναλαμ-
βάνῃ πάντοτε ἐν τῇ θεῇ Λειτουργίᾳ τὰς
ὑπὲρ τῶν κατηχουμένων δεήσεις ταύτας,
διὰ δύο λόγους. Πρῶτον, διότι πρέπει νὰ
τηρητῆται ἀμετάβλητος καὶ ὅλως ἀπαραποι-
ητος ἡ ἀρχαία τάξις τῆς θείας καὶ ἱερᾶς
Λειτουργίας, καὶ δεύτερον, διότι ἡ Ἐκ-
κλησία διὰ τῶν ἐκφωνήσεων τούτων θέλει
νὰ ἀποδείξῃ συμβολικῶς, ὅτι καὶ τώρα ἐτι-
υπάρχουσι μεταξὺ τῶν χριστιανῶν πολλοί,
ἀλλ' αἱ σκέψεις, οἱ λόγοι καὶ τὰ ἔργα αὐ-
τῶν εἰσὶ τοιαῦτα, ὥστε δὲν δύνανται νὰ
παρευρεθῶσιν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ φρι-
κτοῦ τούτου μυστηρίου.

Διὰ τοῦτο λοιπὸν καὶ ἡμεῖς, ἀγαπητοί
μου ἀδελφοί, ὅταν ἀκούωμεν τὰς ὑπὲρ

τῶν κατηχουμένων ἐκφωνήσεις, ὀφείλο-
μεν, νὰ ἐξετάζωμεν ἀκριβῶς ὅλην τὴν ζω-
ὴν καὶ τὴν συνείδησιν ἡμῶν ἐνώπιον τοῦ
τὰ πάντα γινώσκοντος καὶ ὀρώντος Θε-
οῦ, νὰ εἶδωμεν ἐὰν εἴμεθα ἀξιοὶ νὰ πα-
ρασταθῶμεν εἰς τὴν θεῖαν ταύτην καὶ
ἀναίμακτον θυσίαν· ἐὰν δὲ εὐρωμεν ἡμᾶς
αὐτοὺς ὑστερημένους τῶν διαλογισμῶν,
λόγων καὶ ἔργων δι' ὧν οἱ ἀληθεῖς πιστοὶ
στολιζονται, ὀφείλομεν οὐχὶ νὰ ἐξέλθωμεν
τοῦ ναοῦ, ἀλλὰ νὰ ὁμολογήσωμεν ἐνώπιον
τοῦ Θεοῦ τὰς πληγὰς τῶν ἡμετέρων ἀμαρ-
τημάτων, καὶ μετὰ θερμῆς πίστεως, καὶ
συντριβῆς καρδίας νὰ ζητήσωμεν παρὰ
τοῦ φιλανθρώπου Κυρίου, τὴν ἄφεσιν αὐ-
τῶν καὶ νὰ μετανοήσωμεν, διότι ἐὰν δὲν
ποιήσωμεν οὕτως, τὸ ἐν τῷ ναῷ τελούμε-
νον μυστήριον ἀντὶ ἰλασμοῦ καὶ σωτηρίας
θέλει γίνῃ εἰς κατάκρισιν καὶ ἀσθηροτέ-
ραν καταδίκην ἡμῶν, ἐπειδὴ τολμῶμεν
καὶ ἐμβλέπωμεν διὰ πονηρῶν καὶ ἀκαθάρ-
των ὀφθαλμῶν εἰς τὸ προκείμενον πανάγι-
ον Σῶμα καὶ Αἷμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ, καὶ ἀκούωμεν διὰ μεμολυ-
σμένων ὠτων τὰ φρικτὰ ἐκεῖνα ῥήματα,
ἐνώπιον τῶν ὁποίων καὶ ἄγγελοι ἐξίσταν-
ται καὶ τρέμουσιν. Οὐαὶ δὲ εἰς ἐκεῖνον
ὅστις μετὰ ἀδιαφορίας, χωρὶς φόβου Θε-
οῦ, εὐλαβείας, προσοχῆς καὶ ἀγάπης ἴ-
σταται ἐν τῇ φοβερᾷ ὥρᾳ τῆς θείας Λει-
τουργίας, διότι θέλει κατακριθῆ ἐν τῇ φο-
βερᾷ ἡμέρᾳ τῆς δευτέρας τοῦ Σωτῆρος ἡ-
μῶν Παρουσίας μετὰ τῶν ἀπίστων. Αἱ ὑ-
πὲρ τῶν κατηχουμένων λοιπὸν ἐκφωνή-
σεις, χρησιμεύουσιν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ὡς
ἀφορμὴ μετανοίας διὰ τοὺς πιστοὺς, καὶ
διὰ τοῦτο δὲν πρέπει οὔτε νὰ παραλείπων-
ται οὔτε νὰ λέγωνται συντόμως, διότι ὁ
ποιῶν τοῦτο ἀμαρτάνει βαρέως.

Ἡ Λειτουργία τῶν πιστῶν ἀρχεται διὰ
τῆς ἐκφωνήσεως τοῦ ἱερέως ἢ τοῦ διακόνου
«ὄσοι πιστοί...» παρατείνεται δὲ μέχρι

της ἀπολύσεως. Ὁ διάκονος λοιπόν, ἱστάμενος ἔξω τοῦ ἁγίου Βήματος, προσκαλεῖ μεγάλη τῆ φωνῆ τοὺς πιστοὺς εἰς δέησιν διὰ τῶν ὀλίγων μὲν τούτων, ἀλλ' ἐμφαντικωτάτων λέξεων. «Ὅσοι πιστοί, ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν ἀντιλαβοῦ σῶσον κ.λ.π.». Εὐθύς δὲ πάλιν μετὰ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ ἱερέως ἐπαναλαμβάνει καὶ πάλιν τὴν αὐτὴν αἴτησιν, ἐπισφραγίζων αὐτὴν ἐκάστοτε διὰ τῆς λέξεως «σοφία». Τοῦτο δὲ σημαίνει, ὅτι πάντες οἱ ἐν τῷ ναῷ προσευχόμενοι χριστιανοί, ὀφείλουσι νὰ ἐπιβάλλωσιν εἰρήνην καὶ εἰς τὸν νοῦν καὶ εἰς τὴν ψυχὴν αὐτῶν καὶ οὕτω νὰ καθικετεύωσιν ἐπιμόνως καὶ θερμῶς τὸν Κύριον, διότι πρόκειται ἐνώπιον αὐτῶν νὰ ἐκτελεσθῇ τὸ ἀκατάληπτον ἐκείνο καὶ μέγα μυστήριον, τὸ ὁποῖον ἡ προαιώνιος τοῦ Θεοῦ σοφία, πρόωρισε διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Ἡ λέξις λοιπὸν σοφία, ἀναγγέλλει, οὕτως εἰπεῖν, τὴν ἔναρξιν τοῦ μυστηρίου τῆς θείας εὐχαριστίας, καὶ προτρέπει τοὺς χριστιανούς, ἵνα παρασκευάσωσι πρὸς τοῦτο καὶ τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν καὶ τὸ σῶμα αὐτῶν.

Μετὰ δὲ τὴν τοῦ ἱερέως ἐκφώνησιν «δπως, ὑπὸ τοῦ κράτους σου πάντοτε φυλαττόμενοι...» ψάλλουσιν οἱ ψάλλται τὸν λεγόμενον Χερουδικὸν ὕμνον, διὰ τοῦ ὁποῖου προτρέπονται οἱ ἐν τῷ ναῷ χριστιανοί, μυστικῶς εἰκονίζοντες, ὅπως ἀποθέμενοι πᾶσαν διωτικὴν μέριμναν, προετοιμάσωσι τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν, διὰ νὰ ὑποδεχθῶσι τὸν Βασιλέα τῶν βασιλευόντων, τὸν Ἰδὸν τοῦ Θεοῦ, ὅστις γενόμενος διὰ τὴν ἀπειρον καὶ ἀμέτρητον αὐτοῦ φιλανθρωπίαν ἀνθρωπος, ἔρχεται ἤδη, ὡς ἀμνὸς ἄκακος, εἰς τὸ ἐκϋῶσιον πάθος καίτοι χιλιάδες ἀγγέλων, καὶ μυριάδες ἀρχαγγέλων, ἀοράτως αὐτὸν δορυφοροῦσιν, ἠδύναντο νὰ διαφυλάξωσιν ἀπὸ τῆς κακίας τῶν

ἀνθρώπων ἀβλαβῆ. Ὅταν δὲ ψάλλωσιν «ὡς τὸν Βασιλέα» τότε γίνεται ἡ μεγάλη λεγομένη εἰσοδος τῶν ἁγίων δώρων, ἧτις ἐξεικονίζει συμβολικῶς τὴν ἀπὸ τοῦ Σταυροῦ ἀποκαθήλωσιν τοῦ ἀσπίλου καὶ ἀχράντου σώματος τοῦ Σωτῆρος καὶ τὴν μεταφοράν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ Γολγοθᾶ εἰς τὸν τάφον. Εἰς τὴν στιγμὴν ταύτην, ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ διάκονος παριστάνουσι ἀγαπητοί, τὸν εὐσχήμονα Ἰωσήφ μετὰ τοῦ Νικοδήμου, οἵτινες, καθελόντες ἀπὸ τοῦ ξύλου τοῦ Σταυροῦ τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ μεταφέρουν αὐτὸ ἀπὸ τοῦ Γολγοθᾶ εἰς τὸν πλησίον κείμενον κῆπον, ἐν ᾧ ἦν τάφος λελαξευμένος. Ὁ ἐπὶ τῶν ὤμων τοῦ διακόνου προσαρτώμενος ἀἴρ καὶ τὰ λοιπὰ ἱερά· Ἄμφια, δι' ὧν τὰ ἄγια δῶρα καλύπτονται, ἐξεικονίζουσι τὴν καθαρὰν ἐκείνην σινδόνα καὶ τὰς λοιπὰς θρόνας, δι' ὧν περιετύλιξαν τὸ ἀχραντὸν σῶμα τοῦ Κυρίου. Ἡ δὲ κατάθεσις τῶν ἁγίων τούτων δώρων ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης, ἧτις κυρίως ἐξεικονίζει τὸν κῆπον τοῦ Ἰωσήφ, ἐν ᾧ ἦν τὸ μνημεῖον, σημαίνει τὸν ἐνταφιασμὸν τοῦ παναγίου Σώματος τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ ἱερεὺς, καταθέτων τὰ ἄγια ἐπὶ τοῦ ἠπλωμένου ἀντιμνησοῦ, τὸ ὁποῖον θεωρεῖται ὡς τύπος καὶ εἰκὼν συμβολικῆ αὐτοῦ τοῦ ζωοδόχου τάφου τοῦ Κυρίου, ἀναγιγνώσκει εὐλαδῶς τὸ τροπάριον τοῦτο· «ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ...» Καθὼς δὲ ὁ Ἰωσήφ καὶ ὁ Νικόδημος ἐκάλυψαν τὴν θύραν τοῦ μνημείου διὰ λίθου, οὕτω καὶ ὁ ἱερεὺς καλύπτει ἀμέσως τὰ τίμια δῶρα διὰ τοῦ ἀέρος. Εἰς σύμβολον δὲ τῆς κουστῶδίας τῶν στρατιωτῶν, τὴν ὁποῖαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροί παρέταξαν εἰς φρουρὰν παρὰ τὸν τάφον τοῦ Κυρίου, ἐνταῦθα κλείεται ἀμέσως ἡ ὥραία Πύλη καὶ τὸ καταπέτασμα. Ἐπειδὴ δὲ ἡ στιγμὴ καθ' ἣν τελεῖται ἡ μεγάλη τῶν ἁγίων εἰσοδος εἶναι ἡ καταλληλοτέρα, ὁ-

φείλομεν πάντες οἱ ἐν τῷ ναῷ προσευχόμενοι χριστιανοί, νὰ συνενώσωμεν καὶ τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν, καὶ μιᾶ φωνῇ νὰ ζητήσωμεν παρὰ τοῦ Θεοῦ τὴν θεραπείαν τῶν διαφόρων ἡμῶν ἀναγκῶν. Ὁρῶντες δὲ ἔμπροσθεν ἡμῶν παρισταμένην τὴν ζωηρὰν ταύτην τῶν παθῶν καὶ τοῦ θανάτου τοῦ Σωτήρος ἡμῶν εἰκόνα, ὀφείλομεν νὰ σκεπτόμεθα ὅτι ταῦτα πάντα ὑπέμεινεν ἔκουσίως ὁ Κύριος διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν. Ὅταν δὲ ἀκούωμεν τὸν ἱερέα καὶ τὸν διάκονον ἐκφωνοῦντας κατὰ τὴν εἰσοδὸν ταύτην τό, «πάντων ἡμῶν μνησθεῖη Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ,» τότε καὶ ἡμεῖς, πρέπει νὰ κλίνωμεν ἐν ἄκρᾳ ταπεινώσει, καὶ μεγάλη εὐλαβείᾳ, καὶ πολλῷ τῷ φόβῳ τὴν κεφαλὴν, καὶ νὰ ἐπιφωνώμεν νοερώς ἅπαντες ἐν εἰλικρινεῖ μετανοίᾳ, καὶ ἐν πλήρει συντριβῇ καρδίας καὶ θερμῇ πίστει, ὡς ὁ μετανοῶν ἐκεῖνος ληστῆς ἀπὸ τοῦ Σταυροῦ, πρὸς τὸν φιλόανθρωπον Κύριον «μνήσθητί μου Κύριε ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου» καὶ ὡς αἱ μυροφόροι ἐκεῖναι τὸ πάλαι γυναῖκες, νὰ προσφέρωμεν εἰς τὸν ἐνταφιαζόμενον Σωτήρα ἡμῶν, ὡς μύρα εὐώδη καὶ εὐπρόσδεκτα, ὅσον ἄγιον, ἔργα ἀρετῆς, καὶ ἔργα ἀγάπης.

Ἡ ἁγία Μήτηρ ἡμῶν Ἐκκλησία προνοοῦσα ὑπὲρ ἡμῶν τῶν πνευματικῶν αὐτῆς τέκνων, ποιικιλτρόπως ἐφρόντισε νὰ διορίσῃ, ἵνα εὐθὺς μετὰ τὴν κατάθεσιν τῶν τιμίων δώρων ὁ διάκονος ἢ ἑλλείψαι τούτου, ὁ ἱερεὺς, ὡς ἀπὸ μέρους πάντων τῶν χριστιανῶν, ἀναπέμπῃ μετ' εὐλαβείας πολλῆς πρὸς τὸν Κύριον ἐξ διαφόρους αἰτήσεις. Διὰ τῆς πρώτης αἰτήσεως ζητοῦμεν παρὰ τοῦ φιλοανθρώπου Σωτήρος καὶ Θεοῦ ἡμῶν, ἵνα δοηθῆσῃ ἡμᾶς νὰ διέλθωμεν ὅλην τὴν ἡμέραν ἐν Χριστιανικῇ τελειότητι καὶ ἀγνότητι, τηροῦντες μὲν ἀκριβῶς καὶ ἐκπληροῦντες ἀνελλιπῶς πάσας τὰς ἐντολάς τοῦ Σωτήρος καὶ τὰς δια-

τάξεις τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, βιοῦντες δὲ ἐναρέτως, εἰρηνικῶς καὶ ἀναμαρτήτως. Διὰ δὲ τῆς δευτέρας αἰτήσεως καθιετούμεν τὸν πανάγαθον Θεὸν ἵνα ἐξαποστείλῃ εἰς ἡμᾶς ἄγγελον ἐξ οὐρανοῦ, ὅπως οὗτος ἐμπνέῃ καὶ εἰς τὸν νοῦν, καὶ εἰς τὴν καρδίαν καὶ τὴν ψυχὴν ἡμῶν, τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ἀγάπην καὶ ὁδηγῇ καὶ διαφυλάτῃ ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς κακοῦ, καθοδηγῶν ἀεὶ ἀσφαλῶς εἰς τὴν εὐθείαν καὶ σωτήριον ὁδὸν τῆς ἀρετῆς.

Διὰ τῆς τρίτης αἰτήσεως ζητοῦμεν παρὰ τοῦ Θεοῦ, ἵνα συγχωρήσῃ πάσας ἡμῶν τὰς ἐν λόγῳ, ἔργῳ, καὶ κατὰ διάνοιαν πεπραγμένας ἀμαρτίας. Διὰ τῆς τετάρτης αἰτήσεως παρακαλοῦμεν καὶ καθιετούμεν τὸν πανάγαθον Θεόν, ἵνα αὐτός, ὁ θέλων πάντας ἀνθρώπους σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν, ὁ προνοῶν ἀεὶ περὶ πάντων καὶ ὁ τὰ πάντα συντηρῶν καὶ γιγνώσκων, καὶ τὰ πάντα πρὸς τὸ ἐκάστου συμφέρον οἰκονομῶν, χορηγήσῃ εἰς ἡμᾶς μὲν πᾶν ὅ,τι νομίζει ἀναγκαῖον, καλὸν καὶ συμφέρον καὶ συντελοῦν εἰς τε τὴν ψυχικὴν σωτηρίαν· εἰς δὲ τὸν λοιπὸν κόσμον νὰ ἐξαποστείλῃ πνεῦμα ἀγάπης ἐξ ἧς γεννᾶται ἡ εἰρήνη καὶ πᾶν ἀγαθόν. Διὰ τῆς πέμπτης δὲ αἰτήσεως ζητοῦμεν παρὰ τοῦ οὐρανοῦ ἡμῶν Πατρὸς καὶ Θεοῦ, ἵνα μὴ μόνον ταύτην τὴν ἡμέραν, ἀλλὰ καὶ πάσας τὰς ἡμέρας ὅσας ἤθελεν εὐδοκῆσῃ ἢ αὐτοῦ ἀγαθότης νὰ χαρίσῃ εἰς ἡμᾶς, καταξίωσῃ νὰ διέλθωμεν ὡς ἀληθεῖς χριστιανοί, συνδεδεμένοι τῷ συνδέσμῳ τῆς εὐαγγελικῆς ἀγάπης, τῆς ὁμοιοῦς καὶ τῆς εἰρήνης, καὶ νὰ εἶμεθα πάντοτε ἑτοιμοὶ νὰ μετανοήσωμεν ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας, ἐὰν ποτὲ ἠθέλομεν ἐκ συνεργείας τοῦ μισοκάλου διαβόλου, ὑποπέσῃ εἰς οἰανδήποτε ἀμαρτίαν.

Διὰ δὲ τῆς ἕκτης αἰτήσεως παρακαλοῦμεν θερμῶς τὸν Κύριον, ὅπως ὄχι μόνον τὴν ζωὴν, ἀλλὰ καὶ τὰ τέλη αὐτῆς χαρίσῃται ἡμῖν

ἀπηλλαγμένα πάσης ὀδύνης καὶ πόνου καὶ θλίψεως καὶ τρόμου καὶ ἀισχύνης, τὰ ὁποῖα δοκιμάζουσιν ἐν ὧρα τοῦ θανάτου πάντες οἱ μὴ καλῶς καὶ θεαρέτως ζήσαντες καὶ μὴ μετανοήσαντες ἀμαρτωλοί· διὰ τοῦτο ἐπισυνάπτομεν προσέτι εἰς τὴν αἴτησιν ταύτην καὶ τὴν δέησιν, ὅπως ὁ Θεὸς καταξιώσῃ ἡμᾶς νὰ δώσωμεν καλὴν ἀπολογίαν ἐνώπιον τοῦ φοβεροῦ ἐκείνου δήματος, ἐφ' οὗ, καθήμενος ἐν δόξῃ ὁ νῦν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν σφαγιαζόμενος καὶ ἐνταφιαζόμενος Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, θέλει κρίνει ἐν τῇ δευτέρᾳ αὐτοῦ παρουσίᾳ πάντας ζώντάς τε καὶ νεκρούς. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Κύριος ἡμῶν διέταξεν, ἵνα πάντοτε πᾶσαν αἴτησιν ἡμῶν παρὰ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ποιῶμεν, διὰ τοῦτο ἡ Ἐκκλησία διέταξεν εὐθὺς μετὰ τὸ πέρας τῶν αἰτήσεων τούτων ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ. «Διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ Μονογενοῦς σου Υἱοῦ...». Ἐπειτα δὲ στρεφόμενος ὁ ἱερεὺς πρὸς τὸν λαόν, εὐλογεῖ καὶ εὐχεται αὐτῷ εἰρήνην, ἐπιφωνῶν «Εἰρήνη πᾶσι». Ταύτην δὲ τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ἀμοιβαίαν ἀγάπην καὶ ὁμόνοιαν, συνιστῶν καὶ ὁ διάκονος εἰς πάντας τοὺς παρισταμένους πιστοὺς, ἐκφωνεῖ ἀμέσως μετὰ τὸν ἱερέα ταῦτα· «Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους ἵνα ἐν ὁμοίᾳ ὁμολογήσωμεν.» Συνιστάται δὲ εἰς τοὺς πιστοὺς ὑπὸ τοῦ ἱερέως καὶ διακόνου εἰρήνη, ἀγάπη καὶ ὁμόνοια, διότι αὐταὶ εἶναι αἱ βάσεις καὶ τὸ θεμέλιον τῆς Χριστιανικῆς πίστεως. Ἄνευ τῆς ἀγάπης οὐ μόνον ἡ πίστις ἡμῶν καὶ ἡ προσευχὴ καὶ πᾶσα ἄλλη ἀρετὴ καὶ θυσία εἶναι νεκρά, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ ἐκχυνόμενον ἤδη ὑπὲρ ἡμῶν πανάγιον αἷμα τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν μένει ἐπίσης ἀνωφελές καὶ ἀχρηστον. Ὅθεν, ἐπειδὴ πρόκειται νὰ ὁμολογήσωμεν παρρησιᾶ τὴν εἰς τὸν Χριστὸν πίστιν ἡμῶν, διὰ τοῦτο ὀφείλομεν πρότερον νὰ ἔχωμεν ἐπὶ τούτῳ ἐν ἡμῖν εἰρήνην καὶ ἀγάπην, αἱ ὁποῖαι εἶναι τὸ

μόνον ἀληθές σημεῖον τοῦ ἀληθοῦς Χριστιανοῦ, ἄλλως οἱ λόγοι τῆς ὁμολογίας ἡμῶν θέλουσιν ὁμοιάζει πρὸς χαλκὸν ἤχοῦντα καὶ κύμβαλον ἀλαλάζον.

Διὰ τοῦτο εἰς τοὺς ἀρχαίους χρόνους, εὐθὺς μετὰ τὴν ρηθεῖσάν ἐκφώνησιν, οἱ ἐν τῷ ναῷ παρευρισκόμενοι πιστοί, πρὸς δεβαίωσιν τῆς βασιλευούσης ἐν αὐτοῖς ἀμοιβαίας εἰρήνης, ἀγάπης καὶ ὁμονοίας, ἠσπάζοντο ἀλλήλους, ἀλλ' ἐφ' οὗτου ἡ πίστις καὶ ὁ ζήλος, καὶ ἡ ἀγάπη τῶν Χριστιανῶν ἐψυχράνθη, καὶ ἤρξαντο σπανιώτερον νὰ προσέρχωνται εἰς τὴν θείαν καὶ ἱερὰν Κοινωνίαν, ἔπαυσε καὶ ἡ ἀγία αὐτῆ συνήθεια καὶ περιωρίσθη ὁ ἀσπασμὸς οὗτος μόνον μεταξὺ τῶν συλλειτουργούντων ἱερέων, οἵτινες, προσκυνήσαντες κατὰ τὴν τάξιν τὰ κεκαλυμμένα τίμια δῶρα, ἀσπάζονται ἀλλήλων τὰς χεῖρας, τοῦ μὲν προσφωνοῦντος «ὁ Χριστὸς ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν», τοῦ δὲ ἐπιφωνοῦντος, «καὶ ἔστι καὶ ἔσται...»

Μετὰ τὴν ρηθεῖσάν ἐκφώνησιν ἀμέσως οἱ ψάλλται ὡς ἀπὸ προσώπου πάντων τῶν πιστῶν, ὁμολογοῦσι μετὰ θαυμάτης κατανύξεως τὴν ἐγκάρδιον αὐτῶν πρὸς τὸν ἐν Τριάδι Θεὸν πίστιν καὶ ἀγάπην, ψάλλοντες «Πατέρα Υἱὸν καὶ ἅγιον Πνεῦμα, Τριάδα ὁμοούσιον καὶ ἀχώριστον.» Τελουμένης δὲ τῆς ἱερᾶς Λειτουργίας ὑπὸ πολλῶν ἱερέων, καὶ ἐνῶ γίνεται ἐν τῷ ἱερῷ ὁ ἐν Χριστῷ ἀσπασμὸς μετὰ τῶν ἱεουργούντων, τότε οἱ ψάλλται, ὡς ἀπὸ μέρους πάντων, ὑπόσχονται τὴν ὀφειλομένην πρὸς τὸν Κύριον καὶ Σωτῆρα ἀγάπην, ψάλλοντες τὰ ἱερὰ ταῦτα λόγια. «Ἀγαπήσω σε, Κύριε ἡ ἰσχύς μου, Κύριος στερέωμά μου, καὶ καταφυγὴ μου καὶ ρύστης μου.» Ψαλλομένου τοῦ ἱεροῦ τούτου ὕμνου, οἱ ἐν τῇ θείᾳ Λειτουργίᾳ παρευρισκόμενοι Χριστιανοί, μὴ δυνάμενοι πλέον δημοσιᾶ διὰ τοῦ ἐν Χριστῷ ἀσπασμοῦ νὰ δεῖξωμεν καὶ ἐπι-

πράκτως τὴν χριστιανικὴν ταύτην ἀγίαν ἀγάπην, ὀφείλομεν ἐν τῇ ἱερᾷ ταύτῃ σιγῇ μὴ νὰ ἐφαρμόζωμεν ἐν ἑαυτοῖς τοῦλάχιστον τὸ θεῖον τοῦτο παράγγελμα, ἀποδιώκοντες ἕκαστος καὶ ἀπὸ τοῦ νοῦ καὶ ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτοῦ πᾶν μίσος, πᾶσαν ἐχθρὰν, καὶ πᾶσαν κακίαν πρὸς τὸν πλησίον ἡμῶν, ἵνα τοιουτοτρόπως δυνηθῶμεν ἀξίως καὶ ἀκατακρίτως νὰ ὁμολογήσωμεν ἀμέσως τὴν πίστιν ἡμῶν. Ἡ Ἐκκλησία δὲ θέλουσα νὰ καταστήσῃ ἔτι: μᾶλλον συντονωτέραν τὴν προσοχὴν ἡμῶν εἰς τὴν ἀκρόασιν τῶν θείων καὶ ὑψηλῶν τῆς Χριστιανικῆς ἡμῶν πίστεως ἀληθειῶν, ὥρισεν ἵνα, ἀμέσως μετὰ τὸ πέρας τοῦ ὕμνου τούτου, ὁ διάκονος ἀναφωνῇ μεγάλη τῇ φωνῇ. «Τὰς θύρας, τὰς θύρας, ἐν σοφίᾳ πρόσχωμεν.» Αἱ λέξεις αὗται, τὰς θύρας, τὰς θύρας, οὕτως ἐπιτακτικῶς ἐπαναλαμβάνονται, ἀναφέρονται εἰς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι εἰς τοὺς ἀρχαίους χρόνους ἦσαν διωρισμένοι διὰ νὰ προσέχωσι καὶ ἐπιτηρῶσι τὰς θύρας τοῦ ναοῦ, μὴ ἐπιτρέποντες πλέον εἰς οὐδένα ὄχι μόνον κατηχούμενον, ἀλλ' οὐδὲ πιστόν, μήτε εἰσελθεῖν, μήτε ἐξελθεῖν τοῦ ναοῦ καθ' ὄλον τοῦτον τὸν καιρὸν, κατὰ τὸν ὅποιον οὕτω λαμπρῶς ὁμολογεῖται ἡ πίστις ἡμῶν, καὶ ἐπιτελεῖται τὸ μέγα μυστήριον τῆς θείας ἀναφορᾶς. Μετὰ δὲ τὴν ἐπιτακτικὴν ταύτην τοῦ διακόνου ἐκφώνησιν, εὐθὺς ὁ ἱερεὺς ἱστάμενος μετὰ φόβου πολλοῦ ἐνώπιον τῆς ἀγίας Τραπέζης, (ἐννοῶ τὸν ἱερέα ὅστις αἰσθάνεται τί ἐκτελεῖ τὴν σιγμὴν ἐκείνην) ἐπισείων ἀνωθεν τῶν τιμῶν δώρων τὸν ἀέρα καὶ λέγων μυστικῶς τὸ σύμβολον τῆς πίστεως. Ὁ ἄηρ δὲ ἐπισείόμενος ἀνωθεν τῶν ἀγίων δώρων, ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸν σεισμὸν τὸν κατὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ γενόμενον, καὶ τὸν φόβον ἐκείνον καὶ μέγαν τρόμον ἐξεικονίζει, ἔστις κατέλαθε τοὺς φυλάσσοντας τὸν Ζωο-

δόχον τάφον τοῦ Σωτῆρος στρατιώτας, ἀφ' ἑτέρου δὲ σημαίνει τὴν ἀνωθεν ἐπὶ τῶν προκειμένων τιμῶν δώρων καταβαίνουσαν ζωοποιὸν καὶ παντοδύναμον πνοὴν καὶ χάριν τοῦ ζωαρχικοῦ παναγίου Πνεύματος. Ἐξω δὲ τοῦ τεροῦ Βήματος ἐν τῇ ναῷ, προπαρασκευασθέντες ἅπαντες οἱ πιστοὶ διὰ τοῦ συνδέσμου τῆς πρὸς ἀλλήλους εἰρήνης, ἀγάπης καὶ ὁμοιοῦς, ἀρχεται ἀμέσως ὁ προϊστάμενος, ὡς ἀπὸ προσώπου πάντων τῶν παρισταμένων, νὰ ἀναγινώσῃ μεγάλη τῇ φωνῇ ἀργῶς, καὶ εὐκρινῶς τὸ ἱερὸν Σύμβολον τῆς πίστεως, τὸ ὁποῖον, περιλαμβάνει πάντα τὰ δόγματα τῆς ὀρθοδόξου Χριστιανικῆς ἡμῶν ἀγίας πίστεως, καὶ διακρίνει τοὺς ἀληθεῖς ὀρθοδόξους, ἀπὸ τῶν μελῶν πάσης ἄλλης Χριστιανικῆς κοινότητος μὴ ὀρθοδόξου, καὶ αἰρετικῆς ἢ σχισματικῆς θρησκείας.

Τοῦ συμβόλου δὲ ἀναγινωσκομένου, πάντες οἱ ἐν τῇ ναῷ παριστάμενοι Χριστιανοί, ὀφείλουσι νὰ παρακολουθῶσι νοερῶς μετὰ φόβου, εὐλαδίας τε καὶ προσοχῆς μεγάλης τὸν ἀναγινώσκοντα, ἐπαναλαμβάνοντες ἅπαντες λέξιν πρὸς λέξιν καθ' ἑαυτοὺς τὴν ἀληθῆ ἐκείνην ὁμολογίαν ἣτις ἀποτελεῖ τὸ θεμέλιον τῆς ἡμετέρας ἀμώμου πίστεως. Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν δὲ τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως, ὁ διάκονος μεγάλη τῇ φωνῇ ἐκφωνεῖ μετ' εὐλαδίας τὰς λέξεις ταύτας. «Στῶμεν καλῶς, στῶμεν μετὰ φόβου, πρόσχωμεν τὴν ἀγίαν ἀναφορὰν ἐν εἰρήνῃ προσφέρειν.»

Ἡ ἐκφώνησις αὕτη σημαίνει ὅτι, ἐπειδὴ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ σφραγίζεται καὶ προσφέρεται θυσία ὑπὲρ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν, διὰ τοῦτο, ἐὰν καὶ ἡμεῖς θέλωμεν νὰ λάβωμεν μέρος κοινωνῶν εἰς τὴν ἀναίμακτον ταύτην θυσίαν, ὀφείλομεν ὄχι μόνον τὴν καρδίαν ἡμῶν ν' ἀπαλλάξωμεν ἀπὸ πάσης ἐχθρᾶς, μίσους καὶ φθόνου, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ σῶμα

ἡμῶν νὰ δώσωμεν τὴν προσήκουσαν, εὐπρεπή καὶ εὐσχήμονα στάσιν, ἱστάμενοι μετὰ πολλῆς τῆς εὐλαθείας καὶ τοῦ σεβασμοῦ, μὴ διαταράττοντες τὴν προσέυχην, καὶ τὴν τελετὴν τοῦ θεοῦ μυστηρίου πηγαινοερχόμενοι, ἢ συνομιλοῦντες πρὸς ἀλλήλους. Εὐθύς δὲ μετὰ τὴν ρηθεῖσαν ἐκφώνησιν ψάλλονται αἱ ἐξῆς λέξεις, «ἐλεον εἰρήνης θυσίαν αἰνέσεως.» Τοῦτο δὲ σημαίνει, ὅτι ἡμεῖς εἰς τὴν πρόσκλησιν ταύτην, καθὼς καὶ εἰς ὅλας τὰς διατάξεις καὶ προτροπὰς τῆς Ἐκκλησίας, ὀφείλομεν πάντοτε ν' ἀπαντῶμεν ταῦτα. Καὶ Κύριε, ἡμεῖς ἔχομεν καὶ ἀγάπην καὶ εἰρήνην, ἡμεῖς δεικνύομεν καὶ ἔλεος καὶ ἐπιείκειαν καὶ εὐσπλαγγνίαν πρὸς ἀλλήλους, ἰδοὺ ἡ μόνη θυσία αἰνέσεως καὶ εὐχαριστίας τὴν ὁποίαν καὶ μόνην ἡμεῖς τολμῶμεν νὰ προσφέρωμεν αὐτὴν εἰς τὸν Σωτῆρα καὶ Θεὸν ἡμῶν. Ὁ δὲ ἱερεὺς ἀκούων τὴν εὐσεβῆ ταύτην τῶν πιστῶν προθυμίαν, στρέφεται εὐθύς πρὸς τὸν λαὸν καὶ εὐλογεῖ αὐτοὺς διὰ τῶν Ἀποστολικῶν τούτων λόγων. «Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἀγίου Πνεύματος εἴη μετὰ πάντων ἡμῶν.» Ἡμεῖς δὲ ἀντεπυχόμεθα τὰ αὐτὰ οὐράνια καὶ σωτηρία ἀγαθὰ καὶ εἰς αὐτὸν διὰ τῶν ἐξῆς λέξεων. «Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου.» Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἱερεὺς βλέπων πλησιάζουσαν τὴν ἱεράν καὶ μυστηριώδη ἐκείνην στιγμήν, καθ' ἣν, ἐπερχομένη ἀοράτως ἡ τοῦ παναγίου Πνεύματος χάρις, μεταβάλλει τὰ προκείμενα εἰς σῶμα καὶ αἷμα Χριστοῦ, κελεύει πάλιν τοὺς πιστοὺς, ἵνα ἀνυψώσῃ καὶ τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν ἀπὸ τῆς γῆς καὶ τῆς ματαιότητος πρὸς τὸν Θεόν, τὸν ἐν οὐρανῷ οἰκοῦντα, λέγων. «Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας.» Ἀμέσως δὲ ὁ ψάλτης, ἀντὶ πάντων τῶν λοιπῶν πιστῶν, ἐπιφωνεῖ μετὰ συντόνου προθυμίας. «Ἐχομεν πρὸς τὸν Κύρι-

ον,» δηλαδὴ λέγομεν καὶ διαβεβαιούμεν καὶ ἐπισήμως κηρύττομεν, ὅτι πάντες καὶ τὴν καρδίαν καὶ τὴν διάνοιαν ἡμῶν ἔχομεν πρὸς τὸν Κύριον, καὶ οὐχὶ εἰς τὴν γῆν καὶ θιωτικὰς μερίμνας. Ἀφοῦ δὲ διὰ τῆς ὁμολογίας ἡμῶν ταύτης ὁ ἱερεὺς βεβαιωθῆ περὶ τῆς ἡμῶν πρὸς τὸν Θεὸν πλήρους καὶ τελείας ἀφοσιώσεως, τότε τοὺς μὲν πιστοὺς παρακινεῖ, ἵνα ἀναπέμψωσι τὰς δεούσας δοξολογίας καὶ εὐχαριστίας πρὸς τὸν ἐν Τριάδι Θεόν, λέγων. «Εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ» αὐτὸς ἄρχεται εὐθύς τῆς ἱερουργίας τοῦ μυστηρίου τῆς θείας εὐχαριστίας. Τότε ὁ χορὸς τῶν ψαλτῶν, ψάλλει ὡς ἀπὸ προσώπου πάντων τῶν πιστῶν, τὸν ὕμνον τοῦτον. «Ἄξιον καὶ δίκαιόν ἐστι, προσκυνεῖν Πατέρα, Υἱὸν καὶ ἅγιον Πνεῦμα, Τριάδα ὁμοούσιον καὶ ἀχώριστον.»

Τοῦτου δὲ τοῦ ὕμνου ψαλλομένου, ὁ ἱερεὺς δοξάζει τὴν ἀπειρον τοῦ Θεοῦ μεγαλειότητα, ἀκριθμῶν τὰ θαυμάσια αὐτοῦ ἔργα καὶ εὐχαριστεῖ τὴν ἀπειρον αὐτοῦ ἀγαθότητα διὰ τὰς ἀπείρους καὶ ἀνεκδιηγήτους εὐεργεσίας, γνωστὰς καὶ ἀγνώστους, φανεράς καὶ ἀφανεῖς, τὰς ὁποίας ἔδειξε καὶ εἰς τὴν δημιουργίαν τοῦ κόσμου καὶ τῶν ἀνθρώπων, καὶ εἰς τὴν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας καὶ ἀπολυτρώσεως ἡμῶν πρόνοιαν καὶ εἰς τὴν λειτουργίαν ταύτην, τὴν ὁποίαν εὐδοκεῖ καὶ καταξιοῖ νὰ δέχεται ἐκ τῶν χειρῶν τῶν ἱερουργούντων, καίτοι παρεστήκασιν αὐτῇ χιλιάδες Ἀρχαγγέλων καὶ μυριάδες ἀγγέλων, τὰ ἑξαπτέρυγα, πολυόμματα, μετάρσια καὶ πτερωτὰ Χερουβὶμ καὶ Σεραφίμ. Ἐπειτα δὲ μὴ δυνάμενος, οὕτως εἰπεῖν, δι' ἀπορίαν ἀνθρωπίνων λόγων ν' ἀποδώσῃ τὸν προσήκοντα εἰς τὸν Θεὸν αἶνον ἀπομιμεῖται καὶ αὐτὸς τὰ ἐν οὐρανῷ ἐκεῖνα τάγματα καὶ εἰς ἐπήκοον ὅλης τῆς Ἐκκλησίας ἐκφωνεῖ ταῦτα. «Τὸν ἐπινίκιον ὕμνον ἄδοντα, δοῶντα, κε-

κραγότα και λέγοντα». Αί λέξεις αὗται οὐχί ἀπλῶς και ὡς ἔτυχεν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἐτέθησαν, ἀλλ' ἀνάγονται εἰς τὰ τέσσαρα ἐκεῖνα ζῶα, τὰ ὁποῖα ἐν δράματι ὁ προφήτης Ἰεζεκιήλ εἶδεν, ἐξεικονίζοντα συμβολικῶς, τὸν ἄνθρωπον, τὸν λέοντα, τὸν μόσχον και τὸν αἰετόν, ὡς τύπος τῶν τεσσάρων Εὐαγγελιστῶν. Ἐκ τούτων λοιπὸν τὸ μὲν ἄδοντα ἀνάγεται εἰς τὸν αἰετόν, τὸ δὲ βῶντα εἰς τὸν μόσχον, τὸ κεκραγότα εἰς τὸν λέοντα και τὸ λέγοντα εἰς τὸν ἄνθρωπον.

Τούτων ἐκφωνουμένων τῶν λέξεων ὑπὸ τοῦ ἱερέως, ὁ διάκονος, ἐφάπτεται διὰ τοῦ ἀστερίσκου σταυροειδῶς τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ δισκαρίου. Τοῦτο δὲ σημαίνει ὅχι μόνον, ὅτι τὰ τέσσαρα συμβολικὰ ἐκεῖνα ζῶα, κατὰ τὴν ἱερὰν τοῦ θεολόγου Ἰωάννου ἀποκάλυψιν, δοξολογοῦσιν ἀδιαλείπτως τὸν Θεὸν προσάδοντα τὸν ὕμνον τοῦτον. «Ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος Κύριος, ὁ Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ, ὁ ἦν και ὢν και ἔρχόμενος, ἀλλ' ὅτι και εἰς τὰ τετραπέρατα τῆς οἰκουμένης αἰνεῖται και δοξάζεται ὁ ἐν Τριάδι ὁμοούσιος Θεὸς κηρυχθεὶς και πιστωθεὶς πανταχοῦ τῆς γῆς διὰ τῶν τεσσάρων ἱερῶν Εὐαγγελίων. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὴν τελετὴν τοῦ μυστηρίου τῆς θείας εὐχαριστίας οἱ ἐν τῷ θεῷ νῶφ προσευχόμενοι πιστοὶ ἐξεικονίζομεν μυστικῶς τὰ Σεραφίμ, ἅτινα ἀσιγήτως δοξολογοῦσιν τὸν Κύριον τῆς δόξης, διὰ τοῦτο μετὰ τὴν ἐκφώνησιν ταύτην τοῦ ἱερέως ψάλλομεν και ἡμεῖς διὰ τῶν ψαλτῶν, ὡς ἐν οὐρανῷ, τὸν ἐπινίκιον ἐκεῖνον ὕμνον, τὸν ὁποῖον ἤκουσεν ὁ προφήτης Ἡσαΐας ὑπὸ τῶν Σεραφίμ. «Ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος, Κύριος Σαβαώθ, πλήρης ὁ οὐρανὸς και ἡ γῆ τῆς δόξης σου». Ἐπισυνάπτοντες εἰς ταῦτα και τὸν ὕμνον ὃν ἐψάλλον οἱ παῖδες τῶν Ἑβραίων, ὑποδεχόμενοι μετὰ βαίῶν και κλάδων τὸν Ἰησοῦν, ἐρχόμενον ἐν θριάμβῳ πρὸ τῶν

παθῶν εἰς Ἱερουσαλήμ, κράζοντες, «Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ἐνόματι Κυρίου, ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις». Ἡ μὲν λέξις ὡσαννὰ σημαίνει ἐνταῦθα δοξολογίαν, αἶνον και ὕμνον, ἡ δὲ ἔνωσις τῶν δύο τούτων ὕμνων, ἦτοι τοῦ ὑπὸ τῶν ἀγγέλων ἐν οὐρανοῖς προσαδομένου, και τοῦ ὑπὸ τῶν παιδῶν ἐπὶ τῆς γῆς ψαλλέντος, σημαίνει συμβολικῶς τὴν διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ γενομένην ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἔνωσιν τῶν ἀγγέλων και τῶν ἀνθρώπων τοῦ οὐρανοῦ και τῆς γῆς.

Ψαλλομένου τοῦ ἐπινίκιου ὕμνου ὑπὸ τῶν ψαλτῶν, ὁ ἱερεὺς πρὸ τῆς ἁγίας Τραπέζης δοξολογεῖ και αὐτὸς μυστικῶς μετὰ τῶν ἐπουρανίων θείων δυνάμεων τὸν ἅγιον και Πανάγιον ἐν Τριάδι Θεὸν και εὐχαριστεῖ αὐτὸν διὰ τὴν ἐπὶ γῆς ἀποστολὴν τοῦ μονογενοῦς αὐτοῦ Υἱοῦ, ἵνα πᾶς ὁ πιστευῶν εἰς αὐτὸν μὴ ἀπέλλυται, ἀλλ' ἔχει ζωὴν αἰώνιον. Ἐπειτα μνημονεύων τοῦ τελευταίου ἐκεῖνου δείπνου τὸ ὁποῖον ἐτέλεσεν ὁ Κύριος μετὰ τῶν Ἀποστόλων πρὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἐκφωνεῖ εἰς ἐπήκοον πάντων, ἐκεῖνα τὰ ἴδια ἱερὰ λόγια, δι' ὧν ὁ Κύριος προσέφερε τὸ ἴδιον σῶμα και αἷμα εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων. «Λάβετε φάγετε, τοῦτό μου ἐστὶ τὸ Σῶμα, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλῶμενον εἰς ἄφεισιν ἁμαρτιῶν.» Καὶ κατόπιν εὐθὺς ἐπιφέρει. «Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες, τοῦτο ἐστὶ τὸ αἷμά μου, τὸ τῆς καινῆς διαθήκης τὸ ὑπὲρ ὑμῶν και πολλῶν ἐκχυνόμενον, εἰς ἄφεισιν ἁμαρτιῶν.» Τοιοῦτοτρόπως δὲ ἐκπληροῦται ἀκριβέστατα ἡ ἐντολὴ ἐκεῖνη, ἣν ὁ Κύριος ἔδωκεν εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ και Ἀποστόλους εἰπών. «Τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν». Εἰς ἀμφοτέρας δὲ ταύτας τὰς ἐκφωνήσεις τοῦ ἱερέως, οἱ ψάλλται ἀπαντῶσι μετὰ μέλους τὴν λέξιν, «Ἀμήν» δι' ἧς ἐπιβεβαιοῦσι και ὁμολογοῦ-

σιν οὕτως εἰπεῖν τὴν ἀναμφισβήτητον τῶν λόγων τοῦ Σωτῆρος, ἀλήθειαν.

Οἱ ἐν τῇ γὰρ δὲ εὐρισκόμενοι πιστοί, ἀκούοντες τὰς δύο ταύτας τοῦ ἱερέως ἐκφωνήσεις, πρῶτον μὲν ὀφείλουσι νὰ πιστεῦσιν ἀδιστακτικῶς ὅτι ὁ Κύριος, ὁ δοῦς τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ εἰς θρώσιν καὶ πόσιν τὸ ἴδιον σῶμα καὶ αἷμα, αὐτὸς οὗτος καὶ νῦν ἀοράτως ἐν τῇ ἀγίᾳ Τραπέζῃ ἐτοιμάζει καὶ προτείνει διὰ τοῦ λειτουργοῦ αὐτοῦ εἰς πάντας τοὺς εἰς αὐτὸν πιστεύοντας τὸ ἴδιον αὐτοῦ Σῶμα καὶ Αἷμα εἰς ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν, δεύτερον δὲ ὀφείλουσι, νὰ ἐξετάζωσιν ἐπιμελῶς ὀλην τὴν ζωὴν αὐτῶν, καὶ νὰ ἐρευνῶσι μετὰ μεγάλης προσοχῆς τὰ βάθη τοῦ νοῦ καὶ τῆς καρδίας αὐτῶν, νὰ καθαρῶσιν ἑαυτοὺς διὰ τῆς ἀληθοῦς μετανοίας καὶ ἐξομολογήσεως, ἵνα καταστήσωσιν οὕτως ἑαυτοὺς ἀξιῶς τοιαύτης προσκλήσεως, καὶ μετόχους τῆς οὐρανόου καὶ σωτηριώδους ταύτης τροφῆς καὶ πόσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ ἱερεὺς εἰς ἐνδειξιν εὐχαριστίας πρὸς τὸν φιλόανθρωπον Θεόν, δι' ὅσα οὗτος ἐχάρισεν εἰς ἡμᾶς ἀπὸ καταβολῆς κόσμου μέχρι τῆς παρούσης στιγμῆς πολλά καὶ ποικίλα ἀγαθὰ καὶ εὐεργετήματα, προσφέρει εἰς αὐτὸν ἐν εὐλαδεῖα πολλῇ αὐτὰ τὰ τίμια καὶ ἅγια δῶρα, τὰ ὅποια ἐκεῖνος παρέδωκεν ἡμῖν διὰ τῶν ἁγίων αὐτοῦ μαθητῶν καὶ Ἀποστόλων, ἐκφωνῶν «Τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν σοὶ προσφέρωμεν κατὰ πάντα καὶ διὰ πάντα», παρακινῶν συνάμα διὰ τούτων τῶν λόγων καὶ πάντας τοὺς ἐν τῇ γὰρ πιστοὺς, ἵνα δοξολογήσωσι τὴν ἄπειρον τοῦ Θεοῦ μεγαλειότητα, εὐχαριστήσωσιν αὐτόν, καὶ καθικετεύσωσιν αὐτόν διὰ πάντας καὶ διὰ πάντα. Διὰ τοῦτο μετὰ τὴν ἐκφώνησιν ταύτην ψάλλεται ὁ κατανοκτικώτατος οὗτος ὕμνος. «Ὁ ὕμνος, σὲ εὐλογοῦμεν, σοὶ εὐχαριστοῦμεν, Κύριε, καὶ δεόμεθα

σου, ὁ Θεὸς ἡμῶν». Διὰ τοῦτου τοῦ ὕμνου ἐκφράζεται ἀπὸ μέρους παντὸς τοῦ περιστώτος Χριστιανικοῦ πληρώματος ἐγκάρδιος πρὸς τὸν Θεὸν αἰνεσις καὶ δοξολογία καὶ εὐχαριστία. Ἐν ταύτῃ δέ, κλίνοντες τὰ γόνατα τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, καὶ προσπίπτοντες μετὰ φόβου πολλοῦ καὶ εὐλαδεῖας μεγάλης, καὶ θερμῆς πίστεως καὶ κατανύξεως ἐνώπιον τοῦ ὑπὲρ ἡμῶν θυσιαζομένου, καθικετεύομεν αὐτόν, ὅπως γένηται πρὸς ἡμᾶς ἴλεως ἀναλόγως τῆς πίστεως, ἣν ἔχομεν πρὸς τὴν μεγίστην δύναμιν τῆς ἀναιμάκτου ταύτης θυσίας. Ἐν ὅσῳ δὲ ὁ ὕμνος οὗτος ψάλλεται, ὁ ἱερεὺς ἐνώπιον τῆς ἀγίας Τραπέζης ἱστάμενος ἀνυψῶν τὰς χεῖρας πρὸς τὸν Θεὸν δέεται καὶ θερμῶς ἱκετεύει αὐτόν, ἵνα καταπέμψῃ ἐπὶ πάντας ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα δῶρα τὸ πανάγιον αὐτοῦ Πνεῦμα. Ἐπικαλούμενος δὲ τὴν πανσθενουργὸν τοῦ Θεοῦ εὐλογίαν, εὐλογοεῖ τρεῖς σταυροειδῶς πρῶτον μὲν τὸν ἅγιον ἄρτον, λέγων μετ' εὐλαδεῖας μεγάλης καὶ φόβου πολλοῦ «Καὶ ποίησον τὸν μὲν ἄρτον τοῦτον τίμιον Σῶμα τοῦ Χριστοῦ σου». Εἶτα δὲ καὶ τὸ ἅγιον Ποτήριον ἐπιλέγων. «Τὸ δὲ ἐν τῷ Ποτηρίῳ τούτῳ τίμιον Αἷμα τοῦ Χριστοῦ σου», ἀμέσως δὲ εὐλογοεῖ ἀμφοτέρω τὰ ἅγια, λέγων. «Μεταβαλὼν τῷ Πνεύματί σου τῷ ἁγίῳ». Ἀγαπητοί· ἡ παρούσα στιγμή εἶναι ἡ ὑψηλοτέρα καὶ ἀγιωτέρα στιγμή τῆς θείας λειτουργίας, διότι ὁ μέχρι τοῦδε κείμενος ἄρτος καὶ οἶνος ἀπλοῦς ἐπὶ τῆς ἀγίας Τραπέζης μεταβάλλεται ἡδη κατ' οὐσίαν διὰ τῆς ἀοράτου καὶ μυστηριώδους ἐπιφαιτήσεως τοῦ παναγίου Πνεύματος εἰς ἀληθινὸν σῶμα καὶ ἀληθινὸν αἷμα τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δηλαδὴ κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην γίνεται ἡ μετουσίωσις τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ οἴνου εἰς Σῶμα καὶ Αἷμα Χριστοῦ, ὁ ἱερεὺς ὑποκλίνων βαθέως τὴν κεφαλὴν καὶ τὰ γόνατα

αὐτοῦ, λέγει τὸ «Μνήσθητί μου, ἅγιε Δέσποτα, τοῦ ἁμαρτωλοῦ». Εὐχεται πρὸς τὸν Θεόν, ὅπως ἡ μετάληψις τῶν θείων τούτων μυστηρίων γένηται τοῖς ἐξ αὐτῶν μεταλαμβάνουσιν εἰς γῆψιν ψυχῆς, εἰς ἀφροσιν ἁμαρτιῶν, εἰς κοινωνίαν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, εἰς βασιλείας Οὐρανῶν πλήρωμα, εἰς παρρησίαν τὴν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ μὴ εἰς κρίμα, ἢ εἰς κατάκριμα.

Ἐπειδὴ δὲ τὸ μέγα τῆς θείας εὐχαριστίας μυστήριον εἶναι ἡ μόνη ἀληθὴς πρὸς τὸν Θεὸν θυσία ὑπὲρ πάντων τῶν ἀνθρώπων ζώντων τε καὶ τεθνεώτων ὑπὲρ πάσης τῆς ἐν οὐρανῶν θριαμβεύουσας καὶ τῆς ἐπὶ γῆς ἀγωνιζομένης Ἐκκλησίας τῶν πιστῶν, διὰ τοῦτο ἀφ' οὗ ὁ Ἱερεὺς ἐκτελέσῃ τὸ μέγα τε καὶ φοβερὸν καὶ ἀκατάληπτον τοῦτο μυστήριον, καὶ τὴν κοσμοσωτήριον ταύτην μεγάλην τε καὶ ἁγίαν προσφέρει θυσίαν, τότε ἐνώπιον αὐτῆς μνημονεύει πάντων τῶν ἐν πίστει ἀναπαυσμένων Προπατόρων, Πατέρων, Πατριάρχων, Ἀποστόλων, Κηρύκων, Εὐαγγελιστῶν, Μαρτύρων, Ὁμολογητῶν, Ἐγκρατευτῶν καὶ πάντων τῶν ἐν πίστει τετελειωμένων δικαίων. Τὸ δὲ γλυκύτετον ὄνομα τῆς Ἀειπαρθένου Θεοτόκου μνημονεύει μεγάλη τῆ φωνῇ εἰς ἐπήκοον πάντων, λέγων «Ἐξαιρέτως τῆς Παναγίας Ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας».

Τὸ γλυκύτετον ὄνομα τῆς Κυρίας Θεοτόκου μνημονεύεται ἐκφώνως, ἵνα καὶ πάντες οἱ ἐν τῇ ναῶν προσευχόμενοι πιστοὶ συνενωθῶσι μετὰ τοῦ ἱερέως πρὸς ὕμνον καὶ δοξολογίαν αὐτῆς. Διὰ τοῦτο καὶ οἱ ψάλλται, εὐθὺς μετὰ τὴν ἐκφώνησιν ταύτην τοῦ ἱερέως, ἀνυμνοῦσι καὶ δοξάζουσιν αὐτήν, ψάλλοντες ἀργῶς καὶ μετὰ μέλους τὸ τροπάριον τοῦτο. «Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς κ.λ.π.» ἢ ἕτερόν τι παρόμοιον κατὰ τὰς διαφόρους ἐορτὰς καὶ πανηγύρεις.

Καθ' ὃν καιρὸν οἱ ψάλλται τὸ «Ἄξιόν ἐστιν» ψάλλουσιν, ὁ ἱερεὺς κλίνας τὴν κεφαλὴν ἐπεύχεται μυστικῶς καὶ μνημονεύει τῶν ἁγίων τὰ ὄνόματα, οὐχὶ ὅτι οἱ ἅγιοι ἔχουσιν ἀνάγκην τῶν εὐχῶν ἡμῶν καὶ δεήσεων, ἀλλ', ἵνα τὸν πολυέλεον Θεὸν εὐχαριστήσῃ διὰ τὰ ἄπειρα ἑλέη καὶ τοὺς οἰκτιρμούς, οὓς αὐτὸς ἔχαρισατο αὐτοῖς, συνάμα δέ, ἵνα καθικετεύσῃ τὸν Θεὸν διὰ τῶν προσευχῶν καὶ τῶν ἁγίων αὐτῶν εὐχῶν, νὰ ἐπισκεφθῇ ἡμᾶς καὶ νὰ χύσῃ τὸ ἔλεος τῆς αὐτοῦ ἀγαθότητος καὶ εὐσπλαχνίας εἰς πάντας ἡμᾶς, οἵτινες ἔχομεν μεγίστην καὶ ἀπαραίτητον αὐτοῦ ἀνάγκην. Διὰ τοῦτο εὐθὺς μετὰ τὸ μνημόσυνον τῶν δεδοξασμένων τούτων τοῦ Θεοῦ ἁγίων, λέγει ὁ ἱερεὺς ταῦτα. «Ὡν ταῖς ἱεσάταις ἐπίσκεψαι ἡμᾶς, ὁ Θεός, καὶ μνήσθητι πάντων τῶν κεκοιμημένων ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου, καὶ ἀνάπαυσον αὐτοὺς ὅπου ἐπισκοπεῖ τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου.» Μετὰ δὲ ταῦτα εὐχεται ὁ ἱερεὺς ὑπὲρ πάσης τῆς οἰκουμένης, ὑπὲρ τῆς ἁγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, καὶ πάντων τῶν ἱερῶν αὐτῆς λειτουργῶν, ὑπὲρ τῶν ἐν ἀγνεῖα καὶ σεμνῇ πολιτείᾳ διαγόντων, καὶ ὑπὲρ τῶν φιλοχρίστων Βασιλέων, δεόμενος θερμῶς ὑπὲρ αὐτῶν μὲν, εἰρηνικῶν τὸ Βασίλειον, ὑπὲρ ἡμῶν δέ, ἵνα ἤρεμον καὶ ἡσύχιον βίον ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι διέλθωμεν.

Μετὰ δὲ τὸ μνημόσυνον τοῦτο ὁ ἱερεὺς διὰ τῆς ἐκφωνήσεως «ἐν πρώτοις μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν» δέεται καὶ παρακαλεῖ γεγονοῦν τῇ φωνῇ εἰς ἐπήκοον πάντων, ὅπως ὁ Θεὸς διαφυλάττῃ καὶ τὸν πνευματικὸν ἡμῶν ἀρχηγὸν ὕγιᾶ καὶ μακρόβιον εἰς ἐκπλήρωσιν τῶν ἀνατθειμένων αὐτῷ ἱερῶν καθηκόντων, εἰς ἀκριβῆ τήρησιν τῆς ἐμπαπιστευμένης αὐτῷ Χριστιανικῆς πίστεως, καὶ πρὸς καθοδῆ-

γῆσιν τοῦ ποιμνίου αὐτοῦ διὰ τοῦ κηρύγματος τοῦ θεοῦ λόγου εἰς νομὰς σωτηρίους. Ὁ ἱερεὺς δὲ ἐξακολουθεῖ μνημονεύων τῆς πόλεως ἢ τῆς Μονῆς ἐν ἣ παροικοῦμεν πάσης πόλεως καὶ χώρας καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς, τῶν πλεόντων, νοσοῦντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων, τῶν καλλιεργούντων καὶ καρποφορούντων ἐν ταῖς ἀγίαις τοῦ Χριστοῦ, Ἐκκλησίαις, καὶ πάντων τῶν προνοούντων περὶ τῶν πτωχῶν καὶ εὐχεται ἐν θερμῇ κατανύξει καὶ πίστει πρὸς τὸν Κύριον ὑπὲρ τῆς σωτηρίας πάντων αὐτῶν, καὶ ὅπως ἐξαποστελεῖ καὶ ἐπὶ πάντας ἡμᾶς τὰ ἐλέη αὐτοῦ. Μετὰ δὲ ταῦτα εὐχεται μεγαλοφώνως εἰς ἐπήκοον πάντων πρὸς τὸν Θεόν, ἵνα καταξιώσῃ πάντας ἡμᾶς ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ δοξάζειν καὶ ἀνυμνεῖν τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

Ἄφου δὲ ὁ χορὸς τῶν ψαλτῶν ἐπιθεβαιώσῃ τὴν εὐχὴν ταύτην διὰ τῆς ἐπιφωνήσεως, «Ἀμήν.» τότε πλέον ὁ ἱερεὺς, στρεφόμενος πρὸς τὸν λαὸν εὐλογοῖ αὐτόν, ὡς ἀπὸ μέρους τοῦ ἀοράτως παρισταμένου Θεοῦ, καὶ εὐχεται αὐτὸν πλοῦσια τὰ ἐλέη καὶ τὴν χάριν τοῦ Σωτῆρος καὶ Θεοῦ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ λέγων. «Καὶ ἔσται τὰ ἐλέη τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ἡμῶν.» Ὁ δὲ χορὸς τῶν ψαλτῶν, ἀντεπευχόμενος ἐπίσης καὶ εἰς αὐτὸν τὸ αὐτὸ παρὰ Κυρίου καὶ Θεοῦ ἕλεος, ἀπαντᾷ ἀμέσως. «Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου.»

Μετὰ ταῦτα ὁ διάκονος, ἐξερχόμενος τοῦ ἁγίου Βήματος, ἀναπέμπει μεγαλοφώνως, ὡς ἀπὸ μέρους πάντων τῶν πιστῶν, ἐκτενῶς πρὸς τὸν Κύριον δεήσεις καὶ ἱκεσίας ὑπὲρ τῶν προσκομισθέντων καὶ ἀγασθέντων τιμίῳ δώρων, ὅπως ὁ φιλόανθρωπος Θεός, ὁ προσδεξάμενος αὐτὰ εἰς τὸ

ἄγιον καὶ ὑπερουράνιον καὶ νοερὸν αὐτοῦ θυσιαστήριον, ἀντικαταπέμψῃ ἡμῖν τὴν θεῖαν χάριν καὶ τὴν δωρεάν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, καὶ διαφυλάξῃ ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης, καὶ ἐπιδαψιλευσῆται ἡμῖν πᾶν ὅ,τι ὠφέλιμον καὶ ἀναγκαῖον διὰ τε τὴν παροῦσαν καὶ διὰ τὴν μέλλουσαν ζωὴν, ἐξαιρέτως δὲ τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως καὶ τὴν κοινωνίαν τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Καὶ εἰς ἐκάστην μὲν τῶν δεήσεων τοῦ διακόνου ὁ χορὸς ἀπαντᾷ τὸ «Κύριε ἐλέησον», εἰς ἐκάστην δὲ τῶν αἰτήσεων αὐτοῦ ἐκφωνεῖ τὸ «παράσχου Κύριε.» Τοῦ διακόνου δεομένου, ὁ ἱερεὺς ἐνώπιον τοῦ ἱεροῦ Θυσιαστηρίου παρακαλεῖ καὶ δέεται καὶ καθικετεύει τὸν φιλόανθρωπον Θεὸν καὶ Δεσπότην ὑπὲρ πάντων ἡμῶν τῶν Χριστιανῶν, ὅπως καταξιώσῃ ἡμᾶς νὰ κοινωνήσωμεν τῶν ἐπουρανίων καὶ φρικτῶν αὐτοῦ μυστηρίων τῆς προκειμένης ἱεράς καὶ πνευματικῆς τραπέζης, μετὰ καθαρῶν συνειδήτος, εἰς ἄφρασιν ἁμαρτιῶν, εἰς συγχώρησιν πλημμελημάτων, εἰς Πνεύματος ἁγίου κοινωνίαν καὶ εἰς βασίλειαν οὐρανῶν κληρονομίαν. Ἐπειδὴ δὲ εὐθὺς μετὰ τοῦτο πάντες οἱ ἐν τῷ ναῷ παριστάμενοι πιστοὶ ὀφείλουσι μιᾷ φωνῇ καὶ καρδίᾳ ὡς τέκνα ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ Οὐρανίου Πατρὸς ν' ἀναπέμψωσι πρὸς τὸν Θεὸν τὴν οὐράνιον ἐκείνην προσευχὴν, τὴν ὁποίαν ἐδίδαξεν ἡμᾶς αὐτὸς ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ὁ δὲ ἱερεὺς γνωρίζει ὅτι ἡμεῖς, ὡς ἁμαρτωλοὶ, εἰμεθα ἀνάξιοι νὰ ὀνομαζώμεθα ἀκατακρίτως οὐ μόνον υἱοὶ, ἀλλ' οὐδὲ δοῦλοι τοῦ Οὐρανίου Πατρὸς, διὰ τοῦτο γεγωνυῖα τῇ φωνῇ, μετὰ τὸ πέρας τῶν αἰτήσεων τοῦ διακόνου, παρακαλεῖ καὶ καθικετεύει τὸν Θεὸν ἵνα μὴ κατακριθῶμεν διὰ τὴν τόλμην, δι' ἣς τολμῶμεν νὰ ὀνομαζώμεν αὐτὸν πατέρα, λέγων, «καὶ καταξίωσον ἡμᾶς Δέσποτα μετὰ παρρησίας ἀκατακρίτως

τολμᾶν ἐπικαλεῖσθαι σὲ τὸν Ἐπουράνιον Θεὸν Πατέρα καὶ λέγειν.» Μετὰ δὲ τὴν ἐκφώνησιν ταύτην τοῦ ἱερέως ἀμέσως ὡς ἀπὸ μέρους ὄλων τῶν ἐν τῷ ναῷ πιστῶν, ὁ προϊστάμενος ἀναγιγνώσκει μεγαλοφώνως, καθαρῶς, εὐκρινῶς καὶ μετὰ προσοχῆς πολλῆς καὶ εὐλαβείας τὴν Κυριακὴν Προσευχὴν, ἣτοι τὸ Πάτερ ἡμῶν ὃ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Ἀναγιγνωσκομένης δὲ τῆς Κυριακῆς ταύτης προσευχῆς ὀφείλομεν πάντες νὰ προσπίπτωμεν νοερῶς, ἐνώπιον τοῦ οὐρανόυ ἡμῶν Πατρός, καὶ μετ' εὐλαβούς προσοχῆς καὶ θερμῆς κατανώξεως, ἄς ἀναφέρωμεν πρὸς αὐτὸν τὰ αἰτήματα ἡμῶν, ὁπότεν δὲ πάλιν ἀκούσωμεν τὰς ἱεράς ἀναφωνήσεις, «πρόσχωμεν,» καὶ ἐτὰ «ἅγια τοῖς ἁγίοις,» ἄς προσπέσωμεν νοερῶς ἐνώπιον τοῦ Σταυροῦ τοῦ Σωτῆρος καὶ Θεοῦ ἡμῶν, ὡς αὐτῇ ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τοῦ ἁγίου πάθους αὐτοῦ, ἵνα ὁ μέγας Μεσίτης καὶ λυτρωτῆς ἡμῶν ἁγιάσῃ καὶ ἡμᾶς τῷ Θεῷ καὶ Παναγίῳ αὐτοῦ αἵματι, καὶ ποιήσῃ ἀξίους τῆς διαμονῆς ἐν τῇ κληρονομίᾳ τῶν ἁγίων. Ἐν δὲ τῷ καιρῷ τοῦ κοινωνικοῦ, τὸ ὁποῖον εἰκονίζει τὸ εὐλογημένον ἐκεῖνο Σάββατον, ἐν ᾧ ἀνεπαύσατο ὁ μέγας Κεκοιμημένος ἐν τῷ τάφῳ, ἄς προσδράμωμεν καὶ ἡμεῖς ἐπτερωμένη τῇ διανοίᾳ ἐπὶ τὴν πνευματικὴν, ἀγαλλιασώμεθα ἐπὶ τῇ λυτρώσει ἡμῶν ἀπὸ τῶν αἰώνιων δεσμῶν, καὶ ἄς γονυπετήσωμεν εὐλαβῶς ἐνώπιον τοῦ οὐρανόυ Θρόνου τοῦ παντάνακτος Σωτῆρος καὶ Θεοῦ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ριφθέντες εἰς τὸ ἔδαφος μὴ σταθῶμεν μετὰ τῶν Ἀποστόλων, ὥστε λυπεῖσθαι μόνον καὶ κλαίειν, ἀλλὰ μετὰ τῶν Μυροφόρων ἄς ἐτοιμάσωμεν μύρα, καὶ πορευθῶμεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον ἐπὶ τῇ προσδοκίᾳ, ὁ Ζωοδόχος τάφος ταχέως ἀπολύσει ἐκ τῶν νεκρῶν τὸν Μέγαν πρωτότοκον τῶν νεκρῶν, καὶ ὁ ἀστραπόμορφος θεῖος ἄγγελος ἀναγγελεῖ καινὴν ζωὴν ἐκ τοῦ μνή-

ματος τοῦ Ζωοδότου. Μετὰ δὲ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ κοινωνικοῦ, ἀνοίγεται εὐθὺς τὸ κεκλεισμένον ἁγιάστήριον, τότε δὲ βλέπομεν αὐτὸ ἐκεῖνο ὕπερ ἐγένετο καὶ ἐν τῇ Ἀναστάσει τοῦ Σωτῆρος, τὸ ἀφαιρούμενον καταπέτασμα τῶν ἁγίων θυρῶν εἰκονίζει τὸν σεισμόν τῆς γῆς, καὶ τὸν λίθον τὸν ἀποκυλισθέντα τῆς θύρας τοῦ μνημείου, αἱ ἀνοιγόμεναι ἅγια θύρα δεικνύουσι τὴν διάνοξιν τοῦ ἁγίου μνήματος καὶ τὴν ἀνέργειαν τοῦ θεανθρώπου Σωτῆρος.

Ὁ δὲ διάκονος ὁ τὰς ἁγίας θύρας ἀνοίγων καὶ ἐπιφαίνόμενος ἐν αὐταῖς, εἰκονίζει τὸν ἄγγελον τὸν ἐπὶ τοῦ μνήματος καθήμενον καὶ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου εὐαγγελισάμενον. Ἀμέσως δὲ μετὰ τὴν ἀνοίξιν τῶν ἁγίων θυρῶν, ὁ διάκονος ἐμφανίζεται μετὰ τῶν τιμίων δώρων ἐκφωνῶν, «Μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης, προσέλθετε». Ὅταν δὲ τὴν ἐμφάνισιν ταύτην τῶν ἁγίων δώρων ἴδωμεν, τότε ὀφείλομεν νὰ συγκεντρώσωμεν ὄλον τὸ εὐλαβὲς ἡμῶν πνεῦμα, καὶ νὰ προσηλώσωμεν δὴ τὴν ἱκετήριον δρασιν, καὶ μετὰ πίστεως θερμῆς καὶ καθαρᾶς καὶ μετὰ συστολῆς καὶ φόβου Θεοῦ ἄς προσκυνήσωμεν τὴν μυστικὴν ταύτην ἐμφάνισιν, διότι αὕτη ἡ ἐμφάνισις, ἐστὶ ἐμφάνισις αὐτοῦ τοῦ Ἀναστάντος Σωτῆρος Χριστοῦ. Διὰ τοῦτο ἡ ἁγία Ἐκκλησία τῶν πιστῶν διὰ μέσου τῶν ψαλτῶν αὐτῆς προσαγορεύει οὕτως, «Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν». Οὕτως ἡμεῖς ὑπαντῶμεν τῷ Χριστῷ τῷ ἀναστάντι ἐκ τοῦ μνήματος, καθ' ὁμοίωσιν τῶν παιδῶν τῶν ἑβραίων, ὡς μέγαν βασιλεῖ ἐξερχομένῳ τοῦ βασιλικοῦ θαλάμου. Ὁμολογοῦμεν αὐτοῦ τὴν Θεότητα καὶ τὸ νικητήριον κράτος ἐπὶ τοῦ θανάτου, κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ πιστεύσαντος Ἀποστόλου Θωμᾶ, τοῦ εἰπόντος, «ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου» (Ἰωάν. κ. 28).

Ἀκολούθως ἐπιφαίνεται ὁ ἱερουργῶν, καὶ εὐλογεῖ τοὺς πιστοὺς λέγων «Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου». Οἱ παρστώτες ἀποκρίνονται αὐτῷ διὰ τοῦ ὕμνου. «Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ἐλάβομεν πνεῦμα ἐπουράνιον, εὖρομεν πίστιν ἀληθῆ ἀδιαίρετον Τριάδα προσκυνοῦντες, αὕτη γὰρ ἡμᾶς ἔσωσεν». Ἡ πρὸ τῶν ἁγίων πυλὼν ἐπαναλαμβάνομένη τῶν ἱερουργούντων ἐμφάνισις σημαίνει τὴν μετὰ τὴν Ἀνάστασιν πολλαπλῆν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ πρὸς τοὺς ἁγίους τοῦ Μαθητᾶς καὶ Ἀποστόλους ἐμφάνισιν. Ἐν τῇ ἐκφερομένῃ ὑπὸ τοῦ ἱερέως εὐλογία παρέχεται τοῖς πιστοῖς εἰρήνη, ἣν ὁ Κύριος τοῖς Ἀποστόλοις μετέδωκε μετὰ τὴν κοσμοσωτήριον αὐτοῦ ἁγίαν Ἀνάστασιν.

Ἐπὶ τέλους ἐκ δευτέρου καὶ οἰονεῖ τελευταῖον ἐμφανίζεται τῷ λαῷ ὁ ἱερουργῶν μετὰ τῶν ἁγίων δώρων, εἰς σημεῖον τῆς ἐπὶ τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν, τελευταίας τοῦ Ἀναστάντος Σωτῆρος Χριστοῦ ἐμφανίσεως, καὶ εὐλογῶν τὸν λαόν, ἀπέρχεται, τοῦτο δὲ εἰκονίζει τὸν Χριστόν, χωριζόμενον ἀπὸ τῶν Ἀποστόλων, καὶ μετὰ τὴν πρὸς αὐτοὺς εὐλογίαν ἀνερχόμενον εἰς τοὺς οὐρανοὺς. Τὰ γεγονότα δὲ τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Θεανθρώπου Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ διαζωγραφεῖ ὁ ἱερεὺς Εὐαγγελιστῆς Λουκάς ὡς ἔξης. «Καὶ ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εὐλόγησεν αὐτούς· καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτούς, διέστη ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν». Ἡ δὲ ἐκφώνησις τοῦ ἱερέως, «πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων», ὑπενθυμίζει εἰς τοὺς πιστοὺς περὶ τῆς μετ' αὐτῶν ἐπὶ τῆς γῆς διηνεκοῦς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν χάριτι διαμονῆς, καὶ περὶ τῆς αἰωνίου ἐν οὐρανοῖς ἐνδόξου αὐτοῦ βασιλείας, καὶ ἀντικαθιστᾶ τὰ ῥήματα τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, ἅτινα εἶπεν εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἐν

τῇ Ἀναλήψει αὐτοῦ, «ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος». (Ματθ. κη 20) Φανερόν δὲ εἶναι, ὅτι οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι μετὰ σκιρτώσεως καρδίας καὶ εὐχαριστηρίων βλεμμάτων προέπειπον τὸν Κύριον τῆς δόξης εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ κατέλιπον τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν «μετὰ χαρᾶς μεγάλης» ὑποστρέψαντες εἰς Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἡμεῖς δὲ οἱ πιστοὶ συμεριζόμεθα τὴν χαρὰν καὶ τὰ ἱερὰ αἰσθήματα αὐτῶν, καθ' ὃν καιρὸν ἀναπέμποντες τὴν τελευταίαν ἡμῶν λατρευτικὴν προσκύνησιν πρὸς τὰ ἅγια δώρα, ἀνοίγωμεν τὸ στόμα ἀνοῦντες καὶ εὐχαριστοῦντες τὸν Κύριον, λέγοντες, «Πληρωθῆτω τὸ στόμα ἡμῶν αἰνέσεως σου Κύριε.»

Ἰδοὺ ἀγαπητοὶ μου ἀδελφοί, ἐν συντόμῳ ἡ ἔννοια τῶν ἱεροπραξιῶν τῆς θείας Λειτουργίας ἐν αἰς ζωηρῶς καὶ καθαρῶς ἐξεικονίζεται πάσα ἡ ἐνδοξος διακονητὴ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, ἀπὸ τῆς ἁγίας Γεννήσεως αὐτοῦ, ἕως τῆς ἐνδόξου Ἀναλήψεως. Ὅθεν ἀποπερατώσαντες τὰς σκέψεις ἡμῶν περὶ τῆς ἀναιμάκτου θείας θυσίας, ἐθεωρήσαμεν καλὸν νὰ ποιήσωμεν καὶ μίαν γενικὴν σύνοψιν τῆς μεγάλης ταύτης καὶ κοσμοσωτηρίου θυσίας.

Ἀγαπητοί, ἡ ἱερὰ Λειτουργία εἶναι ἀληθῶς ἡ ὑψηλοτέρα καὶ ἁγιωτέρα πασῶν τῶν Χριστιανικῶν ἱλαστηρίων τελετῶν. Ὁ πλοῦτος τῶν νοημάτων αὐτῆς εἶναι ἀπειρος καὶ ἀνεξιχνίαστος, τὸ ὕψος τῶν μυστηρίων τῆς ἀκατάληπτον, οἱ δὲ πνευματικοὶ αὐτῆς θησαυροὶ ἀμέτρητοι καὶ ἀνεξάντλητοι. Ἡ ἱερὰ Λειτουργία τὸν ἅγιον οἶκον τοῦ Θεοῦ μεταβάλλει εἰς ἐπίγειον οὐρανόν, καὶ τοὺς εὐσεβεῖς καὶ εὐλαβεῖς Χριστιανούς ποιεῖ ἐπίγειους ἀγγέλους. Ἡ ἱερὰ Λειτουργία ἰδρύει ἐν μέσῳ τῆς κοιλιάδος τοῦ ματαίου τούτου κόσμου, τὸν

πανευφρόσυνον και ανεκλάλητον ἐκεῖνον θεῖον παράδεισον, και παρέχει τῷ εὐσεβεῖ Χριστιανῷ μέσα δι' ὧν δύναται νὰ προαπογεύηται ἀπ' ἐντεῦθεν τὴν γλυκύτητα τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν τῆς οὐρανόου βασιλείας. Ἡ θεία Λειτουργία πληροῖ οὐρανόου ζωῆς πᾶσαν τὴν οὐσίαν τοῦ ἀνθρώπου, τελειοποιεῖ πᾶσας αὐτοῦ τὰς δυνάμεις και πᾶσας τὰς αἰσθήσεις. Φωτίζει τὸν νοῦν, καθαρίζει τὴν φαντασίαν, εὐθύνει και συντρίβει τὴν καρδίαν, διότι διδάσκει τὴν προσευχὴν, τὴν μετάνοιαν, τὴν πίστιν, τὴν ἀγάπην, και τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ. Ἀγιάζει τέλος τὴν ψυχὴν και τὸ σῶμα τοῦ εὐσεβοῦς και εὐλαβοῦς Χριστιανοῦ, διότι καταξιῖ αὐτὸν τῆς κοινωνίας τῶν θεῶν μυστηρίων, και ποιεῖ αὐτὸν ζωοδόχον κατοικίαν αὐτοῦ τοῦ θεανθρώπου και Παναγᾶθου Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἀγαπητοί, ὁπόταν εἰσέλθωμεν εἰς τὸν ἅγιον ναόν, ἄς προσπέσωμεν μετ' εὐλαβοῦς προσκυνήσεως νοερῶς ἐνώπιον τοῦ ὑψίστου και ἐν εὐχαριστηρίοις εὐχαῖς ἄς δοξάσωμεν τὴν σοφωτάτην και ἀπειρον αὐτοῦ ἀγαθότητα, δι' ἣν οὐκ ἐγκατέλιπε τὸ ἐκπεδὸν ἀνθρώπινον γένος εἰς αἰώνιον ἀπώλειαν, ἀλλ' ἐλυτρώσατο φιλανθρώπως αὐτό, τῷ τιμίῳ αἵματι τοῦ Μονογενοῦς Υἱοῦ αὐτοῦ και ὠδήγησεν εἰς τὴν μεγάλην οἰκίαν τῆς θείας αὐτοῦ χάριτος και δόξης. Ὅποταν δὲ σταθῶμεν πρὸ τοῦ θυσιαστηρίου, ὡς κεχαριτωμένοι υἱοὶ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ὡς τέκνα πιστὰ τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἄς ἐνθυμηθῶμεν πρῶτον, ὅτι ἡμεῖς εἴμεθα πρῶτον ἐθνικοί, ξένοι τῆς ἀληθοῦς θεοφανείας και λατρείας, νῦν δὲ χάριτι θεία, γένος ἐκλεκτόν, βασιλείον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον, λαὸς εἰς περιποίησιν. Ἄλλ' ἐν τούτοις ἄς συλλογισθῶμεν και ταῦτα, ἀξίως ἄρα γε και ὡς πρέπει εὐρισκόμεθα ἐν τῷ ἁγίῳ ναῷ τοῦ Κυρίου; Δοξάζομεν διὰ τῶν ἀρετῶν ἡμῶν, τὸν ἐκ σκό-

τους ἡμᾶς καλέσαντα εἰς τὸ θαυμαστὸν και ἀληθὲς αὐτοῦ φῶς; ἢ τὸυναντίον μένον, «τὴν μόρφωσιν τῆς Χριστιανικῆς εὐσεβείας φέρομεν, ἀρνούμενοι τὴν ἐσωτερικὴν αὐτῆς δύναμιν;» (Β' Τιμοθ. γ' 5) Μήπως ἄρα ὁμολογοῦμεν Θεὸν εἰδέναι τοῖς δὲ ἐργοῖς και τῇ πολιτείᾳ ἀρνούμεθα αὐτόν; (Γιτ. α' 16) Ὡ, ἂν οὕτως ἐχη ἀγαπητοί, ἄς φροντίσωμεν νὰ γίνωμεν, ὡσεὶ ἐλαία κατάκαρπος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ, ἵνα μὴ ἀπορρίψῃ και ἡμᾶς ὁ Κύριος ἀπὸ τῆς θείας αὐτοῦ χάριτος, ὡς ἀπέρριψε τοὺς μὴ πιστεύοντας Ἰουδαίους. Δεύτερον δὲ δόσκις βλέπομεν τὸ ἱερὸν Βῆμα τοῦ ἁγίου ναοῦ ἄς συλλογισθῶμεθα ὅτι αὐτὸ παριστάνει τὴν ταπεινὴν Βηθλεέμ. Ἡ ἁγία πρόθεσις, τὸ ταπεινὸν σπήλαιον, τὸ θυσιαστήριον, τὴν εὐτελεῖ φάτνην, ἢ πρώτην ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ ἱεροπραξία παριστάνει τὴν γέννησιν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν και Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἐὶς ἁγιαστήριον, τὸ κεκαλυμμένον οὐ μόνον διὰ τῶν ἁγίων πυλῶν, ἀλλὰ και διὰ τοῦ παραπετάματός, φανερώνει, ὅτι εἰς οὐδένα ἐστὶ γνωστὸν τὸ ἀκατάλυτον μυστήριον τῆς τοῦ Θεοῦ γεννήσεως ἐπὶ τῆς γῆς. Οὐδεὶς τῶν ἐν τῷ ναῷ παρεστώτων ὄρα τὴν μυστικὴν ἱεροουργίαν πλην τῶν ἱερῶν λειτουργῶν τοῦ θυσιαστηρίου, ἐπειδὴ οὐδεὶς ἐγνωκε τὴν ταπεινὴν τοῦ Σωτῆρος γέννησιν, πλην τῶν ἐκλελεγμένων μαρτύρων. Ἀληθῶς ἢ προσκομιδῆ, ἐπειδὴ οὕτως ὀνομάζεται ἡ ἱεροπραξία αὕτη, διὰ τῆς τῶν δώρων ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου προετοιμασίας εἰκονίζει φανερώς τὴν ἐπίγειον γέννησιν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἰδοὺ ὁ ἅγιος ἄρτος εἰκονίζει τὸν θεῖον ἐκεῖνον ἄρτον, τὸν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάσαντα «ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς» (Ἰωάν. στ. 57) και ὡς τὸ οὐράνιον μάννα τεθὲν ἐν τῇ ἐμφύχῳ στάμνῳ, τῇ καθαρωτάτῃ νηδύϊ τῆς Παναχράντου Παρθένου Μαρίας.

Ὁ εὐλογηθεὶς οἶνος, ὁ ἔχων τὸ εἶδος τοῦ αἵματος, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ ἀληθῶς κεκοινωνηκότα τῆς ἀνθρωπίνης σαρκὸς καὶ τοῦ αἵματος. «Ἐπεὶ οὖν τὰ παιδία κεκοινωνήκε σαρκὸς καὶ αἵματος, καὶ αὐτὸς παραπλησίως μετέσχε τῶν αὐτῶν», ὁ ἀστὴρ ὑπομιμνήσκει τὸν τῆς Βηθλεὲμ ἀστέρα, ὁσὶς καθωδήγει τοὺς Μάγους, τὰ καλύμματα δεικνύουσι τὰ σπάργαννα, δι' ὧν ἐσπαργανώθη τὸ προκλιώνιον ἀγιώτατον Βρέφος. Ἡ δὲ μερίς ἡ ληφθεῖσα ἐκ τῆς δευτέρας προσφοράς καὶ τεθεισα ἐκ δεξιῶν τοῦ ἁγίου ἄμνου, εἰκονίζει τὴν μεγάλην λειτουργὸν καὶ ἀληθῆ μάρτυρα τῆς θείας ἐπιφανείας, ἄμωμον Ὑπεραγίαν Παρθένον Μαρίαν, ἣτις ὡς ἀληθῆς Βασίλισσα, παρίσταται ἐκ δεξιῶν τοῦ Υἱοῦ καὶ βασιλέως αὐτῆς. «Παρέστη ἡ Βασίλισσα ἐκ δεξιῶν σου ἐν ἱματισμῷ διαχρυσῷ περιβεβλημένη, πεποικιλμένη» (ψαλ. μδ' 10). Αἱ δὲ ἑννέα μερίδες, αἱ ληφθεῖσαι ἐκ τῆς τρίτης προσφοράς, καὶ τεθεισαι ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους τοῦ ἄμνου, εἰκονίζουσι πάντας τοὺς ἁγίους διηρημένους ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας εἰς ἑννέα τάγματα, καθ' ὁμοίωσιν τῶν ἐν οὐρανῷ ἑννέα ἀγγελικῶν ταγμάτων, οἵτινες ὡς ἐκλεκτοὶ μετέχουσι τῆς δόξης τοῦ ἁμώμου ἄμνου καὶ πανυψίστου Βασιλέως Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἄλλ' ἐπειδὴ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἦλθεν οὐ μόνον ὑπὲρ τῶν δικαίων ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῶν ἁμαρτωλῶν, καλῶν αὐτοὺς εἰς μετάνοιαν, ἐπειδὴ αὐτὸς ἐστὶν ὁ καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων ἔξουσιάζων, ὡς ἀληθῆς Θεός, καὶ πάντας θέλων σωθῆναι, ὡς ἀληθῆς Σωτὴρ, ἡ ἁγία Μήτηρ ἡμῶν Ἐκκλησία, καθοδηγεῖ οὕτως εἰπεῖν, εἰς τὴν πόλιν Βηθλεὲμ ἅπαντα τὸν σύλλογον τῶν πιστῶν, καὶ δάλλει ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ Ἀμώμου ἄμνου, εἰς προσκύνησιν αὐτοῦ, πάντας τοὺς Χριστιανούς, καθ' ὁμοίωσιν τῶν ἀπὸ ἀνατολῶν ἐλθόντων μάγων εἰς προσκύνησιν αὐτοῦ· διὰ τοῦτο λαμβά-

νῆνται μερίδες εἰς σωτηρίαν τῶν ζώντων, τῶν τε παρεστώτων ἐν τῷ ναῷ καὶ τῶν ἀπόντων, καὶ εἰς μνημόσυνον πάντων τῶν κεκοιμημένων χριστιανῶν. Λοιπὸν ἀγαπητοί, ἐπιτελουμένης τῆς προσκομιδῆς, μὴ ἀφίσταται ἡ διάνοια ἡμῶν ἀπὸ τῆς Βηθλεὲμ. Ἐγκύπτετε μετὰ θαυμάτης εὐλαθείας ἐν τῷ ἱερῷ σπηλαίῳ, ἐνατενίζετε μετ' ἀγάπης καὶ πίστεως ἐπὶ τὸν ἐν τῇ πενιχρᾷ φάτνῃ γεννηθέντα καὶ σπαργανωθέντα Σωτῆρα Χριστόν, ὡς ἐπὶ ἄσπιλον καὶ ἄμωμον ἄμνον, ὅστις ἦλθε, δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου σωτηρίας. Ὑμνεῖτε νοερῶς τοῦτον μετὰ τῶν ἀγγέλων καὶ δοξολογεῖτε, δι' ἣν πρὸς ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἔδειξεν ἄπειρον ἀγάπην καὶ συγκατάθεσιν, ὅτι Θεὸς ὢν, ἑαυτὸν ἐκένωσε μορφῇ δούλου λαθίων, «ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος» ὅταν δὲ μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἀγίας προσκομιδῆς, ἀρξῆται ἡ θεία Λειτουργία, καὶ ἀκούσωμεν τὴν ὑπὸ τοῦ ἱερέως ἐκφωνουμένην ἐν τῷ ἁγιαστηρίῳ εὐλογίαν καὶ δοξολογίαν τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ἃς προσπέσωμεν νοερῶς πρηνεῖς, καὶ ἃς προσκυνήσωμεν τὸν Κύριον ἡμῶν, τὸν φανέντα ἐν σαρκί, ἵνα ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τῶν αἰωνίων δεσμῶν ἡμᾶς εἰς τὰ ὅποια εἴχομεν καταδικασθῆ διὰ τὴν παρακοὴν τῶν πρωτοπλάστων ἡμῶν. Ὅπότεν δὲ πάλιν ἴδωμεν τὴν μετὰ τοῦ θεοῦ Εὐαγγελίου εἰσοδόν, ἃς προσκυνώμεν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν, τῷ ἐλθόντι εὐαγγελισασθαι ἡμῖν τὴν ὁδὸν τῆς σωτηρίας, καὶ ἐν τῇ θείᾳ αὐτοῦ διδασκαλίᾳ ἀποκαλύψαντι ἡμῖν τὸ πανάγιον θέλημα τοῦ οὐρανοῦ Πατρὸς. Ἐνατενίζοντες δὲ εὐλαθῶς ἐπὶ τὸ ὑψούμενον ἅγιον Εὐαγγέλιον, ἃς ἐνθυμηθῶμεν τὸ θεῖον αὐτοῦ κήρυγμα τῆς μετανοίας καὶ πίστεως, δι' ὧν σωρεῖται ἡμῖν ἡ χάρις τῆς σωτηρίας. Ἡ γὰρ μετάνοια καὶ πίστις καὶ τὰ μόνα ἀ-

παιτούμενα πρὸς σωτηρίαν τοῦ ἀνθρώπου, διότι ἐὰν ἡμεῖς οἱ ἀκαταπαύστως καὶ διαφοροτρόπως ἁμαρτάνοντες, μένωμεν ἀμετανόητοι, ἐὰν μὴ ἔχωμεν ζῶσαν καὶ θερμὴν πίστιν πρὸς τὸν λυτρωτὴν ἡμῶν, ματαίως φέρομεν τὴν ἁγίαν προσηγορίαν τῶν χριστιανῶν, ἀναξίως ἰστάμεθα καὶ ἐν τῷ τῶν Χριστιανῶν ἀγιαστηρίῳ ἐπὶ τῇ ἐκτελέσει τῶν θεῶν μυστηρίων.

Ὅταν δὲ ὁ καιρὸς τῆς ἀναγνώσεως τῶν Ἀποστολικῶν καὶ Εὐαγγελικῶν διδαγμάτων ἐπιστῇ, ἃς ἀνοίξωμεν τὴν ἀκοὴν τῆς πίστεως, καὶ ἃς προσηλώσωμεν σταθερῶς τὴν προσοχὴν ἡμῶν, ἵνα ἀκούσωμεν τὴν καλὴν ἀγγελίαν, ἣν ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ ἀναγγέλλει ἡμῖν, διὰ τε τῶν Ἀποστολικῶν καὶ Εὐαγγελικῶν ρημάτων. Διὰ τοῦτο οἱ ἱερουργοῦντες ἐκβοῶσι, «Σοφία, ὀρθοὶ ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου, πρόσχωμεν.» Ὅρθοι ἀκούσωμεν, ἐν εὐλαβείᾳ πνεύματος, ἐν εὐλαβείᾳ καὶ προσοχῇ μεγάλῃ, καὶ ἐν καθαρῳῦτι καρδίας. Ἐπειδὴ αὐτὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ διὰ ζώσης φωνῆς ἐξαγγέλλει τὸ θέλημα τοῦ οὐρανοῦ Πατρὸς, καὶ ἐν λόγῳ διδασκαλίας, καὶ ἐν δυνάμει θαυμάτων παρέχει ἡμῖν τὴν θεῖαν καὶ σωτήριον σοφίαν.

Ὡ! πόσοι ἐξ ἡμῶν ἀκούουσιν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον ἀνευ εὐλαβείας καὶ πίστεως, καὶ ἐν τῷ ρεμβασμῷ τοῦ πνεύματος οὐδ' ἀκούουσιν ὅλως τὰ θεῖα ῥήματα. Ὡ! πόσοι ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἀναγνώσεως τῶν Εὐαγγελικῶν ρημάτων κατέχονται ἀπὸ ἀκηδίας, καὶ ὑπνώττουσιν ἐν ἀναισθησίᾳ εὐδρισκόμενοι ἐν τῷ ἁγίῳ ναῷ τοῦ Θεοῦ ὡς τινα νεκρὰ καὶ ὅλως ἀναισθητὰ σώματα μὴδὲν βλέποντες, μὴδὲν ἀκούοντες, μὴδὲν ὠφελούμενοι. Πόσοι δέ, οὐ παύουσιν ἐν τῷ καιρῷ τῆς Λειτουργίας νὰ ἠμιλώσῃ, καὶ νὰ συζητήσῃ ὡς νὰ εὕρισκοντο οὐχὶ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀλλ' εἰς τὴν ἀγορὰν. Διὰ τοὺς τοιούτους ἀνευλαβεῖς

Χριστιανούς (ἵνα μὴ εἶπω ἀπίστους) τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον οὐχὶ εἰρήνην καὶ σωτηρίαν ἀναγγέλλει, ἀλλὰ κρίσιν καὶ κατάκρισιν. Ὅπόταν δὲ ἡ μεγάλη εἴσοδος τῶν ἁγίων δώρων γίνεταί, ὀφείλομεν νὰ προσπίπτωμεν ἐν φόβῳ καὶ δάκρυσι μετανοίας καὶ προσευχῆς ἐνώπιον τοῦ διαβχίνοντος Σωτήρος Χριστοῦ, ἐπαναλαμβάνοντες μυστικῶς τὴν προσευχὴν τοῦ εὐγνώμονος ληστοῦ, «Μνήσθητί μου Κύριε ἐν τῇ Βασιλείᾳ σου.» Ἐὰν κατὰ ταύτην τὴν φοβεράν ὄψιν, παριστάμεθα ἀνευ φόβου, ἀνευ κατανύξεως, ἀνευ προσοχῆς καὶ εὐλαβείας, εἵπατέ μοι, εἰκονίζομεν τὰ Χειρουδίμ καθὼς μᾶς παραγγέλλει ἡ ἁγία ἡμῶν Μήτηρ Ἐκκλησία διὰ μέσου τοῦ Χερουδικοῦ ὕμνου; ἀξιοὶ ἐσμεν ἴστασθαι ἐν τῇ μετὰ τῶν ἀγγέλων τάξει; Ὡ, οὐχί! αἱ ἄνω ἅγιοι δυνάμεις οὐ συγχωρήσουσιν ἵνα ἡμεῖς συμμεριζώμεθα μετ' αὐτῶν τὸν τρισάγιον οὐράνιον ὕμνον, ἡ Παναγία Τριάς οὐκ ἀποκαλύψει ἡμῖν τὴν θεῖαν αὐτῆς δόξαν. Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς, οὐ δείξει ἡμῖν τὴν μεγάλην αὐτοῦ καὶ μυστηριώδη προέλευσιν.

Ὡ, πόσον πραγματικῶς μεγάλην εἰς ἑαυτοὺς φέρομεν προσηγορίαν, ὅταν μυστικῶς παριστώμεν ἐν ἑαυτοῖς τὰ Χειρουδίμ! Ὡ, εἰς ποῖον ὕψος ἀκατανόητον ἀνυψούμεθα, ὅταν ἐν ἐνὶ χορῷ μετὰ τῶν ἁσωμάτων δυνάμεων παριστάμεθα τῇ Ζωοποιῷ Τριάδι! Ἀκατάληπτον ὀρώμεν μυστήριον, ὅταν ἐν τῷ ἁγίῳ ναῷ κατὰ ταύτην τὴν ἁγίαν στιγμήν καθ' ἣν ὁ οὐρανὸς ἐνοῦται μετὰ τῆς γῆς, οἱ ἄγγελοι μετὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ τῶν ἀπάντων Κύριος καὶ Θεὸς ὑπὸ τε τῶν ὁρατῶν καὶ ἀοράτων κτισμάτων, ὑπὸ τε τῶν ἐνωμάτων καὶ ἁσωμάτων δυνάμεων διὰ τοῦ τρισαγίου ὕμνου ὑμνεῖται καὶ δοξολογεῖται! Ὅθεν δικαίως ἡ ἁγία ἡμῶν Μήτηρ Ἐκκλησία ἐπιβάλλει ἡμῖν τοὺς τέκνοις αὐτῆς τὸ καθήκον, ἵνα κατὰ

ταύτην τὴν μεγάλην στιγμήν, «ἀποθώμεθα πᾶσαν τὴν διωτικὴν μέριμναν, καὶ στῶμεν μετὰ φόβου καὶ τρόμου». «Σιγησάτω πᾶσα σὰρξ εὐροτεία, καὶ στήτω μετὰ φόβου καὶ τρόμου καὶ μηδὲν γήϊνον ἐν ἑαυτῇ λογιζέσθω» (εἰς τὴν Λειτουργίαν τοῦ Μεγ. Σαββάτου), διότι, ὡς ἐν τῇ προηγουμένη Λειτουργίᾳ «νῦν αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σὺν ἡμῖν ἀοράτως λατρεύουσιν, ἰδοὺ γὰρ εἰσπορεύεται ὁ Βασιλεὺς τῆς δόξης». Καὶ πάλιν, «Οἱ τὰ Χερουβὶμ μυστικῶς εἰκονίζοντες, καὶ τῇ Ζωοποιῷ Τριάδι τὸν τρισάχιον ὕμνον προσάδοντες, πᾶσαν τὴν διωτικὴν ἀποθώμεθα μέριμναν, ὡς τὸν βασιλέα τῶν ὄλων ὑποδεξάμενοι ταῖς ἀγγελικαῖς ἀοράτως δορυφορούμενοι τάξεσιν».

Ἀγαπητοὶ ὁ ὕμνος οὗτος τοσοῦτον εἶναι ἐπιφανῆς καὶ κατανοκτικὸς ὥστε καὶ μετ' ἰδιαίτερας δυνάμειος ἐνεργεῖ ἐπὶ τὰς καρδίας τῶν πιστῶν, τῶν μετ' εὐλαθείας καὶ προσοχῆς μεγάλης καὶ καθαρότητος παρευρισκομένων ἐν τῷ ναῷ. Ἐπ' ἀληθείας αἱ στιγμαὶ αὗται τῆς μεγάλης εἰσόδου τῶν ἁγίων δώρων, λίαν εἶναι συγκινητικαί, διότι ἢ μετὰ τῶν ἁγίων δώρων εἰσόδος ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου ἐν τῷ ναῷ εἰκονίζει τὸ ἐκούσιον πάθος καὶ τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Οἱ ἱεραργοῦντες ἐξερχόμενοι ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου πορεύονται διὰ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ, δι' ἧς ἐτελεῖτο καὶ ἡ μετὰ τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου εἰσόδος, ἀλλὰ νῦν οὐχὶ ὁ ἦχος τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου εὐφραίνει τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ τὰ σημεῖα τοῦ Σταυροῦ καὶ τοῦ θανάτου συγκινοῦσι τὴν καρδίαν καθότι τὸ μὲν ἱερὸν δισκάριον, μετὰ τοῦ σφαγιασθέντος ἀμνοῦ προμηνύει τὸ πάθος καὶ τὴν σταύρωσιν, τὸ δὲ ἅγιον ποτήριον τοῦ οἴνου καταγγέλλει τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου. Οὕτως ἡ λαμπρὰ Εὐαγγελικὴ ὁδὸς τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν καὶ Κυ-

ρίου μετεβλήθη εἰς αἱματηράν, παθητικὴν καὶ σταυρικὴν ὁδόν. Οὕτως ὁ Μέγας μεσίτης ἡμῶν καὶ λυτρωτῆς, ἀρξάμενος τὴν σωτηρίαν ἡμῶν ἀπὸ τοῦ κεχαριτωμένου κηρύγματος τῆς μενανοίας καὶ πίστεως, ἀποπερατοῖ αὐτὴν διὰ τῆς προσφορᾶς αὐτοῦ εἰς θυσίαν ὑπὲρ τῶν ἀνθρωπίνων ἀμαρτιῶν. Καὶ ἐὰν ἄγγελοι ἀοράτως παρίστανται νῦν εὐλαθούμενοι καὶ τρέμοντες ἐνώπιον τοῦ μεγάλου τούτου μυστηρίου, τίς τῶν εὐλαθῶν πιστῶν οὐ κατανογήσεται μετὰ συγκινησεως μεγάλης καὶ κλονισμοῦ ψυχῆς ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ φοβερᾷ καὶ μυστηριώδει ὁράσει; Τίς οὐ κλινεῖ τὴν κεφαλὴν εὐλαθῶς καὶ προσπεσεῖται ἐν δάκρυσι θερμοῖς μετανοίας ἐνώπιον τοῦ λυτρωτοῦ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἐπαναλαμβάνων τὴν τοῦ εὐγνώμενος ληστοῦ φωνήν, «Μνήσθητί μου Κύριε ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.» Ὅποταν δὲ ἀκούσωμεν «τὰς θύρας, τὰς θύρας» ἃς ἐμφράττωμεν καὶ φυλάττωμεν ἀσφαλῶς, οὐχὶ τὰς τοῦ ναοῦ θύρας ὡς τὸ πάλαι, ἵνα μὴ εἰσέλθῃ Ἰουδαίος ἢ Ἐθνικὸς εἰς τὴν ὁμήγουριν τῶν πιστῶν καὶ ταράξῃ τὰς ἁγίας ταύτας στιγμάς, ἀλλὰ τὰς τοῦ σώματος καὶ ψυχῆς θύρας, ἵνα μὴ εἰσέλθωσι δι' αὐτῶν οἱ ἀόρατοι ἡμῶν ἐχθροί, οἵτινες ὡς κλέπται καὶ λησταὶ οὐκ εἰσέρχονται διὰ τῆς θύρας, ἀλλ' ἀναβαίνουσιν ἀλλαχόθεν. Ναι ἀδελφοί, ἃς προσέχωμεν μήποτε εἰσέλθει εἰς τὸν νοῦν ἡμῶν ἀκάθαρτος τις λογισμὸς, ἢ σαρκικόν τι πάθος καὶ διατάραξη κατὰ ταύτην τὴν ἁγίαν ὥραν τὸ πνεῦμα τῆς πίστεως καὶ τῆς κατανύξεως, τὸ πνεῦμα τῆς εὐλαθείας, προσοχῆς τε καὶ εὐχαριστίας, μετὰ μεγάλης δὲ προσοχῆς ἀκούσωμεν ἀπαγγελλόμενον τὸ ἅγιον Σύμβολον τῆς πίστεως ἡμῶν, καὶ ἐν πνεύματι ζωῆς πίστεως καὶ θερμῆς ἀδόλου ἀγάπης εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν, καὶ προσκυνήσωμεν Πατέρα, Υἱὸν καὶ ἅγιον Πνεῦμα, Τριάδα ὁμοούσιον

καὶ ἀχώριστον, ἐν εὐχαριστηρίῳ δὲ κατανύξει ἃς προσφέρωμεν θυσίαν αἰνέσεως τῇ Παναγᾷ μετὰ Μεσίτη ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ, ἀνακράζοντες θερμῶς πρὸς αὐτόν, «Σὲ ὑμνοῦμεν, Σὲ εὐλογοῦμεν, Σοὶ εὐχαριστοῦμεν, Κύριε, καὶ δεόμεθά σου ὁ Θεὸς ἡμῶν.» Μακαρίζομεν δὲ ἐν ἀγαλλιάσει ψυχῆς καὶ τὴν παναμώμητον Μητέρα Χριστοῦ τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ ἡμῶν, εὐλαβῶς πρὸς αὐτὴν ἀνακράζοντες, «Ἄξιόν ἐστιν, ὡς ἀληθῶς, μακαρίζειν σε τὴν Θεοτόκον, τὴν ἀειμακάριστον καὶ παναμώμητον καὶ Μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν...»

Ἐπὶ τέλους πρὸς τὴν ἁγίαν καὶ ὑψηλὴν προσευχὴν ἦν ὁ λυτρωτὴς ἡμῶν διὰ στόματος τοῦ ἐπιγείου λειτουργοῦ ἀναπέμπει πρὸς τὸν αὐτοῦ πατέρα ὑπὲρ τῶν πιστῶν,

ἃς ἐπισυνάψωμεν καὶ ἡμεῖς τὴν ταπεινὴν ἡμῶν εὐχὴν δεόμενοι ὅπως ὁ Θεὸς καὶ «πατὴρ τῶν οἰκτιρῶν» μνησθῆ καὶ ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν ἐνώπιον τοῦ Ὁρόνου τῆς δόξης αὐτοῦ, καὶ δώσῃ ἡμῖν εἰς τὸ διηγεκὲς ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ δοξάζειν καὶ ἀνομιεῖν τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, καὶ ὡς διὰ παντὸς τὰ ἐλέη τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτήρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ἡμῶν. Ἀμήν.

Ἐγγραφον ἐν τῇ κατ' Ἄθω Ἱερᾷ Μονῇ τοῦ ἁγίου Παύλου κατὰ Μάρτιον 1944

Ὁ καθηγούμενος αὐτῆς.

† Ἀρχιμ. Σεραφεῖμ

Ἡ ἹΕΡΑ ΜΟΝΗ ΤΟΠΛΟΥ

(Ἐν Σητεῖα Κρήτης)

Ἱστορικὴ ἀνασκόπησις καὶ περιπέτεια αὐτῆς κατὰ τὴν κατοχὴν.

Μία ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων, ἱστορικωτέρων καὶ ἐνδοξοτέρων Μονῶν τῆς Κρήτης εἶναι καὶ ἡ Μονὴ «Τοπλοῦ». Ἡ μεγάλη αὕτη Μονή, εὐρισκομένη εἰς τὸ ἀνατολικὸν ἄκρον τῆς Κρήτης καὶ κατὰ τὴν βᾶσιν τοῦ Ἀκρωτηρίου Κάβο—Σιδέρου, τῆς ἐπαρχίας Σητείας, ὠνομάζετο ἐν τῇ ἐπισήμῳ ἐκκλησιαστικῇ γλώσσῃ «Ἱερὰ Μονὴ τῆς κυρίας Ἀκρωτηριανῆς», καὶ κατόπιν ἐδόθη εἰς αὐτὴν τὸ ὄνομα «Τοπλοῦ». Πιθανῶς ἡ λέξις «Τοπλοῦ» προήλθε κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ «Τὸ πλούσιον μοναστήριον»—ὅπως καὶ σήμερον ἀκούεται τὸ μεγάλο μοναστήριον—Ἡ Μονὴ αὕτη ἀνεκαινίσθη κατὰ τὸ ἔτος

1612, παρὰ τοῦ ἡγουμένου αὐτῆς Παντογάλου Γαβριήλ. Ὑπῆρχε δὲ πρὸ τοῦ ἔτους 1612 καὶ κατέρρευσε, εἴτε ἐκ σεισμοῦ, εἴτε ἐξ ἄλλης φυσικῆς μάστιγος. Ἡ ἱστορικὴ αὕτη Μονὴ ἀπὸ τῆς ἀνακαινίσεώς της, καὶ κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Τουρκοκρατίας, οὐ μόνον ὑπῆρξε τὸ κυριώτερον κέντρον τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας τοῦ ἀπωτάτου τούτου διαμερίσματος τῆς Κρήτης, ἀλλὰ ἐχησὶ μευσε κατὰ τὰς πολιτικὰς καὶ κοινωνικὰς τρικυμίας τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὡς καταφύγιον τῶν ἀσθενῶν, τῶν πενήτων, τῶν ὀδοιπόρων, τῶν ναυαγῶν, καὶ παντὸς καταδιωκόμενου ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ αὐτόθι εὐρι-

σκον την δέουσαν περίθαλψιν και φιλανθρωπίαν υπό των μοναχών, ἐχρησίμειυσε δὲ και ὡς ἐπαναστατικὸν κατὰ καιροὺς κέντρον.

Ἡ Μονὴ Τοπλοῦ ὑπέστη κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Τουρκοκρατίας πολλὰς και μεγάλας καταστροφάς, ζημίας και ἐρημώσεις, κατασφαγέντων πολλῶν μοναχῶν, ἐν οἷς τῶν ἠγουμενῶν Ζαχαρίου και Ἱερεμίου κατὰ τὸ ἔτος 1811, ἀλλὰ τὰ φρικωδέστερα και ἀπανθρωπότερα δεινὰ ἐπροξένησαν κατὰ τὸν εἰκοστὸν αἰῶνα, οἱ βάρβαροι κατακτηταὶ Γερμανοί. Ἀντάξιοι συνεχισταὶ τῶν ἐνδόξων προγόνων μας, ὑπῆρξαν και οἱ ἐν τῇ Μονῇ εὐρισκόμενοι ἱερομόναχοι και μοναχοὶ κατὰ τὴν περίοδον τῆς κατοχῆς ὑπὸ τῶν Ἰταλογερμανῶν, καθ' ὅτι ἐπέδειξαν μεγάλην φιλοπατρίαν, περιέθαλψαν πολλοὺς καταδιωκομένους και μὲ μίαν λέξιν εἰργάσθησαν διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν. Συνελεία δὲ ταύτης τῆς ἐθνικῆς δράσεως τῆς Μονῆς, οἱ Γερμανοὶ κατακτηταὶ ἐξεδικήθησαν μὲ τὸν πλεονῶν ἀπάνθρωπον τρόπον τὴν ἱερὰν και ἱστορικὴν Μονὴν «Τοπλοῦ». Ἐτουφέκισαν τὸ ἠγουμενοσυμβούλιον αὐτῆς, ἠβούλοντο δὲ νὰ πράξουν τὸ ἴδιον και διὰ τοὺς μοναχοὺς, ἀλλ' εὐτυχῶς κατέφυγον οὗτοι εἰς τὰ βουνά. Κατέσχασαν δὲ ὅ,τι κινητὸν εὗρον ἐν τῇ Μονῇ και ἠρῆμωσαν αὐτὴν κυριολεκτικῶς, ὡς ἐμφαίνεται και ἀπὸ τὸ κάτωθεν κατηγορητήριον και κατασχετήριον τῆς κινητῆς και ἀκινήτου περιουσίας τῆς Μονῆς.

ΔΙΑΤΑΓΗ

Διοικητοῦ φρουρίου Κρήτης ἀπὸ 12-8-1944. Νο 251. Ἀφορῶσα τὴν κατάσχεσιν τῆς περιουσίας τοῦ μο-

ναστηρίου «Τοπλοῦ».

Φρουραρχεῖον ἀγ. Νικολάου. Τμήμα Στρατ. Διοικ. Νο 12-Η. 3. 27. 844.

ΠΡΟΣ

Τὸ μοναστήρι Τοπλοῦ διὰ τοῦ τοπικοῦ Φρουραρχείου Σητείας.

Ἐπειδὴ τὸ μοναστήρι Τοπλοῦ ὑπῆρξε ἐπὶ ἓνα χρόνο περίπου ἡ ἔδρα μιᾶς ἐχθρικής ὀργανώσεως κατασκοπείας, κατάσχονται δυνάμει τῆς σχετικῆς διαταγῆς και εἰς ἐφαρμογὴν τῆς παραγράφου 2. τοῦ προστατευτικοῦ Νόμου ἀπὸ 1-5-44., τὰ ὑπάρχοντα ποίμνια, ὡς ἐπίσης αἱ ὑπάρχουσαι πρόμηθια, ἀνευ ἀποζημιώσεως πρὸς ὄφελος τοῦ Γερμανικοῦ Ράιχ.

Ἡ ἐν λόγω κατάσχεσις ἔλαβεν ἤδη χώραν κατὰ τὰς 22 ἕως 25-8-44. Τὸ Μοναστήρι μετὰ τῶν γεωργικῶν του ὑπηρεσιῶν (1 ἀλευρομύλου και 2 ἐλαιοπιεστηρίων ἐξ ὧν ἓνα εὐρίσκειται εἰς Παλαιόκαστρον και ἄλλες ἀκίνητες περιουσίες κατάσχονται κατὰ τὸ διάστημα τῆς κατοχῆς ὑπὸ τῶν στρατευμάτων, δηλαδή δὲν θὰ ἀφαιρεθῇ ἡ περιουσία τῆς Μονῆς ἀλλὰ ἡ διαχειρίσις τῆς Διοικήσεως τῆς κατοχῆς θὰ περιορισθῇ και θὰ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἐγκρισιν τοῦ Φρουραρχείου. Ἐκποιήσεις κτημάτων δύνανται νὰ γίνωνται μόνον μὲ τὴν ἐγκρισιν τοῦ Φρουραρχείου. Τὰ κτήματα και αἱ γεωργικαὶ ὑπηρεσίαι θὰ ἐνοικιασθοῦν ἀμέσως εἰς γεωργούς, τὸ μίσθωμα δὲ θὰ περιέρχεται εἰς τὸ Μοναστήρι. Τὰ κεκλεισμένα συμβόλαια μισθώματος συνεπάγονται πρὸς ἀπόλυτον ἰσχύν των τὴν προηγουμένην ἐγκρισιν τοῦ Φρουραρχείου. Μετὰ τοῦτο, δέον ὅπως γίνουιν ἐνέργειαὶ ὑφ' ὧν και κατατεθοῦν τὰ συμβόλαια μι-

σθώσεως πρὸς ἔγκρισιν.

Φρουραρχος

Μπράντζε λοχαγὸς
Κοινοποίησις:

Ἑλληνικὸν ὑποθηκοφυλακεῖον
Σητείας πρὸς γνῶσιν καὶ παρακο-
λούθησιν.

Πωλήσεις ἀκινήτων δύνανται νὰ
λάβουν χώραν μόνον κατόπιν ἐγκρι-
σεως ὑπὸ τοῦ Φρουραρχείου ἀγ. Νι-
κολάου.

Τὸ ἀνωτέρω ἔγγραφον ἔχει μετα-
φρασθῆ, τὸ δὲ πρωτότυπον ἔχει ἐπι-
συναφθῆ μετὰ τοῦ ἀντιγράφου καὶ
φυλάσσεται ἐν τῇ ἱερᾷ Μονῇ.

Ἰερομ. Γεννάδιος Χρυσουλάκης

ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΑΒΒΑ ΝΕΙΛΟΥ ΝΟΥΘΗΣΙΑΙ

(Ἐκ χειρογράφου Κωνστ. Γ. Ζερβου Πρωτοπρεσβυτέρου, ἐν Χρύσεις

Σύρου. φύλ. 86α — 91β).

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 35)

Ἐὰν εἰς ἔργα τὴν χεῖρα, ἢ γλώττα φαλλέτω, καὶ ὁ νοῦς προσευχέσθω· ἀ-
παιτεῖ γὰρ αἰεὶ ὁ Θεὸς παρ' ἡμῶν μνημονεύεσθαι.

Ἦᾶσαν μὲν πράξιν διὰ προσευχῆς σφράγιζε, ταύτην δὲ μάλιστα, ἐφ' ἣν τὸν
λογισμὸν θεωρεῖς ἀμφιβάλλοντα.

Εἰ βούλει τὰ τῶν χειρῶν σοι ἔργα θεῖα, καὶ μὴ χοϊκὰ γίνεσθαι, κοινὰ σοι
γινέσθω τὰ ἐξ αὐτῶν πρὸς τοὺς χρήζοντας.

Χαῖρε τῇ τῶν ἁγίων ἐντεύξει· δι' αὐτῶν γὰρ ὁ Θεὸς ἡμῖν ἐμφανίζεται.

Ἄει τι καρδαίνειν ἐκ τῆς τῶν ἁγίων θεωρίας καὶ ἀρετῆς σπούδαζε· ἐπι-
τήρει δὲ αὐτῶν καὶ βλέμμα καὶ σχῆμα· ἐπωφελες γὰρ ἐκάτερον.

Τοὺς ἀληθῶς ἁγίους ἀπὸ τῶν ἔργων διάκρινε· ἕκαστον γὰρ δένδρον ἐκ τοῦ
καρποῦ γνωρίζεται.

Ἀκακίαν ἄσκει τῇ καρδίᾳ καὶ ἀγγελίαν τῇ σώματί σου· ταῦτα γὰρ ἄμφω
ναδὸν Θεοῦ σε ἀπεργάζονται.

Οὕτως οὖν φύλαττε τὸν ναδόν, ὡς τοῦ κτίσαντος, καὶ κρίνεις μέλλοντος,
καὶ τὴν εἰκόνα σε τὴν ἑαυτοῦ καθαρὰν μεθοδεύοντος.

Αἱ τῶν κοσμικῶν ὀμιλῖαι τὸν λογισμὸν ἀπὸ Θεοῦ χωρίζουσι· διόπερ αὐ-
τοῖς μήτε συλλάλει, καὶ τοὺς ὀμιλοῦντας ἔκλινε.

Ὅταν λοιδορηθῆς, σκόπει μήτι σοι τῆς λοιδορίας ἄξιον πέπρακται· εἰ δὲ
οὐ πέπρακται, καπνὸν εἶναι φεύγοντα τὴν λοιδορίαν νόμιζε.

Ἐν οἷς ἀδικῆ, τῇ ὑπομονῇ πρόσφευγε, καὶ πρὸς τοὺς ἀδικοῦντας ἢ βλά-
βη μεθίσταται.

Ἦνίκα πλοῦτον ἢ δόξαν ὀράς, ἢ βιωτικὴν δυναστείαν, λογίζου τὸ ἐν αὐ-
τοῖς φθαρτὸν καὶ διαφεύγεις τὸ δέλεαρ.

Καρτέρει τὰς θλίψεις· ἐν αὐταῖς γὰρ αἱ ἀρεταί, καθάπερ ἐν ἀκάνθαις τὰ ῥόδα φύονται τε καὶ τρέφονται.

Μηδὲν εἶναι ἴσον τῆς ἀρετῆς νόμιζε· ὄψις γὰρ Θεοῦ ἐστι, διόπερ ἄτρεπτός ἐστι, καθάπερ καὶ αὐτός.

Θρήνηι τὸν ἁμαρτωλὸν εὐτυχοῦντα· τὸ ξίφος γὰρ αὐτῷ τῆς δίκης ἐπιτείνεται.

Μητέρα κακῶν τὴν ῥαθυμίαν νόμιζε· ἀγαθὰ γὰρ ἃ μὲν ἔχει συλαῖ, ἃ δὲ οὐκ ἔχεις, οὐκ ἔα προσκτῆσασθαι.

Ὅταν τις φαῦλα πράττων, ἐπ' αὐτοῖς μὴ αἰσχύνεται, βαρὺ τε τὸ τραῦμα, καὶ τὸ πῶμα εἰς ἀπόγνωσιν ἔρχεται.

Ὅσακις ἐπιθυμεῖς, λογίζου πόσα τοῖς πιστοῖς παρεσκευάσαι καὶ ὁ καρπὸς σοι τοῦ πνεύματος εὐχερῶς παραγίνεται.

Χρῆ τὸν πιστὸν ταπεινοῦσθαι πρὸς πάντας· τὸ γὰρ πρὸς ἐνίους ταπεινοῦσθαι, πεπλασμένην τὴν ταπείνωσιν κέκτηται.

Τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης, μηδὲν προτιμῆσης· πλὴν ὅταν ἐξ αὐτῆς ἢ πρὸς Θεὸν ἀγάπη παραβλέπεται.

Μηδενὶ παρὰ τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ πρόσκειο, μηδὲ πρόπασχε· Θεοῦ γὰρ ἀνάξιον ποιεῖ τὸν αὐτοῦ τινα προτιμῶντα.

Νουθετεῖ τὸν ἁμαρτάνοντα· μὴ κατηγόρει τὸν πταίοντα· λοιδοροῦ μὲν γὰρ τὸ δεύτερον, διορθοῦντος δὲ τὸ πρῶτον.

Ἀκοῦειν αἰεὶ καὶ λαλεῖν τὰ τῶν ἁγίων σπουδαζε· εἰς ζῆλον γὰρ ἀγαθὸν τὴν ψυχὴν ἐρεθίζουσιν.

Εἰ Ἐκκλησίαν κατ' οἶκον τὴν διάνοιαν ἔχομεν, καὶ τελεῖν ἐν αὐτῇ τοὺς θεσμοὺς τῆς Ἐκκλησίας ὀφείλομεν.

Εἰ τελεῖται σύναξις, ἐν Ἐκκλησίᾳ παράβαλε· εἰ δὲ μὴ τελεῖται, οὐ ψάλλων Ἀποστολικὸν Εὐαγγέλιον ἀπελθε.

Τὴν τῶν ἀρετῶν δόξαν ἐκ τῶν ἁγίων κατόπτευε· ἀθάνατοι γὰρ αἱ δόξαι καὶ μετὰ θάνατον γίνονται.

Τὴν κακίαν τότε μισήσεις, ὅταν λογίσῃ δαιμόνων αὐτὴν καθ' ἡμῶν σιλοβουμένην μάχαιραν.

Εἰ νουθετεῖς τὸν πταίοντα, κέρασον συμπαιδεία τὰ ῥήματα· καὶ τὰ μὲν ὠτα μαλάσσονται, ἢ δὲ καρδιά φωτίζεται.

Ὅταν ἐν ἁγίοις λαλήσῃ, ἐρώτα τὰ τοῦ πνεύματος· ὅταν μὴ τοιούτοις, μὴ ταῦτα λάλει.

Τὰς πράξεις αἰεὶ τὰς ἀγαθὰς ἐπίσπευδε, μήποτε καταλιπὼν αὐτὰς ἡμιτελεῖς ἀπελεύσῃ.

Ὅτω τρέχε, ἵνα καταλάβῃς, τοῦτέστιν ἀπαύστως· δεῖ γὰρ τὴν ἀρετὴν τρέχειν ἕως ἂν ἐξέλθωμεν τοῦ βίου τὸ στάδιον.

Μὴ γίνου περὶ τὴν ἐργασίαν τῶν ἐντολῶν ὀλίγως· τοῖς γὰρ τοιούτοις ὁ κόπος ἀκερδῆς προστίθεται.

Τὴν ὑπομονὴν ἄσκει καὶ πρὸ τῆς ἀνάγκης· ὅπως αὐτῆς εὐρῆς καὶ ἐν τῇ ἀνάγκῃ τὴν πανοπλίαν ἔτοιμον.

Μάχου τοῖς πονηροῖς λογισμοῖς, καὶ λέγε πρὸς αὐτοὺς ὅσα ἐν τῷ νόμῳ λα-
λεῖται.

Σπουδῇ πολλῇ τὸν λογισμὸν ἐκ τοῦ βίου μετástησον· καπνὸς γὰρ ἐξ αὐ-
τοῦ πονηρὸς θολῶν τὴν ψυχὴν ἀναδίδεται.

Εἰ φαύλη τινὶ συνηθεία κεκράτησαι, κατὰ μικρὸν ἀπότρυψε, καὶ κόπου πολ-
λοῦ χωρὶς, τῆς ψυχῆς ἀποβαλεῖς τὴν ἄκανθαν.

Καθαρὸν ὄντα Θεὸν καθαρῶς ἀγάπα, καὶ τοῦ ἐπὶ πάντων πάντα δεύτερα
νόμιζε.

Εἰ θέλεις εἶναι κἀὸς Θεοῦ, ἕστίαν ἐνδελεχισμοῦ τὴν προσευχὴν αὐτῷ τὴν
διηνεκῇ πρόσφερε.

Τὸν ἀμελῶς βιοῦντα μὴ προσλάμβανε σύμβουλον· ὁ γὰρ τοῖς κακοῖς χαί-
ρων, ἀγαθὰ συμβουλεύειν οὐκ ἀνέχεται.

Πάσης ἀπέχου φθορᾶς· καὶ μυστικοῦ δείπνου πᾶσαν ἡμέραν μέτεχε· οὕτω
γὰρ τοῦ Χριστοῦ τὸ ἡμέτερον σῶμα γίνεται.

Ἐν οἷς παιδεύῃ παρὰ Θεοῦ, μὴ γόγγυζε, παιδεύει γὰρ ὡς πατὴρ, εὐχαρι-
στεῖσθαι δὲ ὡς εὐεργέτης ἐστὶν ἄξιος.

Ὅταν ἀτιμασθῆς χαῖρε· εἰ μὲν γὰρ ἀδίκως, ὁ μισθὸς πολὺς· εἰ δὲ δικαίως,
ἐὰν σωφρονῆς, ἐκουφίσθης τῆς μάστιγος.

Σκιά καὶ τροχῶν τὰ λυπηρὰ τοῦ βίου, καὶ τὰ φαιδρὰ παράβαλε, ὡς γὰρ
σκιά οὐ μένει, καὶ ὡς τροχὸς κυλίεται.

Ἄει προκόπτειν κατὰ Θεὸν σπουδαζε· ὁ γὰρ μικρὸν ἐπὶ μικρὸν προστιθεῖς,
πλοῦτον καλὸν κατὰ βραχὺ συλλέγει παρὰ πάντων ζητούμενον.

Εἰ βούλει τῆς κολάσεως ἐκφυγεῖν τὸ ἐπίπονον, μηδένα ποτὲ λοιδορήσης·
ἐκ τούτου γὰρ τὸ θεῖον παροξύνεται.

Εἰ θέλεις πάσης ἁμαρτίας ἀνώτερος εἶναι, πράξεις ἀλλοτρίας μὴ καταμάν-
θανε· πολλὰ γὰρ εἰσὶν ἐν σοὶ ἀφ' ὧν ἕτερον ὑπολαμβάνεις.

Φεῦγε τὴν ὑπερηφάνειαν ἀνθρώπε, κἀν πλούσιος ἦς· μήποτε τὸν Θεὸν ἔ-
ξεις ἀντιτασσόμενον.

Φίλει τὴν ταπεινώσιν, κἀν μέγας (ὑπὸν. ἦς), ἵνα ὑψωθῆς ἐν ἡμέρᾳ κρίσε-
ως.

Μὴ σκώψῃς ἀνθρώπον, καὶ μῶμον οὐχ ἔξεις ἐν πάσῃ τῇ ζωῇ σου.

Ὅταν ἐν Ἐκκλησίᾳ (ὑπὸν. ἦς), μὴ μετεωρίζου· ἐνώπιον γὰρ Βασιλέως οἱ
ἐστῶτες οὔτε γελῶσιν, οὔτε μετεωρίζονται.

Μὴ καταφρόνει τῆς ζωῆς σου καὶ ἀδιαφόρως πράττε παρὰ τὸν νόμον, ἵ-
να μὴ παράνομον τὴν ἀπώλειαν ἔξεις.

Μετὰ πάσης ἀσφαλείας μνημόνευε τῶν εἰρημένων, ἵνα σε λαμπρὸν τῷ βίῳ
τούτῳ ἀναδείξωσιν.

(ἀκολουθεῖ)

Διαδόσατε τὴν «Ἀγιορειτικὴν Βιβλιοθήκην»

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΑΚΑΚΙΟΥ ΤΟΥ ΚΑΥΣΟΚΑΛΥΒΙΤΟΥ

'Εορταζομένου τῆ ΙΒ'. 'Απριλίου.

ΕΝ Τῷ ΜΙΚΡῷ ΕΣΠΕΡΙΝῳ

'Ιστῶμεν στίχους δ'. και ψάλλομεν τὰ ἑξῆς Προσόμοια τοῦ ἁγίου.

'Ηχος πλ. δ' Ὁ τοῦ παραδόξου θαύματος

Πάτερ πατέρων Ἀκάκιε, οὐ Ἰησοῦν τὸν Θεόν, ἀγαπήσας θερμότατα, τούτῳ ἠκολούθησας, ἐκ νεότητος πάνσοφε, ἕως οὐ ὄλον αὐτὸν εἰσήγαγες, ἐν τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν καρδίᾳ σου· εὐγε τοῦ πόθου σου, δι' οὐ ἕξης πάντοτε σὺ ἐν Χριστῷ, καὶ ἐν σοὶ ἀνάπαλιν, ἔζη· αἰεὶ ὁ Χριστός.

Ω τοῦ παραδόξου θαύματος, πῶς ἐν ὑστερίοις καιροῖς, τὸ αὐτὸ Πνεῦμα ἅγιον, ὃ πάλαι ἐφώτισεν, Ἀποστόλους ἐν χάριτι, καὶ διδασκάλους, κόσμου πεποίηκε· τοῦτο φώτισαν καὶ σὲ πανόλβιε, ἥλιον λάμποντα, δείκνυσαι τοῖς πέρασιν καὶ ὁδηγόν, πολλῶν καὶ

διδασκαλον θεοσοφώτατον.

Τίμιος ὄντως ὁ θάνατος, τοῦ σοῦ δόσιου Χριστέ, ἐναντίον σου πέφυκε· σὺ γὰρ εἶπας Δέσποτα, τοὺς ἐμὲ νῦν δοξάζοντας, ἀντιδοξάζω καὶ μετὰ θάνατον καὶ ἐμφανίσω αὐτοῖς τὴν δόξαν μου· ὦ οἶας χάριτος! τοῖς σοῖς δούλοις δέδωκας, Παμβασιεῦ! καὶ ἡμᾶς ἀξίωσον, συμμετασχεῖν αὐτῆς.

Τῷ γλυκεῖ θέλει κεντούμενος, θείας ἀγάπης σαυτὸν, τῆς πατρίδος ἐμάκρυνας, συγγενῶν προσπάθειαν καὶ μητρὸς σχέσιν ἔρριψας, πλοῦτον καὶ δόξαν κενὴν ἐμίσησας, εἰς τὰς ἐρήμους χαίρων κατήκησας· Πάτερ Ἀκάκιε, εὐλογῶν τὸν Πλάστην σου διὰ παντός, τούτῳ συνενούμενος, ἡμῶν μνημόνευε.

Δόξα. Ἦχος πλ. δ'

Τῶν μοναστῶν τὰ πλήθη, τῶν ἐν Ἄθῃ ἀσκουμένων, ἐπὶ τῇ μνήμῃ

Σημ. Εἰς τὸ 10ον ἔτος, ἀριθ. 109-112, ἐδημοσιεύθη ἀκολουθία εἰς τὸν ἴδιον ὅσιον Ἀκάκιον Καυσοκαλυβίτην. Ἐκείνη ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ Γέροντος μοναχοῦ Ἰσιδώρου, ἀντιγραφεῖσα παρ' αὐτοῦ ἐκ τῶν χειρογράφων τῆς βιβλιοθήκης Καυσοκαλυβίου. Ἡδὴ ἀνατυπῶνται ἑτέρα εἰς τὸν αὐτὸν ἅγιον, ἀντιγραφεῖσα ἀπὸ τοῦ Λαυριωτικοῦ Κώδικος παρὰ τοῦ ἀσκίτου Γέροντος μοναχοῦ Παντελεήμονος Λαυριώτου, βιβλιοφύλακος τῆς Ι. Μονῆς Μεγίστης Λαύρας ἐν ἁγίῳ Ὄρει. Τόσον ἢ πρώτη ἔσον καὶ ἡ παρούσα εἶναι πολλοῦ λόγου ἄξιαι καὶ οἱ θέλοντες νὰ εορτάσουν πανηγυρικῶς τὸν ὅσιον Ἀκάκιον, δύνανται νὰ ἐκλέξουν οἰανδήποτε ἀκολουθίαν θέλωσαν ἐκ τῶν δύο.

σήμερον, τοῦ θεοφόρου Πατρὸς ἡμῶν συνέλθωμεν, εὐχαριστήριον ὕμνον τῷ Θεῷ προσφέροντες εἰπωμεν· δόξα τῇ περὶ ἡμᾶς οἰκονομίᾳ σου φιλόανθρωπε Κύριε, διὰ τοῖς σοῖς πλουσίοις χαρίσμασι καταγατίσας, καὶ τῷ σῶ φωτὶ καταυγάσας, τὸν θεράποντά σου Ἀκάκιον ἐχαρίσω ἡμῖν, φωστῆρα τῶν ἐσκοτισμένων, ὁδηγὸν τῶν πεπλανημένων, ἀλείπτῃ τῶν μοναζόντων, καὶ κέντρον τῶν ἀμελούντων, δι' οὗ διδασκόμεθα ζητεῖν ἀεὶ, δι' ἐπιστροφῆς καὶ μετανοίας, τὸν ἀρραβῶνα ἐντεῦθεν λαθεῖν, τῆς τελείας ἐν οὐρανοῖς ἀπολαύσεως· ἧς καὶ ἡμᾶς ὁ Θεὸς ἀξίωσον, εὐχαῖς αὐτοῦ διὰ τὸ μέγα σου ἔλεος.

Καὶ νῦν

Δέσποινα πρόσδεξι τὰς δεήσεις τῶν δούλων σου, καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνάγκης καὶ θλίψεως.

Εἰς τὸν στίχον

Ἦχος β'. Οἶκος τοῦ Εὐφραθά

Δεῦτε τῶν μοναστῶν, χορεῖται συνελθόντες, ἐν ὕμνοις ἐπαξίοις, τιμήσωμεν συμφώνως τὴν μνήμην τοῦ τρισμακάρο.

Στίχ. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου....

Δένδρον Δαβιτικῶς, ἐξήνηθησας παμμάκαρ, ἐν ταῖς ἀδλαῖς Κυρίου, κατὰ καρπὸν ὑπάρχον, ταῖς ἀρεταῖς Ἀκάκιε.

Στίχ. Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον.

Εὕρες ἐν οὐρανῷ, τὰς ἀμοιβὰς τῶν πόνων, τῶν ἀρετῶν σου Πάτερ, ἀεὶ συνεπαγάλλη, τοῖς τῶν ὁσίων τάγμασι.

Δόξα. Καὶ νῦν, ὁμοιον.

Σκέπη Χριστιανῶν, ὑπάρχεις Θεοτόκε, μὴ παύσῃ δυσωπούσα, μετὰ τοῦ Ἀκακίου, ὑπὲρ ἡμῶν τῶν δούλων σου.

ΕΝ Τῷ ΜΕΓΑΛῶ ΕΣΠΕΡΙΝῶ

Τὸ Μακάριος ἀνὴρ. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἰστώμεν στίχους η' καὶ ψάλλομεν τῆς ἑορτῆς δ' καὶ τοῦ ἁγίου δ' Προσόμοια.

Ἦχος α'. Πανεύφημοι Μάρτυρες.

Προέφη τὸ στόμα τοῦ Χριστοῦ, τὸ σεπτὸν καὶ ἅγιον, τοῖς Μαθηταῖς καὶ ὑπέσχετο, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ λείψῃ αὕτη, γενεὰ ὧ φίλοι μου, ἕως τῆς συντελείας καὶ γὰρ ἐν σοί, μάκαρ πεπλήρωται, ἐν τῷ Ἄθῳ νῦν ἐξέλαμψας, ἀστραπαῖς τῶν σῶν πόνων Ἀκάκιε.

Πάτερ Ἀκάκιε Χριστοῦ, σὺ ἐδείχθης ἄριστος, δοῦλος πιστὸς καὶ ὑπήκοος, καὶ γὰρ ὡς ἄπλαστον, καὶ ἀπλοῦν παιδίον, αὐτῷ ἠκολούθησας, δυνάμει τῇ αὐτοῦ δυνατούμενος· ὃν νῦν ἰκέτευε, δωρηθῆναι ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, τὴν εἰρήνην καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Πάτερ Ἀκάκιε σαφῶς, ἀπύλωτα στόματα, κακίστης ὕδρας ἐνέφραξας πολυκεφάλου τε, δυτικῆς ὀφρύος, ἐν τῇ πολιτείᾳ σου, ὡς ἥλιος ἡμῖν ἐξανέτειλας, δι' ὃ νῦν πρέσβευε, δωρηθῆναι ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, τὴν εἰρήνην καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Πάτερ Ἀκάκιε τῶν σῶν, τέκνων ταῖς δεήσεσιν, ἐπικαμπτόμενος λύτρωσαι, ψυχῆς καὶ σώματος, συνηθείας φαύλης, τῶν παθῶν καὶ ἴθωνον, πρὸς φῶς τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ὃν καθικέτευε, μέχρι τέλους πολιτεῦσθαι, θεαρέστως, ὡσπερ ὑπεσχέθημεν.

Δόξα. Ἦχος πλ. δ'.

Σήμερον ἀνέτειλεν ἡμῖν, ὡς ἕαρ εὐφρόσυνον, ἡ παμφαῆς καὶ ἐπέραστος μνήμη τοῦ ἀπλανοῦς ὁδηγοῦ, φωστῆρος δίκην, Πατρὸς ἡμῶν Ἀκακίου, διώκων τὴν κατήφειαν, τοῦ βαρυ-

τάτου χειμῶνος τῶν πειρασμῶν, ἐπερ-
χομένων ἡμῖν, διὰ τῶν παθῶν· δι' ὃ ὡς
πάλαι καὶ νῦν, ἰλαρῶς μοι φάνηθι Πά-
τερ, καὶ γλυκείας σου ἀκοῦσαι μοι
φωνῆς, ἴδε ὑγιῆς γέγονας μηκέτι ἀ-
μάρτανε.

Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς

Εἴσοδος. Φῶς ἰλαρόν. Τὸ Προκείμενον
καὶ τὰ Ἀναγνώσματα.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα

Κεφ. **Δ**ικαίων ψυχαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ,
γ' 1. **Δ**ικαίω καὶ οὐ μὴ ἄφηται αὐτῶν θά-
σανος. Ἔδοξαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων
τεθάναι, καὶ ἐλογίσθη κάκωσις ἢ ἔ-
ξοδος αὐτῶν, καὶ ἦ ἀφ' ἡμῶν πορεία
σύντριμμα· Οἱ δὲ εἰσιν ἐν εἰρήνῃ. Καὶ
γὰρ ἐν ὄψει ἀνθρώπων ἐὰν κολασθῶ-
σιν, ἢ ἐλπίς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης.
Καὶ ὀλίγα παιδευθέντες, μεγάλη εὐερ-
γετηθήσονται. Ὅτι ὁ Θεὸς ἐπέπειρασεν
αὐτοὺς καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἀξιούς ἐαυ-
τοῦ. Ὡς χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ ἔδο-
κίμασεν αὐτοὺς καὶ ὡς ὀλοκαύτωμα
θυσίας προσεδέξατο αὐτοὺς. Καὶ ἐν
καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀναλάμψουσι
καὶ ὡς σπινθήρες ἐν καλάμῃ διαδρα-
μοῦνται. Κρινοῦσιν ἔθνη καὶ κρατήσου-
σι λαῶν καὶ βασιλεύσει αὐτῶν Κύριος
εἰς τοὺς αἰῶνας. Οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐ-
τῷ συνήσουσιν ἀλήθειαν· καὶ οἱ πιστοὶ
ἐν ἀγάπῃ προσμενοῦσιν αὐτῷ· ὅτι χά-
ρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ, καὶ
ἐπισκοπῇ ἐν τοῖς ἀκλέκτοις αὐτοῦ.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα

Κεφ. **Δ**ικαίοι εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι,
ε' 15. **Δ**ικαίω καὶ ἐν Κυρίῳ ὁ μισθὸς αὐ-
τῶν, καὶ ἡ φροντίς αὐτῶν παρὰ Ὑψί-
στω. Διὰ τοῦτο λήφονται τὸ Βασίλειον
τῆς εὐπρεπείας, καὶ τὸ διάδημα τοῦ
κάλλους ἐκ χειρὸς Κυρίου· ὅτι τῇ δε-
ξιᾷ αὐτοῦ σκεπάσει αὐτοὺς, καὶ τῇ
βραχίονι ὑπερασπιεῖ αὐτῶν. Λήφεται

πανοπλίαν τὸν ζῆλον αὐτοῦ, καὶ ὄπλο-
ποίησιν τὴν κτίσιν εἰς ἄμυναν ἐχθρῶν.
Ἐνδύσεται θώρακα δικαιοσύνης, καὶ
περιθήσεται κόρυθα κρίσιν ἀνυπόκρι-
τον. Λήφεται ἀσπίδα ἀκαταμάχητον,
ὁσιότητα· ὄξυνει δὲ ἀπότομον ὄργην
εἰς ῥομφαίαν, συνεχπολεμήσει αὐτῷ ὁ
κόσμος ἐπὶ τοὺς παράφρονας. Πορεύ-
σονται εὐστοχοὶ βολίδες ἀστραπῶν,
καὶ ὡς ἀπὸ εὐκύκλου τόξου τῶν νε-
φῶν, ἐπὶ σκοπὸν ἀλοῦνται· καὶ ἐκ ἰπε-
τρόβουλου θυμοῦ πλήρεις βίβησονται
χάλαζαι. Ἀγανακτήσει κατ' αὐτῶν
ὕδωρ θαλάσσης, ποταμοὶ δὲ συγκλύ-
σουσιν ἀποτόμως, ἀνιστήσεται αὐτοῖς
πνεῦμα δυνάμεως, καὶ ὡς λαίλαψ ἐκλι-
κμήσει αὐτούς. Καὶ ἐρημώσει πᾶσαν
τὴν γῆν ἀνομία, καὶ ἡ κακοπραγία
περιτρέφει θρόνους δυναστῶν. Ἀκού-
σατε οὖν Βασιλεῖς καὶ σύνετε· μάθετε
δικασταὶ περάτων γῆς, ἐνωτίσασθε οἱ
κρατοῦντες πλήθους, καὶ γεγαυρωμέ-
νοι ἐπὶ ὄχλοις Ἐθνῶν. Ὅτι ἐδόθη πα-
ρὰ Κυρίου ἡ κράτησις ὑμῖν, καὶ ἡ ду-
ναστεία παρὰ Ὑψίστου.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα

Κεφ. **Δ**ίκαιος, ἐὰν φθάσῃ τελευταί-
δ' 7. **Δ**ίκαιος ἐν ἀναπαύσει ἔσται. Γῆ-
ρας γὰρ τίμιον, οὐ τὸ πολυχρόνιον, οὐ-
δὲ ἀριθμῷ ἐτῶν μεμέτρηται. Πολλά δὲ
ἔστι φρόνησις ἀνθρώποις καὶ ἡλικία
γῆρας, βίος ἀκηλίδωτος. Εὐάρεστος
Θεῷ γενόμενος ἡγαπήθη, καὶ ζῶν με-
ταξὺ ἀμαρτωλῶν, μετετέθη. Ἠρπάγη,
μὴ κακία ἀλλάξῃ σύνεσιν αὐτοῦ, ἢ δό-
λος ἀπατήσῃ ψυχὴν αὐτοῦ, βασκανία
γὰρ φαυλότητος ἀμαυροῖ τὰ καλὰ,
καὶ ρεμβασμὸς ἐπιθυμίας μεταλλεύει
νοῦν ἄκακον. Τελειωθείς ἐν ὀλίγῳ,
ἐπλήρωσε χρόνους μακροὺς ἀρεστῇ
γὰρ ἦν Κυρίῳ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ· διὰ
τοῦτο ἔσπευσεν ἐκ μέσου πονηρίας.

Οἱ δὲ λαοὶ ἰδόντες, καὶ μὴ νοήσαντες, μὴδὲ θέντες ἐπὶ διανοίᾳ τὸ τοιοῦτον, ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Εἰς τὴν Λίθην

Τὸ πρῶτον τῆς ἑορτῆς, εἶτα τοῦ ἁγίου ἰδιόμελα.

Ἦχος α'.

Δεῦτε τῶν μοναστῶν καὶ μιγάδων τὰ συστήματα, τελετήν ἑόρτιον συγκροτήσαντες σήμερον, δόξαν ἀναπέμφωμεν Θεῷ τῷ ἐν Τριάδι, τῷ δοτῆρι τῶν ἀγαθῶν, καὶ πάντων εὐεργέτῃ τῷ φωστῆρας ἐπὶ γῆς ἀναδείξαντι, τοὺς θεοφόρους Πατέρας ἡμῶν, τοὺς ἐνταῦθα λαμπρῶς ἀσκήσαντας. Οὗτοι γὰρ οἱ τρισόλβιοι, ἀνδρικῶς καὶ γενναίως, τὴν φύσιν ἐκβιασάμενοι, ὑπερφυεῖς ἀγῶνας ἐτέλεσαν· καὶ ἀγγελικῶς ἐπὶ γῆς πολιτευσάμενοι, τὴν δόδον τῆς ἀσκήσεως, ἔργῳ καὶ λόγῳ ἡμῖν ὑπέδειξαν, τῇ δυνάμει τοῦ Σταυροῦ, νικηταὶ γεγονάσι τοῦ πολεμήτορος ἑσθροῦ, καὶ τὰς πελυπλόκους παγίδας αὐτοῦ, εἰς τέλος συνέτριψαν. Καὶ νῦν ἐν οὐρανοῖς μεταστάντες, προστάται καὶ ἀντιλήπτορες ἡμῶν, ἐν πᾶσι καὶ διὰ παντὸς ἀναδείκνυνται. Πέτρος ὁ θεῖος, καὶ πάντων κορυφαῖος, σὺν Ἀθανασίῳ τῷ σοφῷ ποιμενάρχῃ, Μάξιμος ὁ μέγας, καὶ σὺν τούτοις Νήφων ὁ θαυμάσιος, Νεῖλος ὁ μυροβλύτης, καὶ ὁ θεοφόρος Ἀκάκιος, οὗ καὶ τὴν μνήμην σήμερον ἐπιτελοῦντες κράζομεν· θεϊτάτοι Πατέρες ἡμῶν, τὸ ἡμέτερον καύχημα, οἱ ὁδηγοὶ καὶ ἔφοροι, μὴ ἐλλίπητε δεόμεθα, τοῦ ἐπισκέπτειν ἕσασί, ἡμᾶς τοὺς ἀναξίους, λυτρούμενοι ἐκ πάσης περιστάσεως, καὶ συμφερῶν τοῦ θείου, ὡς παρρησίαν ἔχοντες,

ἱκετεύσατε τῷ Σωτῆρι Θεῷ, σὺν τῇ Πανάγνῳ Θεοτόκῳ, τῇ Κυρίᾳ καὶ Ἐφόρῳ τοῦ Ὄρους, ἱλασμὸν καὶ φωτισμὸν, καὶ ἄφεσιν πταισμάτων ἡμῖν δωρήσασθαι, τοῖς ἐορτάζουσι πόθῳ, τὰ μνημόσυνα ὑμῶν, καὶ ἐπικαλουμένοις τὴν ὑμῶν βοήθειαν παμμακάριστοι.

Ἦχος β'.

Ὅσπερ Πάτερ Ἀκάκιε, ἐκ θρέφους τὴν ἀρετὴν ἐπιμελῶς ἀσκήσας, καὶ Χριστοῦ τὰς ἐντολάς, τηρήσας ἀκλινῶς ὄργανον γέγονας τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ἐκομίσω παρ' αὐτοῦ, χαρισμάτων ἐνέργειαν, δι' ὧν ἐπεισας τοὺς ἀνθρώπους, καταφρονεῖν τῶν ἡδῶν, καὶ σαρκὸς τὴν εὐπάθειαν, ἐπιμελεῖσθαι δὲ ψυχῆς, πράγματος ἀθανάτου. Ὅθεν σοῦ δεόμεθα καὶ ἡμεῖς, φιλοστοργότατε Πάτερ, οἱ ἀνάξιοι δοῦλοι καὶ νεκροὶ σου, οἱ ἐνταῦθα παραμένοντες, πόθῳ θείῳ, καὶ φίλτρῳ τῷ σφί, ὡς τῷ θείῳ φωτὶ νῦν ἐλλαμπόμενος, φώτισον καὶ ἡμῶν τὰς διανοίας, τοῦ ἐν πᾶσι κατανοεῖν, καὶ πράττειν τὰ τῆς ψυχῆς ἐφόδια, ταῖς πρὸς Θεὸν ἱκεσίαις σου.

Ἦχος δ'.

Ὅσπερ Ἀκάκιε, θείῳ πόθῳ τὴν ψυχὴν θαλλόμενος, καταλιπὼν τὰ ἐν τῷ κόσμῳ τερπνὰ καὶ ἐπὶ κῆρα, ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ σπηλαιῖσι τοῦ Ἄθω παρήκῃσας, ἔνθα τοὺς ὑπὲρ φύσιν ἀγῶνας διήγυσας, θείᾳ δυνάμει βωννύμενος, ἀνευδότως παλαίων πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ σκότους, τὰς ἐπινοίας μὲν αὐτῶν κατὰ κράτος ἐτροπώσω, τοὺς δὲ ἰδρωτὰς τῶν πόνων σου, ὡς εὐῶδες μύραν, τῷ Κτίστῃ Θεῷ προσενεγκῶν, ἀντεδραβεύθησ παρ' αὐτοῦ βασιλείαν οὐράνιον. Διὸ ἱκετῶν μὴ παύσῃ ὑπὲρ ἡμῶν, τῷ ἐκ παρθένου δι' ἡμᾶς σαρκωθέντι, καὶ Σταυρὸν καὶ θάνατον ὑπομείναντι, καὶ ἀναστάντι ἐν δόξῃ,

Χριστῷ τῷ Σωτῆρι ἡμῶν καὶ Θεῷ τῶν ὅλων, ὅπως ἕλωσ γενήσεται ἡμῖν τοῖς ἁμαρτωλοῖς· σὲ γὰρ προστάτην, διὰ τοῦ παντός, καὶ μεσίτην πρὸς αὐτὸν κεκτήμεθα.

Ἦχος πλ. β'.

Τὴν εἰρήσιον μνήμην σου, θεοφόρε Πατὴρ ἡμῶν Ἀκάκιε, σὺν τοῖς Ἀγγέλοις καὶ ἡμεῖς, χαρμονικῶς ἐορτάζομεν σήμερον. Οὗτοι γὰρ τὸ πνεῦμά σου δλέποντες ἐν φωτὶ ἀύλῳ ἐξαστράπτουν, καὶ σὺν αὐτοῖς αὐλιζόμενον, ὕμνον ἀληκτον τῷ πάντων Ποιητῇ καὶ εὐεργέτῃ Θεῷ ἀναμέλπουσιν. Ἡμεῖς δὲ οἱ ἀνάξιοι, τὴν θέλαν κάραν σου ἔχοντες καὶ κατασπαζόμενοι, τὸν ἀγίασμον ἐξ' αὐτῆς ἀρῶμεθα, ψυχῆς τε καὶ σώματος· ὅθεν εὐφροσύνης πνευματικῆς, τὰς καρδίας πληρούμενοι δοῶμεν σοι· πάρεσο καὶ νῦν ἀοράτως, μετὰ πάντων τῶν Ὁσίων, τῶν ἐνταῦθα λαμψάντων, ἐπίσκεπτε διὰ παντός τὴν ποίμνην σου ταύτην, ἣν συνήγαγες Πάτερ, λυτρούμενος ἡμᾶς ἐκ παντοίων κινδύνων, μὴ χωρισθῆς ἡμῶν, ὁ Πατὴρ καὶ ὁδηγός, ὅτι σοῦ ἔσμεν ποιμνιον.

Δόξα. Ἦχος πλ. α'.

Ω μακαριώτατοι καὶ θεοφόροι Πατέρες, οἱ ἐνταῦθα θεοφιλῶς ἀσκήσαντες· τίς ὑμᾶς κατ' ἀξίαν ἐπαινέσεται; ὑμεῖς γὰρ τῷ θεῷ ἔρωτι τῇ καρδίᾳ φλεγόμενοι, μετέστησε τοῦ Κόσμου, κατελιπόντες ἅπαντα, πρὸς τὸν ἐρημικὸν δευδρομήσατε τοῦτον χῶρον, ἐνθα παραγενόμενοι, τὸν σώζοντα ἡμᾶς Θεὸν, ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐξεζητήσατε ὀλοψύχως, καὶ αὐτῷ ἀκολουθοῦντες, παντοιοτρόπως τὸ σῶμα κατετήξατε, καὶ τὰ πάθη νεκρῶσαντες, ἐν νηστείᾳ ἐπιμόνῳ καὶ προσευχῇ ἀδιαλείπτῳ, ἐν φύχει καὶ γυμνότητι, ἐν ὑπομονῇ καὶ ταπεινώσει, ἐν ἀγάπῃ καὶ δικαιοσύνῃ

καὶ ἐπὶ πᾶσι, τῇ παντελεῖ ἀκτημοσύνη, δι' ὧν τὸ πνεῦμα ἐζώωσατε καὶ ἐπὶ γῆς ἐν σαρκὶ θαδίζοντες, ἐν οὐρανοῖς τῷ νοῖ διὰ παντός αὐλιζόμενοι, καὶ Θεῷ συνενούμενοι, ἔζητε ἐν Χριστῷ. Διὸ καὶ μετὰ θάνατον αὐτῷ συμβασιλεύετε, εἰς αἰῶνας ἀπεράντους· παρρησίαν οὖν ἔχοντες, πρεσβεύσατε δεόμεθα, ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἀναξίων, τοῦ δωρηθῆναι φωτισμόν, ταῖς ἡμῶν διανοίαις, καὶ νεκρωθέντες τῷ κόσμῳ, ἀκολουθήσωμεν δὲ τοῖς ἔχουσιν ὑμῶν, ὅπως λάθωμεν παρὰ Χριστοῦ ἄφεσιν πταισμάτων, καὶ ζωὴν τὴν αἰώνιον.

Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ

Ἦχος πλ. α'. Χαίροις ἀσκητικῶν

Χαίροις ὁ νέος Πάτερ Μωσῆς, ὁ ἀνεληθὼν εἰς γνόφον μάκαρ τὸν ἄδουτον, εἰς ὄρος τῆς ἀπαθείας, δι' ἀρετῆς ἀκραιφνοῦς, καὶ ἰδρώτων Ὅσιε τῶν ἔργων σου, ἐκεῖθεν ἀνέλαβες, τὰ πυξία τῆς χάριτος ἐξ ἀκενώτων, θησαυρῶν τῶν τοῦ Πνεύματος, καὶ ἐδίδασκας τοὺς πιστῶς σοι προστρέχοντας. Ὅθεν καὶ νῦν Ἀκάκιε, αἰτῶ σε πρεσβεῖαις σου, ῥῦσαι ὡς ἔχων ἀξίως, τὴν παρρησίαν ἀδίστακτον, Χριστὸν ἰκετεύων, τὸν παρέχοντα τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχ. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου...

Χαίροις νεοφανῶν ἡ δυάς, μάρτυς Παχώμιε, Ἀκάκιε Ὅσιε, ὑμεῖς γὰρ τοῦ ἀντιχρίστου, τὴν κεφαλὴν κραταιῶς, καὶ πανσόφως ὄντως συνετρίψατε, θηρία ἀνήμερα, τοῦ δεινοῦ κοσμοκράτορος, ὁ Θεολόγος ἐν ἐκστάσει ἑώρακε, πολυκέφαλον, τοῦ Μωάμεθ τὸ σύστημα, ἄλλον πάλιν δεινότερον, ἀρνίον δικέρατον, Πάπας ὁ κάκιστος οὗτος, οὗς ἀναλώσει ὁ Κύριος, διστόμῳ ῥομφαίᾳ, καὶ ἡμᾶς τῆς λύμης οὕτω ταχέως ῥύσοιτο.

Στίχ. Μακάριος ἄνηρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον.

Ο ὡς πεπωρωμένος τὸν νοῦν, ἐσκοτισμένος τὴν ψυχὴν καὶ διανοίαν, οὐ τρέμω τὴν καταδίκην, οὐ τῆς γεέννης τὸ πῦρ, ἀλλὰ χείρων μᾶλλον ὑποσύρομαι, κακῶς ὡς αἰχμάλωτος, ἀπωλείας εἰς θάραθρα, καὶ χεῖρος ὡσπερ τῷ βορβόρῳ ἐνήδομαι, ὡς τίς γενομαι, ποῦ προσφύγω ὁ ἄθλιος; δεῖξον τὴν ἀκαταίσχυντον, πρεσβείαν σου ὅσαι, νῦν ἐπ' ἐμὲ καὶ ἐκ λάκκου, ταλαιπωρίας ἀνάγαγε, ψυχὴν τὴν ἀφρόνων, παροργήσασαν τὸν φύσει Θεὸν μακρόθυμον.

Δόξα, ἦχος ὁ αὐτός.

Ποίους εὐφημιῶν στέμμασιν, εὐφημήσωμεν τὸν ἀπαθεία κακοσημένον, τοῖς ὑμνωδίαις ῥήμασι καὶ ἠχητικοῖς μελωδίαισι, μεγαλύνομεν τὸν ἀγελάρχην, τὸν ἀφθονοπάροχον τροφодότην, τὸν κορυφαῖον τῶν ἀσκητῶν, τῆς ἐρήμου τὸ κάλλιστον θρέμμα, καὶ εὐωδέστατον ἀκροθήγιον, τὴν ἀπαρχὴν τῶν ἐσίων, καὶ δικαίων ὠράισμα, τὸ πάγχρυσον στόμα, καὶ μελιρρῦτον σάλπιγγα, τὴν χελιδόφωνον λύραν, καὶ μουσικόλαλον ἀηδόνα, τῆς πρακτικῆς σοφίας τὸν ἐραστήν, καὶ ἀρετῆς ἄουλον ταμιούχον· τοῦτον τιμήσωμεν ἅπαντες, τὸ χαίρει βοήσωμεν σὺν τῷ ἱεροσυλλόγῳ, Ἀκάκιε ἅγιε, τῶν εὐσεβῶν ἢ ἀκρότης τοῦ θεοῦ σκῆνους δεσμένοι, σοῦ τοῦ δικαίου, ἵνα τύχωμεν πλουσίως τῆς παρουσίας σου.

Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς
Ἀπολυτίκιον

Ἦχος πλ. α'. Τὸν συνάναρχον Λόγον
Τὸν Σταυρὸν τοῦ Κυρίου λαβὼν ἐπ' ὤμων σου, καὶ αὐτῷ μέχρι τέλους κατηκολούθησας, καταφρονήσας ἐπιγείων τὴν ἀπόλαυσιν, πόθῳ τρωθεὶς

σου τὴν ψυχὴν, ἐκ νεότητος σοφέ, ἀσκήσας καλῶς ἐνταῦθα· Ἀκάκιε θεοφόρε, ταῖς πρὸς Θεὸν σου πρεσβείαις, ἡμᾶς συντήρησον.

Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς

Εἰς τὸν Ὀρθρον

Καθίσματα μετὰ τὴν α'. στιχολογίαν.

Ἦχος πλ. α'. Τὸν συνάναρχον Λόγον

Νόμους θείους πληρώσας Πάτερ Ἀκάκιε, καὶ μισήσας, τὸ σῶμα ὡσπερ ἐπίβουλον, κατεπάλαισας ἐχθρὸν, ταῖς νηστείαις καὶ εὐχαῖς, καὶ ἐδέξω ἐκ Θεοῦ, χάριν ἀπάντων προστατεῖν, τῶν σὲ πιστῶς προστρεχόντων, καὶ πόθῳ ἀνευφημούντων, τὴν ἱεράν σου μετὰστασιν.

Δόξα, τὸ αὐτό.

Καὶ νῦν, Θεοδοκίον, ὁμοιον

Τὸν ἐκ σοῦ σαρκωθέντα Θεὸν καὶ Κύριον, δι' ἡμᾶς τοὺς φθαρέντας τοῖς ἁμαρτήμασι, τοῦτον ἰκέτευε θερμῶς, τοῦ οἰκτειρήσαι ἡμᾶς, καὶ ἀποστρέψαι τὸν θυμὸν, καὶ τὴν ὀργὴν αὐτοῦ σεμνῆ, ἀπὸ τῶν πίστει τιμώντων, καὶ εὐφημούντων ἀπαύστως, τὴν δυναστείαν καὶ τὸ κράτος σου.

Μετὰ τὴν β' στιχολογίαν. Κάθισμα

Ἦχος α'. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Αμέσως τῷ Θεῷ, λειτουργῶν θεοφόρε, ἀκτίνας ἱερῶν, μυστηρίων λαμβάνεις, καὶ κόσμου τὸ πρόσωπον, καταυγάζεις τοῖς ἔργοις σου· ὅθεν σήμερον, τὴν παναγίαν σου μνήμην, ἐορτάζομεν, καὶ τὸν Χριστὸν ἀνυμνοῦντες, θεόφρον Ἀκάκιε

Δόξα, τὸ αὐτό.

Καὶ νῦν Θεοδοκίον, ὁμοιον.

Φωτὶ ὧν πρεσβειῶν, Θεοτόκε παρθένε, φωτίσασα ψυχῆς, τῆς ἐμῆς καὶ καρδίας, τὰ ὄμματα παράσχου μοι,

ἐν φωτὶ νῦν πορεύεσθαι, τῶν προστάξεων, τοῦ φωτοδότου Ἰησοῦ σου, ἵνα μέτοχος, φωτὸς ἐκεῖ χρημηκτίσω, Ἀγνή αἰωνίζοντος.

Μετὰ τὸν Πολυέλεον. Κάθισμα

Ἦχος ὁ οὗτός, ὁμοιον.

Η μνήμη σου λαμπρῶς, παρ' ἡμῶν τελουμένη, Ἀκάκιε Πατὴρ, τῶν φιλοῦντων σε τέκνων; τὸν νοῦν ἡμῶν κατηύγασε, καὶ καρδίαν πρὸς πλείονα, πόθον ἤγειρε, τοῦ ἐναρέτου σου βίου, καὶ ἐθέρμανε, πρὸς θεῖον ἔρωτα μάκαρ, διὸ ἡμῖν πρόσθηθι.

Δόξα, τὸ αὐτό.

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον, ὁμοιον.

Παρθένος ἀληθῶς, πρὸ τοῦ τόκου Παρθένα, Παρθένος ἀληθῶς, ἐν τῷ τόκῳ Παρθένα, Παρθένος ἀειπάρθενος, μετὰ τόκον διέμεινας· ὅθεν δέομαι, ὡς ἡγεμῶν τῶν παρθένων, παρθενεύειν με, νοῦ ψυχῇ σώματί τε, Παρθένα ἐνίσχυσον.

Οἱ ἀναβαθμοί, τὸ α'. ἀντίφωνον τοῦ δ'. ἤχου καὶ τὸ προκείμενον ἤχος δ'.

Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὁσίου αὐτοῦ.

Τὸ Πᾶσα πνοή. Εὐαγγέλιον ἐκ' τοῦ κατὰ Ματθαῖον.

Εἶπεν ὁ Κύριος, πάντα μοι παρεδόθη.

Ὁ Ν'. Δόξα, ταῖς τοῦ σοῦ ὁσίου, καὶ νῦν, ταῖς τῆς Θεοτόκου.

Στίχ. Ἐλέησόν με ὁ Θεός, καὶ τὸ ἰδιόμελον Ἦχος πλ. β'.

Ο σὶ Πατέρ, εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξήλθεν ὁ φθόγγος τῶν κατορθωμάτων σου· διὸ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, εὖρες μισθὸν τῶν καμάτων σου, τῶν δαιμόνων ὠλεσας τὰς φάλαγγας, τῶν ἀγγέλων ἔφθασας τὰ τάγματα, ὄν τὸν βίον ἀμέμπτως ἐξήλωσας· παρῆρσιαν οὖν

ἔχων ἐν τῇ μνήμῃ σου, εἰρήνην αἰτησάσαι ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

ΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

Τῆς ἑορτῆς εἰς η'. καὶ τοῦ ὁσίου εἰς ζ'.

Ὁ Κανὼν τοῦ ὁσίου, οὗ ἡ ἀκροστιχίς:

«Πρῶτον φέρω μέλισμα τῷ Ἀκακίῳ σὸς Ἰωνᾶς».

Ὡδὴ α'. Ἦχος α'. Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος

Πάντων ἀοράτων Ποιητά, καὶ δρᾶτων ὑπεράρχιε Κύριε, φύσις ἡ ἀκήρατος, σὼν οἰκτιρμῶν ἀκτίσῳ με καταύγασον, μέλποντα τὸν μέγαν, καὶ θεοφόρον Ἀκάκιον.

Ρήμασι τοῦ θεοῦ καὶ σεπτοῦ, Εὐαγγελίου πεισθεῖς πανασίδιμε, πᾶσαν καταλέλοιπας τὴν σαρκικῶς, παρεπομένην εὐνοίαν, καὶ δι' ἀπαθείας, Θεῷ ἠνώθης Ἀκάκιε.

Ω φθης ἐνδιαίτημα Χριστοῦ, ὡς ἀγαπήσας αὐτοῦ τὰ σωτήρια, καὶ σεπτὰ προστάγματα, δλοσχερῶς θεοφόρε Ἀκάκιε· ὅθεν δέομαι σου, κάμολ τὴν χάριν χορήγησον.

Θεοτοκίον

Τὴν ὑπερφωῶς τὸν τοῦ παντός, δημιουργὸν καὶ Δεσπότην κηύσασαν, δεῦτε μακαρίσωμεν πάντες πιστοί, καὶ ἐκ ψυχῆς αἰτήσωμεν, τῶν ἡμαρτημένων, τὴν ταχυτάτην συγχώρησιν.

Καταβασίαι τῆς ἑορτῆς.

Ὡδὴ γ'. Ὁ μένος εἰδώς.

Ο νόμος τοῦ Πνεύματος σοφέ, τὸν νόμον ἐξενίκησε, τὸν φυσικὸν καὶ νόμον σε ἔδειξε, τῶν μοναζόντων ἐν τοῖς ἐσχάτοις καιροῖς, καὶ φωστῆρα κράτιστον, ἀρεταῖς τὸν Ἄθωνα, φρυκτωροῦντα θεόφρον Ἀκάκιε.

Ναὸς τοῦ τῶν ὄλων Ποιητοῦ, γενόμενος Ἀκάκιε, τοὺς φοιτητὰς τοὺς σοὺς νῦν τὸν ὕμνον σοι, μετ' εὐλαβείας ἄδοντας ἔργασαι, τοῦ ἀγίου

Πνεύματος, οἶκους ταῖς πρεσβείαις σου, καὶ φωτὸς θεοῦ πλήρεις καὶ χάριτος.

Φυγὼν φυσικὸν Πάτερ θεομόν, τὴν ἔρημον τοῦ Ἄθωνος, ὑπερφυῶς εἰσέδους οὐ δαίμονας, οὐδὲ τὸν ἄσπονδον τούτων δήσας πόλεμον διὰ τοῦτο εἰληφας, ἐξ ἁγίου Πνεύματος, χαρισμάτων πληθὺν ὡς Ἀκάκιε.

Θεοτοκίον

Ελπίς καὶ βοήθεια ἡμῶν, ὑπάρχουσα πανάχραντε, τῆς τῶν παθῶν κακίστης ἐξάρπασον, αἰχμαλωσίας καὶ τῆς ἀλήκτου τρυφῆς, ἀπολαῦσαι πρέσβευε, τοὺς πιστοὺς οἰκέτας σου, τοὺς ἀπαύστως ὑμνοῦντας τὸν τόκον σου.

Κάθισμα

Ἦχος δ'. Κατεπλάγη Ἰωσήφ

Κατεπλάγη ἡ πληθὺς, τῶν οὐρανίων Στρατιῶν, καθορώσά σε σοφέ, ὑπερφυῶς μετὰ σαρκός, ἀγωνιζόμενον κρύει τε καὶ ἡλίῳ, καὶ πάσῃ συμφορᾷ ἀπομαχόμενον, καὶ δόξαν τῷ Θεῷ, τρανῶς ἀνέπεμπον, τῷ τοῖς πιστοῖς διδόντι κράτος, ἵνα τὴν τῶν δαιμόνων νικήσῃ πληθὺν ἧς ῥῶσαι πάντας, ἡμᾶς ἀτρώτους, σαῖς πρεσβείαις Ἀκάκιε.

Δόξα, τὸ αὐτό.

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον, ὁμοιον,

Τὸ μυστήριον τῆς σῆς, κυοφορίας προφητῶν, θείῳ Πνεύματι χοροί, μεμυημένοι Μαριάμ, ποικιλοτρόπως ἐτρένωσαν τοῦτο Κόρη· λυχνίαν τε καὶ στάμνον ὀνομάσαντες, καὶ ῥάβδον καὶ χρυσοῦν, θυμιατήριον, καὶ κιβωτὸν καὶ τράπεζαν καὶ πλάκαν, ὄρος δασὺ καὶ κατάσκιον, καὶ κεκλεισμένην, Παρθένε πύλην, τῷ Θεῷ τηρουμένην.

ᾠδὴ δ'. Ὅρος σε τῇ χάριτι

Ρύεται δαιμόνων πονηρῶν σε πανάριστε, ὁ Παντοδύναμος Θεός, ὁ προειδὼς τῆς σῆς ψυχῆς, τὸν πόθον τὸν

ἄπειρον, καὶ τὰς αὐτῶν πληγὰς, νηπίων τοξέσματα, ἀποδεικνύει Ἀκάκιε μέγιστε.

Ω τῶν ὑπὲρ νοῦν κατορθωμάτων σου Ἄγιε, πόνων ὡς δόξης ἧς περ νοῦν, ἐπαπολαύεις ἰλαρῶς, Ἀγγέλοις ὦν ὁμοδίαιτος, καὶ Ἄγιοις οὐσκηνοῦς, θαυματοφόρε παμμακάρε Ἀκάκιε.

Μύστης ἐχρημάτισας τοῦ Πνεύματος Ὅσιε, τοῦ Παναγίου καὶ πιστῶν, ὑπάρχεις ὅλως ἀρετῆς, κανῶν καὶ τύπος Ἀκάκιε, καὶ ἱατὴρ μολώπων ὅθεν προσπίπτω σοι, πάσας κἀμοῦ τὰς ὀδύνας θεράπευσον.

Θεοτοκίον

Λύσον μου Παρθένε τὰς σειρὰς αἰς συνέδησεν, ἀμαρτημάτων μου πληθὺς, κακοβουλία τοῦ ἐχθροῦ, καὶ μέτοχον ποίησον τῆς χαρμονῆς ἧς ἀπολαύει τὸ πλήρωμα, τῶν προσκυνοῦντων τὸν ἄχραντον τόκον σου.

ᾠδὴ ε'. Θεὸς ὦν εἰρήνης.

Ιδρύθη ἐν σοὶ τῇ καρδίᾳ σοφέ, ἡ ἀκλήρατος χάρις τοῦ Πνεύματος, καὶ θείας ἐπιστήμης σου ἐνέπλησε τὸν νοῦν, καὶ γέγονας παντοῖων, κακώσεων θεόφρον, ἐλατὴρ ἀνίκητος, καὶ ἱατρὸς ψυχῶν Ἀκάκιε.

Σημεῖοις σε Χριστός σε δοξάσας ἐν γῆ, νῦν αὐλοῖς δοξάζει οὖν τάγμασι, καὶ πρόσωπον αὐτοῦ τὸ ὑπερθαύμαστον εἰς πόνων ἀμοιβήν, προστίθει Πάτερ, ὁ μετὰ τῶν Ἀγγέλων, κατοπτεῦων ἀπαύστως, καὶ ἡμῶν μέμνησο Ἀκάκιε.

Μεῖ σε Χριστὸς δι' ἁγίου αὐτοῦ, Ρωμανοῦ τοῦ σοῦ φίλου καὶ Μάρτυρος, ἐχθροῦ σοι ῥαθυμεῖν ὑποβάλλοντος τοῦ δεινοῦ ὅθεν ρωσθεὶς ἐκεῖνου, τῇ θείᾳ ὀπτασίᾳ ἀόκνως διήνυσας τὸ πολυχρόνιον μαρτύριον.

Θεοτοκίον

Αγίων Ἀγία, Παρθένε Ἀγνή ἢ τεκοῦσα τὸν μόνον Πανάγιον, ἁγίασον τὸν νοῦν μου σπλωθέντα τῶν δεινῶν, δαιμόνων ἐργασίαις, καὶ ζῆσαί με ἁγίως, καταξίωσον ἵνα, σοῦ τῆς ἁγίας ἐπιτύχω χαρᾶς.

Ῥδὴ 5'. Τὸν Προφήτην Ἰωάν.

Τὸ ἀνέσπερον ἀεὶ, καθορὸν κάλλος Χριστοῦ, ὡς αὐτοῦ τῶν ἐντολῶν, πληρωτῆς ἀναδειχθεὶς, μνημόνευς, τῶν σὲ τιμώντων, Πάτερ Ἀκάκιε.

Ωσπερ φοῖνιξ ἄρταϊς, σὸ κατάκομος ἀεὶ, διεδείκνυσο Χριστοῦ, ἐν καρδίᾳ τὸ γλυκύ, Ἀκάκιε, φέρων καὶ πρᾶγμα, ὄντως καὶ ὄνομα.

Ακραιφνῶς τῷ νοερῷ, συνωμίλεις Ἀμὲν ἐν γῆ, καθωράιζες δὲ πᾶν, τὸ πιστῶς σοι προσιόν, Ἀκάκιε, καὶ σωτηρίας, ἐκζητοῦν πρόσωπον.

Θεοτοκίον.

Κυβερνήτις μοι γενοῦ, θαλαττεύοντι Ἀγνή, ἐν πελάγει χαλεπῷ, τῶν τοῦ βίου πειρασμῶν, καὶ ἴθυνον, πρὸς σωτηρίας, ὄρμον καὶ σῶσόν με.

Κοντάκιον.

Ἦχος δ'. Ἐπεφάνης σήμερον.

Ανεφάνη σήμερον, μέγας φωσφόρος, ἐν τῷ στερεώματι, τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, Ἀκάκιος ὁ τρισόλβιος, τῶν ἐν τῷ Ἄθῳ ἐξαιρετὸν ἄγαλμα.

Ὁ Οἶκος

Τίς ἐξεΐπη σου Πάτερ τὴν ὑπεράνθρωπον πολιτείαν; ἐκαρτέρεις γὰρ ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ Ἄθωνος δι' ἔρωτα καὶ πόθον Χριστοῦ ὡς στῦλος ἀκλόνητος. Ὅθεν καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ πάγους καὶ νιφετοῦς καὶ πειρασμοῦς ὑπομείνας παντοίους ἐφαλλόμενος αὐτὸν ἀνυμνολόγεις· διὸ Ἀγγέλου ἐξέστη-

σας, δαίμονας ἤλασας, ἀνθρώπους πιστοὺς μὲν εὐφράνας, αἰρετικῶν δὲ τὰ ἀπύλωτα στόματα ἐφραξας, Θεὸν τὸν στεφοδότην δοξάζοντας, καὶ σοὶ τῷ στεφηφόρῳ τὰ ἐφύμνια προσφέροντας· χαίροις Ἀκάκιε, τῶν ἐν τῷ Ἄθῳ ἐξαιρετὸν ἄγαλμα.

Συναξάριον

Μηνὶ Ἀπριλίῳ 16'. Μνήμη τοῦ νεοφρανοῦς Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἀκακίου τοῦ ἐν τῷ Ἄθῳ.

ΣΤΙΧΟΙ

Πόνους ὦ Πάτερ σοὶς Θεὸν μεγαλύνας,
Ἄφθαρτον αὐτός σοι παρέσχετο κλέος.

Δευτερίῃ δεκάτῃ Ἀπριλίου γαλῆς ἀπαίρει Ἀκάκιος.

Ἀκάκιος ὁ Ὁσιος ὑπῆρχεν ἐξ Ἀγράφων· θείαν δὲ ἔλλαμψιν ἐν τῇ καρδίᾳ δεξάμενος, τὸ ἀόικητον καὶ δύσβατον καὶ ἐρημικώτερον τοῦ Ἄθωνος ὄρος καταλαβὼν, καὶ σπῆλαιον μικρὸν εὐρῶν, εἰσέδου ἐν αὐτῷ, ἔνθα πολλοὺς ἰδρωτίας ἀσκητικούς κατέβαλε· ὕστερον συναθροίσας καὶ Σκήτην, ἐν γῆρα καλῷ πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν, ἐγγύς που τῶν ἑκατὸν ἐτῶν γενόμενος. Ἐν τῷ εἰκοστῷ τρίτῳ δὲ ἔτει τῆς αὐτοῦ ἡλικίας καταλιπὼν τὰ ἐν κόσμῳ ἔμονασε.

Ταῖς αὐτοῦ ἁγίαις πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Ῥδὴ 5'. Τοὺς ἐν καμίνῳ Παιδας,

Ακαίρου σὸ τρυφῆς ὑπεριδῶν, ὡς ἄβλος βίον ἐπὶ γῆς ἀγγελικὸν ἐζῆσας· ὅθεν σοι Χριστὸς αὐτοῦ τὰς θείας δωρεὰς παρέσχετο, ὧν μοι μέταδος, πιστῶν φωστήρ Ἀκάκιε.

Καλλοναῖς τῶν πόνων ὠραιωθείς, προσέβλεπες παίδων ἀνθρώπων τὰς ψυχὰς, ὡς κατεφώτισας σοφαῖς διδασκαλίαις, προλέγων τὰ μέλλοντα, ὡς

ἐνεστώτα σαφῶς Πάτερ Ἀκάκιε.

Ιππηλατῶν ἐν σχήμασί ποτε, ἐπήλ-
θῆ σοι πλήθος δαιμονίων, ἀφιστᾶν
πειρώμενον τῆς γλυκυτάτης θεωρίας,
ἀλλ' ἀπήλθε γέλωτος πλήρης, τῇ σῇ
πρὸς Θεὸν πίστει Ἀκάκιε.

Θεοτοκίον.

Ω Παναγία Δέσποινα Ἀγνή Θεό-
νυμφε, βλέψον εἰς ἐμὲ τὸν ταπει-
νόν, τὸν ἄπασάν μου τὴν ζωὴν ἐν ἀμε-
λεῖα καταναλώσαντα, καὶ μὴ ἐάσης ἰ-
δεῖν τόπον βασάνου πικρᾶς.

Ῥδὴ η'. Ὅν φρίττουσιν ἄγγελοι.

Σοῦ ἔχων ἀνύστακτον, ψυχῆς τὸν
δόφθαλμόν, ἐώρας Ἀκάκιε σοφῆ
μετὰ σαρκός, λαμπρὰς κατοικίας ἁκα-
κουμένων νυνί, ὑπὸ τῶν ἀθέων Ἀγα-
ρηῶν παμμάρκαρ.

Ονοῦν ὡς ὁ μέγιστος, ἐκέκτηρο
Χριστοῦ, σοφῆ Παῦλος ἄρρητον
ἐνταῦθα τὴν αὐτοῦ, δεξάμενον αἴγλην,
φωτίζοντα ἡμᾶς, ἔργων ὧν καὶ λόγων
ἀπείρων δαδουχίαις.

Σὺ βίον ἐζήλωσας, Μαξίμου τοῦ σο-
φοῦ, διδὸ καὶ ἠξίωσαι θεόθεν ὡς
αὐτός, προλέγειν τὰ πόβρωθεν τῶν ὧν
φοιτητῶν, Ἀκάκιε Πάτερ, Χριστὸν ἀ-
εὶ δοξάζων.

Θεοτοκίον

Ιᾶσω τὸ σύντριμμα, Ἀδὰμ τοῦ χοῦ-
κοῦ, Σωτήρα κηύσασα πανάχραντε Θε-
όν, αὐτὸν ἐκδυσώπει, τὰς πληγὰς
τῆς ἐμῆς, ψυχῆς θεραπεῦσαι, ἀνίατα
νοσοῦσης.

Ῥδὴ θ'. Τὴν φωτοφόρον νεφέλην

Ως γνήσιον Χριστοῦ δοῦλον, νυνί
προβάλλομαι πρέσβυν, ἔχων πλη-
θὺν ἀμαρτιῶν, καὶ βοῶ σοι παμμάρκαρ,
ἀποκοπὴν μοι τῶν χρεῶν, Ἀκάκιε δώ-
ρησαι· καὶ ἀναψον, τῆς ψυχῆς μου τὸν
λύχνον, ἐσθεσμένον ἀμελεῖα παντελῶς.

Νῦν σὺν ἀγγέλοις ἀγίοις, τῷ φοβε-
ρῷ τοῦ Θεοῦ θρόνῳ, ὡς παριστά-
μενος ἡμῖν, τοῖς ἐκ πόθου τὸν αἶνον,
πλέκουσιν αἰτησαὶ πολλῶν, χρεῶν τὴν
διάλυσιν, καὶ λύτρωσιν, αἰωνίων βασά-
νων, καὶ ἀλήκτου Θεοῦ δόξης μετοχήν.

Ανιαιοὶς τῶν παθῶν μου, περιπε-
σόντα ἀθλίως, θέομαι Πάτερ ἐκτε-
νῶς, παρρησίαν ὡς ἔχων, πρὸς τὸν φι-
λάνθρωπον Θεόν, ἀνάνευσιν αἰτησαί,
ὡσπερ τὸ πρίν, ἐκ τοῦ κόσμου ἐδέξω,
καὶ ἐνέδυσας στολὴν τῶν μοναχῶν.

Θεοτοκίον

Σῶμα ψυχὴν καὶ καρδίαν, καὶ τὴν
διοίκησιν τούτων, σοὶ ἀνατίθημι Ἀ-
γνή, ἐκατέρῳ παράσχους, τὸ προσφο-
ρώτατον ὡς ἂν, ὀρθῶς διανύσας μου,
πρεσβείαις σου, τὸν ὑπόλοιπον βίον, ἐ-
πιτύχω ἀκηράτου σου ζωῆς.

Ἐξαποστειλάριον

Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἀστροῖς

Ακακος ἀπλαστος πρᾶος, χρυσο-
λαμπῆς ἀνεδείχτης, ἐνδόν ὡς λύ-
χνος φωτίζων, τοὺς μονοτρόπους τοῦ
Ἄθω, φερωνυμίαν ἐκτήσω, Ἀκάκιε
θεοφόρε.

Θεοτοκίον

Ω Δέσποινα Θεοτόκε, σπεῦσον βο-
ήθει μοι τάχος, ἡ γὰρ ἀκμὴ τῆς
ἀξίνης, ὡς ἄκαρπον ὀρρώδει με, ὁ δὲ
λικμήτωρ τὴν καῦσιν, ὡς ἄχυρον ἀπει-
λεῖ με.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς

Ἰστῶμεν στίχους δ'· καὶ ψάλλομεν τὰ
ἐξῆς δ'· προσόμοια:

Ἦχος α'. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων

Αγγελικῶς ἐν τῷ Ἄθω Πάτερ ἐ-
βίωσας, νηστεῖαις ἀγρυπνίαις, ὑ-
μνωδίαις ἀπαύστοις, πτερώσας σου τὸ
ἄμμα, τὸ τοῦ νοός, θεοφόρε Ἀκάκιε,
καὶ νῦν οἰκτεῖς μετ' ἀγγέλων ἐν οὐρα-

νοῖς, ἀνυμνῶν τὸν Βασιλέα Χριστόν.

Τῶν μακαρίων οἱ δῆμοι νῦν συνα-
γάλλονται, τῷ Πνεύματί σου Πά-
τερ, τῷ ἄλφῃ ἐν πόλῃ· ἡμεῖς δὲ οἱ σοὶ
δοῦλοι τὴν ἱεράν, θείαν κάραν σου ἔ-
χοντες, κατασπαζόμενοι πόθῳ ἁγία-
σμόν, ἐξ αὐτῆς ἀπολαμβάνομεν.

Ικετικῶς σοι βοῶμεν Πάτερ Ἀκά-
κιε, ὡς ἔχων παρρησίαν, πρὸς τὸν
Κτίστην τῶν ὄλων, καὶ πλάστην καὶ
Δεσπότην τοῦτον ἡμῖν, σαῖς εὐχαῖς ἐ-
ξιλέωσαι, τοῖς ἐκτελοῦσι πιστῶς σου
τὴν θαυμαστήν, καὶ πανίερον μετᾶστα-
σιν.

Ταῖς τῶν δόσιων Μαρτύρων πρεσβεΐ-
ταις Δέσποτα, τοῦ Ρωμανοῦ τοῦ
θείου, τοῦ σεπτοῦ Παχωμίου, σὺν τού-
τοις Ἀκακίου τοῦ θαυμαστοῦ, τὴν ζω-
ήν μου κυβέρνησον, καὶ τὰς δδοὺς μου
κάτεύθυνον Ἰησοῦ, πρὸς ζωὴν τὴν αἰ-
ωνίζουσαν.

Δόξα. Ἦχος πλ. δ'.

Ακάκιον ἐπαινῶν, ἀρετὴν ἐπαινέ-
σομαι, ὅτι τὴν ὄντως εὐθειαν ἐπο-
ρεύθη τρίβον, καὶ τὰς ἐνύλους καὶ μα-
ταίας διαγωγὰς παραδραμῶν, τὴν ἐρη-
μον ὡς ἄλλον ἠλιοειδῆ θάλαμον, καὶ
γαληνότατον ὄρμον ἐκληρώσατο· μέ-
νων ἐκεῖσε διατριβόμενος ἐν σοιότητι
βίου καὶ ἀκακίᾳ διέσπευδε, καὶ ἡμῶν
τούτου ἔνεκεν καθαρῶς ἐποπτεύει, με-
τὰ πότμον τὴν ἁγίαν Τριάδα ἐντυγχά-
νων ἀμέσως· καὶ σὺν ἀγγέλοις ἐν ἀ-
στραπηθόλῃ πόλῃ, χορευῶν ἀπαύ-
στως, γηθοσύνως ἀγάλλεται. Τοιγα-
ροῦν καὶ ἡμεῖς, συλλήβδην βοῶντες,
δαδितिκοῖς ἄσμοσι τὸν ποιμενάρχην
στεφηφορήσωμεν· χαῖρε, Ἀκάκιε λέ-
γοντες, μοναστῶν ἡ δόξα, καὶ μιγάδων
ἀγλάισμα, ἀσκητῶν κλέος, θεοφό-
ρων Πατέρων τὸ καύχημα, γόνος Ἀ-
γράφων, καὶ εὐσεβῶν γονέων τὸ βλά-

στημα· μὴ λίπης ἀδιαλείπτως πρε-
σβεύων ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν εἰλικρινεῖ καὶ
ἀμώμῳ πίστει τιμώντων σε.

Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς
Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπόλυσις.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ

Τὰ Τυπικά, οἱ Μακαρισμοὶ καὶ ἐκ τοῦ
Κανόνος ἡ γ'. καὶ ζ'. ᾠδή.

Ἀπόστολος ὁσιακός. Εὐαγγέλιον ὁ-
σαύτως.

Μεγαλυνάριον

Τὸν τῆς ἡσυχίας καθηγητήν, ἐν τῷ
νῦν αἰῶνι, ἀπλανέστατον ὁδηγόν,
Ἀκάκιον πάντες, τοῦ Ἄθωνος τὸν λύ-
χρον, ᾠδαῖς θεοπρεπέσιν ὑμνολογήσω-
μεν.

Κοντάκιον ἕτερον. Τῇ Ὑπερμάχῳ

Απὸ νεότητος Θεῷ θυσία ἄμωμος,
ἀρετῆς προσενεχθεὶς Πάτερ
Ἀκάκιε, ὁδηγὸς τῶν ἀσκουμένων ἐ-
χρημάτισας· νῦν ὡς ἔχων παρρησίαν
πρὸς τὸν Κύριον, ἐκ παντοίων τῶν κιν-
δύνων ἡμᾶς λύτρωσαι, τοὺς βοῶντάς
σοι· χαίροις Πάτερ τρισόλβιε.

ΠΑΡΑΙΝΗΣΕΙΣ ΑΓ. ΠΑΤΕΡΩΝ

ΕΙΣ ΠΡΟΚΟΠΗΝ ΤΕΛΕΙΟΤΗΤΟΣ

(Ἀπὸ τὸν 21ον χαρτῶν Κώδικα τῆς
i. Μονῆς ἁγίου Νικολάου ἐν Ἀνδρῶ.)

— Ὁ ἁββάς Παμβῶ ἀπέστειλε τὸν
μαθητὴν αὐτοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ πό-
λει πρὸς τῷ πωλῆσαι τὸ ἐργόχειρον
αὐτοῦ· ποιήσας δὲ ἡμέρας δεκαεὶ ἐν τῇ
πόλει, ὡς ἔλεγεν ἡμῖν, τὰς νύκτας ἐ-
κάθειπεν ἐν τῷ νάρθηκι τῆς Ἐκκλη-
σίας, ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Μάρκου· καὶ ἰ-
δὼν τὴν ἀκολουθίαν τῆς καθολικῆς Ἐκ-

κλησίας, ἀνέκαμψε πρὸς τὸν γέροντα ἔμαθε γὰρ καὶ τροπάρια. Λέγει οὖν αὐτῷ ὁ γέρων ὁρῶ σε τέκνον τεταραγμένον, μήτις πειρασμός σοι συνέβη ἐν τῇ Πόλει; Λέγει ὁ ἀδελφὸς τῇ γέροντι: Φύσει ἀββά ἐν ἀμελείᾳ δαπανῶμεν τὰς ἡμέρας ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ, καὶ οὔτε κανόνας, οὔτε τροπάρια, ψάλλομεν, ἀπελθόντος γάρ μου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, εἶδον τὰ τάγματα τῆς Ἐκκλησίας πῶς ψάλλουσι, καὶ ἐν λύπῃ γέγονα πολλῇ, διατὶ οὖν καὶ ἡμεῖς οὐ ψάλλομεν κανόνας καὶ τροπάρια; λέγει οὖν αὐτῷ ὁ γέρων. Οὐαὶ ἡμῖν τέκνον, ὅτι ἐφθασαν αἱ ἡμέραι ἐν αἷς καταλείψουσιν οἱ μοναχοὶ τὴν στερεὰν τροφὴν τὴν διὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος ῥηθεῖσαν καὶ ἐξακολουθήσουσιν ἄσμασι καὶ ἤχοις. Ποία γὰρ κατάνυξις; ποία δάκρυα τίκτονται ἐκ τῶν τροπαρίων; ποία κατάνυξις τῷ μοναχῷ, ὅταν ἐν Ἐκκλησίᾳ ἢ ἐν κελίῳ ἴσταται καὶ ὑφοῖ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ὡς οἱ βῆες; Εἰ γὰρ ἐνώπιον Θεοῦ παριστάμεθα, ἐν πολλῇ κατανύξει ὀφείλομεν ἴστασθαι, καὶ οὐχὶ ἐν μετεωρισμῷ, καὶ γὰρ οὐκ ἐξῆλθον οἱ μοναχοὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ, ἵνα παρίστανται τῷ Θεῷ καὶ μετεωρίζωνται, καὶ μελωδοῦσιν ἄσματα καὶ ῥυθμίζουσιν ἤχους, καὶ σείουσι χεῖρας, καὶ μεταβαίνουνσι πόδας, ἀλλ' οὕτως ὀφείλομεν ἐν φόβῳ πολλῷ καὶ ἐν τρόμφῳ, δάκρυσί τε καὶ στεναγμοῖς, μετὰ εὐλαβείας εὐκατανύκτου καὶ μετριωτάτης φωνῆς, τὰς προσευχὰς τῷ Θεῷ προσφέρειν. Ἴδου γὰρ λέγουσι τέκνον, ὅτι ἐλεύσονται ἡμέραι, ὅτε φθειρῶσιν οἱ χριστιανοὶ τὰς βίβλους τῶν ἁγίων Εὐαγγελίων καὶ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καὶ τῶν θεσπεσίων προφητῶν, λειαινόντες τὰς ἁγίας Γραφάς, καὶ γράφοντες τροπάρια καὶ ἑλληνικοὺς λόγους, καὶ χυ-

θήσονται ὁ νοῦς εἰς τροπάρια καὶ εἰς τοὺς λόγους τῶν Ἑλλήνων καὶ διὰ τοῦτο οἱ Πατέρες ἡμῶν εἰρήκασιν, ἵνα μὴ γράφωσιν οἱ ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ ὄντες καλλιγράφοι τοὺς βίους καὶ λόγους τῶν Πατέρων ἐν μεμβράναις, ἀλλ' ἐν χάρταις. Μέλλει γὰρ ἡ ἐρχομένη γενεὰ λειαίνειν τοὺς βίους, τῶν ἁγίων Πατέρων, καὶ γράφειν κατὰ τὸ θέλημα αὐτῆς. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἀδελφός τί οὖν; ἀλλαχθῆσονται τὰ ἔθνη καὶ αἱ παραδόσεις τῶν χριστιανῶν; καὶ οὐκ ἔσσονται ἱερεῖς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἵνα ταῦτα γενήσεται; καὶ εἶπεν ὁ γέρων ἐν τοῖς τοιούτοις καιροῖς ψυγήσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν, καὶ ἔσται θλίψις οὐκ ὀλίγη, ἐθνῶν ἐπιδρομαί, λαῶν κινήσεις, βασιλέων ἀκαταστασία, ἀρχόντων ἀταξία, ἱερέων σπατάλη, μοναζόντων ἀμέλεια. Ἔσσονται οἱ ἠγούμενοι καταφρονούντες τῆς ἐαυτῶν σωτηρίας καὶ τοῦ ποιμνίου, πρόθυμοι πάντες καὶ ἀπουδαῖοι εἰς τὰς τραπέζας καὶ μυχιμάριοι καὶ ὀκνηροὶ εἰς τὰς εὐχὰς, καὶ ἔτοιμοι εἰς τὰς καταλαλιάς πρόχειροι τοῦ κατακρίνειν βίους γερόντων καὶ μήτε μιμούμενοι, μήτε ἀκούοντες, ἀλλὰ μάλλον ληροῦντες καὶ λέγοντες ὅτι εἰ ἡμεν ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν ἠγωνισάμεθα ἂν καὶ ἡμεῖς, οἱ γὰρ ἐπίσκοποι τῶν καιρῶν ἐκείνων ἔσσονται αἰδούμενοί πρόσωπα δυνατά, κρίνοντες τὰς κρίσεις ἐν δώροις, μὴ υπεραοπίζοντες τῶν πτωχῶν ἐν κρίμασι. Θλίβοντες χήρας, καταπονούντες ὀρφανὰς, εἰσελεύσεται δὲ καὶ εἰς τὸν λαὸν ἀπιστία, ἀσωτεία, μῖσος, ἔχθρα, ζῆλος, ἐρίθεια, κλοπή, μέθη, κῶμοι, μοιχεῖα, πορνεία, φόνοι, διαρπαγαί. Καὶ εἶπεν ὁ ἀδελφός τί οὖν ποιήσει τις ἐν τοῖς τοιούτοις καιροῖς καὶ χρόνοις; καὶ εἶπεν ὁ γέρων, τέκνον

ἐν ταῖς τοιαύταις ἡμέραις, σώξει ὁ σώζων τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν, καὶ μέγας κληθήσεται ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

— Διηγῆσατό τις τῶν Πατέρων περὶ τοῦ ἀββᾶ Ποιμένος καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, ἔτι ᾤκουν ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἐπιθυμοῦσα ἡ μήτηρ αὐτῶν, ἰδεῖν αὐτοὺς οὐκ ἠδύνατο, παρετήρησε δὲ ἀπερχομένων αὐτῶν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἀπήντησεν αὐτοῖς. Οἱ δὲ θασάμενοι αὐτὴν ὑπέστρεψαν καὶ ἔκλεισαν τὴν θύραν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτῆς, ἡ δὲ πρὸς τῇ θύρᾳ, ἔκραξε λέγουσα μετὰ κλαυθμοῦ καὶ οἴκτου πολλοῦ. Ἴδω ὑμᾶς τέκνα μου ἡγαπημένα. Ἀκούσας δὲ αὐτῆς ὁ ἀββᾶ Ἀνούβ, εἰσῆλθε πρὸς τὸν ἀββᾶν Ποιμένα· τί ποιήσομεν τῇ γραΐδι ταύτῃ κλαιούσῃ πρὸς τῇ θύρᾳ; Ἀναστὰς οὖν ἐκεῖνος ἀπήλθε πρὸς τῇ θύρᾳ, καὶ ἔνδοθεν στάς ἤκουσεν αὐτῆς κλαιούσης μετὰ οἴκτου πολλοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῇ· τί οὕτω κράζεις γραῦς; ἡ δὲ τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσασα, πολλῶ μᾶλλον ἔκραξε κλαίουσα καὶ λέγουσα. Θέλω ὑμᾶς ἰδεῖν τέκνα μου· τί γὰρ ἔστιν ἐὰν ἴδω ὑμᾶς; μὴ οὐκ εἰμι μήτηρ ὑμῶν; μὴ οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς ἐθήλασα; ὅλη εἰμι πολιὰ· ἀκούσασα γὰρ τῆς φωνῆς σου ἐταράχθην· λέγει αὐτῇ ὁ γέρον, ᾧδε θέλεις ἰδεῖν ἡμᾶς, ἢ εἰς τὸν ἐκεῖθεν κόσμον; λέγει αὐτῷ ἐκείνη, ἐὰν μὴ ἴδω ὑμᾶς ᾧδε βλέπω ὑμᾶς εἰς τὸν ἐκεῖ κόσμον; λέγει αὐτῇ, ἐὰν σεαυτὴν βιάσῃ μὴ ἰδεῖν ἡμᾶς ᾧδε, ὀρᾶς ἡμᾶς ἐκεῖ· ἀπήλθεν οὖν χαίρουσα καὶ λέγουσα· εἰ ὅπως ὀρῶ ὑμᾶς ἐκεῖ, οὐ θέλω ὑμᾶς ᾧδε ἰδεῖν.

— Ἦν τις ἀναχωρητῆς πάνυ διακριτικός, καὶ ἦλθε μένειν εἰς τὰ κελλία, καὶ οὐχ εὗρισκε τὸ παρὸν κελλίον, ἦν γὰρ ἐκεῖ γέρον ἔχων κατὰ μό-

νας κελλίον παρὰ μέρος, καὶ παρεκάλει αὐτὸν λέγων, δεῦρο κάθου ἐκεῖ, ἔως οὐ εὗρεθῇ κελλίον, καὶ ἀπήλθεν. Ἦρχοντο δὲ τινες πρὸς αὐτὸν ὡς πρὸς ξένον, φέροντες τὸ κατευοδούμενον, ἵνα ὠφεληθῶσι, καὶ αὐτὸς ἐφιλοξένει αὐτούς. Ἦρξατο οὖν ὁ γέρον ὁ δοὺς αὐτῷ τὸ κελλίον φθονεῖν καὶ κακολογεῖν αὐτὸν καὶ λέγειν. Ἐγὼ πόσα ἔτη ἔχω ᾧδε ἐν ἀσκήσει πολλῇ, καὶ οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς με, καὶ οὗτος ὁ ἐπιθέτης ἐλίγας ἡμέρας ἔχει καὶ πόσοι ἔρχονται πρὸς αὐτόν, καὶ λέγει τῷ μαθητῇ αὐτοῦ, ὕπαγε καὶ εἰπέ αὐτῷ. Ἀναχώρησον ἔνθεν, ὅτι χρεῖαν ἔχω τοῦ κελλίου, καὶ ἐλθὼν ὁ μαθητῆς, εἶπεν αὐτῷ· λέγει ὁ ἀββᾶς μου πῶς ἔχεις; ὁ δὲ ἔφη, εὐξεται ὑπὲρ ἐμοῦ, ὅτι θεοῦται ὁ στόμαχός μου, καὶ ἐλθὼν ὁ ἀδελφός, λέγει τῷ γέροντι, εἶπεν· ὅτι βλέπω κελλίον καὶ ὑπάγω καὶ μετὰ δύο ἡμέρας, πάλιν λέγει τῷ μαθητῇ, ὕπαγε εἰπέ αὐτῷ, ὅτι ἐὰν μὴ ἀναχωρήσῃς, ἐγὼ ἔρχομαι καὶ μετὰ βάρβδου σὲ ἐκβαλῶ. Καὶ ἀπελθὼν ὁ ἀδελφός λέγει αὐτῷ· ἤκουσεν ὁ ἀββᾶς μου ὅτι ἀσθενεῖς καὶ πάνυ λυπεῖται, καὶ ἀπέστειλέ με ἐπισκέψασθαι σε· λέγει ἐκεῖνος εἰπέ αὐτῷ, ὅτι διὰ τῶν εὐχῶν σου καλῶς ἔχω, ἔρχεται οὖν ὁ ἀδελφός καὶ λέγει πῶ γέροντι, εἶπεν ἕως τῆς Κυριακῆς ἐκβαίνω θελήματι Θεοῦ. Ὡς ἦλθεν ἡ Κυριακὴ, καὶ οὐκ ἐξῆλθε, λαθὼν βάρβδον, ἀπήλθε δεῖραι αὐτὸν καὶ διώξαι· λέγει αὐτῷ ὁ μαθητῆς αὐτοῦ προλαμβάνω ἐγὼ μήπως ἐκεῖ εὗρεθῶσι τινες καὶ σκανδαλισθῶσι, καὶ προλαβὼν λέγει τῷ γέροντι, ὁ ἀββᾶς μου ἔρχεται παρακαλέσαι σε καὶ λαβεῖν εἰς τὸ κελλίον. Ὡς οὖν ἤκουσε τὴν ἀγάπην τοῦ γέροντος, ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ, βάλλων μετάνοιαν ἀπὸ μακρόθεν

καὶ λέγων ἔρχομαι πρὸς τὴν ἀγιωσύνην σου καὶ μὴ σκύλλου Πάτερ. Ἰδὼν δὲ ὁ Θεὸς τὴν ἐργασίαν τοῦ μαθητοῦ, κατένυξε τὸν Ἀββᾶν αὐτοῦ καὶ ῥίψας τὴν βάρβδον ἔτρεχεν εἰς τὸν ἀσπασμὸν αὐτοῦ, καὶ ἠσπάσατο αὐτὸν καὶ ἤγαγεν εἰς τὸ κελλίον ὡς μηδὲν ἀκούσαντα. Λέγει οὖν ὁ γέρων τῷ μαθητῇ αὐτοῦ, οὐδὲν αὐτῷ εἶπας ὧν εἶπόν σοι; λέγει· οὐχί. Πάνυ οὖν ἐχάρη ὁ γέρων, καὶ ἔγνω ὅτι τοῦ ἐχθροῦ ἦν ὁ φθόνος, καὶ ἀνέπαυσε τὸν γέροντα, καὶ προσπεσὼν τῷ μαθητῇ εἶπε· σὺ μου Πατήρ, κἀγὼ σοῦ μαθητῆς, ὅτι διὰ τὴν ἐργασίαν σου τῶν δύο αἱ ψυχαὶ ἐσώθησαν.

— Διηγῆσατό τις τῶν πατέρων, ὅτι σχολαστικὸς τις, ἀπὸ Θεουπόλεως εὐλαβῆς, παρηῆδρευέ τινα ἐγκλειστώ καὶ πρκεκάλει αὐτόν, ἵνα δέξεται αὐτόν καὶ ποιήσῃ μοναχόν. Λέγει αὐτῷ ὁ γέρων, ἐὰν θέλῃς, ἵνα δέξωμαί σε, ὕπαγε πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δὸς πτωχοῖς κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ Κυρίου, καὶ δέχομαί σε. Ἀπελθὼν οὖν ἐπώλησε καὶ ἔδωκε. μετὰ ταῦτα πάλιν λέγει αὐτῷ, ἄλλην ἐντολὴν ἔχεις φυλάξαι, ἵνα μὴ λαλήσῃς· ὁ δὲ συνέθετο καὶ ἐποίησε πέντε ἔτη καὶ οὐκ ἐλάλησεν. Ἦρξατο οὖν δοξάζεσθαι παρά τισι· καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἀββᾶς αὐτοῦ, οὐκ ὠφελῆ ᾤδε, ἀλλὰ πέμπω σε εἰς κοινόδιον εἰς Αἴγυπτον καὶ ἔπεμψεν αὐτόν· οὐκ εἶπε δὲ πέμπων αὐτόν, λαλήσαι ἢ μὴ λαλήσαι· αὐτὸς δὲ τηρῶν τὴν ἐντολὴν ἔμεινε μὴ λαλῶν. Θέλων δὲ παίρα δοκιμάσαι αὐτόν ὁ Ἀββᾶς ὁ δεξάμενος αὐτόν εἰ ἀλαλὸς ἐστίν ἢ οὐ, πέμπει αὐτόν εἰς ἀπόκρισιν ἐν τῇ πλημμύρᾳ τοῦ ποταμοῦ, ἵνα ἀναγκασθῇ εἰπεῖν, ὅτι οὐκ ἠδυνήθην περάσαι, καὶ πέμπει ἀδελφὸν ὀπίσω αὐτοῦ, ἵνα ἴδῃ τί ποιεῖ καὶ ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν

ποταμὸν μὴ δυνάμενος περάσαι ἔκλινε γόνυ, καὶ ἰδοὺ ἔρχεται κροκόδειλος καὶ βαστάζει αὐτόν καὶ ἀποφέρει εἰς τὸ πέραν καὶ ὡς ἐποίησε τὴν ἀπόκρισιν καὶ ἦλθεν ἐπὶ τὸν ποταμὸν πάλιν βαστάζει αὐτόν ὁ κροκόδειλος καὶ φέρει εἰς τὸ πέραν. Ἐλθὼν δὲ ὁ ἀδελφὸς ὁ πεμφθεὶς ὀπίσω αὐτοῦ καὶ ἰδὼν τοῦτο, ἀνήγγειλε τῷ Ἀββᾶ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ἐξεπλάγησαν· συνέβη δὲ αὐτῷ μετὰ χρόνον κοιμηθῆναι, καὶ ἔπεμψεν ὁ Ἀββᾶς λέγων τῷ πέμψαντι αὐτόν· εἰ γὰρ καὶ ἀλαλον ἔπεμφας ἡμῖν, ἀλλ' ὅμως ἄγγελον Θεοῦ. Τότε πέμπει ὁ ἐγκλειστος καὶ μηνύει αὐτῷ, ὅτι οὐκ ἦν ἀλαλος, ἀλλὰ τηρῶν τὴν ἐντολὴν ἦν ἐξ ἀρχῆς ἔδωκα αὐτῷ ἔμεινεν ἀλαλος· καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεόν.

† Ἀρχ. Πολύκαρπος Κεραμᾶς
Ἦγούμενος ἱερ. Μονῆς ἁγίου Νικολάου.

ΕΘΘΙΝΗ ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Ὅταν νέα ἡμέρα ἀνατέλλῃ,
καὶ φαῖδρα ἐξυπνᾷ ὅλ' ἡ φύσις,
ἐξυπνᾷ καὶ ἡ ψυχὴ μου ἐπίσης,
καὶ εὐχὴν πρὸς τὸν Πλάστην της
[στέλλει.

* *

Ἐνῷ ὕπνος βαθύς μὲ κατεῖχεν,
ἀδελφὸς καὶ εἰκὼν τοῦ θανάτου,
ἐπ' ἐμὲ εὐμενῶς τίς προσεῖχε,
τίς ἐξέτεινε χεῖρα προστάτου;

* *

Ὁ Θεὸς ὅστις χάριτος πλήρης,
ἀνεκτίμητα μ' ἔδωκε δῶρα,
τὴν ζωὴν μου ὑπνώττοντος τῶρα,
ἐπ' ἐμὲ ἀγρυπνῶν διατήρει.

* *

Ἐκ τῆς εὐγνωμόνα δέξαι καρδίαν,
εὐλογίας Θεὸς τοῦ ἐλέου,
μετ' ἀνάπαυσιν ὅτι γλυκεῖαν,
τὴν ζωὴν μὲ χαρίζεις ἐκ νέου.

* *
*

Ἄλλὰ δὸς νὰ διέλθῃ ὁσίως,
καὶ τὸν ὁδὸν νὰ πορευῆται δρόμον.
καὶ νὰ εἶναι τῶν θείων σου νόμων
ὕπηρετης ὁ ὁλος μου βίος.

* *
*

Ἐκ πάντων κακῶν καὶ κινδύνων,
ἀγαθὴ φύλαττέ με καὶ σκέπε,
μὲ πατὴρ δ' ἐπιείκειαν βλέπε,
μὴ εἰς σφάλμα φανῶ ἀποκλίνων.

* *
*

Εὐσεβείας συνέσεως λύχνος,
δὸς νὰ καίῃ ἀσθέστως ἐντός μου,
καὶ ἐξάλειψον Σῶτερ τοῦ κόσμου,
ἀπ' ἐμοῦ ἁμαρτίας πᾶν ἔχνος.

* *
*

Ἐναντὶ δώρων τῆς τύχης πλουσίων,
ἀρετῆς θησαυρὸν δός μοι μάλλον,
καὶ ἀγάπην θερμὴν τοῦ πλησίον,
τὸ καλὸν νὰ μ' εὐφραίνῃ τῶν ἄλ-
(λων.

* *
*

Δὸς Θεὸς ν' ἀπολαύσω εὐγνωμόνως,
τῆς ζωῆς τὰς χαρὰς καὶ ἀνέσεις,
καὶ παιδρὸς ὅταν σὺ μὲ καλέσῃς,
νὰ βαδίσω τὸν ἔσχατον δρόμον.

Δ. Κ. Κ. Πελετᾶ Κυνοῦρίας

Παρακαλοῦμεν

ἐργασθῆτε διὰ τὴν ἐξάπλωσιν τοῦ
πρωτοτύπου καὶ λίαν ψυχωφελοῦς
περιοδικοῦ τούτου.

ΠΡΟΗΓΟΥΜ. ΣΥΜΦΩΝ ΦΙΛΩΘΕΪ' ΤΟΥ

Α Γ Α Π Η

Ἄγάπη! ὄνομα γλυκὺ, καὶ λέξις τρισα-
γία· ἀγάπη εἶναι τοῦ Θεοῦ ἡ τρισωφα-
ῆς οὐσία. Θεολογικῶς ὁρίζεται οὕτως·
«Ἄγάπη ἐστὶ, Θεοῦ Πνεῦμα, πάντα τὰ
καλὰ καὶ θεῖα, καὶ πάντας τοὺς καλοὺς
καὶ θείους (ἀνθρώπους) εἰς ἓνα μετὰ τοῦ
Θεοῦ συνάπτουσα· ἀγάπη ἐστὶ συμφυΐα
πολλῶν εἰς ἓν· ἀγάπη πρὸς τὸν Θεόν, ἐ-
στὶν ὁδὸς θεώσεως.» Ἡ ἀγάπη εἶναι γὰρ
θεμέλιον τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ, ἡ Μήτηρ
τῶν καλῶν ἔργων, ἡ πηγὴ καὶ ρίζα ὅλων
τῶν ἀρετῶν. Ἡ ἀγάπη εἶναι ἡ κορωνὶς
καὶ ἡ κρηπίς ὅλων τῶν καλῶν ἔργων, εἶ-
ναι τὸ ἄωτον ἄκρον τῆς Χριστιανικῆς τε-
λειότητος. Εἶναι ἡ θαυμαστὴ κλεῖς τοῦ
Παραδείσου, ἡ συνδέουσα αἰωνίως Θεόν,
ἀγγέλους καὶ ἀνθρώπους εἰς ἓν, καὶ οὐ-
ρανοποιούσα τὴν γῆν, διότι ὁ Θεὸς ἐστὶν
ἀγάπη· ἄνευ αὐτῆς οὐδὲν κατορθοῦται,
οὔτε ἡ ἐπὶ γῆς εὐτυχία, οὐδὲ ἡ τῆς ψυ-
χῆς σωτηρία διότι μόνον δι' αὐτῆς ἀπο-
κτιῶμεν πᾶν ἐπίγειον καὶ οὐράνιον ἀγα-
θόν, διότι ἡ τοῦ Σωτῆρος θρησκεία, ἐ-
πὶ τῆς ἀγάπης θεμελιούται. Ἡ ἀγάπη
ἐστὶν ἀθάνατος, ὁ ἀγαπώμενος αἰωνίως
ἐστὶν ὁ ἐν τῇ ἀθανασίᾳ ζῶν ἄνθρωπος.
Χριστιανέ, ἡ καρδία σου εἶναι πλασμένη
διὰ νὰ ἀγαπᾷ· ἀγάλα λοιπὸν πρῶτον τὸν
Θεόν, μετ' ὅλας τὰς ψυχικὰς σου δυνάμεις
καὶ πάντας τοὺς ἀνθρώπους, ἐχθροὺς καὶ
φίλους ὡς ἑαυτὸν· ἡ ἀγάπη εἶναι τὸ ἀ-
ποκορύφωμα ὅλων τῶν ἀρετῶν, καὶ τὸ
ἔμβλημα πάντων τῶν καλῶν. Ἄγάπη,
πίστις, καὶ ἐλπίς· (αἱ τρεῖς θεολογικαὶ
ἀρεταί) ἡ τρισχορυσόπλοκος ἵρις, ἡ σώζου-
σα τοὺς πάντας ἐκ τῆς πλημύρας τῆς
ἁμαρτίας.

ΣΤΙΧΟΙ ΠΑΝΑΡ. ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΥ ΑΡΧΙΜ.

Ἁγιορείτου († 1943)

Τῇ ἀγία καὶ Μεγάλῃ Παρασκευῇ μετὰ τὴν θ'. ἀρχόμεθα τὸν Ν'. ψαλμὸν εἶτα τὸν θρηνητικὸν κανόνα τῆς Ὑπεραγίας, Θεοτόκου, κατὰ τὴν διαταγὴν τοῦ Τυπικῆ.
(Ποίημα Κυρ. Συμεών).

Ῥδὴ α'. ἤχος πλ. β'. Κύματι θαλάσσης.

Θέλων σου τὸ πλάσμα, Σωτῆρ μου ζῶσαι Σταυρῷ ἀνήρησαι, καὶ λέγῃ τέτρωσαι, σοῦ δὲ ἡ ἀφθορος Μήτηρ, παρεστῶσά σοι ἐφλέγετο, τὴν καρδίαν Δέσποτα, δρῶσά σου αἱμάτων κρουνοῦς.

Κλίνας σου τὸν θεῖον, ἀυχένα Σωτῆρ μου ὑπνὸν φυσίζων, θέλων ἀφύπνωσας, πᾶσα ἡ γῆ δὲ κλονεῖται, καὶ δονεῖται τὰ οὐράνια, τῶν ἀγγέλων τάγματα, δρῶντά σε σαρκί παθητῶν.

Θέλγουσα ἡ Μήτηρ, προσῆλθε κρυφίως πρὸς τὸν κρυπτόμενον, σοῦ Μαθητὴν Ἰωσήφ, καὶ μητρικῶς θρηνηδοῦσα, καθικέτευε τὸ ἄχραντον, ἐξαιτήσαι Σῶμα σου, Πιλάτῳ παρανόμῳ κριτῇ.

Δὲ χάριν τῇ ξένη, Μητρὶ καὶ ἀπόρη καθεστηκυῖα μοι, εὐσχήμων νῦν Ἰωσήφ, καὶ ποθουμένη ἀθλίως, ὑπὸ φίλων καὶ γνωρίμων τε, ἵνα μὴ ἐάση με θρηνοῦσαν σὺν ἐνὶ Μαθητῇ.

Πρόσελθε Πιλάτῳ, θαρρῶν μὴ διστάσης καὶ τὸ ἀκήρατον, αἰτήσαι Σῶμα Χριστοῦ, καὶ καθελὼν ἐκ τοῦ ξύλου, ἐν τῷ μνήματί σου κήδευσον, μήπως πάλιν νόξωσι, πλευρὰν αὐτοῦ οἱ ἄνομοι.

Ῥδὴ γ'. Σε τῶν ἐπὶ ὕδατων.

Οὐδεὶς ἰσχύει αἰτήσαι, τὸ ἄχραντον τοῦ Διδασκάλου Σῶμα, κρε-

μάμενον ἐν ξύλῳ, νεκρὸν γυμνὸν ἐστιγμένον τε, δνειδισμοῖς βαλλόμενον, μὴ ἐλεούμενον, ἀλλὰ φθόνῳ παρορώμενον.

Ἡρνήσατο Πέτρος ἤδη, κατέλιπον τὸν εὐεργέτην πάντας, συμπάθησον εὐσχήμων, καὶ ἐξαιτήσαι κατάγαγε, τὸ Σῶμα τοῦ Δεσπότη μου, καὶ μόνῃ κλαύσομαι, τὸν πρῶθόμενον καὶ φίλτατον.

Θρηνοῦσα τὴν σὴν Μητέρα, ὡς ἐβλεψεν Ἰωσήφ ὁ Χριστέ μου, καὶ ἤκουσε ῥημάτων, ὀδυνηρῶν συνεπάθησεν, αἰτήσας οὖν κατήγαγε, τὸ ζωηφόρον σου, Σῶμα Λόγε καὶ ἀκήρατον.

Τῇ σὴ ῥοπή ἐπινεύσας, δωρεῖται σου τὸ θεῖον Σῶμα Πιλάτος, καὶ κηθελὼν ἐκ τοῦ ξύλου, σὺν Νικοδήμῳ εἰς ἔδαφος, ὁ Ἰωσήφ ἀνέκλινε, καὶ γῆ ἐτρόμαξε, καὶ νεκροὺς ἐκ τάφων ἀπεδίδου σπουδῇ.

Ὡς ἐβλεψέ σε Χριστέ μου, ἡ πάναργος ἐν ξύλῳ ὑψωθέντα, καὶ χεῖρας ἐφαπλοῦντα, καὶ κορυφὴν ὑποκλίναντα, ὀδυρομένη ἔλεγε, θανοῦμαι βλέπουσα, σοῦ τὴν νέκρωσιν τὴν ἀδικον.

Κάθισμα

Ἦχος πλ. δ'. Τὸ προσταχθέν.

Παρισταμένη τῷ Σταυρῷ θαυρῶροῦσα, ἐλεεινῶς ἡ Μαριάμ καὶ ἐκβοῶσα, πῶς ἀνέξομαι τέκνον τὴν σὴν ἀπουσίαν; οὐ φέρω σε καθαρῶσα ἀπνουν νεκρὸν, τὰ σπλάγχνα ἀνατιτρωσκομένη ὅλως ἐν σοί, μὴ παρίδης με Δέσποτα, ἀνάστα τοίνυν εὐθύς, καὶ ποίησον κραυγάζειν σοι, χαῖρε πάντων ἡ ἔγερσις.

Δόξα καὶ νῦν.

Τὸν ἐξ αἱμάτων σου ἀγνῶν σωματωθέντα, καὶ ὑπὲρ ἔννοιαν ἐκ σοῦ σεμνῇ τεχθέντα, ἐπὶ ξύλου κρεμάμενον

μέσον τῶν κακούργων, ὄρω τὰ σπλάγχνα ἡλγεις καὶ μητρικῶς, θρηνοῦσα ἐβόα οἶμοι, Τέκνον ἐμόν, τίς ἦ θεία καὶ ἄφατος, οἰκονομία σου δι' ἧς, ἐζώσας τὸ πλάσμα σου, ἀνυμνῶ σου τὸ εὐσπλαγχνον.

Ῥδὴ δ'. Τὴν ἐν Σταυρῷ σου

Περιχυθεῖσά σε ἡ ἄμεμπτος, κατεφίλει πληγὰς μελῶν σου τῶν ἀχράντων, ἐν σοὶ θανοῦμαι λέγουσα, χύσιν γὰρ τῶν σῶν, παναχράντων αἱμάτων, οὐ φέρω Τέκνον ὄραν.

Περιπλακεισά σε καὶ γόνασιν, ἡ τεκοῦσα Χριστέ αὐτὴ σε περιθεῖσα, θρηνοῦσα κατεφίλει σου, χεῖρας καὶ πλευράν, σταλαζούσας τὸ θεῖον Αἷμά σου Δέσποτα.

Αφωνον στόμα περιπτύσσομαι, ἡ τεκοῦσα Χριστέ ἐβόα θρηνηδοῦσα, καὶ χεῖλη μὴ κινούμενα τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, λαληθέντα ζῶσαι χερσὶ τὸν ἀνθρώπου,

Δῶρα προσήνεγκάν σοι Δέσποτα, τῶν Περσῶν βασιλεῖς τιμῶντες ὡς Θεόν σε, νῦν δὲ ταφῆς τὰ σμόρνα, Τέκνον ὡς θνητόν, ὁ Νικόδημος ἤδη Σῶτερ κηδεύσασί σε.

Τὴν ἐν Σταυρῷ σου Λόγε ὕψωσιν, κατιδοῦσα ἡ σὴ ἐβόα Μήτηρ οὕτως τὰ σπλάγχνα μου τιτρώσκομαι καὶ κόπτομαι δεινῶς, τὴν καρδίαν. Ἰέ μου τῆς λύπης θέλει.

Ῥδὴ ε'. Θεοφανείας σου Χριστέ.

Πῶς φέρω σπλάγγων μου τομάς, Τέκνον ἐμόν, ὀφθαλμούς σου φιλοῦσα, τοὺς οθεσθέντας, ἐν Σταυρῷ οὐς ἐβλεπον, πρὶν ὠραίους τῷ κάλλει ἐκλάμποντας, θυμηδαίας ἀναφυχὴν τῇ κυησάσῃ σε, ἐπιχορηγοῦντας, καὶ ὀμματοῦντας τυφλοὺς τῇ θεῖα νεύσει σου.

Μὴ θρήνη Μήτηρ ὁ Χριστός, θεοπρεπῶς τῇ τεκούσῃ προσεῖπεν· εἰ

καὶ θνήσκω, ἀλλὰ πάλιν βλέψεις με, ἀναστάντα σθένοι Θεότητος, ἔδει γὰρ με ἐν τοῖς μυχοῖς ἔδου ἐλεύσασθαι, τὸν ἐχθρὸν τοῦ σκυλεῦσαι Ἀδὰμ καὶ τοὺς ἐξ αὐτοῦ δεσμῶν λυτρώσασθαι.

Συνέλθω Σῶτερ μετὰ σοῦ, δόξαν τὴν σὴν κατιδεῖν ἐν τῷ ἄδη ὧ Ἰέ μου καὶ σὺν σοὶ ταφῆσωμαι, οὐ γὰρ φέρω ἄπνου ὄρωσά σε νεκρόν, ἄφωνον καὶ γυμνόν, ἠπορρημένον τε καὶ τραυματισμένον, καὶ χεῖλη σιωπηρὰ τὰ πρόην εὐλαλα.

Δράμετε φίλοι συμπαθῶς, αἱ Μυροφόροι Μητρὶ τοῦ θρηνησαι, Χριστοῦ Σῶμα τὸ σεπτόν, τὸ πνοὴν τοῖς πᾶσι δωρούμενον· δεῦτε μῦρα πολυτελῆ αὐτὸ ραντίσωμεν, μετὰ φόβου τὸν ἀφθονον μυρεφὸν τῆς θείας χάριτος.

Ῥδὴ στ'. Συνεσχέθη

Πῶς ἠρήνω, Πέτρε τὸν Δεσπότην; ὃν ὠμολόγησας Χριστὸν Ἰῖδον Θεοῦ ἀληθῆ, πῶς κατέλιπες ἐν ξύλῳ μόνον, ἐσταυρωμένον, ἄπνου καὶ ἀνείδεον, οὐ μνήματι συστειλαί τοῦτον ἔσπευσας τάχιστα; ἡ Ἄγνη μητρικῶς ὀδυρομένη ἀπεφθέγγετο.

Συνεκάλει φίλας μυροφόρους, πάλαι ἡ ἄσπιλος ἀμνάς, καὶ συνεκίνη θρήνον, δεῦτε λέγουσα συγκλαύσατέ μοι, Διδασκάλου Σῶμα τὸ ἀκήρατον, δεῦτε ἴδετε ἄφωνον στόμα, χεῖλη ἀκίνητα, μύονας ὀφθαλμούς, οὐ ἐν τῇ χειρὶ πνοὴ τῶν πάντων ἐστί.

Δός μοι λόγον, μὴ σιγῶν παρέλθῃς Λόγε, ἡ ἀχραντος ἀμνάς κλαυθμῷ σοὶ ἀνεβόα· οὐ γὰρ φέρω σε σιγῇ θεῖναι τάψ, Ἰέ μου τοὺς νεκροὺς ἐγειράντα, βλέπον Δέσποτα τὴν σὴν Μητέρα θρηνηδοῦσαν ἄπαυστα, τὴν καρδίαν μου γὰρ διήλθε ῥομφαία καταφλέγουσα.

Δεῦτε πάσαι, οὐρανῶν αἱ Δυνάμεις, ἴδετε Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, ἐγκαταλειμμένον ὑπὸ φλῶν καὶ γνωρίμων πάντων, καὶ τῶν προκρίτων Μαθητῶν καὶ φρίζατε· μόνη κόπτομαι θρηνοῦσα τοῦτο, κατεσφαγμένον νῦν σὺν ἐνὶ Μαθητῇ, τῷ ἐπιστηθίῳ καὶ φιλάτῳ αὐτοῦ.

Τίς οὐ κλαύση, τίς δὲ μὴ θρηνήσῃ, βλέπων Χριστὸν ἐν Σταυρῷ, γυμνὸν ἀνηρητημένον, τὸν τοῖς ἅπασιν πνοῇν διδόντα, καὶ θανάτου λύων τὸ κατὰκριμα, καὶ ἐγείρων τὸν Ἀδὰμ καὶ Εὐάν, ἐκ τῶν τοῦ ἄδου θυθῶν ἢ Παρθένος βοᾷ, κλαίουσα πικρῶς καὶ ἀλαλάζουσα.

ᾠδὴ 5. Ἄφραστον θαῦμα

Απ' οὐρανόθεν, ἀγγέλων δῆμοι προκύφαντες ἐθαμβοῦντο, βλέποντες νεκρὸν ἐκ κόλποις Μητρὸς, ὃν περ παριστάμενοι τρόμφ ὄρωντες, Πατὴρ ἐκ κόλποις ὄντα, καὶ νεκροὺς ἐκ τοῦ ἄδου ἀνιστῶντα.

Ετρεχον πάσαι, ἄνω καὶ κάτω δοκούμεναι τῶν ἀγγέλων τάξεις, κατιθεῖν τὸ Σῶμα Χριστοῦ, ἄπνου κείμενον Μητρὸς ἐκ κόλποις, καὶ θάμβει συσχεθεῖσαι, καθυπέστρεφον φόβου πεπλησμενάι.

Τῷ μυστολέκτῃ, τῆς σῆς γεννήσεως Δέσποτα, ἢ Παρθένος ἔλεγε κλυθμῷ· οἴμοι Γαβριήλ, ποῦ τὰ Εὐαγγέλια; ποῦ μοι τὸ χαῖρε; ποῦ τὸ εὐλογημένη; τῷ γὰρ σπλάγγων μου τάφῳ ἀπετέθη.

Τίς οὐ θρηνήσῃ, τοὺς ραπισμοὺς τὴν φραγγέλωσιν; ἢ τὰς ὕβρεις ἢ τοὺς ἐμπαιγμούς, Σταυρὸν καὶ σφαγὴν, στέφος τὸ ἀκάνθινον, χολὴν καὶ ὄξος ἐβόα ἢ Παρθένος. Δυτρωτά, ὁ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ωξένον θαῦμα, μέγα καὶ φρικτόν, ὃ ἐκ τῆς Ἀγνῆς σάρκα ἐνδυσάμενος· πῶς ἐσταυρώθη, πῶς τάφῳ κατετέθη ἢ ζωῇ τῶν βροτῶν; Δυτρωτά, ὁ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

ᾠδὴ η'. Ἐκστηθι φρίττων οὐρανέ

Πῶς ὁ παράνομος λαός, Τέκνον γλυκύτατον οὐκ οἰκτεῖρει σε γυμνόν, ἐν ξύλῳ ὄρων σε κρεμάμενον; ἀλλ' ὡσπερ θῆρες δρομαῖοι ἐκέντησαν πλευράν σου τὴν θείαν· πῶς οὐκ ἐλύθη κτίσις κλονουμένη ἀλλ' ἔστι, πάντως τῇ χειρὶ σου Σωτὴρ συγκρατουμένη.

Εκστηθι φρίττων οὐρανέ, καὶ δύνων ἤλιε τοῦ φωτός σου τὰς αὐγὰς· ἰδοὺ γὰρ ὁ τὸ φῶς σου θέμενος, καὶ ἐκ λαγόνων ἐμῶν ἐκλάμπας, Θεὸς Λόγος ὡς εἶδεν ἐν τάφῳ, ἔδου, θέλων τὸν Ἀδὰμ ἀναστήσαι, ὃν ὄρωσα ἄπνου, οὐ φέρω τὰς ὀδύνας.

Πῶς σου Υἱέ μου καὶ Θεέ, Σῶμα τὸ ἄχραντον, ἐν μηνίματι σκοτεινῷ καλύψω τοὺς τάφους κενώσαντος, καὶ ὑποστρέφω χεροὶ κεναῖς, μὴ καθορῶσά σε Τέκνον, οὐ φέρω ἀποστήναι ἀπὸ σοῦ ποιητά μου, μᾶλλον οὖν θανοῦμαι σὺν σοὶ καὶ συγκατέλω.

Ακουσον γῆ καὶ οὐρανέ, καὶ ἐνωτίσθητι μητρικῶν μου ὀδυρμῶν, ἰδοὺ γὰρ ὁ Δημιουργὸς ἡμῶν ὑπὸ ἀνόμων χειρῶν, ἐκτάνθη καὶ σαρκὶ καθορᾶται, ἀνείδεος καὶ ἄπνου, ἐν μητρῷοις νῦν κόλποις ὑπὲρ τῶν κτεινόντων, σφαγιασθεῖς ὁ Πλάστης.

Εἶθε ἐβόα ἢ Ἀγνή, φωνὴν σου ἤκουσα γλυκύτατε Ἰησοῦ, καὶ χεῖλη εὐπρεπῶς κινούμενα, καὶ ὀφθαλμούς σου φειδρούς, ἐκλάμποντας ὡραίως ἐν κάλλει, καὶ Υἱέ Θεέ μου αὐθις, ἀναστάντα ἰδοῦσα, καὶ χαρὰς πλησθεῖην ἀντὶ πολλῶν θακρῶν.

᾿Ωδή θ'. Μὴ ἐποδύρου μου Μῆτερ.

Αντὶ σπαργάνων Ἰέ μου, τοῖς σινδύοσιν εἰλήσω, ἀντὶ δὲ φάτνης φῶς μου τάφῳ κλείω σκοτεινῷ, ἀντὶ γάλακτος δὲ δάκρυα βραίνω σου τὰ πανάχραντα μέλη, ἀντὶ δὲ ζωηρῶν καὶ τερπνῶν σου ῥημάτων, νεκρόν σε προσομιλῶ.

Μὴ ἐποδύρου μου Μῆτερ, ὡς θνητὸν ἐν τῷ τάφῳ, ὃν ἐν σπαργάνοις ὡς Θεόν, κατείδες εὐλαθῶς, ὑπὸ Μάγων Περσῶν προσκυνηθέντα ποτέ, στρατιαῖς τῶν ἀγγέλων ὑμνούμενον φρικτῶς· ἀναστάς γάρ σοι τὸ πρῶτον, τὸ χαῖρε φθέγγομαι.

Απιθι Τέκνον εἰς ἄδην, ὡς Θεὸς ἀναστήσων, σὺν τῷ Ἀδὰμ τοὺς ἐξ Ἀδὰμ πεσόντας ἐν φθορᾷ, μητρικὰ δὲ ἐγὼ δάκρυα βραίνω σοι, τὰ προπύλαια τάφου ἀπέναντι τοῦ σοῦ, καθημένη θρηνήσω ἕως ἂν ἐγερθῆς.

Ωπαμμακάριστε Μῆτερ, μὴ προπύλαια τάφου, ὀδυρομένη βράνης δάκρυα λοιπόν, ἀναστήσομαι γὰρ καὶ συνδοξάσω σε, καὶ παιδρῶς σοι τὸ χαῖρε φθεγγάμενος χαρᾶς, ἀνεκφράστου σε πλήσω εἰς οὐρανοὺς ἀνελθών.

Ω τῆς ἀφράστου πτωχείας, ὧ τῆς κενώσεως ξένης, ὧ ἀνοχηῆς τῆς ὑπὲρ νοῦν σοῦ Λόγε τοῦ Θεοῦ, σὺ γὰρ θέλων σαρκὶ καθωράθης ἡμῖν, καὶ νῦν θέλων ὑπνώθης, τοῦ σῶσαι τὸν Ἀδὰμ, ἀλλὰ σῶσον ὑμνοῦντα καὶ τὰ πάθη σου.

ΙΩ. ΣΠΛΘΑΡΗ - ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ

**ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ
ΕΚ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ**

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 40)

Μεταλλουργία

Εἰς τὸ προηγούμενον τεύχος ἐξηγήσα-

μεν δι' ὀλίγων τὰ περὶ τῆς ἐπεξεργασίας τῆς ὀρειχαλκίνης πύλης τοῦ Βατοπεδίου, ἐπὶ τῆς ἐπενδύσεως τῆς ὁποίας εἶναι ἐπεξεργασμένοι γρυῖπες (ἦτοι μυθολογικὰ ζῶα μὲ κεφαλὴν καὶ πτέρυγας ἀετοῦ, σῶμα δὲ ζώου) καὶ δικέφαλοι ἀετοὶ ἐν μέσῳ δαμασκηνῶν διανθήσεων. Περὶ τῆς διφυλλοῦ ταύτης θύρας ὑπάρχει παράδοσις, ὅτι ἀνῆκεν εἰς τὴν ἁγίαν Σοφίαν Θεσσαλονίκης, καὶ ὅτι ἐκεῖθεν ἐναπετέθη πρὸς φύλαξιν εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος, πρὶν ἢ ὁ ναὸς οὗτος μεταβληθῆ εἰς τέμενος. Ἄλλὰ καὶ πύλαι τῆς Μονῆς τῆς Μεγίστης Λαύρας ἐπενδεδυμέναι μὲ πλάκας τετορευμένας ἐκ σφυρηλάτου ὀρειχάλκου τῆς αὐτῆς περιπού ἐπεξεργασίας καὶ μὲ διαφόρους γεωμετρικὰς διακοσμήσεις ἐφιλοδωρήθησαν εἰς τὸν κτίτορα τῆς Μονῆς ἁγίου Ἀθανάσιον τὸν Τραπεζούντιον ἐκ τῶν λαφύρων, τὰ ὁποία ἀπεκόμισεν ὁ αὐτοκράτωρ Νικηφόρος ὁ Φωκάς ἐκ Κρήτης, μετὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἀπελευθέρωσιν τῆς νήσου ἀπὸ τῶν Σαρακηνῶν.

Οἱ Βυζαντινοὶ κατὰ τὸν Κάρολον Di-ehl δὲν ὑστεροῦν οὐδενὸς τῶν συγχρόνων τῶν εἰς τὴν μεταλλουργίαν, ὁ Κωνσταντῖνος μάλιστα ὁ Πορφυρογέννητος ἀναφέρει, ὅτι εἰς μίαν κρήνην, στολίζουσαν τὸ αἶθριον τῆς Νέας Ἐκκλησίας, ἐν Κωνπόλει, μορφᾷ ζώων ἐξ ὀρειχάλκου, ἀλέκτορες, τράγοι, κριοὶ περιέβαλλον τὸ περικείμενον τῆς λεκάνης καὶ ἐξεσφενδύοντες ὕδωρ διὰ σωλῆνων, ὡς πίδακες. Οὕτως ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ θου αἰῶνος, οἱ ὀρειχαλκουργοὶ τοῦ Βυζαντίου ἐγνώριζον τὴν τῆξιν τεμαχίων σκυφοειδῶν. Ἄλλὰ καὶ αὐτοὶ ὡς καὶ οἱ λοιποὶ μεταλλουργοὶ προετίμων εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν τοπρῶτων ἀνάγλυφον (ἢ ἐπιπεδόγλυφον) καθὼς ἄλλωστε συνέβαινε καὶ μὲ τοὺς γλύπτας. Σὺν τῷ χρόνῳ οἱ μεταλλουργοὶ κατέληξαν, ἀντὶ τοῦ ἀναγλύφου, εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ σχεδίου ἐπὶ τῶν μετάλλων. Καὶ

πόρισμα τῆς τοιαύτης ἐπεξεργασίας εἶναι πλακίδια φέροντα χαραγμένους εἰκόνας ἀγίων ἐπὶ τῶν πλευρῶν τῶν λειψανοθηκῶν πυξίδων ἢ καὶ σκευῶν πρὸς λειτουργικὴν χρῆσιν, ὧν βρῖθουν τὰ θησαυροφυλάκια τοῦ ἁγίου Ὁρους.

Ἡ Βυζαντινὴ τεχνικὴ ἐν γένει παρουσιάζει τὸ ἐξῆς ἰδιότυπον χαρακτηριστικὸν ἐν τῇ καλλιτεχνικῇ τῶν μετάλλων ἐπεξεργασίᾳ· ὁ καλλιτέχνης ἀναπτύσσει ἰδίαν τεχνικὴν, ἣτις ὅπως παρατηρήθη ὑπὸ εἰδικῶν τεχνοκροτῶν, γεινιάζει μᾶλλον πρὸς τεχνικὴν ζωγράφου καὶ ἐγκαυστουργοῦ (ἢ σμαλτωτοῦ) παρὰ πρὸς τὴν τοῦ γλύπτου ἢ τοῦ χύτου.—Ἐπὶ τῆς πλακὸς τοῦ μετάλλου, αἱ μορφαὶ χαράσσονται ἢ ἰχνογραφοῦνται μὲ χαρακτηριστικὰ βαθέα, τὰ ὁποῖα σημειῶνουν τὰ περιγράμματα ἢ τὰς πτυχώσεις τῶν ἐνδυμάτων· εἰς τὰ χαρακτηριστικὰ ταῦτα ὁ καλλιτέχνης παρεμβάλλει διὰ σφριρίου ἐλάσματα ἀργύρου ἢ χύνει ἐγκαυστον (σμάλτον) πράσινον ἢ ἐρυθρόν.—Τὸ πρόσωπον, αἱ χεῖρες, οἱ πόδες φιλοτεχνοῦνται κατ' ἰδίαν ἀπὸ πλάκα ἐξ ἀργύρου, ἐπὶ τῆς ὁποίας λεπτόταται γραμμαὶ πλήρεις ἐγκαυστου μαύρου ὑπογραμμίζουν τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου καὶ χωρίζουν τοὺς δακτύλους. Οὕτως ἡ Βυζαντινὴ γλυπτικὴ κατάληγει εἰς τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ ἀναγλύφου διὰ τοῦ σχεδίου. Ὡς ἐκ τούτου δὲ συγγενεὺς πρὸς τὴν χρυσοχοικὴν καὶ ἰδίᾳ πρὸς τὴν διάφρακτον ἐγκαυστικὴν, ἣτις ἰδίᾳ προσέχει εἰς τὸ χρῶμα καὶ περὶ τῆς ὁποίας ἐλέχθη ὅτι περισσότερο ἀπὸ τὴν μουσικτικὴν (μωσαϊκὴν τέχνην) ἀποτελεῖ τὸ ἰδιάζον γνῶρισμα τοῦ καλλιτεχνικοῦ δαιμονίου τοῦ Βυζαντίου.

Ἐν γένει δὲ τὸ Βυζάντιον, τῶν τεχνικῶν καὶ πνευματικῶν παραδόσεω, τῶν ὁποίων ἐπέχει θέσιν φύλακος ἢ ἀγιορειτικῆ Πολιτεία, ἤσκησε μεγίστην ἐπίδρασιν εἰς τὴν ἐκπολιτιστικὴν ἀνάπτυξιν τῆς Δύ-

σεως, τῆς ὁποίας ἡ ἀναγέννησις ὀφείλεται ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τὴν φωτισμένην ἐκείνην χριστιανικὴν αὐτοκρατορίαν τοῦ μεσαιωνικοῦ Ἑλληνισμοῦ. Μάλιστα δὲ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν σταυροφοριῶν πλήθῃ Φράγκων περιηγητῶν συνέρρεον εἰς τὴν βασιλεύουσαν καὶ οἱ πληθυσμοὶ τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης ἀπέβλεπον εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν ὡς εἰς ὄνειρώδη φαντασμαγορίαν, καταλαμπομένην ὑπὸ φωταυγείων χρυσοῦ.

Ἀδύνατον δὲ ἐξ αὐτῶν τῶν σχέσεων νὰ μὴ προέκυπτεν ἀγαθὸν ἀποτέλεσμα· ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ ταξειδιῶται οἱ περιηγούμενοι τὴν Ἀνατολὴν ἀπεκόμιζον ἐκεῖθεν, ἀντικείμενα καὶ μορφὰς τεχνικὰς, χρυσοποικίλα ὑφάσματα, ἔργα χρυσοχοικῆς πολύτιμα, ἐλεφάντινα κομψοτεχνήματα, ἔγκαυστα (σμάλτα), ἱστορημένα χειρόγραφα, ἀκόμη καὶ σχέδια οἰκοδομικὰ· οὕτω διεδίδοντο εἰς ὀλόκληρον τὴν οἰκουμένην τὰ διακοσμητικὰ θέματα, τὰ προσφιλῆ εἰς τὸ Βυζάντιον καὶ αἱ περίφημοι συνθέσεις, αἱ ὁποῖαι κοσμοῦσαι τὰ διασημότερα ἱερά, ἀπετέλουν πρότυπα, τὰ ὁποῖα ἀπεμιμήθησαν οἱ καλλιτέχνη τῆς Δύσεως. Ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ ἔργα τέχνης, τὰ ὁποῖα καὶ ἐκτέλεσιν ἀπῆλθον δύσκολον καὶ σπανίας ἔπρεπε νὰ εἶναι ἐμπνεύσεως οἱ Δυτικοὶ ἀπετείνοντο εἰς τὴν Κων(σταντινούπολιν). Ἐκεῖ παρηγγέλλοντο ἐπὶ παραδείγματι τὰ πολυτελῆ χρυσοχοικὰ ἔργα καὶ αἱ ὀρειχάλκινοι πύλαι μετ' ἐγκαύστων ἀργυροτύπων. Ἐκεῖθεν μετεκαλοῦντο ἀπὸ ὀλόκληρον τὴν Εὐρώπην, οἱ δεξιοὶ καλλιτέχνη οἱ ὁποῖοι παρέκαμπτον οἰανδήποτε τεχνικὴν δυσκολίαν. Οὕτως εἰς τὴν Δύσιν εἶχον δημιουργηθῆ παροικίαι ὀλόκληροὶ Βυζαντινῶν καλλιτεχνῶν καὶ ἐντεῦθεν δύναται κανεῖς νὰ συναγάγῃ εὐκόλως τὸ συμπέρασμα, ὡς πρὸς τὴν μεγάλην συμβολὴν, τὴν ὁποίαν τὸ Βυζάντιον εἰσέφερεν εἰς τὴν ἀνθισιν καὶ ἀναγέννησιν τῶν

τεχνῶν ἐν τῇ Δύσει. Εἰς τὰ μεγάλα δὲ κέντρα τῆς καλλιτεχνικῆς αὐτῆς ἐπιδράσεως, ἥτις καὶ ἀναμφισβήτητος εἶναι ἐφ' ὅσον δείγματα σώζονται εἰς διαφόρους περιώνυμους ναοὺς τῆς Ἰταλίας, Γαλλίας καὶ Γερμανίας, παραλειπομένων τῶν ἄλλων χωρῶν, αἱ ὁποῖαι ἦσαν εἰς τὴν πνευματικὴν σφαῖραν τοῦ Βυζαντινοῦ πολιτισμοῦ. Εἰς αὐτὰ λέγω τὰ κέντρα δύναται καὶ σήμερον νὰ μελετήσῃ κἀνεὶς ὡς ἀπὸ τῆς ἀφετηρίας της, τὴν ἀνάπτυξιν καὶ ἀναγέννησιν τῶν τεχνῶν ἐν τῇ Δύσει, τῆς ὁποίας διδάσκαλος καὶ παιδαγωγὸς εἰς πάντα κύκλον τοῦ καλοῦ, ἀγαθοῦ καὶ ἀληθοῦς ὑπῆρξεν ἡ Ἑλληνικὴ αὐτοκρατορία τοῦ μεσαίωτος.

Χρυσοχοϊκὴ, Ἐγκαυστουργία. Κειμήλια καὶ σκεύη τιμαλφῆ

Ἡ πολυτέλεια τοῦ Βυζαντίου παρέμεινε παροιμιώδης εἰς τὰ ἱστορικὰ χρονικά. Αἱ περιγραφαὶ ἐπὶ παραδείγματι τῶν Ἑλλήνων συγγραφέων τοῦ 10ου αἰῶνος περὶ τοῦ ἱεροῦ Παλατίου καὶ τῶν δοχῶν καὶ τελετῶν τῆς Αὐλῆς, μαρτυροῦσι περὶ ἐπιδείξεως μεγαλοπρεπείας ἀφαντάστου· αἱ διηγήσεις μάλιστα μαρτύρων προερχομένων ἐκ τῆς Δύσεως, οἵτινες πᾶν ἄλλο ἢ εὐμενῶς ἦσαν διατεθειμένοι ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς αὐτοκρατορίας, ὁμιλοῦν περὶ ἐκθαμβώσεως, ἥτις τοὺς κατελάμβανεν ἀπὸ τὸν πλοῦτον καὶ τὴν χλιδὴν τῆς Βασιλευσύης. Κομποτεχνήματα χρυσοουργικὰ ἐκ πολυτίμων ὑλῶν, διανθιζομένων με ἔγκαιστα (σμάλτα) καὶ πολυτίμους λίθους, ταπητοουργήματα ἐκ μετάξης καὶ πορφύρας με χρώματα ζωηρὰ καὶ ποικίλα ἐναλλασσομένων χρωμάτων, ἐνδύματα ἀπαστρέπτοντα ἐκ χρυσοῦ καὶ λίθων, ποικιλίας καὶ πολυτελείας ἀφαντάστου, ἀποτελοῦν τὰ συνήθη στοιχεῖα τοῦ μεγαλοπρεποῦς διακόσμου ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὁποίου κινεῖται ἡ αὐτοκρατορικὴ Μεγαλει-

ότης τῶν Ἑλλήνων (Ρωμαίων) καὶ διὰ τοῦ ὁποίου ἐλάμπρυνε τὴν οἴκλιν της εἰς τὰ ὄμματα τῶν βαρβάρων. Εἰς τὰς περιγραφὰς ταύτας ὁ χρυσὸς ὄρει εἰς τοὺς δρόμους· τὸ παλάτιον, ὀλόκληρος ἡ πόλις, φαίνονται ἀναδύμενα ἀπὸ ἀντικατοπτρισμοὺς χρυσοῦς. Ἐλάχιστοι πολιτισμοί, ἐὰν κρίνωμεν ἐκ τῶν ἀφηγήσεων τῶν περιηγητῶν, ἀφήκαν τόσας ἀναμνήσεις εἰς τὴν ἱστορίαν, ἀναμνήσεις μεγαλείου ἅμα καὶ γραφικότητος.

Ἄλλ' ἀπέναντι τῶν ζωηρῶν αὐτῶν ἀφηγήσεων τῶν περιηγητῶν καὶ χρονογράφων τοῦ μεσαίωτος, ἡμετέρων καὶ ξένων, ὀλίγα δείγματα εἶναι ἀληθῆς σφύζονται εἰς τὰς κειμηλιοθήκας διαφόρων Μουσείων, ναῶν ἢ Βασιλικῶν θησαυροφυλακείων ἐν Εὐρώπῃ, περισσότερα δὲ εἰς τὸ ἅγιον Ὄρος ὅπου ὡς ἐν ἀσφαλῆ καταφύγιον ἀπεστέλλοντο τὰ κειμήλια τῆς Βασιλευσύης, ὅσάκις κίνδυνος τὴν ἠπείλει ἢ ἀφιερώνοντο ὡς δωρεὰ, εἰς ἐκπλήρωσιν εὐχῆς ἐπὶ τῇ διασώσει σημαίνοντος μέλους τῆς αὐτοκρατορικῆς οἰκογενείας ἢ νίκης καταθείσης κατὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς Ὀρθοδοξίας.

(Ἀκολουθεῖ)

Ο ΜΕΓΑΣ ΣΥΝΑΞΑΡΙΣΤΗΣ

Ἐκδίδεται ἐν Ἀθήναις ὁ Μέγας Συναξαριστὴς ἢ βίβλιος ὄλων τῶν Ἀγίων τοῦ ἐνιαυτοῦ εἰς 14 τόμους.

Ἡ «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» ἀντιπροσωπεύουσα τὸ ἔργον τοῦτο εἰς ὅλην τὴν Θεσσαλίαν τὸ συνιστᾶ εἰς πάντας τοὺς συνδρομητὰς της.

Δέχεται ἐγγραφὴν συνδρομητῶν ἀντὶ 25.000 δραχμῶν κατὰ τόμον ἄδειον καὶ 40.000 δεδεμένον.

Ἐξεδόθη ὁ 6' τόμ. ἄδειος 20.000 δεμένοσ 32.000

ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Ἡ Πατριαρχικὴ Ἐξαρχία ἀποτελουμένη ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Ἠλιουπόλεως κ. Γενναδίου, Ἰμβρου καὶ Τενέδου κ. Ἰακώδου καὶ Περγάμου Ἀδαμαντίου προσέφερε γόνιμον ὑπηρεσίαν εἰς τὸν ἀγιώνυμον τόπον, λύσασα ὅλα τὰ ἐκκρεμῆ ζητήματα καὶ ἰδίᾳ τὸ σοβαρὸν ζήτημα τῶν Κελλιωτῶν, τὸ ὁποῖον μόνον δι' ἀμοιβαίαν υποχωρήσεων ἠδύνατο ἡ Πατριαρχικὴ ἐπιβολὴ νὰ λύσῃ, καὶ τὸ ὁποῖον εἶχεν ἐκφύγει ἐκ τοῦ μοναχικοῦ κύκλου λαμβάνον χαρακτῆρα κοσμικοποιήσεως πρὸς μεγάλην ζημίαν τοῦ ἀγιωνύμου τόπου. Καὶ ἡ γενομένη δὲ σύστασις περὶ ἐπιεικοῦς κρίσεως τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας πρὸς τοὺς πταίσαντας θὰ συντελέσῃ πρὸς εἰρήνευσιν τοῦ ἀγίου Ὄρους. Ἡ σεβαστὴ Ἐξαρχία ἀναμφιβόλως θὰ ἀντελήφθῃ πόσῃν μεγάλην ζημίαν ὑπέστη τὸ ἅγιον Ὄρος ἐκ τῆς μακρᾶς Πατριαρχικῆς ἐγκαταλείψεως καὶ ἀδιαφορίας πρὸς αὐτὸ καὶ τὸ ὁποῖον δὲν πρέπει νὰ ἐπαναληφθῇ.

Ἡ Ἐξαρχία ὀρθῶς ἐθεώρησεν ὡς ὑφίστης καὶ κεφαλαϊκῶδους σημασίας τὴν ἀνασύστασιν τῆς Ἀθωνιάδος σχολῆς.

Ἡμεῖς ἐπὶ τρία ἔτη σχεδὸν ἔχοντες ὅλως ἀδαπάνως τὴν ἀντιπροσωπεῖαν, τοῦ ἀγίου Ὄρους ἐν Ἀθήναις, ἐφροντίσαμεν καὶ ἀνεγνωρίσθησαν τὰ πτυχία τῆς Ἀθωνιάδος δὲν εἴμεθα ὅμως καθόλου ἱκανοποιημένοι ἐκ τούτου. Εἰς μίαν δὲ συζήτησιν, ἣν ἔκαμα μὲ τὸν τότε πρωθυπουργὸν μακαρίτην Ι. Ράλλην φίλον τοῦ ἀγίου Ὄρους, ἐμείνα περίπου ἀναπολόγητος. Ἀφοῦ πρῶτον μοὶ ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν εἰς θέλει νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ ἅγιον Ὄρος, μετ' ἠρώτησε κατόπιν ἐὰν καὶ μορφωμένοι καλόγηροι μονάζουν ἐκεῖ ἀφοῦ τοῦτο ἔχει ἀβυσσον (εἶναι ἡ κυριολεξία) παλαιῶν βιβλίων

καὶ χειρογράφων καὶ μοὶ προσέθεσεν ὅτι «ἡ γυναῖκα μου (εἶναι Ρωσσίς) μοῦ λέγει ὅτι πολλοὶ Ρῶσοι μορφωμένοι μονάζουν εἰς ἅγιον Ὄρος, πόσοι θεολόγοι μοναχοὶ εἶναι εἰς ἅγιον Ὄρος. Τοῦ ἀπήντησα δὲν γνωρίζω ἀκριβῶς ἀλλ' εἶναι ἀρκετοί. Τότε δὲ εἰς καὶ μόνον ἦτο, ὁ μακαρίτης συνταξιούχος ἱεροκλήρυς κ. Ἰωακείμ Σπετοσέρης, ἀπαθανόντος τούτου νομίζω ὅτι σήμερα οὐδεὶς θεολόγος ὑπάρχει.

Ὅμοιον δὲ ἐρώτημα μοῦ ἔκαμαν, ἂν εἰς ἅγιον Ὄρος μένουν μορφωμένοι μοναχοὶ καὶ ὁ πρωθυπουργὸς Λογοθετόπουλος καὶ ὁ ἐλληνορωσσοῦς ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν Τσιρονίκος, ἀμφότεροι, ἰδίως ὁ τελευταῖος φίλοι τοῦ ἀγίου Ὄρους. Καὶ εἰς αὐτοὺς ἀπέκρυψα τὴν ἀλήθειαν. Ἐπὶ κατοχῆς ἐλάμβανον ἀφορμὴν καὶ ἐπεσκεπτόμην συχνὰ τοὺς ὑπουργοὺς διὰ τὰ ζητήματα τοῦ ἀγίου Ὄρους καὶ μοὶ προεκάλει ἐντύπωσιν ὁ σεβασμὸς ἐν ἔτρεφον πρὸς τὸν ἀγιώνυμον τόπον. Διὰ τούτου μοὶ προεκάλει στενοχωρίαν ὁσάκις ἐμάνθανον ὅτι ἐξαρτηματικοὶ καλόγηροι ἐστελλον ἀναφορὰς εἰς τὰ ὑπουργεῖα κατηγοροῦντες τὰς Μονὰς ὅτι γίνονται καταχρήσεις εἰς τὰ στελλόμενα χρήματα, τρῶφιμα, ἱματισμὸν, φάρμακα, διότι ἐξ' ὅλων τούτων ἐτέλλοντο εἰς τὸ ἅγιον Ὄρος. Πολλάκις τοὺς ἔγραψα ὅτι οἱ ἀγιορεῖται αὐτοκτονοῦν ἀλληλοκατηγορούμενοι.

Ἡ σεβαστὴ Ἐξαρχία μαζί με τὴν ἀνασύστασιν τῆς Ἀθωνιάδος, ἔπρεπε νὰ εὕρῃ καὶ τρόπον ὥστε οἱ ἀπόφοιτοι αὐτῆς ἐκμορφούμενοι οἱ βουλόμενοι καὶ εἰς τὴν Χάλκην, νὰ ἐπιστρέφουν πάλιν εἰς τὸ ἅγιον Ὄρος, ἄλλως ἀρνητικὴν ὑπηρεσίαν προσέφερον εἰς τὸν τόπον. Ὅστις τελειώνει τὴν Ἀθωνιάδα ἔχει ἀπολεσθῆ διὰ τὸ ἅγιον Ὄ-

ρος. Ἡ Ἀθωνιάς σήμερον εἶναι ἕνας εὐ-
 ρὺς ὀχετὸς ἐξόδου τῆς νεολαίας τῶν ἀγιο-
 ρειτῶν. Μολόντι διατρέχω τὸν κίνδυνον
 νὰ ὀνομασθῶ φωτισθέστης, μοῦ εἶναι ἀ-
 διάφορον τοῦτο, λέγω πῶς κατ' ἀκρίβειαν
 ἔχουν τὰ πράγματα. Ἀπὸ τοὺς ἀπου-
 σιάζοντας καὶ κληθέντας νὰ ἐπιστρέψουν
 εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος μόνον οἱ ἀνεπιθύμητοι
 δυνατὸν νὰ ἐπιστρέψουν καὶ οὐδεὶς ἄλλος.
 Σήμερον ἀτυχῶς δὲν ὑπάρχουν Χρυσόστο-
 μοι καὶ ἡ ἄλλη πλειάς τῶν λογίων ἀγιο-
 ρειτῶν, μετ' ὀλίγον δὲν θὰ ὑπάρχουν καὶ
 οἱ σημερινοὶ ἔμπειροὶ Πατέρες. Ὑπάρχει
 καὶ γνώμη ἴσως ὀρθή ὅτι ἡ Ἀθωνιάς ἐξυ-
 πηρετεῖ γενικῶς τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν
 προετοιμάζουσα τοὺς λειτουργοὺς αὐτῆς,
 τὴν ἀποψιν ταύτην τὴν δέχομαι ἀλλ' αὕτη
 καταστᾶ πρὸς ζημίαν τοῦ ἁγίου Ὅρους.

Τὸ ἅγιον Ὅρος ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ Πρα-
 κτικὴν σχολήν, σήμερον δὲν ἔχει μουσικοὺς
 ψάλτας, δὲν ἔχει ζωγράφους ἀκολουθοῦν-
 τας τὴν Βυζαντινὴν τέχνην, δὲν ἔχει σκα-
 λιστάς ἑυλογλύπτας. Ὁ ἐπὶ κατοχῆς ὑπουρ-
 γὸς τῶν θρησκευμάτων κ. Ν. Δούδαρης
 ἐνδιαφερόμενος διὰ τὸ ἅγιον Ὅρος, εἶχε
 σκοπὸν τοιαύτην τινὰ νὰ ἱδρῦσῃ σχολήν.

II

Λυθέντος ἤδη τοῦ Κελλιωτικοῦ ζητήμα-
 τος, ἐπιτραπέιω μοι νὰ δημοσιεύσω πα-
 ρατηρήσεις τινὰς ἐπὶ τοῦ καταστατικοῦ
 τοῦ ἁγίου Ὅρους.

Τὸ ἅγιον Ὅρος ὡς αὐτοδιοίκητον τμή-
 μα τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτους, ἀπολαμβάνον
 τελωνειακῶν καὶ φορολογικῶν πλεονεκτη-
 μάτων, διέπεται ὑπὸ καταστατικοῦ ὅπερ ἔ-
 χει ἐνσωματωθῆ εἰς τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλ-
 λάδος ἵνα τοῦτο μένῃ νομοθετικῶς ἀπρόσ-
 βλητον. Ἐνῶ δὲ εἶναι αὐτοδιοίκητον τμή-
 μα, ἀντὶ νὰ ἔχῃ βας. Ἐπίτροπον ἐποπτεύ-
 οντα τὴν καλὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων
 τοῦ καταστατικοῦ, ὡς ἔχει ἡ ἱερὰ Σύνοδος
 τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐξ ἀγνοίας

τῶν συνταξάντων τοῦτο, ἔχει διοικητὴν κατ'
 ὄνομα μόνον διότι οὗτος οὐδὲν διοικεῖ. Ὁ
 λεγόμενος διοικητὴς μὲ βαθμὸν νομάρχου
 ὑπάγεται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερι-
 κῶν καὶ οὐδὲν ἄλλο ἔχει καθήκον εἰμὴ νὰ
 ἐποπτεύῃ τὴν τήρησιν τοῦ καταστατικοῦ,
 ἐν περιπτώσει δὲ διαφωνίας μὲ τὴν ἱερὰν
 Κοινότητα οὐδεμίαν ἔχει ἰδίαν ἐξουσίαν,
 ἀναφέρεται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερι-
 κῶν. (ἀρ. 3). Ὁ λεγόμενος διοικητὴς δὲν
 ἔχει δικαίωμα νὰ παρακαθήσῃ εἰς τὰς συ-
 νεδριάσεις τῆς ἱερᾶς Κοινότητος, ἐκτὸς ἂν
 τὸν καλέσουν 8 τοῦλάχιστον ἀντιπρόσωποι,
 ὅποτε καλεῖται, ἀλλ' ἔχει μόνον συμβου-
 λευτικὴν ψήφον. Οὐτε ἔχει δικαίωμα ἐ-
 πεμβάσεως ἐπὶ δικαστικῶν ἀποφάσεων. Αἱ
 ἐφέσεις δικάζονται ἢ ὑπὸ τοῦ οἴκ. Πατριάρ-
 χου καὶ τῆς ἱερᾶς Συνόδου, ἢ ὑπὸ τριμε-
 λους Ἀρχιερατικῆς Ἐξαρχίας, ὑπὸ ταύ-
 τῆς διοριζομένης καὶ ἡ ἑκτακτος δισενιαυ-
 σία Σύνοδος, εἰς ἣν ὁ διοικητὴς παρακά-
 θηται ἐκτελῶν χρῆθ ἐπίτροπου τοῦ νό-
 μου.

Καθορίζει λοιπὸν τὸ καταστατικὸν τὴν
 θέσιν τοῦ διοικητοῦ μὴ παρέχον εἰς αὐ-
 τὸν οὐδὲν δικαίωμα διοικητοῦ, ὀνομάζον δὲ
 αὐτὸν ἐπίτροπον τοῦ νόμου δηλ. ἐπόπτην.
 Ἡ μετὰ τοῦ διοικητοῦ καὶ τοῦ ἐπιτρό-
 που διαφορά εἶναι μεγίστη, ὁ μὲν διοικη-
 τὴς ἔχει δικαίωματα νὰ ἐκδίδῃ διαταγὰς
 ἐνῶ ὁ ἐπίτροπος ἔχει μόνον ἐποπτεῖαν.

Σοβαρὰ ἔλλειψις τοῦ καταστατικοῦ εἶναι
 ὅτι τὰ ἔγγραφα καὶ τὰ ἐπίσημα ἐξέρχονται
 καὶ διαβιβάζονται ἀνυπόγραφα. Ἀντὶ νὰ
 ὑπογράφωνται ὑπὸ τοῦ πρωτεπιστάτου ὡς
 γίνεται εἰς ὅλα τὰ σώματα καὶ τὰς ὑπηρε-
 σίας, διαβιβάζονται ἀνυπόγραφα, φέροντα
 ἐν ἀρχῇ τοῦ ἔγγραφου τὴν σφραγίδα ἀντὶ
 δὲ ὑπογραφῆς τὴν φράσιν «ἅπαντες οἱ ἐν
 τῇ κοινῇ συνάξει ἀντιπρόσωποι καὶ προϊ-
 στάμενοι τῶν εἰκοσι ἱερῶν Μονῶν τοῦ ἁγί-
 ου Ὅρους τοῦ Ἀθω». Εἰς τὸν χαρασσοντα

τάς γραμμάς ταύτας κατά τήν κατοχήν τιμηθέντα δια τῆς ἀντιπροσωπείας ἐν Ἀθήναις τοῦ ἀγιωνόμου Ὁρους, δὲν ἐγένετο δεκτὸν ὡς ἀνυπόγραφον ἔγγραφον τῆς ἱεραῆς Κοινότητος ὑπὸ τοῦ Διεθνoῦς Ἐρυθροῦ Σταυροῦ. Τὴν ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν εἰς τὰς Καρυὰς ἀσκεῖ ἡ ἱερά Ἐπιστοασία διὰ τῶν ἰδικῶν τῆς ὀργάνων (Σερδαρῶν) καὶ μόνον ἐν περιπτώσει ἀνάγκης ζητεῖται ἡ συνδρομὴ τῆς κρατικῆς Ἀστυνομίας.

Προκειμένου νὰ μετατραπῇ ἰδιόρρυθμος Μονὴ εἰς κοινόβιον πρέπει νὰ διευκρινισθῇ ἢ θέλησις τῶν ἐν τῇ Μονῇ παρόντων ἀδελφῶν χωρὶς νὰ ἀποκλείωνται οἱ ὀλιγώτερον τῆς ἑξαετίας ἔχοντες τὴν κουράν.

Τὸ περὶ κληρονομίας ἄρθρον 101 νὰ διατυπωθῇ εὐκρινέστερον ὁ μοναχὸς δύναται ὡς θούλεται νὰ διαθέσῃ τὴν πρὸ τῆς κουράς περιουσίαν του. Ἡ ἀποκτιωμένη δὲ μὲς μετὰ τὴν κουράν, εἴτε ἀνήκει οὗτος εἰς κοινόβιον ἢ εἰς ἰδιόρρυθμον, ἀνήκει εἰς τὴν Μονὴν μὴ δυναμένου πλέον εἶτε ἐν ζωῇ, εἴτε ἐν περιπτώσει θανάτου νὰ διαθέσῃ αὐτήν. Καὶ ἐπειδὴ τὸ καταστατικὸν ἐμπελεῖ μόνον περὶ κουράς, ἀνάγκη νὰ καθορισθῇ ἢ θέσις καὶ τῶν ἐκ μεταγραφῆς μοναχῶν ἐκ Μονῶν ἐκτὸς τοῦ ἁγίου Ὁρους κειμένων. Νὰ καθορισθῇ ἔτι τούτους μεταγραφομένους εἰς Μονὴν τοῦ ἁγίου Ὁρους ἀκλουθεῖ καὶ ἡ περιουσία αὐτῶν. Ὁ χαράσσων τὰς γραμμάς ταύτας μετὰ πολλοῦ κόπου κατάρθωσε νὰ εἰσπράξῃ τὴν περιουσίαν μοναχοῦ μεταγραφέντος ἐκ Μονῆς τῆς Ἑλλάδος εἰς Μονὴν τοῦ ἁγίου Ὁρους ἐκ τῆς διοικήσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ἐνῶ τὸ ὑποκατάστημα Θεσσαλονίκης διαρρήδην ἤρνετο.

Τὸ 173 ἄρθρον δὲν ἐμποδίζει τὴν εἰσόδον ἀρχιερέων εἰς ἅγιον Ὁρος ἀνευ οὐδεμιᾶς διατυπώσεως. Ἐν τούτοις παρὰ τὴν διάταξιν τοῦ καταστατικοῦ, σήμερον τοῦτο ἐμποδίζεται ἀνευ ἀδείας τοῦ Πατριάρχου.

Ἐὰν λόγοι σκοπιμότητος ἐπιβάλλουν τοῦτο δεόν νὰ καθορισθῇ, ἵνα μὴ παρίσταται ἡ ἐπίσημος ἀρχὴ παραβαίνουσα τὰ διατεταγμένα.

Δέον νὰ καθορισθῇ ὡς ἦτο ἐπὶ Τουρκίας, ἔτι τὸ ἅγιον Ὁρος δικαιοῦται νὰ διατηρῇ ἀντιπρόσωπον ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ἐν Ἀθήναις, οἵτινες θὰ ἀναγνωρίζωνται ὡς τοιοῦτοι ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως.

Αὐτὰ τὰ ὀλίγα εἶναι ἀπαραίτητα νὰ καθορισθοῦν εἰς τὸ νέον Σύνταγμα, ἰδίως ὁ τίτλος τοῦ διοικητοῦ εἶναι σοβαρὸν λάθος καὶ πρέπει νὰ διορθωθῇ διότι ἐνῶ δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἀπολύτως διοίκησιν διὰ νὰ λέγεται ὁμοῦ διοικητὴς δυνατὸν νὰ εὐρεθῇ διοικητὴς νὰ διεκδικήσῃ τοιαῦτα, ὡς ἐπραξεν ἐπὶ κατοχῆς ἕνας διοικητής, ὅστις συνέστησεν ἐπιτροπὴν πρὸς διανομὴν τροφίμων καὶ ὥρισε τὸν ἑαυτὸν τοῦ πρέδρον καὶ μέλη τὸν πρωτεπιστάτην (δηλ. τὸν πρωθυπουργόν) ἕνα ἐπιστάτην, τὸν ἀστυνόμον καὶ τὸν διευθυντὴν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς. Ὅρθῶς τὸ καταστατικὸν τὸν ὀρίζει ὡς ἐπιτροπὸν τοῦ νόμου. Ἄν δὲν ἐλέγετο διοικητὴς καὶ ἐλέγετο Β. ἐπίτροπος δὲν θὰ τολμοῦσε νὰ ὑπεισέλθῃ εἰς δικαιοῦματα τὰ ὁποῖα μόνον ἡ ἱερά Κοινότης ἔχει. Διότι αὐτὸς οὔτε δικαίωμα εἶχε νὰ συστήσῃ ἐπιτροπὴν πολλῶ μᾶλλον δὲν εἶχε δικαίωμα νὰ ὀρίσῃ μέλη τὸν πρωτεπιστάτην καὶ τὸν ἐπιστάτην, τὴν ἀνωτέραν δηλ. ἀρχὴν τοῦ τόπου, οὔτε εἶχε δικαίωμα εἰς ἐσωτερικὰς ὑποθέσεις τοῦ ἁγίου Ὁρους νὰ ἀναμίξῃ λαϊκοῦς, τὸν ἀστυνόμον καὶ τὸν διευθυντὴν τῆς Τραπεζῆς. Εὐτυχῶς οἱ ἀρμόδιοι ἤκουσαν τὰς παραστάσεις μου καὶ ἡ ἐπιτροπὴ διελύθη.

(Ἴδε καὶ ΙΘ. Κανόνα τῆς 7ης οἴκουμ. Συνόδου ἐρμ. Ἀριστ. «οἱ ἀπαιτοῦντες χρυσοῖν εἰ μὲν ἠγούμενος ἐκτοῦ ἱερατικοῦ καταλόγου κχθαιρείσθω, ἐκδιωχθήσονται ὡσαύτως καὶ ὁ μὴ ἱερεὺς ἠγούμενος». «καλῶς προχειρίζεσθαι ἀνιέρους καθηγουμένους»)(Κεφ.

14 Ἐρμ. Βαλασαμῶνος). «Οὐδὲ γὰρ διὰ τὴν ἡγουμενίαν προσετέθη παρὰ τῶν ἁγίων Πατέρων τὸ εἶναι πάντες ἱερεῖς τοὺς ἡγουμένους, ἀλλὰ διὰ τὴν τοῦ ἀναγνώστου σφραγίδα». (Γ. Ράλλη καὶ Μ. Ποτλῆ Σύνταγμα τ. 2 σελ. 637 Ἀθῆναι 1852, καὶ Δ. Πετρακάκου, «Τὸ μοναχικὸν πολιτεῦμα ἁγίου Ὁρους», Ἀθῆναι 1925 ὑποσ.σελ.70). «Οἱ ἡγουμένοι δὲν ἦσαν μόνον ἱερεῖς ἀλλὰ καὶ διάκονοι καὶ μοναχοὶ τιμώμενοι διὰ τοῦ ἀξιώματος τοῦ Ἀρχιμανδρίτου».

Ὁ Θεσσαλιώτιδος ΙΕΖΕΚΙΗΛ

ΟΙ ΠΟΓΟΙ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΟΠΟΙΟΥΣ ΟΙ ΕΒΡΑΙΟΙ ΑΠΕΔΟΚΙΜΑΣΘΗΣΑΝ ΥΠΟ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ

Σκληροτράχηλοι καὶ ἀπερίτμητοι τῇ καρδίᾳ καὶ τοῖς ὠσίν, ὑμεῖς αἰεὶ τῷ Πνεύματι τῷ ἁγίῳ ἀντιπίπτετε, ὡς οἱ Πατέρες ὑμῶν καὶ ὑμεῖς· τίνα τῶν προφητῶν οὐκ ἐδίωξαν οἱ Πατέρες ὑμῶν καὶ ἀπέκτειναν τοὺς προκαταγεύσαντας περὶ τῆς ἐλευσῆς τοῦ Δικαίου, οὗ νῦν ὑμεῖς προδότες καὶ φονεῖς γεγένησθε; (Πρᾶξ. ζ' 50-53)

Ἐλέγχων ὁ πρωτομάρτυς Στέφανος τὴν ἀπιστίαν καὶ ἀντίδρασιν τῶν Ἑβραίων ἐναντίον πάσης θεοπνεύστου διδασκαλίας, παρέχει εἰς ἡμᾶς ἀψευδῆ καὶ ἀλάθητον γνώμην, ὡς πρὸς τὰ αἴτια, διὰ τὰ ὁποῖα ἀπεδοκίμασθη ὁ ἄλλοτε περιούσιος λαὸς ὑπὸ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν.

Ζῶντες οἱ Ἑβραῖοι κατὰ τὴν ἐποχὴν του εἰς περιβάλλον, τὸ ὁποῖον τοὺς ὠδήγει εἰς τελείαν ἠθικὴν καὶ ἐθνικὴν παραλυσίαν, ἐτύφλωτον πρὸ τοῦ φωτός, ἐνῶ ἐστύλωνον τὰ ὄτα των προκειμένου περὶ διδασκαλιῶν, αἱ ὁποῖαι διέθρουπον τὴν ἐθνικὴν των φιλοτιμίαν. Οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ ἔθνους αὐτοῦ ἀγαπήσαντες τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον ἢ περὶ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ, ἐφαντάζοντο ὅτι ἦτο δυνατόν

νὰ εὐαρεστήσουν εἰς τὸ θέλημα τοῦ Ἰεχωβᾶ, ἐπιβάλλοντες εἰς τοὺς Ἰουδαίους τὴν τήρησιν ἀτελειῶτων τύπων, τοὺς ὁποίους αὐτοὶ εἶχον ἐπινοήσει καὶ ἀποβλέποντες εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ὁμοεθνῶν των, τοὺς ὁποίους παντοειδῶς ἔκειρον ὡς πρόβατα μέχρις ἀφαιμάξεως.

Ἡ τύφλωσις τῶν Ἰουδαίων κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν

Τὸ γράμμα ὅμως τοῦ Νόμου καὶ ἡ τυφλὴ ἐκπλήρωσις τῶν τύπων ἀπέκτεινον τὸ πνεῦμα καὶ τὴν οὐσίαν ἣτις ὑπεκρύπτετο ὑπ' αὐτοῦ. Ἡ ψυχὴ τῶν Ἑβραίων σκοτισμένη ἀπὸ τοὺς καπνοὺς τῆς ὑπερηφάνειας, ὅτι αὐτοὶ καὶ μόνοι ἦσαν οἱ ἀληθεῖς λατρευταὶ τοῦ Ἰεχωβᾶ, δὲν τοὺς ἄφηνε ν' ἀνοίξουν τὰς πτυχὰς τῆς εἰς τὴν πνοὴν τῆς ἀληθείας, ἣ ὁποία θὰ τοὺς ἀνεγένηνα. Ἦταν ἄνθρωποι σαρκικοί, νομίζοντες ὅτι ἡ ὑλικὴ ἐκδήλωσις τῆς πίστεως εἰς τὴν λατρείαν ἦτο δυνατόν νὰ μεταρσιώσῃ αὐτὴν μέχρι τοῦ θρόνου τῆς Αὐτοαληθείας καὶ συρόμενοι εἰς τὰ τέλματα τῆς τυπολατρίας, τῆς αμαρτίας καὶ τῆς κεναλαζονείας ἐκαυχῶντο ὅτι ἦσαν ὁπαδοὶ τῆς μόνης ἀληθοῦς θρησκείας. «Πατέρα, ἔλεγον κάποτε εἰς τὸν Ἰωάννην, ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ· ἐκεῖνος δὲ στραφεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπεν ὅτι «τέκνα τῷ Ἀβραάμ δύναται ὁ Θεὸς ἐγεῖραι καὶ ἐκ τῶν λίθων τούτων. Πῶς δὲ ἦτο δυνατόν ἄνθρωποι τόσοι ὑλόφρονες ν' ἀνοίξουν τὰ μάτια τῆς ψυχῆς των πρὸς τὸ ἀφθονον φῶς, τὸ ὁποῖον ἠκτινοβόλει εἰς ὄσους τοὺς ἐπλησίαζεν ὁ μειλίχιος καὶ πρῶτος διδάσκαλος τῆς ἀγάπης. Ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον ἡ γραφὴ περιέγραφε μὲν τόσα χαρακτηριστικά, τὰ ὁποῖα εἰς οὐδένα ἄλλον Μεσσίαν ἦτο δυνατόν νὰ ἐφαρμοσθῶν, ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον ἡ ἀπειρος ἀγάπη πρὸς τὸ πλάσμα του, κατεβίβασεν ἀπὸ τὸν οὐρανὸν εἰς τὴν γῆν

διὰ τὴν ἀναβιβίασιν τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τῶν προσκαίρων καὶ φθαρτῶν, εἰς τὴν ἀθανασίαν, ἐγεννήθη καὶ ἀνετράφη εἰς τοὺς κόλπους τοῦ ἑβραϊκοῦ ἔθνους καὶ ὄχι μόνον δὲν ἀνεγνωρίσθη ὑπ' αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ προσηλώθη εἰς τὸν Σταυρὸν ὡς ὁ ἔσχατος τῶν κακούργων, συγχωρῶν μάλιστα τοὺς σταυρωτάς του.

Διότι ὅμως ὁ τοσάκις ὑπὸ τοῦ Ὑψίστου εὐεργετηθεὶς σκληροτράχηλος αὐτὸς λαός, ὅστις ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας ἐποδηγεῖτο ὑπὸ τῆς κραταιᾶς αὐτοῦ χειρός, νὰ μὴ ἀναγνωρίσῃ τὸν λυτρωτὴν του, ἐνῶ τόσους ἄλλους τυχοδιώκτας διὰ μέσου τῆς ἱστορικῆς ἐξελίξεώς του, οὐ μόνον ἐλάτρευσε ὡς Μεσσίας, ἀλλὰ καὶ ὀδυνηρότερα ἐγένοντο ὡς ἐκ τούτου τὰ δεσμὰ τῆς δουλείας του;

Οἱ Ἰουδαῖοι, λαὸς κατ' ἑξοχὴν ὑλόφρων, δὲν ἐνόησαν τὸν σκοπὸν τῆς ἀποστολῆς τοῦ Κυρίου.

Τὴν ἐξήγησιν εἰς τὸ φαινόμενον τοῦτο τῆς μοναδικῆς πωρώσεως καὶ τῆς κατὰ συνέπειαν αὐτῆς ἀποδοκιμασίας τοῦ ἀπειθοῦς καὶ ἀποστάτου αὐτοῦ λαοῦ, διδίδει ὄχι μόνον ἡ σθεναρὰ καὶ διηκτικὴ ἀπολογία τοῦ πρωτομάρτυρος Στεφάνου, ἀλλὰ καὶ ἡ μαρτυρία τοῦ ὑψιβρομέτου Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου «Εἰς τὰ ἴδια ἤλθε καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον, ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτὸν ἔδωκεν αὐτοῖς ἔξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ· οἱ οὐκ ἐξ αἱμάτων οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκός, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρός, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν». (Ἰωάν. α' 11-14) Ἰδοὺ λοιπὸν τὰ κύρια αἷτια τῆς ἀποδοκιμασίας τῶν ἑβραίων ὑπὸ τῆς Θεῆς Δικαιοσύνης, ἀδρομερῶς χαρακτηριζόμενα εἰς τοὺς στίχους τούτους, εἰς τοὺς ὁποίους ἐξαίρεται ἐν γένει ἡ φύσις τοῦ ὑλόφρονος ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος προσκεκολλημένος ὡς ὀ-

στρακὸν εἰς τὰ γεῶδη καὶ πρόσκαιρα καταβιβάζει καὶ αὐτὴν τὴν ὑψηλοτέραν ἔφρασιν τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου, δηλ. τὴν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθεῖς λατρείαν τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ ἐπίπεδόν του τὸ βιοτικόν, ἀλλὰ τὸ καὶ σπουδαιότερον τονίζεται, ἡ πνευματικὴ τοῦ ἀνθρώπου ἀναγέννησις, ἣτις μόνον διὰ τῆς ἀπολυτρωτικῆς θυσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν κατορθώθη.

Αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν ψυχικὴν μεταμόρφωσιν, τὴν ὁποίαν ὁ Κύριος ἡμῶν ὡς σάνίδα σωτηρίας, εἶχε ὄψει εἰς τὴν ἀπειλουμένην ὑπὸ τῶν ἀγρίων κυμάτων τῆς ἁμαρτίας ἀνθρωπότητα, αὐτὴν τὴν σάνίδα, λέγω, εἶχον ἀπολακτίσει οἱ ἑβραῖοι, μὴ ἀποδεχόμενοι, ἐν τῇ ἐπάρσει των, ὅτι εἶναι οἱ μύσται τῆς μόνης ἀληθοῦς θρησκείας, (ὧν ὁ Θεὸς καὶ οἱ προφῆται), τὴν σωτηριώδη διδασκαλίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ τοῦτο, διότι κατὰ τὸν ἱερὸν Αὐγουστίνον, ἡ τύφλωσις των ἡ ἠθικὴ ἔφθανε μέχρι τοιοῦτου σημείου, ὥστε θεοποιοῦντες τὸν ἐγωισμόν των καὶ συμμορφούμενοι πρὸς ἐντάλματα ἀνθρώπων νὰ περιφρονήσουν τὴν προσφερομένην ἀγάπην τοῦ Θεοῦ. (amor sui usque ad neglectum Dei)

Τὰς ἀποδείξεις δὲ τῆς στοργῆς τοῦ θε-ἀνθρώπου, τὰς ἐκδηλουμένας παντοιοτρόπως πρὸς τοὺς πεπωρωμένους Ἰουδαίους, θὰ ἐκθέσωμεν δι' ὀλίγων, ἵνα κρίνῃ κανεὶς πόσον μεγάλη ἦτο ἡ συμπάθεια τοῦ Κυρίου ἡμῶν πρὸς τοὺς κατὰ σάρκα ὁμοεθνεῖς του καὶ διατὶ οὗτοι οὐ μόνον παρεγνώρισαν τὴν μεσσιακὴν του ἀποστολήν. ἀλλὰ καὶ ἀντὶ τοῦ μάννα ὄξος καὶ χολὴν ἐπότισαν αὐτόν.

Εἰς τὴν Ἰουδαίαν ὡς καὶ τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὴν Σαμάρειαν καὶ τὴν Περουσαίαν, ὁσάκις ὁ Κύριος ἡμῶν ὁμιλεῖ πρὸς τὸ πλῆθος ἢ τοὺς νομοδιδασκάλους, οὐδὲν ἄλλο μέλημα ἔχει, εἰμὴ ν' ἀποκαλύψῃ

τὸ ἔργον του, τὴν προσωπικότητά του, νὰ φανερώσῃ τί ἔρχεται νὰ κάμῃ εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον καὶ τέλος νὰ δείξῃ ποῖος εἶναι. Αἱ δύο αὗται ἀποκαλύψεις εἶναι συνάρτησις ἢ μία πρὸς τὴν ἄλλην, διότι μεταξὺ τοῦ ἔργου καὶ τοῦ ἐργάτου ἡ σχέσις εἶναι στενωτάτη καὶ ἡ συμφωνία ἀπόλυτος.

Διατὶ ἀπορρίπτεται ἡ προτεινομένη ὑπὸ τοῦ Κυρίου σωτηρία εἰς τοὺς Ἑβραίους.

Ἄλλὰ ποῖον ἦτο τὸ μεσσιακὸν ἔργον τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ εἰς τί συνίστατο τοῦτο; Σκοπὸς πρωταρχικός, ὅστις ἐφώτιζε τὸν δρόμον τῆς ἀποστολῆς Αὐτοῦ ἦτο ἡ ἴδρωσις τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς· τῆς Βασιλείας δὲ ταύτης κύριος προορισμὸς εἶναι νὰ μετάρχη ὁ ἄνθρωπος τῆς ζωῆς τοῦ Θεοῦ, ἢν ὁ Ἰησοῦς ὠνόμαζεν αἰώνιον ζωὴν· ἀλλ' ἵνα ὁ ἄνθρωπος ἀναγεννηθῇ εἰς τοιαύτην ζωὴν δὲν ἀρκεῖ ἡ ἐλευθέρωσις προσπάθεια ἑνὸς ἐκάστου, διότι πρέπει αὐτὸς ὁ Θεὸς νὰ μεταδοθῇ εἰς αὐτὸν ἐξ ἀπέριου εὐσπλαγχνίας κινούμενος. Ὅθεν ἔργον τοῦ Μεσσίου εἶναι νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν κοινωνίαν ταύτην διὰ τῆς παροχῆς τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ. Ἄλλ' ἀφ' ἑτέρου καὶ ὁ ἄνθρωπος ὑποχρεοῦται νὰ συναινέσῃ εἰς τὴν διάχυσιν τοῦ ἁγίου Πνεύματος εἰς τὴν καρδίαν του προετοιμαζόμενος πρὸς τοῦτο καὶ καθαρίζων αὐτὴν ἀπὸ τὰς ἀκάνθας τῆς ἁμαρτίας. Πρὸς τοῦτο ἀπαιτοῦνται δύο ἀπαραίτητοι προϋποθέσεις· ἡ μετάνοια καὶ ἡ πίστις. Διὰ τῆς μετάνοιας ὁ ἄνθρωπος ὁμολογεῖ ὅτι εἶναι ἁμαρτωλός, ἀπαρνεῖται ἑαυτὸν καὶ θυσιάζεται ὀλόκληρος, ἀποβάλλων τὰς παλαιὰς κακὰς συνηθείας του· διὰ δὲ τῆς πίστεως προσκολλᾶται εἰς τὸν Θεόν, ἀνοίγει τὴν καρδίαν του καὶ γίνεται ἐν πνεῦμα μετ' αὐτοῦ. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ἄρχεται

ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ· ὁ ἄνθρωπος ἔκτετε ἀνήκει εἰς νέον κόσμον, εἰσέρχεται εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν, εἰς τὴν ἀπειρον ἀγάπην καὶ γεύεται ἀπὸ τοῦδε εἰς τὸ βάθος τῆς συνειδήσεώς του τῆς εἰρήνης, τῆς προότητος καὶ τῆς εὐδαιμονίας τοῦ Θεοῦ.

Ἰωάν. Σπαθάρης
Καθηγητῆς

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑΙ ΔΕΗΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΔΣΜΑΤΙΩΝ ΔΕΗΣΙΣ Ι'.

Ὅπως τοὺς πτωχοὺς ἐλεῶμεν.

Ἐλεον καὶ οὐ θυσίαν ἐζήτησας παρ' ἡμῶν, πανάγαθε Θεέ. Ἐυεργετῶν δέ, Σῶτερ, διηγήθε· ἐπὶ τῆς γῆς. Τοὺς πάντας ἠλέησας, καὶ πάντων ἡμῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς διήνοιξας ὅπως τὸ οὐράνιον φῶς ἴδωμεν, καὶ τῆς αἰωνίου μακαριότητος καταξιωθῶμεν.

Σὺ καὶ τοὺς ἐλεήμονας ἐμακάρισας, καὶ τὴν ἀγάπην ἡμῶν ζῶσαν διὰ τῶν καλῶν ἔργων ἠθέλησας, καὶ τὴν πίστιν ἄνευ τῆς ἀγάπης νεκρὰν ἐκήρυξας, καὶ τὴν ἀγαθοποιεῖαν ὡς τὴν μόνην ἀσφαλῆ ὁδὸν εἰς τὴν σωτηρίαν ἡμῶν κατέδειξας, συνταυτίσας ἐν τῇ ἀπέριφ φιλανθρωπίᾳ σου τὴν ἀγάπην τοῦ πλησίον μετὰ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ.

Φώτισσον λοιπὸν ἡμᾶς, πολυέλεε Πάτερ, ὅπως μιμηταὶ τῶν καλῶν ἔργων τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ γινόμενοι, ἀληθεῖς χριστιανοὶ οὕτως ἀναφανῶμεν, καὶ σὲ τὸν ἐπουράνιον ἡμῶν Πατέρα ἐπὶ τῆς γῆς δοξάζομεν.

Διὰ τῆς προσευχῆς ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον ἄρτον παρὰ σοῦ καθ' ἑκάστην ἐξαιτούμενοι καὶ λαμβάνοντες, πῶς θέλομεν τολμήσει ποτὲ νὰ ἀρνηθῶμεν μέρος αὐτοῦ εἰς τὸν ἀδελφόν, ὅστις ἐν ὀνόματί σου ἄρτον αἰτεῖ παρ' ἡμῶν;

Μήποτε εἴπησ ἡμῖν, Κύριε, πορ-

εὐεσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κατηγορούμενοι· ἀλλὰ καταξίωσον ἡμᾶς ὅπως τὸ θεῖόν σου θέλημα ποιοῦντες, τοὺς τε πεινῶντας διατρέψωμεν, καὶ τοὺς ξένους περιθάλλωμεν, καὶ τοὺς γυμνοὺς ἐνδύωμεν, καὶ τοὺς ἀσθενεῖς ἐπισκεπτώμεθα, ἵνα οὕτω καταξιωθῶμεν ν' ἀκούσωμεν τοὺς θεοὺς σου λόγους « Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων ἐμοὶ ἐποιήσατε. »

Σὺ, ὁ τὰ δύο λεπτὰ τῆς πτωχῆς χήρας εὐλογήσας, πανάγαθε Σῶτερ, οὐχὶ τὸν πλοῦτον, ἀλλὰ τὴν ἀγαθὴν πραίρεσιν, ἐξ ἧς τὰ ἀγαθὰ ἔργα ἀπορρέουσιν, ἠὲ δόξης, Κύριε.

Καταξίωσον λοιπὸν καὶ ἡμᾶς ὅπως διὰ τῆς ἀγαθῆς ἡμῶν προαιρέσεως καὶ τῶν ἀγαθῶν ἡμῶν ἔργων οὐχὶ τὴν μα-

ταιότητα καὶ τὴν ιδιοτέλειαν ἡμῶν θεραπεύωμεν, ἀλλὰ σέ, τὸν πανάγαθον Θεόν, ἐν ἀγάπῃ καὶ ἀγαθοεργίαις ἐπὶ τῆς γῆς δοξάζωμεν, καὶ τὸν πλησίον οἰκοδομῶμεν.

Ἐὰν δὲ χάριν θεῖαν, καὶ ἀγαλλίασιν ἄφατον ἐπιδαφιλεύης, Πανάγαθε, εἰς πάντας τοὺς ὡς θυμίαμά σοι προσφέροντας τὰς ἀγαθὰς αὐτῶν πράξεις, καταξίωσον καὶ ἡμᾶς, Κύριε, τῆς θείας σου χάριτος καὶ τῆς ἀφάτου ταύτης ἀγαλλιάσεως. Ἀμήν.

Πτωχοὺς ἐλεεῖτε κ' εὐεργετεῖτε,
Ὅ ἐλεήμων μᾶς εἶπε Χριστός.

Ἀγάπη ζωσα λοιπὸν ἀπαιτεῖται,
Δι' ἔργων δοξάζεται ὁ Θεός.

Τοῦ θείου Σωτῆρος ἄς μιμηθῶμεν
Τὰ ἔργα καὶ ἀπασαν τὴν ζωὴν,

Καὶ τότε ἐξ ὕψους θὰ προσδοκῶμεν
Χαρὰν κ' εὐδαίμονα βίον. Ἀμήν.

ΕΓΚΩΜΙΑ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΕΡΑΓΙΑΝ ΜΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΝ

Ψαλλόμενα ἀντὶ κοινωνικοῦ, εἰς ἤχον πλάγ. β'. (διατονικόν).

Ἰγὸν ἱεροῦ. Εὐγενίου Συμεωνίδου, ἐφημερίου τοῦ Παναγίου
καὶ Ζωοδόχου Τάφου.

1. Ἐλθετε πρὸς τὴν Παρθένον ψυχαὶ πάντων τῶν Ἑθνῶν,
ὅστε ἐνθερμον καρδίαν εἰς Αὐτὴν με σεβασμόν.
2. Εἶναι ἡ συνήγορός μας, ἐπὶ Οὐρανοῦ καὶ γῆς,
τοῦ ἀνάρχου τοῦ Πατρὸς μας Θεοῦ Κόρης προσφιλῆς.
3. Τὸνομα ἐπικαλεῖσθε, ὅσοι ζῆτε ἐπὶ τῆς γῆς,
εὐλαθεῖς τε ὅσοι εἴσθε, Αὐτῆς δέεσθε ἐκ ψυχῆς.
4. Καλλονὴν σου τὴν ἀγίαν, πᾶς ὁ μὴ παρατηρῶν
πάσχει ἀπ' ἀναισθησίαν, εἶναι μάρμαρον ψυχρὸν.
5. Μῆτερ, Νύμφη τοῦ Κυρίου, δέξου τὰς ἐμὰς φθὰς
εὐωδῶν ἔχεις ἴου, ὅπερ τέρπει τὰς ψυχὰς.
6. Βασιλὶς ἐπουρανία, καὶ τῶν Χερουβὶμ Κυρία,
Σὲ ὑμνοῦμεν θερμῶ χεῖλει, Χαῖρε ρίζα, Χαῖρε

- ἐξ ἧς Κόσμου Φῶς ἐφάνη, καὶ ἐλύθη πᾶσα πλάνη!
 Χαίρε ἡ ὠραιότερα καὶ ὑπερενδοξοτέρα,
 Χαίρε ἐνδοξε Παρθένε, καὶ Προστάτις ἡμῶν μένε,
 Πρέσβευε παρὰ τῷ Υἱῷ Σου, δι' ἡμᾶς τὸ Ποιμνιὸν Σου.
7. Ὁ! Ἀγάπη τῆς ψυχῆς μου, ὦ! ἐλπίς ἡμῶν γλυκεία,
 ὦ! Φιλόστοργε Μαρία, Σὺ ἐλέησον ἡμᾶς.
8. Ὁλην μου τὴν πίστιν ἔχω καὶ εἰς Σὲ πάντα προστρέχω
 ὦ! γλυκειά μου Παναγία, τῶν Πιστῶν ἡ Σωτηρία.

Ἀποστολεὺς † Ἀρχιμ. Γαβριὴλ Σταματελάτος.

ΠΑΡΑΙΝΗΣΙΣ ΜΗΤΡΟΠ. ΠΕΝΤΑΠΟΛΕΩΣ ΝΑΘΑΝΑΗΛ ΠΡΟΣ ΕΥΓΕΝΙΑΝ ΜΟΝΑΧΗΝ

(Ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 87 Κώδικος ἡ' αἰῶνος τῆς Ἱ. Μονῆς τοῦ Καρακάλλου).

Ὁ ταπεινὸς Μητροπολίτης Ναθαναὴλ Πενταπόλεως, τῇ εὐλαβεστάτῃ ἐν μοναχίαις καὶ ἀγίῳ Πνεύματι θυγατρὶ τῆς ἡμῶν ταπεινότητος, Εὐγενίᾳ μοναχῆ, ἐν Κυρίῳ χαίρειν.

Ἐπειδὴ περ ἀπήτησας δούλη Χριστοῦ παρ' ἡμῶν δοῦναι σοὶ τὰ συντείνοντα νῦν καὶ ἀρμόζοντα πρὸς κατάληψιν ἀρετῆς καὶ εἰς ὠφέλειαν μάλιστα τῆς ψυχῆς, ἵνα κατέχουσα ταῦτα ὡσπερ τινὰ στάθμην ἠκριβωμένην καὶ κανόνα εὐθύτατον, οἰκοδομήσης σεαυτὴν ἄξιον οἶκον τοῦ Πνεύματος καὶ ναὸν ἄσπιλον συνεργοῦντός σοι τοῦ Χριστοῦ, ἰδοὺ τῇ μακαρίᾳ ὑπακοῇ καὶ τῇ σῇ ὑποκύψαντες ταπεινώσει τὰ πρὸς δύναμιν καὶ γνῶσιν ἡμῶν, ὅσα δὲ καὶ οἶα παρ' ἐτέρων ἀνδρῶν ἐδιδάχθημεν φθάσαντες καὶ ἡμεῖς τῇ κατὰ Θεόν σου ἐφοῦμεν ἀγάπῃ, καὶ ὡς ἐγκόλπιον τινα θησαυρὸν τῷ ταμείῳ σου τῆς ψυχῆς ἱερὸν θησαυρίζωμεν ταῦτα. Ὁ βουλόμενος τοίνυν τοῦ θεῖναι θεμέλιον ἀρετῆς ἀρραγῆ τε καὶ ἄσειστον, ὃς ἐστὶν ὁ Χριστός, ἐκ τοῦ θείου ἀπάρχεται ἀρχὴ γὰρ σοφίας, ὡς φησι Σολομών, φόβος Θεοῦ,

οὗ δὲ φόβος ἐντολῶν τήρησις, οὗ δὲ τήρησις ἐντολῶν, ἐπίδοσις ἀρετῆς· ὁ μὲν οὖν φόβος γεννᾷ τὴν τῶν ἐντολῶν φυλακὴν, ἡ δὲ τήρησις τούτων τὴν ψυχὴν ἐκκαθαίρει, ἡ δὲ κάθαρσις ταύτης φέρει τὴν σύνεσιν, ἡ δὲ σύνεσις αὐθις, ἤγουν, ἡ λεπτοτέρα γνῶσις τῆς διανοίας μετεωρίζει τὸν νοῦν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς τὸ συγγενὲς ἐπανάγει καὶ προσκολλᾷ. Εἰ οὖν βούλει λοιπὸν καὶ αὐτὴ οἶκον ἱερὸν καὶ ναὸν ἄσπιλον σεαυτὴν τῷ Κυρίῳ οἰκοδομήσαι, ἄρον ὡς λίθον ἀκρογωνιαῖον αὐτίκα τὸν θεῖον φόβον αὐτοῦ, καὶ καταμέσσην αὐτὸν πῆξασα τὴν καρδίαν, ὥστε σοὶ διὰ βίου παντὸς ἀνεκποίητον μένειν, καὶ οὕτως ἐπὶ τὸν θεμέλιον τοῦτον, οἶδα ὅτι οἰκοδομήσεις χρυσόν, ἀργυρον, λίθους τιμίους, καὶ ὡς μάλιστα φίλεργος ταχέως ἐναπαφήσεις τὸ μέλι τῶν ἀρετῶν τῷ συμβόλῳ τῷ τῆς ψυχῆς. Ἐχουσα τοίνυν τὸν θεῖον φόβον, ὡς εἴρηται, σὺν αὐτῷ δὲ καὶ τὴν μακαρίαν ταπεινώσιν σύνοικον, ἥτις πασῶν ἀρετῶν ἐστὶ κορυφή, καὶ ὡς στέφανός τις χρυσόπλεκτος ἀληθῶς, ἐργάσου λοιπὸν συνεργοῦντός σοι τοῦ Θεοῦ

καὶ ποιεῖ ὃ θύγατερ οὕτως ὡς αὐτὸς γῆν εἰσηγοῦμαι σοι. Ἦσυχάζουσα τοίνυν ἐν τῷ κελίῳ τῷ σῶ τύπωσον πρὸς τὰ ἄλλα ἐν ἑαυτῇ, ἵνα ἐν ταῖς τρισὶν ἔξαιρέτως τῆς ἑβδομάδος ἡμέραις διαμένης ἀπρόιτος (ἀπρόσιτος), μηδενὶ τὴν τοῦ κελίου παραχωροῦσάν εἴσοδον, ἄνευ τῆς ἐν Χριστῷ σοι ὑποτασσομένης ἀδελφῆς, καὶ τὰ πρὸς τὴν σωματικὴν ὑπηρετούσης σοι χρεῖαν. Ἔστω σοι δὲ ἡ ἐργασία τοιαύτη, εὐχή, ψαλμωδία, καὶ ἀνάγνωσις, ὡς διαφοριμωτρον ἀκηδίας τυχὸν καὶ ἐργόχειρον. Ἡ οὖν εὐχή πρὸ τῶν ἄλλων, ὡς ὑψηλότερα καὶ δυσκατῆρθωτος καὶ προτιμητέα σοι εἶναι ὀφείλει καὶ ἀπαραίτητος, πρὸς ἐπίδοσιν δὲ καὶ βοήθειαν ταύτης, τρία ταῦτα συντρέχει τὰ κάλλιστα, σιωπή, ἀγρυπνία τε καὶ ἐγκράτεια, ταύτην γοῦν ποτὲ μὲν διὰ στόματος, τὸ δὲ πλείστον ἐπεκτείνου τοῦ λέγειν σε νοερώς, τὸ γὰρ συνεχῶς οὕτω σε μελετᾶν ἐν τῷ νῷ, ἐπὶ πλέον μὲν οἱ πονηροὶ λογισμοὶ ἐρεθίζονται καὶ τὰ πάθη, φθόνῳ τῷ τῶν δαιμόνων, τῇ δὲ συνεχεῖ ἐπικλήσει καὶ τῷ γλυκυτάτῳ ὀνόματι Ἰησοῦ, ὡς καπνὸς εὐθύς διαλύονται, μασιζόμενοι κραταιῶς, ὡς φησὶν ὁ τῆς κλίμακος, «ὀνόματι Ἰησοῦ μᾶστιζε πολεμίους»· εἰ οὖν ὑγιαίνει τὸ σῶμα καὶ δέεται πρὸς ταπεινώσιν, ἕσως καὶ κόπου, ποιεῖ καὶ μετινοίας τὰ κατὰ δύναμιν, αἱ γὰρ προστεταγμένοι παρὰ τῶν Πατέρων τριακόσιαι πάντως τοῦ ἡμερονυκτίου εἰσὶ, οὐ δὲ πρὸς τὴν τοῦ σώματός ἔξιν, πλείους αὐτὰς ἢ ἐλάττους τυχόν, ποιεῖ εἰ βούλει. Ἐν τούτοις οὖν ὡς εἴρηται ἔχουσα καὶ διακατεροῦσα ἡσύχως ἐν τῷ κελίῳ τῷ σῶ ταῖς ρηθείσαις ἡμέραις τῆς ἑβδομάδος εὐχομένη καὶ ἀναγινώσκουσα καὶ ψάλλουσα, πρόβαινε ἐν Σαββάτῳ καὶ Κυριακῇ πρὸς τὸν τοῦ Κυρίου ναόν, κατὰ τὸν τῆς ἱερᾶς ὑμνωδίας, ἀλλὰ δὴ καὶ τῆς θείας μυσταγωγίας καιρόν, ὀμιλοῦσα κατὰ ταύτας λοιπὸν τὰς ἡ-

μέρας, τοῦ τε Σαββάτου καὶ Κυριακῆς, ἀλλὰ δὲ καὶ τῆς Τρίτης φημί καὶ τῆς Πέμπτης, ταῖς βουλομέναις τῶν ἀδελφῶν προσέρχεσθαι χάριν ὀφειλείας τοῦ συντυχεῖν σοι, τὰς δὲ ἀκαιροὺς συνομιλίας ἐκτρέπου καὶ φεῦγε ὡς ἀπὸ πυρός, ἐπειδὴ ὀμιλαὶ κακαί, ὡς ᾤησιν ὁ ἀπόστολος, φθείρουσιν ἥθη χρηστά, ἐὰν εἰς ὁ οἰκοδομῶν καὶ ἕτερος ὁ καταλύων, τίς ἐκ τούτου ὀφέλεια; Καὶ περὶ μὲν τοῦ ἡσυχάζειν ἐν τῷ κελίῳ ταῖς δηλωθείσαις ἡμέραις τῆς ἑβδομάδος, ἀπρόιτον τὸ παράπαν, ταῖς δὲ λοιπαῖς ἀκωλύτως σοι παραβάλλειν, ταῖς βουλομέναις προσέρχεσθαι χάριν πνευματικῆς ὀμιλίας, καὶ σωματικῆς τυχὸν ἐπισκέπειός τε καὶ παρακλήσεως, ἀρκεῖ σοι οὕτως ὡς εἴρηται. Περὶ δὲ ἐγκρατείας βρωμάτων καὶ τῆς διαίτης τοῦ ὅλου ἐγιαυτοῦ, οὕτως ὀφείλεις ποιεῖν. Προηγουμένως μὲν τοι τὰς σταυρωσίμους ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, Τετράδα τε δηλονότι καὶ Παρασκευὴν, σὺν αὐταῖς δὲ καὶ Δευτέραν ἐν ξηροφαγίᾳ προσήκει διέρχεσθαι, ἐκτὸς εἰμὴ Δεσποτικῆ ἑορτῆ ἐστὶν ἐν αὐταῖς, ἢ ἕτερα τῶν μεγάλων ἁγίων πανήγυρις, ἢ ἀρρωστία τοῦ σώματος καὶ ἀσθένεια, ἄνευ γὰρ τῶν τριῶν τούτων ξηροφαγεῖν ὀφείλεις. Τῇ δὲ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ, χωρὶς τοῦ Σαββάτου καὶ Κυριακῆς ἀλλὰ δὴ καὶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τὴν αὐτὴν σοι δίδαιταν ἔχειν ὡς τῆς ρηθείσης Τετράδος καὶ Παρασκευῆς. Τῇ δὲ γε Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ λαχάνων ἐν βρώσῳ καὶ ὀσπρίων ἄνευ ἐλαίου, τὸ σῶμα παραμυθεῖσθαι, χρωμένη διὰ τὴν τοῦ σώματος ἰσως ἀσθένειαν καὶ οἴνῳ βραχεῖ, ἐν δὲ τῷ Σαββάτῳ καὶ Κυριακῇ καὶ ἐλαίου τυχὸν χρῆσθαι. Εἰ βούλει καὶ ἐσθίειν δις τῆς ἡμέρας, τὸ κωλύον οὐδὲν κατὰ τὴν τῶν ἁγίων Πατέρων κανονικὴν ὑποτύπωσιν, ἣν περὶ τῆς ἀσθενείας ἡμῶν ἐν διακρίσει παρέδωκαν, παθοκτόνους γὰρ ἡμᾶς, ἀλλ' οὐ σωμα-

τοκτόνους γενέσθαι προστάτιουσιν οὔτοι. Τῶν βρωμάτων οὖν ὅσα ἐσθίειν ἀμέμπτως ἐφίεται τῷ ἐπαγγέλματι, ὅρα καὶ πρόσσεχε δέομαι ἀκριβῶς, ἵνα μήποτε δι' εὐλάβειαν τάχα καὶ ἀρετὴν, τὰ μὲν ἐκφαιλίσσης ὡς ἀχρηστά δῆθεν καὶ βλάβην αὐτὰ προξενούντα ψυχῆς, τὰ δὲ πάλιν ἐσθίεις ὡς εὐχρηστά τε καὶ ἀκατάγνωστα, μηδαμῶς ὑποκλέπει σέ τις λογισμὸς ὃ θύγατρο, ἐπειδὴ κατάρατὸν ἐστὶ τὸ τοιοῦτον πάθος τοῖς ἔχουσιν οὕτως, ἀλλ' εὐχαριστοῦσα τῷ Θεῷ πάντων μὲν τῶν βρωμάτων ὡς ἀμέμπτων καὶ καθαρῶν ἀπογεύου, καὶ πᾶσιν ἀκαταγνώστως διὰ τὴν συνείδησιν χρῶ καὶ ἀπόλαυε, τῶν πρὸς τὴν ἀροκοῦσάν σοι χρεῖαν τοῦ σώματος ὡς καλῶν τε ἅμα καὶ καθαρῶν, πάντων δὲ πάλιν διὰ τὸ λιχνῶδες τῆς ἡδονῆς καὶ τὴν σωματικὴν ἴσως συμπάθειαν. Ἡ ἀπόλαυσις ἔστω σοὶ βραχυτάτη, ἵνα συντριβῆς ἐν τούτῳ τὸ κέρας τοῦ τύφου σοφῶς, τούτῳ γὰρ τῷ τρόπῳ καὶ ὁ τῆς πνευματικῆς κλίμακος Ἰωάννης ὁ θεῖος ἐχρηῆτο αἰεὶ, ὡς ὁ γράψας τὰ κατὰ τὸν θανμαστὸν βίον ἐκείνου φησὶν ἐν τοῖς ἄλλοις καὶ τοῦτο, «ἤσθιε μὲν πάντα ἅπερ ἀμέμπτως ἐφίεται τῷ ἐπαγγέλματι», πανσόφως ἐκείνος ἐν τούτῳ συνθλῶν τὸ κέρας τοῦ τύφου οὕτως οὖν ἔχουσα γνώμην καὶ οὐ περὶ πάντων τῶν βρωμάτων ὥστε ἐσθίειν ἀκαταγνώστως αὐτά, καὶ ἀκριβοῦς αὐτῶν ἀπογεύεσθαι τοῖς δακτύλοις εὐχαριστοῦσα Θεῷ, ἀμέμπτον συνείδησιν ἔξεις ὑπὲρ τούτου καθαρὰν.

Καὶ περὶ μὲν τῆς νηστείας τῆς ἁγίας Τεσσαρακοστῆς καὶ τῆς διαίτης ἣν ἔχειν ὀφείλεις ἐν αὐτῇ, καὶ περὶ τῆς τῶν βρωμάτων ὀρθῆς μεταλήψεως, ὅπως ἐν τούτοις σὲ χρῆ διαρκεῖσθαι αἰεὶ, ἀρκεῖ τῇ κατὰ Θεόν σου ἀγάπῃ ὅσα εἴρηται νῦν. Περὶ δὲ τῆς νηστείας τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καὶ τῶν Χριστουγέννων φημί, καὶ τῆς Θεοτόκου οὕτως σὲ χρῆ διατᾶσθαι

αἰεὶ καὶ ποιεῖν. Δευτέρω πάση τε καὶ Τετραδί καὶ Παρασκευῇ ποιεῖ ξηροφαγίαν μετὰ τὴν ἐννάτην, ἅπαξ τῆς ἡμέρας, ὡς καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ Τετρασί καὶ Παρασκευαῖς προειρηκάμεν. Τρίτῃ δὲ καὶ τῇ Πέμπτῃ βράσματος μεταλάμβανε σὺν ἐλαίῳ, χωρὶς ὄψαριου, ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τῇ ἑσπέρῃ εἰ βούλει τροφῆς βραχείας ἀπόλαυε. Κατὰ δὲ τὸ Σάββατον αὐθις καὶ τὴν Κυριακὴν καὶ βράσματος καὶ ἰχθύων ἀπόλαυσις. Ἐν δὲ τῇ τῶν Χριστουγέννων νηστείᾳ, ἡ αὐτὴ δίαιτα ἔστω σοὶ, καὶ ἡ τῶν ἰχθύων ἀπόλαυσις, ἕως τοῦ ἁγίου Νικολάου, καὶ ἔκτοτε πάλιν ἕως τῆς Δεσποτικῆς ἑορτῆς βράσματι μετ' ἐλαίῳ ἔξαροκούμεθα, ἰχθύων δὲ ἀπεχόμεθα. Ἡ ὑποτύπωσις δὲ πᾶσα τῶν ὥρων, μετὰ τῶν μεσωρίων αὐτῶν καὶ αἱ τεταγμέναι μετάνοιαι τοῦ ἡμερονυκτίου καὶ ἡ ἄλλη ἀκρίβεια, οὕτω τελεῖται καὶ ἐν τῇ τοιαύτῃ νηστείᾳ, ἐν ταῖς τρισὶν ἡμέραις τῆς ἑβδομάδος ἀπαράλλακτως, ὡς καὶ ἐν τῇ μεγάλῃ τεσσαρακοστῇ καθ' ἐκάστην. Πρὸς γοῦν τοῦ σώματος ἔξιν καὶ τὴν ὑγίαν καὶ τὸ τῆς προαιρέσεως μάλιστα πρόθυμον ἀπαιτεῖται ἕκαστος εἰς τὴν πρακτικὴν ἐργασίαν, τὸ δὲ μετὰ τῆς ταπεινώσεως ἀσθενὲς ἡμῶν καὶ ἀδύνατον, συγγνώμης ἐστὶν ἄξιον πρὸς Θεοῦ, καὶ ἀντὶ κόπου πνευματικοῦ, μᾶλλον ἀποδέχεται τὴν ταπεινώσιν. Οὕτως οὖν ἔχουσα καὶ αὐτὴ τῶν μὲν κατὰ δύναμιν μὴ ἀμέλει, παρακαλῶ, τῶν δὲ ὑπὲρ δύναμιν διὰ τὴν τοῦ σώματος ἴσως ἀσθένειαν μὴ καταφρόνει, ἀλλ' ἐν ταπεινώσει καρδίας καὶ συντριβῇ μνημονεύουσα τούτων τὸ τῆς αὐτομεμφίας φαρμάκῳ ταχέως θεράπευε, εἰ γὰρ ὅταν ποιήσωμεν πάντα τὰ προστεταγμένα ἡμῖν, τότε πάλιν ἡμεῖς λέγειν ὀφείλομεν οὕτως, ἀχρεῖοι δοῦλοὶ ἐσμεν, ὅτι ὀφείλομεν ποιῆσαι πεποιήκαμεν, τί λοιπὸν προσήκει τοῦ λέγειν ἡμᾶς ὅταν οὐδὲ τὸ πολλοστὸν τοῦ

τοιούτου χρέους ἀποδοῦναι ἰσχύομεν; ἀλλὰ τὰ μὲν περὶ τούτων οὕτως. Λέιπεται οὖν εισηγήσασθαι σοι καὶ ἔνεκεν τῆς τοῦ Αὐγουστου νηστείας, πῶς δεῖ σε τιμῶν διὰ βίου καὶ ταύτην, χάριν τῆς παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας. Ὅποιαν τοίνυν τὴν διαίταν τῆς τροφῆς διατεξάμεθα τῇ κατὰ Θεὸν σου ἀγάπῃ ἐν τῇ νηστείᾳ τῶν Χριστουγέννων τὴν αὐτὴν ἐν ταύτῃ σοι εισηγούμεθα ἔχειν, ἐξαίρετως ἐν αὐτῇ τοῦ ἰχθύος μὴ γεύσασθαι, εἰ δυνατὸν δὲ καὶ ἐλαίου καὶ οἴνου, χωρὶς ἀδυναμίας τινός καὶ ἀσθενείας τοῦ σώματος, τὸ γὰρ τοῦ σώματος ἀσθενὲς οὐχ ὑπόκειται τῷ κανόνι τῆς ἀκριβείας, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἀσθένειαν καὶ τὴν διαίταν διακρίνει. Τὰς παρὰ τῶν ἁγίων Πατέρων καὶ Οἰκουμηνικῶν διδασκάλων διατυπωθείσας καὶ παραδοθείσας ἡμέρας ἡμῖν χαρμοσύνης, ὥστε φυλάττειν αὐτὰς ἀκωλύτως καὶ συνευφραίνεσθαι ταύτας σωματικῶς ἅμα καὶ πνευματικῶς, ποίας δὲ λέγω ἡμέρας; Τὴν πρὸ τῆς ἀποκρέω δηλονότι ἑβδομάδα τῆς τυροφάγου, εἶτα τῆς διακαινησίμου, τοῦ ἁγίου Πνεύματος καὶ πρὸς τούτοις τὸ δωδεκάημερον, ταύτας δὲ πάσας ὡς μίαν οὔσαν ἡμέραν ἐόρταζε καὶ αὐτὴ ἀπολύτως εὐχαριστοῦσα Θεῷ. Ἐν Σαββάτῳ δὲ καὶ Κυριακῇ καὶ ἐν πάσῃ τῇ ἁγίᾳ Πεντηκοστῇ γονυκλισίας, ἦτοι μετανοίας ἀποτρέπου ποιεῖν, κανόνι γὰρ ὑπόκειται βαρυτάτῳ ὃ τοῦτο ποιῶν. Τὰς ἐκ τῶν ὀνειράτων φαντασίας καὶ προσηγορεύσεις καὶ θεωρίας αὐτῶν, κἂν δῆθεν οὔσας ταύτας ἀληθεῖς καὶ χρηστὰς ἀποσείου καὶ φεύγε διὰ παντός, ὡς ἐμπαίγματα σαφῶς τῶν δαιμόνων, πολλοὶ γὰρ πολλάκις παραδεξάμενοι τὰ τοιαῦτα εἰς αἰσχρότατον τέλος κατέληξαν. Σὺ δὲ σπεῦσον ἐμπόνως τοῦ κτήσασθαι ἀναφαίρετον πλοῦτον καὶ ἄουλον θησαυρὸν τὰς τῆς ἡσυχίας περικαλλεῖς τρεῖς ἀρετὰς, αἰτι-

νές εἰσιν αὐταί, ἡ ἐγκράτεια, ἡ σιωπὴ καὶ ἡ αὐτομεμψία, τοῦτ' ἔστιν ἡ ταπεινωσις· περιεκτικαὶ γὰρ εἰσι καὶ ἀλλήλων φυλακτικαί, ἐξ ὧν ἡ προσευχὴ τίκτεται καὶ αὐξάνει διὰ παντός· ἡ γὰρ αὐτομεμψία τὸ αὐτὸ κατήγορον ἔχουσα πάντοτε καὶ τὸ κατακρίνειν αἰεὶ ἑαυτὴν καὶ πενθεῖν, ὡς οὐδὲν ἐχούσης χρηστὸν καὶ καθ' ἑκάστην εἰς ἐπίδοσιν ἔρχεται ἀρετῆς ἂν γὰρ ταύτην τὴν σύνεσιν ἀναφαίρετον ἔξεις ἐν τῇ ψυχῇ, ἦτοι τὸ καθ' ὧραν σὲ διερευνᾶν σεαυτὴν καὶ κατηγορεῖν αἰεὶ τῶν ἰδίων καὶ μέμφεσθαι, τὸ τοῦ Σολομῶντος πρεπόντως εἰρήσεται λόγιον καὶ πρὸς σὲ ὡς ἐκεῖνος οὕτω φησί, «πολλαὶ θυγατέρες ἐποίησαν δύναμιν, πολλὰ ἐκτῆσαντο πλοῦτον, σὺ δὲ ὑπέρκεισαι ὑπεράρασα πάσας». Ἔχε τοίνυν οὕτως αἰεὶ διερευνῶσα συχνῶς καὶ ἀνακρίνουσα τὰ τῆς γλώττης σου ὀλισθήματα, τὰ τῆς ἐκ τῆς πολυλογίας πολλάκις ἀνόητα ῥήματα, «ἐκ γὰρ πολυλογίας φησὶν οὐκ ἐκφεύξεται ἁμαρτία.» Τὰς παρατροπὰς πάλιν τοῦ σοῦ νοός, τοὺς ρεμβασμοὺς τῶν πολλῶν λογισμῶν, τὰ ἐμπαθῆ τῆς καρδίας κινήματα, ὑφ' ὧν ἡ τῶν παθῶν ταραττομένη θάλασσα καταποντίζει τὸν νοῦν καὶ ὑποβρύχιον τίθησι. Ταῦτα δὲ πάντα λογιζομένη συχνῶς καὶ ἀνακρίνουσα, διὰ τῆς μετανοίας καὶ τῆς καλλίστης αὐτομεμψίας καὶ ἐξομολογήσεως αὐτίκα θεράπευε, καὶ οὕτω τὸν νοῦν ἐκκαθαίρουσα καὶ ἀποτιναξαμένη τὸν ἐκ τούτων κοινωρτὸν καὶ τὴν θόλωσιν, ἐπίτεινον αὐτὸν πρὸς ἐτέραν σεπτὴν καὶ ὠφέλιμον θεωρίαν, ἦγουν πρὸς μνήμην θανάτου καὶ ἔννοιαν τῶν ἀπ' αἰῶνος κατεχομένων ἐκεῖ, τὴν τῶν φοβερῶν ἐκείνων κολάσεων ἀπειλὴν καὶ ἀτελεύτητον φεῦ τιμωρίαν, τῶν ἐκεῖσε κατακριθέντων. Εἶτα δὲ πάλιν, τὴν τῶν ἁγίων πάντων παρησίαν ὁμοῦ καὶ λαμπρότητα, καὶ οἷαν ἐκεῖνοι καὶ ὕσης ἀπορρήτου χιρῶς τε καὶ δόξης

μέλλουσιν ἀπολαῦσαι, ἐν τῇ φοβερᾷ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ παρὰ Θεοῦ, ὅταν κατ' ἀξίαν ἕκαστος τῶν αὐτοῦ δωρεῶν τὰς ἀμοιβὰς ἀπολήψαιτο. Καὶ ὅπως μὲν τότε ἐκείνοι λάμπουσιν ὑπὲρ τὸν ἥλιον, κατὰ τὴν τοῦ Κυρίου φωνήν, οἱ δὲ κατ' ἐμὲ ῥάθυμοι τῷ τῆς αἰσχύνῃς ἐγκαλυφθήσονται σκότει πικρῶς. Ἐὰν γὰρ τὰ τοιαῦτα μελέτη καὶ ἀδολεσχία σχολάσης ᾧ θύγατερ, καὶ ὡς ὑψηλῇ θεωρίᾳ, ἐν τοῖς τοιοῦτοις χρηστοῖς λογισμοῖς, ὅλον αἰεὶ ἀποτείνεις τὸν νοῦν, μακαρία μὲν σὺ καὶ καλλίστη τῷ ὄντι ἐν γυναιξὶ τοιοῦτου κέρδους ἐπιτυχοῦσα, μακάριος δὲ καὶ ἐγὼ ἕνεκέν σου, ὅτι τοῖς ἡμετέροις λόγοις τὸ τῆς ψυχῆς σου ὑποκλίνας οὖς καρπὸν ἐν τῇ καρδίᾳ τῇ σῇ ἀπεκτίσω τοῦτον. Τότε πάλιν ὅταν ἀναλογισώμεθα τὴν πρὸς ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς συγκατάβασιν τοῦ Κυρίου τὴν ἀφαντον, καὶ τὴν ἀζόητον ἐκείνου ἀγάπην καὶ εὐσπλαγχίνην, ὥστε ἡμῖν ἑαυτὸν παραδοῦναι τοιοῦτω θανάτῳ ἀσχήμονι, καὶ σταυρὸν καταδέξασθαι καὶ σφαγὴν καὶ τοὺς ἡλούς ὡς εἰς τῶν κακούργων ἐκείνων ληστῶν, οἷς καὶ αὐτὸς συνεστιῶνται, ἡμᾶς δὲ ἀντὶ πάντων αὐτοῦ τῶν ἀπειρῶν καλῶν, ἃ πρὸς ἡμᾶς ἐπεδείξατο φανερῶς τε καὶ ἀφανῶς, ὥστε καὶ νῦν ἐπιδείκνυται μακροθύμως καὶ οὐκ ὀργίζεται ὡς ἀγνώμονες ἀκολουθῆσαι ὀπίσω αὐτοῦ οὐ βουλόμεθα, καὶ γὰρ αὐτὸς φιλανθρώπως καθ' ἑκάστην ἡμᾶς προσκαλεῖται λέγων, «Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς. Καὶ ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἔλθειν ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν Σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθήτω μοι». Εἰ οὖν ἐν συναισθήσει καρδίας καὶ συντετριμμένη τῇ διανοίᾳ ἀνελογίζετό τις αὐτὰ καθ' ἑκάστην καὶ συνορᾶν ἀπὸ βάθους ψυχῆς, πῶς οὐκ ἂν ἐκπλαγεῖται καὶ πενθῶν καὶ στενάζων ἐπὶ τούτοις οὐ παύσεται μεθ' ἡμέραν καὶ νύκτα, καὶ εἰκότως. Ἡ

γὰρ ἐργασία τοῦ ἀληθινοῦ μοναχοῦ, ἡ ἀκατάσβεστος μνήμη τῶν τοιοῦτων ἐστὶ μετὰ πένθους, ὥστε καὶ ἐν τῷ Γεροντικῷ ἐρωτόμενός τις τῶν ἁγίων περὶ ἐργασίας πνευματικῆς οὕτω φησὶν «ὁ θέλων κτήσασθαι ἀρετάς, κλαυθμῷ κτάται αὐτάς, καὶ ὁ θέλων λυτρωθῆναι ἀμαρτίας κλαυθμῷ λυτροῦται αὐτάς, ἄλλη γὰρ οὐκ ἐστὶν ὁδός. Δέομαι τοίνυν καὶ ἀντιβολῶ τὴν ἐν Κυρίῳ ἀγάπην σου τέκνον πνευματικὸν τῆς ἐμῆς ταπεινότητος, ἐμφύτευσον τὰ τοιαῦτα καλῶς ἐν τῇ ἀγαθῇ τῆς καρδίας σου γῆ, καὶ καρποφόρησον ἐν αὐτοῖς, συνεργοῦντος σοι τοῦ Κυρίου, ἐν ἑξήκοντα, καὶ τριάκοντα, καὶ ἑκατόν, ἵνα καὶ ὁ σπείρων ἅμα καὶ ὁ θερίζων ἀνεκλαλήτῳ χαίρῃ χαρᾷ, καὶ συνήδεται σοι αἰετῇ κατὰ Θεὸν ἐπιδόσει καὶ προκοπῇ. Σύνοιδα γάρ σου τὸ ζέον ὁμοῦ καὶ τὸ πρόθυμον τῆς ψυχῆς, ὅσον ἐστὶν εἰς τὸ κτήσασθαι κατὰ βάθους σοι τῆς καρδίας τὸν γλυκύτατον Ἰησοῦν, ὡς ἀτίμητον μαργαρίτην, καὶ διὰ τοῦτο σοι λοιπὸν καὶ ἡμᾶς τῷ καλῷ συνευδοκοῦντες σκοπῶ τὴν τοιαύτην σοι πεπληρώκαμεν αἴτησιν ἐν Χριστῷ, καὶ ἐκ πολλῶν βραχέα συλλέξαντες ῥήματα, πρὸς ὑπόμνησίν τινα καὶ μίμησιν ἀρετῆς, ὡς κάλλιστόν τι δῶρον πνευματικὸν τῇ ἐν Κυρίῳ ἀγάπῃ σου νῦν ἐγχειρίζομεν. Ἴνα ὥστερ τινα στάθμην αὐτὰ καὶ ἱερὰν ὑποτύπωσιν ἔχουσα ἀπειθύνῃς ἐν τούτοις τὸν σὸν βίον καὶ τρόπον αἰετῇ, καὶ διὰ τῆς ἀγαθῆς ἐργασίας τῶν ἀρετῶν καὶ τῆς σεμνῆς πολιτείας σου καὶ τοῦ βίου τῆς καθαρότητος καὶ συντόνου σπουδῆς, ὡς βασιλοσύαι τις πεποικιλμένη ταῖς ἀρεταῖς τοῦ τῇ δε ἀπάρασα, τῷ Βασιλεῖ τῶν αἰῶνων Χριστῷ χαίρουσα παρυστήης, τὰς αἰδίους ἐκείνας καὶ θείας ἐλλάμψεις πλουσίας αἰετῇ δεχομένη συνεορτάζουσα τε καὶ πνευματικῶς συγχορευουσα ταῖς τῶν ὁσίων γυναικῶν χορείαις ἐκεῖ, ἐνταῦθα ὁ τῶν ἐεραζόντων ἡχος ὁ ἀ-

κατάπαυστος και ἡ ἀνέκφραστος ἡδονὴ και ἀπόρρητος τῶν καθορώντων τὸ ἀμήχανον ἐκεῖνο και ἄρρητον κάλλος. Οὐ δὲ και ἡμεῖς μετριῶς μὲν ἐνταῦθα, πλουσίως δὲ ἐκεῖ, ταῖς σαῖς δοξαῖς εὐχαῖς ἐπιτύχοιμεν, χάριτι τοῦ Κυρίου και Θεοῦ και Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ πρέπει πᾶσα δόξα τιμὴ και προσκύνησις σὺν

τῷ ἀνάρχῳ αὐτοῦ Πατρὶ και τῷ παναγίῳ και ἀγαθῷ και ζωοποιῷ αὐτοῦ Πνεύματι, νῦν και ἀεὶ και εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Ἅγιον Ὅρος. Ἐν τῇ ἱερᾷ Κοινοβιακῇ Μονῇ τοῦ Καρακάλλου, τῇ 14ῃ Σεβρίου 1947.

Γ. Βασίλειος Καρακαλλινός

Βιταμίνες διὰ τὴν ψυχὴν.

Η ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΣ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

Κάθε ἄνθρωπος στὴ ζωὴ εἶναι και ἕνα κλῆμα μέσα στὸ ἀμπέλι τοῦ Θεοῦ, και ἔχει μέσα του ὅλας τὰς οὐσίας γιὰ νὰ κάμνη γλυκὰ σταφύλια, διὰ τὸν ἑαυτὸν του και τοὺς ἄλλους.

Ὅταν δὲ τὸ κάθε κλῆμα φωτίζεται ἀπὸ τὸν ἥλιον τῆς Χριστιανικῆς ἀγάπης και ἐπιτυγχάνει τὸν μαρασμὸν τῶν κακῶν ἐρμεμφῶτων ὀρμῶν, τότε στὰ σίγουρα τὰ σταφύλια - τὰ καλὰ ἔργα - γίνονται γλυκὰ σὰν τὸ μέλι.

Ἀληθῶς ὅμως οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ κλαίουν ὅταν βλέπουν πῶς, πολλὰ κλῆματα - ἄνθρωποι - κάμνουσιν ἀφθονα ξυνὰ σταφύλια και ἐλάχιστα γλυκὰ. Γι' αὐτὸ ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ὡς ἐντολοδόχος τοῦ Θεοῦ, ἰδίδει σ' ὅλους ὄρωσαν ζάχαρι Χριστοῦ γιὰ κάθε κλῆμα - ἄνθρωπον - ποῦ θέλει νὰ κάμνη γλυκὰ σταφύλια στὴ ζωὴ του.

Και κάθε Κυριακὴ και γιορτὴ ἡ καμπάνα τοῦ ναοῦ φωνάζει: ΕΛΑΤΕ! ΕΛΑΤΕ, ΝΑ ΠΑΡΕΤΕ ΖΑΧΑΡΙ ΧΡΙΣΤΟΥ, ΕΛΑΤΕ!!

Τὸ γνωρίζεις ἀναγνώστὰ μου ὅτι, ὅλοι οἱ ἄνθρωποι δὲν ἔχουν τὴν φρόνησιν νὰ πηγαίνουν τακτικὰ στὴν Ἐκκλησία, ὅπως γνωρίζεις ὅτι, πολλοὶ πίνουν τὰ δλαθερὰ ποτὰ και ὄχι τὰ θρεπτικὸν γάλα.

Εὐχομαι ἐσὺ νὰ εἶσαι γλυκοστάφυλο κλῆμα, ὁ φίλος σου ἔμως, ὁ γείτονάς σου, ὁ κουμπάρος σου και ὁ συγγενῆς σου, ἴσως νὰ μὴν κάμνη ὅσα γλυκὰ σταφύλια πρέπει, και ὁ λόγος νὰ εἶναι γιὰτὶ οἱ γονεῖς του δὲν τὸν ἐμαθῶν τακτικὰ νὰ πηγαίνη εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.

Και ἐπειδὴ ἐσὺ γνωρίζεις τί κακὸ περιμένει τὰ κλῆματα ποῦ κάμνουσιν ξυνὰ σταφύλια, βάλε ὅλα τὰ δυνάτὰ σου νὰ τὸν πάρρης τὴν Κυριακὴν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.

Ὅχι ὀλίγες φορὲς οἱ ἄνθρωποι εὐκολα ἀλλάσσουν ιδέας και αἰσθήματα. Μία νέα ιδέα νικᾷ τὴν παλαιὰ ιδέα και τὸ νέο αἰσθημα πνίγει τὸ παλαιόν.

Ἐνας ἄνθρωπος ὀνόματι Σαοῦλ, σύμφωνα μὲ τὰς ἐθνοθηρασκευτικὰς του ιδέας, και αἰσθήματα, ὄχι μόνον κατεδίωκε τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ και μὲ δάρβαρα μέσα ἠμπόδιζε τοὺς ἄλλους νὰ μὴν πηγαίνουν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν και ἐπρωτοστάτησε νὰ σκοτώσουν μὲ λίθους τὸν ἀρχιδιάκονον Στέφανον. (Πράξεις Ἀποστόλων κβ' 20).

Ἐ! Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ὕστερὰ ἀπὸ τὸ θαῦμα τῆς Δαμασκου (Πράξεις κβ' 6. 7.) ἠλλάξεν ἐντελῶς. Ἐγκατέλειψε τὰς παλαιὰς του ιδέας και αἰσθήματα, χάριν τῶν ὀπείων ὡς ὁ ἴδιος λέγει «κατέτρεχα μέχρι

θανάτου τούς χριστιανούς» (Πράξεις κβ' 4.) και ένεκολώθη τās ιδέας και αίσθήματα τού Χριστιανισμού, με τόσην ζωοपुरοῦσαν πίστιν στās νέας του ιδέας και αίσθήματα, ὥστε συχνά έλεγε: «Δέν ζῶ πλέον ἐγώ, ζῆ μέσα μου ὁ Χριστός». Και άνεδείχθη ὁ θερμότερος κήρυξ τού Εὐαγγελίου τού Χριστοῦ, και ὁ κορυφαίος τῶν Ἀποστόλων, ὁ γνωστός σέ ὄλα τὰ Ἔθνη, Ἀπόστολος Παῦλος.

Σέ μία του περιοδεία στή Μ. Ἀσία ἐγνώρισε στήν πόλη Φρυγία τόν Φιλήμονα, άνθρωπον ἀρκετά πλούσιον, ὅστις ἀφοῦ ἑκατηχήθη και ἠσπάσθη τόν χριστιανισμόν, μετέβαλε και τὸ σπίτι του σέ Ἐκκλησία. (Πρὸς Φιλήμονα 13)

Με τās ἐπικρατούσας τότε ἀπανθρώπους συνθήκας και νομοθεσίας, περι ὑπάρξεως δούλων, ὁ Φιλήμων ὡς πλούσιος εἶχε πολλοὺς δούλους, τούς ὁποίους ἀσφαλῶς εἶχεν ἀγοράσει ἀπὸ τās ἀγορὰς τῆς Μ. Ἀσίας.

Ἐνας ἀπὸ τούς δούλους τού Φιλήμονος ὀνόματι Ὀνήσιμος, ἠσπάσθη και αὐτὸς τόν Χριστιανισμόν, και γοητευθεὶς ἀσφαλῶς ἀπὸ τούς χριστιανικούς λόγους και τρόπους τού Ἀποστόλου Παύλου, δέν ἠμποροῦσε νὰ ζῆ μακρὰν ταυ.

Σὰν τὸ ἀρνάκι που τρέχει νὰ εὔρη τὴν μητέρα του για νὰ θηλάσῃ τὸ γάλα της, ἔτσι και ὁ Ὀνήσιμος τρέχει ἀπὸ τὴν Φρυγία στήν Ρώμη διὰ νὰ εὔρη τόν Ἀπόστολον Παῦλον και νὰ ποτισθῆ ἢ διψῶσα ψυχὴ του με ῥήματα Χριστοῦ.

Φαίνεται δὲ πὼς ὁ Ὀνήσιμος ἦτο ἀπὸ τούς φιλοτίμους ἐκείνους ἀνθρώπους που ἐμπνεόμενοι ἐκ τῆς ψυχῆς των, προσφέρουσιν ὡς δῶρον στὰ ἀγαπημένα τους πρόσωπα, πᾶν τὸ δυνάμενον νὰ ἐρμηνεύσῃ τὴν πρὸς αὐτὰ ἀγάπην και ἀφοσίωσιν, και ἐπειδὴ ὁ Ὀνήσιμος ὡς δούλος δέν εἶχε τίποτε στήν ἐξουσία του, ἀφοῦ και τόν ἐκυτόν του ἀκόμη δέν τόν ἐξουσίαζεν ὁ ἴ-

διος, κάτι θὰ ἐπῆρε κρυφὰ ἀπὸ τὸ σπίτι τού Φιλήμονος για νὰ τὸ προσφέρῃ ὡς δῶρον στὸν Ἀπόστολον Παῦλον, και ἔφυγε για τὴ Ρώμη.

Με χαρὰ ἐδέχθη ὁ Παῦλος τόν Ὀνήσιμον, ὅχι ὁμοῦς και τὸ δῶρον του, διότι ὁ Παῦλος ἐνδιαφέρεται διὰ ψυχὰς και ὅχι διὰ δῶρα πρὸς τὸ άτομόν του.

Με πατρικὴν στοργὴν και ἀγάπην ἔγραψεν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἰς τόν Φιλήμονα νὰ δεχθῆ τόν Ὀνήσιμον ὅχι ὡς δούλον, ἀλλ' ὁπὲρ δούλον, ἀδελφὸν ἀγαπητόν. Ἔ, ἂν ἐχῆς ἐμε κοινωτόν, νὰ τόν δεχθῆς ὡς ἐμένα, και ἂν σέ ἀδίκησεν εἰς τι, χρέωσέ το εἰς ἐμένα. Ἐγὼ ὁ Παῦλος ἔγραψα με τὴν χεῖραν μου τὴν ἐπιστολήν, και εἶθε νὰ λάβω τὴν χάριν που σοῦ ζητῶ ὁπὲρ τού Ὀνησίμου. (πρὸς Φιλήμονα 10-20) Και ἀσφαλῶς ὁ Φιλήμων ἐξεπλήρωσε τὴν παράκλησιν τού Ἀποστόλου Παύλου, διότι με τὴν ζάχαριν τού Χριστοῦ, και ὁ Φιλήμων εἶχε μεταβληθῆ σέ γλυκοστάφυλο κλῆμα και ἔκαμε σὰν τὸ μέλι γλυκὰ σταφύλια - καλὰ ἔργα - στή ζωὴ του. Νὰ τί θαύματα κάμνει ἡ ζάχαρις τού Χριστοῦ - ὁ λόγος τού Θεοῦ - ὁ σκληρὸς διώκτης τού Χριστιανισμοῦ Σαοῦλ, ἐγινεν ὁ πλέον ἐνθερμὸς κήρυξ τού Εὐαγγελίου. Ὁ Φιλήμων μετέβαλε τὸ σπίτι του σέ Ἐκκλησία τού Χριστοῦ και ὁ δούλος του Ὀνήσιμος τρέχει ἀπὸ τὴν Φρυγία τῆς Μ. Ἀσίας στή Ρώμη για ν' ἀκούσῃ ἀπὸ τὸ στόμα τού Ἀποστόλου Παύλου λόγους περι τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν.

Ζάχαρις Χριστοῦ μᾶς λείπει σήμερα ἀδελφέ μου! γι' αὐτὸ τὰ ἔργα μας εἶναι πικρὰ φαρμάκι. Ἀλλοίμονόν μας! τί λόγον θὰ δώσωμε εἰς τόν Θεόν για τὰ πικρὰ μας ἔργα; Κάθε Κυριακὴ και γιορτὴ ἢ καμπάνα τῆς Ἐκκλησίας με στοργὴ μᾶς φωνάζει: ΕΛΑΤΕ, ΕΛΑΤΕ ΝΑ ΠΑΡΕΤΕ ΔΩΡΕΑΝ ΖΑΧΑΡΙ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Αἰδ. Σᾶνος Γουγουτᾶς Ἱερεὺς
Mansfield, OHIO, U.S.A.

ΣΤΗΛΗ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΓΝΩΜΗΣ

Εἰς τὸ ἐρώτημα :

Ποῖα τὰ αἷτια τῆς σημερινῆς θρησκευτικῆς παρακμῆς καθ' ὄλον τὸν χριστιανικὸν κόσμον, μηδὲ τοῦ ἁγίου Ὁρους ἐξαιρουμένου, ἀπῆντησεν ὁ κἀτωθι ὡς ἐξῆς:

Ὅσα ἐλέχθησαν καὶ ἐγράφησαν περὶ ἐλευθέρως γνώμης, ὅλα καλὰ καὶ ἅγια καὶ ὅλα τὰ ἀσπάζομαι, ἀλλ' ὡς ψυχολόγος παρακολουθήσας μαθήματα ψυχολογίας παρὰ τῷ θεολόγῳ καὶ ψυχολόγῳ καὶ ἀστρονομομαθῇ ἀοιδίμῳ καὶ ἐναρέτῳ ἱερομονάχῳ πνευματικῷ Μεθοδίῳ Ἑλιοπολίτῃ τῷ ἐνασκήσαντι ἐν τῷ μεμονωμένῳ ἡσυχαστηρίῳ τῆς ἀρχαίας Οὐρανοπόλεως πλησίον τῆς ἐν ἁγίῳ Ὁρει Κερασιᾶς, πρῶτῃ Σιμωνοπετρίτῃ, ῥητῶς καὶ τελικῶς ἐπισφραγίζω, ὅτι τὸ αἷτιον τῆς σημερινῆς καταστάσεως τῆς τε Κοινωνίας καὶ θρησκείας, εἶνε ἡ ἐκμετάλλευσις, τὸ συμφέρον, φιλαργυρία (Avarice). Οὐδεμία ἐξυτηρήσις ἐθνικῆ ἢ θρησκευτικῆ κατορθοῦται ἄνευ τοῦ χρήματος. Ἐφ' ὅσον λατρεῖομεν τὸ χρῆμα ἀδύνατον εἶναι νὰ ἔχωμεν ζῆσιν εἰς τὴν θρησκείαν, καὶ ἂν λέγωμεν ἢ κηρύσσομεν ἢ πράττωμεν, κάμνομεν τοῦτο τυπικῶς ἢ μᾶλλον ὑποκριτικῶς.

Ἄχρι τῆς σήμερον προσκαλεῖ ἡμᾶς ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. «Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι» (Ματθ. ια'. 28) ἀλλ' οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς αὐτόν' ὑπόσχεται εἰς ἡμᾶς τὴν θεῖαν αὐτοῦ φιλανθρωπίαν, τὰ δότανα «καγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς» (Αὐτ. 29) Ἄλλ' οὐδεὶς οὐδὲ εἰς τὴν Δεσποτικὴν πρόσκλησιν πείθεται, οὐδὲ τὴν Πατρικὴν δέχεται θεραπείαν. Πόθεν δὲ τοῦτο προέρχεται; ἀρά γε ἠσθῆνησεν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, καὶ οὐ δύναται ἐνεργῆσαι εἰς τὴν καρδίαν τῶν ἀνθρώπων καθὼς τὸ πρότερον; Ἄπαγε «Ἰη-

σοῦ; Χριστὸς χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας». Διὰ τοῦτο δὲν ἐνεργεῖ καθὼς καὶ πρότερον; διότι ὅλη ἡ φροντίς μας εἶναι εἰς τὰ γήϊνα, εἰς τὰ φθαρτὰ καὶ εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν' οὐδὲως μελετῶμεν μίαν ὥραν τὴν ἡμέραν τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ· δαπανώμεθα εἰς μελέτας ἐφημερίδων, περιοδικῶν καὶ ἀσέμνων μυθιστορημάτων, εἰς θεάτρα καὶ κινηματογράφους καὶ διασκεδάσεις. Καὶ ἐγώ, λέγεις, ἔρχομαι εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἀκούω τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ· ναι ἔρχεσαι, ἀλλὰ φέρεις μόνον τὸ σῶμα σου, ὁ νοῦς σου μένει εἰς τὸν οἶκόν σου, εἰς τὰς πραγματείας σου, ἢ εἰς τὰς ὑποθέσεις σου καὶ εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν. Καὶ τὸ πιστεῦω ἔρχεσαι εἰς τὴν Ἐκκλησίαν' ἀλλ' ἀντὶ νὰ προσηλώνῃς τὸν νοῦν σου εἰς τὸν Θεόν, συνομιλεῖς μετὰ τῶν περιστώτων, ἐνίοτε δὲ καὶ ἀτακτεῖς ἀφάδως. Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ «ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας, εὐχαριστήσομεν τῷ Κυρίῳ». Ἐσὺ περιστρέφεις τὰ ὄμματά σου ἐνθεν κἀκεῖθεν ἵνα γνωρίσῃς τοὺς γνωρίμους σου κ.λ.π.

Ἀκούεις καὶ ἀνταποκρίνεται ὁ ἱεροφάντης ἐκ μέρους τοῦ ἐκκλησιασματος, «ἐχόμεν πρὸς τὸν Κύριον»· ψευδόμεθα θανασίμως· διότι ὁ μὲν πλοῦσιος ἀφιερωμένος εἰς τὰς τρυφὰς καὶ ματαιότητας οὐδέποτε ἐνθυμεῖται ὅτι εἶναι εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ὁ πτωχός! τρέχει ὁ νοῦς του ἐνθεν κἀκεῖθεν ἵνα προφθάσῃ τὰς καθημερινὰς αὐτοῦ ἀνάγκας, ἀμνημονεῖ παντελῶς ὅτι εὐρίσκεται ἐνώπιόν τοῦ Θεοῦ καὶ κάθε ἐπαγγελματίας μεριμνᾷ περὶ συμφέροντος, νὰ ἀγοράσῃ εὐθηνᾶ καὶ νὰ πωλήσῃ ἀκριβᾶ. Οὐδεὶς μεριμνᾷ ἢ φροντίζει περὶ τῆς φοβερᾶς κρίσεως, καὶ τῆς βασιλείας τῶν Οὐρανῶν, καὶ τῆς αἰωνίου κολάσεως· πάντων ὁ νοῦς εἶναι προσηλωμένος καὶ ἐκδοτος εἰς τὰς τρυφὰς τοῦ σώματος καὶ εἰς τὸ συμφέρον εἰς τὴν κατηραμένην ἐκμετάλλευσιν, φιλαργυρία (Avarice) ὁ Θε-

ός» λέγει ὁ ψαλμῶδης προφήτης «ἐκ τοῦ οὐρανοῦ διέκυψεν ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων τοῦ ἰδεῖν εἰ ἔστι συνιών ἢ ἐκζητῶν τὸν Θεόν» (ψαλμ. γγ'. 3) οὐδένα εὔρεται οὕτον, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐσκληρύνθη ἡ καρδία ἡμῶν καὶ ἐγένετο ἀνεπίδεκτος τοῦ φωτισμοῦ τῶν λόγων τοῦ Θεοῦ· ἐκ τούτου ἀργὸν γίνεται ἐν ἡμῖν τὸ εὐαγγέλιον καὶ πᾶς λόγος Θεοῦ ἀπρακτός. Ἰδοὺ λοιπὸν πῶς ἦλθεν ἡ κατάπτωσης ἀπὸ ἀρχοντος μέχρι πτωχοῦ «πάντες ἐξέκλιναν, ἀμα ἠχρηώθησαν, οὐκ ἔστι ποιῶν ἀγαθόν, οὐκ ἔστιν ἕως ἑνός». (Αὐτῶθ. 4)

Ἐν ἱερᾷ Σκήτη τῶν Κουσοκαλυβίων
τῆ 20 Ὀκτωβρίου 1947

Γέρων Ἰσιδώρος Α. Παντελόπουλος
Μοναχὸς Ἀγιορείτης

ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΙΣ

Περὶ τῆς γενομένης ἐπισκέψεως
τῶν 13 Ἀγγλων κληρικῶν εἰς
τὸ Ἅγιον Ὄρος.

Ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 131-136 τοῦ ἔτους 1947 ταύχει τῆς «Ἀγιορείτικῆς Βιβλιοθήκης» καὶ ἐν σελίδι 91 ἐκ παραδρομῆς παρελείφθησαν νὰ καταχωρηθῶσι συμπληρωματικά τινα σχετικῶς μετὰ τὴν ἐπίσκεψιν τῶν 13 Ἀγγλων κληρικῶν εἰς τὴν ἐν ἀγίῳ Ὄρει Σκήτην τῆς Προβάτας.

Ἦδη δὲ διορθοῦντες τὴν παράλειψιν ταύτην, συμπληροῦμεν ὅτι ἡ ἐπίσκεψις τῶν 13 Ἀγγλων ἱερέων κ.λ.π. ἐγένετο μὲν καὶ εἰς τὸ κελλίον τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου (Παναγίας Κρανιάς) τοῦ ἱερομονάχου Ἰγνατίου ἀλλ' ἡ ὑποδοχὴ καὶ φιλοξενία τούτων ἐγένετο εἰς τὸ κελλίον Διακᾶδικο τῆς Προβάτας, ὅπου ὁ Πατὴρ Ἰγνάτιος τοὺς προσεφώνησεν.

Οἱ μετασχόντες εἰς τὴν ὑποδοχὴν καὶ σὺντελέσαντες εἰς τὴν ἐκδήλωσιν

τῶν πρὸς τὸ γενναῖον Ἀγγλικὸν Ἐθνος αἰσθημάτων των, Πατέρες ἦσαν οἱ κάτωθι.

1) Ἰγνάτιος ἱερομόναχος, ὁ καὶ προσφωνήσας τοὺς ἐπισκέπτας μετὰ τῆς συνοδείας του ἐκ τριῶν προσώπων.

2) Γαβριὴλ μοναχός, κελλίον ἅγιος Ἀθανάσιος μετὰ τῆς συνοδείας του Διονυσίου μοναχοῦ.

3) Γεώργιος ἱερομόναχος Ρώσος, κελλίον ἅγ. Ἀρτέμιος.

4) Κοσμάς ἱερομόναχος, ἅγιοι Ἀρχάγγελοι.

5) Γέρων Κοσμάς, Τρεῖς Ἱεράρχαι.

6) Ἀντώνιος ἱερομόναχος, ἅγιος Γεώργιος.

7) Ἀνδρέας μοναχός, κελλίον προφήτης Ἠλίας.

8) Γαβριὴλ ἱερομόναχος, κελλίον Γέννησις τῆς Θεοτόκου.

9) Βησσαρίων ἱερομόναχος, κελλίον τίμιος Πρόδρομος.

10) Κύριλλος ἱερομόναχος, κελλίον ἅγιοι Ἀρχάγγελοι.

11) Ἰωάσαφ ἱερομόναχος, κελλίον ἅγία Τριάς.

12) Γαλακτίων ἱερομόναχος, κελλίον ἅγιοι Ἀνάργυροι.

13) Λάζαρος μοναχός, ἐκ τοῦ κελλίου Μεταμόρφωσις.

Παρευρέθησαν καὶ δύο λαϊκοὶ πρόκριτοι ἐκ τῆς νήσου Θάσσου, ὁ χρηματίσας Δήμαρχος Γεώργιος Θωμαΐδης καὶ ὁ κ. Στυλιανὸς Αὐγουσιτίδης.

Πάντες οὗτοι ἐφιλοξενήθησαν μετὰ τῶν Ἀγγλων ἱερέων ἐν τῷ εὐρυχώρῳ κελλίῳ «Διακᾶδικο».

Λ Ο Γ Ο Ι

Ἁγίων πατέρων καὶ μεγάλων
ἀσκητῶν τῆς ἐρήμου περὶ
ψυχικῆς Σωτηρίας.

Ἄποστολ: Γαβρ. Σταματελάτος ἀρχιμ.

Λόγος Δεύτερος.

Ἐλεγέ τις ἐκ τῶν ἐναρέτων καὶ μεγάλων ἁγίων Πατέρων καὶ ἀσκητῶν, ὅτι πορευόμενος εἰς Ἀλεξάνδρειαν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐμῆρκεν εἰς μίαν Ἐκκλησίαν διὰ νὰ προσευχηθῆ, καὶ εἶδεν ἐκεῖ γυναῖκά τινα πλουσίαν μὲ δούλους καὶ δούλας, καὶ τὰ ἐνδύματά της ἔδειχναν ὅτι ἦτον χήρα, καὶ κρατοῦσα τὰ στασιδία, ἔκραζε δυνατὰ ἐξ ὅλης καρδίας, λέγουσα· μὲ ἐγκατέλιπες, μὲ ἐλησμόνησες Κύριε, ἐλέησόν με φιλόανθρωπε Δέσποτα. Ἀκούσας ἐγὼ τὰς φωνὰς καὶ τὴν θλίψιν της ἐδIALOGIZÓMHN λέγων, βεβαίως θέλει ν' ἀδικήσῃ τις αὐτήν, ἐπειδὴ εἶναι χήρα καὶ διὰ τοῦτο θλίβεται. Ἄφου ὁμως ἔπαυσεν ἀπὸ τοῦς ὀδυρμῶν καὶ τὴν προσευχὴν της, τὴν ἔκραζα πρὸς με, καὶ τὴν ἠρώτησα, τί εἶναι τὸ παράπονόν της, μήπως θέλει τις νὰ τὴν ἀδικήσῃ; καὶ ἐκεῖνη εἶπεν, ἄλλα εἶναι τὸ παράπονόν μου καὶ ἡ θλίψις ὅπου ἔχω, ἄγχι γέροντα· ὀδύρομαι ἡ ἀθλία διότι μὲ ἐγκατέλιπεν ὁ Θεὸς καὶ δὲν μὲ ἐνθυμᾶται· ἔχω τώρα τρεῖς χρόνους, ὅπου οὔτε ἐγὼ, οὔτε ἄλλος τις ἀπὸ τὸ σπῆτί μου δὲν ἠσθένησεν ἢ ἔπαθέ τι, οὔτε κἄν μία ὄρνιθά μου, καὶ νομίζω ὅτι ὁ Θεὸς μὲ ἀπεστράφη διὰ τὰς ἁμαρτίας μου, καὶ διὰ τοῦτο κλαίω διὰ νὰ μὲ ἐνθυμηθῆ νὰ μὴ κολασθῆ ἡ ψυχὴ μου· διότι ἀκούω ὅστις δὲν θλίβεται καὶ δὲν πειράζεται εἰς τοῦτον τὸν κόσμον, μήτε ὑπομένει τὰς θλίψεις καὶ τοὺς πειρασμοὺς μὲ εὐχαρίστησιν, δὲν θέλει εὐρεῖ τὴν αἰώνιον ἀνάπαυσιν ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι. Ἀκούσας ἐγὼ τὴν καλὴν

γνώμην τῆς φιλοσόφου ἐκείνης γυναικὸς, καὶ τὴν καθαρὴν τῆς ψυχῆς της, ἐθαύμασα καὶ τῇ εἶπον· καλὸν εἶναι τὸ ἔργον σου, δούλη τοῦ Θεοῦ· ἰδοὺ γὰρ ὅτι θλίβεσαι θεληματικῶς δι' ἀγάπην του· κατὰ τὸν λόγον τοῦ Εὐαγγελίου, διὰ τοῦτο σὲ φυλάττει ὁ Θεὸς ἀπὸ κάθε ἀσθένειας καὶ πειρασμῶν.

Ἡμεῖς δὲ οἱ ἄθλιοι καὶ ταλαίπωροι, εἰς τοῦτους τοὺς πεπλανημένους χρόνους ὅπου ἐφθάσαμεν, ἐὰν μᾶς συμβῆ κάμμία ἀσθένεια ἢ τῶν παιδιῶν μας ἐξ ἁμαρτιῶν μας, εὐθὺς κρᾶζομεν παλαιογραίας μεθύστριας, μάγισσας καὶ μάντισσας νὰ γοητεύσουν τὰ παιδία μας ἢ καὶ ἡμᾶς διὰ νὰ μᾶς περάσῃ ἡ ἀσθένεια, καὶ δὲν ἐλπίζομεν εἰς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, ὅστις εἶναι ἰατρὸς τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, μόνον πιστεύομεν οἱ ἄφρονες εἰς τὰ μαντεύματα τῶν ψευδογραίων καὶ μάγων, καὶ εἰς τὰς συνεργείας τοῦ πολυμηχάνου πονηροῦ δαίμονος, διὰ νὰ κολασθῆ ἡ ψυχὴ μας αἰώνιως, καὶ τὸ κορμί μας νὰ βασανίζηται ἀπὸ τοὺς δαίμονας. Ὅποιοι λοιπὸν φέρνει μάγους καὶ μάντισσας εἰς τὸ σπῆτί του, ὡς εἶναι βέβαιος ὅτι θέλει κληρονομήσει τὴν αἰώνιον κόλασιν, ἐπειδὴ προσκαλεῖ τοὺς δαίμονας πρὸς βοήθειάν του, καθὼς εἶπε διὰ ταύτην τὴν μαγικὴν ὑπόθεσιν ὁ παγκάκιστος δαίμων πρὸς τὸν ἅγιον Ἀντώνιον. Οὐαὶ εἰς ἐκεῖνον τὸν ἄνθρωπον ὅπου τὰ μεταχειρίζεται καὶ τὰ πιστεύει. Διὰ τοῦτο, Χριστιανοί μου, σᾶς παρακαλῶ καὶ δι' ἀγάπην τοῦ Θεοῦ νὰ λυπηθῆτε τὴν ψυχὴν σας· καὶ ὄχι μόνον εἰς τὰ σπῆτιά σας, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς γείτονας, συγγενεῖς, φίλους, ἐχθροὺς σας νὰ παραγγέλλητε ν' ἀποφεύγουν τὰς μαγείας καὶ τὰς μαντείας, διότι οἱ μάγοι καὶ αἱ μάντισσαι εἶναι σύντροφοι μὲ τὸν διάβολον. Αἱ δὲ ἅγιοι καὶ ἱεραὶ Σύνοδοι ἐμποδίζουν τοὺς τοιοῦτους νὰ μεταλαμβάνουν καὶ νὰ ἐμβαίγουν εἰς

τὴν Ἐκκλησίαν, ἕως οὗ νὰ μετανοήσουν. Καὶ ὅσοι κἀμνουν ἢ πιστεύουν τὰς μαγείας εἶναι ἀσυγχώρητοι καὶ ἔξω τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Διὰ τοῦτο ἂν ἀκολουθήσῃ ἀσθένεια εἰς τὴν οἰκίαν σου ἐξ ἁμαρτιῶν σου, προσκάλεσον τὸν ἱερέα νὰ διαβάσῃ εἰς τὸν ἀσθενῆ τὰς διατεταγμένας εὐχὰς καὶ ὁ Θεὸς οὐ μόνον τὴν ὑγείαν τοῦ σώματος τῷ δίδει, ἀλλὰ καὶ τῆς ψυχῆς.
(Ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΜΑΣ

Η ΡΟΖΑ ΤΟΥ ΤΑΝΝΑΝΒΟΥΡΓΟΥ

ΚΕΦΑΛ. ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ

Η ΡΟΖΑ ΕΞΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΤΗΝ ΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 68)

Τὴν πρωΐαν τῆς ἐπιούσης ἡ Κυρία τοῦ Φιχτανβούργου προσεκάλεσε τὴν Ρόζαν καὶ ὑπέδεχθη αὐτὴν μετὰ πλείονος ἢ τῆς συνήθους ἀγαθότητός της. «Γινώσκω, τῇ εἶπεν, ὅτι ὁ καλὸς ἱππότης Ἐδελβέρτης, ὁστις αἰχμάλωτος ὦν εἰς τὸ φρούριόν μας τυγχάνει πεφυλακισμένος, σοὶ ἐμπνέει μέγαν οἶκτον, καὶ προσπαθεῖς ἵνα τῷ κάμνης καλόν. Ἡ πρὸς αὐτὸν διαγωγή σου αὕτη μοὶ ἀρέσκει, καὶ σὲ ἐπαινῶ ἐπειδὴ ὁμως, κόρη μου, σὺ δὲν ἔχεις τίποτε ἰδικόν σου ἀπὸ τοῦδε θέλεις μεταχειρίζεσθαι τὸ μαγειρεῖόν μου καὶ τὴν οἶνοθήκην μου διὰ τὴν ὑπὲρ τοῦ δέσμωτου ἱπποτοῦ ἀγαθοεργίαν σου. Ἀπὸ σήμερον καταφευγε εἰς ἐμὲ, ἵνα σοὶ δίδω τροφήν καὶ ποτὸν δι' αὐτόν».

Καθ' ἑκάστην ἡ Ἡλδεγάρδη ἐνεχειρίζεν εἰς τὴν εὐτυχὴ Ρόζαν τὰ ἐκλεκτότερα τῆς ἰδίας της τραπέζης φαγητά, καὶ πολὺ καλλίτερον οἶνον ἢ ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον αὐτὴ μετεχειρίζετο, κατορθώσασα μάλιστα, ἵνα ὁ γέρον φρούραρχος οὐδεμίαν οὐδενὸς τούτων γνῶσιν λάβῃ, διασκεδάσασα συγχρόνως καὶ πάσας τὰς ὑπονοίας, ἃς οὗτος συνέλαβε διὰ τὴν Ρόζαν. Καθ' ἑ-

κάστην παρακολουθουμένη ὑπὸ τῶν τέκνων της, ἡ φιλάνθρωπος καὶ ἀγαθοεργὸς αὕτη κυρία, κατέβαιναν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ φύλακος, ἐπιθυμοῦσα, ὡς ἔλεγε, γὰ ἐπισκέπτεται τὴν σῴτειραν τοῦ υἱοῦ της. Ὁ δὲ τρόπος, ὃν πρὸς τὴν Ρόζαν μετεχειρίζετο αὕτη, καὶ ἡ ὑπεροχὴ, ἣν ἐξήσκει ἐπὶ τῆς φύλακος, ἀνεκούφιζον ἐπαισθητῶς τὴν νεάνίδα ἀπὸ τῆς ἐπιπόνου αὐτῆς ἐργασίας, καὶ ἔκτοτε ἡ Ρόζα διήρχετο τὸν καιρὸν τῆς ἀνεσεῶς της εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Ἡλδεγάρδης, φέρουσα μάλιστα μετ' ἑαυτῆς καὶ τὰ τέκνα τῆς φύλακος. Σεμννομένη διὰ τοιαύτην τιμὴν, ἡ γυνὴ αὕτη, ἐνόμιζεν ἑαυτὴν εὐτυχεστάτην διότι ἔσχεν ὑπηρετίαν, ἣτις ἠδυνήθη ν' ἀποκτήσῃ τὴν εὐνοίαν τῆς κυρίας τοῦ φρουρίου.

Ἐν τούτοις ἡ κυρία τοῦ Φιχτανβούργου περιέμενε μετὰ μεγίστης ἀνυπομονησίας τὸν σύζυγόν της ἐπανερχόμενον ἐκ τῆς μάχης. Ἐὰν οὗτος δὲν τῇ ἀνήγγελλε τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ὑγείας του, καὶ τὴν δσονούπω ἐπάνοδόν του αὕτη ἠθέλε ὀψοκινδυνεῦσαι, ἵν' ἀπέλθῃ ἐκεῖσε πρὸς αὐτόν. Ἐν τέλει ὁ Κιουνερίκος ἐπανήλθεν ἐκ τοῦ πεδίου τῆς μάχης παρακολουθούμενος ὑπὸ τῶν ἱπποτῶν, καὶ τοῦ πλείστου ἀριθμοῦ τῶν στρατευμάτων, ἅτινα εἶχον συνεκστρατεύσει μετ' αὐτοῦ. Οἱ ἀρχηγοὶ καὶ οἱ στρατιῶται ἔφερον ἐπὶ τῶν περικεφαλαίων καὶ τῶν λογχῶν αὐτῶν κλάδους δρυός· εἰσῆλθον δὲ εἰς τὸ φρούριον μετὰ παρατάξεως, καὶ μετὰ φωνῆς σαλπίγγων. Τότε ὁ Κιουνερίκος ἀπέβη τοῦ ἵππου του, ἐνηγκαλίσθη μετὰ χαρᾶς τὴν εἰς προῦπάντησίν του μέχρῃ τῆς αὐλῆς ἐλθοῦσαν σύζυγον καὶ τέκνα τούτου, καὶ παρακολουθούμενος ὑπὸ τε τῆς οἰκογενείας του, τῶν ἱπποτῶν τῶν ἀσπιδοφόρων (εὐγενῶν νέων καὶ τῶν ἀνδρειωτέρων αὐτοῦ πολεμιστῶν,) εἰσῆλθεν εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ φρουρίου. Ἀφοῦ δὲ ἡ ὑπερβολικὴ τῆς ἐπαναβλέψεως τῶν χαρᾶ

κατεπραύνη ὄπωσόν, καὶ ὅτε ὁ Κιου-
νερικός προσηλωμένα τὰ βλέμματά του
εἶχεν ἐπὶ τοῦ υἱοῦ του, θαυμάζων τὴν ὄ-
ραιοῦτητα καὶ τροφερότητα αὐτοῦ, τότε ἡ
μήτηρ λαβοῦσα τὸν λόγον, καὶ διηγησαμέ-
νη εἰς τὸν σύζυγον αὐτῆς τὰ περὶ τῆς κα-
ταπτώσεως τοῦ παιδὸς του εἰς τὸ φρέαρ,
καὶ τὰ περὶ τῆς διασώσεως αὐτοῦ ὑπὸ τῆς
Ῥόζας, παρέστησεν αὐτῷ τὸ τρομερὸν ἐ-
κείνο συμβεβηκὸς λεπτομερέστατα καὶ
ζωηρότητα. Ὁ ἱπότης μετ' ἐκπλήξε-
ως τὰ περὶ τοῦ υἱοῦ του ἀκούσας, καὶ ἀ-
νατριχιάσας ἀνέκραξεν· οὕτω λοιπὸν παρ'
ὀλίγον νὰ πνιγῆς, φίλιτάτε μοι Ἐβεράρ-
δε, καὶ ποτὲ πλέον δὲν ἤθελον σὲ ἐπανά-
δει! Ὅποια τότε ἤθελον εἶσθαι ἡ ἐμὴ
καὶ τῆς μητρὸς σου ἀπελπισία! Τίς ἤθελε
δυναθῆναι τὴν περιγραφήν; εἰς μόνην τὴν
ἰδέαν ταύτην ὄλον μου τὸ αἶμα παγώνει
εἰς τὰς φλέβας μου. Ὡ υἱέ μου! ἔσο εἰς
τὸ ἔξῃς φρονιμώτερος.

Ἡ μήτηρ φέρουσα τὸ ἔνδυμα, μετὰ τὸ
ποιῶν τὸ παιδίον ἦτο περιβεβλημένον
κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν τῆς εἰς τὸ φρέαρ
καταπτώσεώς του, καὶ τὸ ὅποιον αὐτὴ ἐ-
φύλαττεν εἰς ἀνάμνησιν τοῦ συμβεβηκό-
τος ἐκείνου, ἔδειξεν εἰς τὸν σύζυγόν της
τὸ ὑπὸ τοῦ σιδηροῦ ἀγκίστρου γενόμε-
νον ἔξοχισμα. Ὁ Κιουνερικός παρατηρή-
σας αὐτὸ προσεκτικώτατα εἶπε μετὰ φρι-
κῆς ἐγκαίρως ἐπρόφθασε βοήθεια, ἂν ὀ-
λίγον ἔτι ἐβράδυνεν ἤθελε σχισθῆναι ὄλον τὸ
κρατούμενον μέρος τοῦ φορέματος, καὶ ὁ
Ἐβεράρδος ἐτελείωνεν. Ἡ δυστυχὴς αὐ-
τὴ ὑπέρτερα, ἡ κινδυνεύουσα ὑπὲρ τοῦ
υἱοῦ μας, προσέφερεν ἡμῖν μεγίστην ἐκ-
δούλευσιν. Ναί! διὰ τὸν Θεόν· ἡ πράξις
αὕτη καὶ ὠραία καὶ εὐγενὴς εἶναι. Ἀλη-
θῶς τοιοῦτον θάρρος εἶναι σπάνιον, εἶ-
ναι ἀληθῶς ἡρωϊκὸν εἰς νεάνιδα. Πρὸ
πάντων δὲ θαυμάζω εἰς τὴν νεάνιδα ταύ-
την τὴν ἀγχίνουσαν καὶ γενναϊότητα, ἣν
ἔδειξε τὴν ἀντήμειψαν, Ἡλδεγάρδη;

— Ἡθῆλσα νὰ ἀφήσω εἰς σέ, ἐπανερχό-
μενον τὴν φροντίδα ταύτην, ὑπέλαβεν αὐ-
τὴ, καθόσον πᾶν ὅ,τι ἤθελον δυναθῆναι
τῇ δώσω, μοὶ ἐφαίνεται ἐλάχιστον,
ἢ κάλλιον εἶπειν ὁ ὕδεν, ἀπέναντι τῆς
ἑυφοκινδυνευσάσης, ζωῆς της· ἀπέναντι
τοῦ τρόμου καὶ τῆς λειποθυμίας μου, ὅτε
ἔβλεπον αὐτὴν κυματίζουσαν, οὕτως εἶ-
πειν, μετὰ τοῦ παιδὸς μας ἄνωθεν τῆς ἀ-
βύσσου! Μία ἄρα τοιαύτη ἐκδούλευσις
δύναται νὰ πληρωθῆναι μετὰ τινος χρυσῶ νομί-
σματα; Ὅθεν εἶπον εἰς τὴν σώτειραν νεά-
νιδα ὅτι ἀνέθηκα εἰς σέ τὸ μέλημα τῆς
ἀνταμοιβῆς. Καὶ ἐλπίζω ἤδη ὅτι δὲν θέ-
λω ἐρυθραῖσαι ἐνώπιόν της.

Ποτὲ ὁ ἱπότης Κιουνερικός καθ' ὄλον
τὸ διάστημα τοῦ βίου του δὲν ἦτο τόσον
συγκεκινημένος· μετὰ τὴν συνήθη του ὄρ-
μην ἀπήτησε τὴν αὐτὴν ἐκείνην στιγμήν,
ἵνα ἴδῃ τὴν νεάνιδα. Ἡ Ῥόζα προσκλη-
θεῖσα, εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν μετὰ
σεμνῆς ἀξιοπρεπείας. Ὁ Κιουνερικός τὴν
ἐχαιρέτησε μετ' εὐφροσύνης. Καλῶς ἤλ-
θες, νεά ἡρωῖς, εἶπεν οὗτος, καλῶς ἤλ-
θες, σώτειρα τοῦ υἱοῦ μου! Ἀλλὰ τί βλέ-
πω; ἂν δὲν ἀπατώμαι κάπως γνωρίζομε-
θα. Ναί! ναί! σὲ εἶδον μίαν ἡμέραν εἰς
τὴν κατοικίαν τοῦ φύλακος· βλέπων σε
τότε, δὲν ἐστοχαζόμην ὅτι ἤθελες ἐμψυχω-
θῆναι ὑπὸ τοιοῦτου θάρρους· λοιπόν! σοὶ
εἶμαι πολὺν ὑπόχρεως! ἄνευ σοῦ ἤθελον
εἶσθαι ὁ δυστυχέστατος πατήρ! Ἡ ὠραία
αὕτη ἡμέρα ἤθελον εἶσθαι δι' ἐμὲ ἡ ἡ-
μέρα τῆς μεγαλυτέρας θλίψεως. Ζήτησον
παρ' ἐμοῦ πᾶν ὅ,τι θέλεις, καὶ ἔσο βεβαία
ὅτι θέλει σοὶ ἀποδοθῆναι. Μάλιστα! ἐξηκο-
λούθησε παραφερόμενος ὑπὸ τοῦ ἀποτε-
λέσματος τῆς πατρικῆς αὐτοῦ χαρᾶς, καὶ
μὴ δυνάμενος νὰ καταστείλῃ τὰς συγκι-
νήσεις του, σοὶ ὁμνῶ εἰς τὴν ἱπποτικὴν
μου τιμὴν ὅτι καὶ ἂν μετὰ ζήτησης τὸ ἐν
τῶν φρουρίων μου, Φιχτανβοῦργον ἢ
Ταννανβοῦργον, θέλω σοὶ τὸ παραχωρή-

σει ὁμέσως.

Ἡ Ῥόζα ἀπεκρίθη μὲ φωνὴν γαληνιαιάν, καὶ μὲ σεμνότητα ἀρμόζουσαν εἰς νεάνιδα· συνεθέσατε, Κύριε ἱππότη, συνθήκην ἐπισημοτάτην, τῇ παρουσίᾳ καὶ μαρτυρίᾳ ἀμφοτέρων τούτων τῶν εὐγενῶν κυριῶν· θέλω σᾶς ζητήσῃ μεγίστην χάριν, καὶ ὑμεῖς δὲν θέλετε καταδεχθῆ ἵνα μοὶ τὴν ἀρνηθῆτε· ἀλλ' ὄχι, οὐδεμίαν ζητῶ παρ' ὑμῶν χάριν, δὲν ἐπικαλοῦμαι παρὰ τὴν δικαιοσύνην· ἀπόδοτε εἰς ἐμέ, ἀπόδοτε εἰς τὸν πατέρα μου ὅ,τι μᾶς ἀφηρέσατε.

Ὁ Κιουνεῤῥικός ἐκ τῶν λόγων τούτων τῆς νεάνιδος ἐκθαμβωθείς, ἀνέκραξε μετ' ἐκπλήξεως, τί; πῶς! τί ἀκούω; Σᾶς ἔλεηλάτησα καὶ σᾶς ἔκλεψα! Τίς εἶσαι; τίς εἶναι ὁ πατήρ σου;

— Εἰμί ἡ Ῥόζα τοῦ Ταννανβούργου! ὁ Ἐδελβέρτης εἶναι ὁ πατήρ μου. Ἐλευθερώσατε αὐτὸν ἐκ τῆς εἰρκτῆς του, καὶ ἀποδώσατέ τω τὰ ἀγαθὰ του.

Οἱ δύο ξένοι ἱππῶται, οἱ ἀσπιδοφόροι, καὶ πάντες οἱ πολεμισταὶ οἱ εὐρισκόμενοι εἰς τὴν αἴθουσαν, ἐξεπλάγησαν. Ὁ Κιουνεῤῥικός ὀπισθοδρομήσας ἐν βῆμα, ἔμεινεν ἐκθαμβος. Ὅσον ἡ εὐγενὴς καὶ γενναία πράξις τῆς νεάνιδος τῷ ἐπροξένησεν ἰσχυρὰν καὶ βαθεῖαν ἐντύπωσιν, τόσον ἡσθάνθη κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν αὐξανόμενον μεθ' ὀρμῆς τὸ παλαιὸν μίσος του, ὅπερ πρὸ τοσοῦτων ἐτῶν ἔτρεφε κατὰ τοῦ πατρὸς της. Τὰ μᾶλλον ἀντίθετα αἰσθημάτων ἐμάχοντο τρομερῶς ἐν τῷ βάθει τῆς καρδίας του· ἡ ὄψις τοῦ προσώπου ὠχρίασεν ὡς ὁ θάνατος, οἱ μαῦροι ὀφθαλμοὶ του περιεστρέφοντο πῆριξ αὐτοῦ ἀγρίως, καὶ ἐψιθύριζε μεταξὺ τῶν ὀδόντων του· «Ἦθελον δώσει προθύμως ἐν τῶν δύο φρουρίων μου εἰς ὅποιονδήποτε ἄλλον, ἀπέναντι τῆς ὑπηρεσίας αὐτῆς, παρὰ εἰς τὴν θυγατέρα τοῦ ἀνθρώπου τούτου.»

Πάντες δὲ οἱ παρόντες περίφοβοι γενόμενοι ἐκ τῆς ἐπελθούσης αἰφνιδίου μεταβολῆς εἰς τὸν Κιουνεῤῥικόν, παρετήρουν ἀλλήλους σιωπηλῶς καὶ μὲ ὕφος ἐκπληκτικόν.

(Ἀκολουθεῖ)

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Ἐσωτερικοῦ δραχ. 5.000
 Διὰ τὰς Μονὰς τοῦ ἁγ. Ὁρους καὶ
 λοιπὰς, καὶ διὰ τοὺς Ἱ. Ναοὺς δρχ. 7.500
 Ἐξωτερικοῦ σελίνια χαρτ. 15
 Ἀμερικῆς δολλ. 2 1/2

Ὁφειλόμενα συνδρομαὶ προηγουμένων ἐτῶν δραχ. 5.000

Ἐπιστολαί, συνδρομαὶ καὶ δωρεαί, ἀποστέλλονται πρὸς τὸν κ. Σωτ. Σχοινᾶν - Κοραῆ 47, Βόλον.

Χειρογράφα, δημοσιεύμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.

ΣΤΗΛΗ ΔΩΡΕΩΝ

— Ἱερεὺς Τζάνος Γουγουτᾶς, Ochio δολλ. 10

— Ἀρχιμ. Γαβριὴλ Σταματελάτος 10 συνδρομητᾶς.

— Ἀρχιμ. Ἰάκωβος Δούσκας ἡγούμε. ἱ. Μ. Σίντζας, 6 συνδρομητᾶς.

— Ἀρχιμ. Παρθένης Σκουρλῆς, δρχ. 7.500.

— Θεοκλήτη Ἀννίνου ἡγουμένη, ἱ. Μ. Κρεμαστῆς, 20 συνδρομητᾶς.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

— Γεωρ. Πειρατικοῦ «Γινῶθι σ' αὐτόν» δρχ. 1.000

— Ἐγκώμιον εἰς τὸν ὅσιον Ἀθανάσιον τὸν ἐν Ἀθφ. « 1.500

— Φιλοθέου Ζερβάκου ἡγουμε. ἱ. Μ. Λογγοβάργας ὁ «Ὁδοιπόρος». « 13.000

— Τζάνου Γουγουτᾶ «Γυναῖκες ἀπὸ τὴν ἁγίαν Γραφήν». « 1.500

Ἀπαστέλλονται τὰ ἀνωτέρω ἐλεύθερα ταχυδρ. τελῶν.

ΒΙΒΛΙΑ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗΝ

Ταχυδρομικά έσωτερικού 10 ο)ο. Έξωτερικού 30 ο)ο.

Πάσα παραγγελία δέον να συνοδεύηται από την αξίαν των βιβλίων και τα ταχυδρομικά.

• Η Κλίμαξ του Ίωάννου, άδεται 22.500 παν. 35 γιλ. δεσματ. Δραχ.	45.000
Τò Πολιτικόν Θέατρον Ν. Μαυροκορδάτου »	17.500
• Εγκόλπιον Χριστιανού (Έρω. Έσπερ. • Ορθρου, Λειτουργίας »	3.000
• Οδηγός εις την βασιλείαν των ουρανών »	3.000
• Η ζωή της ψυχής »	3.000
Σωτηρία Όρθοδοξου χριστιανού άδεται 3.000 δεμείον »	5.000
• Ο Χριστός νικά ή ό Στρατής (θηρησκευτικόν διήγημα) »	2.000
• Ακολουθία Θ. Μεταλήψεως με προσθέτους ενχάς εις τò τέλος, σχήμα μικρόν τσέπησ »	700
• Ακολουθία του μεγάλου άγιασμού των Θεοφανείων »	500
Γυναίκες από την Άγιαν Γραφήν σελ. 64 »	1.500
• Έρμηνεία του ύμνου «Την τιμιωτέραν...» Νικηφόρου Καλλ. του Ξινοπούλου »	3.000
• Αλέγεσθ' αίματος, Κωνστ. Ζερβού πρωτοπρεσβ. »	2.000
Ψυχής Παρηγορία, ενχαι διά στίχων, Ξένης μοναχής τυφλής σ. 104 »	1.000
Χριστιανικά ρήματα »	2.000
• Ο Μέγας Βασίλειος και ή οικογένειά του »	2.000
Τά λείψανα και ή ιστορία των άρχ. πόλεων του Βόλου μετά χαρτών »	5.000
Χρυσόβουλλα και τυπικά των Βυζ. αυτοκρατόρων του Άγίου Όρους »	6.000
• Ακολουθία και βίος του Άγίου Γερασίμου Σουρβιάς »	3.000
» » » του Άγίου Άποστόλου του Νέου »	2.000
» » » των Άγιων Όνουφρίου και Πέτρου »	3.000
Τετραεπάγγελον, έκδοσις Άγ. Όρους, άδεται 5000 χρυσάδετον »	15.000
Παλαιά ιστορία Αιγυπτίων, Καρχηδονίων, Άσσυρίων, Βαβυλωνίων, Μήδων, Περσών, Μακεδόνων, Έλλήνων, τόμος α' και β' όγκώδεις, υπό κ. Ρωλλίν, Βενετία 1750 »	100.000
Παγκόσμιός γενική ιστορία Άγ. Παπαγεωργοπούλου δεσματ. »	50.000
Γραμματική Θεοδώρου του Γαζή Βενετία 1780 σελ. 670 λινόδ. »	50.000
• Έρμηνεία κανόνων πτωχού Προδρόμου εις αρχαίον χειρόγραφον, δεδεμένον, εις άρίστην κατάστασιν »	100.000
Συλλογή παρέργων, Δ. Πανταζή λινόδετον »	8000
• Έρμηνεία ψαλμών Άνθίμου Έεροσολύμων 2 τόμοι δεσματόδετον μέγα σχήμα »	150.000
Οί Άντάρται (έπιστημονική μελέτη περι άνταρτών) »	3.500
Κυριακοδρόμιον μετά έσοροδρομίου Θ. Ζωγράφου εις 3 τόμ. άδεται »	60.000
• Έρμηνεία έπιστολών Παύλου μετά των 7 Καθολικών Θ. Ζωγράφου τόμοι 11 άδεται δραχ.	60.000
• Έγχειρίδιον συμβουλευτικόν Νικοδήμου »	15.000
• Υπεράσπισις ή άνασκειή της του Βολτέρου βίβλου υπό Νικηφ. Θεοτόκη, έκδ. Βιέννης αψήδ' »	50.000
Βίοι παράλληλοι Α. Ν. Γούδα, α' κλήρος, δεσματόδετον »	10.000
Εισαγωγή εις την φιλοσοφίαν, Έυγενίου του Βουλγάρεως έκδ. Μόσχας, δεσματόδετον »	25.000
• Αδολεσχία Φιλόθεος, Έυγ. του Βουλγάρεως, τ. α' -β', πλήρες τò έργον »	60.000

σει ὁ μέσως.

Ἡ Ῥόζα ἀπεκρίθη μὲ φωνὴν γαληνιαίαν, καὶ μὲ σεμνότητα ἀρομόζουσαν εἰς νεάνιδα· συνεθέσατε, Κύριε ἱππότη, συνθήκην ἐπισημοτάτην, τῇ παρουσίᾳ καὶ μαρτυρίᾳ ἀμφοτέρων τούτων τῶν εὐγενῶν κυριῶν· θέλω σᾶς ζητήσῃ μεγίστην χάριν, καὶ ὑμεῖς δὲν θέλετε καταδεχθῆ ἵνα μοὶ τὴν ἀρνηθῆτε· ἀλλ' ὄχι, οὐδεμίαν ζητῶ παρ' ὑμῶν χάριν, δὲν ἐπικαλοῦμαι παρὰ τὴν δικαιοσύνην· ἀπόδοτε εἰς ἐμέ, ἀπόδοτε εἰς τὸν πατέρα μου ὅ,τι μᾶς ἀφηρέσατε.

Ὁ Κιουνεῖκος ἐκ τῶν λόγων τούτων τῆς νεάνιδος ἐκθαμβωθείς, ἀνέκραξε μετ' ἐκπλήξεως, τί; πῶς! τί ἀκούω; Σᾶς ἔλεηλάτησα καὶ σᾶς ἔκλεψα! Τίς εἶσαι; τίς εἶναι ὁ πατήρ σου;

— Εἰμί ἡ Ῥόζα τοῦ Ταννανβούργου! ὁ Ἐδελβέρτης εἶναι ὁ πατήρ μου. Ἐλευθερώσατε αὐτὸν ἐκ τῆς εἰρκτῆς του, καὶ ἀποδώσατέ τω τὰ ἀγαθὰ του.

Οἱ δύο ξένοι ἱππῶται, οἱ ἀσπιδοφόροι, καὶ πάντες οἱ πολεμισταὶ οἱ εὐρισκόμενοι εἰς τὴν αἴθουσαν, ἐξεπλάγησαν. Ὁ Κιουνεῖκος ὀπισθοδρομήσας ἐν βῆμα, ἔμεινεν ἐκθαμβος. Ὅσον ἡ εὐγενὴς καὶ γενναία προᾶξις τῆς νεάνιδος τῷ ἐπροξένησεν ἰσχυρὰν καὶ βαθεῖαν ἐντύπωσιν, τόσον ἡσθάνθη κατ' ἐκείνην τὴν σιγμὴν αὐξανόμενον μεθ' ὀρυκτῆς τὸ παλαιὸν μῖσός του, ὅπερ πρὸ τοσοῦτων ἐτῶν ἔτρεφε κατὰ τοῦ πατρός της. Τὰ μᾶλλον ἀντίθετα αἰσθητά ἐμάχοντο τρομερῶς ἐν τῷ βάθει τῆς καρδίας του· ἡ ὄψις τοῦ προσώπου ὠχρίασεν ὡς ὁ θάνατος, οἱ μαῦροι ὀφθαλμοὶ του περιστρέφοντο περίε αὐτοῦ ἀγρίως, καὶ ἐπιθύριζε μεταξὺ τῶν ὀδόντων του· «Ἦθελον δώσει προθύμως ἐν τῶν δύο φρουριῶν μου εἰς ὅποιονδήποτε ἄλλον, ἀπέναντι τῆς ὑπηρεσίας αὐτῆς, παρὰ εἰς τὴν θυγατέρα τοῦ ἀνθρώπου τούτου.»

Πάντες δὲ οἱ παρόντες περίφοβοι γενόμενοι ἐκ τῆς ἐπελθούσης αἰφνιδίου μεταβολῆς εἰς τὸν Κιουνεῖκον, παρετήρουν ἀλλήλους σιωπηλῶς καὶ μὲ ὕφος ἐκκληκτικόν.

(Ἀκολουθεῖ)

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Ἐσωτερικοῦ δραχ. 5.000
 Διὰ τὰς Μονὰς τοῦ ἁγ. Ὁρους καὶ
 λοιπὰς, καὶ διὰ τοὺς Ἱ. Ναοὺς δραχ. 7.500
 Ἐξωτερικοῦ σελίνια χαρτ. 15
 Ἀμερικῆς δολλ. 2 1/2

Ὁφειλόμενα συνδρομαὶ προηγουμένων ἐτῶν δραχ. 5.000

Ἐπιστολαί, συνδρομαὶ καὶ δωρεαί, ἀποστέλλονται πρὸς τὸν κ. Σωτ. Σχοινῶν - Κοραῆ 47, Βόλον.

Χειρόγραφα, δημοσιεύματα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.

ΣΤΗΛΗ ΔΩΡΕΩΝ

— Ἱερεὺς Τζάνος Γουγουτᾶς, Ochio δολλ. 10

— Ἀρχιμ. Γαβριήλ Σταματελάτος 10 συνδρομητᾶς.

— Ἀρχιμ. Ἰάκωβος Δούσκας ἡγούμ. ἱ. Μ. Σίντζας, 6 συνδρομητᾶς.

— Ἀρχιμ. Παρθένης Σκουρλῆς, δραχ. 7.500.

— Θεοκλήτῃ Ἀννίνου ἡγουμένη, ἱ. Μ. Κρεμαστῆς, 20 συνδρομητᾶς.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

— Γεωρ. Πειρατικοῦ «Γνώθι σ' αὐτόν» δραχ. 1.000

— Ἐγκώμιον εἰς τὸν ὄσιον Ἀθανάσιον τὸν ἐν Ἀθῶν. « 1.500

— Φιλοθέου Ζερβάκου ἡγούμ. ἱ. Μ. Λογγοβάργας ὁ «Ὁδοιπόρος». « 13.000

— Τζάνου Γουγουτᾶ «Γυναῖκες ἀπὸ τὴν ἁγίαν Γραφήν». « 1.500

Ἀπαστέλλονται τὰ ἀνωτέρω ἐλεύθερα ταχυδρ. τελῶν.

ΒΙΒΛΙΑ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΙΝ

Ταχυδρομικά έσωτερικού 10 ο)ο. Έξωτερικού 30 ο)ο.

Πάσα παραγγελία δέον να συνοδεύηται από την αξίαν των βιβλίων και τα ταχυδρομικά.

• Η Κλίμαξ του Ίωάννου, άδεται 22.500 παν. 35 γιλ. δεσματ. Δραχ.	45.000
Τò Πολιτικόν Θέατρον Ν. Μαυροκορδάτου »	17.500
• Εγκόλπιον Χριστιανού (Έρμ. Έσπερ. • Ορθρου, Λειτουργίας »	3.000
• Οδηγός εις την βασιλείαν των ουρανών »	3.000
• Η ζωή της ψυχής »	3.000
Σωτηρία • Ορθοδόξου χριστιανού άδεται 3.000 δεμένον »	5.000
• Ο Χριστός νικά ή ό Στρατής (θηρηκευτικόν διήγημα) »	2.000
• Ακολουθία Θ. Μεταλήψεως με προσθέτους ενχάς εις τό τέλος, σχήμα μικρόν τόσης »	700
• Ακολουθία του μεγάλου άγιασμού των Θεοφανείων »	500
Γυναίκες από την Άγιαν Γραφήν σελ. 64 »	1.500
• Ερμηνεία του ύμνου «Τήν τιμιωτέραν...» Νικηφόρου Καλλ. του Ξινοπούλου »	3.000
• Απέχσθ' αίματος, Κωνστ. Ζερβού πρωτοπρεσβ. »	2.000
Ψυχής Παρηγορία, ενχάι διά στίχων, Ξένης μοναχής τυφλής σ. 104 »	1.000
Χριστιανικά ρήματα »	2.000
• Ο Μέγας Βασίλειος και ή οικογένειά του »	2.000
Τά λείψανα και ή ιστορία των άρχ. πόλεων του Βόλου μετά χαρτών »	5.000
Χρυσόβουλλα και τυπικά των Βυζ. αυτοκρατόρων του Άγίου Όρους» »	6.000
• Ακολουθία και βίος του Άγίου Γερασίμου Σουρβιάς »	3.000
» του Άγίου Άποστόλου του Νέου »	2.000
» των Άγίων Όνουφρίου και Πέτρου »	3.000
Τετραεναγγέλον, έκδοσις Άγ. Όρους, άδεται 5000 χρυσόδετον »	15.000
Παλαιά ιστορία Αιγυπτίων, Καρχηδονίων, Άσσυρίων, Βαβυλωνίων, Μήδων, Περσών, Μακεδόνων, Έλλήνων, τόμος α' και β' όγκώδεις, υπό κ. Ρολλίν, Βενετία 1750 »	100.000
Παγκόσμιός γενική ιστορία Άγ. Παπαγεωργοπούλου δεσματ. »	50.000
Γραμματική Θεοδώρου του Γαζή Βενετία 1780 σελ. 670 λινόδ. »	50.000
• Ερμηνεία κανόνων πτωχού Προδρόμου εις αρχαίον χειρόγραφον, δεδεμένον, εις άρίστην κατάστασιν »	100.000
Συλλογή παρέργων, Δ. Πανταζή λινόδετον »	8000
• Ερμηνεία ψαλμών Άνθίμου Έεροσολύμων 2 τόμοι δερματόδετοι μέγα σχήμα »	150.000
Οί Άντάρται (έπιστημονική μελέτη περί άνταρτών) »	3.500
Κυριακοδόμιον μετά εορτοδρομίου Θ. Ζωγράφου εις 3 τόμ. άδεται »	60.000
• Ερμηνεία έπιστολών Παύλου μετά των 7 Καθολικών Θ. Ζωγράφου τόμοι 11 άδεται δραχ.	60.000
• Εγχειρίδιον συμβουλευτικόν Νικολήμου »	15.000
• Υπεράσπισις ή άνασκευή της του Βολτέρου βίβλου υπό Νικηφ. Θεοτόκη, έκδ. Βιέννης αψ'ιδ' »	50.000
Βίοι παράλληλοι Α. Ν. Γούδα, α' κλήρος, δερματόδετον »	10.000
Εισαγωγή εις την φιλοσοφίαν, Εϋγενίου του Βουλγάρεως έκδ. Μόσχας, δερματόδετον »	25.000
• Αδολεσχία Φιλόθεος, Εϋγ. του Βουλγάρεως, τ. α' -β', πλήρες τό έργον »	60.000

Σύνοψις Κατηχητική 'Ι. 'Ιστορίας Π. και Ν. Διαθήκης και	
'Επιτομή 'Ι 'Ιστορίας Μισ. 'Αποστολίδου και τὰ δύο ὁμοῦ παν. »	10.000
'Ο ἐν τῇ Μεγ. 'Εκκλησίᾳ δεσποικὸς θρόνος Γ. Χρυσοβέργη, λιν. »	4.000
'Επιτομή 'Ελλην. Μυθολογίας, Κοντογόνῃ δερματόδετος . . . »	20.000
Συναξαριστὴς Νικοδήμου οἱ 6 πρώτοι μῆνες χαρτόδ. »	40.000
Τὸ μέγα Εὐχολόγιον, ἔκδοσις Βενετίας 1891 »	75.000
Καينὴ διδασχῆ, Μηνιαῖον περιόδ. Μελετίου 'Αθηνῶν α' τό-	
μος δερματόδετον »	30.000
'Ιστορία τῆς 'Ελλάδος, Γόλδσμιθ, ἔκδ. Βιέννης 1807 ὄλο δεσμ. »	25.000
'Ιστορία 'Ι. Μ. Ζωοδόχου Πηγῆς Λογγοβάρδας, Σαγκριώτου . . »	5.000
Χριστιανικὸν ἡμερολόγιον, Εὐγ. Κωσταρίδου 'Αρχιμ., ἔτη 1—4	
ἕκαστον »	5 000
'Εβραϊκὴ ἀρχαιολογία, Κ. Κοντογόνου »	20.000
'Ιουλιανοῦ Αὐτοκράτορος, τὰ σωζόμενα Paris 1630 »	100.000
'Εκκλησ. 'Ιστορία, Μελετίου α' και δ' τόμος, Βιέννη 1783 . . . »	100.000
'Επιτομή φυσικῆς, βιβλία 3 Νεοφύτου Δούκα, Αἴγινα 1843 δεσ. »	25.000
Σπαρτίον ἔντριτον. Κατὰ τῶν ἐπηρεαστῶν εἰς Χριστὸν πί-	
στεως κλπ. Βιέννη 1804 »	25.000
Στοιχεῖα λογικῆς, μεταφυσικῆς και ἠθικῆς, Φρ. Σοανίου	
α' και β' τόμος, Βιέννη 1804, ὄλο δερμάτινον »	50.000
Εἰρημολόγιον περιέχον τοὺς εἰρημὸς τῶν Κανόνων κλπ. πανόδ. »	8 000
Ταμιῶν ὀρθοδοξίας χαρτόδετον »	25.000
Τέτραεναγγέλον εἰς μέγα σχῆμα Βενετίας πανόδετον »	30.000
'Η Κωνσταντινουπόλις Σκαρλ. Βυζαντίου τόμ. β'. δερματόδ. »	25.000
Οἱ σεισμοὶ τῆς Χίου κ.λ. π. Σπ. Παγανέλη λινόδετον »	15.000
Φιλοσοφικὸν Δυκίμιον περὶ τῆς προόδου και πτώσεως τῆς Π.	
'Ελλάδος Γ. Κωζόκη Τυπάλδου 'Αθῆναι 1839 »	30.000
'Απολλοδώρου τοῦ 'Αθηναίου, περὶ θεῶν βιβλία Γ'. »	25.000
Συμπλήρωμα δελτίου Σωτηριάδου 1918 (πίνακες Μονῶν). . . . »	10 000
'Ερμηνεία κριτικῆ και πρακτικῆ τῶν εὐαγγελίων Λουκᾶ και	
'Ιωάννου ὑπὸ Γ. Κωνσταντίνου μετ' εἰκόνων δερματόδετον . . »	40.000
Μαργαρίται Χρυσοστόμου πανόδετον »	40.000
'Ιερὸν Κειμήλιον 'Εμμ. Παπαδάκη με ὄλοσελίδους λαμπρὰς	
εἰκόνας δερματόδετον ἀγιορειτικὸν χρυσοῦν »	40.000
'Ερμηνεία ψαλτηρίου Μεγ. 'Αθανασίου δερματόδ. καινουργῆς »	80.000
Τόμοι «Ζωῆς» 1926 - 1932 ἄδεται ἕκαστος τόμος »	10.000
'Ολο ὁμοῦ 7 »	50 000
Μεγάλη 'Ελλ. 'Εγκυκλοπαιδεία Μακρῆ ὁ δεῦτερος τόμος 'Αθαν.	
ψυχῆς - ἀκαδημαϊκός, πανόδετος »	100.000
Θησαυρὸς ἁγίων (παρακλητικοὶ Κανόνες ὄλων τῶν ἁγίων) . . . »	25 000
'Ο ὁδοιπόρος Φιλοθέου Ζερβάκου ἡγουμ. 'Ι. Μ. Λογγοβάρδας »	12.000
Γνώθι σαῦτόν Γ. Πειρατικοῦ »	1.000
'Εγκώμιον εἰς τὸν ὄσιον 'Αθανάσιον τὸν ἐν 'Αθφ. »	1.500
Μέγας Συναξαριστὴς δωδεκάτομος	
α'. Τόμος ἄδεται 28.000 δεμένος »	40.000
β'. » 20.000 »	32 000
'Ιερογραφικὴ ἀρμονία, Θ. πτωχοπροδρόμου Νικ. Ξανθοπούλου	
Κων)πολις 1802 πανόδετον »	30.000
Πράξεις τῶν 'Αποστόλων με φιλολ. και φιλοσοφ. σχόλια Μελίτη	
1827 πανόδετον »	30.000
'Ιωσήφ Βρυεννίου, τὰ σωζόμενα, τόμος β'. πανόδετον »	40.000

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Γιὰ τοῦτο καὶ μὲ δίκαιον
κῆπον καὶ περιβόλι,

τῆς Παναγίας Δέσποινας
τὸ ὀνομάζουσι ὄλοι.
(Καيسάριος Δαπόντες)

ΙΑΡΥΤΗΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ (†1940)
ΙΑΤΡΟΣ - ΜΟΝΑΧΟΣ

Ἐν Βόλῳ
Σεπτεμβριος - Δεκέμβριος 1948

Διευθυντής - Ἰδιοκτήτης
ΣΩΤ. Ν. ΣΧΟΙΝΑΣ
Κοραή 47 ἐν Βόλῳ

ΦΩΝΗ ΕΞ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

ΤΗ ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΙΟΥ ΕΤΟΥΣ 1948

Ἐν ταύτῃ τῇ ἀγίᾳ καὶ πανσέπτῳ ἡμέρᾳ τῆς θείας Σταυρώσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἅπαντες οἱ ὀρθόδοξοι Χριστιανοὶ ἀκροασθέντες εἰς τοὺς ἱεροὺς ναοὺς τὴν ἀκολουθίαν τῶν 12 Ἐυαγγελίων καὶ τοὺς ἱεροὺς Ἐυαγγελιστὰς διηγουμένους καὶ κηρύττοντας τὰ θεϊκὰ διδάγματα τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ τὴν ὀφειλομένην ἐκ μέρους τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς τὸν πλησίον των, καθὼς καὶ τὴν γενομένην προδόσιαν κατ' αὐτοῦ τοῦ Θεανθρώπου, ὑπὸ ἀχαρίστου μαθητοῦ, καὶ τέλος τὸν Σταυρικὸν θάνατον καὶ ταφὴν τοῦ κλιβάντου οὐρανοῦ καὶ διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν σαρκωθέντος Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ, ἐπέστρεψαν εἰς τὰς οἰκίας αὐτῶν ἕκαστος, μὲ θεϊὰν ἀλλοίωσιν, γεμάτην ἀπὸ πνευματικῆν χαρὰν τὰς καρδίας, μὲ θεϊκὴν παρηγορίαν, ὅτι ἔχοντες τοιοῦτον Θεόν, τόσον φιλόφρονον καὶ πολυεύσπλαγγον, δὲν ὑπάρχει πλέον οὔτε ἁμαρτία ἀσυγχώρητος, οὔτε ἀσθένεια ἀθεράπευτος, ἀλλ' οὔτε καὶ θάνατος (πλὴν μετάβασις ἐκ τῶν προσκαιρῶν εἰς τὰ αἰώνια) διὰ τοὺς ἀληθινούς ὁπαδοὺς αὐτοῦ, διότι ἐκ τοῦ τάφου αὐτοῦ τοῦ Σωτῆρος καὶ Θεοῦ ἡμῶν, ἔλαμψε πᾶσιν ἡμῖν μὲ τὸ φῶς τῆς θεότητος αὐτοῦ ἡ ἀνάστασις καὶ ζωὴ ἡ αἰώνιος. Πιστεύομεν δὲ ὅτι ἀπάντων αἱ καρδίαί, ὁ νοῦς καὶ τὰ χεῖλη ἠνωμένοι μὲ τὸν Θεὸν πλέον ἐπιθυροῦσαν τὰ ἀποστολικὰ ἐκεῖνα λόγια τοῦ Θαβωρίου, «Ἐπιστάτα καλόν ἐστίν ἡμᾶς ὧδε εἶναι», ἦτοι, πόσον καλὸν θὰ ἦτο νὰ εἴμεθα πάντοτε μὲ τοιαύτην ἱερὰν κατάνυξιν, μὲ αὐτὴν τὴν μεταρσίωσιν τοῦ νοῦς ἡμῶν, γεμάτοι πάντοτε μὲ μιάν τοιαύτην πνευματικὴν χαρὰν, μὴ ἀφήνοντάς τὸν ἑαυτὸν μας νὰ ὑποδουλῶνται ὑπὸ τῶν ψυχοκτόνων παθῶν τοῦ ὕλικου κόσμου εἰς αὔριον;

Καὶ ὁμως, φεῦ! ἐπιλήσιμονες γενόμενοι τῆς ἱεραῆς ἐσωτερικῆς φωνῆς ταύτης τῆς συνειδήσεως, πάλιν νικώμενοι ὑπὸ τῶν τοῦ κόσμου φιληδόνων παθῶν, ἐπιδίδονται ἀσυναισθήτως ὡς καὶ πρότερον εἰς αὐτά, διότι καὶ ἐὰν κατενόγησαν τὴν καρδίαν μετὰ τὴν ἀκοὴν τοῦ θεοῦ δράματος τοῦ Γαλγοθᾶ, εἰς τὰ ἀναγνωσθέντα ἱερά Εὐαγγέλια, δὲν ἐξωβελίσθησαν ὁμως τελικῶς ἐκ τοῦ ὄλου περιβάλλοντος τῆς συναναστροφῆς αὐτῶν τὰ παρακινούντα αἷτια τῆς ἁμαρτίας, ἢτοι ἡ κακὴ συνήθεια εἰς πάντα τὰ ἔργα τῆς ἁμαρτίας. Ἐπειδὴ δὲ ἡ συνήθεια κατὰ τοὺς ἁγίους Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας μας γίνεται παρὰ τοῖς ἀνθρώποις δευτέρα φύσις, δὲν δύναται νὰ ἐμποδισθῇ αὐτὴ, ἄνευ πολλοῦ κόπου, κἂν ἐν καιρῷ κινδύνου καὶ αὐτοῦ ἀκόμη τοῦ θανάτου, καὶ ὁ ταλαίπωρος ἄνθρωπος δοῦλος πλέον γενόμενος τῆς κακῆς συνήθειας τῶν παθῶν του μοιραίως ὑποπίπτει εἰς τὸν λήθαργον τῆς ἀναισθησίας μέχρι τῆς ὥρας τοῦ θανάτου του. Τοῦτ' αὐτὸ παρατηρεῖται καὶ τὴν σήμερον δυστυχῶς παρὰ τῷ ἐκλεκτῷ καὶ περιουσιῷ ἑλληνικῷ λαῷ, ἀλλὰ τίς διεγερεῖ αὐτὸν ἀπὸ ταύτην τὴν ἀξιοθρήνητον καὶ οἰκτρὰν πτώσιν του; Μὲ πολλὴν καὶ βαθεῖαν θλίψιν πάντων ἡμῶν βλέπομεν τὴν οὐχὶ προσδοκωμένην, ἀλλ' ἐπελθούσαν πλέον, ἐπὶ τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ ἡμῶν θείαν ὀργὴν, δι' ἣν θρηνεῖ οὗτος ἀνά ὄλην τὴν Ἐπικράτειαν τὰς ἀπολείας τῶν τέκνων καὶ περιουσιῶν του, ἀλλ' ὁμως, οὐδεμία μεταβολὴ τῶν ἠθῶν καὶ ἐγκατάλειψις τῆς κακῆς συνήθειας τῶν ἔργων τῆς ἁμαρτίας. Ὡς μὴ ᾤφειλεν, ἐν πλείσταις πόλεσι καὶ χωρίαι ἀκόμη οὐδεμία ἐπιστροφή πρὸς τὸν Θεὸν παρατηρεῖται διὰ νὰ εἴπη τις, ὅτι ἐγένεν αἰσθητὴ παρὰ τῷ λαῷ ἡ θεϊκὴ αὐτῆ ὀργὴ καὶ ἐγκατάλειψις, ἀλλ' ὡς νὰ μὴ συμβαίνει τίποτε, οὔτε τὰ κέντρα τῶν διασκεδάσεων ἐκλείσαν εἰς τὰς πόλεις, οὔτε ὑπεχώρησαν τὰ ἐλεεινὰ καὶ κοινὰ θεάματα, διὰ νὰ ἀντικατασταθῶν μετὰ ἰδιαιτέρας ἐν τοῖς ναοῖς προσευχᾶς καὶ παρακλήσεις, οὔτε ἡ ἀθλία καὶ ἀξιοθρήνητος καὶ πολλῶν δακρύων ἀξία ἐξαχρεῖωσις τῶν ἠθῶν τῆς νεολαίας μας ἀναχαιτίζεται, διὰ τῆς ξενομανοῦς ἡμιγυμνότητος καὶ τῆς παραμόρφώσεως τοῦ δημιουργικοῦ κάλλους, αὐτῶν καὶ δὴ τοῦ ἀσθενεστεροῦ φύλου, ἀμιλλωμένου εἰς πάντα πρὸς τοὺς ἄρρενας, ἀθλητισμοῦς κ.τ.λ. (Ἰλεως Θεέ μου γενοῦ) οὔτε δὲ καὶ ἡ ἀφαίμαξις τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὑπὸ ἀσυνειδήτων κερδοσκοπῶν, τῶν ἐνεδρευόντων ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ καὶ ἐπωφελουμένων τῆς δυστυχίας του διὰ νὰ χρηματίζεται ἐσημείωσεν ὑφεοῖν τινα, ἀλλ' ὄλα ὁμοῦ φεῦ! διὰ δυστυχίαν τοῦ ἑλληνικοῦ ἡμῶν λαοῦ παρατείνου, μᾶλλον γίνονται ἀφόρμαι τῆς παρατάσεως τῆς θεϊκῆς ὀργῆς ταύτης τῆς καταλαβούσης τὴν χώραν ἡμῶν. Ποῦ εἶναι τώρα οἱ Βασιλείοι, οἱ Χρυσόστομοι, οἱ Γρηγόριοι καὶ τόσοι ἄλλοι ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν διὰ νὰ διασχίσουν τὰς πλατείας καὶ ρύμας τῶν πόλεων, διαλαλοῦντες καὶ κηρύττοντες εἰς τὸν ἑλληνικὸν λαόν, καλοῦντες αὐτὸν εἰς μίαν εἰλικρινῆ μετάνοιαν, εἰς μίαν ἀληθινὴν ἐπιστροφήν πρὸς τὸν Θεόν; διὰ νὰ ἠχήσουν αἱ φωναὶ αὐτῶν ὡς διάτοροι σάλπιγγες εἰς τὰ ὦτα τῶν μακαρίως διασκεδαζόντων εἰς τὰ θεάτρα, εἰς τὰ κοινὰ θεάματα, κινηματογράφους κ.τ.λ. ἐφευρήματα

ἅπαντα τῶν ἀντιχρίστων ἀνθρώπων, οἵτινες ἓνα σκοπὸν ἔχουν πῶς καὶ διαπαντοίων μέσων νὰ ἀπομακρύνουν τὸν ταλαίπωρον ἄνθρωπον ἀπὸ τὸν Θεόν;

Ποιοὶ τώρα θὰ μιμηθοῦν τὸν προφήτην Ἰωάνν δια νὰ κηρύξουν, οὐχὶ εἰς τὴν πόλιν τὴν Νινευή, ἀλλ' εἰς τὴν χώραν μας ταύτην τὴν ΠΟΛΥΒΑΣΑΝΙΣΜΕΝΗΝ, ὅχι τὰς λέξεις ἐκεῖνας «ἔτι τρεῖς ἡμέραι καὶ Νινευὴ καταστραφήσεται», ἀλλὰ νὰ διασαλπίσουν τὴν ἐκ Θεοῦ ἐπιστροφήν τοῦ λαοῦ φωνάζοντες, «ὦ Ἕλληνες, μετανοήσατε μὲ μίαν εἰλικρινῆ μετάνοιαν, μιμηθῆτε τὴν μετάνοιαν τῶν Νινευιτῶν, κηρύξατε ἓνα γενικὸν πένθος ἀπὸ τὸν ἀνώτατον ἄρχοντα μέχρι καὶ τοῦ τελευταίου χριστιανοῦ, κηρύξατε νηστείαν, ἐκουσίαν στέρησιν τῶν κοσμικῶν ἀπολαύσεων, προσέλθετε πρὸς τὴν ἱερὰν ἐξομολόγησιν καὶ ἀληθινὴν μετάνοιαν, νὰ ἐνδυθῆτε σεμνὰ καὶ πενιχρὰ ὅσοι ἐδουλώθητε εἰς τὴν πολυτέλειαν καὶ ἐμιμήθητε τὰ παρείσακτα ξένα ἄσεμνα φορέματα, ἀντὶ τῶν χριστιανικῶν ἑλληνοπρεπῶν σεμνῶν τοιούτων, καταργήσατε τὴν ἀφορμὴν τῆς ἐξαχρειώσεως τῆς νεολαίας, ἣτις εἶναι ἡ ἀπαισία ἡμιγυμνότης καὶ ἡ ἐμφάνις αὐτῶν ἐν ἡμιγυμνότητι εἰς τοὺς ἀθλητικὸς στίβους καὶ δὴ τοῦ ἀσθενεστεροῦ φύλου, βοηθήσατε τοὺς πτωχοὺς, τοὺς ἀσθενεῖς, ἀνοίξατε τὰς ἀγκάλας σας πρὸς τοὺς δεινοπαθοῦντας ἀδελφοὺς σας, λύσατε πᾶσαν ἐχθρὰν καὶ μίσος μεταξὺ σας, προσέλθετε εἰς τοὺς ἱεροὺς ναοὺς διὰ νὰ προσευχηθῆτε καὶ νὰ ζητήσητε παρὰ τοῦ πολυεσπλάγχχνου Θεοῦ ἡμῶν διὰ νὰ παύσῃ ἡ θεία Αὐτοῦ ὀργή, ἣτις ἐπῆλθεν ἐπὶ τὸν λαόν του, καὶ λυτρώσῃ αὐτὸν ἀπὸ τὸν παντελῆ ἀφανισμόν. Δυστυχῶς ὁμως οἱ μιμηταὶ τοῦ προφήτου Ἰωάνᾶ οἱ ἀπεσταλμένοι τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς Ἐκκλησίας Αὐτοῦ εἶναι τόσον ὀλίγοι, ὥστε δὲν ἀκούεται ἡ φωνὴ των πέραν τοῦ ἱεροῦ περιβάλλοντος ἐνίων Ἐκκλησιῶν καὶ αὐτοὶ περιορίζονται εἰς τὸ νὰ κηρύττουν μόνον τὰ ἐπὶ προγραμμάτων τῶν ἱερῶν Μητροπόλεων καὶ καθαρῶς ὀμιλοῦν ἐπὶ τοῦ ἐορταζομένου ἀγίου ἢ ἐπὶ τῆς ἀγίας Γραφῆς, τῆς ἀναγνωσθείσης περικοπῆς αὐτῆς κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν. Νομίζομεν ὅτι εἰς τοῦτο τὸ θεάρεσιον καὶ ἀποστολικὸν ἔργον ἐπιβάλλεται, λόγῳ τῶν περιστάσεων νὰ προστεθῆ καὶ κάποιον ἄλλου εἶδους κήρυγμα, δηλαδὴ παρὰ τῶν προκαθημένων τῶν ἱερῶν Μητροπόλεων νὰ ἐφαρμοσθῆ τὸ κήρυγμα τοῦ προφ. Ἰωάνᾶ, νὰ θέτουν ὑπὸ τὰ ὄμματα καὶ τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ γυμνὴν τὴν ἀλήθειαν, τῆς ἀπειλῆς δηλονότι τῆς καταστροφῆς τοῦ τε εὐσεβοῦς ἐλληνικοῦ λαοῦ καὶ αὐτῆς τῆς φιλάτης ἡμῶν πατρίδος, ἐὰν δὲν κάμουν οὗτοι μίαν ταχεῖαν στροφήν πρὸς τὸν Θεόν, ἐπιβάλλεται νὰ πρωτοστατήσῃ εἰς τοῦτο τὸ ἔργον ἡ Ἐκκλησία καὶ μὲ δλα τὰ ποιμαντορικὰ αὐτῆς δικαιώματα καὶ μετὰ τῶν ἡγετῶν τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Κράτους νὰ μεριμνήσῃ ἢ μὲ ἐκκλησιαστικὰς κυρώσεις νὰ ἐμποδίσῃ τὸν λαὸν νὰ ποιῆ τὰ ἔργα τῆς ἁμαρτίας, τὰ ὅποια γράφομεν ἀνωτέρω, διότι ἐὰν δὲν παύσῃ νὰ ποιῆ τὴν ἁμαρτίαν, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ κατορθώσῃ ἀγαθόν τι, καθὼς τὸ ἅγιον Πνεῦμα διὰ στόματος τοῦ Προφήτᾶνακτος λέγει, ἐὰν θέλῃς νὰ κατορθώσῃς ἀγαθόν τι ἔργον, πρῶτον νὰ ἀφήσῃς τὰς κακίας, δηλαδὴ τὴν ἁμαρτίαν, «ἐκκλινὸν ἀπὸ κακοῦ καὶ ποίησον ἀγαθόν».

Τότε μόνον ὁ εὐσεβὴς λαὸς θὰ δυνηθῆ νὰ κατορθώσῃ καὶ συνδιαλλαγῆ μετὰ τοῦ Θεοῦ, ὅταν ἐμπράκτως δεῖξῃ ὅ,τι τοῦ ἐπιβάλλει τὸ χριστιανικὸν καθῆκον, ἦτοι ἀποχὴν ἀπὸ πάντα τὰ θεομίσητα ἔργα του, τότε θὰ δυνηθῆ νὰ προκόπῃ καὶ εἰς κάθε ἀρετὴν τὴν χριστιανικὴν, τὴν θεάρεστον καὶ τότε ἐπέρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐπ' αὐτόν, τότε ἐξιλεώνεται ὁ Θεὸς καὶ καταπαύει πλέον ἢ ὀργή του. Δὲν νομίζομεν, ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ γίνουν τοιαῦται γενικαὶ μεταβολαὶ εἰς τὰς κακὰς συνηθείας τοῦ λαοῦ, ὁμολογοῦμεν ὅτι εἶναι δύσκολον, ἀλλ' ὅταν ἡ πρωτοβουλία Ἐκκλησίας καὶ διὰ λόγους πλέον καθαρῶς θρησκευτικὸς καὶ δι' αὐτὴν ταύτην τὴν ὑπαρξίν τοῦ χριστεπωνύμου ἑλληνικοῦ λαοῦ εἶναι ἐπιβεβλημένοι νὰ πρωτοπορῆ, πιστεύομεν ὅτι ἡ Ἐκκλησία θὰ εὖρη πρόθυμον καὶ τὴν Πολιτείαν, καὶ κωφεύουσαι ὁμοῦ εἰς τὰς διαμαρτυρίας καὶ παράπονα τῶν ὀλίγων ἀμετανοήτων ὄντων, αἱ μὲν, ἀλλὰ περισσοτέρως εἰς τὴν παρούσαν περίστασιν, θὰ ἐπιβάλλουν χαλινὸν δι' αὐστηροῦ νόμου καὶ ἐκκλησιαστικῶν κυρώσεων εἰς τὸν εὐσεβῆ καὶ περιούσιον ἑλληνικὸν λαόν, διὰ νὰ μὴ κλαίῃ οὗτος, ὡς ὁ θρηνηφδὸς Ἰερεμίας ἐπὶ τῶν ἐρειπίων. Εἶθε ἡ ἀσθενὴς ἡμῶν φωνὴ αὕτη ἐκ τῆς ἐρημικῆς κατοικίας ἡμῶν ταύτης νὰ εὖρη τὴν πρέπουσαν ἀπήχησιν εἰς τὰ ὄτα πάντων τῶν ἀδελφῶν Ἑλλήνων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν καὶ δὴ εἰς τὰς ἀκοὰς τῶν ποιμένων τῆς Ἐκκλησίας, διὰ νὰ κηρύξουν αὐστηρῶς ἀνά τὴν Ἐπικράτειαν ὅλην, ὅπως ἅπας ὁ εὐσεβὴς ἑλληνικὸς λαός, ἀντὶ τῶν κοινῶν ἀσέμνων θεαμάτων, προσέλθῃ εἰς τὰς Ἐκκλησίας ἐνώσῃ τὰς προσευχὰς καὶ δεήσεις του μετ' αὐτοῦ ἐν νηστεία καὶ ἐξομολογήσει καὶ ἀληθινῆ μετανοία καὶ οὕτως ἐξιλεωθῆ ὁ Θεὸς καὶ ἴσως μετανοήσῃ ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ τῆς παντελοῦς καταστροφῆς ἡμῶν ἀποφάσει του, ὅπως ποτὲ καὶ διὰ τοὺς Νινευίτας, διότι κατόπιν τῆς εἰλικρινοῦς καὶ ἀμμιήτου μετανοίας αὐτῶν ἐκείνης, μετὰ τὸ κήρυγμα πρὸς αὐτοὺς τοῦ προφήτου Ἰωνᾶ «ἔτι τρεῖς ἡμέραι καὶ Νινευὴ καταστραφήσεται» λέγει ἡ θεία Γραφή, «μετανόησεν ὁ Θεὸς διὰ τὴν τοιαύτην ἀπόφασιν ὅπου ἔκαμε, διὰ νὰ καταστρέψῃ τὴν Νινευὴ καὶ δὲν τὴν κατέστρεψε (τότε)». Πόσον μεγάλη ἡ δύναμις τῆς ἀληθινῆς μετανοίας; ἔξαναγκάζει τὸν Θεὸν νὰ ἀναψηλαφήσῃ τὴν ἀπόφασίν του. Λοιπὸν ἄς μετανοήσωμεν πάντες καὶ ἐπιστραφῶμεν πρὸς αὐτὸν τὸν Θεὸν διὰ τῶν χριστιανικῶν ἔργων, διότι «ἐὰν μὴ ἐπιστραφῆτε, τὴν ρομφαίαν αὐτοῦ στυλβώσῃ, τὸ τόξον αὐτοῦ ἐνέτεινε, καὶ ἠτοίμασεν αὐτό, καὶ ἐν αὐτῷ ἠτοίμασε σκευὴ θανάτου», λέγει Κύριος Παντοκράτωρ.

M. Ἀγιορείτης

—Τὰς ἰδικὰς σου πράξεις ἤξεύρεις
προσπόντως νὰ δικαιολογῆς καὶ νὰ καλύ-
πτῃς, ἀλλὰ τὰς τῶν ἄλλων δικαιολογίας
δὲν θέλῃς νὰ ἐκλάβῃς ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἰσχύν.

—Δικαιότερον θὰ ἐπολιτεύεσο ἐὰν ἐνο-

χοποιῆς σεαυτὸν, ἀθώωνες δὲ τοὺς ἄλλους.

—Εἰς μὲν τοὺς ἄλλους μεμφόμεθα μι-
κρά τινα, εἰς ἡμᾶς δὲ αὐτοὺς παραβλέπο-
μεν πολὺ μεγαλῆτερα σφάλματα.

Η' ΕΝ ΑΓΙΩ ΟΡΕΙ ΔΙΣΕΝΙΑΥΣΙΟΣ ΣΥΝΑΞΙΣ

Συμφώνως τῷ ἄρθρῳ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου συνήλθε τῇ 20ῃ Αὐγούστου ἐν Καρυαῖς ἡ ἐκ Καθηγουμένων καὶ Προϊσταμένων τῶν Κ'. ἱερῶν Μονῶν Δισενιαύσιος Σύναξις, ἥτοι τὸ ἀνώτατον νομοθετικὸν καὶ δικαστικὸν ὄργανον τῆς μοναχικῆς Ἀγιορειτικῆς Πολιτείας.

Κατ' αὐτὴν συμφώνως τῇ προκαταρτισθείσῃ Ἐγκυκλίῳ τῆς ἱερᾶς Κοινότητος συνεζητήθησαν τρία θέματα ἥτοι.

α'. θέμα

Περὶ τῆς παρατηρουμένης διαρροῆς μορφωμένων ἀγιορειτῶν πρὸς τὰ ἐγκόσμια, καὶ τῆς προσλήψεως τούτων ὑπὸ τῶν ἁγίων Μητροπολιτῶν ἐνίοτε καὶ ἄνευ κανονικῆς ἀδείας τῶν ἱερῶν μετανοιωτῶν των.

Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, θεωρηθέντος ζωτικωτάτου διὰ τὸν ἱερὸν τόπον, λόγῳ τῶν κατὰ τὴν διαρροῦσαν ὀκταετίαν ἀνωμάτων περιστάσεων, ἐξ ἧς οἱ μὲν γέροντες καὶ ἀσθενικοὶ ἀπέθανον ἐκ τοῦ ὑποσιτισμοῦ καὶ τῆς ἐλλείψεως τῆς στοιχειώδους περιθάλψεως ἐλλείψει φαρμάκων, ζαχαρώσεως, κ.λ.π. οἱ δὲ νέοι ἢ δὲν προσέρχονται ἢ ἀπέρχονται πάλιν λόγῳ τῆς λιτότητος τῆς τροφῆς καὶ τῶν ὑπερκοπώσεων, ἡ ἰ. Σύναξις καταναλώσασα δύο συνεδρίας ἐπ' αὐτοῦ, καὶ καταλήξασα εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι τὸ ζήτημα χρήζει βαθυτέρας μελέτης ἀπὸ τε πνευματικῆς καὶ σωματικῆς ἀπόψεως, καὶ μὴ εὐρίσκουσα εὐθετον τὸν καιρὸν, πρὸς τοιαύτας εὐρύτερας σκέψεις καὶ λύσεις, συνάμα δὲ διαγνώσασα ὅτι ἡ τοιαύτη τάσις παρατηρεῖται καὶ εἰς τὰς τάξεις τῶν ἀπλουστέρων κληρικῶν ἀγιορειτῶν, ἀπεφάσισεν ἔν γε τῷ παρόντι νὰ ἀποτανθῇ πρὸς τὴν πνευματικὴν τοῦ ἱεροῦ

τόπου ἀρχὴν, τὴν Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, ἵνα αὕτη συστήσῃ τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος, ἵνα μὴ προσλαμβάνωνται εἰκῆ καὶ ὡς ἔτυχεν, ἄνευ σοβαρῶν προσόντων καὶ ἐνίοτε ἄνευ καὶ τῆς τυπικῆς ἀδείας τῶν οἰκειῶν Μονῶν ἀγιορεῖται εἰς ἐκκλησιαστικὰς διακονίας, δεδομένου ὅτι οἱ ἱεροὶ Κανόνες ἀπαγορεύουσι τοῖς Μοναχοῖς τὸ ἱεροπράτειν ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Καταστατικὸς Χάρτης, θεωρεῖ ἀποχωρῶντα λόγῳ παραμονῆς ἐν τῇ Κοινωνίᾳ, μόνον τὴν ἐφέσειν ἀνωτέρας σπουδῆς, ὡς λ.χ. ἡ πανεπιστημιακὴ μόρφωσις.

β'. θέμα

Ὡς τοιοῦτον ἦτο ἡ ἔκδοσις ἐιδικοῦ γραμματοσήμου διὰ τὰ ἐξαγόμενα ἐξ ἀγ. Ὄρους Ταχυδρ. δέματα καὶ ἐπιστολάς, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς ὑποσηλώσεως καὶ διατηρήσεως τοῦ ἐν Καρυαῖς ἱστορικοῦ ναοῦ τοῦ πρωτάτου.

Ἐπ' αὐτοῦ ἡ Σύναξις ἔχουσα πληροφορίαν ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται τοιαύτη ἔκδοσις, λόγῳ διεθνῶν συμβάσεων, καὶ διότι τὸ κυκλοφοροῦν τοιοῦτον τοῦ ἁγίου Δημητρίου, ἀποβλέπει καὶ εἰς τὴν ἀναστήλωσιν καὶ ἐτέρων Βυζαντινῶν μνημείων, ἀπεφάσισεν ὅπως ζητήσῃ παρὰ τῆς Σῆς Κυβερνήσεως, καὶ διὰ τὸν ὡς ἄνω σκοπὸν ἔστω καὶ συμπληρωματικὸν κονδύλιον, ἵνα μετὰ τοῦ ὑπάρχοντος μικροῦ κεφαλαίου ἐξ ἐιδικῆς εἰσπράξεως, παρὰ τῆ ἰ. Κοινότητι, γίνῃ σοβαρὰ μελέτη, καὶ ληφθῶν ῥιζικὰ μέτρα πρὸς ἀποτροπὴν ζημιῶν εἰς τὸ παγχριστιανικὸν τοῦτο μνημεῖον.

γ'. θέμα καὶ τελευταῖον

Τὸ περὶ ἐξοφλήσεως τοῦ τοκοχρεωλυσίου τοῦ προπολεμικῶς συναφθέντος δα-

νείου διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ἱεροκοινοτικῆς
κοῦ κτιρίου ἐν Καρυαῖς.

Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἀφορῶν-
τος πάσας σχεδὸν τὰς ἱερὰς Μονάς, ἀλ-
λὰ καὶ βαρυνούσας ἐξ ὀλοκλήρου ταύτας,
καθ' ὅτι διὰ κανονιστικῆς διατάξεως ἐπὶ
τῶν ἐσόδων αὐτῶν ἐκ μετοχιακῶν μισθω-
μάτων, ἐπεβλήθη φόρος 3 0)ο διὰ τὴν
ὡς ἄνω ἐξυπηρετήσιν καὶ ἐξόφλησιν, ση-
μειωθείσης καὶ αὐθις σοβαρᾶς διαστάσε-
ως ἀπόψεων ἐν τῇ Συνάξει, ἐνίων ἐκ τῶν
πληρεξουσίων ἀντιπροσώπων θεωρούν-
των καὶ τὴν συζήτησιν εἰσέτι ἀβάσιμον
συμφώνως τῇ Συντακτικῇ διατάξει 18
περὶ ἀποσβέσεως προπολεμικῶν ὑποχρεώ-
σεων, ἐπαφίεται καὶ πάλιν ἡ λύσις τοῦ
ζητήματος εἰς εὐθετωτέραν περίστασιν
καὶ οὕτως ἔληξαν αἱ ἐργασίαι τῆς Δισενι-
αυσιου.

Τῇ ἐπομένῃ ἡ ἱερὰ Δισενιαύσιος Σύνα-
ξις μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν καὶ ὑπογραφήν
τῶν πρακτικῶν καὶ ἀποφάσεών της, ἀπὸ
κοινοῦ μετὰ τοῦ ἱσαριθμοῦ σώματος τῆς
ἱερᾶς Κοινοτικῆς μετατραπέισα εἰς Δι-
πλὴν ἱερὰν Σύνοδον ἐπελήφθη ἐτέρων
τεσσάρων σοβαρῶν ζητημάτων, τῶν ἑξῆς.
α'. Ζήτημα

Τὸ περὶ ἀγροτικῆς καὶ δασικῆς ἀσφα-
λείας, κατόπιν τῆς εἰσροῆς ἐν ἀγ. Ὄρει
60 καὶ πλέον χιλιάδων διαφόρων ζώων
πρὸς βοσκὴν καὶ διάσωσιν ἐκ τῶν ἀναρ-
χικῶν καὶ ἰδία αἰγοποιμνίων, προξενη-
σάντων καὶ προξενούντων μεγάλας κατα-
στροφὰς εἰς τὰ νεόβλαστα καὶ νεόφυτα
δάση τοῦ ἀγ. Ὄρους.

Ἐπ' αὐτοῦ ἀναγνωρισθείσης τῆς ἀνω-
τέρας βίας καὶ τῆς ἀνάγκης πρὸς
διάσωσιν καὶ τοῦ ἐμπεριστάτου ταύτης
κλάδου τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας, ἐθεω-
ρήθη σκόπιμον ὅπως ληφθῶσι μέτρα ἐξ-
οικονομῆσεως καὶ τούτου, ἀλλὰ καὶ τῶν
ὑποδειγματικῶν δασῶν καὶ κτημάτων τοῦ

ἀγίου Ὄρους, μοναδικῶν εἰς τὴν Χώραν
μας, συναινοῦντος δὲ καὶ τοῦ Διοικητοῦ
τῆς Χωροφυλακῆς, ἀποφασίζεται ὅπως
συσταθῇ ἐν Καρυαῖς τριμελὴς ἐπιτροπὴ
ἐξ ἀντιπροσώπων, μελῶν τῆς ἱ. Κοινοτικῆς
καὶ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Χωροφυλακῆς,
ἥτις νὰ ρυθμίξῃ ἀναλόγως τῆς ἐποχῆς
καὶ τῆς καταλληλότητος τοῦ ἐδάφους, τὰς
ζώνας βοσκῆς ἐκάστου ποιμνίου, ὡς καὶ
τὰς ἀπαγορευσίμους τοιαύτας, καθιστώ-
σα ὑπευθύνους τοὺς βόσκοντας ἐν αὐταῖς
ποιμένας διὰ πᾶσαν παρὰβατὴν βοσκῆς,
ζημίας, πυρκαϊᾶς, ὑλοτομίας πρὸς βόσκη-
σιν, καὶ ἀπελαύνουσα τοὺς ἀποδεδειγμέ-
νους ἀδιορθώτους μέσον τῆς ἱ. ἐπιστασίας
ἐκ τῆς Χερσονήσου. Ἐπὶ προτάσεως ἐπι-
βολῆς φόρου καὶ συστάσεως Ἀγρονομείου
πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ζημιῶν, ἀπεφασίσθη
ὅπως ἐπὶ τοῦ παρόντος καὶ χάριν τῶν ἱ-
στορικῶν καθεστώτων τοῦ ἱεροῦ τόπου,
περὶ ἀπαγορεύσεως ἐν αὐτῷ διαμονῆς καὶ
βοσκῆς θηλέων ζώων καὶ ποιμνίων, θε-
ωρηθῶσι ταῦτα ὡς προσφυγόντα καὶ
φιλοξενούμενα, καὶ βόσκωσι δωρεὰν μέ-
χρι παλινοστήσεώς των εἰς τοὺς τόπους
των, καλέση δὲ ἡ ἐπιτροπὴ τοὺς ποιμέ-
νας καὶ συστήσῃ αὐτοῖς τὸν σεβασμὸν
πρὸς τὰ ἀποφασισθέντα καὶ τὴν αὐθόρ-
μητον προφύλαξιν ἀπὸ πάσης ζημίας,
κατόπιν τῆς φιλοξενίας ἣν παρέχει ὁ ἱε-
ρὸς τόπος καὶ εἰς τὰ ποιμνία των, ἀλλὰ
καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς ἰδίους καὶ ἐξ αὐτοῦ
τοῦ ὑστερήματός του.

β'. Ζήτημα

Περὶ τῆς καλυτέρας εἰσπράξεως τοῦ
ἐκ 3 0)ο φόρου εἰσαγομένων καὶ ἐξαγομέ-
νων, πρὸς κάλυψιν τῶν ἐξόδων τῆς ἱ. Κοι-
νοτικῆς καὶ τῆς αὐτοδιοικήσεως ἐν γένει.

Καὶ ἐπ' αὐτοῦ διαπιστωθέντος ὅτι διὰ
τῶν ἄχρι τοῦδε συστημάτων πλημμελῶς εἰ-
σεπρατίτετο ὁ ἱεροκοινοτικὸς φόρος, ἀπο-
φασίζεται ὅπως ἐπὶ ἐξάμηνον ἀνατεθῇ ἡ

εἰσπραξίς εἰς τὰς τελωνειακὰς ἀρχὰς τοῦ τόπου, τοῦ κεντρικοῦ τελωνείου Ἀθήνης ἑξασκοῦντος τὸν ἔλεγχον καὶ ἐπὶ τῶν ὑπ' αὐτὸ τελωνοσταθμαρχείων, καὶ τούτου δὲ ὑπαγομένου εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς ἱ. Κοινοῦ- τητος, ἐνεργούμενον κατὰ μῆνα.

γ'. Ζήτημα.

Περὶ μονίμου ἀγιορειτικῆς ἀντιπροσω- πείας ἐν Ἀθήναις

Ἐπ' αὐτοῦ ὁμοφώνῳ γνώμῃ, ἀνα- γνωρισθείσης τῆς ἀνάγκης ἀνασυστά- σεως τῆς τοιαύτης ἀντιπροσωπείας, ὡς ἦν καὶ προπολεμικῶς ἀποφασίζε- ται ὅπως, συνέλθῃ περὶ τὰ τέλη προσε- χοῦς Σ)βρίου ἢ Διπλῆ Σύναξις καὶ ἀπο- φασίση τὸν τρόπον διορισμοῦ καὶ ἄλλων συναφῶν πρὸς τοῦτο ἐνεργειῶν, ὡς τὸ τῆς στεγασέως τῆς ἀντιπροσωπείας, κ.λ.π.

δ'. δὲ καὶ τελευταῖον ζήτημα

Τὸ περὶ συμμετοχῆς τοῦ ἱεροῦ τόπου εἰς τὸ ζήτημα τῆς οἰκονομικῆς καὶ παρα- γωγικῆς ἀνασυγκροτήσεως τοῦ λεγομένου σχεδίου Μάρσαλ.

Καὶ ἐπ' αὐτοῦ, στερουμένης τῆς ἱερᾶς Κοινοῦτητος οἰασθήποτε ἐπισήμου πληρο- φορίας ἐκ μέρους τοῦ Κράτους, λόγῳ τοῦ ὅτι ὁ πολιτικὸς διοικητὴς ἀπουσιάζει ἐ- πὶ ἔτος σχεδόν, καὶ ἀγνοουμένου τοῦ τρό- που καταρτίσεως πινάκων καὶ καταστά- σεων τοῦ ἰδιοτύπου τούτου σχεδίου, ἀπο- φασίζεται ὅπως ἀποσταλῇ ἔγγραφον πρὸς τὸ ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν, ἵνα ὅ- σον ἔνεστι ταχύτερον πληρωθῇ ἡ θέσις τοῦ διοικητοῦ καὶ ἐπανδρωθῇ ἡ Διοίκη- σις διὰ τοῦ νομίμου προσωπικοῦ, ἵνα μὴ μένῃ κλειστὴ ἐπὶ τὸσον καιρὸν καὶ εἰς τοιαύτας περιστάσεις, πρὸς μεγίστην ζη- μίαν τῶν ἐθνικῶν, οἰκονομικῶν καὶ δι- οικητικῶν ζητημάτων τοῦ τόπου. Ἐτε- ρον δὲ τοιοῦτον πρὸς τὸ ὑπουργεῖον Συν- τονισμοῦ, ὅπως ἀποστείλῃ πᾶσαν σχετικὴν ὁδηγίαν, ἵνα δυνηθῇ καὶ τὸ ἁγ. Ὅρος

καὶ συμμετάσχη εἰς τὴν χορηγουμένην βοήθειαν, καθ' ὅτι μετὰ τὰς τόσας δηώ- σεις ἐπὶ ξενικῆς κατοχῆς καὶ ἀνταρσίας, καὶ τὴν ἀπώλειαν τῶν οἰκονομικῶν του ἀποταμιεύσεων, δὲν θὰ δυνηθῇ ποτὲ ἀφ' ἑαυτοῦ νὰ ἀξιοποιήσῃ τοὺς πολλαπλοὺς του παραγωγικοὺς κλάδους καὶ ἰδίᾳ τοὺς δασοκομικοὺς καὶ δενδροκομικοὺς τοιού- τους.

Καὶ οὕτως ἔληξαν αἱ ἐργασίαι καὶ τῆς Διπλῆς Συνάξεως κατόπιν διημέρου συνε- δριάσεως, καὶ θερμῶν προσευχῶν τοῦ Σώματος, ὅπως ὁ Πανάγαθος Θεὸς χαρί- σῃ τὴν εἰρήνην εἰς τὸν κόσμον του καὶ δι' εἰς τὴν πολυπαθῆ Πατριδα μας Ἑλλάδα φωτίσῃ τὰ παραπλανηθέντα τέκνα της καὶ ἐπιστρέψουν εἰς τοὺς μητρικοὺς της κόλπους, ἐνισχύῃ δὲ πάντοτε τὸν ἡρωϊ- κὸν ἐθνικὸν στρατόν. μας, ἵνα ἐξουδετε- ρώνη πᾶσαν κατ' αὐτῆς ἐπιβουλὴν εἴτε ἔσωθεν εἴτε ἔξωθεν προερχομένην.

Κατὰ τὰς Συνάξεις ταύτας διεπιστώθη καὶ αὐθις τὸ διέπον τοὺς ἀγιορείτας Πα- τέρας, ἀνεξαρτήτως ἐθνικότητος, βαθὺ αἴσθημα εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸ ἑλληνι- κὸν Κράτος μας, παρέχον πᾶσαν δυνατὴν βοήθειαν, πρὸς εἰρηρικὴν διαβίωσιν τῶν ποθούντων τὴν μοναχικὴν ζωὴν τῆς ἡσυ- χίας καὶ προσευχῆς, ὡσαύτως καὶ ἡ με- γάλῃ εὐχαρίστησις τοῦ ἀγιορειτικοῦ πλη- θυσμοῦ, μοναχῶν τε καὶ λαϊκῶν πρὸς τὸ Σῶμα τῆς Βασιλικῆς Χωροφυλακῆς καὶ πρὸ παντὸς τὸν εὐπαίδευτον καὶ εὐγενέ- στατον Διοικητὴν αὐτῆς, κ. Ἀθαν. Φλώ- ρον ὑπομοίραρχον, ἀπροσωπολήπτως καὶ ἀκριβοδικαίως φερόμενον πρὸς πάντας. Δὲν θὰ εἶναι ὑπερβολὴ ἐὰν εἴπωμεν ὅτι τὸ ἅγιον Ὅρος ἀπὸ ἀπόψεως ἡσυχίας καὶ πεπολιτισμένης διοικήσεως καὶ τάξεως, ἀποτελεῖ ὅσιν ἐν τῇ Βορείῳ Ἑλλάδι μας, καὶ πρέπει νὰ ἀποτελῇ τοιαύτην, πρὸς ἀψευδῆ ἀπόδειξιν τοῦ Εὐαγγελικοῦ

ΠΑΡΑΙΝΗΣΕΙΣ ΑΓ. ΠΑΤΕΡΩΝ

ΠΕΡΙ ΥΠΟΜΟΝΗΣ

(Ἀπὸ τὸν 21ον χαρτῶον Κώδικα τῆς
i. Μονῆς ἁγίου Νικολάου ἐν Ἀνδρῶ.)

Διηγῆσατο ὁ ἀββᾶς Δανιήλ ὁ πρε-
σβύτερος τῆς σκήτεως, ὅτι ἐγένετό τις
μοναχὸς Δουλᾶς ὀνόματι, ὃς καὶ ἐν
τοῖς μεγάλοις τῶν Πατέρων ἐλογίσθη·
οὗτος οὖν ὁ Δουλᾶς τὰ πρῶτα ἐν κοι-
νοβίῳ ἐκάθισεν ἔτη τεσσαράκοντα, καὶ
ἔλεγεν ὅτι διαφόρως δοκιμάσας εὗρον
ὅτι οἱ ἐν τῷ κοινοβίῳ πλείψ μαλλον
καὶ ταχύτερον προκόπτουσιν εἰς ἐργα-
σίαν ἀρετῶν, ἐὰν ἐξ ἀληθινῆς καρδίας
ᾧσιν ἐν τῷ τόπῳ· ἐγένετο γὰρ ἀδελφός
τις ἐν κοινοβίῳ, τῷ μὲν σχήματι τα-
πεινός καὶ ἐξουθενωμένος, τῇ δὲ δια-
νοίᾳ μέγας καὶ ἔντιμος. Οὗτος, πάν-
των ἐξουθενούντων αὐτὸν καὶ ἀτιμαζόν-
των, ἔχαιρε καὶ ἠγαλλιᾶτο, τῶν ἀ-
δελφῶν ἐξ ἐπιβουλῆς τοῦ ἀλλοτρίου
πικραينوμένων πρὸς αὐτόν, καὶ τῶν
μὲν τυπτόντων αὐτόν, τῶν δὲ ἐμπυόν-
των, ἄλλων λοιδορίαις πλυνόντων αὐ-
τόν, καὶ ταῦτα ἐπὶ εἰκοστὸν ἔτος, ἐν ᾧ
μὴ φέρων ὁ ἔχθρὸς τὸ εὐψυχον τῆς ὑ-
πομονῆς αὐτοῦ, ὑποτίθεται τινὶ ἀδελ-
φῷ, καὶ τῶν ἀδελφῶν ἠσυχάζόντων,
εἰσελθὼν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ πάντα τὰ ἱ-
ερατικὰ σκεύη τῆς Ἐκκλησίας ἀπο-
συλήσας, λαθῶν ἐξῆλθε τοῦ κοινοβίου,
ὡς δὲ ἐγένετο ὁ καιρὸς τῆς συνάξεως,
εἰσελθὼν ὁ κανοάρχης βαλεῖν θυμία-
μα, εὔρε πάντα ἀφαιρεθέντα, καὶ ἀπ-
ελθὼν ἀπήγγειλε τῷ ἀββᾶ· καὶ κρού-
ει τὸ ξύλον καὶ συνάγονται οἱ ἀδελφοί

πολιτισμοῦ, τοῦ διέποντος τὸν τόπον τοῦ-
τον ἐπὶ ὀλόκληρον χιλιετηρίδα ἐν τῇ δι-
οικήσει του καὶ μεταξὺ τῶν διαφόρων ἐν
αὐτῷ ἔθνοτήτων.

Γ. Δ.

πάντες, καὶ ἤρξαντο ταρασσεσθαι, καὶ
λέγουσιν· οὐδεὶς ἔλαβεν αὐτά, εἰμὴ ὁ
θεῖνα ὁ ἀδελφός, καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲ
εἰς τὴν σύναξιν ἦλθεν, εἰ μὴ γὰρ τοῦ-
το ἐποίησεν, ὡς πάντοτε καὶ νῦν ἤρ-
χето πρῶτος, καὶ πέμπουσι καὶ εὐρί-
σκουσιν αὐτὸν εἰς προσευχὴν ἱστάμε-
νον· καὶ κρούσαντες εἰσῆλθον, καὶ σύ-
ρουσιν αὐτὸν μετὰ βίας, ὁ δὲ παρεκά-
λει λέγων· τί ἐστὶ τὸ πρᾶγμα πατέ-
ρες; οἱ δὲ ἀτιμίαις καὶ λοιδορίαις θάλ-
λοντες αὐτόν, ἔλεγον· ἱερόσυλε, ἀνά-
ξιε καὶ τοῦ ζῆν, οὐκ ἀρκεῖ σοι ὅτι το-
σαῦτα ἔτη ἐτάραξας ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ
νῦν εἰς τὰς ψυχὰς ἡμῶν ἐπαιξας; ὁ δὲ,
ἔλεγε· συγχωρήσατέ μοι, ἐσφάλην.
Καὶ φέρουσιν αὐτὸν πρὸς τὸν ἀββᾶν,
καὶ λέγουσιν αὐτῷ· ἀββᾶ, οὗτός ἐστιν
ὁ ἀπ' ἀρχῆς τὸ κοινοβίον στρέφων· καὶ
ἤρξαντο εἰς καθεὶς λέγειν, ὅτι εἶδα αὐ-
τὸν λάθρα τὰ λάχανα φαγόντα, ἄλλος,
ὅτι τὰ ψωμῖα κλέπτων ἐδίδου ἔξω, καὶ
ἄλλος, ὅτι τὸν κάλλιστον οἶνον ἐφθα-
σα αὐτὸν πίνοντα· καὶ πάντες ψευδό-
μενοι ἐπιστεῦοντο, κἀκεῖνος ἀληθεύων
οὐκ ἠκούετο. Ἐπαίρει οὖν ὁ ἀββᾶς τὸ
σχῆμα αὐτοῦ λέγων, ὅτι ταῦτα οὐκ εἰ-
σὶ χριστιανοῦ, καὶ σιδηρώσαντες αὐτὸν
παραδίδoσι τῷ οἰκονόμῳ τῆς Λαύ-
ρας· κἀκεῖνος γυμνώσας καὶ βουνεύ-
ροις τυπτήσας, ἐπυθάνετο εἰ ἀληθῆ
εἰσὶ τὰ κατ' αὐτοῦ λεγόμενα· ὁ δὲ, γε-
λῶν ἔλεγε, συγχωρήσατέ μοι ὅτι ἐσφά-
λην· ἀγριωθεὶς δὲ ἐπὶ τῷ λόγῳ, κελεύει
αὐτὸν ὀληθῆναι εἰς τὸ κολαστήριον ἐν
τῇ φυλακῇ, ξύλῳ τοὺς πόδας αὐτοῦ ἀ-
σφαλισάμενος, καὶ γράφει τῷ δουκὶ τὰ
τοῦ πράγματος, καὶ πάραυτα ἔρχονται
προᾶξιμοὶ καὶ λαμβάνουσιν αὐτόν, καὶ
ἐπιβιδάσαντες αὐτὸν ἐπὶ ἀστρώτου ζώ-
ου, ἔχοντες σίδηρον βαρὺ κατὰ τοῦ
τραχήλου, εἰκλον αὐτὸν μέσον τῆς πό-

λεως, και προσαχθεις τῷ δικάζοντι, ἤρωτάτο τίς ἂν λέγοιτο, και πόθεν; και τίνος χάριν μονάζων γέγονεν; Ὁ δὲ πλέον οὐδὲν ἔφησεν, ἢ ὅτι ἤμαρτον, συγχώρησόν μοι, ἐκμανεις οὖν ὁ δούξ, κελεύει αὐτὸν ταθῆναι, και θουνεύροις ὤμοις διαρραγῆναι αὐτοῦ τὰ νῶτα. Ταθεις οὖν ἐκ τεσσάρων, και τοῖς θουνεύροις ἀνηλεῶς μαστιζόμενος, μειδιῶν τῷ προσώπῳ, λέγει πρὸς τὸν δοῦκα· τύπτε τύπτε, τὸ ἀργύριόν μου λαμπρότερον ἀπεργάζῃ· κἀκείνος φησίν, ἐγώ σου ὑπὲρ χιόνα ἀναδειξω τὴν μωρίαν. Και κελεύει πῦρ ὑποστρωθῆναι τῇ κοιλίᾳ αὐτοῦ. Και ἄλας ὄξει συμφύραντες ἐπιχῦσαι τοῖς μάλωψιν αὐτοῦ, οἱ δὲ παρεστῶτες ἐθαύμαζον ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ καρτερίᾳ, και ἔλεγον πρὸς αὐτόν, εἰπέ ἡμῖν ποῦ ἔβαλες τὰ ἱερατικά σκεύη και ἀπολύη· ὁ δὲ, ἔλεγεν, ὅτι οὐκ ἔχω πρᾶγμα, μόλις δὲ ἀνεθῆναι αὐτὸν τῆς βασάνου κελεύσας, εἰς τὸ δεσμοτήριον προστάσει ἀπαχθῆναι, και ἄσιτον και ἀνεπιμέλητον διαφυλαχθῆναι, και τῇ ἐξῆς πέμψας ἐν τῇ Λαύρᾳ ἐκέλευσεν ἀχθῆναι τοὺς τοῦ κοινοβίου και τὸν ἀββᾶν. Και ἐλθόντων αὐτῶν λέγει αὐτοῖς ὁ δούξ. Πάνυ πολλὰ ποιήσας, και πολλαῖς τιμωρίαις αὐτὸν ὑποβαλὼν, οὐδὲν πλέον ἠδυνήθην εὐρεῖν. Και λέγουσιν αὐτῷ οἱ ἀδελφοί. Δέσποτα, και ἄλλα πολλὰ κακὰ ἐποίησε και διὰ τὸν Θεὸν ἐβαστάζομεν αὐτὸν προσδοκῶντες αὐτὸν ἐπιστρέφειν, και ἰδοὺ εἰς χείρονα μάλλον ἤλθε. Λέγει αὐτοῖς, τί οὖν ποιήσω αὐτόν; Λέγουσιν ἐκεῖνοι, τὰ δοκοῦντα τοῖς νόμοις· λέγει αὐτοῖς, ὁ νόμος τοὺς ἱεροσούλους φονεύει· λέγουσι, φονευθήτω· και ἀπολύει αὐτοὺς και φέρει τὸν ἀδελφόν, και καθίσας ἐπὶ τοῦ κριτηρίου λέγει πρὸς αὐτόν· ὁμολόγησον ἄ-

θλιε, και ρύσθητι τοῦ θανάτου. Και λέγει ὁ ἀδελφός, εἰ κελεύεις ἵνα εἴπω τὸ μὴ ὄν, λέγω· ὁ δὲ, οὐ θέλω σε καταψεύσασθαι ἑαυτοῦ, λέγει ὁ ἀδελφός· οὐδὲν ὧν ἐρωτῶμαι οἶδα ποιήσας ποτέ. Ἰδὼν οὖν ὁ δούξ, ὅτι οὐδὲν λέγει, κελεύει αὐτόν· ἀποκεφαλισθῆναι. Και λαβόντες αὐτόν οἱ δῆμιοι ἀπήγαγον τοῦ ἀποκεφαλίσαι· ἀπαγομένου δὲ αὐτοῦ, εἰς κατάνυξιν ἐλθὼν ὁ ἐπάρας τὰ κειμήλια, λέγει πρὸς ἑαυτόν· κἂν ὦδε ἄρτι, κἂν ὅτε δήποτε γνωσθῆναι ἔχει πάντως τὸ πρᾶγμα· εἰ δὲ και ὦδε λάθοις, τί ποιήσεις ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ; πῶς ἀπολογήσῃ περὶ τοιούτων πράξεων; Και ἔρχεται πρὸς τὸν ἀββᾶν και λέγει αὐτῷ· ταχὺ πέμψον, ἵνα μὴ ἀποθάνῃ ὁ ἀδελφός, εὐρέθησαν γὰρ τὰ ἱερά σκεύη. Πέμπει οὖν και ἀναφέρει τῷ δουκί. Και ἀπολύεται ὁ ἀδελφός, και φέρουσιν αὐτόν εἰς τὸ κοινοβίον και ἤρξαντο πάντες προσπίπτειν αὐτῷ και λέγειν· ἡμάρτομεν εἰς σὲ συγχώρησον ἡμῖν. Ὁ δὲ ἤρξατο κλαίειν και λέγειν· συγχωρήσατέ μοι μεγάλας ὑμῖν χάριτας ὁμολογῶ, ὅτι διὰ τῶν μικρῶν τούτων πόνων, μεγάλων ἀξιούμαι ἀγαθῶν, μεγάλως γὰρ πάντοτε, ἐχαιρόμην, ὅτε ἤκουον τὰ ὑφ' ὑμῶν λεγόμενα ἄτοπα περὶ ἐμοῦ, ὅτι διὰ τῶν ὀλίγων τούτων ἐξουδενώσεων, τῶν μεγάλων τιμῶν κατὰ τὴν φοβερὰν ἡμέραν ἀξιωθήσεσθαι ἔμελλον, πλειῶν δὲ νῦν ἐχαιρον, ὅτι τοῦτό μοι ἐποιήσατε, εἰμὴ ὅτι θλίψις μοι ἦν δι' ὑμᾶς· προεώρων γὰρ τῆς διὰ τούτων τῶν πειρασμῶν προσδοκωμένης ἀναπαύσεως ἐν τῇ τῶν οὐρανῶν βασιλείᾳ τὴν ἀντίδοσιν.

Ἐπιζήσας δὲ ὁ ἀδελφός τρεῖς ἡμέρας, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, και ἐλθὼν εἰς τῶν ἀδελφῶν ἰδεῖν πῶς ἔχει, εὐρί-

σκει αὐτὸν ἐπὶ γονάτων κείμενον ἦν γὰρ μετάνοιαν ποιῶν καὶ προσευχόμενος, καὶ οὕτως ἀπέδωκε τὴν ψυχὴν, ἔμενον οὖν τὸ σῶμα ἔτι κείμενον εἰς μετάνοιαν, καὶ ἔρχεται ὁ ἀδελφὸς καὶ λέγει τῷ ἄββᾶ, καὶ κελεύει τὸ σῶμα αὐτοῦ ἀνεχθῆναι ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἵνα ἐκεῖ ἐνταφιασθῇ. Ὡς οὖν ἔθηκάν αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, κελεύει κροῦσαι, ἵνα καὶ πᾶσα ἡ Λαύρα συναχθῇ, καὶ μετὰ δόξης τὸ σῶμα αὐτοῦ κατατεθῇ ὡς δὲ συνήγοντο ἤθελαν ἕκαστος εὐλογίαν αὐτοῦ ἐπαίρειν. Ἰδὼν οὖν ὁ ἄββᾶς τίθησι τὸ σῶμα αὐτοῦ εἰς τὸ Ἱερατεῖον καὶ ἀσφαλισάμενος τὰ κλειδιά, ἐξεδέχετο τὸν ἄββᾶν τῆς Λαύρας, ἵνα κοινῇ ἐνταφιάσωσιν αὐτόν· ὡς οὖν ἦλθεν ὁ πατὴρ τῆς Λαύρας μετὰ κληρικῶν καὶ ἐποίησαν τὴν εὐχὴν, λέγει τῷ ἄββᾶ, ἀνοιξὸν φέρε τὸ σῶμα, ἵνα ἐνταφιασθῇ, ὅτι καιρὸς τῆς ἐνάτης ἐστὶ, λοιπόν, καὶ ἀνοίξας οὐδὲν εὗρεν, εἰμὴ μόνον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ τὰ σανδάλια...

— Ἐλεγον περὶ τινος γέροντος, ὅτι ὅτε ἔλεγον αὐτῷ οἱ λογισμοί, ἄφες σήμερον καὶ αὐριον μετανοεῖς, ἀντέλεγεν αὐτοῖς λέγων, οὐχί, ἀλλὰ σήμερον μετανοήσω, καὶ αὐριον τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ γενέσθω.

— Ἐλεγον οἱ γέροντες, ὅτι τρεῖς εἰσὶν αἱ δυνάμεις τοῦ σατανᾶ, αἵτινες προπορεύονται πάσης ἁμαρτίας, ἡ λήθη, ἡ ἀμέλεια καὶ ἡ ἐπιθυμία· ὅταν γὰρ ἔλθῃ ἡ λήθη γεννᾷ τὴν ἀμέλειαν, ἐκ δὲ τῆς ἀμελείας ἔρχεται ἡ ἐπιθυμία, ἐκ δὲ τῆς ἐπιθυμίας, πίπτει ὁ ἄνθρωπος, ἐὰν δὲ νήφῃ ὁ νοῦς ἀπὸ τῆς λήθης, οὐκ ἔρχεται εἰς τὴν ἀμέλειαν, ἐὰν δὲ μὴ ἀμελήσῃ, οὐκ ἔρχεται εἰς τὴν ἐπιθυμίαν, ἐὰν δὲ μὴ ἐπιθυμήσῃ οὐ πίπτει ποτέ, χάριτι Χριστοῦ.

— Ἀββᾶς τις ἅγιος κοινοβίου πατὴρ, πάσῃ ἀρετῇ κεκοσμημένος, καὶ μάλιστα ἐν ταπεινοφροσύνῃ καὶ ἐπιεικείᾳ, ἦν δὲ καὶ ἐλεήμων καὶ συμπαθής, καὶ τῇ ἀγάπῃ υπερέβαλλε πολλούς. Οὗτος ἐδέετο τοῦ Θεοῦ λέγων· Κύριε, οἶδα ἑμαυτὸν ἁμαρτωλὸν ὄντα, ἀλλ' εἰς τοὺς οἰκτιρμούς σου ἐλπίζω σωθῆναι διὰ τὸ ἔλεός σου, δέομαι οὖν τῆς ἀγαθότητός σου δέσποτα, μὴ χωρισθῆναι τῆς συνοδείας μου, μήτε ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι, ἀλλὰ μετ' ἐμοῦ κἀκείνους ἀξίωσον τῆς βασιλείας σου διὰ τὴν ἀγαθότητά σου, ἀεὶ γὰρ καὶ συνεχῶς ταύτην τὴν εὐχὴν ποιούμενος, ὁ φιλόανθρωπος Θεὸς ἐπληροφόρησεν αὐτὸν τοιοῦτον τρόπῳ. Ἐμελεν ἐπιτελέσθαι μνήμη ἀγίων ἐν ἐτέρῳ μοναστηρίῳ ἀπέχοντι οὐ πολὺ ἀπ' αὐτῶν, καὶ παραιτουμένου αὐτοῦ ἀπελθεῖν, ἀκοῦσαι καθ' ὑπνοῦς ὅτι ἀπελθε, προαπόστειλον τοὺς μαθητάς σου, καὶ μετὰ τοῦτο μόνος ἀπελεύσῃ.

Ὁ οὖν δι' ἡμᾶς πτωχεύσας Χριστός, καὶ πᾶσι πάντα γενόμενος, ἵνα τοὺς πάντας σώσῃ, πτωχοῦ σχῆμα ἀναλαβὼν ἀσθενούς, κατὰ μέσον ἔκειτο τῆς ὁδοῦ, ἐλθόντες δὲ οἱ μαθηταὶ καὶ εὐρόντες αὐτὸν ὀδυρόμενον, ἠρώτησαν τὴν αἰτίαν, ὃ δὲ φησιν ἀσθενής εἰμι, καὶ ἐκαθεζόμεν ζῶν καὶ ρίψαν με ἔφυγε καὶ ἰδοὺ οὐκ ἔχω τὸν ἀντιλαμβάνόμενόν μου, καὶ αὐτοὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, τί σοι ἔχομεν ποιῆσαι ἄββᾶ, ἡμεῖς πεζοὶ ἐσμεν, καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον. Μετὰ μικρὸν ἔρχεται ὁ ἄββᾶς αὐτῶν, καὶ εὐρίσκει αὐτὸν κείμενον καὶ στένοντα, καὶ μαθὼν τὴν αἰτίαν, λέγει αὐτῷ· οὐκ ἦλθον τινὲς μοναχοὶ πρὸ μικροῦ, καὶ εὔρον σε οὕτως; ὃ δὲ, ναὶ φησιν, ἀλλὰ μαθόντες τὴν αἰτίαν ἀπῆλθον εἰπόντες, ἡμεῖς πεζοὶ

ἔσμεν, τί ἔχομέν σοι ποιῆσαι; λέγει αὐτῷ ὁ ἀββᾶς, δύνασαι μικρὸν περιπατήσαι καὶ ὑπάγομεν; ὁ δὲ λέγει, οὐ δύναμαι, καὶ λέγει αὐτῷ, δεῦρο οὖν βαστάσω σε, καὶ βοηθεῖ ὁ Θεὸς καὶ ἀπερχόμεθα· ὁ δὲ, πῶς δύνασαι τοσοῦτον διάστημα; ἀλλ' ὑπάγε εὐξαι ὑπὲρ ἐμοῦ· ὁ δὲ, λέγει, οὐ μὴ σε ἀφήσω, ἰδοὺ ἡ πέτρα, τίθημί σε καὶ ὑπεισέρχομαι καὶ βαστάζω σε, καὶ ἐποίησεν οὕτως. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἤσθητο ὡς ἀνθρώπου ἔχοντα θάρος, εἶτα πάλιν πᾶν κούφου γενομένου διηπόρει τὸ

πράγμα, ἀφνω δὲ ἀφανῆς ἐγένετο ὁ βασταζόμενος· καὶ φησὶ πρὸς τὸν ἀββᾶν, ἐκεῖνος διὰ φωνῆς εἰπῶν, ἐπειδὴ ἀεὶ παρεκάλεις ὑπὲρ τῶν μαθητῶν σου, ὥστε σὺν σοὶ ἀξιωθῆναι τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἰδοὺ ἄλλα μέτρα τὰ σά, καὶ ἄλλα τὰ ἐκείνων, πείσον οὖν αὐτοὺς ἐλθεῖν εἰς τὴν ἐργασίαν σου καὶ λήψῃ τὴν αἴτησιν· δικαιοκρίτης γὰρ εἰμι, ἀποδιδούς ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ.

† Ἀρχιμ. Πολύκαρπος Κεραμᾶς
Ἡγούμενος ἱερ. Μονῆς ἁγίου Νικολάου

ΔΙΑΤΡΙΒΗ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΦΑΝΟΥΡΙΟΥ

Εὐθυμίου ἱερομονάχου ἀγιορείτου, τοῦ Κρητῶς

Ἀνέγνων εἰς τὸ ἰγ'. ἔτος τῆς Ἀγιορείτικῆς Βιβλιοθήκης τοῦ 1948, πραγματεῖαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Θεσσαλιώτιδος, κ. Ἰεζεκιήλ, καὶ ἐπαινοῦμεν τὸν κατ' ἐξαιρετον φιλευσεβῆ ζῆλον καὶ ἀγάπην, ἣν τρέφει πρὸς τὴν Μεγαλομάρτυρα νεοφανῆ ἅγιον Φανούριον, πονήσαντος οὐ μικρὸν, ἐκ διαφόρων ἀξιόπιστων πηγῶν καὶ ἀποδείξαντος τὴν ὑπαρξιν τούτου καὶ ἀγιότητα, ὡς γράφεται ἐν τῷ Νέῳ Λειμωνάρῳ τοῦ αἰοδίδμου Μακαρίου πρῆφην Κορίνθου τοῦ Νοταρᾶ.

Ἀλλὰ καὶ ἐγὼ ἐπὶ ταύτῃ τῇ εὐκαιρίᾳ ἀπαραίτητόν μοι χρέος πάρεστι νὰ διηγηθῶ ὅσα ἰδίῳις ὀφθαλμοῖς ἐώρακα καὶ ὠσὶν ἤκουσα.

Κατὰ τὸ 1914 ἔτος ἀφίχθημεν εἰς τὴν ἡμετέραν πατρίδα Κρήτην, καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐπεσκέφθημεν τὴν ἱερὰν Μονὴν Βροντησίου, τὴν οὖσαν ἐν τῷ νομῷ Ἡρακλείου ἐπαρχίας Καινουρίου Δήμου Ζαροῦ, ἡγουμενεύοντος τότε τοῦ ἱερομονάχου ἀρχιμανδρίτου Εὐμενίου Σεβαστάκι ὄντος μοι εἰλικρινοῦς φίλου, ὁ ὅποῖος μᾶς διηγήθη πολλὰ περὶ τοῦ ἁγίου Φανουρίου. Τὴν ἐπαύριον ἐπορεύθημεν εἰς τὸν ἐκεῖνον τιμώμενον ναόν. Ὁ ναὸς δὲ οὗτος εἶναι χαμηλὸς ἀλλὰ εὐρύχωρος, ζωγραφισμένοι οἱ τοῖχοι αὐτοῦ ἐντέχνως, ἱστοροῦμενοι μὲ διαφόρους ὑποθέσεις τῆς ἁγίας Γραφῆς καὶ ἁγίων προσώπων, ὡς καὶ τὰ 12 μαρτύρια τοῦ ἁγίου Φανουρίου. Διτηρήθη δὲ οὖος καὶ ἁλώβητος τῇ ἐνεργείᾳ, δυνάμει καὶ προστασίᾳ τοῦ ἁγίου, καθ' ὅλην τὴν ἐπικράτειαν τῶν θαρβάρων Ὀθωμανῶν, ἀπειλούντων τὴν κατὰ καιροὺς μελετωμένην ὑπ' αὐτῶν καταστροφὴν τοῦ θεοῦ αὐτοῦ ναοῦ. Μένει δὲ πάντοτε χωρὶς κλειδίων ἢ θύρα τοῦ ναοῦ, ὅπως οἱ εὐσεβεῖς προσκυνηταὶ εἰσέρχωνται ἀκωλύτως ἐντὸς πρὸς προσκύνῃσιν τῆς ἁγίας Εἰκόνας. Ἐκ τῶν διαβαινόντων ἐκεῖθεν ὁδοιπόρων, οὐδεὶς τολμᾷ ἀνευλαβῶς νὰ διανυκτερεύσῃ ἐντὸς, ἢ νὰ ἀνάψῃ πυρᾶν, ὅπως μὴ οἱ καπνοὶ μαυρίζουν τὴν

καλλιέπειαν τῆς ζωγραφίας, καίτοι μὴ ὑπάρχοντος οἰκήματος πρὸς διανυκτέρευ-
 σιν· εἰ δὲ τολμήσει τινὰς, ἢ τιμωρία ταχέως θὰ ἐπέλθῃ αὐτῷ ἄνευ συμπαθείας.
 Διὰ τοῦτο ὡς εἶπομεν, διετηρήθη ἡ ζωγραφία, ὡσὰν νὰ ἦτο χθὲς ζωγραφισμέ-
 νη. Καθὼς δὲ ἐμβαίνομεν μέσα ἀπὸ τὴν θύραν, ἣτις εἶναι ἀπὸ τὸ ΝΑ ὀλίγον
 ἔμπρὸς ἐντὸς τοῦ ναοῦ, εἰς τοῦτο τὸ μέρος εἶναι μικρὸν ἱερόν, ὅσον νὰ χωρῇ ὁ
 ἱερεὺς ἐκτελῶν τὴν θείαν Λειτουργίαν. Ἐχει μίαν θύραν μόνον καὶ ἀριστεράν
 κατ' ἐμὰς μοναχὴν τὴν Εἰκόνα τοῦ ἁγίου, ἔρθιον ἰστάμενον ὡς στρατηλάτην
 νέον, ὅμοιον σχεδὸν μὲ τὸν Μεγαλομάρτυρα ἅγιον Γεώργιον, ὅπισθεν δὲ αὐτῆς
 ὑπάρχει ἄλυσος δένουσα τὴν Εἰκόνα μετὰ τοῦ μικροῦ τέμπλου, ἐπειδὴ ἔφευγε
 καὶ ἐπήγαιεν εἰς τὴν παραπάνω τοῦ τιμίου Σταυροῦ Ἐκκλησίαν. Δὲν ἔχει ὅμως
 οὕτω πῶς ἡ ἀλήθεια, διότι κατ' ἀρχὰς εἰς τοῦτον τὸν ναὸν ἐγένοντο τὰ ἐγκαί-
 νια, καὶ εἰς αὐτὸν οὗτος καθιερώθη. Ἀλλὰ ὡς λέγουσι τινὲς Πατέρες διανοή-
 μονες, ἢ ὑπόθεσις εἶναι αὕτη. Οἱ αἰχμαλωτισθέντες ἐκεῖνοι τρεῖς ἱερεῖς ἅμα ἡ-
 λευθερώθησαν τῶν δεσμῶν, καὶ ἀφέθησαν ἐλεύθεροι διὰ τῆς βοήθειας τοῦ ἁγίου
 νὰ ὑπάγουν εἰς τὴν πατρίδα των Κρήτην, διὰ ἐνθῦμιον ἔλαβον μέρος τῆς ἀλύ-
 σεως, διὰ τοῦτο καὶ εἰς τὰ ὅπισθεν μέρος τῆς Εἰκόνας τὸ ἐποποθέτησαν ὅπως μὴ
 προσκυνεῖται ὑπὸ τῶν προσκυνητῶν εὐλαβῶν Χριστιανῶν. Αὐτοὶ ἐζωγράφησαν
 ἀπαραλλάκτως καὶ τὴν Εἰκόνα μὲ τὰ μαρτύρια τοῦ ἁγίου, καὶ ἐπανακάμφαντες
 εἰς τὴν πατρίδα των χαίροντες, ἔκτισαν τὸ Μονῆριον τοῦτο εἰς τὸ ἴδιόν τους
 κτῆμα, πλησίον τῆς Μονῆς Βροντησίου, ὅπερ σήμερον Μετόχιον αὐτῆς τυγχά-
 νει. Ὁ εὐσεβὴς προσκυνητῆς βλέπει ἐνώπιον τῆς ἁγίας Εἰκόνας, νὰ κρέμονται
 διάφορα χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ νομίσματα, παρ' οὐδενὸς τολμητοῦ αὐθάδους κλε-
 πτόμενα, φοβουμένου τὴν ἀμέσως τιμωρίαν τοῦ ἁγίου. Μᾶς διηγῆθησαν δὲ καὶ
 οἱ περίξ τῶν χωρίων οἰκοῦντες Χριστιανοί, ὅτι, ὅταν εἰς δύο τινὰς ἀνθρώπους ὑ-
 πάρξῃ ἀσυμφωνία, ὁ εἰς κατὰ τοῦ ἑτέρου ἰσχυριζόμενος πῶς λέγει τὴν ἀλήθει-
 αν, ὁ δὲ ψευδόμενος προφανῶς ἀδικεῖ τὸν πλησίον του, τότε ἀναγκαζόμενοι δι-
 καστικῶς πορεύονται εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου, ὀρκιζόμενοι ἐπὶ τῆς ἱερᾶς Εἰκόνας
 τοῦ ἁγίου. Καὶ ὁ μὲν ἀληθῶς ὀρκισθεὶς δὲν τιμωρεῖται οὐδεποσῶς ὑπὸ τοῦ ἁγί-
 ου, ἀλλὰ πορεύεται ὑγιῆς εἰς τὴν οἰκίαν του. Ὁ δὲ ψευδῶς ὀρκισθεὶς δὲν προ-
 λαμβάνει νὰ φθάσῃ ὑγιῆς εἰς τὸ σπιτί του. Ἐξαιστικὸν θαῦμα εἶναι τοῦτο ὅπου
 ἅπαντες τρομοκρατοῦνται, καὶ πολλοὶ ἀποφεύγουν τὸν τοιοῦτον ὄρκον. Εἶδα-
 μεν δὲ καὶ ἡμεῖς ὅτι εὐλαβεῖα φερόμενοι πολλοὶ Χριστιανοὶ εἰς διάφορα χωρία,
 καλοῦνται ἐπὶ τῷ σεπτῷ ὀνόματι τοῦ ἁγίου, Φανούριου. Ἀλλὰ καὶ ὅσοι ἀπολέ-
 σουν ἀντικείμενόν τι, μόλις ἐπικαλεσθοῦν τὴν αὐτοῦ βοήθειαν ἀμέσως τὸ εὐρί-
 σκουν, ἐπειδὴ οἱ κάτοικοι τοῦτον τὸν ἅγιον Φανούριον ἔχουν φανερωτὴν. Αἱ δὲ
 γυναῖκες τοῦ ὑπόσχονται διὰ τὴν εὔρεσιν τοῦ ἀπολεσθέντος πράγματος ἓνα ψω-
 μάκι ζεστόν. Μετὰ δὲ τὴν εὔρεσιν, εἰς πρώτην εὐκαιρίαν ζύμης ἅμα τὰ ψωμιά
 ψηθοῦν, στέκεται ἐκεῖνη εἰς τὴν θύραν τοῦ σπιτίου της κρατοῦσα εἰς χεῖρας ζε-
 στὸν τὸ ψωμάκι, δίδει τοῦτο εἰς τὸν τυχόντα διαβαίνοντα ἀνθρώπον, καὶ ὅταν
 ἐκεῖνος τὸ λάβῃ τοῦ ὑπαγορεύει νὰ εἴπῃ: ὁ Θεὸς νὰ συγχωρήσῃ τὴν μητέρα
 τοῦ ἁγίου Φανουρίου· ἐπειδὴ, λέγεται, πῶς ἀπέθηνεν ἀβάπτιστος εἰδωλολά-
 τρισα.

Προσέτι δὲ ἐπισυνάπτομεν καὶ τοῦτο. Κακῶς φαντάζονται πολλοί, ὅτι ὁ ἅγιος ἐξ ἀρχῆς δὲν ἐκαλεῖτο Φανούριος, ἐπειδὴ, λέγουν, ὡσὺν εὐρέθη ἢ ἐκεῖνου Εἰκῶν, ὠνοματίσθη ἐκ τῆς φανερῶσεως οὕτω πως Φανούριος. Δὲν ἔχει ὁμοίως ἢ ἀλήθεια διότι ἢ εὐρεθεῖσα Εἰκῶν τοῦ ἁγίου μᾶς ὑποδεικνύει ὡς ἄλλος τινὰς ἀρχαῖος Κώδιξ τὴν ἀλήθειαν. Ἄλλὰ ἔστω, ἄς εἶναι ὑπῆρξε ποτὲ Εἰκῶν μαρτυρήσαντος ἁγίου, μὲ ἱστοροῦμενα μαρτύρια καὶ θαύματα ἀγνωστού ἁγίου ἀνεπίγραφα; καὶ πῶς ὁ τότε Μητροπολίτης Ῥόδου καὶ οἱ λοιποὶ Χριστιανοὶ ἀγνοοῦντες τὸ ἐκεῖνου ὄνομα, Φανούριον ὠνόμασαν αὐτόν; Καὶ αὕτη ἢ ὀνομασία ἂν ἐγένετο τότε, ὁμοίως ὁμοφώνως ἐγένετο παρὰ πάντων καὶ μάλιστα ὑπὸ ἀρχιερέως, φαντάζονται ὅτι δὲν ἦτο ἀρεστὴ τοῦ ἁγίου; Καὶ μήπως ὁ ἀρχιερεὺς πολλάκις δὲν μετονομάζει πολλοὺς ἱερεῖς ἐν τῇ τούτων χειροτονίᾳ; ἢ μήπως ἢ ἐν ἀγίῳ Ὅρει ἱερὰ Μονὴ τοῦ Βατοπαιδίου, δὲν ἑορτάζει κατ' ἔτος τῇ 5ῃ Ὀκτωβρίου τὸν ἅγιον Εὐδόκιμον ὀνομασθέντα ὑπὸ τῶν Ἐπισκόπων, ἀγνοοῦντες τὸ ἐκεῖνου ὄνομα; Καὶ ὁμοίως ἐδέχθη τοῦτο τὸ ὑπὸ τῶν Ἐπισκόπων θεοπισζόμενον, ἐνῶ ὑστερώτερα ἀνεκαλύφθη τὸ αὐτοῦ ὄνομα διὰ θαύματος, ἐμφανισθεὶς εἰς ἓνα μοναχὸν κατακειμένον ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐξυπνον ὄντα, ὅτε ἢ μνήμη αὐτοῦ ἐτελείτο ὑπὸ τῆς Μονῆς, καὶ ἱσαμένως αὐτὸν προσέταξε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ ἁγίου Εὐδοκίμου τοῦ πρότερον καλουμένου Σάββα, καθὼς Κώδιξ παλαιὸς ταῦτα ἐξιστορεῖ, καὶ ἕτερα πλείονα τῆς ἐκεῖνου βιογραφίας. Τέλος τί γράφομεν τὰ πολλὰ; μήπως καὶ ἐν τῇ Παλαιᾷ Γραφῇ δὲν εὐρίσκονται τοιαῦτα ὁμοίαι; Ἐν Κεφ. 6' τῆς Ἐξόδου περὶ τοῦ πενθεροῦ Μωϋσέως, Ἰσθὸρ καλουμένου πρότερον, μετωνομάσθη Ῥαγουήλ. Ἄλλὰ καὶ ἐν τῇ νέᾳ οἱ πρωτοκορυφαῖοι Ἀπόστολοι ὁ μὲν ἀντὶ Κηφᾶς, Πέτρος, ὁ δὲ ἀντὶ Σαῦλος, Παῦλος.

Ἡ δὲ μήτηρ Ἐκκλησία, ἑορτάζει καθ' ἕκαστον ἔτος, τῶν ὁμωνύμων καὶ ἀωνύμων τὴν καλουμένην αὐτῶν ἑορτὴν τῶν ἁγίων Πάντων διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν, ἵνα καὶ οἱ μὴ εἰσέτι γνωστοὶ ἅγιοι συνεορτάζωνται μετὰ τῶν γνωστῶν ἁγίων, ὧν ταῖς πρεσβείαις τύχοιμεν καὶ ἡμεῖς τῆς στάσεως τῶν σωζομένων. Ἀμήν.

Ἡ ΓΟΝΥΚΛΙΣΙΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ὁ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Καθηγητῆς κ. Π. Ν. Τρεμπέλας διὰ τῶν τελευταίων δημοσιευμάτων του ἐν τῇ «Ἐκκλησίᾳ» προσπαθεῖ νὰ καταδείξῃ ὅτι ἢ κατὰ Κυριακὴν ἀπαγόρευσις τῆς γονυκλισίας δὲν εἶναι ἀπόλυτος ὡς ἐμφαίνεται καὶ ἐκ τῆς σημερινῆς Ἐκκλησιαστικῆς πράξεως. Ὡς πρὸς τοῦτο τὸ σημεῖον ἔχω τὰ ἑξῆς νὰ προσθέσω. Ὁ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει Μητροπολίτης Τρίκκης καὶ Σταγῶν Πολύκαρπος κατακρίνων τὴν γονυκλισίαν τῆς Κυριακῆς καὶ εἰς αὐτὸν τὸν

ἁγιασμόν τῶν τιμίων Δώρων, ἔλεγεν ὅτι ἐπὶ Οἴκ. Πατριάρχου Ἀνθίμου τοῦ 7ου ὑπηρέτησεν ὡς διάκονος τῶν Πατριαρχείων καὶ συνελειτούργησε καὶ μὲ τὸν Πατριάρχην καὶ μὲ πολλοὺς Μητροπολίτας Συνοδικούς, οὐδεὶς ποτε ἔκλινε γόνυ ἐν ἡμέρᾳ Κυριακῇ, ἐθεώρουν δὲ τὴν συνήθειαν ὡς ἀλλοτριαν καὶ ξένην πρὸς τὴν ἑλληνικὴν Ὀρθοδοξίαν.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἡλιουπόλεως κ. Γεννάδιος γράφων (ἐν τῇ «Ὀρθοδοξίᾳ» Κωνσταντινουπόλεως τευχὸς 4ον 1948 σελ. 100) ἀναφέρει πανηγυρικῶς

Λειτουργίαν ἐν Πέραν τοῦ Οἴκου. Πατριάρχου Νεοφύτου τοῦ Β' ἐνώπιον τοῦ Πρέσβεως τῆς Γαλλίας βαρῶνου Jalignas τὸ 1605 ἔτος καθ' ἣν κατὰ τὴν εἴσοδον τῶν τιμῶν δώρων δὲν γονυπετοῦσιν ὅπως ἡμεῖς (οἱ Δυτικοί) ὑποκλίνονται μόνον...

Οἱ Ἕλληνες δὲν γονυπετοῦσι κατὰ τὴν Λειτουργίαν παρὰ κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς ἁγίας Τριάδος...

Ὁ Πατριάρχης μετὰ τὸν καθαγιασμὸν τῶν τιμῶν δώρων εὐλογεῖ τὸν λαὸν ὑποκλινόμενον».

Πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἐγένετο μνημόσυνον ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ ναῷ Ἀθηνῶν, ἐν ἡμέρᾳ Κυριακῇ, ὑπὲρ τοῦ ἀποθανόντος Τσάρου Ἀλεξάνδρου, παρουσίᾳ τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, τοῦ Πρέσβεως τῆς Ρωσσίας Ὀνοῦ καὶ πλήθους λαοῦ. Ὁ ναὸς ἦτο κατάμεστος κόσμου. Εἰς μίαν στιγμὴν, τοῦ Πρέσβεως τῆς Ρωσσίας δώσαντος τὸ σύνθημα ὅλος ὁ λαὸς ἐγονυπέτησε πλὴν τοῦ πρωθυπουργοῦ Τρικούπη, ὅστις παρέμεινε ἀκαμπτος. Τὴν ἐπομένην ὄλιαι αἱ ἐφημερίδες καὶ ἰδίᾳ ὁ Γαβριηλίδης εἰς τὴν «Ἀκρόπολιν» ἐπαινετικῶς ἔγραψαν, διότι ὁ πρωθυπουργὸς δὲν ἠκολούθησε τὴν ξενικὴν συνήθειαν. Ἐνθυμοῦμαι καὶ τὸν καθηγητὴν μας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ μακαρίτην Γ. Δέρβον, ὅταν ἦτο ἐπίτροπος εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου Ὀμονοίας, κατὰ τὴν Μεγάλην εἴσοδον περιεφέρετο εἰς τὸν ναὸν ἐγείρων τὰς γυναῖκας καὶ λέγων. «Δὲν ἐπιτρέπεται γονυκλισία τὰς Κυριακάς». Νομίζω δὲ ὅτι, ἐφ' ὅσον διάταξις Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἀπαγορεύει τὴν γονυκλισίαν τῆς Κυριακῆς, ὅλα τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ κ. Τρεμπέλα, ὑπὲρ μιᾶς εὐσεβοῦς συνηθείας, εἶναι κατώτερα.

Ἡ μετάθεσις δὲ τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς Πεντηκοστῆς δὲν εἶναι γενικὴ, καὶ εἰς

τὸ ἅγιον Ὄρος καὶ εἰς Μονὰς ἐν Ἑλλάδι ὁ Ἑσπερινὸς δὲν μετετέθη. Τοῦτο πολλαχοῦ ἐγένετο, δι' ὃν λόγον μετετέθη καὶ ὁ Ἑσπερινὸς τῶν Χριστουγέννων ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ ναῷ Ἀθηνῶν, ἀντὶ τὴν τελετὴν τὴν πρωίαν τῆς παραμονῆς μετὰ τὴν Λειτουργίαν τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, κατὰ τὸ Τυπικόν, τελεῖται τὴν ἐσπέραν τῆς παραμονῆς, διὰ τὴν προσελκύνει ἐκκλησίασμα.

† Ὁ Θεσσαλιώτιδος ΙΕΖΕΚΙΗΛ

ΠΡΟΗΓΟΥΜ. ΣΥΜΦΩΝ ΦΙΛΟΘΕΪΤΟΥ

ΠΕΡΙ ΑΔΙΚΙΑΣ

Ἡ ἀδικία συνίσταται εἰς τὸ νὰ ἔχη τις τὰ ξένα πράγματα ἐξ ἀρπαγῆς ἢ ἐξ ἀπάτης ἢ ἀδικία ἀντίκειται εἰς τὸν ἠθικὸν νόμον καὶ εἰς τὴν ἰδέαν τοῦ δικαίου. Ἡ ἀδικία εἶναι μέγα καὶ θανάσιμον ἁμάρτημα, φοβερὸν καὶ ψυχοφθόρον ἔγκλημα. Ἄνθρωπε, μὴ ἀναμένῃς τὴν εὐτυχίαν σου, καὶ προκοπὴν ἀπὸ τὴν ἀρπαγῆν καὶ ἀδικίαν, ἀλλ' ἀπὸ ἔντιμον ἐργασίαν καὶ οικονομίαν. «Οὐδεὶς ποτε ἠτύχησεν, ἀδικῶς γεγονώς» λέγει ὁ Εὐριπίδης. «Ὁ τῶν ἀλλοτρίων αἰρῶν, μετ' οὐ πολὺ θρηνήσει τῶν ἰδίων ἀποστερούμενος» (Μ. Βασίλειος). «Τὸ κακῶς κτηθέν, δὲν ἀποβαίνει ἐπωφελές» λέγει ὁ Ἡσίοδος. «Ἐλπίς κακοῦ κέρδους, ἀρχὴ ζημίας» ἀδικῶς μὴ κτῶ χρήματα. Ὁ σπείρων ἀδικίαν θερίζει μῖσος καὶ ἐκδίκησιν.» Τὰ ἀδικῶς συναγμένα εἶναι ἀνεμοσκορπισμένα. Τὸ ἀδικὸν πρᾶγμα, οὔτε εὐλογεῖται, οὔτε συχωρεῖται, μᾶλλον τιμωρεῖται ὁ ἀδικῶν ἐν καιρῷ τὸ δέοντι ἢ ἂν μὴ ἐπιστρέψῃ τὸ ἀδικηθὲν πρᾶγμα. Φιλῆτου ἄνθρωπε μὴ πρᾶξαι ἄδικα, οὐαὶ καὶ ἀπώλεια τῷ ἀδικῷ, διότι ὁ Θεὸς τιμωρεῖ τὸν ἀδικήσαντα καὶ ἀνταμείβει τὸν ἀδικούμενον. Ἡμεῖς οἱ χριστιανοὶ ὀφείλομεν νὰ ἐλεῶμεν,

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Ὁρος συνθεῖς ἁγίων Πατέρων τῶν ἐπισκοπησάντων ἐν τῇ νήσῳ Κύπρῳ ἐν ἔτει ἀπὸ Ἀδὰμ 6803 (=1295 μ.χ.) ἀποφαινόμενος ἐν ταῖς τῶν Ἐπισκόπων ἐπαρχίαις τῆς τοιαύτης νήσου παρὰ Μάρκου τοῦ ἁγιωτάτου Ἐπισκόπου Καρπασέων καὶ ἐνορίας Ἀμμοχώστου Μητροπόλεως Κωνσταντίας καὶ Ἀρχιεπισκόπου τῆς Κύπρου, καὶ παρὰ Ἰωάννου τοῦ Πανιερωτάτου Ἐπισκόπου Ἀρσενῶν καὶ πάσης Πάφου τοῦ καὶ Μητροπολίτου, καὶ ὑπὸ τοῦ ἁγιωτάτου Ἐπισκόπου Σολέας καὶ ἐνορίας Λευκωσίας κυροῦ Θεοφυλάκτου καὶ τοῦ ἁγιωτάτου Ἐπισκόπου Ἀμαθούντων Νεμεσίου καὶ Κουρῶν καὶ Φωτίου Ἀρχιεπισκόπου Λατίνων Κύρου μετὰ τῶν αὐτοῦ Ἐπισκόπων ἀποφηνάντων οὕτως.

Ὁ Ἐπίσκοπος Καρπασέων καὶ ἐνορίας Ἀμμοχώστου Μητροπόλεως Κωνσταντίας Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου ὡς τρισεπίσκοπος ἐγκωμιάζεται καὶ εὐφημείσθω καὶ ὑπογραφέτω καὶ ἡ σφραγὶς αὐτοῦ ἦτω μετὰ κηρίνης κοκκίνης. Διότι καθέζεται Ἀρχιεπισκοπικοῦ θρόνου, ἔχων οἰκονόμους καὶ κληρικούς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις αὐτοῦ καὶ μέγαν ἀρχιδιάκονον καὶ τὸν τούτου δευτερεύοντα καὶ μέγαν Πρωτοπαπᾶν καὶ τὸν τούτου δευτερεύοντα καὶ μέγαν Ἐξαρχον καὶ ἐκδίκους δώδεκα καὶ τὰ αὐτῶν ἀκόλουθα ὄφφικια.

Ὁ Ἐπίσκοπος Ἀρσενῶν καὶ πάσης Πάφου ἐγκωμιάζεσθω καὶ εὐφημείσθω ὡς

διάδοχος Μητροπολίτου· ὅτι παρὰ τοῦ αὐτοῦ θρόνου καθέζεται ὡς ὁ Ἀπόστολος Ἐπαφρᾶς ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν 70 Ἀποστόλων, καὶ τὰ δευτερεῖα ἔχων πώποτε τῶν Ἱεροσολύμων. Διὰ τοῦτο ὑπογραφέτω καὶ εὐφημείσθω ὀρίζομεν οὗτος καθὼς προείπομεν καὶ ἡ σφραγὶς αὐτοῦ ἦτω μετὰ κηρίνης μελανῆς, καὶ αὐτὸς ἔστω δισεπίσκοπος, ἔχων δὲ καὶ ἐν τῇ τῶν Ἀρσενῶν ἐπαρχίᾳ οἰκονόμον καὶ κληρικούς καὶ εἰς αὐτὰς τὰς ἐπαρχίας πρωτοιερεῖς. Διὸ καὶ πλεῖον τούτων μὴ ἔχων ἄλλους· εἰ δὲ εὐρεθῶσιν, ἔστωσαν ἀποκλήρυκτοι.

Ὁ Ἐπίσκοπος Σολέας καὶ ἐνορίας Λευκωσίας εὐφημείσθω καὶ αὐτὸς δισεπίσκοπος καὶ ὑπογραφέτω, πενταεπίσκοπος μὴ κηρυτέτω, καὶ ἡ σφραγὶς αὐτοῦ ἦτω μετὰ κηρίνης πρασίνης. Ἐχων δὲ καὶ οἰκονόμον ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Σολέων καὶ κληρικούς καὶ μέγαν ἀρχιδιάκονον καὶ τὸν τούτου δευτερεύοντα καὶ μέγαν πρωτοπαπᾶν καὶ τὸν τούτου δευτερεύοντα τῶν ἱερέων καὶ ἔξαρχον καὶ τὰ αὐτῶν ἀκόλουθα ὄφφικια εἰδικά, ἔχων οἰκονόμον καὶ τὰ τούτων ἀκόλουθα· ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ αὐτῶν καὶ μόνον πρωτεύεωσαν.

Ὁ δὲ Ἐπίσκοπος Ἀμαθούντων ἔστω καὶ Νεμεσοῦ (Λεμεσοῦ) καὶ Κουρῶν πρόεδρος. Καὶ αὐτὸς τρισεπίσκοπος εὐφημείσθω καὶ ὑπογραφέτω. Ἐχων δὲ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῶν Ἀμαθούντων οἰκονόμον σὺν τοῖς λοιποῖς ἄλλοις κληρικοῖς καὶ μέγαν πρωτόπαπαν καὶ τὸν τούτου δευτερεύοντα καὶ ἔξαρχον καὶ τὰ αὐτῶν ἀκόλουθα. Ἐχων δὲ καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐπαρχίαις αὐτοῦ Νεμεσοῦ καὶ Κουρῶν οἰκονόμον σὺν τοῖς λοιποῖς ἄλλοις κληρικοῖς. Πρωτεύεωσαν ἕκαστος ἐν ταῖς Ἐκκλησίαις αὐτῶν καὶ μόνον. Ἦτω δὲ καὶ ἡ σφραγὶς αὐτοῦ διὰ κηροῦ λευκοῦ, ὃ καὶ καφούσιον λέγεται.

καὶ οὐχὶ νὰ ἀδικῶμεν. Χριστιανέ, τὰ χέρια σου νὰ ἀφήσουν τὴν ἀδικίαν καὶ νὰ ἐργάζωνται τὴν ἀγαθοεργίαν. Τὰ ἔξ ἀδικίας καὶ ἀρπαγῆς προσερχόμενα πράγματα τὰ κληρονομοῦν οἱ ξένοι καὶ οἱ ἰατροὶ ἐν τῷ τέλει τῆς ζωῆς.

Τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων.

Δύο καὶ τρεῖς Ἐπίσκοποι χειροτονοῦσιν Ἐπίσκοπον. Ὁ τῆς Πάφου Ἐπίσκοπος πρωτευέτω χειροτονῆσαι Ἐπίσκοπον Λευκωσίας. Καὶ ὁ τῆς Λευκωσίας Ἐπίσκοπος πρωτευέτω τοῦ χειροτονῆσαι Ἐπίσκοπον Πάφου. Οἱ αὐτοὶ δύο Ἐπίσκοποι ὁ τῆς Πάφου καὶ Λευκωσίας ποιήτωσαν τὰς χειροτονίας καὶ τῶν λοιπῶν Ἐπισκόπων, ὅπως ἕκαστος τοῦ ἰδίου μέτρου ἐμμένειν διὰ τὸ ἀσκανδάλιστον καὶ μηκέτι ἐγχειρίζεσθαι τὰ τῆς ἐτέρου ἐκθέσεως. Εἰ δὲ μή γε ἀποδαλλέσθωσαν, καὶ τῇ κατάρᾳ τοῦ ἀναθέματος ἐμμένετωσαν.

Τὸ αὐτὸ ἔστω καὶ ἐπὶ τοῖς κληρικοῖς καθὼς ἐτάχθη ἕκαστος ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ αὐτοῦ κάκει ἐμμεῖναι.

Οἱ τῆς Πάφου κληρικοὶ τὰ δευτερεῖα καὶ ἴσα τῶν κληρικῶν Ἀρσενῶν ἐχέτωσαν, καὶ ἐπὶ τὸ εὐώνυμον μέρος τοῦ Ἀρχιερέως ἐστήτωσαν. Πρωτευέτωσαν δὲ ἀμφότεροι ἐπὶ τῇ ἑαυτῶν ἐπαρχίᾳ.

Περὶ τῶν προνομίων τοῦ θρόνου τῆς νήσου Κύπρου τῆς ἁγίας Ἀρχιεπισκοπῆς.

Δεῖ εἰδέναι ὅτι ἡ ἐπαρχία τῆς ἁγιωτάτης ἀρχιεπισκοπῆς τῆς νήσου Κύπρου αὐτοκέφαλος ἔστω, μὴ τι οὔσα ὑπὸ ἀποστολικοῦ θρόνου τινά, ἀλλὰ παρ' αὐτῇ καὶ δεσποτεῖαν ἔχουσα ἕκ τε γὰρ οἰκουμηνικῶν Συνόδων, τῆς Δ', δηλαδὴ καὶ τῆς ΣΤ', τὰ προνόμια λαβοῦσα. Καὶ μάλιστα παρὰ τοῦ βασιλέως ἐκείνου Ζήνωνος, εἰς τὸν ὅποιον καιρὸν εὐρέθη τὸ ἱερὸν λείψανον τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα, ἔχον ἐπὶ στήθους αὐτοῦ τὸ κατὰ Μάρκον ἰδιόγραφον Εὐαγγέλιον, τὸ ὅποιον προτραπεῖς ὑπὸ τοῦ κορυφαίου Πέτρου συνέγραψε. Τῷ δὲ κομίσαντι Ἐπισκόπῳ καὶ δωρήσαντι τῷ αὐτῷ βασιλεῖ Ζήνωνι, ἐδόθη αὐτῷ ἄδεια βασιλικὴ τοῦ κρατεῖν σκήπτρον δασιλικὸν ἀνὰ χεῖρας ἀντὶ ράβδου ποιμαν-

τικῆς καὶ ἐρυθροῖς γράμμασι διὰ κινναδάρεως ὑπογράφειν τὸ ἑαυτοῦ ὄνομα καὶ ἰνδικτικῶνα ποιεῖν ὡς γνήσιος Ἀρχιεπίσκοπος καὶ ὑπὸ τῶν οἰκείων Ἐπισκόπων χειροτονήσῃ κατὰ τὴν ἀρχαίαν συνήθειαν.

Αἱ Μητροπόλεις αὐτοῦ εἰσὶν αὗται.

Πρῶτος ἐστὶν ὁ θρόνος Κωνσταντίας Μητροπόλεως πρώτης καθέδρας, ὁ καὶ Ἀρχιεπίσκοπος. β'. ὁ Πάφου γ'. ὁ Κιταίων δ'. ὁ Ἀμαθούντων ε'. ὁ Κυρηνεῖας στ'. ὁ Κουραίων. Αἱ δὲ ἀπλῶς Ἐπισκοπαὶ εἰσὶν αὗται.

α'. Ὁ Τριμυθούτων, β'. ὁ Κυθραίων, γ'. ὁ Φωτολαμποῦς, ἦτοι Λευκωσίας, δ'. ὁ Καρπασέων, ε'. ὁ Νεαπόλεως Λεμεσοῦ, στ'. ὁ Λαμπούσης, ζ'. ὁ Σάρας, η'. ὁ Δωρᾶς, θ'. ὁ Σολέων, ι'. ὁ Σάλτων, ια'. ὁ Ἐννακωμίας, ιβ'. ὁ Γάθων, ιγ'. ὁ Βανόθας, ιδ'. ὁ Βιτανέων, ιε'. ὁ Θερακωμίας, ιστ'. ὁ Ἀρσενόης, ιζ'. ὁ Μαχμερῶν, ιη'. ὁ Πυργοκράτων, ιθ'. ὁ Σωτηνῆς, κ'. ὁ Κοριάλων, κα', ὁ Ταμάθων, κβ'. ὁ Χεροῦντων, κγ'. ὁ Στάνων, κδ'. ὁ Κορεάθας, κε'. ὁ Βηλθανοῦς.

Ἰστέον δὲ, ὅτι ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς πατρὶδα καλῆν τὴν Κύπρον ὡς ἂν ἐξ αὐτῆς εἴη ὁ βασιλεὺς ἢ δὲ τὴν χάριν ἔσχεν ἢ Κύπρος.

Ἐν τέλει ὑπάρχει ἡ ἐξῆς σημείωσις.

«Τὸ παρὸν Νόμιμον ὑπάρχει ἐμοῦ Κωνσταντίνου ἱερέως μουμτζῆ... με τὸ ἐχάρισεν ὁ ἅγιος Ἀδάνων κὺρ Νεόφυτος ἐν ἔτει 1704 εἰς τὴν Ἀτανα καὶ ὅποιος τὸ κλέψῃ νὰ εἶναι ἀσυγχώρητος ἀπὸ τὸν Θεόν.

ἱερομνήμων Κων)νος ἱερεύς.»

(Ἐκ τοῦ κώδικος 5238 αἰῶνος 12' τῆς Λαυρωτικῆς Βιβλιοθήκης.)

Γέρων Παντελεήμων Λαυριώτης

Παρακαλοῦμεν ἐργασθῆτε διὰ τὴν ἐξάπλωσιν τοῦ πρωτοτύπου καὶ λίαν ψυχοφελούς περιοδικοῦ τούτου.

ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΓΑΛΑΝΟΣ

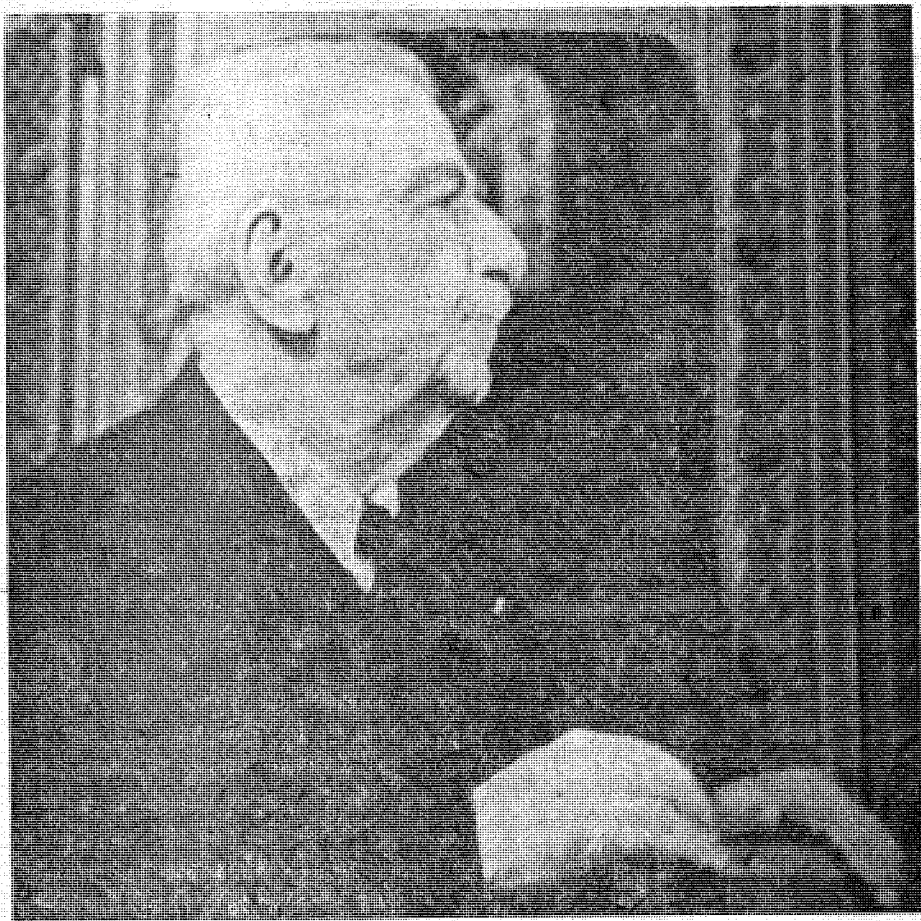
(Εἰς Μνημόσυνον)

«Εἰ δέ τις τὸ ἔργον μένει, ὁ ἐπ' αὐτῷ κωδόμενος, μισθὸν λήψεται» (Α' Κορ. γ' 14)

Ὁ σεμνοπρεπὴς καὶ μελίρρυτος τῆς ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας διδάσκαλος ἔσβυσεν ἡρέμα μὲ τὴν συνείδησιν ἀνα-

γὰ ποτισθὸν μὲ τὰ νάματα τῆς συναρπαστικῆς εὐγλωττίας του, ἣς ἀπέσταζεν οὐχὶ σοφίαν ἀνθρωπίνην, ἀλλὰ δύναμιν καὶ χάριν θεῖαν.

Μέχρι τῆς τελευταίας του πνοῆς ἔχων

ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΓΑΛΑΝΟΣ

Ἡ τελευταία ὁμιλία του ἐν Ἀθήναις τῆ 11-4-48

παυμένην ὅτι ἐξεπλήρωσε τὴν ἀποστολὴν του, ἐν μέσῳ εὐχῶν καὶ ἐκδηλώσεων ἐκτιμήσεως πάντων, ἔσοι εἶχον τὴν εὐτυχίαν

ὅπ' ὄψει τὸ ρῆμα τοῦ Κυρίου «ὁ Πατήρ μου ἕως ἄρτι ἐργάζεται, καὶ γὰρ ἐργάζομαι» ἐκαλλιέργει κοπιῶν τὸ γεώργιον τὸ

χριστιανικὸν καὶ θαίνων εἰς τὸν ἀνωφέρῃ δρόμον τῆς πορείας του ἔδλεπεν εὐθὺ πρὸς τὸ τέρμα τῆς χριστιανικῆς ἐλπίδος, χωρὶς νὰ ὀρρωδῇ πρὸ τῶν δυσχερειῶν, τὰς ὁποίας λύκοι προβατόσχημοι παρενέβαλλον διὰ νὰ τὸν ἀπογοητεύσου. Καὶ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ συμβῇ ἄλλως, διότι ἡ φύσις τοῦ ἀγῶνος, εἰς τὸν ὁποῖον ἀπεδύθη δὲν ἀποτελεῖ «σοφίαν τοῦ αἰῶνος τούτου, οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου τῶν καταργουμένων, ἀλλὰ σοφίαν ἐν μυστηρίῳ τὴν ἀποκεκρυμμένην, ἣν προώρισεν ὁ Θεὸς πρὸ τῶν αἰῶνων εἰς δόξαν ἡμῶν, ἣν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν». (Α' Κορ. 6' 6 - 8). Ἐπόμενον δὲ εἶπε πάντες οἱ ἀγωνισταὶ τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας, ἐν οἷς καὶ ὁ ἀείμνηστος Μιχαὴλ Γαλανὸς ἐτάχθη ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας, ἀφιερῶσας ἑαυτὸν ὀλόκληρον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ἐθαγγελίου, ἦτο λέγω, φυσικὸν νὰ τύχῃσι σφοδρῶν διωγμῶν καὶ νὰ γίνουσι ὁ στόχος τῶν ἰσχυρῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου, τῶν ὁποίων ἡ θέλησις εἶναι καὶ νόμος. Ἄλλ' ἐν τῇ πάλῃ πρὸς τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου τούτου ὁ αἰδιδίμος οὗτος μαχητὴς τῆς ἀληθείας ἠρύετο δυνάμεις καὶ ἠνδρίετο ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντι αὐτὸν Θεῷ.

Τῷ ᾄντι δι' ὄλου τοῦ βίου ἀνεδείχθη διαπύσιος τῆς θείας ἀληθείας κήρυξ, δεινὸς χειριστὴς τοῦ καλάμου καὶ τοῦ λόγου, διαρκῶς καταδαπανῶν ἑαυτὸν ὑπὲρ τοῦ φωτισμοῦ τῶν ἀδελφῶν καὶ τῆς οἰκοδομῆς αὐτῶν. Τὸ ἡμυρὶκὸν «ρητῆρας ἔμμενας μύθων, ἀλλὰ καὶ πρηκτῆρας ἔργων» κατηύθυνεν αὐτὸν ἐν τῇ δράσει του καὶ ἐνεύρωνε τὸν ζῆλον καὶ τὴν θέλησιν τοῦ ὀτρηροῦ καὶ ἀκαμάτου τούτου διακόνου τοῦ θείου λόγου.

Ἄφ' ὅτου ὁ ἀείμνηστος σκαπανεὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα τοῦ Κυρίου, σπουδᾶσας τὰ νομικὰ εἰς τὸ Ἀθήγησι Πανεπιστήμιον

καὶ ἐπ' ὀλίγον ἐγκατασταθεὶς εἰς τὴν γενέτειράν του Κάλυμνον ἐξεδιώχθη ἐκεῖθεν ὑπὸ τῶν τουρκικῶν ἀρχῶν διὰ τὴν ἐθνικὴν του δράσιν, ἐπεδόθη ζέοντι ζήλῳ εἰς τὸ εὐαγγελικὸν του ἔργον μὴ ἀποδυσπετῶν κόπους καὶ κινδύνους, ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἐγνώρισεν τὸν φωτεινὸν μύστην τῆς θεογνωσίας, ὅστις ἐξηκόντιζε τὰς ἀκτίνας του ἀπανταχοῦ τοῦ ἑλληνικοῦ, ἐμψυχῶνων τὴν ἐθνικὴν καὶ θρησκευτικὴν συνείδησιν διὰ παραδειγμάτων ἐκ τῆς πατρίου ἱστορίας, ἐμπνέων ἐκ τῶν διδασμάτων αὐτῆς τὴν πεποιθήσιν εἰς τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος ἐφ' ὅσον ἀκολουθεῖ τὴν θεῶθεν χαραχθεῖσαν ἀποστολὴν του, ἡμπορεῖ μὲν νὰ κλειδωνισθῇ ὑπὸ τοῦ σάλου τῶν πολιτικῶν καὶ κοινωνικῶν περιπετειῶν, οὐδέποτε δμως νὰ καταλυθῇ.

Ἀπὸ τῶν ἀρχῶν αὐτῶν ὀρμωμένη ἐξεχύθη ἡ καρδιά του εἰς τὰ πέρατα τοῦ ἑλληνισμοῦ μὲ ἀφετηρίαν τὴν μητέρα Ἑλλάδα, διδάσκων δὲ καὶ γράφων ἐστήριξε τὴν ψυχὴν τῶν ἀκροατῶν του ἐπὶ τὸν ἀραγῆ στυλοβάτην τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας. Ἡ μακρὰ του σταδιοδρομία, ἡ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1892, ἐκ τοῦ «Βήματος» καὶ τοῦ περιοδικοῦ τῆς «Ἀναπλάσεως» ἀρξαμένη, εἶτα δὲ συνεχισθεῖσα εἰς τὸ ἱεροδιδασκαλεῖον τοῦ ἀγίου Ἀθανασίου, ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ, (ἀπὸ τοῦ 1921), ἐν ἔτει δὲ 1927 εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ὅπου ἐκλήθη ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου καὶ καταλήξασα εἰς Ἀθήνας μέχρι τῆς 14ης Ἰουλίου 1948, ὁπότε ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον ἀγωνιζόμενος, μελετῶν καὶ συγγράφων, μέχρι καὶ τῆς ὁστάτης του πνεύσης εἰς ἡλικίαν 87 ἐτῶν, καλύπτει πολυχρόνιον διακονίαν εἰς τὸν λόγον τοῦ Ἐθαγγελίου, μεστὴν ἀγωνιστικοῦ μένουσ καὶ θερμοῦ ζήλου, ὅστις ἐπεστέφθη διὰ τῆς ἐκλογῆς του ὡς βουλευτοῦ τῷ 1910, διὰ τοῦ διορισμοῦ του ἀπὸ τὸ 1912 - 1920 ὡς βασιλικοῦ Ἐπιτρόπου παρὰ τῇ ἱερᾷ

Συνόδῳ καὶ διὰ τῆς ἀπονομῆς εἰς αὐτὸν τοῦ τίτλου τοῦ Μεγάλου ρήτορος τοῦ πατρ. θρόνου τοῦ ἁγ. Μάρκου, εἶτα δὲ καὶ τοῦ διδασκάλου τοῦ Εὐαγγελίου ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Οὐχὶ δὲ ὑποδεστέρας ἀξίας εἶναι καὶ ἡ συγγραφικὴ του παραγωγή, τὴν ὁποίαν ἔφερον εἰς φῶς ὁ μεταστὰς διὰ τῆς ἐκδόσεως τῶν «ὀμιλιῶν εἰς τὰ Εὐαγγέλια τῶν Κυριακῶν», «τῶν ὀμιλιῶν εἰς τοὺς Ἀποστόλους», «τῶν βίβλων τῶν Ἀγίων», «τοῦ Κειμένου καὶ τῆς μεταφράσεως τῶν ἔργων, τοῦ ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου» καὶ τῆς πληθῆος τῶν ἄλλων πραγματειῶν, αἱ ὁποῖαι συνεισφέρουσιν καὶ ἀνεξωπύρουν τὸ θρησκευτικὸν αἰσθημα τῶν ὀρθοδόξων Ἑλλήνων, ἡμπέδωνον τὴν εὐλάβειαν καὶ ἐνέπνεον τὴν πεποιθήσιν αὐτῶν εἰς τὴν θεῖαν προστασίαν, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τῆς τηρήσεως τῶν προσταγμάτων Αὐτῆς.

Ἄφθοτος λοιπὸν ὁ σπόρος, τὸν ὁποῖον ἔσπειρον εἰς τὸν ἕρπον τοῦ Κυρίου καὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ μένει, τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον ἐξῆρε ἐπιγραμματικώτατα ὁ Μακαριώτατος πάσης Ἑλλάδος Κοσ. Δαμασκηνὸς χαρακτηρίσας τὸν δημιουργόν του, ὡς χαλκέντερον καὶ «Πατριάρχην τῶν συγχρόνων ἐκκλησιαστικῶν ρητόρων».

Ὅσοι δὲ ἐγνώρισαν ἐκ τοῦ πλησίον τὴν γλυκεῖαν καὶ συμπαθεῖ φυσιογνωμίαν τοῦ ἀειμνήστου Διδασκάλου τοῦ Εὐαγγελίου δὲν ἠμποροῦν νὰ ἐξαλείψουν ἀπὸ τὴν μνήμην των τὴν γοητευτικὴν στωμιλίαν τοῦ ἀνδρός, ἀπὸ τὴν γλώσσα τοῦ ὁποῖου κατὰ τὸ ὀμηρικὸν ἔκεινο «ἔρρεεν αὐδὴ μέλιτις γλυκίων» ὁ ἤρεμος τόνος τῆς ἐκφραστικῆς του ὀμιλίας ἐναρμονιζόμενος μὲ τὰ ἄδρα καὶ βαθυστόχαστα ἐπιχειρήματα, τὰ ὁποῖα περισυνέλεγεν ὡς ἐργατικὴ μέλισσα ἀπὸ τὸν ῥόδωνα τῆς γραφικῆς σοφίας καὶ τῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας ἐνεχάρατον ἀνεξαλείπτους ἐντυπώσεις εἰς

τὴν ψυχὴν τῶν ἀκροατῶν του. Τὸ θέμα τὸ ὁποῖον διεπραγματεύετο ἐν σχέσει πάντοτε μὲ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἢ κοινωνικὴν πραγματικότητα τελείως διηρθρωμένον εἰς τὸ προοίμιον, ἀνεπτύσσετο κατόπιν μὲ πλουσίαν καὶ δαψιλῆ μείαν ῥήσεων ἐκ τῶν γραφῶν, ἀλλὰ καὶ διηρθρίζετο μὲ γνώμας, καὶ φιλοσοφικὰς δοξασίας τῶν ἀρχαίων καὶ μεταγενεστέρων τῆς Ἐκκλησίας πατέρων, χωρὶς νὰ παραθεωροῦνται τὸ παράπαν καὶ αἱ σύγχρονοι κοσμοθεωρίαι, τὰς ὁποίας ἀντιπαραβάλλον πρὸς τὴν αἰώνιον καὶ θεόδοτον τοῦ Εὐαγγελίου στάθμην καὶ ἀνευρίσκων τὰς διαφορὰς κατεδείκνυε τὸ σαφερὸν τῶν νεωτέρων ὑλοζωϊστικῶν συστημάτων, διὰ τὸ κατάντημα τῶν ὁποίων ὀρθῶς ἡ Γραφὴ προφητεύει «σύντριμμα καὶ τάλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν καὶ ὄδον εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν, καὶ οὐκ ἔστι κρίσις ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν· αἱ γὰρ τρίβοι αὐτῶν διεστραμμέναι, ὡς διοδεύουσι καὶ οὐκ εἴδασιν εἰρήνην».

Εἶθε ὁ Κύριος τῶν Κυριευόντων ὁ μετακαλέσας εἰς τὰς αἰωνίους μονὰς τὸν ὑπὲρ τῆς ἀληθείας ἀγωνισθέντα ἀδελφὸν ἡμῶν, αὐτὸν μὲν νὰ καταγράψῃ ἐν βιβλῶ ζώντων καὶ στεφανώσῃ μὲ τὸν στέφανον τῆς δικαιοσύνης τὸν προοριζόμενον διὰ τοὺς ἡγαπηκότας τὴν ἐπιφάνειαν τῆς δόξης αὐτοῦ, εἰς τοὺς σκληρῶς δὲ πληγέντας οἰκειοὺς του ἐνσταλάξῃ δρόσον οὐρανοῦ παρηγορίας, ἵνα ἀναψύξῃ τὴν φλεγμαίνουσαν τὴν καρδίαν των θλιβίν.

I. Σ.

— Ὡς ὁ χρυσοκόμος βασανίζει τῷ πυρὶ τὸν χρυσὸν ἕως οὐ γίνῃ καθαρῶτερος, οὕτω δὴ καὶ ὁ Θεὸς μέχρι τοσούτου τὰς τῶν ἀνθρώπων ψυχὰς ἀφίησιν ἐξετάζεσθαι ἐν δεινοῖς, ἕως ἂν γένωνται καθαρὰ καὶ διειδεῖς, καὶ πολλὴν ἀπὸ τῆς βασάνου ταύτης τὴν ὠφέλειαν καρπωσάμενοι, ὅπερ ἐστὶ εὐεργεσίας εἶδος τὸ μέγιστον.

Φιλοθέου Ζερβάκου Ἀρχιμ.

ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ

Τοῦ γεγονότος θαύματος ὑπὸ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς ἐν τῇ ἐν Πάρῳ ἱερᾷ Κοινοβιακῇ Μονῇ Λογγοβάραδας, εἰς τοὺς 125 νέους τοὺς καταδικασθέντας ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς θάνατον.

Εἰς τὸν καιρὸν τῆς ὑπὸ τῶν Γερμανῶν κατοχῆς τῆς Ἑλλάδος, κατὰ τὴν νύκτα τῆς 14ης Μαΐου 1944, Ἀγγλικὸν ὑποβρύχιον προσωμισθὲν εἰς Πάρον εἰς ὄρμον τινα πλησίον εἰς τὸ πίσω λειβάδι τῆς περιφερείας τῆς κοινότητος Μαρπίσης. Ἐξελθόντες στρατιῶται Ἄγγλοι μεθ' Ἑλλήνων, ἀνέβησαν εἰς τὴν κωμόπολιν Τσιμπίδον, καθ' ἣν ὥραν πάντες ἐκοιμῶντο καὶ ἐφόνευσαν 2 στρατιώτας Γερμανούς, ἐτραυματίσαν τὸν διοικητὴν τοῦ ἀεροδρομίου Τάμπε καὶ ἀπήγαγον αἰχμαλώτους ἄλλους 7 στρατιώτας Γερμανούς. Τὴν πρωΐαν ὄρθρου θαθέος, συλλαβόντες οἱ Γερμανοὶ τὸν ἐκ Λευκῶν Ν. Στέλλαν καὶ ὑποπτευθέντες ὡς ἔνοχον, ὑπέβαλον αὐτὸν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας εἰς αὐστηρὰς ἀνακρίσεις ἀπειλοῦντες καὶ βασανίζοντες αὐτόν. Τούτου ἀρνούμενου νὰ μαρτυρήσῃ, ὑπέβαλον αὐτὸν εἰς φρικτὰ μαρτύρια καὶ τελευταῖον ἀπηγγόνισαν αὐτὸν κρεμάσαντες προηγούμενως ἐπὶ ξύλου ἐπὶ ἡμέρας τινὰς εἰς τὸ ὑψηλότερον μέρος τῆς κωμόπολεως διὰ νὰ φαίνεται καὶ ἀπὸ τὰ περίεξ χωρία πρὸς ἐκφοβισμόν. Μὴ δυνηθέντων τῶν Γερμανῶν νὰ ἀνακαλύψωσι τοὺς ἐνόχους, ὁ στρατιωτικὸς Διοικητῆς Γκραφονμπέρνεμρκ ἀπήτησε παρὰ τῶν Προέδρων τῶν Κοινοτήτων Πάρου καὶ Ἀντιπάρου νὰ τῷ παραδώσουν εἰς ὄρισμένην ἡμέραν 125 νέους, οὓς ἤθελεν ἐκτελέσει. Οἱ πρόεδροι δ-

λων τῶν Κοινοτήτων καὶ οἱ ἐφημέριοι μετὰ τοῦ ἡγουμένου τῆς ἐ. Μονῆς Λογγοβάραδας Φιλοθέου, μετέβησαν ἅπαντες εἰς τὴν κωμόπολιν Τσιμπίδον, εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ καλοῦ καὶ φιλανθρώπου ἱατροῦ Εὐστρ. Ἀλιμπράντου καὶ ποιήσαντες συμβούλιον ἀπεφάσισαν νὰ προσέλθουν ἅπαντες ὁμοῦ εἰς τὸν Διοικητὴν καὶ τὸν παρακαλέσουν ὅπως ἀνακαλέσῃ τὴν διαταγὴν του καὶ ἀντὶ τῆς μεγίστης θλίψεως εἰς ἣν εἶχε θυθισθῆ ἅπασα ἡ νῆσος, προξενήσῃ ἄφατον χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν εἰς τὸν ἀνεύθυνον καὶ φιλειργητικὸν λαὸν τῆς Πάρου.

Ἐπειδὴ ὁμως εἶχε προαγγεῖλει ὅτι νὰ μὴ τολμήσῃ τις νὰ προσέλθῃ πρὸς αὐτὸν ὡς μεσίτης διότι ἡ ἀπόφασίς του εἶναι ἀμετάτρεπτος, ἐσχηματίσθη ἐπιτροπὴ ἐκ τοῦ ἡγουμένου Φιλοθέου, τοῦ ἱατροῦ κ. Εὐστρ. Ἀλιμπράντη καὶ τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος Ἀρχιλόχου Ἐμμ. Καβάλλη καὶ μετέβη εἰς τὸν Φρούραρχον Ζάσε ὑπολοχαγόν, τὸν ὁποῖον παρεκάλεσε νὰ μεσιτεύσῃ ἐκεῖνος πρὸς τὸν Διοικητὴν. Ὁ Φρούραρχος τοῖς εἶπεν, ὅτι ἐγὼ τὸν παρεκάλεσα ἐξ ἀρχῆς ἀλλὰ μὲ ἠπέλιψε μὲ τρόπον αὐστηρὸν καὶ μάλιστα μὲ ἠπέλιψεν, ὅτι εἴτε ἐγὼ εἴτε ἄλλος τολμήσῃ νὰ γείνη μεσίτης θὰ τιμωρηθῆ παραδειγματικώτατα. Τὸ μόνον ποῦ σὰς συνιστῶ εἶπεν ὁ Φρούραρχος εἰς τὸν ἡγούμενον καὶ τὴν ἐπιτροπὴν, εἶναι νὰ τὸν καλέσῃ ὁ ἡγούμενος εἰς τὴν Μονὴν καὶ νὰ τῷ κάμῃ ἐξαιρετικὰς περιποιήσεις καὶ ἐπάνω εἰς τὰς περιποιήσεις νὰ τῷ κάμῃ λόγον διὰ τοὺς εἰς θάνατον ἀποφασισθέντας καὶ ἴσως, ἴσως δεχθῆ μεσιτείαν ἐπειδὴ καὶ ἐγὼ τῷ ἔχω εἶπει πολλὰ κατὰ τὴν Μονὴν καὶ ἡδέως ἤκουσεν.

Ὁ ἡγούμενος χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸν εὐθὺς τὸν εἰδοποίησε καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ εὐαρεστηθῇ νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Μονήν. Μόλις ἔλαβε τὴν πρόσκλησιν παρήγγειλε τῷ ἡγουμένῳ ὅτι τὴν ἐπομένην, ἡμέραν Κυριακὴν 23ην Ἰουλίου, θὰ μετέβαιναν εἰς τὴν Μονήν μετὰ 5 ἄλλων ἀξιωματικῶν. Πράγματι τὴν Κυριακὴν πρωτὶ περὶ ὥραν 9ην ἀφίχθη εἰς τὴν Μονήν. Κατ' ἀρχὰς ἐδείκνυεν ὕψος ἄγριον σκαιὸν σατραπικόν, ἀλλ' ὀλίγον κατ' ὀλίγον μὲ τὰς περιποιήσεις καὶ τὸν καλὸν τρόπον τοῦ ἡγουμένου καὶ τῶν ἀδελφῶν ἤρχισε κάπως νὰ ἡμερώνῃ, καὶ νὰ φέρεται φιλοφρόνως εἰς δὲ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἑσπερινοῦ κατῆλθεν εἰς τὸν ναὸν μετὰ τῶν ἀξιωματικῶν καὶ παρηκολούθησε τὴν ἱερὰν ἀκολουθίαν. Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἑσπερινοῦ ἐψάλη παράκλησις καὶ ἐγένετο δέησις ὑπὲρ διαφυλάξεως καὶ σωτηρίας τῶν μελλοθανάτων ἀδελφῶν. Μετὰ τὸ τέλος τῆς παρακλήσεως ἐξεληθόντες τοῦ ναοῦ ἠτοιμάζοντο πρὸς ἀναχώρησιν ὁ δὲ ἡγούμενος ἠτοιμάζετο πῶς καὶ μὲ τί τρόπον θὰ τῷ ὠμίλει καὶ παρεκάλει ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῶν καταδίκων. Ἄλλ' ὡ τῆς ἀπείρου σου φιλανθρωπίας καὶ εὐσπλαγχνίας παντάνασσα θεομητορ Ζωοδόχε θεία Πηγῆ! Ὡ τῶν ἐξαισίῶν σου θαυμάτων! Πρὶν ὁ ἡγούμενος ἀνοίξῃ τὸ στόμα του καὶ τὸν παρακαλέσῃ, προλαμβάνει ὁ Διοικητὴς καὶ τῷ λέγει διὰ τοῦ διερχομένου μοναχοῦ Νεκταρίου Δελακουρίδου τοῦ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, νὰ τῷ ζητήσῃ μίαν χάριν. Ὁ ἡγούμενος θαυμάσας καὶ θαρρήσας ἀφ' οὗ πρῶτον ἐζήτησε νὰ ἐξέλθουν πάντες οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ μοναχοὶ καὶ ἔμεινε μόνος μετὰ τοῦ Διοικητοῦ καὶ τοῦ διερχομένου μοναχοῦ, πρῶτον ἠὲ χαρίσθησε τὸν Δι-

οικητὴν καὶ εἶτα μετὰ θάρρους καὶ παρηγοίας ἐπικαλεσθεὶς καὶ τὴν βοήθειαν τῆς Θεοτόκου τῷ εἶπε διὰ τοῦ διερχομένου· θέλω πρῶτον νὰ μοὶ ὑποσχεθῇ, ὅτι τὴν χάριν ποῦ θὰ ζητήσω θὰ μοὶ τὴν κάμῃ καὶ τότε θὰ τὴν ζητήσω. Ὁ Διοικητὴς τοῦ ἔδωσε τὴν δεξιάν του καὶ τῷ ὑπεσχέθη νὰ τῷ παράσῃ τὴν αἰτηθεῖσαν χάριν· καὶ ὁ ἡγούμενος· θέλω νὰ χαρίσῃ τὴν ζωὴν εἰς τοὺς εἰς θάνατον καταδικασθέντας ἀνευθύνους ἐπειδὴ καὶ ἄδικον καὶ ἄνομον ἐστὶν οἱ μὲν πταίσται καὶ ὑπεύθυνοι νὰ μὴ τιμωρῶνται, αἱ δὲ ἀνεύθυνοι καὶ ἄθῳοι νὰ θανατώνονται. Ὁ Διοικητὴς τῷ λέγει· ζήτησον ἄλλην χάριν διότι αὐτὴν δὲν δύναμαι νὰ σοῦ τὴν κάμω. Γνωρίζω ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον ἀλλὰ δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἐμέ· ἐγὼ ἔχω τοιαύτην διαταγὴν ἀπὸ τοὺς ἀνωτέρους μου ὅταν φονευθῇ εἰς Γερμανὸς νὰ συλαμβάνωνται 50 ἔκκληνες ἐκ τῶν πλησιεστέρων τοῦ τόπου ἐνθα ἐγένετο ὁ φόνος καὶ νὰ ἐκτελῶνται· ἐὰν δὲν ἐκτελέσω τὴν διαταγὴν κινδυνεύει ἡ ζωὴ μου. Λοιπὸν ζήτησον ἄλλην χάριν· καὶ ὁ ἡγούμενος· ἐφ' ὅσον μοὶ ὑπεσχέθητε ὀφείλετε νὰ μοὶ τὴν κάμῃτε. Βλέπων ὁμοῦς τὸν Διοικητὴν ἀνένδοτον τῷ λέγει διὰ τοῦ διερχομένου, ὅτι ἐφ' ὅσον δὲν μοὶ κάμνετε αὐτὴν τὴν χάριν, τότε νὰ συμπεριληφθῶ καὶ ἐγὼ ὁμοῦ μὲ τοὺς λοιποὺς καταδικασμένους νὰ ἐκτελεσθῶ καὶ αὐτὸ θὰ τὸ θεωρήσω ὡς μεγίστην χάριν. Τότε ὁ Διοικητὴς συνεκινήθη τῷ ἔδωκε τὴν χεῖρα του καὶ τῷ λέγει· σοῦ τοὺς χαρίζω· μόνον νὰ συστήσῃς εἰς ὅλους τοὺς κατόικους τῆς νήσου νὰ μὴ ἐπαναληφθῇ τοιοῦτόν τι καὶ νὰ μὴ κόψουν πλέον τὰ καλώδια διότι θὰ φανῶ ἀμείλικτος, ἀδυσώπητος. (Ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Τὸ περὶ Καταστατικῷ τοῦ ἁγίου Ὁ-
ρους ζήτημα ἀναγκαζόμεθα νὰ τὸ ἀ-
ναδημοσιεύσωμεν καὶ πάλιν ἐπειδὴ
τὸ δημοσιευθὲν εἰς τὸ προηγούμενον
τεῦχος, δὲν ἦτο ὀλοκληρωμένον καὶ
διὰ τοῦτο τὸ ἐπαναλαμβάνομεν ὀλό-
κληρον ἵνα ἔχη αὐτὸ ὁ ἀναγνώστης
τέλειον.

Ἡ Πατριαρχικὴ Ἐξαρχία ἀποτελουμένη
ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Ἠλιουπέλειος
κ. Γενναδίου, Ἰμβρου καὶ Τενέδου κ. Ἰα-
κώδου καὶ Περγάμου Ἀδαμαντίου προσέ-
φερε γόνιμον ὑπηρεσίαν εἰς τὸν ἁγιώνυ-
μον τόπον, λύσασα ἅλα τὰ ἐκκρεμῆ ζητή-
ματα καὶ ἰδίᾳ τὸ σοβαρὸν ζήτημα τῶν
Κελλιωτῶν, τὸ ὁποῖον μόνον δι' ἀμοιβαίων
ὑποχωρήσεων ἠδύνατο ἡ Πατριαρχικὴ ἐπι-
βολὴ νὰ λύσῃ, καὶ τὸ ὁποῖον εἶχεν ἐκφύ-
γει ἐκ τοῦ μοναχικοῦ κύκλου λαμβάνον
χαρακτῆρα κοσμικοποιήσεως πρὸς μεγά-
λην ζημίαν τοῦ ἁγιωνύμου τόπου. Καὶ ἡ
γενομένη δὲ σύστασις περὶ ἐπιεικοῦς κρί-
σεως τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας πρὸς τοὺς
πταίσαντας θὰ συντελέσῃ πρὸς εἰρήνευσιν
τοῦ ἁγίου Ὁρους. Ἡ σεβαστὴ Ἐξαρχία
ἀναμφιδόλως θὰ ἀντελήφθῃ πόσῃν μεγά-
λην ζημίαν ὑπέστη τὸ ἅγιον Ὁρος ἐκ τῆς
μακρᾶς Πατριαρχικῆς ἐγκαταλείψεως καὶ
ἀδιαφορίας πρὸς αὐτὸ καὶ τὸ ὁποῖον δὲν
πρέπει νὰ ἐπαναληφθῇ.

Ἡ Ἐξαρχία ὀρθῶς ἐθεώρησεν ὡς ὑψί-
στης καὶ κεφαλαιώδους σημασίας τὴν
ἀνασύστασιν τῆς Ἀθωνιάδος σχολῆς.

Ἡμεῖς ἐπὶ τρία ἔτη σχεδὸν ἔχοντες ὀ-
λως ἀδαπάνως τὴν ἀντιπροσωπείαν τοῦ
ἁγίου Ὁρους ἐν Ἀθήναις, ἐφροντίσαμεν
καὶ ἀνεγνωρίσθησαν τὰ πτυχία τῆς Ἀθω-
νιάδος, δὲν εἴμεθα ἕως καθόλου ἱκανο-
ποιημένοι ἐκ τούτου. Εἰς μίαν δὲ συζή-
τησιν, ἣν ἔκαμα μὲ τὸν τότε πρωθυπουρ-
γὸν μακαρίτην Ἰ. Ράλλην φίλον τοῦ ἁγί-

ου Ὁρους, ἔμεινα περίπου ἀναπολόγητος.
Ἀφοῦ πρῶτον μοι ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμί-
αν ὅτι θέλει νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ ἅγιον Ὁ-
ρος, μὲ ἠρώτησε κατόπιν ἔάν καὶ μορφω-
μένοι καλόγηροι μονάζουν ἐκεῖ ἀφοῦ τοῦτο
ἔχει ἄβυσσον (εἶναι ἡ κυριολεξία) παλαι-
ῶν βιβλίων καὶ χειρογράφων καὶ μοι
προσέθεσεν ὅτι «ἡ γυναῖκα μου (εἶναι:
Ρωσσίς) μοῦ λέγει ὅτι πολλοὶ Ρῶσσοι μορ-
φωμένοι μονάζουν εἰς ἅγιον Ὁρος, πόσοι
θεολόγοι μοναχοὶ εἶναι εἰς ἅγιον Ὁρος;
Τοῦ ἀπήντησα, δὲν γνωρίζω ἀκριβῶς ἀλλ'
εἶναι ἀρκετοί. Τότε δὲ εἰς καὶ μόνον ἦ-
το, ὁ μακαρίτης συνταξιούχος Ἱεροκλήρυξ
κ. Ἰωακείμ Σπετσιέρης, ἀποθανόντος τοῦ
του νομίζω ὅτι σήμερα οὐδεὶς θεολόγος ὑ-
πάρχει.

Ὅμοιον δὲ ἐρώτημα μοῦ ἔκαμαν, ἂν
εἰς ἅγιον Ὁρος μένουν μορφωμένοι μονα-
χοὶ καὶ ὁ πρωθυπουργὸς Λογοθετόπουλος
καὶ ὁ ἑλληνορῶσσος ὑπουργὸς τῶν Οἰκο-
νομικῶν Τσιρονίκος, ἀμφοτέροι, ἰδίως ὁ
τελευταῖος, φίλοι τοῦ ἁγίου Ὁρους. Καὶ
εἰς αὐτοὺς ἀπέκρουσα τὴν ἀλήθειαν. Ἐπι-
κατοχῆς ἐλάμβανον ἀφορμὴν καὶ ἐπεσκε-
πτόμην συχνὰ τοὺς ὑπουργοὺς διὰ ζητή-
ματα τοῦ ἁγίου Ὁρους καὶ μοῦ προσέκαλε
ἐντύπωσιν ὁ σεβασμὸς, ὃν ἔτρεφον πρὸς τὸν
ἁγιώνυμον τόπον. Διὰ τοῦτο μοῦ προσέκα-
λει στενοχωρίαν δόσκις ἐμάνθανον ὅτι
ἐξαρτηματικοὶ καλόγηροι ἔστειλαν ἀναφο-
ρὰς εἰς τὰ ὑπουργεῖα κατηγοροῦντες τὰς
Μονὰς ὅτι γίνονται καταχρήσεις εἰς τὰ
στελλόμενα χρήματα, τρῆφιμα, ἱματισμόν,
φάρμακα, διότι ἐξ' ἑλῶν τούτων ἐστελλο-
ντο εἰς τὸ ἅγιον Ὁρος. Πολλάκις τοὺς ἔ-
γράψα ὅτι οἱ ἀγιορεῖται αὐτοκτονοῦν ἀλ-
ληλοκατηγορούμενοι.

Ἡ σεβαστὴ Ἐξαρχία μαζί μὲ τὴν ἀνα-
σύστασιν τῆς Ἀθωνιάδος, ἔπρεπε νὰ εὕρη

καὶ τρόπον ὥστε οἱ ἀπόφοιτοι αὐτῆς ἐκμορφούμενοι οἱ βουλούμενοι καὶ εἰς τὴν Χάλκην, νὰ ἐπιστρέφουν πάλιν εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος, ἄλλως ἀρνητικὴν ὑπηρεσίαν προσέφερον εἰς τὸν τόπον. Ὅστις τελειώνει τὴν Ἀθωνιάδα ἔχει ἀπολεσθῆ διὰ τὸ ἅγιον Ὅρος. Ἡ Ἀθωνιάς σήμερον εἶναι ἓνας εὐρύς ὄχετος ἐξόδου τῆς νεολαίας τῶν ἀγιορειτῶν. Μολονότι διατρέχω τὸν κίνδυνον νὰ ὀνομασθῶ φωτοσβέστης, μοῦ εἶναι ἀδιάφορον τοῦτο, λέγω πῶς κατ' ἀκρίβειαν ἔχουν τὰ πράγματα. Ἀπὸ τοῦς ἀπουσιάζοντας καὶ κληθέντας νὰ ἐπιστρέψουν εἰς ἅγιον Ὅρος μόνον οἱ ἀνεπιθύμητοι δυνατὸν νὰ ἐπιστρέψουν καὶ οὐδεὶς ἄλλος. Σήμερον ἀτυχῶς δὲν ὑπάρχουν Χρυσόστομοι καὶ ἡ ἄλλη πλειὰς τῶν λογίων ἀγιορειτῶν, μετ' ὀλίγον δὲν θὰ ὑπάρχουν καὶ οἱ σημερινοὶ ἔμπειροὶ Πατέρες. Ὑπάρχει καὶ γνώμη, ἴσως ὀρθή, ὅτι ἡ Ἀθωνιάς ἐξυπηρετεῖ γενικῶς τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν προετοιμάζουσα τοὺς λειτουργοὺς αὐτῆς, τὴν ἀποψιν ταύτην τὴν δέχομαι ἀλλ' αὕτη καταντᾷ πρὸς ζημίαν τοῦ ἁγίου Ὅρους.

Τὸ ἅγιον Ὅρος ἔχει ἀνάγκην ἀπὸ Πρακτικὴν σχολήν, σήμερον δὲν ἔχει μουσικούς ψάλτας, δὲν ἔχει ζωγράφους ἀκολουθούσας τὴν Βυζαντινὴν τέχνην, δὲν ἔχει σκαλιστάς ξυλογλύπτας. Ὁ ἐπὶ κατοχῆς ὑπουργὸς τῶν Ὀρησκευμάτων κ. Ν. Λούβαρης ἐνδιαφερόμενος διὰ τὸ ἅγιον Ὅρος, εἶχε σκοπὸν τοιαύτην τινὰ νὰ ἰδρῦση σχολήν.

II

Λυθέντες ἤδη τοῦ Κελλιωτικοῦ ζητήματος, ἐπιτραπέϊω μοι νὰ δημοσιεύσω παρατηρήσεις τινὰς ἐπὶ τοῦ καταστατικοῦ τοῦ ἁγίου Ὅρους.

Τὸ ἅγιον Ὅρος ὡς αὐτοδιοίκητον τμήμα τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτους, ἀπολαμβάνον τελωνειακῶν καὶ φορολογικῶν πλεονε-

κτημάτων, διέπεται ὑπὸ καταστατικοῦ δ-περ ἔχει ἐνωματωθῆ εἰς τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος, ἵνα τοῦτο μένη νομοθετικῶς ἀπρόσβλητον. Ἐνῶ δὲ εἶναι αὐτοδιοίκητον τμήμα, ἀντὶ νὰ ἔχῃ Βασ. Ἐπιτροπὸν ἐποπτεύοντα τὴν καλὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ καταστατικοῦ, ὡς ἔχει ἡ ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐξ ἀγνοίας τῶν συνταξάντων τοῦτο, ἔχει διοικητὴν κατ' ὄνομα μόνον διότι οὗτος οὐδὲν διοικεῖ. Ὁ λεγόμενος διοικητὴς μὲ βαθμὸν νομάρχου, ὑπάγεται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν καὶ οὐδὲν ἄλλο ἔχει καθήκον εἰμὴ νὰ ἐποπτεύῃ τὴν τήρησιν τοῦ καταστατικοῦ, ἐν περιπτώσει δὲ διαφωνίας μὲ τὴν ἱερὰν Κοινότητα οὐδεμίαν ἔχει ἐξουσίαν, ἀναφέρεται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν. (ἀρ. 3). Ὁ λεγόμενος διοικητὴς δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ παρακαθῆσθαι εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς ἱερᾶς Κοινότητος, ἐκτὸς ἀντὸν καλέσουσιν ὁ τοῦλάχιστον ἀντιπρόσωποι, ὁπότε καλεῖται, ἀλλ' ἔχει μόνον σ υ μ β ο υ λ ε υ τ ι κ ῆ ν ψήφον. Οὐτε ἔχει δικαίωμα ἐπεμβάσεως ἐπὶ δικαστικῶν ἀποφάσεων. Αἱ ἐφέσεις δικάζονται ἢ ὑπὸ τοῦ Οἴκ. Πατριάρχου καὶ τῆς ἱερᾶς Συνόδου, ἢ ὑπὸ τριμελοῦς Ἀρχιερατικῆς Ἐξαρχίας, ὑπὸ ταύτης διοριζομένης καὶ ἢ ἑκτακτος δισενιαυσία Σύνοδος, εἰς ἣν ὁ διοικητὴς παρακάθεται ἐκτελῶν χρεῖα ἐπιτροπικοῦ νόμου.

Καθορίζει λοιπὸν τὸ καταστατικὸν τὴν θέσιν τοῦ διοικητοῦ μὴ παρέχον εἰς αὐτὸν οὐδὲν δικαίωμα διοικητοῦ, ὀνομάζον δὲ αὐτὸν ἐπιτροπὸν τοῦ νόμου δηλ. ἐπόπτην. Ἡ μεταξὺ τοῦ διοικητοῦ καὶ τοῦ ἐπιτρόπου διαφορά εἶναι μεγίστη, ὁ μὲν διοικητὴς ἔχει δικαιώματα νὰ ἐκδίδῃ διαταγὰς ἐνῶ ὁ ἐπίτροπος ἔχει μόνον ἐποπτεῖαν.

Σοβαρὰ ἔλλειψις τοῦ καταστατικοῦ εἶναι ὅτι τὰ ἐγγραφα καὶ τὰ ἐπίσημα ἐξέρχον-

ται και διαβιβάζονται ἀνυπόγραφα. Ἀντι νὰ ὑπογράφωνται ὑπὸ τοῦ Πρωτεπιστάτου, ὡς γίνεται εἰς ὅλα τὰ σώματα καὶ τὰς ὑπηρεσίας, διαβιβάζονται ἀνυπόγραφα, φέροντα ἐν ἀρχῇ τοῦ ἐγγράφου τὴν σφραγιδα ἀντι δὲ ὑπογραφῆς τὴν φράσιν «ἀπαντες οἱ ἐν τῇ κοινῇ συνάξει ἀντιπρόσωποι καὶ προϊστάμενοι τῶν Κ'. ἱερῶν Μονῶν τοῦ ἁγίου Ὁρους τοῦ Ἄθω». Εἰς τὸν χαρασσόντα τὰς γραμμὰς ταύτας κατὰ τὴν κατοχὴν τιμηθέντα διὰ τῆς ἀντιπροσωπείας ἐν Ἀθήναις τοῦ ἁγιωνύμου Ὁρους, δὲν ἐγένετο δεκτὸν ὡς ἀνυπόγραφον ἐγγράφον τῆς ἱερᾶς κοινότητος ὑπὸ τοῦ Διεθνoῦς Ἐρυθροῦ Σταυροῦ. Τὴν ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν εἰς τὰς Καρυὰς ἀσκεῖ ἡ ἱερὰ ἐπιστοασία διὰ τῶν ἰδικῶν τῆς ὀργάνων (Σερδαρῶν) καὶ μόνον ἐν περιπτώσει ἀνάγκης ζητεῖται ἡ συνδρομὴ τῆς κρατικῆς Ἀστυνομίας.

Προκειμένου νὰ μετατραπῇ ἰδιόρρυθμος Μονὴ εἰς κοινὸν, πρέπει νὰ διευκρινισθῇ ἡ θέλησις τῶν ἐν τῇ Μονῇ παρόντων ἀδελφῶν χωρὶς νὰ ἀποκλείωνται οἱ ὀλιγότερον τῆς ἐξαετίας ἔχοντες τὴν κουράν.

Τὸ περὶ κληρονομίας ἄρθρον (101) νὰ διατυπωθῇ εὐκρινέστερον· ὁ μοναχὸς δύναται ὡς βούλεται νὰ διαθέσῃ τὴν πρὸ τῆς κουρᾶς περιουσίαν του. Ἡ ἀποκτωμένη ἕμως μετὰ τὴν κουράν, εἴτε ἀνήκει οὗτος εἰς κοινὸν ἢ εἰς ἰδιόρρυθμον ἀνήκει εἰς τὴν Μονὴν μὴ δυναμένου πλέον εἶτε ἐν ζῳῇ, εἴτε ἐν περιπτώσει θανάτου νὰ διαθέσῃ αὐτήν. Καὶ ἐπειδὴ τὸ καταστατικὸν διμιλεῖ μόνον περὶ κουρᾶς, ἀνάγκη νὰ καθορισθῇ ἡ θέσις καὶ τῶν ἐκ μεταγραφῆς μοναχῶν ἐκ Μονῶν ἐκτὸς τοῦ ἁγίου Ὁρους κειμένων. Νὰ καθορισθῇ ἔτι τούτους μεταγραφομένους εἰς Μονὴν τοῦ ἁγίου Ὁρους ἀκολουθεῖ καὶ ἐν περιουσία αὐτῶν. Ὁ χαρασσὼν τὰς γραμμὰς ταύτας μετὰ πολλοῦ κόπου κατώρθωσε νὰ εἰσπράξῃ τὴν

περιουσίαν μοναχοῦ μεταγραφέντος ἐκ Μονῆς τῆς Ἑλλάδος εἰς Μονὴν τοῦ ἁγίου Ὁρους ἐκ τῆς διοικήσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ἐνῶ τὸ ὑποκατάστημα Θεσσαλονίκης διαρρήδην ἤρνεϊτο.

Τὸ 173 ἄρθρον δὲν ἐμποδίζει τὴν εἰσοδὸν Ἀρχιερέων εἰς ἅγιον Ὁρος ἀνευ οὐδεμιᾶς διατυπώσεως. Ἐν τούτοις παρὰ τὴν διάταξιν τοῦ καταστατικοῦ, σήμερον τοῦτο ἐμποδίζεται ἀνευ ἀδείας τοῦ Πατριάρχου. Ἐὰν λόγοι σκοπιμότητος ἐπιβάλλουν τοῦτο δεόν νὰ καθορισθῇ, ἵνα μὴ παρίσταται ἡ ἐπίσημος ἀρχὴ παραβαίνουσα τὰ διατεταγμένα.

Δεόν νὰ καθορισθῇ ὡς ἦτο ἐπὶ Τουρκίας, ἔτι τὸ ἅγιον Ὁρος δικαιοῦται νὰ διατηρῇ ἀντιπρόσωπον ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ἐν Ἀθήναις, οἵτινες θὰ ἀναγνωρίζωνται ὡς τοιοῦτοι ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως.

Αὐτὰ τὰ ὀλίγα εἶναι ἀπαραίτητα νὰ καθορισθοῦν εἰς τὸ νέον Σύνταγμα, ἰδίως ὁ τίτλος τοῦ διοικητοῦ εἶναι σοβαρὸν λάθος καὶ πρέπει νὰ διορθωθῇ διότι ἐνῶ δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἀπολύτως διοίκησιν διὰ νὰ λέγεται ἕμως διοικητὴς δυνατόν νὰ εὑρεθῇ διοικητὴς νὰ διεκδικῆσῃ τοιαῦτα, ὡς ἔπραξεν ἐπὶ κατοχῆς ἑνας διοικητῆς, ὅστις συνέστησεν ἐπιτροπὴν πρὸς διανομὴν τροφίμων καὶ ὥρισε τὸν ἑαυτὸν του πρόεδρον καὶ μέλη τῶν πρωτεπιστάτην (δηλ. τῶν πρωθυπουργῶν) ἕνα ἐπιστάτην, τὸν ἀστυνόμον καὶ τὸν διευθυντὴν τῆς Ἐθνικῆς τραπεζῆς. Ὁρθῶς τὸ καταστατικὸν τὸν ὀρίζει ὡς ἐπίτροπον τοῦ νόμου. Ἄν δὲν ἐλέγετο διοικητὴς καὶ ἐλέγετο Β. ἐπίτροπος δὲν θὰ τολμοῦσε νὰ ὑπεισέληθῃ εἰς δικαίωματα, τὰ ὅποια μόνον ἡ ἱερὰ κοινότης ἔχει. Διότι αὐτὸς οὔτε δικαίωμα εἶχε νὰ συστήσῃ ἐπιτροπὴν πολλῶ μᾶλλον δὲν εἶχε δικαίωμα νὰ ὀρίσῃ μέλη τῶν πρωτεπιστάτην καὶ τὸν ἐπιστάτην, τὴν ἀνωτέραν δηλ. ἀρχὴν τοῦ τόπου, οὔτε εἶχε δικαίωμα εἰς ἐ-

σωτερικὰς ὑποθέσεις τοῦ ἁγίου Ὅρους νὰ ἀναμίξῃ λαϊκοὺς, τὸν ἀστυνόμεον καὶ τὸν διευθυντὴν τῆς τραπέζης. Εὐτυχῶς οἱ ἀρμόδιοι ἤκουσαν τὰς παραστάσεις μου καὶ ἡ ἐπιτροπὴ διελύθη.

Καὶ ἡ διάταξις ὅτι ὁ ἡγούμενος Κοινοβίου πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ εἶναι ἱερεὺς δὲν εἶναι εὐστοχος, τὸναντίον δὲν πρέπει νὰ εἶναι ἱερεὺς, ἵνα μὴ ἀσχολῆται εἰς τὸ ἀγιαστικὸν μέρος τῆς Μονῆς, οὔτε εἶναι ἀπαραίτητον ὁ ἡγούμενος νὰ εὐλογῇ τὴν Τράπεζαν, δύναται καὶ ὁ ἐφημέριος τῆς ἡμέρας νὰ τὸν ἀντικαθιστᾷ. Ἄλλως τε ἡ διὰ μέσου τῶν αἰώνων Μοναστη-

ριακὴ ἱστορία μᾶς διδάσκει, ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι ἀπαραίτητον, ἀφοῦ ἀπαντῶμεν καὶ ἀπλοῦς μοναχοὺς φέροντας τὸν τίτλον τοῦ ἀρχιμανδριτοῦ, διότι ἦσαν ἡγούμενοι Μονῶν. (Ἴδε καὶ τῆς ἐν Νικαίᾳ τὸ δεύτερον 7ης Οἴκ. Συνόδου Καν. ΙΘ' ἐρμην. Ἄριστ. «οἱ ἀπαιτοῦντες χρυσίον ἐκδιωχθήσονται, ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ μὴ ὢν ἱερεὺς ἡγούμενος» Γ. Ράλλη καὶ Μ. Ποτλῆ Σύσταγμα τόμος Β'. σελ. 637 Ἀθῆναι 1852 καὶ Δ. Πετρακάκου. «Τὸ Μοναχικὸν Πολίτευμα ἁγίου Ὅρους» Ἀθῆναι 1925 σελ. 70 «Οἱ ἡγούμενοι δὲν ἦσαν μόνον πρεσβύτεροι ἀλλὰ καὶ διάκονοι καὶ μοναχοί».

† Ὁ Θεσσαλιώτιδος ΙΕΖΕΚΙΗΛ

ΑΣΜΑ ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΕΣ

ΤΟ ΠΑΙΔΑΚΙ ΚΑΙ ΤΟ ΠΟΥΛΑΚΙ

(ἐν εἶδει διαλόγου)

Ἦχος Λέγεται, χρόνος δίσσημος ἀργὸς
μικτὸς δεύτερος ἐκ τοῦ Βου (κουτσός)
Στροφή Α'.

Τὸ παιδάκι

Ἡ φύσις σου ἐχάρισε, ὦ εὐμόρφο πουλάκι,
γιὰ νὰ πετᾷς ψηλὰ ἐκεῖ, ἐκεῖ στὸ ἀεράκι,
μὲ τὰ χρυσὰ σου τὰ πτερά, ν' ἀνέβης πάνω ὑψηλά.
ψηλὰ εἰς τὸν αἰθέρα, ψηλὰ εἰς τὸν ἄερα.

Ἀντιστροφή α'. χρόνος νοργώτερος
Δὸς μοι πουλάκι τὴ λευτεριά σου
γιὰ νὰ πετάξω μὲ τὰ πτερά σου.

Στροφή Β'.

Καὶ ἀπ' ἐκεῖ νὰ θεωρῆς τοῦ σύμπαντος τὰ κάλλη,
τὴν δόξαν καὶ λαμπρότητα ὁποῦ μᾶς περιβάλλει.
Δὲν ἠμπορῶ γιὰ ν' ἀνεβῶ κ' ἐγὼ ἐκεῖ ἐπάνω,
ἐπάνω τόσον ὑψηλὰ μαζὶ μὲ σὲ νὰ ψάλλω;

Ἀντιστροφή β'.

Ὡ πῶς ζηλεύω τὴν εὐμορφιά σου!
πῶς μὲ τρελλαίνει ἡ λαλιά σου;

Στροφή Γ'.

Ὅταν καθίσῃς στὸ κλαδὶ γιὰ νὰ μᾶς κελαϊδήσῃς,

μέ τῆ γλυκειά σου τῆ φωνή γιά νά μᾶς τραγουδήσης.
 Πουλάκι καναράκι μου γλυκύφων' ἀηδονάκι,
 πῶς μέ ζαλίζεις στό μυαλό μ' αὐτό τὸ τραγουδάκι!

Ἀντιστροφή γ'.

Ὡ τί μεγάλο τὸ χάρισμά σου!
 δέν μέ διδάσκεις νάρθῶ κοντά σου;

Στροφή Δ'.

Νά μάθω τὰ μαθήματα ποῦ σέ μαθαίν' ὁ Πλάστης,
 τὰ πάντερνα ψελλίσματα ποῦ καθ' ἐκάστην ψάλλεις;
 Τὸ τερερί τὸ τερερί γιά νά κατανοήσω,
 πρέπει τῆ γλῶσσα τοῦ πουλιοῦ βεβαίως νά γνωρίσω.

Ἀντιστροφή δ'.

Ψάλλε πουλί μου τὸ τερερί σου,
 ἴσως γνωρίσω καί τῆ φωνή σου.

Στροφή Ε'.

Τὸ πουλάκι

Νά ὑψωθῆς στήν κορυφή τῶν ἀρετῶν τὸ ὕψος,
 πρέπει νά κάμης δυὸ πτερά γιά νά μ' ἀκολουθήσης.
 Πτερά εἶναι ἡ Πίστις σου κ' ἡ πρὸς Θεὸν ἀγάπη,
 ποῦ ἀνεβάζουν τοὺς πιστοὺς εἰς τὴν Αὐτοαγάπη.

Ἀντιστροφή ε'.

Δός μοι παιδάκι σοῦ τὸ χεράκι
 νά σέ ὑψώσῃ στό ἀεράκι.

Στροφή ΣΤ'.

Νά δυνηθῆς δὲ νά πετᾶς λεύθερα στὸν ἀέρα,
 πρέπει τὰ ρούχα ποῦ φορεῖς νά τὰ πετάξης πέρα.
 Τὰ ρούχά ναι τὸ σῶμά σου τὸ βρωμερὸ κορμί σου,
 τὰ κρίματά σου τὰ πολλὰ π' μολύνουν τὴν ψυχὴν σου.

Ἀντιστροφή στ'.

Αὐτὰ βαροῦν σε γιά νά πετάξης,
 πρέπει στὸν τάφο γιά νά τὰ θάψῃς

Στροφή Ζ'.

Τὸ παιδάκι

Καί τώρα ποῦ ἀπέβαλα ψυχῆς μου τὰς κακίας,
 κ' ἐμίσησα ὀλοτελῶς πάσας τὰς ἁμαρτίας,
 Παρακαλῶ νά ὑψωθῶ εἰς τ' οὐρανοῦ τὰ κάλλη,
 νά βλέπω δόξαν τοῦ Θεοῦ, ὅπου δέν ἔχει ἄλλη!

Ἀντιστροφή ζ'.

Τὸ πουλάκι

Ὅχι ἀκόμα δέν εἶναι ὦρα,
 πρέπει στὸν τάφο νά γίνῃς χῶμα!

Στροφή Η'.

Τώρα ποῦ λευθερώθηκες π' τὸ βρωμερὸ σου σκάφος,

ἔλα γιὰ νὰ πετάξωμαι στοῦ οὐρανοῦ τὸ πλάτος.
 Νὰ ἴδῃς δόξαν τοῦ Θεοῦ, καὶ λογικὰ ἀηδόνια,
 πέραξ τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ πῶς ψάλλουν μὲ ὁμόνοια!

Ἄντιστροφή η'.

Τώρα ὑψώθης ἐν Παραδείσῳ
 πλὴν πρέπει ὅλα νὰ στὰ ξηγήσω.

Στροφή Θ'.

Βλέπεις τὸν θρόνον τοῦ Θεοῦ τὸν φωτοχιοτισμένον,
 καὶ τὸν καθήμεν' ἐπ' αὐτοῦ μὲ φῶς ἐνδεδυμένον;

Τὸ παιδάκι

Μὰ τώρα σὲ παρακαλῶ νὰ μοὶ τὰ ἐξηγήσης,
 καὶ σ' ὅλα σ' ὅ,τι σὲ ρωτῶ δός μοι τὰς ἀποκρίσεις.

Ἄντιστροφή θ'.

ὦ! πῶς θαυμάζω καὶ ἐκθειάζω!
 μὰ δὲν γνωρίζω νὰ τὰ διαβάσω!

Στροφή Ι'.

Πέραξ τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ ποιοὶ ναι πού τόσο λάμπουν,
 δεδοξασμέν' ὡς ἀστραπὴ κ' ἀκαταπαύστως ψάλλουν;

Τὸ πουλάκι

Εἶναι προφητ' Ἀπόστολοι μὲ ὄλους τοὺς Ἀγγέλους,
 π' ἀκαταπαύστως ψάλλουνε μὲ τὸ τερπνόν των μέλος.

Ἄντιστροφή ι'.

Τὸ παιδάκι

ὦ! τί τερπνότης καὶ ἀγιότης!
 δῶ βασιλεύει μακαριότης!!!

Στροφή ΙΑ'.

Μὰ κείνος πού ναι πέρα κεί καὶ ψάλλει ἀσιγήτως,
 μὲ τὸ τερπνό του τὸ βιολί ὡς τόσον μελιρρῦτως,
 Ποιδὲ εἶναι πές μοι ὦ πουλί; ἴσως καὶ τὸν γνωρίσω,
 ἀπὸ τὴν λιγυρὰν φωνήν, ἴσως τὸν ἐννοήσω!

Ἄντιστροφή ια'.

ὦ γλυκυρρῦτων μελουρημάτων!
 πῶς ἤξιώθην νὰ ῥθῶ κοντὰ των!

Στροφή ΙΒ'.

Τὸ πουλάκι

Αὐτὸς λοιπὸν παιδάκι μου εἶναι ὁ Ἰωάννης.
 τὸ κλέος τὸ τῆς Δαμασκοῦ, ὅπου τὸν νοῦν σου χάνεις!

Ὁ ὑψηπέτης ἀετὸς τῆς μουσικῆς ἡγέτης,
 διδάσκαλος, καθηγητῆς, καὶ θεῖος μουσουργέτης!

Ἄντιστροφή ιβ'.

Τὸ παιδάκι

ὦ! μελιρρῦτων θείων ῥσμάτων!
 πῶς καθηδύνουν τὰ ψάλματά των!

Στροφή ΙΓ'.

Μὰ 'κείνοι ποῦναι ὑψηλά με τὰς χρυσᾶς φιάλας,
ποῦ χαρμωσύνως κελαΐδουν με Πνεύματος κιθάρας;

Τὸ πούλακι

Αὐτοί ναι ὅλοι ψαλμῳδοὶ τῶν ποιητῶν τὸ κλέος,
ποῦ ψάλλουν ἑναρμόνιον πέριξ τοῦ θρόνου μέλος!

'Αντιστροφή ιγ'.

Ὡ! εὐφροσύνη καὶ γηθοσύνη!
δῶ βασιλεῦει ἀγαθωσύνη!

Στροφή ΙΔ'.

Αὐτὰ εἶναι τοῦ Πνεύματος τὰ θεῖα καναρίνια!
αἱ Μοῦσαι αἱ μελισταγεῖς τοῦ Πνεύματος σειρῆναι!
αὐτὰ ναι τὰ μαθήματα ποῦ ἔμαθες παιδάκι
ἀπὸ ἐμὲ τ' ἀγγελικὸν καὶ χαρωπὸν πουλάκι.

'Αντιστροφή ιδ'.

Εὐχαριστῶ σε θεῖον πουλάκι
χάριν γνωρίζω εἰς σὲ καναράκι,
ὅτ' ἐδιδάχθην πράγματα θεῖα,
κ' εἶδον βεβαίως Θεοῦ μεγαλεῖα.

Η ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΟΥ ΑΝΩΤΕΡΩ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ

Εἰς τὴν ἀρχαίαν ποίησιν τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, καθὼς καὶ εἰς τὴν τῶν μεταγενεστέρων μ. Χ. τῶν θεῶν ἐκείνων προγόνων μας ποιητῶν, ὅσον τῶν ἐκκλησιαστικῶν τόσον καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ἁσματογράφων, βλέπει ὁ μελετητὴς εἰς ἕκαστον ἐξ αὐτῶν ἰδιαίχουσάν τινα χάριν καὶ ἐμβρίθειαν, εἰς τὴν ἔννοιαν τῶν στροφῶν

ἢ τροπαρίων τοῦ ποιήματος. Ἐκ τούτου συμπεραίνεται ὅτι, ἡ ποίησις δὲν εἶναι τοῦ τυχόντος δῶρον, ἀλλ' εἶναι κάτι τι ἔκτακτον χάρισμα καταβαῖνον ἐξ Αὐτοῦ τοῦ Πατρὸς τῶν φώτων, καὶ διδόμενον εἰς οὐστinas βούλεται ἡ θεῖα Αὐτοῦ βούλησις.

(ἘΑκολουθεῖ)

† ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΚΟΥΡΤΣΕΣ ΕΥΛΟΓΙΟΥ (ΚΟΥΡΙΛΛΑ) ΛΑΥΡΙΩΤΟΥ

Ο ΑΓΙΟΡΕΙΤΗΣ ΠΩΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΕΙ ΤΟ ΙΔΕΩΔΕΣ ΑΥΤΟΥ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ (*)

Τὸ πέραν τοῦ τάφου ἄγνωστον τὸ αἰωνίως ἀπασχολοῦν τὰ μεγαλύτερα πνεύματα—τὸ τελεολογικὸν σύστημα τοῦ

(*) Ἡ α' Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη θεωρεῖται εὐτυχῆς δεχομένη μεταξὺ τῶν πολλῶν ἐπιστη-

Πλάτωνος—ὁ μοναχικὸς βίος τέχνη τεχνῶν καὶ ἐπιστήμη ἐπιστημῶν. Τί ἔλειπεν ἐκ τῆς ἀρχαίας φιλοσοφίας πρὸς ἠθικοποίησιν τοῦ ἀτόμου—τὰ τρία στοιχεῖα τῆς μοναχικῆς ἐπαγγελίας—ἡ πρόσληψις τοῦ δοκίμου ἐν τῇ Μονῇ—ἡ μεταμόρφωσις τοῦ δοκίμου καὶ ἡ προσαρμογὴ εἰς τὸν

νέον βίον. Ἡ γενικὴ ἐξομολόγησις, ἡ μοναχικὴ διαπαιδαγώγησις τῶν δοκίμων τάξις πρώτη, τὰ πρώτα βιβλία. Διὰ τὴν ἔρημον ἢ ἀσκησιν; Ἡ ἀδιάλειπτος προσευχὴ τὸ Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ κτλ. ἢ ἐπ' Ἐκκλησίας ἀκολουθία. Ἡ δευτέρα τάξις· οἱ σκληροὶ τοῦ μοναχοῦ ἄγῳνες, τὰ ἐφόδια, ἡ καθημερινὴ ἐξαγόρευσις τῶν λογισμῶν. Ὁ τῆς σαρκὸς σφοδρὸς πόλεμος, τὰ δραστήρια φάρμακα προσευχῆ καὶ νηστείας. Αἱ κατ' ἰδίαν διάφοροι κατὰ τὰς περιστάσεις τῶν μοναχῶν προσευχαί. Ἡ κοινὴ ἀκολουθία, αἱ ὠραι καὶ τὸ ποσὸν τῆς προσευχῆς, πῶς διαθέτει ὁ μοναχὸς τὸ 24ωρον; εἶδος καὶ ποσὸν τῆς νηστείας ἐν ταῖς Μοναῖς. Τὰ ἔργα τῶν μοναχῶν, τὰ λεγόμενα διακονήματα ἐν τῇ Μονῇ καὶ αἱ ὁμαδικαὶ ἐργασίαι (παγγενεῖαι) οἰκεία τοῖς μοναχοῖς ἐπαγγέλματα, λόγοι καὶ μαθητεύμενοι. Τρίτη μοναδικὴ τάξις. Τὰ ἀναγινωσκόμενα νηπτικὰ βιβλία. Οἱ αὐτομαθεῖς θεολόγοι. Ἡ τῆς ἀγίας Γραφῆς ἀνάγνωσις ἐν ταῖς Μοναῖς. Μοναχὸς ἀπαγγέλλων ἀπὸ στήθους ὀλόκληρον τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον. Ἡ ἀγιορειτικὴ ἰδεολογία καὶ οἱ ἥρωες ἀγιορεῖται. Τὸ αἶσθημα τῆς φιλοπατρίας δὲν ἀπολείπει ἀπ' αὐτῶν οὐδέποτε, φρουροὶ καὶ θεματοφύλακες τῶν ἱερῶν παραδόσεων καὶ τῶν τιμαλφῶν τοῦ ἔθνους.

Ο ΑΠΠΟΦΡΩΝ ΑΣΚΛΗΠΙΑΔΗΣ ΜΑΙΝΕΤΑΙ

Πάντα ἄνθρωπον καλῶς σκεπτόμενον τρομάζει τὸ ἄδηλον τῆς ὥρας τοῦ θανάτου καὶ τὸ μετὰ θάνατον ἄγνωστον. Τὸ πρόβλημα τοῦτο ἀπῆσχόλησεν ἀνέκαθεν τὰ μεγαλύτερα τῆς ἀνθρωπότητος πνεύματα χωρὶς νὰ καταλήξωσιν εἰς θετικὰ συμπεράσματα. Ὁ Πλάτων ἐπὶ παραδείγματι, ὅστις ἐπενόησε τὸ σχετικῶς τελειότερον τελεολογικὸν σύστημα πρὸς ἐπάνοδον εἰς τὴν ἀρχαίαν μακκρυότητα καὶ ἀποκατά-

μόνων συνεργατῶν τῆς, τὸν Μητροπολίτην ἁγίου Κορυθαῆς Εὐλόγιον (Κουρίλλαν) Λαυριώτην ἓνα τῶν μεγάλων σοφῶν ἐπιστημόνων, ἀλλὰ καὶ μοναχὸν τέλειον.

στασιν εἰς τὸν πνευματικὸν κόσμον, ἀφ' οὗ ἁμαρτήσας ἐξέπεσεν ὁ ἄνθρωπος, δὲν εἶναι ἀπηλλαγμένους τῆς ἀμφιβολίας, τὸ «κατὰ τὸ δὴ λεγόμενον» ἐκεῖνο τοῦ Σωκράτους ἐν τῇ Γοργία κλονίζει ὅλον τὸ μεγαλοπρεπὲς αὐτοῦ οἰκοδόμημα. Καὶ οὗτος δμως υἱοθέτησεν ὡς μέσον ἀποπνευματώσεως τοῦ ἀτόμου τὴν ἀπὸ τῶν παθῶν κάθαρσιν. Ταῦτα παραβάλλει προσφεύστατα πρὸς ἡλίου, οἷτινες κρατοῦσι σφιγκτῶς προσηλωμένον τὸ πνεῦμα πρὸς τὸ σῶμα, καὶ δὲν ἀφήνουσι νὰ πετάξῃ εἰς τὸν πνευματικὸν κόσμον· τὰ πάθη εἶναι βεβαίως γηγενῆ πρὸς τὸ σῶμα καὶ συμφυῆ πρὸς τὴν ὕλην, εἶναι τὰ ἀποτελέσματα τῆς πτώσεως τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τῆς ἀρχαίας ἐκεῖνης πνευματικῆς καταστάσεως. Τὸ σῶμα εἶναι τὸ δεσμοτήριον, ἐν ᾧ ἡ ψυχὴ ἐκτίει τὴν ποινὴν τῆς παραβάσεως, δι' ἐγκρατείας μόνον καὶ τῆς σωφροσύνης δύναται ἡ ψυχὴ νὰ ἀπαλλαγῇ τῶν δεσμῶν τοῦ σώματος, καὶ διὰ τελείας καθάρσεως καὶ τοῦ ἐξαγνισμοῦ νὰ ἀναχθῇ εἰς τὸν πνευματικὸν κόσμον, καὶ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὰ Ἡλύσια πεδία καὶ εἰς τὴν χώραν τῶν Μακάρων. Ἀλλὰ τὸ φιλοσοφικὸν τοῦτο περὶ ἠθικῆς καὶ τῶν ἐσχάτων σύστημα, ὅπερ ἠκολούθησαν ἔπειτα καὶ ἄλλων αἰρέσεων φιλόσοφοι, κατ' οὐδὲν σχεδὸν διαφέρει τῆς ἐν τῇ ἀγίᾳ Γραφῇ διδασκαλίας ἧς τὰς αὐστηρὰς διατάξεις ἀνέλαβον νὰ πραγματοποιήσωσιν οἱ μοναχοὶ μακρὰν τοῦ πλάνου κόσμου διαβιῶντες· ἐντεῦθεν δικαίως, ὡς τὸ Μέγας Βασίλειος, Ἰσιδωρος ὁ Πηλουσιώτης καὶ ἄλλοι τῆς Ἐκκλησίας Πατέρες ὠνόμασαν τὸν μοναχικὸν βίον τ ἔ χ ν η ν τ ῶ ν τ ε χ ν ῶ ν κ αὶ ἐ π ἰ σ τ ἤ μ η ν τ ῶ ν ἐ π ἰ σ τ ἤ μ ῶ ν καὶ φιλόσοφον βίον. Τὸ νέον δμως στοιχεῖον, ὅπερ ὀφείλεται εἰς τὸν χριστιανισμόν, εἶναι ἡ θ ε ἰ α χ ἄ ρ ἰ ς, ἧς στερούμενοι οἱ ἀρχαῖοι φιλόσοφοι δὲν κατώρθουν νὰ πραγ-

ματοποιήσῃσι τὸ ἰδανικὸν τῆς τελειοποιήσεως τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ θεία χάρις, ἡ τὰ ἀσθενῆ θεραπεύουσα καὶ τὰ ἐλλείποντα ἀναπληροῦσα, εἶναι ἡ ζωοποιὸς δύναμις καὶ ὁ ἀκλινὴς χειραγωγὸς τοῦ χριστιανοῦ εἰς τὴν σκολιὰν καὶ ἀνάτην ὁδὸν τῆς ἀρετῆς, προφυλάττουσα αὐτὸν τῆς πλάνης καὶ τῶν ἀκροτήτων. Οἱ πρὸ Χριστοῦ φιλόσοφοι ἄμοιροι ταύτης περιήλθον κατὰ τὸν Παῦλον «εἰς ἀδόκιμον νοῦν ποιεῖν τὰ μὴ προσήκοντα».

Ὁ Χριστὸς ὡς μέσον καθάρσεως καὶ καταλλαγῆς πρὸς τὸν θεὸν συνέστησε τὴν ἀσκησιν, ἧς τὸ πρῶτον ἐπίταγμα ἡ φυγὴ ἀπὸ τοῦ κόσμου, «μοναχὸς ἐστὶ, λέγει ὁ Ἰωάννης τῆς Κλίμακος, ἀρνησις φύσεως, κόσμου ἀναχώρησις» καὶ ἡ ἀκτῆμοσύνη καὶ τοῦτο εἶναι ὁμολογὸν πρὸς θεόν, εἶπεν ὁ Σωτὴρ εἰς τὸν νομικόν, «εἰ θέλεις τελειὸς γενέσθαι πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δὸς πτωχοῖς καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι». Τὸ δεύτερον ἡ π α ρ θ ε ν ί α «εἰσὶν εὐνοῦχοι, οἳτινες εὐνούχισαν ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν,» διεκήρυξεν ὁ Ἰησοῦς· ὁ δὲ Παῦλος φρονῶν ὅτι «ὁ μὴ ἐγγαμίζων κρεῖσσον ποιεῖ» ἐφθασε μέχρι τοῦ σημείου νὰ συστήσῃ: «ἐγὼ δὲ θέλω πάντας ἀγάμους εἶναι, ὡς ἐμὲ διὰ δὲ τὰς ἀσθενείας ἐχέτω ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναικα» καὶ τὸ τρίτον ἡ ὑ π ο τ α γ ῆ, ὡς ἐπαρδειγματίσεν ἡμᾶς αὐτὸς ὁ Σωτὴρ, ὅστις εἶπεν «οὐκ ἦλθον ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμόν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με πατρός», καὶ ἔλαβε διὰ τοῦτο «μορφὴν δούλου ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπου... γενόμενος, κατὰ Παῦλον, ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ». Ἀπαλλαγμένοι οἱ μοναχοὶ τῶν περισπασμῶν τῆς πολυκτησίας καὶ οἰκογενείας παραδίδωσιν ἑαυτὸν τῷ πνευματικῷ πατρὶ, ὅστις χρησιμεύει αὐτῷ ὡς διδάσκαλος καὶ χειραγωγὸς εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀσκήσεως, ἡ Μο-

νῆ δὲ τὸ σχολεῖον τῆς ἀρετῆς—δικαίως ὅθεν ἐκλήθησαν αἱ μοναὶ φροντιστήρια, ἐκ τοῦ φροντίζειν ἦτοι μελετᾶν καὶ ἐξετάζειν τὸν βίον καὶ διορθοῦν αὐτόν—.

Μετὰ τὰ γενικὰ ταῦτα ἐρχόμεθα ἐπὶ τὸν ἀγιορείτην μοναχόν, ὅστις σήμερον ἀποτελεῖ τὸν μοναδικὸν τύπον τῆς ἀσκήσεως ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ βαδίζων ἐπὶ τῇ ἴχνῃ τῆς ἀρχαίας παραδόσεως καὶ κατὰ τὸ ἐνὸν ἐφαρμοζων αὐτήν.

Ὁ μακαρίτης γέροντάς μου Γαβριὴλ ὁ Ἰμβριος, ἐκ τῶν εὐλαβεστέρων προΐσταμένων τῆς Μεγίστης Λαύρας, διηγεῖτο ἡμῖν τὸ ἐξῆς ἐπεισόδιον συμβᾶν αὐτῷ, ὅτε εὐρίσκετο εἰς τὸ μετόχιον τῆς Θάσου. Ἰατρός τις τῆς νήσου, ἐκ τῶν τῆς ἐλευθέρως σκέψεως, ἠρώτησεν αὐτὸν ἡμέραν τινα οὕτω προπεσῶς: Πάτερ, δὲν μοῦ λέγετε, τί κάμνουσιν οἱ μοναχοὶ εἰς τὸ ἅγιον Ὄρος; καὶ ὁ εὐφυὴς γέρον ἀντιληφθεὶς τὸ πνεῦμα τοῦ ἐρωτήσαντος, ἀπήντησε· καὶ δὲν γνωρίζεις σύ, ἰατρός ἐπιστήμων, τί κάμνουσιν οἱ μοναχοὶ; ὁ ἰατρός ἐπέμενε προφανῶς θέλων νὰ πειράξῃ τὸν ἀπλοῦν γέροντα—διότι τοιοῦτον, ὡς φαίνεται, ἐξέλαβεν αὐτόν.—οὗτος ὁμοῦς πρόκαταλαμβάνων τὸν πειράζοντα καὶ ἐξασφαλίζων τὴν ἑαυτοῦ θέσιν, θὰ σοὶ ἐξιστορήσω, ἀπήντησε, τὰ ἔργα τῶν μοναχῶν, ἀλλὰ πρόσεχε νὰ μὴ με πειράξῃς, διότι θὰ σοὶ ἀποδώσω τὰ ἴσα· καὶ ἤρχισεν ὡς ἐξῆς:

Ὁ νέος, ὅστις βούλεται νὰ καταταχθῇ εἰς τοὺς δοκίμους τῆς Μονῆς, δοκιμάζεται κατ' ἀρχὰς εἰς τὸ ἀρχονταρῖκιον(=ξενῶν), ὅπου ὁ ἀρχοντάρης, ἀνὴρ σεβαστὸς καὶ ἐνάρετος, χρησιμεύει αὐτῷ ὡς πρῶτος πνευματικὸς πατήρ, καὶ ἅμα προσπαθεῖ νὰ διεισδύσῃ εἰς τὰ τῆς καρδίας τοῦ νέου καὶ νὰ διαγνώσῃ τὸν κύριον σκοπὸν τῆς προσελύσεως αὐτοῦ. Καὶ εἰ μὲν πεισθῇ ὅτι οὐ κατὰ Θεὸν ὁ σκοπὸς αὐτοῦ ἀποπέμπει αὐτόν τὸ ταχύτερον ἄλλως συνιστᾷ αὐτόν

ΟΙ ΕΚΛΕΚΤΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ ΜΑΣ

Ὁ Αἰδ. Τζᾶνος Γουγουτάς

Ὁ αἰδεσιμώτατος Τζᾶνος Προκ. Γουγουτάς ἐγεννήθη τὸ 1904 ἐν Ἀγιάσῳ τῆς νήσου Λέσβου, Διήκουσε μαθήματα εἰς τὴν ἱερατικὴν σχολὴν ἁγίας Ἀναστασίας, Βασιλικῶν Θεσσαλονίκης καὶ τὸ 1933 ἐχειροτονήθη ἱερεὺς ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Μυτιλήνης κ. Ἰακώβου καὶ ἐφημέρευεν εἰς τὰς κοινότητας, τὴν Λέσβον, Λουτρᾶ, Ἴππειον, καὶ Πλωμάριον. Τὸ 1938 προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς κ. Ἀθηναγόρα, κατέλαβε τὴν ἐφημεριακὴν θέσιν εἰς τὴν Ἑλληνορθόδοξον κοινότητα MANSFIELD, OHIO. ὅπου μέ-

εἰς τὸν ἡγούμενον ἢ εἰς τοὺς ἐπιτρόπους καὶ δρίζεται αὐτῷ μετὰ τὴν πρώτην ἐν τῷ ἀρχονταρικήῳ δοκιμασίᾳ ἢ διακονία παρὰ τινι τῶν ἐναρετωτέρων διακονητῶν, ἢ παρὰ γέροντι τινι ἐν τοῖς ἰδιορρύθμοις.

(Ἀκολουθεῖ)

χρι σήμερον εὐδοκίμως ὑπηρετεῖ.

Ὁ Πατὴρ Τζ. Γουγουτάς ἔχει ἀναπτύξει μίαν ἀξιοπρόσεκτον συγγραφικὴν δρασίαν ποῦ τιμᾷ τὴν ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν. Ἐδημοσίευσεν ἐν Ἑλλάδι τὰς ἐξῆς μεστὰς νοημάτων μελέτας: 1) Τί θὰ γίνῃ δταν ἡ καρδιά ἐπαναστατῆ ἐναντίον τῆς λογικῆς; «Δελτίον» Μητροπόλεως Μηθύμνης, Μυτιλήνης 1932. 2) «Ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία εἰς τὴν Ἀθησαυνίαν καὶ ἡ δρᾶσις τοῦ παπισμοῦ». «Ταχυδρόμος» Μυτιλήνης 1933. 3) «Ἡ ψυχοανάλυσις καὶ ἡ ἀγαμία τοῦ κλήρου». «Ἐλεύθερος Λόγος» Μυτιλήνης 1933. 4) «Περισσότερον φῶς εἰς τὴν ποιμαινομένην Ἐκκλησίαν Ἀγιάσου» Ἀγιάσος Λέσβου. 5) «Μπροστὰ σιὸ Θεό» μεταφράσεις τροπαρίων σιὴ δημοτικῆ γλῶσσα, «Δημοκράτης» Λέσβου. 6) «Ἀγρότης καὶ Ἐκκλησία» «Δελτίον» Γεωργικῶ Ἐπιμελ. Λέσβου.

Τὸ 1938 ἐξέδωκε τὸ βιβλίον του «Ποῦ πηγαίνουμε;» τὸ ὅποιον προλογίζει ὁ σοφὸς καθηγητῆς τοῦ πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Ν. Δούδαρις.

Ἐν Ἀμερικῇ ὁ Πατὴρ Γουγουτάς ἐδημοσίευσεν εἰς τὸν «Ἐθνικὸν Κήρυκα» Νέας Ὑόρκης τὸ 1938—39 μίαν σειρὰν ἠθοπλαστικῶν διηγημάτων, καὶ εἰς τὴν «Ἀτλαντίδα», Ν.Υ. μίαν μελέτην «τὸ οἰκτρὸν τέλος τοῦ Ἡρόδου» καὶ εἰς τὸν «Ἑλληνικὸν Τύπον» τοῦ Σικάγου τὸ 1944 μίαν συνέχειαν ὑπὸ τὸν τίτλον «Ὁρθόδοξον φῶς,» μίαν συγκριτικὴν ἐρμηνείαν τῶν ἑπτὰ Μυστηρίων τῆς ἁγίας ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν σχέσει μετὰ τὰς ἄλλας Ἐκκλησίας.

Εἰς τὸν «Ὁρθόδοξον παρατηρητῆν» τὸ ἐπίσημον δημοσιογραφικὸν ὄργανον τῆς Ἑλληνικῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἐν Ἀμερικῇ, ἐδημοσίευσεν ὁ Π. Γουγουτάς «Τὸ ἀληθινὸν Πανεπιστήμιον» «Τὸ γλυκὸ ψωμί» «Ἡ φιλοσοφία τοῦ ἀληθινοῦ δίου» 1941 ψυ-

χωφελῆ διηγήματα καὶ εἰς τὸ ἐπίσημον δημοσ. ὄργανον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Ἐκκλησία» τὸ 1945 ἐδημοσίευσεν μίαν μελέτην «Πῶς συντηροῦνται οἱ νοκοὶ καὶ ὁ κληρὸς ἐν Ἀμερικῇ».

«Τὸ Κατηχητικὸν Σχολεῖον ἐν Ἀμερικῇ» «Ἐκκλ. Φωνή» Ἀθῆναι 1946. «Τί βλέπει κανεὶς μέσα στὴν Ἀμερικανικὴν Ἐκκλησία» «Ἐκκλ. Φωνή» 1946. «Ἡ φιλοσοφία τοῦ μοναχικοῦ βίου». «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» Βόλος 1947. «Ἡ παράκλησις τοῦ Ἀποστόλου Παύλου» «Ἀγιορ. Βιβλιοθήκη» Βόλος 1948.

Βιταμίνες διὰ τὴν ψυχὴν ἤτοι βίαι ἀγίων. «Ἑλλ. Τύπος» Σικάγο 1948. Καὶ ὑπὸ τοῦ ψυχωφελεστάτου περιοδικοῦ «Ἀγιορ. Βιβλιοθήκη» ἐξεδόθη τὸ νέον βιβλίον τοῦ Πατρὸς Γουγουτά, «Γυναίκες ἀπὸ τὴν Ἀγίαν Γραφήν».

(Ἐκ τῆς συντάξεως)

Ο ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΠΡΟΣ ΜΟΝΑΧΟΥΣ

Οἱ ψυχρωτῆριοι λόγοι «τοῦ μελιρρύτου ποταμοῦ τῆς σοφίας» Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, περὶ τῶν μοναχῶν, πρέπει ὡς φάροι σωστικοὶ νὰ μᾶς ὀδηγῶσιν εἰς τὸν λιμένα τῆς ψυχικῆς μας σωτηρίας, ἡμᾶς τοὺς πολλὰ πταίνοντες καθεκάστην ὥραν.

Δὲν λέγω σοφοὺς ἀλλὰ πανσόφους τοὺς ἀληθεῖς μοναχοὺς, τοὺς ἐργαζομένους μὲ αὐταπάρησιν τὴν κλίμακα τῆς ψυχικῆς των σωτηρίας, διὰ νὰ ἀνέλθωσιν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

Οἱ τοιοῦτοι μοναχοὶ δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην τῆς μελέτης πολλῶν βιβλίων, διότι τὸ μέγιστον, εὐκολονόητον καὶ διδακτικὸν βιβλίον—εἶναι καὶ διὰ ἓνα ἕκαστον—εἶναι ἡ ἐπίσκοπις καθ' ἑκάστην ἡμέραν εἰς τὸ νεκροταφεῖον.

Αὐτὸ διὰ τῆς σιωπῆς τοῦ διδάσκει πολλὰ τὰ ψυχωφελῆ. Ὁ ἀληθὴς μοναχὸς εἶ-

ναι ὡς φρονῶ καὶ ὁ ἀληθῶς εὐτυχὴς ἀνθρώπος ἐπὶ τῆς γῆς. Κρίνω τὴν εὐτυχίαν ἀπὸ τὴν ἐγκάρδιον καὶ ἀπερίσπαστον ἀφοσίωσιν πρὸς τὸν Θεόν, τὴν χριστιανικὴν καρποφορίαν, τὴν ψυχικὴν γαλήνην, καὶ διαρκῆ πνευματικὴν ἀνάτασιν πρὸς τὸν ΕΣΤΑΥΡΩΜΕΝΟΝ ΙΗΣΟΥΣ. Ὁ μοναχὸς αὐτὸς εἶναι ὁ δῶσας τοὺς μικροὺς μαργαρίτας, τὰς διαφόρους ἀπολαύσεις τοῦ ματαίου τοῦτου κόσμου, διὰ νὰ πάρῃ τὸν ἕνα καὶ πολῦτιμον μαργαρίτην τὴν αἰώνιον ζωὴν. (Ματθ. ιγ'. 44.)

Καὶ ἀληθῶς σοφῶς καὶ σαφῶς γνωρίζει τί κάμνει. Νὰ καὶ τὸ θλιβερὸν κατάντημα μοναχοῦ δῶσαντος τὸν ἕνα καὶ πολῦτιμον μαργαρίτην διὰ νὰ πάρῃ τοὺς μικροὺς.

Τὸν ἐγνωρίσα ἐδῶ εἰς τὴν εὐλογημένην Ἀμερικῇ. Εἶναι ἱερομόναχος ἀπὸ τὴν Μ. Λαύραν τοῦ ἁγίου Ὁρους, ὅστις τὸ 1913 νικηθεὶς ὁ τάλας ἀπὸ τὸν πειρασμὸν τῆς ἐγκοσμίου ζωῆς ἤλθεν εἰς τὴν Ἀμερικῇ ὡς ἱερεὺς, ὅστις καὶ εὐδοκίμως ὑπηρέτησε τὴν ἐμογένειάν μας. Κύριος ἐμῶς αἶδεν ἂν ὑπηρέτησε καὶ τὴν ψυχὴν του.

Καὶ πρὸ ἡμερῶν ἔμαθον ὅτι προσεβλήθη ἀπὸ νευρικὴν κρίσιν, τὸν ἐπεσκέφθη ἕνα τὸν παρηγορήσω καὶ τὸν εὖρον νὰ κλαίῃ ὡς μικρὸν παιδίον.

Τὸν ἐρώτησα: Διατί Πάτερ κλαίεις;

—«Σκέπτομαι πόσον εὐτυχὴς θὰ ἦμην ἂν δὲν ἔφευγα ἀπὸ τὴν μετάνοιάν μου—τὸ Μοναστήρι.

Ἔχω 36 ἔτη ἐν Ἀμερικῇ καὶ οὐδέποτε ἐγνωρίσα τὴν ψυχικὴν χαρὰν τοῦ ἁγίου Ὁρους. Εὐτυχεῖς! εὐτυχεῖς! οἱ πατέρες τῶν Μονῶν, σκητῶν καὶ κελλίων! τοὺς μακαρίζω!» Αὕτῃ ἦτο ἡ ἀπάντησις του.

Τὸν συνεβούλευσα νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν μετάνοιάν του καὶ νὰ ἐνισχύσῃ οἰκονομικῶς καὶ τὴν Ἀθωνιάδα σχολὴν, καὶ εἶθε νὰ ἐλεήσῃ αὐτὸς ἑαυτὸν.

Ὁ μέγας διδάσκαλος τῆς ἀγίας Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ Ἰωάν. Χρυσόστομος θέλων νὰ στερεώσῃ τοὺς δυνατοὺς καὶ νὰ ἐνισχύσῃ τοὺς ἀδυνάτους μοναχοὺς, γράφει πρὸς ἄλλους τοὺς μοναχοὺς: Παρακαλῶ οὖν τέκνα μου καὶ ἀδελφοί ὑποτάγητε τῷ Κυρίῳ καὶ ἀλλήλοις ἐν φόβῳ Θεοῦ ἕκαστος ὑμῶν προσμήσει τὸν ἀδελφόν· ὁ γὰρ δοξάζων τὸν ἀδελφόν, τὸν Κύριον δοξάζει, ὁ δὲ ἀτιμάζων τὸν ἀδελφόν τὸν Ἰησοῦν ἀβετεῖ τὸν εἰπόντα: «ἐφ' ἔσον οὐκ ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε».

Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς τέκνα, ὑποτάγητε τῷ ἡγουμένῳ, ὡς αὐτῷ τῷ Χριστῷ καὶ ἀλλήλοις, ἵνα μὴ τις ἐξ ὑμῶν ὡς ὁ Ἰούδας εὐρεθῇ, ἀλλ' ὡς οἱ Ἀπόστολοι ὑποτασσόμενοι τῷ Κυρίῳ. Τεκνία ἀγαπητά, ὑπακοὴν κτήσασθε χωρὶς ἀντιλογίαν· ἡ γὰρ ὑπακοὴ μήτηρ ἐστὶ αἰωνίου ζωῆς, ἡ δὲ παρακοὴ μήτηρ ἀπωλείας ἐστὶ.

Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς διαίσετε ἑαυτοὺς ἕως θανάτου· πολλῆς γὰρ βίας χρεῖαν ἔχει τοῦτο τὸ ἔργον, ὅτι στενὴ καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἢ ἄγουσα εἰς τὴν θύραν τοῦ παραδείσου. Ἐλεήσατε ἑαυτοὺς· κλαύσατε, ὡς ἔχετε καιρόν, ἵνα μὴ ἐκεῖ κλαύσωμεν, ὅπου ὁ θρυγμὸς τῶν ὁδόντων καὶ ὁ σκώληξ ὁ ἀκοίμητος ἐστὶ.

Ἀγαπάτε τὴν κατὰ Θεὸν θλίψιν· μισήσατε τοὺς κατὰ σάρκα συγγενεῖς καὶ μὴ ἐπιστραφήτε πρὸς φίλτρον γονέων, ἢ τέκνων, ἢ ἄλλων τινῶν, ἀλλ' ὡς πνευματικούς ἀδελφοὺς αὐτοὺς βλέπετε ὡς καὶ τοὺς ξένους. Ἀπεθάνετε γὰρ τῷ κόσμῳ καὶ οὐδὲν πρᾶγμα ἔχετε μετὰ τοῦ κόσμου, ὡς λέγει ὁ Κύριος ὅποτε ἦλθεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ ἰδεῖν αὐτὸν καὶ ἐκτείνας τὴν χειρὰ του ὁ Ἰησοῦς εἶπεν: «οὗτοι εἰσιν ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοὶ μου, οἱ ποιῶντες τὸ θέλημα τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν Οὐρανοῖς». (Ματθ. ιβ' 46)

Ἀδύνατον τινὰ ἐπιτυχεῖν τῆς Βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἐὰν πρῶτον δὲν ἀρνηθῇ τὰς ἰδίας θελήσεις αὐτοῦ καὶ ὑποταγῇ ἀγογγύστως τῷ ἡγουμένῳ ὡς καὶ τῷ Χριστῷ. Τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ; θλίψις ἢ στενόχωρία, ἢ διωγμός, ἢ κίνδυνος, ἢ μάχαιρα, ἢ θάνατος; (Ρωμ. η' 35) ἡ γὰρ γλυκύτης τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸ θεῖον αὐτοῦ φίλτρον πάντων ὁμοῦ περιγίνεται.

Καὶ πάλιν σᾶς παρακαλῶ τέκνα μου, νὰ ἐνθυμηθῆτε πάντοτε τὴν ὥραν τοῦ θανάτου καὶ διαίσετε, πάλιν λέγω διαίσετε ἑαυτοὺς ἕως θανάτου καὶ ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε».

Πολλὰς καὶ ἄλλας πραγματείας πρὸς μοναχοὺς καὶ περὶ μοναχῶν ἔχει συγγράψει «ὁ μελίρρυτος ποταμὸς τῆς σοφίας» Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ὅστις ἔζησε τέσσαρα ἔτη εἰς κοινὸν Μονὴν καὶ δύο ἔτη ὡς ἀναχωρητῆς καὶ ἐγνώρισε τοὺς ψυχολόγους καρποὺς τῆς μοναστικῆς πολιτείας.

Γνωστὰ εἶναι: 1) αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ πρὸς Δημήτριον μονάζοντα. 2) Πρὸς Στελέχιον περὶ κατανύξεως. 3) Πρὸς τοὺς πολεμοῦντας τοῖς ἐπὶ μονάζειν ἀγροῦσι. 4) Πρὸς πιστὸν πατέρα. 5) Πρὸς ἀπιστον πατέρα. 6) Ἡ 68η ὁμιλία του εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον 7) Ἡ 69η ὁμιλία του εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον. 8) Ἡ 14η ὁμιλία του εἰς τὴν Α' πρὸς Τιμόθεον.

Τὰς ψυχροσπηρίους αὐτὰς συγγραφὰς περὶ τῶν μοναχῶν, τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ἀπὸ τὰς ὁποίας τόσῃν μεγάλην ἀνάγκην ἔχει τὸ ἔθνος μας, θὰ ἔπρεπεν ἢ Ἀποστολικὴ Διακονία νὰ τὰς ἐχη μεταφράσει εἰς τὴν καθαρὰν καὶ ἀπλήν γλώσσαν πρὸς κοινὸν ἀπόκρημα τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ κλήρου μας. Καὶ νὰ εὕρη τρόπους πρὸς θετικὴν ἐνίσχυσιν τοῦ μοναχικοῦ βίου.

Ἀφήσαμεν τὰς ἐχθροχριστιανικὰς προπαγάνδας καὶ ἐπαραγέμισαν τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ με ψυχο-

φθόρους ιδέας και αισθήματα, και τώρα θρηνηούμεν βλέποντες τούς ανόμους καρπούς των, διότι ένα μέρος του λαού μας έχασε την έλληνορθόδοξον ψυχήν του. Μεγάλως σφάλονται εις τοῦτο τὸ Κράτος, ἡ Ἐκκλησία καὶ ὁ Τύπος.

Εἶθε ἀπὸ τὰ σφάλματά μας ποὺ ἔχουν ὡς καρπὸν τὸν σημερινὸν ἐμφύλιον σπαργμὸν τῆς πολυθασανισμένης Πατρίδος μας, νὰ ἀντλήσωμεν Κλήρος καὶ λαὸς δι-

δάγματα πρὸς οἰκοδομήν Ἑλληνορθόδοξων πιστῶν, καὶ νὰ κατανοήσωμεν ἔτι, εἶναι ἔθνικόν μας συμφέρον ἢ ἐνίσχυσις τοῦ μοναχικοῦ βίου, ὅστις τίσας πολυτίμους ὑπηρεσίας ἔχει προσφέρει καὶ προσφέρει εἰς τὸ Ἔθνος μας.

Αἰδ. Τζᾶνος Γουγουτάς Ἱερεὺς
138 N. Main St. Mansfield. Ohio.

U. S. A.

ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΑΒΒΑ ΝΕΙΛΟΥ ΝΟΥΘΗΣΙΑΙ

(Ἐκ χειρογράφου Κωνστ. Γ. Ζερβου Πρωτοπρεσβυτέρου, ἐν Χρύσοις
Σύρου. φύλ. 86α — 91β).

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 111)

Ζήλωσον βίον σεμνόν, ἵνα ἔχῃς παρρησίαν ἐπιστρέφειν τοὺς ἀμαρτάνοντας ἀσφαλίζου τὴν αὐθάδειαν.

Μὴ ἐπιπλήξῃς τινί, ἵνα μὴ κατακριθῆς ὡς ὑψηλοφρονήσας.

Μὴ γελάσῃς ἐπὶ πτώματι ἐτέρου, ἵνα μὴ γελασθῆς ὑφ' ὧν οὐ θέλεις.

Ἄει προκόπτειν ἐν τοῖς ἀγαθοῖς ἔργοις σπουδάσας, ὁδὸς γὰρ εἰς ἀρετήν, ἢ τοῦ βίου φυγή, ἀγαθὴ τε καὶ σύντομος.

Χρῆ τὸν ἐπιθυμοῦντα τῶν ἀφθάρτων, ἀντ' οὐδενὸς ἡγεῖσθαι τὰ φθειρόμενα.

Εἰ τὴν ζωὴν τὴν ὄντως ἐπιποθεῖς, προσδέχου ἀεὶ τὸν ἀνθρώπινον θάνατον, καὶ μίσει τὸν παρόντα βίον· ὄρας γὰρ τὸν τροχὸν ἀπαύστως κλινόμενον.

Μὴ ποθήσῃς ἀγαθὰ, ὧν ἡ χρῆσις παρέρχεται καὶ ἡ κτήσις ἀπόλλυται.

Γέλα τοὺς εὐπραγοῦντας· τοῖς δὲ δυσπραγοῦσι σύμπασχε· τοῦτο μὲν γὰρ μισθός· ἐκεῖνο δὲ φιλοσοφίας πρόξενον.

Τὴν ὑπομονὴν ἄσκει, οἷαν αὐτὴν ἔγνωσ γυμνασθεῖσαν τοῖς μάρτυσι· τὸ τῆς συνειδήσεως μαρτύριον καὶ ἡμεῖς ἀπαιτούμεθα.

Πάντων προτίμα τὴν ψυχὴν, καὶ τῆς ἀρετῆς ὁ δρόμος ἀκαμάτως ἀνύεται.

Πάντα μὲν φθαρτά, ἡ ψυχὴ δὲ ἀθάνατος· προτιμᾶσθαι τοίνυν δέον τῶν φθαρτῶν τὰ ἀφθαρτα.

Ἐτοιμάζου πρὸς τὰ λυπηρὰ καὶ κερδαίνεις τὰ πλείονα.

Μὴ ζῆτει παρὰ Θεοῦ τὰ ἡδέα· μόνα δὲ τὰ συμφέροντα· ἐκεῖνα γὰρ αἰτιθεῖς οὐ δίδωσι· αἱ δὲ καὶ λάθῃς φθείρονται.

Μὴ μέμφου τὴν πενίαν· ἀπερίσπαστον γὰρ τοῦ νόμου τὸν ἀθλητὴν ἀπεργάζεται.

Μὴ εὐφραίνου τῷ πλούτῳ· αἱ περὶ αὐτὸν γὰρ φροντίδες χωρίζουσι τοῦ Θεοῦ ὡς τὰ πολλὰ καὶ παρὰ γνώμην τὸν ἄνθρωπον.

Ἐγγὺς τὸ θέρος· ὁ βραθυμῶν ἐτοιμαζέσθω πρὸς μάστιγας· οὐ μακρὰν τὸ θέρος· ἀκανθῶν τοίνυν τὸν ἀγρὸν τῆς ψυχῆς ἀπαλλάξωμεν.

Μηδὲν λανθάνει τὸν κριτὴν, ὥστε μάτην λανθάνοντες ἀμαρτάνειν σπεύδομεν.

Πρὸ τῶν ἀνθρώπων αἰσχύνου τοὺς ἀγγέλους· πολλοὶ γὰρ ἡμῖν πάρεσι καὶ πάσης αἰσχρᾶς ἀποσχοινίζου πράξεως

Μερίμνα τοῦ κριτοῦ τὸν ζυγόν, καὶ πᾶν εἴ τι σοι κίβδηλον ἐκ τῆς βιωτικῆς πῆρας ἔκβαλε.

Ζημίαν εἶναι τὴν σχολὴν καὶ τὴν ἄνεσιν νόμιζε, καὶ σπεῦδε τι πράττειν, ὃν ἀπαιτεῖσθαι μέλλομεν.

Εἰ θέλεις ἐκ τοῦ οἴκου σου ἀποδιώξαι πᾶσαν μάστιγα, μὴ κακολογήσῃς δρόφυλον ἄνθρωπον, ὁ γὰρ ποιήσας αὐτὸν εἰκότως παροξύνεται.

Ἄει τοῦ δίου λογιζέου τὸ ἀβέβαιον· καὶ οὐδέν σε τῶν ἐν αὐτῷ περισπᾶσαι δυνήσεται.

Τὰ παιδρὰ τῆς γῆς μὴ σε τερπέτωσαν· ἄγκιστρα γὰρ εἰσι τὴν ψυχὴν σαγηνεύοντα.

Ἀπεύχου τῶν πειρασμῶν· εἰσελθόντων δὲ τὴν ἀνδρείαν ἐπίδειξον.

Μήποτε πτωχὸν καρίδης δακρῦοντα, ἵνα μὴ παροφθῇ τῆς εὐχῆς σου τὸ δάκρυον.

Ἡ φιλοσοφία τοῖς ἀνθρώποις χρῆμα ἐξαιρέτον, μονογενῆς δὲ οὖσα, μόνη μόνη συνεῖναι τῷ κεκτημένῳ βούλεται.

Χιτῶν ἀρετῆ τοῦ Θεοῦ· ταύτην ὕφαινε, καὶ γίνου στολιστῆς τοῦ τὴν κτίσιν ἐνδύοντος.

Παρατεῖσθαι δεῖ τὸ τρυφᾶν· ἔλκει γὰρ εἰς πράξεις, ἀφ' ὧν στεναγμοὶ μετὰ τὴν νῆψιν γίνονται.

Εἰ βούλει τὴν ἀρετὴν ἐκτὸς κόπου ἐργάζεσθαι, λογιζέου τὸν μὲν κόπον πρόσκαιρον, τὸν δὲ μισθὸν αἰώνιον.

Ὅσοι πρὸς τὰς ἀτόπους ἡδονὰς προστετήκασι, καὶ τῆς ἀπολαύσεως τὸ βραχὺ, καὶ τῆς τιμωρίας τὸ μακρὸν λογιζέσθωσαν.

Ὅσων ὁ βίος ρυπαρὸς, κτηνώδης, εἰκότως ἡ ψυχὴ καὶ πενθεῖν, ὡς τὸ λογιστικὸν ὑφ' ἑαυτῶν ζημιωθέντες, ὀφείλουσι.

Πάντα νόμιζε φθαρτά· τὴν ἀρετὴν δὲ ἀθάνατον καὶ ἀφθαρτον.

Ἀμέλει τῶν ἄλλων ὅσα κτηνώδη κατασκευάζει τὸν ἄνθρωπον· ἐργάζου δὲ ταῦτα ὅσα σε οὐράνιον ἀναδειξάει δυνήσονται.

Ἐπιμελοῦ τῆς ἀρετῆς· αὕτη γὰρ διὰ φιλοσοφίας νέον Ἀδάμ ἀναδείκνυσιν.

Εἰ κρατεῖς γαστρός, κράτει καὶ γλώττης, ἵνα μὴ τὸ μὲν (ὕπ. ἤς) δούλος, τὸ δὲ τυγχάνης ἀνόητος ἐλεύθερος.

Ἀγάπα τὸν Θεόν, ὑπὲρ αὐτὸν δὲ τοὺς οἰκείους μὴ πρόπασχε· μήπως κατὰ τὴν αὐτοῦ φωνὴν εὐρεθῆς ὡς οὐ θέλεις ἀνάξιος.

Χρῆ τὴν ἀμαρτίαν μισεῖν· οὕτω γὰρ αὐτῆς τὴν παγίδα, κἂν ὀλισθήσῃ τις

πρὸς αὐτήν, ἐξελεύσεται.

Ὅς οὐ μισεῖ τὴν ἁμαρτίαν, ἐν ἁμαρτωλοῖς, εἰ καὶ μὴ πράττει τὴν ἁμαρτίαν, κρίνεται.

Ἐπὶ τῷ πλησίον ἁμαρτάνοντι στενάξον, ἵνα καὶ σαυτὸν στενάξης· πάντες γὰρ ἔσμεν ἐν ἐπιτιμίαις καὶ ἁμαρτίαις ὑπεύθυνοι.

Ἀναμίμησθε τοῦ κριτοῦ τὸν φίλον ἁμαρτήσαντα, καὶ τὸ σὸν ἐμπλάττεις τραῦμα· κοινὸν γὰρ ἔστι τῆς βουλής τὸ φάρμακον.

Λέγειν τι μέλλον ἢ πράττειν τῆς μετὰ μικρὸν ἀπολογίας φρόντιζε, καὶ σωφρονήσεις, τῷ φόβῳ διορθούμενος.

Τῆς ἁμαρτίας τὴν τιμωρίαν φοβοῦ· τὴν αἰσχύνην δὲ νάρκα· τὸ χαλεπὸν γὰρ ἑκατέρωθεν ἄμετρον.

Τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, καὶ τὸ πλήθος, καὶ τὸ κάλλος ἄπειρον· πάντα δὲ τὰ παρόντα σκιά, καπνός, καὶ πομπόλυγες.

Ῥόδα τοῦ βίου ὑποκριταί, πλεονέκται καὶ φιλήδονοι, ἀλλὰ μικρὸν καρτέρει, καὶ τὸν χόρτον θεωρήσεις πατούμενον.

Πᾶσα πονηρὰ πρᾶξις ὀπλίζει τὸν διάβολον, ὀπλισθεὶς δέ, χαλεπῶς τοῖς ὀπλιζουσι κέχρηται.

Εἰ βούλει τὸν ἐχθρὸν ἀσθενεῖν, τὴν ἁμαρτίαν περίκοπτε· γυμνός γὰρ ὢν πτερῶν ὡς στρουθίου ἐμπαίζεται.

Οὐαὶ τῷ ἀσεβεῖ, ὅταν πάντες φωτίζωνται, τότε μόνος αὐτὸς σκοτίζεται.

Οὐαὶ τῷ βλασφήμῳ· δεσμεῖται γὰρ τὴν γλῶσσαν καὶ πῶς ἀπολογήσασθαι τῷ κριτῇ οὐ δύναται.

Οὐαὶ τῷ ἀνόμῳ· πρὸς κριτὴν γὰρ αὐστηρὸν τε καὶ νομοθέτην δίκαιον ἀπέρχεται.

Οὐαὶ τῷ πλεονέκτῃ· ὁ πλοῦτος γὰρ αὐτοῦ φεύγει, καὶ τὸ πῦρ αὐτὸν ὑποδέχεται.

Οὐαὶ τῷ βραθύμῳ· ζητήσῃ γὰρ τὸν καιρὸν, ὃν κακῶς ἐδαπάνησεν.

Οὐαὶ τῷ ἀλαζόνι· ὅταν εἰς τὸν τάφον εἰσέλθῃ, τότε τις (ὑπ. διδάσκεται).

Οὐαὶ τῷ φιλοπόρνῳ· ῥυποῖ γὰρ τὴν στολὴν καὶ τοῦ νυμφώνος ἐκβάλλεται.

Οὐαὶ τῷ λοιδώρῳ καὶ σὸν αὐτῷ τῷ μεθύσῳ, μετὰ τῶν φονευτῶν γὰρ τάττονται, καὶ μετὰ μοιχῶν κολάζονται.

Οὐαὶ τῷ τρυφῶντι· καιρὸν γὰρ ὀλίγον ὡς μόσχος εἰς σφαγὴν ἐτοιμάζεται.

Οὐαὶ τῷ ὑποκριτῇ· ὁ ποιμὴν αὐτὸν ἀρνεῖται καὶ λύκος ὁ κριὸς ἀναφαίνεται.

Μακάριος ὁ τὴν στενὴν δδεῦν ὁδόν, στεφανοφορῶν γὰρ εἰς τὸν οὐρανὸν εἰσέρχεται.

Μακάριος ὁ τὰς ἡδονὰς πατῶν· τρέμουσιν εἰς τὴν πρὸς αὐτὸν πάλην οἱ δαίμονες.

Μακάριος ὁ τῇ ἀρετῇ καθαρός, καὶ τὴν ψυχὴν ἀνυπόκριτος· κρίνειν γὰρ μέλλει τὸν κόσμον· οὐχὶ δὲ αὐτὸς μετὰ τοῦ κόσμου κρίνεσθαι.

Μακάριος ὁ τὸν βίον ὑψηλὸν ἔχων, ταπεινὸν δὲ τὸ φρόνημα· Χριστὸν γὰρ μιμεῖται, καὶ αὐτῷ συγκαθέζεται.

Φύλαττε τὰς παραινέσεις ταύτας, ἵνα στέφανον δόξης προξενήσωσί σοι.

Γίνου ἐγκρατῆς τῶν ἐντολῶν τούτων· ἵνα προσάξωσί σε ἐμφανῆ τοῖς ἀνθρώποις, καὶ τῷ Θεῷ εὐάρεστον.

Παρακαλῶ πάντας προσέχετε τοῖς εἰρημένοις.

Κωνσταντῖνος Γ. Ζερβός

Πρωτοπρεσβύτερος.

ΤΕΛΟΣ.

Ο ΧΙΛΙΕΣΜΟΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 80)

Ἐν τέλει πρέπει νὰ σημειώσωμεν καὶ τοῦτο: Πολεμοῦντες τὸν χριστιανισμόν καὶ συνιστῶντες εἰς τοὺς λαοὺς νὰ ἐγκαταλείψουν τὸν ἐκκλησιαστικισμόν, ἐπιδιώκουν νὰ ἰδρῦσουν ἰδίαν Ἐκκλησίαν. Τὴν Ἐκκλησίαν ταύτην ὀνομάζουσι «ἀληθῆ Ἐκκλησίαν» καὶ αὕτη εἶναι κατ' αὐτοὺς «ὁ διεθνῆς σύλλογος τῶν σπουδαστῶν τῶν Γραφῶν». Τῆς Ἐκκλησίας ταύτης, τὴν ὁποῖαν ἀποκαλοῦν καὶ «σίτον ἐκλεκτὸν» ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ «ζιζάνια» (τοὺς λοιποὺς χριστιανοὺς) ἰδρυτῆς καὶ φύλαξ καὶ ἀγγελιοφόρος ὑπῆρξεν ὁ Κάρολος Ρῶσσελ.

Εἰς τὸν Δ' τόμον τῶν «Γραφ. Μελετῶν» συγγραφέντα ὑπὸ τοῦ Ρῶσσελ ἀναγινώσκομεν: «Ἐνῶ ἐξετάζομεν ἐνταῦθα τὴν παροῦσαν κρίσιν τῆς μεγάλης κατ' ὄνομα χριστιαν. Ἐκκλησίας ἧς μὴ λησμονῶμεν ὅτι ὑπάρχει καὶ πραγματικὴ τις Ἐκκλησία Χριστοῦ ἐκλεκτῆ, πολῦτιμος· ἀφιερωμένη εἰς τὸν Θεὸν καὶ τὴν ἀλήθειαν αὐτοῦ ἐν μέσῳ σχολιαῖς καὶ διεφθαρμένης γενεᾶς... ὅσον δῆποτε δὲ καὶ ἂν εἶναι διεσκορπισμένοι εἴτε μένοντες μόνοι ὡς ὁ σίτος ἐν μέσῳ τῶν ζιζανίων, εἴτε μετ' ἄλλων, ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ Θεοῦ πάντοτε ἐπιδύει αὐτούς. Οὗτοι καθιερωμένοι, ὅλως πρὸς τὸν Θεὸν ἀφιερωμένοι, θὰ παραμείνωσιν ὑπὸ τὴν σκιάν τοῦ Παντοδυνάμου, καθ' ἕν χρόνον τὰ μεγάλα θρησκευτικὰ συστήματα,

τὰ ἀναξίως φέροντα τὸ ὄνομα αὐτοῦ θὰ ὑφίστανται τὰς κρίσεις τοῦ Κυρίου». Ὁμοίως εἰς τὸν Ζ' τόμον τῶν «Γραφ. Μελετῶν» σελ. 178 γράφουσι: «Καὶ ἄλλος ἄγγελος, οὐχὶ ἡ φωνὴ τοῦ Κυρίου, ἀλλὰ τὸ συγκεντρωτικὸν σῶμα, ὁ Βιβλικὸς καὶ Φυλλαδικὸς Σύλλογος «ἡ Σκοπιὰ τοῦ Πύργου» τὸν ἐποῖον διωργάνωσεν ὁ πάστωρ Ρῶσσελ πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου. Ὁ Βιβλικὸς Φυλλαδικὸς Σύλλογος «Σκοπιὰ τοῦ Πύργου» εἶναι τὸ μεγαλειότερον σωματεῖον τοῦ κόσμου, διότι ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς συστάσεώς του μέχρι σήμερον, ὁ Κύριος μετεχειρίσθη τούτον ὡς ὄργανόν του, διὰ μέσου τοῦ ἐποίου θὰ ἐξήγγειλε τὰ χαρὰς εὐαγγέλια. Καὶ ἀλλαχοῦ: Καὶ ἄλλος ἄγγελος—τὸ σῶμα ὅπερ εἶναι συγκροτημένον εἰς σωματεῖον, τὸ ὁποῖον ὁ πάστωρ Ρῶσσελ διωργάνωσε διὰ νὰ τελειώσῃ τὸ ἔργον του» (Αὐτ. σελ. 283 καὶ 157 καὶ «Κιθάρ» σελ. 273 - 275).

Καὶ ταῦτα μὲν ὅσον ἀφορᾷ τὸν συστηματικὸν πόλεμον ἐναντίον τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας καθ' ἕλου καὶ τῶν χριστιανικῶν διδασκαλιῶν ἐπὶ μέρους.

Β'. Τὰ περὶ καταδυναστεύσεως τῶν λαῶν, περὶ πολέμων, κινήματων, ἀναρχίας κ.λ.π

Οἱ συγγραφεῖς τῶν βιβλίων τούτων δὲν περιορίζονται μόνον εἰς τὰ ὡς ἄνω ἐκτεθέντα περὶ Ἐκκλησίας καὶ χριστιανισμοῦ ζητήματα. Ἀσχολοῦνται καὶ μετὰ ζητήματα κοινωνιολογικά. Ὅμιλοῦν περὶ κοινωνικοῦ καθεστώτος, περὶ τῶν κυβερνήσεων

τῶν Κρατῶν, περὶ τῆς κοινωνίας τῶν ἐθνῶν, περὶ τῆς στρατιωτικῆς θητείας καὶ τὰ τοιαῦτα. Καὶ ταῦτα πάντα εἶναι κατ' αὐτοὺς ἐπίσης συστήματα σατανικά. Ὡς πρὸς τὰ ζητήματα ταῦτα ἡμεῖς δὲν θὰ ἐκφέρωμεν κρίσεις. Θὰ ἀρκεσθῶμεν μόνον νὰ ἀντιγράψωμεν μερικὰς περὶ αὐτῶν περικοπὰς καὶ ἀφίνομεν τὴν Εἰσαγγελικὴν ἀρχήν, ὡς ἀρμοδιωτέραν, νὰ κρίνῃ περὶ αὐτῶν ἂν εἶναι ἐπιλήψιμοι ἢ οὐ.

α) Τὸ κοινωνικὸν καθεστῶς.

Ὡς πρὸς τοῦτο μεταφέρομεν ἐκ τῶν ἐπιβλήτων τῶν τὰ ἐξῆς.

«Ἐν ὀνόματι καὶ ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς Δημοκρατίας τὸ ἐμπορικόν, πολιτικόν καὶ ἐκκλησιαστικόν στοιχεῖον συνεταύτισαν τὰ συμφέροντά των καὶ ὕψωσαν εἰς τοὺς λαοὺς τὴν ἐνοποιηθεῖσαν σημαίαν των, ἣτις λέγει: Τὰ παρόντα συστήματα ἢ κυβερνήσεις προέρχονται ἐκ θείας διατάξεως καὶ πάντες οἱ λαοὶ δεόν νὰ συμμορφωθῶσι, πρὸς ταῦτα. Πρέπει νὰ ἔχωμεν περισσοτέρας προσόδους ἐκ τῶν φόρων, ἵνα δυνηθῶμεν καὶ παρασκευασθῶμεν διὰ πόλεμον καὶ τοιοῦτοτρόπως ἐξασφαλίσωμεν τὴν εἰρήνην... Πλὴν ὁ κοινὸς λαὸς γνωρίζει ἐκ πείρας ὅτι αἱ ἀξιώσεις αὗται εἶναι ἀναληθεῖς. Βλέπουνσι τοὺς πλουσίους καθισταμένους ἔτι μᾶλλον φιλαργυρωτέρους, ἐπισωρεύοντας δι' ἑαυτοὺς μεγαλεῖτερα πλοῦτη, συντρίβοντας πᾶσαν ἀντίστασιν ἣτις ἤθελε παρεμβληθῆ εἰς τὴν ἰδιοτελεῖ αὐτῶν πορείαν ἀδιακόπως» («Σημαία διὰ τοὺς λαοὺς» σελ. 5 καὶ 6).

Ἐπίσης γράφουν: «Ἐφ' ἑνὸς μὲν βλέπομεν τοὺς ἐργοδότας, οἵτινες εἶναι ἰδιοκτῆται ἐργαστασίων καὶ μηχανουργείων καὶ οἱ ὅποιοι ἀπασχολοῦσι τὸ ἐργατικὸν στοιχεῖον πρὸς ἐκτέλεισιν τῆς ἐργασίας, ἀ-

γωνιζομένους νὰ περιστείλωσι τὰς δαπάνης των ὑποδιβάζοντες τὰ ἡμερομίσθια καὶ ἀπολύοντες ἐργάτας, ἅτινα μέτρα καταλήγουσιν εἰς τὸ νὰ εὕρισκωνται ἐκτός ἐργασίας ἑκατομμύρια ἀνθρωπίνων υπάρξεων ἀνευ οὐδενὸς μέσου ὅπως κερδίζωσι τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἑαυτῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν των. Ἐφ' ἑτέρου δὲ ἔχομεν τοὺς ἀνθρώπους τῆς ἐργατικῆς τάξεως, οἱ ὅποιοι ἀσχολοῦνται ὑπὸ τῶν πλουσιωτέρων καὶ οἱ ὅποιοι διατελοῦσι λίαν ἀνήσυχοι, ψυχικῶς ἀνάστατοι. Συνεπεία δὲ τῶν ἐπ' αὐτῶν σεσωρευμένων ἀδικιῶν καθίστανται ὀσημέραι ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἀνήσυχοι καὶ ἀπειλοῦντες νὰ λάβουν ὑπὸ τὴν ἰδίαν αὐτῶν κατοχὴν καὶ διεύθυνσιν τὰ τε ἐργαστασία καὶ μεταλλορυχεῖα καὶ ἐργασθῶσι ταῦτα αὐτοὶ οἱ ἴδιοι. Ἡ τάξις τῶν πολιτικῶν, ἀγωνιζομένη πάντοτε νὰ ἐκτελεῖ τὸ θέλημα τῶν οἰκονομικῶν δυνάμεων, εὕρισκονται ὡσαύτως ἐν ἀμηχανίᾳ καὶ τετρομαγμένοι ὡς πρὸς τὸ τί θὰ κάμωσιν. Ἐν τούτοις ἐνεργοῦσιν ἐν ματαίαις προσπαθείαις ὅπως βοηθήσωσι τοὺς συμμάχους αὐτῶν πρὸς παράτασιν τῆς κτηνῶν οὐσίας κατὰ στασιάζουσαν. Ἐνῶ δὲ ἀποστάτης κληῖρος, ὁ ὅποιος ἀποτελεῖ τὸ τρίτον συστατικὸν τῆς κτηνώδους αὐτῆς καταστάσεως, προσπαθεῖ νὰ πείσῃ τοὺς ἀγαπῶντας τὴν τάξιν ἀνθρώπων νὰ ἐνωθῶσι μετὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν συστημάτων καὶ ὑποστηρίξωσι δι' αὐτῶν τὰς ἐργοδοτικὰς τάξεις». (Ἡ «Κιθάρα» σελ. 289). Παρόμοια βλέπε καὶ ἐν «Παρηγορίᾳ διὰ τὸν λαόν» σ. 25, 31. «Σημαία διὰ τοὺς λαοὺς» σ. 4. «Ἡ ἐπάνοδος τοῦ Κυρίου» σ. 19. «Ἐπιθυμητὴ κυβερνήσις» σ. 43, 47, 50, 56. «Ἡ Κιθάρα» σ. 266.

(Ἐπὶ ἀκολουθεῖ)

Διαδώσατε τὴν «Ἀγιορειτικὴν Βιβλιοθήκην»

ΙΩ. ΣΠΑΘΑΡΗ - ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΕΚ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 130)

Οἱ λόγοι τῆς περιώσεως ἐλαχίστων
κειμηλίων καὶ τιμαλφῶν

Ὡς καταφαίνεται ἐκ τῆς ἱστορίας, διαδοχικαὶ ἐπιδρομαὶ κατέληγον πολλάκις εἰς λεηλασίας καὶ καταστροφὰς μέχρι τοιούτου σημείου, ὥστε πολὺτιμα ἀντικείμενα καὶ μάλιστα εὐμετακόμιστα νὰ μὴ εἶναι δυνατὸν νὰ διαφύγουν τοὺς ἀρπακτικούς ὄνυχας τῶν ὀρδῶν, τὰς ὁποίας πολλάκις ἐξέβραζον αἱ στέπαι καὶ αἱ ἔρημοι εἰς τὰς χώρας τῆς εὐδαίμονος Οἰκουμένης, ἡ ὁποία ἀκριβῶς δι' αὐτὸν τοῦτον τὸν λόγον ἐκίνει τὸν φθόνον καὶ τὰς ληστρικὰς ὀρέξεις τῶν βαρβάρων ἀλλὰ καὶ τῶν ἡμιπολιτίστων λαῶν. Πολλάκις ἐπίσης ὡς συνέβη ἐπὶ παραδείγματι κατὰ τὸ 1204 μετὰ τὴν κεντρικὴν ἀγίαν Τράπεζαν τοῦ ναοῦ τῆς ἀγ. Σοφίας, στρατιῶται ἄξεστοι καὶ ἀπολίτιστοι κατετεμάχισαν ἀριστουργήματα τέχνης διὰ νὰ ρίψουν εἰς τὸ χωνευτήριον τὸν χρυσὸν ἢ τὸν ἄργυρον, ὁ ὁποῖος τὰ διεκόςμει, ν' ἀποσπάσουν δὲ ἔξ αὐτῶν τοὺς πολυτίμους λίθους. Εὐτυχῶς μερικοὶ ἐκ τῶν ληστῶν ἱπποτῶν τῆς Δύσεως ἔδειξαν κάποιαν διακριτικὴν προτίμησιν πρὸς τινὰ κειμήλια, τὰ ὁποῖα οὕτω διεσώθησαν ἀνέπαφα μέχρις ἡμῶν. Παρατηρήθη δηλ. κατὰ τὴν ἐπακολουθήσαν εἰς τὴν ὑπὸ τῶν Λατίνων ἄλωσιν τῆς Βασιλευούσης, ὅτι πολλοὶ εὐγενεῖς κατ' ὄνομα βεβαίως, διότι ὡς ἐπίχρισμα εἶχον τὴν καταγωγὴν, ἔκρυπτον δὲ εἰς τὰ στήθη των ληστρικὰς καὶ φθονεράς διαθέσεις, πολλοὶ λέγω Λατῖνοι ἱππῶται ἐξαπέστειλον ἀποχωρίσαντες ἐκ τῶν λαφύ-

ρων εἰς τὰς πατρίδας των λείψανα ἀγίων μετὰ τιμῆς καὶ στοργῆς φιλασσομένα ἐν τὸς πολυτελεστάτων θηκῶν. Εἰς αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ γεγονός δρῆεται ἡ διάσσωσις εἰς τὴν Δύσιν λειψανοθηκῶν, ὡς τῆς τοῦ Λιμβούργου καὶ τοῦ Γκραν. Οἱ Ἑνετοὶ μάλιστα ἀνεφάνησαν ἐπιτηδειότεροι εἰς τὴν ἐπιλογὴν ἐκ τῆς λείας τῶν ἀριστοτεχνημάτων. Εἰς τὴν μεγάλην δηλ. ἐκείνην πρωτεύουσαν τῆς Οἰκουμένης, τὴν ὁποίαν ἐγνώριζον ἀπὸ μακροῦ χρόνου, ἠρεύνων τὰς κρύπτας, ὅπου ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ οἱ Βυζαντινοὶ ἐφύλασσαν τοὺς θησαυρούς των, ἐγνώριζον δὲ ἐπὶ πλέον καὶ τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Δὲν ἀπήντησαν λοιπὸν καμμίαν δυσκολίαν νὰ κάμουν ἐπιλογὴν ἐκ τῶν λαφύρων τῶν κομποτεχνημάτων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα περισσότερόν ἐκίνησαν τὰς ἀρπακτικὰς των βλέψεις καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον τὸ θησαυροφυλάκιον τοῦ ἀγίου Μάρκου ἐν Ἑνετίᾳ διασφύζει τόσα κειμήλια ἀριστοτεχνικὰ τοῦ ἑλληνικοῦ Βυζαντίου ὥστε ἔξ αὐτῶν καὶ μόνον νὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναπαραστήσῃ τις μίαν τελείαν ἐξέλιξιν τῆς βυζαντινῆς χρυσοχοικῆς.

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι τόσον τὰ ἐν τῇ Δύσει ὅσον καὶ τὰ ἐν τῇ Ἀνατολῇ σωζόμενα εἶναι ἐλάχιστα δείγματα ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν μέγαν πλοῦτον τῶν κειμηλίων τῆς Βυζ. Αὐτοκρατορίας, ὅστις, ἐξαιρουμένων τῶν ἐν ἀγίῳ Ὄρει ἀποκειμένων εἰς τὰ θησαυροφυλάκια τῶν Μονῶν, ἐξηφανίσθη εἰς τὴν λαίλαπα, ἣ τις ἐσάρωσε τὴν ἑλληνικὴν Αὐτοκρατορίαν. Τὸ εὐτύχημα εἶναι ὅτι ἀρκεταὶ ἀνακαλύψεις γινόμεναι τελευταῖον εἰς Ἑκκλησίας καὶ μοναστήρια τῶν ἐν τῷ Κανκάτω ρωσικῶν χωρῶν τῆς Γεωργίας, Ἰβηρίας, Ἀλανίας καὶ Μιγγρελίας, χωρῶν, αἵτινες ὑπέστησαν βαθυτάτην τὴν ἐπίδρασιν τοῦ Βυζαντίου, εὐρέθησαν μνημεῖα Βυζ. χρυσοχοικῆς, ἐκ τῶν ὁποίων πολλὰ εἶναι ἀρ-

χαιότατα. Τὸ βέβαιον ἐν προκειμένῳ εἶναι ὅτι πρόκειται περὶ ἔργων μᾶλλον Βυζαντινῆς τεχνοτροπίας, ἀλλὰ ἐπαρχιακῆς προελεύσεως, πάντως ὅμως ἀπαραιτήτων διὰ τὴν μελέτην τῆς Βυζαντινῆς ἐγκαυστουργίας καὶ χρυσοχοικῆς, καὶ μάλιστα ἀφοῦ πολλά ἐξ αὐτῶν εἶναι ἔργα τέχνης ἀξιολόγου.

Ποία ἡ καλλιτεχνικὴ ἀξία τῶν Βυζαντινῶν τιμολφῶν

Τὰ πλεῖστα τῶν μέχρις ἡμῶν περιωθέντων ἔργων χρυσοχοικῆς καταδεικνύουν τέχνην σοφὴν, δεξιάν, λεπτεπίλεπτον καὶ κάλλος μορφῶν τὰ μάλιστα θαυμάσιον. Ἐπισύρουν δὲ τὴν προσοχὴν ἕνεκα τῶν τεχνικῶν τῶν πλεονεκτημάτων μᾶλλον ἢ διὰ τὴν ποσότητα τῶν πολυτίμων λίθων τῶν ἐπὶ τούτῳ διατιθεμένων.

Τὰ ἔργα ταῦτα λέγει ὁ Molinier μᾶς δεικνύουν τὴν ἰκανότητα τῶν Βυζαντινῶν τεχνιτῶν, τὴν δεξιότητά των εἰς τὴν σύλληψιν τῆς μορφῆς καὶ εἰς τὴν διακόσμησιν αὐτῆς.

Ἐγκαυστουργικὴ (Θέσις αὐτῆς εἰς τὴν Βυζαντινὴν τέχνην)

Οἱ Βυζαντινοὶ χρυσοχοὶ ἀντιληφθέντες ὅτι ἡ σφυρηλάτησις τῶν φύλλων ἐκ πολυτίμου μετάλλου καὶ ἡ ἐπεξεργασία αὐτῶν ἡ διακοσμητικὴ, ὥστε νὰ παρουσιάξουν διαφόρους ἐκτύπους παραστάσεις ἦτο ἀπλῆ, ἠναγκάσθησαν ὑπείκοντες εἰς τὴν γενικὴν ἀπαίτησιν ν' ἀντικαταστήσουν τὸ ἀνάγλυφον διὰ τῆς πολυχρωμίας. Ἐπέτυχον δὲ τὴν τάσιν ταύτην εἴτε συνεχίζοντες, καθὼς κατὰ τὸν 6ον καὶ 7ον αἰῶνα τὰ διάφρακτα ὑαλώματα, τῶν ὁποίων ὑπάρχουν δείγματα μέχρι τοῦ 10ου αἰῶνος, εἴτε διὰ τοῦ διαφράκτου ἐγκαύστου (τοῦ κατὰ τοῦ Πορφυρογεννήτου περιχλειστοῦ), τοῦ ὁποίου ἡ συνήθεια ἤρξησε νὰ διαδίδεται κατὰ τὴν εἰκονοκλα-

στικὴν περίοδον, τὴν τόσον εὐεπίφορον πρὸς τὸν τὰς ἀνατολικὰς ἐπιδράσεις. Ἀπὸ τῆς Βασιλείας μάλιστα τοῦ Βασιλείου τοῦ Α' τὰ κείμενα μνημονεύουν εἰκόνας ἐγκαύστους (σμαλτωμένας) τοῦ Σωτῆρος, εἴτε ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Σωτῆρος, εἴτε ἐπὶ ἐπιθήματος ἐκ συμπαγοῦς χρυσοῦ τῆς Νέας Ἐκκλησίας. Τοῖς λοιποῦ τὰ χυμευτὰ ἔργα κατὰ τὸν Κων)στῖνον τὸν Πορφυρογέννητον, τοῦτέστι τὰ ἐγκόλπια καὶ πλάκες ἐξ ἐγκαύστου μὲ χρῶματα ἁρμοικὰ, τὰ ὁποῖα κατὰ χιλιάδας παρήγοντο εἰς τὰ ἐργαστήρια τῆς Κων)πόλεως διαδίδονται καὶ κυκλοφοροῦσι πανταχοῦ. Ὅχι μόνον ἐχρησιμοποιήθησαν εἰς τὴν διακόσμησιν, ἐνεριόμενα εἰς χρυσοὺν καὶ ἀνάμικτα μὲ πολυτίμους λίθους ἐπὶ τῶν πολυτίμων ἔργων τῆς ἐκκλησιαστικῆς χρυσοχοικῆς, οἷον ἀγίων ποτηρίων, δισκαρίων, τραπεζῶν, σταυρῶν καὶ λειψανοθηκῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν πλουσίαν καὶ πολυχρῶμον πλαισίωσιν τῶν ἱερῶν εἰκόνων. Τὰ ἐγκαυστα ὅμως ἐχρησιμοποιήθησαν καὶ εἰς τὸν ἀστικὸν βίον. Εἰς τὴν διακόσμησιν τοῦ ἱεροῦ Παλατίου μεταξὺ τῶν ἀριστοτεχνιμάτων, τὰ ὁποῖα ἐξετίθεντο κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἐπισήμων τελετῶν, τὰ ἐγκαυστα ἀπῆστραπτον ἐπὶ τῶν εὐρυχῶρων μανδύων τῶν ποικιλιμῶν μὲ χρυσοῦν, ἐπὶ τῶν ἀναθηματικῶν στεφάνων τῶν διαφόρων σχημάτων, ἐπὶ τῶν πινακίων καὶ τῶν κυλίκων ἐξ ἀργύρου καὶ χρυσοῦ, ἐπὶ τῶν ἀγγείων καὶ λαμπαδοστατῶν, ἐπὶ τῶν λεπτότατα ἐπεξεργασμένων πυξίδων. Μετὰ τῶν πορφυρῶν μάλιστα ὑφασμάτων τῶν κατεσκευασμένων εἰς τὰ αὐτοκρατορικὰ ἐργοστάσια ἀπετέλουν τὰ σπουδαιότερα μέσα τῶν δώρων τῶν προσφερομένων ὑπὸ τῶν Βασιλέων εἰς τοὺς ξένους ῥήγας καὶ οὕτως εἶπεῖν δι' αὐτῶν κατὰ μέγα μέσον ἡ Δύσις ἐγνώριζε τὸ Βυζάντιον καὶ ἐξ αὐτῶν

ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ ΚΑΙ ΙΕΡΟΚΗΡΥΚΟΣ
ΚΟΣΜΑ ΤΟΥ ΑΙΤΩΛΟΥ

Τοῦ ἱερομονάχου καὶ ἰσαποστόλου, αἰ σωζόμε-
ναι πέντε Διδαχαί, κηρυχθεῖσαι ὑπὸ τοῦ
ἰδίου κατὰ τὸ 1777 ἔτος.

(Ἐκ τῆς χειρογράφου βιβλιοθήκης ἱερομ. Εὐθυμίου Ἀγιορείτου τοῦ Κρητός).

ΔΙΔΑΧΗ ΠΡΩΤΗ

«Εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν εἰσέλθητε λέγετε·
εἰρήνη τῇ πόλει ταύτῃ». Λέγει ὁ Κύριος.

Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ
θεός, ἀδελφοί μου, ὁ γλυκύτατος αὐθέν-
της καὶ δεσπότης, ὁ ποιητὴς τῶν Ἀγγέ-
λων καὶ πάσης νοητῆς καὶ αἰσθητῆς κτί-
σεως, παρακινούμενος ἀπὸ τὴν πολ-
λήν του ἀγαθότητα ἔπου ἔχει εἰς τὸ
γένος μας, σιμὰ εἰς τὰ ἀπειρα χαρίσματα
ἔπου μᾶς ἐχάρισε καὶ μᾶς χαρίζει καθ'
ἐκάστην ἡμέραν καὶ ὥραν καὶ στιγμήν, ἐ-
καταδέχθη καὶ ἔγεινε τέλειος ἄνθρω-
πος ἐκ Πνεύματος ἁγίου, καὶ ἀπὸ τὰ καθα-
ρώτατα αἵματα τῆς Δεοποιήσεως ἡμῶν Θεο-
τόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, διὰ νὰ μᾶς
κάμῃ νὰ εὐγώμεν ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ δια-
βόλου, καὶ νὰ μᾶς κάμῃ υἱοὺς καὶ κληρο-
νύμους τῆς βασιλείας του, νὰ χαίρωμεν
πάντοτε εἰς τὸν Παράδεισον μαζί μὲ τοὺς
Ἀγγέλους, καὶ νὰ μὴ καιώμεθα εἰς τὴν
κόλασιν μὲ τοὺς ἀσεβεῖς καὶ τοὺς διαβό-
λους. Καὶ καθὼς ἕνας ἄρχοντας ἔχει ἀμπέ-

λια καὶ χωράφια καὶ βάνει ἐργάτας, οὖ-
τω καὶ ὁ Κύριος ὡσάν ἕνα ἀμπέλι ἔχει ἔ-
λον τὸν κόσμον, καὶ ἐπήρξε δώδεκα Ἀπο-
στόλους, καὶ τοὺς ἔδωκε τὴν χάριν του
καὶ τὴν εὐλογίαν του, καὶ τοὺς ἔστειλεν
εἰς ἔλον τὸν κόσμον, νὰ διδάξουν τοὺς ἄν-
θρώπους πῶς νὰ ζήσουν καὶ ἐδῶ καλά, εἰ-
ρηνικά, ἡγαπημένα, καὶ μετὰ ταῦτα νὰ
πηγαίνουν εἰς τὸν Παράδεισον νὰ χαίρων-
ται πάντοτε· νὰ μετανοοῦν, νὰ πιστεύουν
καὶ νὰ βαπτίζονται εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πα-
τρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος·
καὶ νὰ ἔχουν τὴν ἀγάπην εἰς τὸν Θεὸν καὶ
εἰς τὸν ἀδελφὸν των. Καὶ εἰς ὅποιαν χώ-
ραν πηγαίνουν οἱ Ἀπόστολοι καὶ τοὺς δέ-
χονται οἱ ἄνθρωποι, τοὺς παρήγγειλεν ὁ
Κύριος νὰ εὐλογοῦν τὴν χώραν ἐκεῖνην·
εἰς ὅποιαν χώραν πάλιν πηγαίνουν καὶ δὲν
τοὺς δέχονται, τοὺς παρήγγειλεν ὁ Κύριος
νὰ τινάζουν καὶ τὰ τσαρούχια των καὶ νὰ
φεύγουν. Ἔτσι οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι λαμ-
βάνοντες τὴν χάριν τοῦ ἁγίου Πνεύματος,
ὡς φρόνιμοι καὶ πιστοὶ δοῦλοι τοῦ Χρι-
στοῦ μας, ἔτρεξαν ὡσάν ἀστραπὴ εἰς ἔλον
τὸν κόσμον. Μὲ ἐκεῖνην τὴν χάριν ἰάτρευ-
ον τυφλοὺς καὶ κωφοὺς καὶ λεπροὺς καὶ
δαιμονισμένους καὶ τὸ μεγαλεῖτερον, μὲ
τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ μας ἐπρόσταζον
τοὺς νεκροὺς καὶ ἀνεσταίνοντο. Καὶ εἰς ὅ-
ποιαν χώραν ἐπήγαγον οἱ ἅγιοι Ἀπόστο-
λοι καὶ τοὺς ἐδέχοντο οἱ ἄνθρωποι, τοὺς
ἔκαμνον χριστιανούς, ἐχειροτόνουν ἄρχιε-

ἔξήτησε τὴν ἔμπνευσιν καὶ τὰ καλλιτεχνι-
κὰ πρότυπά της. Ὑπὸ τοιαύτας προϋπο-
θέσεις ἡ ἐγκαυστική ἀπετέλεσε κατὰ τὸν
10ον καὶ 11ον αἰῶνα πρέσβυν εὐγλωττό-
τατον τῆς Βυζαντινῆς ἀκμῆς καὶ ἐπιρροῆς
ἐπὶ τῶν Δυτικῶν λαῶν.

(Ἀκολουθεῖ)

ρείς, ἱερεῖς καὶ ἐκκλησίαις, καὶ εὐλογοῦσαν τὴν χώραν ἐκείνην, καὶ ἐγένετο ἕνας ἐπίγειος Παράδεισος, χαρὰ καὶ εὐφροσύνη, κατοικία τῶν Ἀγγέλων, κατοικία τοῦ Χριστοῦ μας. Εἰς ὅποιαν χώραν πάλιν ἐπήγαγον, καὶ δὲν τοὺς ἐδέχοντο οἱ ἀνθρώποι, τοὺς παρήγγειλε νὰ τινάζουν καὶ τὰ ὑποδήματά των, καὶ ἔμεναν εἰς ἐκείνην τὴν χώραν κατάρρα καὶ ὄχι εὐλογία, κατοικία τοῦ διαβόλου, καὶ ὄχι τοῦ Χριστοῦ μας.

Πρέπον καὶ εὐλογον εἶναι ἕνας διδάσκαλος ὅταν θέλῃ νὰ διδάξῃ, νὰ ἐξετάζῃ πρῶτον τί ἀκροατὰς ἔχει, ὁμοίως καὶ οἱ ἀκροαταὶ νὰ ἐξετάζουν τί διδάσκαλος εἶναι. Καὶ ἐγὼ, ἀδελφοί μου, ὅπου ἠξιώθην καὶ ἐστάθην εἰς αὐτὸν τὸν ἅγιον τόπον τὸν ἀποστολικόν, διὰ τὴν εὐσπλαγχνίαν τοῦ Χριστοῦ μας, ἐξέτασα πρῶτον διὰ λόγου σας καὶ ἔμαθα πῶς με τὴν χάριν τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ, δὲν εἰσθε ἕλληνες εἰδωλολάτραι, δὲν εἰσθε ἀσεβεῖς, αἰρετικοί, ἄθεοι, ἀλλὰ εἰσθε εὐσεβεῖς ὀρθόδοξοι χριστιανοί, πιστεύετε καὶ εἰσθε βαπτισμένοι εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, καὶ εἰσθε τέκνα καὶ θυγατέρες τοῦ Χριστοῦ μας. Καὶ ὄχι μόνον δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ σᾶς διδάξω, ἀλλὰ μήτε τὰ ποδάρια σας νὰ φιλήσω, διότι ὁ καθένας ἀπὸ λόγου σας εἶναι τιμιώτερος ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον. Πρέπει δὲ νὰ ἠξεύρετε καὶ ἡ εὐγενεία σας διὰ λόγου μου, τὸ ἠξεύρω, πῶς ἄλλοι σᾶς λέγουν ἄλλα, ἔμωσ ἀνίσως καὶ θέλετε νὰ μάθετε τὴν πᾶσαν ἀλήθειαν, ἐγὼ σᾶς τὴν λέγω. Ἡ πατρίδα μου ἡ ψευτικὴ, ἡ γήινος καὶ ματαία, εἶναι ἀπὸ τοῦ ἁγίου Ἄρτης καὶ ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν Ἀπόκουρο. Ὁ Πατὴρ μου, ἡ μήτηρ μου, τὸ γένος μου, εὐσεβεῖς ὀρθόδοξοι χριστιανοί. Εἶμαι λοιπὸν καὶ ἐγὼ, ἀδελφοί μου, ἀνθρώπος ἀμαρτωλός, χειρότερος ἀπὸ ὅλους·

εἶμαι ἔμωσ δούλος τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἐσταυρωμένου καὶ Θεοῦ. Ὅχι πῶς ἐγὼ εἶμαι ἄξιος νὰ εἶμαι δούλος τοῦ Χριστοῦ, ἀλλ' ὁ Χριστὸς μου με καταδέχεται διὰ τὴν εὐσπλαγχνίαν του. Τὸν Χριστὸν μας λοιπὸν, ἀδελφοί μου, πιστεύω, δοξάζω καὶ προσκυνῶ τὸν Χριστὸν μας παρακαλῶ νὰ με καθάρισῃ ἀπὸ κάθε ἁμαρτίαν ψυχικὴν καὶ σωματικὴν. Τὸν Χριστὸν μου παρακαλῶ νὰ με δυναμώσῃ νὰ νικήσω τοὺς τρεῖς ἔχθρους, τὸν κόσμον, τὴν σάρκα καὶ τὸν διάβολον· τὸν Χριστὸν μου παρακαλῶ νὰ με ἀξιώσῃ νὰ χύσω καὶ ἐγὼ τὸ αἷμά μου διὰ τὴν ἀγάπην του, καθὼς τὸ ἔχουσε καὶ ἐκεῖνος διὰ τὴν ἀγάπην μου. Ἐνίσως, ἀδελφοί μου, καὶ ἦτο δυνατόν νὰ ἀνεβῶ εἰς τὸν οὐρανόν, νὰ φωνάξω μίαν φωνὴν μεγάλην, νὰ κηρύξω εἰς ὅλον τὸν κόσμον, πῶς μόνος ὁ Χριστὸς μας εἶναι Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, καὶ Θεὸς ἀληθινός, καὶ ζωὴ τῶν πάντων, ἤθελα νὰ τὸ κάμω, μὰ ἐπειδὴ καὶ δὲν δύναμαι νὰ πράξω ἐκεῖνο τὸ μέγα, κάμνω τοῦτο τὸ μικρὸν καὶ περιπατῶ ἀπὸ τόπον εἰς τόπον, καὶ διδάσκω τοὺς ἀδελφούς μου τὸ κατὰ δύναμιν, ὄχι ὡς διδάσκαλος, ἀλλὰ ὡς ἀδελφός, διδάσκαλος μόνος ὁ Χριστὸς μας εἶναι. Πόθεν παρεκινήθην ἀδελφοί μου, θέλω νὰ σᾶς φανερώσω τὴν αἰτίαν.

Ἐναχωρῶν ἀπὸ τὴν πατρίδα μου πρὸ πενήντα ἐτῶν, ἐπεριπάτησα τόπους πολλούς, κάστρα, χώραις καὶ χωριά, καὶ μάλιστα εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ περισσότερον ἐκάθησα εἰς τὸ ἅγιον Ὄρος δεκαεπτὰ χρόνους, καὶ ἔκλαιον διὰ τὰς ἁμαρτίας μου. Σιμὰ εἰς τὰ ἀπειρα χαρίσματα ὅπου μοῦ ἐχάρισεν ὁ Κύριός μου, με ἀξίωσε καὶ ἔμαθα ὀλίγα γράμματα ἑλληνικά, ἔγεινα καὶ καλόγηρος. Μελετῶντας δὲ τὸ ἅγιον καὶ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, εὔρον μέσα πολλὰ καὶ διάφορα νοήματα, τὰ ὅποια εἶναι ὅλα μαργαριτάρια, διαμάντια, θησαυρός, πλοῦ

τος, χαρά, εὐφροσύνη, ζωὴ αἰώνιος. Σιμὰ εἰς τὰ ἄλλα εὗρον καὶ τοῦτον τὸν λόγον ἔπου λέγει ὁ Χριστὸς μας, πῶς δὲν πρέπει κανένας χριστιανὸς ἄνδρας ἢ γυναῖκα, νὰ φροντίζη διὰ τὸν ἑαυτὸν του μόνον πῶς νὰ σωθῆ, ἀλλὰ νὰ φροντίζη καὶ διὰ τοὺς ἀδελφούς του νὰ μὴ κολασθοῦν. Ἀκούοντας καὶ ἐγὼ, ἀδελφοί μου, τοῦτον τὸν γλυκύ-

τατον λόγον ἔπου λέγει ὁ Χριστὸς μας, νὰ φροντίζωμεν καὶ διὰ τοὺς ἀδελφούς μας, μ' ἔτρωγεν ἐκεῖνος ὁ λόγος μέσα εἰς τὴν καρδίαν τὸ σους χρόνους, ὡσὰν τὸ σκουλήκι ἔπου τρώγει τὸ ξύλον, τί νὰ κάμω καὶ ἐγὼ στοχαζόμενος εἰς τὴν ἀμάθειάν μου. (Ἀκολουθεῖ)

ΓΕΡΟΝΤΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΚΑΡΑΚΑΛΛΙΝΟΥ

ΔΙΗΓΗΣΙΣ

Καὶ ὀπτασία ὠφέλιμος ὀρθοδόξου τινὸς Δημητρίου, συγγραφεῖσα παρὰ Μητροφάνους ἱερομ. πρετροπῆ καὶ κελεύσει τοῦ Πνευματικοῦ Πατρὸς κυροῦ Διονυσίου τοῦ ρήτορος, μεταφρασθεῖσα εἰς κοινὴν φράσιν παρὰ τοῦ ὁσιωτάτου κυροῦ Δαυρεντίου, τοῦ ἐν τῷ ἁγιανύμῳ Ὁρει τοῦ Ἀθῶνος ἀσχοῦντος

(Ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 271 τοῦ 12'. αἰῶνος Κώδικος τῆς ἱ. Μονῆς τοῦ Καρακάλλου)

Ἀδελφοί καὶ Πατέρες.

Ἐλάτε νὰ ἀκούσητε φοβερὰ καὶ θαυμαστά πράγματα, τὰ ὁποῖα, ὁ φιλόφρων Κύριος καὶ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἀγαπῶν τὴν ἰδικὴν μας σωτηρίαν εἰς ἐτούταις ταῖς ἡμέραις ταῖς ὑστεραῖς ἐφανέρωσε καὶ ἀκούσατε νὰ σᾶς εἰπῶ ἐξ ἀρχῆς, καὶ πῶς ἔγινε τὸ θαῦμα τοῦτο.

Μία χώρα εἶναι σιμὰ εἰς τὰ Σιδηροκάυσια, τὴν ὁποίαν χώραν τὴν λέγουσιν Ἰσβορον, καὶ εἶναι μεγάλη χώρα καὶ πολλοὶ ἄνθρωποι κατοικοῦν εἰς αὐτήν, ἢ ὁποῖα χώρα εἶναι εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς ἐπισκοπῆς Ἱερισσοῦ καὶ ἁγίου Ὁρους. Εἰς αὐτὴν τὴν χώραν ἦτον ἕνας χριστιανὸς τὸ ὄνομά του Δημήτριος, καὶ ἦτον τὸ ἔτος τότε ἀπὸ Ἀδὰμ 7088 χρόνοι, Ἰνδικτιῶνος η'. Οὗτος ὁ Δημήτριος δὲν ἦτον πραγματευτής, οὐδὲ γραμματικὸς, ἀμὴ ἦτον καθὼς τὸ λέγουσιν εἰς αὐτὸν τὸν τόπον ρούπνικος, ἤγουν ὅπου σκάπτουν καὶ εὐγάνουν τὸ χῶμα ὅπου κάμνουν τὸ ἀσῆμι καὶ τὸ χρυσάφι, μὲ τοιοῦτον μέγαν καὶ

πολὸν κόπον ἐδοῦλευε καὶ ἐπέρινα τὴν ζωὴν του. Καὶ ἦτον ἀπλὸς ἄνθρωπος καὶ ἀπονήρευτος, καὶ ἀπὸ ὅλα τὰ κακὰ καὶ ἀμαρτήματα ἔλειπε, τὰ δὲ καλὰ ὅσα ἐδύνατον ἔκαμνε. Καλὰ καὶ ἂν εἶχε καὶ γυναῖκα καὶ παιδία καὶ χρέη καὶ ἦτον καίπτωχος, ἀλλὰ καὶ τὰ τῆς ψυχῆς ἐσπούδαζε, καὶ ἄλλο ὅτι δὲν ἐπέρασε τὴν ζωὴν του μὲ ἄνθρώπους ἐναρέτους, ὅπου νὰ φοβοῦνται τὸν Θεόν, ἢ νὰ ἡξεύρουν γράμματα, νὰ ἀναγνώθουν θεῖαις Γραφαῖς νὰ ὠφελεῖται καλὰ, καὶ ἔτσι ἐπέρασε τὴν ζωὴν του, ἀλλὰ δὲν εἶπε ποτὲ ὁ λογισμὸς του νὰ γίνῃ κακὸς ἄνθρωπος, ἀλλὰ διὰ νὰ περῶν καλὰ καὶ νὰ ἔχη καὶ καλὴν γνῶμην, λογιάζω ὡς φαίνεται ἡ ὑπόθεσις ἄρεσκε τοῦ παναγάθου Θεοῦ ἢ διαγωγὴ του ἢ ἀπλῆ, καὶ διὰ τοῦτο ἀπεκάλυψε καὶ τοῦ ἔδειξεν αὐτὰ ὅπου θέλετε ἀκούσει.

Λοιπὸν οὗτος ὁ Δημήτριος εἶχεν ἕνα υἱὸν καὶ τὸν ἀνέθρεψεν ἕως οὗ ἔγινε δώδεκα χρόνων, καὶ πολλὰ τὸν ἠγάπα, καθὼς τὸ ἡξεύρετε καὶ οἱ πάντες, ὅτι ὅταν γίνῃ

τὸ παιδίον τοιαύτης ηλικίας πόσον τὸ ἀγαπᾷ ὁ πατέρας του καὶ ἡ μητέρα του. Ὅμως δὲν ἤξεύρομεν τὴν κρίσιν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν βουλήν, καθὼς λέγει καὶ ὁ προφήτης Δαυὶδ: «τὰ κρίματά του ἄβυσσος πολλή,» ἠθέλησεν ὁ Θεὸς καὶ ἔδωκεν αὐτοῦ τοῦ παιδιοῦ θάνατον καὶ ἀπέθανε, καὶ ὡς πατέρα ὅπου ἦτον τὸ ἔκλαιεν ἀπαρηγόρητα καὶ ἀπὸ τὴν λύπην του τὴν πολλήν καὶ τὰ περισσὰ δάκρυα ἔπεσεν εἰς μεγάλην ἀσθένειαν, καὶ ἐκοίτετο 15 ἡμέρας εἰς τὸ κρεβάτι, με πολλοὺς κόπους καὶ πόνους καὶ σιναγμούς. Καὶ τὸν ἐκύτταζαν εἰς τὴν ἀσθενειάν του οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ γείτονές του, καθὼς τὸ ἔχουν συνήθειαν εἰς τὸν κόσμον. Καὶ μετὰ δεκαπέντε ἡμέρας, μίαν ἡμέραν ὅπου ἦτον οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι γῶρον τοῦ Δημητρίου καὶ ἐδειπνοῦσαν οἱ ἰδικοὶ του, ἐφάνη ὡσὰν νὰ ὀλιγοψύχησε, καὶ παρευθὺς εὐρέθη ἀποθαμένος. Καὶ βλέποντας ἡ ταλαίπωρος γυναῖκα καὶ ἡ γραία πενθερά του πῶς ἀπέθανεν, ἄρχισαν νὰ κλαίουν καὶ νὰ φωνάζουν φωναῖς μεγάλαις, καθὼς ἤξεύρετε ὅπου τὸ ἔχουν συνήθειαν ὁ κόσμος. Καὶ ὡτὰν ἤκουσαν οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ γείτονες τὸν κλαυθμὸν καὶ τὰς φωνὰς ἔδραμον ὅλοι παρευθὺς νὰ ἰδοῦν τὸν ἀποθαμένον καὶ νὰ κλαύσουν. Καὶ ὡς ἐσυνάχθησαν ἔκλαυσαν πολλά, τότε τί ἄλλο εἶχαν νὰ κάμουν; ἡ χρεῖα ἦτον νὰ τὸν σαβανώσουν, ὡσὰν ἦτον ζεστός. Ἄλλοι θυμίαμα, ἄλλοι ἐτοιμάζαν κόλυβα, καὶ ἄλλοι ἄρχισαν νὰ τὸν πλύνουν με νερόν, καθὼς τὸ ἔχουν ἐκεῖ συνήθειαν. Καὶ ὅταν ἄρχισαν νὰ εὐγάλουν τὰ ρούχα του ὅπου ἐβάστα, νὰ τὸν φορέσουν ἄλλα, ἤσαν τὰ χέρια του καὶ τὰ ποδάρια του καὶ ὅλα του τὰ μέλη ψυχρὰ καὶ νεκρωμένα, καθὼς εὐρίσκονται ὀλοῶν τῶν ἀποθαμένων. Τὸ δὲ στήθος του μόνον αὐτοῦ σιμὰ εἰς τὴν κλείδωσιν ὀλί-

γον κάπως ἦτο θερμόν, καὶ ἐσάλευν ὁ σφιγμός του καὶ αἱ φλέβες. Καὶ ὡσὰν τὸν εἶδαν ἔτσι εἶπαν ἀναμεταξύ τους, ἄς τὸν ἀφήσωμεν ἀκόμη ὀλίγην ὥραν νὰ ἀποθάνῃ τελείως καὶ τότε θέλωμεν τὸν λούσει. Ἐκαρτέρησαν μίαν ὥραν καὶ δύο καὶ τρεῖς, καὶ πάλιν τὸν ἐγύρουν εἰς τὰ μέλη του ὅλα καὶ ἔτσι τὸν ἤσαν ὡσὰν καὶ πρῶτα, καὶ αἱ φλέβες του ἐσάλευν καὶ τὸ στήθος του. Καὶ ἐπειδὴ ἐπέρασε πολλὴ ὥρα καὶ ὁ ὕπνος ἐνίκα τοὺς ἀνθρώπους ἐπῆγαν πολλοὶ νὰ ἀναπαυθοῦν, καὶ ἡ ταλαίπωρος του γυναῖκα καὶ ἡ πενθερά του με ἄλλους ὀλίγους συγγενεῖς ἐπαρακάθηοντο καὶ ἐφύλαγαν τὸν Δημήτριον ὡς νεκρόν. Καὶ ἐπειδὴ ἐπέρασε πολλὴ ὥρα, ἀνάγκη ἦτο νὰ τοὺς νικήσῃ καὶ αὐτοὺς ὁ ὕπνος, καὶ μάλιστα ἀπὸ τὸν πολὺν κόπον καὶ τὰ πολλὰ δάκρυα. Λοιπὸν ἐπλάγισαν καὶ αὐτοὶ καὶ ἐκοιμῶνταν καθένας εἰς τὸν τόπον ὅπου ἔλαχαν. Ἐπέρασε γοῦν ὅλη ἡ νύκτα καὶ ἄρχισε νὰ φέγγῃ, καὶ ὁ ἀσθενημένος ἤγουν ὁ Δημήτριος ἐκοίτετο εἰς τὸ στρώμα του. Καὶ ἐξαίφνης, ὡ τοῦ θαύματος! ἀναστένανξε μεγάλως καὶ παρευθὺς ἐσηκώθη καὶ ἐκάθησεν εἰς τὸ στρώμα του, ἐκεῖνοι δὲ ὅπου τὸν ἐφύλαγαν, ἤγουν ἡ γυναῖκα του καὶ οἱ ἄλλοι ὡς ἤκουσαν τὸν ἀναστεναγμὸν παρευθὺς ἐξύπνησαν ὅλοι καὶ ὡσὰν εἶδον τὸν Δημήτριον ζωντανόν καὶ ἐκάθητον, ἐθαύμασαν ὅλοι καὶ ἐχάρηκαν μεγάλως. Καὶ τότε ἤρχισαν νὰ τὸν ἐρωτοῦν τί ἦτον αὐτὸ καὶ πῶς ἀπέθανε καὶ πάλιν ἀνεστήθη, αὐτὸς δὲ ὁ Δημήτριος ἐκοίταζε κάτω εἰς τὴν γῆν, καὶ εἶχε τὸ χέρι του εἰς τὸ πρόσωπόν του καὶ ἐσιώπα καὶ δὲν ἔλεγε τίποτε παντελῶς. Καὶ ἐποίησε τινὰς ἡμέρας ὅπου μῆτε ἔτρωγε, μῆτε ἐκοιμήθη ποσῶς, καὶ εἰς αὐταῖς ταῖς ἡμέραις ἡ ταλαίπωρος του γυναῖκα μέσα εἰς τὰ πολλὰ ἐνθυμήθη καὶ τὸν υἱόν της ὁ-

ΑΡΧΗ ΣΟΦΙΑΣ. ΦΟΒΟΣ ΚΥΡΙΟΥ

Ὅστις τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ,
σαῦτόν θά ἀποκτήσῃ,
οὗτος θά γίνῃ ἰκανός,
τὸ πᾶν νὰ κατακτήσῃ.

*

Γιατὶ ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ,
χαρίζει σωφροσύνην·
χαρίζ᾽ ἀνδρείαν, σύνεσιν
καὶ μετριοφροσύνην.

*

Χαρίζει θάρρος καὶ πολλήν
τὴν γενναιοκαρδίαν,
ἀπ᾽ ἐναντίου δ᾽ οὐθενός,
αἰσθάνεται δειλίαν.

*

Διότ᾽ ἐλπίζ᾽ εἰς τὸν Θεόν
κι᾽ αὐτόν ἐπικαλεῖται,
κι᾽ ἀπὸ κινδύνου δὲ παντός,
πάντοτε ἐκλυτροῦται.

*

Στάς θλίψεις κ᾽ εἰς τοὺς πειρασμούς,
χαίρει χαρὰν μεγάλην·
ποτέ του δὲν ἀγανακτεῖ,
καμιὰ δὲν ἔχει ζάλην.

*

Γιατὶ γνωρίζει τ᾽ ἀγαθὰ,

που ἐπροείπαμεν πῶς ἀπέθανε δώδεκα
χρονῶν καὶ ἐκάθητο εἰς τὴν θύραν τοῦ
σπιτίου καὶ ἔκλαιε, καὶ βλέπουσα τοὺς
συνσημλίκους τοῦ υἱοῦ της ὅπου ἔπαιζαν,
περισσότερον ἔκαίετο ἢ καρδία της καὶ
ἤρχισε καὶ ἔβγανε φωναῖς καὶ θερμὰ δά-
κρυα ἀπὸ τὰ ὀμμάτιά της. Αὐτὸς δὲ ὁ
Δημήτριος ἐκεῖ ὅπου εὗρισκετον ὡς ἐ-
προείπομεν ἀκούοντας καὶ βλέποντας τὴν
ἐλεεινὴν γυναῖκα του ὅπου ἔκλαιε, Θεοῦ
θέλοντος, ἄνοιξε τὸ στόμα του καὶ τὰ χεί-
λη του καὶ λέγει πρὸς αὐτήν.

(Ἀκολουθεῖ)

ὅπου θά προξενήσῃ.
ἢ ᾗ πομονὴ στοὺς πειρασμούς,
ὅπου θά καρτερήσῃ...

*

Εἰν᾽ ἀγαθὰ οὐράνια,
ζωὴ δὲ μακαρία,
καὶ πανευφρόδυνος χαρὰ,
ἢ εὔσα αἰωνία...»

*

Πάντα τὰ πρόσκαιρ᾽ ἀγαθὰ,
οὐδόπως τὰ θαυμάζει,
ὡς ὄναρ, τέφραν καὶ καπνόν,
τὰ ἅπαντα λογιάζεται.

*

Κάλλος καὶ ἡδονὰς σαρκὸς
ὡς τῆς ψυχῆς δημίους,
τὰ ἀποστρέφει ᾽ ὡς ἐχθρούς,
δεινοὺς ψυχολεθρίους.

*

Τοὺς λογισμοὺς δὲ τοὺς αἰσχροὺς,
οὔσπερ καθυποβάλλει,
ὁ νοητὸς αἰσχροὺς ἐχθρὸς
εὐθύς τοὺς ἀποβάλλει...

*

Διὰ νὰ μὴ χρονίσωσι
οὐτ᾽ ἐν τῇ διανοίᾳ,
καὶ εἶτα κυριεύσωσι,
καὶ νοῦν καὶ τὴν καρδίαν.

*

Τὴν δὲ διάνοιαν αὐτοῦ,
τὴν ἔχει γρηγοροῦσαν,
τάς δ᾽ ἐναντίας προσβολάς,
αὐεὶ ἀποσσοῦσαν.

*

Ἔχει σκοπὸν ἀκοίμητον
αὐτὴν ἐπαγρυπνοῦσαν,
καὶ τὸν ἀόρατον ἐχθρὸν
ἀπαύστως πολεμοῦσαν...

*

Διότ᾽ ἂν τὴν διάνοιαν,
ἐν πρώτοις ἐκνικήσῃ,

εὐχόλως τότε καὶ τὸν νοῦν,
θὰ τὸν αἰχμαλωτίσῃ

*

Καρδίαν δὲ καὶ τὴν ψυχὴν,
θὰ κατακυριεύσῃ,
τότεσ ὦ! τρισαλλοίμονον
θὰ θύσῃ θ' ἀπολέσῃ...

*

Ὁ φόβος ἕμωσ τοῦ Θεοῦ,
ἔστις ἀρχὴ σοφίας,
ἀποσοβεῖ παντὸς ἐχθροῦ,
δεινὰς μηχανουργίας...

*

Κ' εἰς δρατοῦσ καὶ ἀφανεῖσ,
ἐχθροῦσ ὀρμᾶ γενναίωσ,
ὄλτινεσ ὡσ ἀπὸ πυρὸσ
διώκονταὶ δραμαίωσ...

*

Λοιπὸν ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ,
φύλαξ τῆσ παρθενείασ,
αἷτιοσ θίου σφύρονοσ,
πάροχοσ τῆσ ἀγνεείασ.

*

Σπόγγοσ ἔστί καθαρκτικὸσ,
ψυχῆσ καὶ τῆσ καρδίασ,
παραίτιοσ σεμνοπρεποῦσ,
καὶ θείασ πολιτεείασ.

*

Ὁσαύτωσ, ἀγιότητοσ,
καὶ πάσησ δικαιοσύνησ,
καὶ στηριγμοῦσ τῶν ἀρετῶν,
καὶ πάσησ ἀγαθωσύνησ.

*

Ὁ ἔχων φόβον τοῦ Θεοῦ,
εἶν' ἐξησφκλισμένοσ,
καὶ τὴν αἰώνιον ζωὴν
θὰ λάβῃ ὠρισμένωσ...

*

Διότι χαλινὸσ ἔστί,
πάσησ κακοπραγείασ,
διδάσκαλοσ δὲ ἀρετῆσ
καὶ πάσησ εὐπραγείασ.

*

Φόβον Θεοῦ, ὦ ἀδελφοί,

πάντεσ ἐγκολπωθῶμεν,
ἔπωσ τέλοσ εἰρηνικοῦ,
πάντεσ ἀξιωθῶμεν.

*

Πάντοτε εἶναι ἔτοιμοσ,
ἔστισ Θεὸν φοβῆται·
κ' ἐν ὥρᾳ τοῦ θανάτου του,
σὺδὸλωσ θὰ πτοῆται.

*

Μάλιστα, ὡσ πανήγυριν
αὐτὴν θὰ περιμένῃ,
ἔτ' εἰσ ζωὴν αἰώνιον
ἐντεῦθεν μεταβαίνει.

*

Ἐκεῖ ζωὴ αἰδίοσ,
ἄρρητοσ εὐφροσύνη,
ἄφατοσ ἀγαλλίασισ
ἐνθεοσ χαρμοσύνη.

*

Μακάριοσ, τρισμακάριοσ
ἔστισ τὴν ἐπιτύχη,
ἄθλιοσ καὶ τρισάθλιοσ
ἔστισ τὴν ἀποτύχη...

*

Γιατὶ ὁ μὲν ἐκέρδισε,
ζωὴν τὴν μακαρίαν·
ὁ δὲ, τὴν ἀτελεῦτητον
βασάνων τιμωρίαν.

*

Ὁ μὲν θὰ εἶναι στοῦσ χοροῦσ,
Ἄγγέλων καὶ ἀγίων,
ὁ δὲ μὲ τῶν συντρόφων του,
δαιμόνων τῶν ἀγρίων...

*

Ταῦτα, ἄσ τὰ σκεφθῆ καλῶσ,
ἔστισ Χριστὸν πιστεύει,
διότ' ὄσα μᾶσ ἐδίδαξεν,
εἰσ πάντα ἀληθεύει.

*

Δὲν εἶναι μῦθ' ἢ τοῦ Χριστοῦ
θεῖα διδασκαλία,
ἀλλ' εἶναι ῥήματα ζωῆσ
σάλπιγξ ἐπουρανία.

Μόνον ὁ ἄφρων καὶ τυφλός,

κι' ἄλλως ἐσκοτισμένος,

Θεοῦ ἀρνεῖται ὑπαρξίν

τ' ὕλη προσηλωμένος.

*

Τοῖς κτήνεσιν ὁμοιωθεῖς,

ἐν τιμῇ ὧν, οὐ συνήκε'

κι' ἀλόγοις παρασυμβληθεῖς

τὰ κρεῖττονα ἀφήκε...

*
Ἄλλ' ὦ Ἥλιε νοητέ,

τὰ πάντα ὁ φωτίζων,
μὴ παύση εἰς τὸν φόβον σου,

πάντας ἡμᾶς στηρίζων.

Ἐν Κατουνακίσις ἀγίου Ὁρους
ἱερομ. Δανιὴλ Δανιηλίδης

ΣΤΙΧΟΙ ΠΡΟΣ ΜΟΝΑΧΟΥΣ

1. Τί θρωμάτων σε τερπνότης ἐκθηλύνει;
2. Χόρτος γὰρ ἐστὶν εἰς ἀφεδρῶνα τρέχων.
3. Κέρδος δὲ τί σοι ἐν τῷ Μοναστηρίῳ;
4. Γαστρί, σπατάλη δουλεύοντι πλουσίως;
5. Φθειρίζεις κάκιστε τῆς ἐρήμου τὸ κλέος.
6. Δάβρος μολάσων καὶ κατεσθίων ὄλα.
7. Πίθον γεμίζεις τὸν αἰεττιμμένον.
8. Καὶ μὴ κρατοῦντα τῶν παρεμβεβλημένων.
9. Νοσῶν ἀριστεῖς καὶ πάλιν δειπνεῖν θέλεις.
10. Τίς σε δακρύσει δυσφόρως κακουμίων;
11. Ἄλλ' οὐ κορεσθεῖς καὶ τρυφῶν ἀμετρίως;
12. Τρώγων ἀρίστῳ καὶ πάλιν πρὸς ἐσπέραν.
13. Αὐτὸς δὲ φορτῶν, οὐ κατοκνεῖς γαστέραν.
14. Οὐδὲν διοίσῃς ἀλόγων βοσκημάτων.
15. Εἰ συνθεραπεύειν δὲ βούλει γαστέρα.
16. Νήστευε μᾶλλον καὶ θεραπεύσεις πλέον.
17. Παῦσαι τραπέζης καὶ τρυφᾶν ἀμετρίως.
18. Τούτῳ πρέπει γὰρ τῶν μοναχῶν ἐστία.
19. Τρώγε στόματι ἡσύχῳ καθὼς πρέπει.
20. Φαγῶν τὸ ἀρκοῦν ἐξανιστῶν ταχέως.
21. Πολλὰς γὰρ οὕτως ἔφυγας ἀσθενείας.
22. Ὡν κἂν κερδήσεις ἡδονῶν κακοσχόλων.
23. Μέθυσος ἐστὶν ὁ τριῶν πλέον πίνων.
24. Οἶνος μοναστῶν οὐ καθέστηκε πόσις.
25. Εὐκρατος τοῦτο ἐστὶν ἡδιστον πόμα.
26. Νοσοῦντας Παῦλος οἶνον ὥρισε πίνειν.
27. Τοῦτον δὲ πίνειν καὶ ὑγιαίνων θέλεις.
28. Διψῶν κρατήσεις οὐρανίων ἀψίδων.
29. Ποτοῦ κορεσθεῖς δ' ἐκπέσῃς ἐν ταρτάρῳ.
30. Κἂν μὴ μεθύση ἐξέβη δὲ τοὺς ὄρους.

31. Πόσοι πένητες λιμώττουσιν ἀρτίως.
32. Τούτους κάλει μὴ τοὺς φίλους σου δεσπότας.
33. Τοὺς μὲν τρυφῶντας ταῖς θεαίαις θεωρίαις.
34. Ἀρκεσθέντας δὲ μὴ διαίξου πρὸς βλάβην.
35. Πολλὰς λαλεῖτε καὶ κενὰς φλυαρίας.
36. Ὅπως φάγητε καὶ πίητε πλειόνως.

Ἐκ τοῦ Κώδικος τῆς χειρογράφου βιβλιοθήκης ὑπ' ἀριθ. 1.
 Νήφωνος Μ. βιβλιοδέτου ἀγιορείτου.
 Κουτλ. Κελλίων Ἁγίου Εὐθύμιος.

ΠΕΡΙΚΟΠΗ ΕΚ ΤΗΣ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟΥ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΝΗΦΩΝΟΣ ΜΟΝΑΧΟΥ ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΟΥ ΑΓΙΟΡΕΙΤΟΥ

(Ἐκ τοῦ χειρογράφου Κώδικος ὑπ' ἀριθ. 3 ἔτους 1776).

Ἀγαπητὲ ἐν Χριστῷ ἀδελφέ,

Θέλεις ἵνα ἀπαλλαχθῆς ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας, τῆς ὁποίας ἐκ νεότητός σου γέγονας δούλος αὐτῆς;

Πίστευσον ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας σου, ὅτι χωρὶς τῆς βοηθείας τοῦ Θεοῦ, καὶ τῆς δραστητικῆς αὐτοῦ χάριτος οὐ δύνασαι λυθῆναι τοῦ δεσμοῦ τῆς ἀμαρτίας. Πλὴν μὴ μένης ἀργὸς καὶ ἀκίνητος, περιμένων ἵνα οὐρανόθεν καταβῆ ἡ ἀπολύτρωσίς σου ἀλλὰ νήστευσον, ἀγρύπνησον, προσεύχου πᾶσαν ὥραν καὶ κακοπάθησον, πρὸ πάντων δέ, φεῦγε τὴν αἰτίαν τῆς ἀμαρτίας. Τότε καὶ ἡ δικαιοσύνη καὶ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ ἐλευθεροῖ τὴν ψυχὴν σου ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας τοῦ διαβόλου καὶ ἀρπάξει σε ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ Ἄδου. Ἐπιθυμεῖς τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς σου; παρὰ Θεοῦ ἔλπιζε αὐτήν· πίστευε ἀδιστακτικῶς ὅτι αὐτὸς ἐστὶν ὁ Σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, αὐτὸς μόνος δύναται σῶσαι ἡμᾶς. Πλὴν μὴ μένη ἡ θέλησίς σου ἀργὴ καὶ στεῖρα, ἀλλ' ἔστω ἐργαστικὴ καὶ καρποφόρος. Ἀγάπη, ταπεινώσις, πραότης, δικαιοσύνη, ἐγκράτεια, σωφροσύνη, ἀλήθεια, φυλα-

κὴ πασῶν τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ. Ταῦτα εἰσὶ τὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα ἐάν καρποφορήσῃ ἡ θέλησίς σου, τότε καὶ ἡ δικαιοσύνη καὶ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ ἀνοίγουσὶ σοὶ τὴν θύραν τῆς ἐπουρανίου Βασιλείας, ἵνα εἰσελθὼν εἰς αὐτὴν ἀπολαύσῃ τὴν αἰώνιον δόξαν καὶ μακαριότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἣν ἔταξεν εἰς τοὺς ἀγαπῶντας αὐτὸν καὶ τὸν πλησῖον.

Ἐκ τῆς ἀντιγράφου Νήφων Ἱεροδιάκονος
 βιβλιοδέτης - Ἀγιορείτης

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Ἐσωτερικοῦ δραχ.	5.000
Διὰ τὰς Μονὰς τοῦ ἁγ. Ὁρους καὶ λοιπὰς, καὶ διὰ τοὺς Ἱ. Ναοὺς δραχ.	7.500
Ἐξωτερικοῦ σελίνια χαρτ.	15
Ἀμερικῆς δολλ.	2 1/2

Ἐπιθυμῶμεν συνδρομαὶ προηγουμένων ἐτῶν δραχ. 5.000

Ἐπιστολαί, συνδρομαὶ καὶ δωρεαί, ἀποστέλλονται πρὸς τὸν κ. Σωτ. Σχοινᾶν - Κοραῆ 47, Βόλον.

Χειρόγραφα, δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.

Κ Δ' ΟΙΚΟΙ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΤΡΕΙΣ ΙΕΡΑΡΧΑΣ

(Ἀνευγράφησαν δι' ἐπιμελείας τοῦ Ὁσιωτάτου ἐν Μοναχοῖς ἐλαχίστου Γαβριὴλ Ἀγιοαθανασίου προβατιανοῦ, καὶ ἀφιερῶνται εἰς τοὺς τρεῖς Ἱεράρχας τοῦ Καρακκαλλίνου Κελλίου σεμνουμένου ἐπ' ὄνοματι αὐτῶν. Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον).

Κοντάκιον

Ἦχος πλ. δ'. Τῆ Ὑπερμάχῳ

Τοὺς τὴν Τριάδα τὴν ὑπέρθεον κηρύξαντας, καὶ τὴν εὐσέβειαν τοῖς πᾶσι καταγγείλαντας, τὸν Βασίλειον ἅμα σὺν τῷ Γρηγορίῳ. Καὶ τὸν θεῖον Ἰωάννην δεῦτε ἅπαντες, ἀνυμνήσωμεν φαιδρῶς ἀγαλλώμενοι. Τούτοις κρίζοντες, θεοκήρυκες χαίρετε.

Ἄγιοι Ἱεράρχαι τοῦ Χριστοῦ καὶ Ποιμένες, νοῖμου καταπέμψατε χάριν (ἐκ γ'), τολμήσαι γὰρ ἐκ πύθου ἡμῶν τὰς ἀριστείας ὑμνήσαι, λόγων ὅλως ἐστέρημαι, ἀλλ' οὖν θαρρῶν κραυγάζω πρὸς ὑμᾶς τοιαῦτα.

Χαίρετε, κήρυκες οἱ Τριάδος· χαίρετε, ῥήτορες οἱ Μονάδος.

Χαίρετε, Πατὴρ ἀγεννήτου ἐκφάντορες· χαίρετε, Υἱοῦ γεννητοῦ θεοῦ κήρυκες.

Χαίρετε, τοῦ θεοῦ Πνεύματος ἀληθεῖς προσκυνηταί· χαίρετε, μιᾶς Θεότητος θεοῖ ὄντως λατρευταί.

Χαίρετε, τὰ πυρίπινα στόματα τοῦ Λόγου· χαίρετε, οἱ θερμότατοι φίλοι τῆς Παρθένου.

Χαίρετε, Ἐκκλησίας οἱ οἶακες· χαίρετε, οἰκουμένης διδάκτορες.

Χαίρετε, δι' ὧν Θεὸς ἐδοξάσθη· χαίρετε, δι' ὧν ὁ κόσμος ἠὲγάσθη.

Χαίρετε Διδάσκαλοι μέγιστοι.

Βάσις τῆς Ἐκκλησίας, καὶ προπύργιον ταύτης εἰδείχθης Βασίλειε παμμάκαρ, ὑπὲρ ταύτης γὰρ λίαν

θερμῶς ἠγωνίσω, καθάπερ Ποιμὴν γνήσιος, διὸ ἐπὶ σοὶ χαίρουσα, καλεῖ πάντας Θεῷ βοηθαί.

Ἀλληλούϊα.

Γνώσιν τὴν τῶν στοιχείων, καὶ τῆς κτίσεως ὅλης σοὶ δέδεξαι ἐκ τῆς Θεοτόκου· διὸ βίβλον συνέταξας, ἐν ἣ καταγράφεις τοὺς λόγους τῶν ὄντων κάλλιστα, δι' ἧς φωτιζόμενοι, βοῶμεν σοὶ ἐκ ψυχῆς τοιαῦτα.

Χαῖρε, ὁ φῶς εὐσεβείας λάμπας· χαῖρε, ὁ στόματα ἀθέων φράξας.

Χαῖρε, εὐσεβείας ὁ σπείρας τὰ δόγματα· χαῖρε, ἀσεβείας καθάρας τὰ σπέρματα.

Χαῖρε, ὁ δυνάμει Πνεύματος τὰς αἰρέσεις καθελῶν· χαῖρε, ὁ δυνάμει λόγων σου τὸν Εὐνόμιον θαλῶν.

Χαῖρε, ὁ τοῦ Ἐπάρχου τὸν θυμὸν καταισχύνας· χαῖρε, ὁ Σαβελλίου τὴν λατρείαν διώξας.

Χαῖρε, Βασίλειε στυλε πύρινε· χαῖρε, Βασίλειε φῶς ἡμέτερον.

Χαῖρε, ὁ ὄντων μελετήσας τὴν φύσιν· χαῖρε, ὁ τούτων τρανώσας τὴν γνώσιν.

Χαῖρε θεῖε Βασίλειε.

Ἄξιον οἱ συμπλωτῆρες, Τῆ Τριάδι προσῆξαν, ἠνίκα τῆς θαλάσσης ἐρρύσω, τὸν ταύτης γὰρ σάλον, τῆ προσευχῆ σου κοπασθέντα ὡς εἶδον, εἰς Θεὸς Γρηγορίου ἐδόγησαν, ᾧ καὶ συντασσομέθα ἄδοντες.

Ἀλληλούϊα.

Ε"σχεν ὁ παραβάτης, σὲ ἀντίμαχον μέγαν κατὰ τῶν ἑαυτοῦ βουλευμάτων, ταῖς πανσόφοις γὰρ συγγραφαῖς, τὸν χριστεπώνυμον λαὸν ἐφώτιζες, βουλὴν δὲ τὴν αὐτοῦ ἄπρακτον ἔδειξας, διὸ σοὶ βοῶμεν.

Χαῖρε, Γρηγόριε θεολόγε· χαῖρε, Γρηγόριε μυστογράφε.

Χαῖρε, θεολόγε τοῦ πρώτου μικρότερε· χαῖρε, τῶν λοιπῶν θεολόγων ὑπέρτερε.

Χαῖρε, νοῦς ὁ ὑπερέξοχος καὶ Τριάδος συγγραφεὺ· χαῖρε, ὄργανον πολύφωνον καὶ αὐτῆς ὑπογραφεὺ.

Χαῖρε, ὁ τὴν Τριάδα ἐν Μονάδι κηρύξας· χαῖρε, ὁ τὴν Μονάδα ἐν Τριάδι τρανώσας.

Χαῖρε, κιθάρα τοῦ Πνεύματος ἔμμουσος· χαῖρε, κιννύρα ἠδύπνους τῆς χάριτος.

Χαῖρε, τὸ πάνσοφον στόμα τοῦ Λόγου· χαῖρε, ὁ φίλος τῆς μόνης Παρθένου.

Χαῖρε θεῖε Γρηγόριε.

Ζέων ἀεὶ τῷ πρόπῳ, τοῦ Χριστοῦ Ἰωάννη, ταῖς ἔχνεσιν αὐτοῦ ἠκολούθει, παρθενίας γὰρ πραότητος, καὶ ταπεινώσεως ἑραστής γεγονώς, πάντας τοὺς Ἑλλήνων σοφοὺς ἐξέπληξας, καὶ Θεῷ προσήγαγες ἄδοντας.

Ἄλληλούϊα.

Η"κουσε δῆμος ἅπας, νέας Ρώμης τὰ βλύζοντα σῆς καρδίας οἰκεάνεια ρεῖθρα, καὶ βουλόμενος ἐξ αὐτῶν ἀρδευθῆναι, νεύσει τῇ Θεοῦ οἴκας τῆς Ἐκκλησίας ἐγχειρίζει, ἦν καλῶς διοικήσας ἀκούεις.

Χαῖρε, Ποιμὴν ψυχῶν ἡμετέρων· χαῖρε, χραισμήτωρ τῶν δυστυχούντων.

Χαῖρε, Ἰωάννη τὸ ἄρμα τοῦ Πνεύματος· χαῖρε· Ἰωάννη Χριστοῦ μου τὸ τέμενος.

Χαῖρε, ἄγαλμα εὐφρόσυνον πάντων τῶν χριστιανῶν· χαῖρε, δαίδαλμα τὸ ἔμφυχον ἐκ πασῶν τῶν ἀρετῶν.

Χαῖρε, ἡ ἔμφυχος στήλη τῆς παρθενίας· χαῖρε, ὁ μέγιστος κήρυξ τῆς μετανοίας.

Χαῖρε, Γραφῶν τῶν θείων σαφήνεια· χαῖρε, φωστὴρ ἀυγάζων τὰ πέρατα.

Χαῖρε, δι' οὗ εἰς Χριστὸν ἦλθον ἔθνη· χαῖρε, δι' οὗ ἡ κακία ἠλέγχθη.

Χαῖρε θεῖε Χρυσόστομε.

Θείας θεολογίας, θεηγόροι ὀφθέντες, πιστοῖς ἐδογματίσατε σέβειν, θεότητα μίαν ἐν τρισὶν ὑποστάσεσιν, ἀναρχον, ἀτελεύτητον, ἄκτιστον, φύσεων ποιητικὴν καὶ συντηρητικὴν ἢ βοῶμεν.

Ἄλληλούϊα

Ι"δεν ὑμᾶς ὁ ἀρχων τοῦ ναοῦ Εὐχαῖτων, καὶ ἠγαλλιάσατο σφόδρα, ἰσότητα δὲ τὴν ὑμῶν ἀνακηρύξας τοῖς λαοῖς, ἔριν ἅπασαν ἀφείλε, αὐτοὺς δ' ἔπεισε κραυγάζειν πρὸς ὑμᾶς τοιαῦτα.

Χαίρετε, ἦλιιοι φεσφόροι· χαίρετε, λύχνοι οἱ φωτοφόροι.

Χαίρετε, πηγαὶ ἐξ Ἐδέμ αἱ ἐκβλύζουσαι· χαίρετε, πηγαὶ αἱ τὴν γαίαν ἀρδεύουσαι.

Χαίρετε, οἱ τρισκαίδέκατοι Ἀπόστολοι τοῦ Χριστοῦ· χαίρετε, οἱ μεγαλέμποροι ἀουλῆτου θησαυροῦ.

Χαίρετε, λυτρωταὶ τῆς ἡμῶν τριχοστασίας· χαίρετε, χορηγηταὶ τῆς ἡμῶν ὁμοιοίας.

Χαίρετε, οἱ Τριάδος αὐγάσματα· χαίρετε, οἰκουμένης ὑπέρμαχοι.

Χαίρετε, μυσταγωγοὶ τῶν ἀρρήτων· χαίρετε, οἱ παροχεῖς τῶν χαρίτων.

Χαίρετε Διδάσκαλοι μέγιστοι.

Κύριον καὶ Δεσπότην, τὸ πανάγιον Πνεῦμα, ἐκήρυξας σοφώτατε ἀνερ, ἐν μέσῳ τῆς Συνόδου τὴν ἐκ Πα-

τρός, ἄφραστον αὐτοῦ καὶ ἄχρονον τρανώσας ἐκπόρευσιν, καὶ θεότητα πάντας ἐπεισας τούτῳ ἄδειν.

Ἄλληλοῦῖα.

Λύκους ἐκ τῆς ἀγέλης, τοῦ Χριστοῦ ἐκδιώξας, τὰ σκῆπτρα Ἐκκλησίας δωρεῖται, ὅς διὰ Σταυροῦ ὑπὲρ αὐτῆς τὸ αἷμα ἐξέχευεν, ἣ καὶ χαίρουσα τῇ σῇ ἐπαπολαύσει, ἐβόα σοι ἀγαλλιῶσα.

Χαῖρε, ἀκῆμων πνεύματος νόε· χαῖρε, πιστῶν θεολόγων ἄκτωρ.

Χαῖρε, τῆς ἐμῆς κατηφείας ἡ λύτρωσις· χαῖρε τῶν λογογράφων καὶ ῥητόρων ὁ ἔξαρχος.

Χαῖρε, ὅτι ὑπερεμάχησας διὰ τὸν ἐμὸν Θεόν· χαῖρε, ὅτι ἀπεδιώξας ἀπ' ἐμοῦ πάντα ἐχθρόν.

Χαῖρε, ὡς μετὰ πότμον σὺν Ἀγγέλοις οἰκήσας· χαῖρε, ὡς μετὰ πότμον τὸν ναόν μου κοσμήσας.

Χαῖρε, Χριστοῦ μου θεῖον φραγγέλιον· χαῖρε, Χριστοῦ μου στόμα πυρίπνοον.

Χαῖρε, λαοῦ χριστοφόρου τὸ κέρας· χαῖρε, ἐμοῦ θεολόγων τὸ γέρας.

Χαῖρε θεῖε Γρηγόριε.

Μέγας τῆς μετανοίας ἀνεφάνης σου κήρυξ, τοὺς πάντας πρὸς αὐτὴν παροτρύνων, ἀδικίας δ' ἐνθερμος διώκτης, προστάτης τε τῶν χηρῶν δόξυτατος, παραμυθῆτωρ δὲ πάντων τῷ Θεῷ βοώντων.

Ἄλληλοῦῖα.

Νέα τῆς Ἰεζάβελ, ἡ βασίλισσα ὤφθη, τὴν ἀμπελον τῆς χήρας λαβοῦσα, σὺ δὲ ταύτην καὶ τοὺς σὺν αὐτῇ παρρησία ἠλεγξας, οἱ μὴ βουληθέντες συνιέναι, ἐξωσάν σε δίκαιον διό σοι βοῶμεν.

Χαῖρε, δι' οὗ βασίλις ἠλέγχθη· χαῖρε, δι' οὗ ἡ πτωχὴ ἐσώθη.

Χαῖρε, θηροδειπνων ὁ μέγας πολέμιος· χαῖρε, φιλαργύρων ἐλεγκτῆρ ὁ ἔνθεος.

Χαῖρε, ὅτι ἀφομοίωσαι εἰς τὰς θλίψεις τῷ Χριστῷ· χαῖρε, ὅτι ἐμεγάλυνας τὸν αὐτὸν ἐν Κουκουσῷ.

Χαῖρε, ὁ τὸν βίον σου ἀπαθεία παιδρύνας· χαῖρε, ὁ τὸν ἔλεον τοῖς πτωχοῖς ἐπαντλήσας.

Χαῖρε, ψυχῶν ἱατρὸς εὐστοχος· χαῖρε, κανῶν ἀρετῆς εὐθύτατος.

Χαῖρε, ὁ ρεῖθροις χρυσοῖς ἡμᾶς ἄρων· χαῖρε, Θεῷ ὁ ἀεὶ μεσιτεύων.

Χαῖρε θεῖε Χρυσόστομε.

Ἰὺμπαντα ὁ συμπήξας, Ἰησοῦς ὁ Παγκράτωρ, εὐχῶν σου εἰσακούσας σοι ὤφθη, ἐν δράματι μυσταγωγῶν θεῖαν ἱερουργίαν, ἣν χαίρων τῇ Ἐκκλησίᾳ παρέδωκας, ἣ ταύτην κατέχουσα Θεῷ ἄδει.

Ἄλληλοῦῖα.

Οτε σὴν ἐξορίαν γραμματεὺς ἐξέτελει, τότε ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἐνεκρώθη. Βασιλέως δὲ ὁ παῖς θνήσκειν ἐμελλεν εἰ μὴ τὴν αὐτοῦ θάπτον ἐκύλυε βουλήν Βασιλείε, πιστῶν δὲ ἡ πληθὺς ἐβόα σοι τοιαῦτα.

Χαῖρε, ἡ θεῖα δογμάτων βάσις· χαῖρε, ὁ θεῖος τοῦ Χριστοῦ θύτης.

Χαῖρε, ὁ Πατέρων κυρώσας τὰ δόγματα, χαῖρε, Ἐκκλησίᾳ ὁ βλύσας διδάγματα.

Χαῖρε, θαῦμα περιδόητον πάσης γαίας καὶ φυλῆς· χαῖρε, καύχημα ἐξείρετον ἅπασιν τοῖς κληρικοῖς.

Χαῖρε, ὁ κτησάμενος Μωϋσέως τὸ πρᾶον· χαῖρε, ὁ μιμησάμενος Ἡλιοῦ τὸν ζῆλον.

Χαῖρε, ποιμὴν ποιμένων ὁ ἔξαρχος· χαῖρε, φωστῆρ φωστῆρων ὁ ἐκλαμπος.

Χαῖρε, δι' οὗ παρθενία ὑφούται.

χαίρε, δι' οὗ ὕψος ταύτης δηλοῦται.

Χαίρε θεῖε Βασιλεῖ.

Πᾶσαν τὴν τῶν Ἑλλήνων ἐκμαθόν-
τες παιδείαν τοὺς λήρους ἐβδελύ-
χθητε τούτων, σοφίαν δὲ τὴν ἐκ Θεοῦ
ἐνστερνιασμένοι, δι' αὐτῆς τὰ πέρατα
τῆς γαίας ἀυγάξετε, καὶ πάντας προ-
τρέπετε Θεῷ ἄδειν.

Ἀλληλοῦτα.

Ρήτορας τῶν ἀθέων ἐδιώξατε πόρρω,
τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας Πα-
τέρες, Τριάς γὰρ ἡ ἅγια πυρσοὺς ἡ-
μᾶς ἀνέδειξε, τοὺς μὲν ἐχθροὺς φλέ-
γοντας, τοὺς δὲ πιστοὺς φωτίζοντας,
κραυγάζειν πρὸς ὑμᾶς τοιαῦτα.

Χαίρετε, στύλοι τῆς Ἐκκλησίας
χαίρετε, πύργοι τῆς εὐσεβείας.

Χαίρετε, Πατὴρ τοῦ ἀνάρχου αἰ-
σάλπιγγες· χαίρετε, Υἱοῦ συνανάρχου
αἰ ἰυγγες.

Χαίρετε, δοχεῖα εὐοσμία Παρακλη-
του τοῦ σεπτοῦ· χαίρετε, ταμεῖα ἐνδο-
ξα θησαυρῶν τῶν ἑαυτοῦ.

Χαίρετε, τοῦ μεγάλου Βασιλέως
οἱ θῦται· χαίρετε τῶν οὐρανίων δογμα-
των οἱ δόται.

Χαίρετε, ἀστέρες οἱ πολύφωτοι·
χαίρετε, Ἀγγέλων οἱ ὁμότροποι.

Χαίρετε, οἱ γαλουχεῖς εὐσεβέων·
χαίρετε, οἱ πρεσβευταὶ τῶν βουόντων.

Χαίρετε Διδάσκαλοι μέγιστοι.

Σήμερον πᾶσα κτίσις, γεραιρέτω
ἐκτόπως, τὸν μέγαν Ἰωάννην ἐν
ὑμνοῖς, οὗτος γὰρ θεόθεν ἐμπνευσθεῖς,
πᾶσαν τὴν Γραφὴν ἡμῶν λαμπρῶς διε-
σάφησε, διὸ πάντες ἐν τοῖς τούτοις
δέλτοις τρυφήσωμεν, ἵνα γνῶμεν ἄδειν.

Ἀλληλοῦτα.

Τεῖχος τῆς Ἐκκλησίας, οἰκουμένης
διδάκτωρ ἀπάντων τῶν Πατριαρ-
χῶν δόξα, ὁμόαθλος μαρτύρων, μονα-

χῶν ἐγκαλλώπισμα, θλιβομένων μέγι-
στον παραμύθιον γέγονας ὡ Ἰωάννη,
διὸ σοὶ βοῶμεν.

Χαίρε, δι' οὗ εὐσεβεῖς μυσθονται·
χαίρε, δι' οὗ ἀσεβεῖς ὀλοῦνται.

Χαίρε, Ἐκκλησίας ἡμῶν ἡ εὐπρέ-
πεια· χαίρε, βασιλείου λαοῦ τὸ ἐδραί-
ωμα.

Χαίρε, ἦλιε Χρυσότομε θεορρήμον
ἀριστεῦ· χαίρε, Ἄγγελε ἐπίγειε, χαί-
ρε θεῖε ἀγγελεῦ.

Χαίρε, ὁ εὐσεβεῖς μυσταγωγῆσας
τὰ θεῖα· χαίρε, ὁ ἐξ αὐτῶν ἀποβαλ-
λὼν τὰ ὀθνεῖα.

Χαίρε, Τριάδος κήρυξ ὁ ἐνθεος·
χαίρε, ἁγίου Πνεύματος τέμενος.

Χαίρε, δι' οὗ φωτουργεῖται ἡ κτίσις·
χαίρε, δι' οὗ στερεοῦται ἡ πίστις.

Χαίρε θεῖε Χρυσότομε.

ΥΨος τὸ τοῦ νοός σου, καὶ ψυχῆς
τὴν ἀνδρείαν τίς μὴ θαυμάσει, ὡ
φαιδῖμ ἄνερ! νοημάτων πέλαγος γὰρ
ἐγκλείεις ἐν δελτίοις σου, δι' ὧν ἅ-
παντας ἐκιδιδάσκεις τῶν ἡδέων ἀπέ-
χειν, Θεῷ δὲ προσκολλᾶσθαι ἄδοντας.

Ἀλληλοῦτα.

Φρίκη κατέσχε πάντας τοὺς εὐχο-
μένους, ὑπὲρ τοῦ τότε ἀρνησιχρί-
στου, ἐπιστάντων τῶν δαιμόνων γάρ,
καὶ τοῦτον ἀφαρπᾶσαι ὀρμώντων,
φεύγειν οὐκ ἴσχυον, ἕως ἔγγραφον αὐ-
τοῦ σοὶ παρέσχον, ὁ δὲ ἐβδα.

Χαίρε, ὁ ἐκ δαιμόνων με ρύσας·
χαίρε, ὁ τῷ Θεῷ με προσάξας.

Χαίρε, ὁ χαρὰν αὐτῶν εἰς λύπην
τρεψάμενος· χαίρε, κατηφείας ὁ ἐμὲ
λυτρωσάμενος.

Χαίρε, κόσμος ὁ βασιλεῖος Ἐκκλη-
σίας τοῦ Χριστοῦ· χαίρε, Ἄγγελε ἐπί-
γειε, χαίρε, ἄνερ οὐρανοῦ.

Χαίρε, τῆς Ἐκκλησίας ἡ πολύ-
φογγος γλώσσα· χαίρε, τῆς Οἰκουμέ-

νης παμφαέστατον φάος.

Χαίρε, χαρὰ τῶν πίστει τιμώντων σε· χαίρε, χαρὰς πληρῶν τοὺς ποθεύοντάς σε.

Χαίρε, πολλοὺς τῷ βελίῳ λυτρώσας· χαίρε πιστοὺς τῷ Θεῷ προσενέγκας.

Χαίρε θεῖε Βασίλειε.

Χάριν φυγῆς σκανδάλων, ἀπεφάσισας ὅπως, τοῦ βύζαντος τὸν θρόνον ἐάσης, Χριστοῦ δὲ ὁ λαὸς ἀνεθόβῃ σοι, Τριάδα Πάτερ μετὰ σοῦ αἴρεις τὴν ἀγίαν εἰς ἀναχωρήσεις, μὴ οὖν, ἀλλὰ μείνον, τοῦ βῶν σὺν ἡμῖν.

Ἄλληλούϊα.

Ψάμμον ὑπὲρ θαλάσσης, οἱ ἀγῶνές σου Πάτερ, ἐν βίῳ τῷ προσκαίρῳ ὑπῆρξαν, ἔθεν μετὰ μέρος ἢ Τριάς, ἐδόξασεν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ γέρα σοι ἐν οὐρανῷ δεδώρηται, ἡμεῖς δὲ σοι βῶμεν.

Χαίρε, ὁ Ἀποστόλων σύνθρονος· χαίρε, ὁ Βασιλεῖου φιλιτατος.

Χαίρε, Χρυσοστόμου ὁ θεῖος συνάδελφος· χαίρε, Ἐκκλησίας χελιδὼν ἢ εὐλαλος.

Χαίρε, κήρυξ ὁ θεότητα τὴν τοῦ Πνεύματος τραυῶν· χαίρε, στόμα ὁμοούσιον τὸ Τριάδος ἐκδηλοῦν.

Χαίρε, ὁ τὰ ζιζάνια τῶν αἱρέσεων φλέξας· χαίρε, ὁ τὸν Εὐνόμιον τὸν δεινὸν καταστρέψας.

Χαίρε, τὸ θεῖον στόμα τοῦ Πνεύματος· χαίρε, πηγὴ ἢ βρύουσα νάματα.

Χαίρε, ἀνάρχου θεότητος λάτρα· χαίρε, λαοῦ εὐσεβοῦς μυστολέκτα.

Χαίρε θεῖε Γρηγόριε.

Ω τριάς μακαρία, θεηγόροι Πατέρες, Βασίλειε, Γρηγόριε, Ἰωάννη. (ἐκ γ') ἱκετεύω τῶνδ' ἐκ ψυχῆς, τὴν μικράν μου ταύτην προσφορὰν δέχθητε, καὶ ποταμοῦ πυρὸς πάντας

λυτρώσατε, ἵνα Θεῷ ψάλλωμεν.

Ἄλληλούϊα.

Καὶ πάλιν τὸ Κοντάκιον,
Ἦχος πλ'. δ'. Τῆ Ἑπερμάχῳ.

Τοὺς τὴν Τριάδα τὴν ὑπέρθεον κηρύξαντας, καὶ τὴν εὐσέθειαν τοῖς πᾶσι καταγγείλαντας, τὸν Βασίλειον ἅμα σὺν τῷ Γρηγορίῳ. Καὶ τὸν θεῖον Ἰωάννην δεῦτε ἅπαντες, ἀνυμνήσωμεν φαιδρῶς ἀγαλλώμενοι, τούτοις κράζοντες, θεοκήρυκες χαίρετε.

Ἀποστολεύς: Κοσμᾶς μοναχός, Καρακαλλινός.

ΟΙ ΛΟΓΟΙ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΟΠΟΙΟΥΣ ΟΙ ΕΒΡΑΙΟΙ
ΑΠΕΠΟΚΙΜΑΣΘΗΣΑΝ ΥΠΟ ΤΟΥ
ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ

Ποῖον τὸ ἀνθρωποσωτήριο πρόγραμμα τῆς δράσεως τοῦ Σωτήρος

Τὸ σχέδιον τῆς ἀποστολῆς τοῦ Κυρίου ἡμῶν ὑπὸ τὴν ἀνθρωπίνην ἐκδοχὴν τῆς λέξεως οὐδὲν στοιχεῖον ἐνέχει πολιτικὸν ἢ γήϊνον, οὔτε τὸ ἀτελὲς ἢ πρόσκαιρον, οὐδὲ πολὺ ὀλιγώτερόν τι τὸ τοπικιστικὸν ἢ περιορισμένον. Πάντα ἐν τῷ σχεδίῳ τούτῳ εἶναι ἅπλᾳ, παγκόσμια, ζῶντα καὶ μεγαλειώδη. Τὸ ἔργον τοῦ Κυρίου ἡμῶν ὀπωσδήποτε ἐξεταζόμενον εἶναι θεμελιωδῶς θεῖον ὡς πρὸς τὸ ἀποτέλεσμα, ἀφοῦ τείνει νὰ ὑψώσῃ τὸν ἀνθρώπον εἰς τὴν ζωὴν τοῦ Θεοῦ ὡς πρὸς τὰ μέσα, διότι ἡ μόνη δύναμις, ἥτις δύναται νὰ φθάσῃ εἰς τὸ ἄπειρον, εἶναι τὸ ζῶν Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, ὅπερ καὶ ἐρευνᾷ τὰ βάθη Αὐτοῦ, ὡς πρὸς τὸν δημιουργόν, διότι ἐὰν δὲν εἶχεν ὁ Κύριος ἡμῶν ἐν ἑαυτῷ πληρῆς τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ τὸ μεταδώσῃ καὶ τέλος ὡς πρὸς τὸν σκοπόν, διότι θεωρεῖ τὸν ἀνθρώπον πλάσμα λογικὸν καὶ ἐλεύθερον, ἱκανὸν νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν αἰωνιότητα καὶ τὸ ἄπειρον

καὶ προωρισμένον νὰ ζήσῃ τὴν ζωὴν τοῦ Θεοῦ. Εἶναι ἡ τελευταία λέξις τῆς θείας Προνοίας περὶ τῆς ἀνθρωπότητος, ἡ ἀπόλυτος καὶ ὀριστικὴ ἔκφρασις τῆς θρησκείας, ἡ τελείωσις αὐτῆς καὶ τὸ τέρας τῆς προοδευτικῆς ἐξελιξέως τοῦ κόσμου. Τοιοῦτον ὅμως σχέδιον εἶναι ὑπέροχον τοῦ ἀνθρωπίνου νοῦ, διότι δὲν εἶναι ἴδιον τοῦ πλάσματος νὰ μεταδώσῃ τὸν Θεὸν ὅπως καὶ δὲν εἶαι δυνατόν ἀφ' ἑαυτοῦ νὰ εισέλθῃ εἰς τὴν ζωὴν τοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖνος ὅστις ἦλθε νὰ πραγματοποιήσῃ τοιοῦτον σχέδιον, ἐκεῖνος ὅστις τὸ ἐδίδαξε, τὸ ἠθέλησε καὶ τὸ παρεσκεύασε δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἶναι εἰμὴ ὁ Θεός.

Πράγματι ἐπειδὴ ἐκάλει τοὺς ἀνθρώπους εἰς ἔργον θεῖον ἔλεγε καὶ ἐδήλου ἀπεριφράστως ὅτι εἶναι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Ἀφίρωσεν ὅλον τὸν ἔνθεον ζῆλον του κατὰ τὴν ἐπίγειον ἀποστολὴν του εἰς τὴν διακήρυξιν τῆς ιδιότητός του ὡς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, λέγων δὲ τοῦτο δὲν ἐνόει ἀπλῶς ἠθικὴν σχέσιν ἢ ἐνότητα θελήσεως καὶ σκέψεως μετὰ τοῦ οὐρανοῦ Πατρὸς, ἀλλὰ ιδιότητα υἱοῦ, ἣτις κατάγονσα αὐτὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς τοῦ ἔδιδε τὸ δικαίωμα νὰ ὀνομάξῃ ἑαυτὸν κατ' ἐξοχὴν «τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ». Ἡ ιδιότης αὕτη ὡς Υἱοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν εἶναι ἡ μόνη ἐξηγήσις τῆς ζωῆς του, τῆς διδασκαλίας, τῶν πράξεων καὶ τῶν ἔργων του μετ' αὐτῆς τὸ πᾶν εἶναι ἀληθές, τέλειον, σοφόν. Ὁθεν δὲν ἠγγησε νὰ ἐπισύρῃ τὴν μῆνιν τῶν Ἑβραίων, οὔτινες τὸν κατεδίκασαν εἰς τὸν σταυρικὸν θάνατον, διότι ὠμίλει καὶ ἐνῆργει ὡς Θεός.

Διατί παρεξηγήθη ἡ ἀποστολὴ τοῦ Κυρίου ἡμῶν ὑπὸ τῶν Ἑβραίων

Ὡς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ὁ Κύριος ἡμῶν ἠδύνατο νὰ νομοθετῇ ἐξ ἰδίου του ὀνόματος τὸν ἠθικὸν Νόμον. Μόνον αὐτὸς εἶχε τὴν ἐξουσίαν νὰ κηρύττῃ «Ἐρεθέθη

τοῖς ἀρχαίοις», ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, κατὰ τρόπον αὐθεντικὸν καὶ κυριαρχικόν. Μόνος ὁ Κύριος ἠδύνατο νὰ ἐξουσιάσῃ τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως χωρὶς νὰ ἐπικαλεῖται τὸν Θεόν, διότι καὶ Θεὸς ἦτο καὶ ἐν αὐτῷ ἔζη καὶ ὠμίλει ὡς Θεός. Μόνον αὐτὸς εἶχε τὸ δικαίωμα τῆς ζωῆς καὶ Ἀναστάσεως, διότι ὁ λόγος του ὡς Θεοῦ εἶχε δύναμιν δημιουργικὴν. Ἐν τῷ ἰδίῳ ὀνόματι ἐξεδίωκε τὰ δαιμόνια, ἀφοῦ εἶχε τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ. αὐτὸς ἠδύνατο νὰ συγχωρῇ τὰς ἁμαρτίας, ἀφοῦ ἦτο Θεός, τὸν ὁποῖον ὑβρίζει ἡ ἁμαρτία. Μόνον αὐτὸς ἦτο ἀλάθητος καὶ ἀναμάρτητος, διότι ἡ πλάνη καὶ τὸ ἁμάρτημα εἶναι ἐναντία πρὸς τὴν θεότητα καὶ τὸν ἄνθρωπον, ὅστις ἐνέχει τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος. Ἄλλ' ὁ Ἰησοῦς προσέβαλλεν ἑαυτὸν καὶ ὡς τὸν ὑπέτατον τῆς ἀνθρωπότητος κριτὴν, διότι ἡ κρίσις τῶν συνειδήσεων ἔχει τὴν ἀδέκαστον ἀρχὴν τῆς εἰς τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ καὶ ἀνήκει μόνον εἰς αὐτόν. Μόνον ὁ Ἰησοῦς εἶχε τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτῇ ἀπόλυτον πίστιν καὶ ἀπεριόριστον ἀγάπην, διότι ὁ Θεὸς εἶναι τὸ πᾶν διὰ τὸν ἄνθρωπον καὶ μόνον αὐτὸς διδάσκων ἠδύνατο νὰ τονίξῃ ὡς ἐξουσίαν ἔχων, ὅτι «ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι». Τοιαῦτα χαρακτηριστικὰ καὶ πάμπολλα ἄλλα ἐγκατεσπαρμένα εἰς τὸ Εὐαγγέλιον συνοψίζουσι τὰς αὐθεντίας ἐκδηλώσεις τοῦ Κυρίου ἡμῶν, τῆς φύσεώς του καὶ τῆς ἀποστολῆς του.

Τοιοῦτο σχέδιον καὶ τοιοῦτος Διδάσκαλος ὄφειλον νὰ τύχουν παρὰ τῷ λαῷ, ὅστις εἶχε τὸ προνόμιον νὰ τὸν ἴδῃ, ἀποδοχῆς αὐθορμήτου καὶ ἐνθουσιώδους. Ἡ οὐσία μάλιστα τοῦ ἔργου τοῦ Κυρίου ἡμῶν ἀνταπεκρίνεται πρὸς ὅ,τι ζῶν, βυθὺν καὶ ἀγνὸν περιέκλειον τὸ θρησκευτικὸν πνεῦμα καὶ τὰ πεπωμένα τοῦ Ἰοῦ

ραήλ. Ἡ διαθήκη μετὰ τοῦ Ἰεχωβά τοῦ μόνου ἀληθινοῦ Θεοῦ ἦτο ἡ ψυχὴ τοῦ λαοῦ τούτου, ἐπραγματοποιεῖτο δὲ αὕτη κατὰ τρόπον ἀναμφισβήτητον διὰ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ μέσῳ τῶν Ἑβραίων καὶ διὰ τῆς μεταβίβασεως τῆς ἰδιότητος τοῦ τέκνου τοῦ Θεοῦ εἰς ὅλα τὰ ἀληθῆ τέκνα τοῦ Ἀβραάμ. Ἀλλὰ καὶ τὸ ἀποκλειστικὸν προνόμιον τοῦ Ἰσραήλ, ὁ Νόμος, τοῦ ὁποίου οἱ διδάσκαλοι διέστρεφον τὸ πνεῦμα, δὲν εἶχε παρὰ ἓνα σκοπόν, τὴν δικαιοσύνην τοῦ ἀνθρώπου· διὰ τὴν ἐκπληρῶσιν δὲ καὶ τελειώσιν τὴν δικαιοσύνην ταύτην ὁ Κύριος ἡμῶν ἔφερεν ὄχι γραπτὸν κώδικα, ἀλλὰ τὸ ζῶν Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ τὴν μόνην ἰκανὴν δύναμιν· ἀναγεννήσῃ καὶ ἀγιάσῃ τὸν ἄνθρωπον. Καὶ εἶναι μὲν βέβαιον ὅτι ἡ ἀποστολὴ τοῦ Ἰσραήλ μετὰ τῶν λαῶν τῆς γῆς συνίστατο εἰς τὸ νὰ διδάξῃ ὅλους τὸ ἀληθὲς ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ τὸ μεσσιακὸν ἔργον τοῦ Σωτῆρος, τὸ ὁποῖον ἐγκαινιάζει τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰς ὁλόκληρον τὴν ἀνθρωπότητα δὲν ἀπετέλει ἐκπλήρωσιν τῆς θείας ταύτης βουλῆς; Μένει κανεὶς κατάπληκτος, ὅταν διαπιστώσῃ ὅτι αἱ ἀλήθειαι αὗται αἱ τῶν ἀπλαῖ καὶ τὸσον ψηλαφηταὶ δὲν συνεκίνησαν τὰ πνεύματα, δὲν προσείλκυσαν τὴν κοινὴν γνώμην τῶν Ἑβραίων, οὔτε ἐθάμβωσαν τοὺς ἐπαιρομένους διὰ τὴν σοφίαν τῶν διδασκάλους τοῦ Ἰσραήλ.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι βραδύς καὶ δύσκαμπτος εἰς τὴν πρόοδον τὴν ἠθικὴν καὶ θρησκευτικὴν· τὰ ἔθνη εἶναι ὀκνηρότερα ἀπὸ τὰ ἄτομα καὶ ἡ ἀνθρωπότης διστακτικώτερα ἀπὸ τὰ ἔθνη. Ὅσον δὲ περισσότερον ἅγιον εἶναι τὸ ζητούμενον ἔργον, τόσον ἰσχυρότερα εἶναι ἡ ἀντίδρασις. Οὐδέποτε ἔργον ἀγιώτερον καὶ ἠρωϊκώτερον ἐπροτάθη εἰς τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὸ ἔργον τοῦ Κυρίου ἡμῶν

Λ Ο Γ Ο Ι

Ἁγίων πατέρων καὶ μεγάλων ἀσκητῶν τῆς ἐρήμου περὶ ψυχικῆς Σωτηρίας.

Ἀποστολ. Γαβρ. Σταματελάτος ἀρχιμ.

ΛΟΓΟΣ ΤΡΙΤΟΣ

Μὰς ἐδιηγῆθη ἓνας ἀπὸ τοὺς ἀγίους καὶ μεγάλους Πατέρας τῆς ἐρήμου, ἐτι γυνή τις πλουσία ὑπέγινε εἰς τινα γέροντα καὶ ἐνάρετον Πνευματικὸν διὰ τὴν ἐξομολογηθῆ, καὶ δὲν ἠμπόρесе νὰ εἴπῃ τὰς ἀμαρτίας τῆς, διότι ἦσαν πολλά, μεγάλα καὶ θανάσιμα, καὶ ἐπιστρέφουσα εἶδε

εἰς τὸν λαὸν τῶν Ἑβραίων. Ὁ Ἰσραήλ ἐμμένων ἀκλόνητος εἰς τὴν πίστιν του εἰς ἓνα Θεὸν ἐν τῷ μέσῳ τῶν κυκλούντων αὐτὸν καπνῶν τῆς εἰδωλολατρίας, διατηρῶν τὸν νόμον του ἀκέραιον ἀπέναντι τῶν κακῶν, τὰ ὁποῖα τότε ἐμάστιζον τὴν γῆν, εἶχεν ἤδη ἐκπληρώσει ἱερωτάτην ἀποστολήν· δὲν ὑπελείπετο πλέον εἰς αὐτὸν εἰμὴ νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὸν κόσμον τὸν Σωτῆρα καὶ νὰ ἐγκαινιάσῃ μετ' αὐτοῦ τὴν ἀληθῆ βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Ἄλλ' ἡ προσχώρησις ἀνθρώπου ἢ λαοῦ τινος εἰς τὴν ἠθικὴν ἢ θρησκευτικὴν ἀλήθειαν δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν συναφῆ πρὸς αὐτὴν σαφήνειαν μόνον, ἀλλ' ἰδίᾳ καὶ πρὸ πάντων ἀπὸ τὴν κατάστασιν τῶν συνειδητήσεων. Ὄθεν μελετῶντες τὴν ἱστορίαν τοῦ ἰουδαϊκοῦ ἔθνους εἶναι ἀδύνατον νὰ παραθεωρήσωμεν τὸ γεγονός, ὅτι καθ' ἣν στιγμήν ὁ Κύριος ἡμῶν προαγγελθεὶς ὑπὸ τοῦ τιμίου Προδρόμου ἐνεφανίσθη, ἢ παραλυσία αὐτοῦ ἦτο πλήρης καὶ ἔλοκληρωτικὴ ἀπὸ ἀπόψεως πολιτικῆς, θρησκευτικῆς καὶ ἠθικῆς.

(Ἀκολουθεῖ)

καθ' ἑδὸν γέροντά τινα κείμενον ἀσθενῆ, κακότυχον καὶ λωδιάρην, ὅστις ἦν καλόγηρος καὶ ὄλωσ' ἀνεπιμέλητος, καὶ τῷ λέγει· θέλεις, γέροντα, νὰ σὲ πάρω εἰς τὸν οἶκόν μου, νὰ σὲ ἀναπαύσω ὅσον δύναμαι καὶ νὰ σὲ ὑπηρετήσω ἐγὼ ἢ ἀναξία, διὰ νὰ δυσωπήσω τὸν Θεὸν διὰ τὰς πολλὰς μου ἁμαρτίας; ὁ δὲ εἶπεν, ἔρχομαι, κυρία μου, κάμε ἔλεος εἰς ἐμέ τὸν ταλαίπωρον καὶ ἁμαρτωλόν. Ἐλθόντες λοιπὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς, ἐτοίμασε κελλίον, τῷ ἔστρωσε κρεβάτι, ἔστειλε τοὺς δούλους εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ τῷ ἔφερον νέα καλογερικά ἐνδύματα, τὸν ἔστειλεν εἰς τὸ λουτρόν καὶ ἀφοῦ τὸν ἔλουσαν καλὰ τῷ ἐφόρεσαν τὰ ρούχα καὶ τὸν ἔθαλον εἰς τὸ κρεβάτι. Τούτων δὲ γενομένων, αὐτὴ ἡ ἰδία τὸν ὑπηρετοῦσε, χρίουσα τὰς πληγὰς του με ἀλοιφὰς ἰδίαις χερσὶ διὰ νὰ ἰατρευθῆ, καὶ με κάθε τρόπον καὶ εὐχαρίστησιν τὸν ἀνέπαυεν. Ἐλθούσης δὲ τῆς ἀγίας καὶ Μεγάλης Πέμπτης, καθ' ἣν ὄραν κατὰ τὴν λειτουργίαν ὁ ἱερεὺς ἤρχισε νὰ διαβάξῃ τὸ Ἐθαγγέλιον· «ὅτι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ γε-

νομένου ἐν Βηθανίᾳ, ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, προσήλθεν αὐτῷ γυνὴ ἀλάστρον μύρου ἔχουσα θαυρίμου, κτλ.» λαβούσα ἡ γυνὴ αὕτη ἀγγεῖον μύρου προσήλθε τῷ λεπρῷ ἐκείνῳ καλογήρῳ καὶ κατέχεεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, καταφιλοῦσα τούτους καὶ τοῖς δακρυοῖς θρέχουσα, καὶ με τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς της σφογγίζουσα, ἔλεγε τὰς ἁμαρτίας της ἐξομολογουμένη.

Ταῦτα λοιπὸν κάμνουσα ἐγένετο σεισμὸς φοβερός, ὅχι εἰς ὅλην ἐκείνην τὴν πόλιν, ἀλλὰ μόνον εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς, καὶ μετὰ ταῦτα ἠκούσθη φωνὴ λέγουσα. «Ρύσαι ἀφένονται σοι αἱ ἁμαρτίαι σου.» Ἄμα τῆς φωνῆς παυσάσης, ἐξάνεστη καὶ ὁ καλόγηρος ὄλωσ' ὑγιής, οὐδεμίαν πληγὴν ἔχων ἐπὶ τοῦ σώματός του, δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν ποιοῦντα φοβερὰ καὶ μεγάλα θαύματα. Ἡ δὲ μακαρία γυνὴ τὴν συγχώρησιν λαβούσα, εἰς μετάνοιαν καὶ χριστιανικῶς ζήσασα τὸ ἐπίλοιπον τῆς ζωῆς της μετέστη πρὸς Κύριον.

ΕΚ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΥ

Κατὰ μετάφρασιν ἐκ τοῦ Λατινικοῦ διὰ πρώτην φοράν, εἰδικῶς διὰ τὴν «ἀγιορ. Βιβλιοθήκην» ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ κ. Ἰωάννου Σπαθάρη.

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 38)

Διαχωρισμὸς τῶν ἀγαθῶν ἀπὸ τῶν κακῶν

«Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅταν καθήσῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, καθήσεσθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραὴλ». Ἐντεῦθεν μανθάνομεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς

θὰ δικάσῃ μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. Ὅθεν καὶ ἀλλαγῶ εἶπεν εἰς τοὺς Ἰουδαίους «Καὶ εἰ ἐγὼ ἐν Βεελζεβοῦλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβαλοῦσι; διὰ τοῦτο αὐτοὶ ὑμῶν ἔσονται κριταί» (Ματθ. ιβ' 27). Διὰ τοῦ δωδεκαδικοῦ ἀριθμοῦ θεβαίως, καθολικῆ τις πληθὺς τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δικαστῶν σημαίνεται ἐνεκα τῶν 2 μερῶν τοῦ ἐπταδικοῦ ἀριθμοῦ, διὰ τοῦ ὁ-

ποίου δηλοῦται πληρέστερον ἢ καθολικότης· ταῦτα δὲ τὰ 2 μέρη, ἦτοι τὸ 3 καὶ τὸ 4 πολλαπλασιαζόμενα τὸ ἐν ἐπὶ τὸ ἄλλο, ἰσοῦνται πρὸς 12, διότι τρεῖς τὸ τέσσαρα καὶ τετράκις τὸ τρία κάμνουν δώδεκα, χωρὶς ἐννοεῖται ν' ἀποκλείηται καὶ ἄλλος ὑπολογισμὸς ἐπὶ τούτῳ πρὸς εὑρεσιν τοῦ δωδεκαδικοῦ ἀριθμοῦ. Ἄλλως ἐπειδὴ εἰς τὴν θέσιν τοῦ προδότου Ἰούδα εἶναι γνωστὸν ὅτι ἐχειροτονήθη ὁ Ἀπόστολος Ματθαῖος, ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ὅστις περισσότερον παντὸς ἄλλου εἰργάσθη, δὲν θὰ κατελάμβανεν οὐδένα θρόνον· καὶ ὅμως διακηρύττει ὅτι αὐτὸς θὰ συμμετάσχη τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δικαστῶν μετὰ τῶν ἁγίων τούτων, ὅταν λέγη «Οὐκ οἶδατε ὅτι τοὺς ἀγγέλους κρινοῦμεν». Καὶ ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἐννοιαν ὁ δωδεκαδικὸς ἀριθμὸς χρησιμοποιεῖται καὶ διὰ τοὺς δικασθησομένους. Διότι δὲν πρέπει νὰ εἰκάσωμεν ἐκ τῆς φράσεως «δῶδεκα φυλάς τοῦ Ἰσραὴλ» ὅτι ἡ φυλὴ τοῦ Λευὶ, ἣτις δεκάτη τρίτη εἶναι, θ' ἀποκλεισθῆ τῆς κρίσεως ἢ ὅτι μόνον ὁ λαὸς οὗτος θὰ δικασθῆ καὶ οὐχὶ τὰ ἄλλα τὰ ἔθνη τῆς γῆς. Καὶ διὰ τοῦ λόγου τούτου «ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ», ἀφήνει νὰ ὑπονοηθῆ ἄνευ ἀμφιβολίας ἢ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν. Οὕτω ἢ σὰρξ ἡμῶν θέλει ἀναγεννηθῆ διὰ τῆς ἀφθαρσίας, ὡς τρόπον ἢ ψυχὴ ἀναγεννᾶται διὰ τῆς πίστεως.

Πολλὰ κείμενα παραλείπω, τὰ ὁποῖα φαίνονται ὅτι ἀναφέρονται εἰς τὴν ἐσχάτην κρίσιν, ἀλλὰ τὰ ὁποῖα προσεκτικωτέρα ἐξέτασις εὐρίσκει ὡς ἀμφίβολα ἢ ἀναφερόμενα μᾶλλον εἰς ἄλλην ὑπόθεσιν· εἴτε, δηλονότι, εἰς τὴν ἔλευσιν ἐκείνην τοῦ Σωτῆρος, ἣτις καθημέραν πραγματοποιεῖται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ αὐτοῦ, ἦτοι εἰς τὰ μέλη

αὐτοῦ κατ' ἴδιαν καὶ κατὰ μικρόν, διότι δλόκληρος ἀποτελεῖ τὸ σῶμα αὐτοῦ, εἴτε εἰς τὴν ἄλωσιν τῆς ἐπιγείου Ἰερουσαλὴμ, διότι ὁσάνκις περὶ αὐτῆς ὁμιλεῖ ὁ Κύριος ἡμῶν, ὁμιλεῖ ὡσεὶ ἐπρόκειτο περὶ τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος καὶ τῆς μεγάλης καὶ τελευταίας ἐκείνης ἡμέρας τῆς κρίσεως. Καὶ μάλιστα δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ γίνῃ καμμία διάκρισις, ἐὰν μὴ ἐγένετο παραβολὴ εἰς τὰ σημεῖα ταῦτα, τῶν χωρίων τῶν τριῶν Εὐαγγελιστῶν Ματθαίου, Μάρκου καὶ Λουκᾶ, διότι ὅσα σκοτεινότερα ἐκτίθενται παρὰ τούτῳ, ἐξηγεῖ σαφέστερον ὁ ἕτερος, καὶ ὅτι ἀφορᾷ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα καταφαίνεται μετὰ μείζονος σαφηνείας. Τοῦτο κατὰ δύναμιν ἐξήγησα εἰς τὴν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Ἐπίσκοπον Σαλώνων (ἐν Δαλματία) τὸν μακαρίᾳ τῇ λήξει. Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη φέρει τὸν τίτλον «περὶ τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος».

Τέλος φθάνω εἰς τὸ χωρίον ἐκεῖνο τοῦ Εὐαγγελίου κατὰ Ματθαῖον, ὅπου μνημονεύεται ὁ χωρισμὸς τῶν ἀγαθῶν ἀπὸ τῶν κακῶν ἐν τῇ τελευταίᾳ παρουσίᾳ τοῦ Χριστοῦ (Ματ. κε' 31-42) «ὅταν ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ ἅγιοι ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, τότε καθήσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ καὶ συναχθήσεται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη καὶ ἀφοριεῖ αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, ὡσπερ ὁ ποιμὴν ἀφορίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐρίφων καὶ στήσει τὰ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ ἐωνύμων. Τότε ἐρεῖ ὁ Βασιλεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ. Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρὸς μου κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. Ἐπείνασα γὰρ καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν· ἐδίψησα καὶ ἐποτίσατέ μοι· ξένος ἦ-

μην και συγγάγετέ μοι, γυμνός και περιεβάλλετέ με· ἤσθενησα και ἐπεσκέψασθέ με, ἐν φυλακῇ ἤμην και ἤλθετε πρὸς με. Τότε ἀποκριθήσονται οἱ δίκαιοι λέγοντες· Κύριε πότε σὲ εἶδομεν πεινῶντα και ἐθρέψαμεν ἢ διψῶντα και ἐποτίσαμεν; πότε δὲ σὲ εἶδομεν ξένον και συγγάγομεν ἢ γυμνόν και περιεβάλλομεν; πότε δὲ σὲ εἶδομεν ἀσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ και ἤλθομεν πρὸς σέ; Και ἀποκριθεὶς ὁ Βασιλεὺς ἐρεῖ αὐτοῖς· Ἄμην λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων ἐμοὶ ἐποιήσατε. Τότε ἐρεῖ και τοῖς ἐξ εὐωνύμων· Πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον τὸ ἠτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ και τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ».

Ἐπειτα ὁμοίως ἀπαριθμεῖ εἰς αὐτοὺς τὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα ἀνέφερον ὅτι ἐξετέλεσαν οἱ δίκαιοι. Και ὅτε οἱ κακοὶ τὸν ἐρωτοῦν ἐπίσης πότε τὸν εἶδον εἰς τοιαύτην ἔνδεικν περιελθόντα, ἀπαντᾷ ὅ,τι δὲν ἐγένετο εἰς ἕνα ἐκ τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ εἰς αὐτὸν ἐγένετο· και ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ εὐαγγελιστῆς σαφέστατα μαρτυρεῖ περὶ τῆς μελλούσης κρίσεως κατὰ τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν, διότι ἀφοῦ εἶπεν ὁ Σωτῆρ (Ἰωάν. ε' 22) «οὐδὲ γὰρ ὁ Πατὴρ κρίνει οὐδένα, ἀλλὰ τὴν κρίσιν πᾶσαν δέδωκε τῷ Υἱῷ, ἵνα πάντες τιμῶσι τὸν Υἱόν, καθὼς τιμῶσι τὸν Πατέρα. Ὁ μὴ τιμῶν τὸν Υἱὸν οὐ τιμᾷ τὸν Πατέρα τὸν πέμψαντα αὐτόν», προσθέτει ἀμέσως «Ἄμην Ἄμην λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων και πιστεύων τῷ πέμψαντί με ἔχει ζωὴν αἰώνιον και εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται, ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν» (Αὐτόθι 24). Ἰδοὺ ὅτι διαβεβαίωσι ὅτι οἱ πιστοὶ αὐτοῦ δὲν θά ἔλθουν εἰς κρίσιν· πῶς ὁμως διὰ τῆς κρίσεως θά χωρισθοῦν ἀπὸ τῶν κακῶν και θά σταθῶσιν ἐκ δεξιῶν Αὐτοῦ, ἐὰν μὴ ἐνταῦθα λαμβάνεται ἡ «κρίσις» ἀντὶ τῆς «καταδίκης»;

Εἰς τοιαύτην βεβαίως κρίσιν δὲν θά ἔλθουν οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον Αὐτοῦ και πιστεύοντες εἰς τὸν πέμψαντα Αὐτόν.

(Ἀκολουθεῖ)

ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΜΕΓΙΣΤΗΣ ΛΑΥΡΑΣ

Ἐν ἀγίῳ Ὄρει (Προβάτα), Ἐν τῷ ἱερῷ Κελλίῳ Παναγία Κρανιαῖς
τῇ 7—1—1948

Τῷ ἐντιμοτάτῳ κ. κ. Σ. Ν. Σχοινᾷ

Εἰς Βόλον

Ἐντιμότητε,

Ἡ μεγάλη Πατρίς τῶν Ἰσαποστόλων, Ἰγνατίων, Βουκόλων, και Πολυκάρπων, τῶν μεγάλων Διδασκάλων, Βασιλείων, Γρηγορίων και Χρυσοστόμων, τῶν Φωτί-

ων, Μάρκων και Παλαμάδων· τῶν δόσιων Πατέρων Σάββα, Εὐθυμίου και Ἀνδρέου Κρήτης. Τῶν μεγάλων Μαρτύρων Γεωργίων, Δημητρίων και Θεοδώρων· τῆς Αἰκατερίνης, Βαρβάρας και Εὐφρόνης. Τῶν

Αυτοκρατόρων και Στρατηγῶν, Ἡρακλείων, Τσιμισκῆδων και Μακεδόνας Βασιλείου. Τοῦ Μιχαήλ Παλαιολόγου, τοῦ Στρατηγοῦ Ἀλεξίου Στρατηγοπούλου και οἱ τοῦ ἄλλου γενναίου Λεωνίδου, Κωνσταντίνου τοῦ και Παλαιολόγου. Οὐκ ἐπαύσατο ἡ Πατρίς τούτωνλυμαινομένη και τυραννομένη παρά τοῦ φθόνου τῆς Δύσεως και τῆς ἐξ Ἀραβίας βαρβαρικῆς αἰχμηλωσίας μέχρι και ἡμῶν, ὡς και ἡ ἐσωκλειστος ἐπιστολή ὑπὸ χρονολογίαν 1828 τῆς ἱεράς Μονῆς Μεγίστης Λαύρας διηγεῖται.

Ἀποσταλὲν τὸ γνήσιον τέκνον τῆς Μεγίστης Λαύρας, ἀείμνηστος Προηγούμενος Καλλίνικος, πρὸς ἀπελευθέρωσιν, ἀνάκτισιν και ἀνασκευὴν τῶν ἐν Κυθωνίας Μικρᾶς Ἀσίας κτημάτων τῆς ἱεράς Μετανοίας του, ἐγένετο χρήσιμος και πάντων τῶν ἐν χώρα και πέριξ τῶν χωρίων Χριστιανῶν. Πρὸς ἐνίσχυσιν δὲ τῶν ἀνωτέρω, προάγεται παρά τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας τὸ 1832 Ἐπίσκοπος Μοσχονησίων, τῆς γενετείρας αὐτοῦ πατρίδος, και οὕτως ἀγωνιζόμενος, και θεαρέτως ἐπὶ μίαν 10ετίαν ποιμάννας τὸ εὐσεβὲς αὐτοῦ ποίμνιον, φλεγόμενος δὲ ὑπὸ τοῦ ἔρωτος τῆς ἡσυχίας, τὸ 1842 καταλαμβάνει και πάλιν τὸν ἱερὸν Ἄθωνα. Καὶ κατ' ἀρχὰς θελήσας εἰς τὸ νὰ ἐφησυχάσῃ ἐν τῷ τοῖς βουλευτηρίοις ἱερῷ Μοναστηρίῳ ἁγίου Ἐλευθερίου, ἐκωλύθη παρά τῆς Μετανοίας του και ἠγόρασε τὸ ἐν Καρυαῖς κελλίον Ἀπόστολος Ἀνδρέας τῆς ἱεράς Μονῆς ἁγίου Παύλου. Ἀγαπώμενος δὲ και τιμώμενος παρά πάσης τῆς Ἀγιορειτικῆς Ἀδελφότητος, πρὸ πάντων διὰ τὸ συμβουλευτικὸν αὐτοῦ πρὸς πάντας, ἐν θαθεῖ γῆρατι ἔχων τὰς αἰσθήσεις νάος τε και σώματος ἀκμαζούσας, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον τῇ 14ῃ Σεπτεμβρίου 1891, ἐγκαταλείψας διμελῆ συνοδίαν, τὸν ἐκ Στύφωος Μυτιλήνης Σωφρόνιον μοναχὸν και Εὐθύμιον ἱερομόνα-

χον ἐκ Κυθωνιῶν, παρ' ὧν ἡ κηδεῖα του ἐγένετο συγκινητικὴ και μεγαλοπρεπεστάτη, πρωτοστατοῦντος τοῦ ἁγίου Περιστερᾶς Παρθενίου, τοῦ ἐφησυχάζοντος τότε ἐν τῇ ἱερᾷ Μονῇ Βατοπαιδίου, μετὰ πλείστων ἱερομονάχων, ἱεροδιακόνων, μοναχῶν τε και λαϊκῶν.

Μὴ ἐπαρκοῦντων τῶν εἰσοδημάτων τοῦ κελλίου τούτου πρὸς συντήρησιν, ἡ ἐν λόγῳ διπλῆ συνοδία αὐτοῦ, μετὰ τῆς νεοσυλλέκτου διπλῆς τοιαύτης, ἐκτελέσαντες πάντα τὰ μνημόσυνα αὐτοῦ, και μετὰ τριετίαν γενομένης τῆς ἀνακομιδῆς τῶν λειψάνων αὐτοῦ και λαθόντες ταῦτα μεθ' ἑαυτῶν ἠγόρασαν τὸ ἐν Προβάτῃ ἱερὸν και ἱστορικὸν κελλίον Παναγίας Κρανιαῖς, ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου, τῆς ἱεράς Μονῆς Μ. Λαύρας, παρά τοῦ κατόχου αὐτοῦ Παντελεήμονος μοναχοῦ. Κοσμεῖται δὲ σήμερον τὸ ἱερὸν κελλίον τούτο ὑπὸ πενταμελοῦς συνοδίας.

Ὁ ἐπὶ 40ετίαν διευθύνων τὰ τῆς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης ἀρχιμ. Ἀρσένιος, ἔγραφε πρὸς τὸν κατὰ πνεῦμα και σάρκα ἀδελφὸν αὐτοῦ Χριστόφορον τὸν ἐφησυχάζοντα εἰς τὸ ἐν Καρυαῖς ἱστορικὸν κελλίον Πατερίτσας, περὶ τῆς ἐσωκλειστοῦ λυριωτικῆς ἐπιστολῆς τὰ ἀκόλουθα:

«Ἡ πρὸς τοὺς Κυθωνιώτας ἐπιστολή τῆς Λαύρας ὑπὲρ τοῦ τότε Προηγούμενου Καλλίνικου και μετ' ἔπειτα Ἐπισκόπου Μοσχονησίων ἠμποροῦσε νὰ δημοσιευθῇ ἐν συνδυασμῷ μετὰ τὴν ἐθνικὴν και κοινωνικὴν δρᾶσιν τοῦ ἀλήκτου μνήμης συγγενοῦς μας τούτου Ἱεράρχου, οὗ εὐφημον ποιεῖται μνεῖαν και ὁ πολὺς ὑπομνηματογράφος τῆς Μεγ. Ἐκκλησίας ἀοιδίμος Μ. Γεδεῶν ἐν τινι συγγράμματι του· ἀλλ' εἴπομεν, τὸ ἔργον δεῖται ἐπιστήμονος διαθέτοντος και καιρόν».

ΙΔΟΥ Η ΑΥΤΟΥΣΙΟΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ:

Σφραγίς τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου
τοῦ ἐν τῷ Ἀθῶ

Τῷ τιμίῳ καὶ εὐγενεστάτῳ κ. κ.
Ἀποστολάκῃ, τῷ ἡμετέρῳ ἐνθέρμῳ
ἐπιτρόπῳ καὶ τῶν ἀγαθῶν ἀντιλή-
πτορι. Εὐχετικῶς.

Εἰς Κυδωνίας

Τὴν ὑμετέραν περισπούδαστον καὶ προνοητικωτάτην ὑμῖν εὐγένειαν εὐχόμενοι ἐν Χῶ τῷ Θεῷ ἡμῶν, ἀπὸ ψυχῆς περιχαρῶς ἀσπαζόμεθα τοῦ ὡς πάντων Θεοῦ δεόμενοι διὰ παντός, ὅπως ταῖς εὐπροσδέκτοις εὐχαῖς καὶ ἰκεσίαις τῆς παναχαράντου αὐτοῦ Μητρὸς, καὶ τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου Πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου, χαρίζῃ αὐτῆς υγιεῖαν ἄκραν καὶ εὐημερίαν παντοτεινὴν καὶ ὅσα ἀγαθὰ καὶ σωτήρια.

Ἐπειδὴ ἡ μεγάλη δυστυχία, ὡς καὶ ἅπανα ἡ συμφορὰ ὅπου δοκιμάζομεν εὐγενέστατε, παρακινουοῖσιν ἡμᾶς, μὲ τὸ νὰ ἐφεύρωμεν τρόπον διὰ νὰ ἐξοικονομήσωμεν τὴν ζωὴν ἡμῶν, ὡς τὸ καὶ μὲ τὸ νὰ ἐλαττώθῃμεν πανταχόθεν ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη ἀφ' ὧν ἔδει ἡμᾶς ἀπολαμβάνειν καὶ τρέφεσθαι, τοῦτο ἕνεκα στενωχωρούμενοι, ἐκρίθη εὐλογον, διὰ νὰ στείλωμεν αὐτόθι καὶ εἰς τὴν θεόσωστον χώραν ὑμῶν τινὰ τὸν ἀδελφῶν ἐξ ἡμῶν, διὰ νὰ ἀνακτίσῃ καὶ ἀνακαινίσῃ τὰ κατηδαφισμένα καὶ κατεστραμμένα τοῦ μετοχίου ἡμῶν καὶ νὰ ἀνεγείρῃ αὐτὸ ὡς πρότερον.

Ἐχοντας τὰς ἐλπίδας ἡμῶν εἰς τὴν φιλόχριστον σπουδὴν καὶ συνδρομὴν, τῶν αὐτόθι χριστιανῶν, τῶν ὁποίων ἀκούοντες τὴν συνάθροισιν καὶ καθημερινὴν αὔξησιν, χαίροντες βοξάζοντες τῶν ἀπάντων Θεόν. Διὰ τοῦτο κοινῇ ἡμῶν γνώμῃ, στέλλομεν τὸν παρόντα συνάδελφον ἡμῶν καὶ γνήσιον τέκνον τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν Μοναστηρίου, ἅγιον Προηγούμενον κ. Καλλίνικον εἰς τὰ αὐτόθι, ὅπως διὰ τῆς φιλοχρίστου σπουδῆς καὶ συνδρομῆς τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν χριστιανῶν, ἡμπορέσῃ νὰ ἀνεγείρῃ καὶ νὰ διορθώσῃ τὰ κατηδαφισμένα καὶ ἠφανισμένα ἐρείπια καὶ νὰ τὸ ἀποκαταστήσῃ ὡς τὸ ἀπ' ἀρχῆς, οὐ μόνον τὰ πεπτωκότα τείχη, ἀλλὰ πολλῶν μᾶλλον τὰ περὶ τοῦτο κτήματα καὶ μούλκια, δι' ὧν ἐλπίζομεν ἀπολαῦσαι τινὸς παραμυθίας καὶ ἀπολαύσεως. Ὅθεν παρακαλοῦμεν τὴν περιπόθητον αὐτῆς αὐθεντίαν, ὡς προστάτης, συνδρομητῆς καὶ ἐπίτροπος θερμότητος, τῶν αὐτόθι ἡμῶν πραγμάτων, νὰ συντρέξῃ καὶ συμπαρασταθῇ μετὰ τῆς πανοσιότητός του εἰς ὅλας αὐτοῦ τὰς ὑποθέσεις συμπάσχουσα καὶ συνεργούσα μετὰ τοῦ αὐτοῦ ἐνθέρμου ζήλου, δεικνύουσα εἰς αὐτὸν κάθε μοναστηριακὸν κτήμα, ἐν τὸς τῆς χώρας ὄν, καὶ τῶν ἐκτός, εἴτε τόπον εἴτε δένδρα ἐλαιῶν, καὶ μάλιστα τὰ δύο χωράφια τὸν ἐλαιῶνα, καὶ τὸ ἄλλο τρίτον ὅπου ἐπῆρεν ὁ Προηγούμενος Γαλακτίων ἀπὸ τὸν Στρατηγέλην, διὰ τὰ πρὸς αὐτὸν χρεωστικὰ γρόσια καὶ ὅσα ἄλλα γινώσκεις, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ παραστήσῃς εἰς τὴν πανοσιότητά του ὡς μὴ εἰδότεα μηδὲ ἠξέυροντα τὰ αὐτόθι παλαιὰ ἀφιερῶματα, παρακινουοῖσα ἀκόμῃ μὲ τῆς πανοσιότητός του τοὺς αὐτόθι εὐλογημένους χριστιανούς, ἵνα ὁ μὲν πολὺ, ὁ δὲ ὀλίγον προσφέρῃ εἰς τὴν πανοσιότητά του, καὶ ἄλλος μὲν χρη-

ματικὴν βοήθειαν, ἄλλος κτήμα καὶ ἕτερος ἄλλο τι ἀφιέρωμα, ἐξ ὧν ὅπου χρεῖ-
ζει πάντων τούτων μηδὲν ἔχων, ἵνα διὰ τῆς ὑμῶν βοηθείας, αὐτὸς μὲν δυναθῆ
νὰ ἀνακτίσῃ τὰ ἀπολεσθέντα, ὑμεῖς δὲ ἀναφανῆτε νέοι κτίτορες εἰς τὸ κατη-
δαφισμένον τοῦτο μοναστηριακὸν κτίριον καὶ τὰ περὶ αὐτὸ κτήματα, λαμβάνον-
τες μετὰ τῶν πάλαι κητόρων τὴν ἐπάξιον ἀμοιβὴν καὶ ἀναπαύδοσιν τῆς φιλο-
χρίστου ὑμῶν σπουδῆς. Ἡμᾶς δὲ πάντας ἔχετε διὰ παντὸς πρεσβευτὰς διαπύ-
ρους πρὸς Κύριον, δεομένους διὰ παντὸς καὶ πρεσβεύοντας τῇ φιλανθρωπῶι αὐ-
τοῦ χρηστότητι, ὅπως χαρίζῃ ὑμᾶς ἀπείρους καὶ ἀναριθμήτους τὰς ἀντιμισθίας
ἐν τε τῷ νῦν καὶ μέλλοντι αἰῶνι. (ἄωκῆ Δεκέμ.)

Τῆς ὑμετέρας περιποθήτου εὐγενείας εὐχέται πρὸς Κύριον διάπυροι:

Οἱ τῆς Μεγίστης καὶ ἱεραῆς Λαύρας Ἐπίτροποι· Νικηφόρος Προηγ.,
Ἐκκλησιαάρχης Παρθένιος, Γέρων Διονύσιος καὶ οἱ σὺν ἡμῖν ἐν Χῶ ἀδελφοί.
(Ἀποστολεύς: Ἰγνάτιος Ἱερομ. Προβάτα.)

ΥΜΝΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΓΙΑΝ ΕΙΡΗΝΗΝ ΧΡΥΣΟΒΑΛΑΝΤΟΥ

(Ἀδόμενος πρὸς τὸ: Τιβεριάδος θάλασσα. Ἦχος β'.)

1. Διμένα μας εἰρηνικέ, καὶ θαυμαστὴ ἅγια,
μὲ δῶρον λαμπροφόρετον ἄσπιλον παρθενίαν·
ὁ πλουσιόδωρος Πατήρ, Μητέρα μας ΕΙΡΗΝΗΝ
ἐδώρησ' οἰσιότητα καὶ ἄσκησιν τελείαν.
2. ΧΡΥΣΟΒΑΛΑΝΤΟΥ ὠνόμασε τὴν ἔνδοξον ΕΙΡΗΝΗΝ
χρυσὴν στολὴν τῆς δώρησε, ἀγνεῖαν, παρθενίαν·
καὶ ἠξιώθη ἀπὸ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ζωοδότου,
χαρίσματα οὐράνια πρὸς δόξαν τοῦ Δεσπότηου.
3. Ἄγια, ὡς παράδειγμα τὰ δῶρα Ἰησοῦ μας,
φανέρωσε εἰς ἅπαντας πρὸς δόξαν τοῦ Χριστοῦ μας·
Κυπάρισσος σὲ προσκυνεῖ, κατὰ τὴν προσευχὴν σου,
μετὰ τὸ πέρας δὲ αὐτῆς, τῆς δίδεις τὴν εὐχὴν σου.
4. Ἄγγελος σὲ διακονεῖ, ἐν ὥρᾳ προσευχῆς σου,
σοὶ δώρησε πολύτιμα μῆλα τοῦ Παραδείσου·
αὐτὰ ὡς ἀραβῶνα μὲν καὶ δόξαν τῆς ζωῆς σου
τερπνὴν δὲ ἀγαλλίασιν ἀγγελικῆς ψυχῆς σου.
5. Ἀξίωσον οὖν καὶ ἡμᾶς, ὅπως σὲ μιμηθῶμεν,
ἀπὸ Σωτῆρα Ἰησοῦν ἵνα στεφανωθῶμεν,
εὐχου δὲ νῦν καὶ πρέσβευε, ἅγια μας ΕΙΡΗΝΗ
εἰς Ἰησοῦν μας τὸν γλυκύν, ὅπως μᾶς ὑπομεῖνῃ.
6. Πρέσβευε, ὦ Ἄγια μας, καὶ ἔνδοξε ΕΙΡΗΝΗ,

- ὅπως χάριση εἰς πάντας μας ἀγάπην καὶ εἰρήνην·
 ὑπακοήν, ταπείνωσιν, δάκρυα, σωφροσύνην
 ἐγκράτειαν καὶ σιωπήν, μετάνοιαν, γαλήνην.
7. Προστάτις, καὶ κραταίωμα τῆς ἱεῖρας Μονῆς μας,
 πρέσβευε εἰς τὸν Ἰησοῦν Σωτῆρα τῆς ψυχῆς μας·
 ὅπως φυλάξῃ καὶ ἡμᾶς εἰς πίστιν τοῦ ἁγίου,
 καὶ μέχρι τέλους τῆς ζωῆς ἄμεμπτον παρθεῖαν.
 8. Καὶ σὺντριφον τοὺς δαίμονας, ἐχθροὺς τῶν Ὁρθοδόξων
 ἀπάλλαξον τὴν πίστιν μας, ἀπὸ τῶν κακοδόξων,
 αἰρετικῶν, σχισματικῶν, πάντων ἀντορθοδόξων,
 μασσῶνων καὶ ἑβραίων τε ἀπίστων πλανοδόξων.
 9. Πρεσβειαίς σου ταῖς ἱεραῖς, παράδεισον μᾶς δῶση
 Νυμφίος ὁ γλυκύτατος καὶ νὰ μᾶς στεφανώσῃ,
 ἀγγελικῶν δυνάμεων πάντων τε τῶν ἁγίων,
 τῆς Θεοτόκου Μαρίας, δικαίων καὶ ὁσίων.
 10. Εἰρήνευσον τὸν κόσμον σου, ἁγιάσον τοὺς πάντας,
 καὶ τὴν αἰώνιον ζωὴν, δώρησαι στὰς ψυχὰς μας·
 γένοιτο, ὦ ἅγια μας, πόθοι μας πληρωθῶσιν,
 εἰρήνης, τῶν Ἐκκλησιῶν πασῶν, νὰ ἀξιῶσῃ.
 11. Γένοιτο, ὦ ἅγια μας, πάντα νὰ σὲ ὑμῶμεν,
 ἐν ὥρᾳ δὲ θανάτου μας, βοήθειαν σ' εὐρώμεν·
 ἀπὸ τελώνια φρικτὰ ἀπελευθερωθῶμεν,
 καὶ τῆς φρικτῆς κολάσεως ὅπως ἀπαλλαγθῶμεν.
 12. Γένοιτο χαριτώνουμε ΧΡΥΣΟΒΑΛΑΝΤΟῦ Εἰρηνῆ,
 διέλθωμεν τὸν βίον μας, ἐν ἄκρᾳ σωφροσύνη·
 τηρήσωμεν δ' ἀμόλυντον ἡμῶν τὴν παρθεῖαν,
 εἰς δόξαν τοῦ Κυρίου μας καὶ δόξαν σου αἰώνιαν.

ΥΜΝΟΣ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΜΟΝΑΧΙΚΗΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑΝ

(Ἀδόμενος πρὸς τό: Θεοτόκε ἡ ἐλπίς. Ἦχος γ')

1. Ἔχετε καλὴν ὑγείαν φίλοι μου καὶ συγγενεῖς,
 ἐγὼ δὲν εἰμπορῶ νὰ ζήσω εἰς τὴν κοσμικὴν ζωὴν.
2. Ἀπεφάσισα νὰ ζήσω πάνω στὰ ψηλά βουνά,
 νᾶχω τὸν Θεὸν βοήθειαν, τοὺς ἁγίους συντροφιά.
3. Προτιμῶ τὴν ἐρημίαν, προτιμῶ τὴν μοναξίαν,
 τὸ κελλὶ καὶ τὰ βιβλία νᾶχω γιὰ παρηγορίαν.
4. Προτιμῶ νὰ μὲ μισήσουν φίλοι μου καὶ συγγενεῖς,
 ποὺ στὴν ὥραν τοῦ θανάτου, δὲν μὲ βοηθεῖ κανεὶς.

5. Ὁ προφήτης ὁ Ἡλίας, καὶ ὁ μέγας βαπτιστής, παιδιόθεν κατοικοῦσαν στήν ἐρημικὴν ζωὴν.
6. Καὶ ὁ Κύριος τῆς δόξης, ὅταν ἦτο, ἐπὶ γῆς, ἐπροσηύχετο πολλάκις ἐν τοῖς ὄρεσιν αὐτοῖς.
7. Τοῖς ἐρημικοῖς γὰρ ὄντως, μακαρία ἡ ζωὴ, διότι μέρα νύκτα κάμνουν, εἰς τὸν πλάστην προσευχόν.
8. Τὴν ζωὴν τῶν καλογῆρων τίποτ' ἄλλο δὲν τιμᾷ, προσευχὴ τε καὶ νηστεία καὶ τελεία μοναξιά.
9. Σκεπασθήκαμε μὲ ῥάσα, μὲ τὴν ἔννοιαν αὐτὴν ὅτι πρέπει νὰ μισῶμεν τὴν ἁμαρτωλὴν ζωὴν.
10. Ροῦχα μαῦρα νὰ φορῶμεν, ἐδηλώσαμεν ἡμεῖς, κι' ὅτι πρέπει νὰ θρηνώμεν τὴν ψυχὴν μας τὴν πτωχὴν.
11. Τὴν αἰώνιον νὰ θροῦμεν ζωὴν, πᾶσαι αἱ ἀδελφαί, εἰς τὸν δίκαιον Σωτῆρα νὰ εὑρεθῶμεν καθαραί.
12. Ὅλα τὰ καλὰ τοῦ κόσμου εἶναι μάταια ψευδῆ, εἶναι πλήρη ἁμαρτίας, φέρουν κόλασιν φρικτὴν.
13. Νὰ κερδίσωμεν τὸν κόσμον, τίποτε δὲν ὠφελεῖ, ἂν ζημιωθῇ ἡ ψυχὴ μας, ἡ ἀθάνατος αὐτή.
14. Ὅλ' οἱ ἅγιοι στὰ οὐράνια συναγάζονται μαζί, καὶ τὴν δόξαν τοῦ Χριστοῦ μας, συνευφραίνονται αὐτοί.
15. Ἄς σκεφθῶμεν, ἀδελφαί μου, μὴ ζημιωθῇ ἡ ψυχὴ, καὶ τοῦ πλάστου μας τὴν δόξαν στερηθῶμεν ὡς θνητοί.
16. Ἐκαστος τὸ τάλαντόν του ὅπως ξεύρη ἅς ἐργασθῇ, καὶ τριπλάσιον τῷ πλάστῃ φανερώσῃ, ἀδελφοί.
17. Ἐρχετ' ὥρα τοῦ θανάτου νὰ θερίσῃ τὴν ζωὴν, νὰ ἐμφανισθῇ ἡ ψυχὴ μας, ἔμπροσθεν εἰς τὸν κριτὴν.
18. Τρόμος μέγας, ἀδελφαί μου, ἔσται εἰς τὴν ὥρ' αὐτὴν, θὰ τρομάξῃ ἡ ψυχὴ μας, εἰς τὴν θεῖαν προσταγὴν.
19. Κι' ἀπὸ ἔνδυμα τοῦ γάμου, ὅταν εἴμεθα γυμναί, τί θὰ ἀπολογηθῶμεν στὸν ἀδέκαστον κριτὴν;
20. Κι' ὅταν ὁ Χριστὸς μᾶς εἴπη: «Φύγετε ἀπὸ ἐμέ, ὅτι ἔνδυμα τοῦ γάμου δὲν φορέσατε ποτέ!
21. Καὶ πορεύεσθε στὸ σκότος μέσα μὲ τὸν πονηρόν, ὅτι ζήσατε ἀσώτως τῆς ζωῆς σας τὸν καιρόν».
22. Δυστυχία στήν ψυχὴν μας, τὴν πολύτιμον αὐτὴν, ὅπου δὲν προητοιμάσθη ν' ἀπαντήσῃ τὸν κριτὴν.
23. Μὴ ὡς αἱ μωραὶ παρθένοι, ἀμελῶμεν ἀδελφαί, ἀλλ' ὡς φρόνιμοι μὲ ἔργα, νὰ φανῶμεν ἐκλεκταί.
24. Ὅχι μόνον ἐρημίαν, ὑπομείνωμ' ἀδελφαί, ἀλλὰ καὶ μυρίας θλίψεις, διὰ νὰ σωθοῦν ψυχαί.
25. Ἀποστέρησις μᾶς πρέπει, καὶ νὰ ζῶμεν στὰ βουναί, εἰς τοὺς ἀποτόμους βράχους, ὡς τὰ ἔρμα πουλιᾶ.

26. Ἴνα αἰώνιον τιμωρίαν φύγωμεν αἱ δυστυχεῖς,
ὕπομείνωμεν γενναίως, πᾶσαν θλίψιν ἐπὶ γῆς.
27. Ὑπομείνωμεν γενναίως, ἀσθενείας καὶ δεινά,
διὰ τὰ μὴ στερηθῶμεν τὰ αἰώνια ἀγαθὰ.
28. Πλούτη, δόξαν, μεγαλεία, ἔλα τὰ προσωρινά,
στὴν ψυχὴν μας ἀδελφαί μου εἶναι καταστρεπτικά.
29. Κάθε πόνος καὶ πικρία δὲν θὰ ἀνταποκριθῆ,
εἰς τὰ ἀγαθὰ ποῦ δίδει ἡ αἰώνιος ζωὴ.
30. Ἀποκτήσωμεν ἀγάπην καὶ ταπεινώσιν μαζί,
ἐξ αὐτῶν νὰ φωτισθῶμεν διὰ πᾶσαν ἀρετήν.
31. Ἄς στολίσωμεν πλουσίως τὴν ψυχὴν μας τὴν πτωχὴν,
ἵνα φθάσωμεν αἰσίως στὴν αἰώνιον ζωὴν.
32. Ὅσον κι' ἂν βασανισθῶμεν ἀπ' τοῦ κόσμου τὰ δεινά,
ἡ ὑπομονὴ θὰ μείνῃ νὰ μᾶς δώσῃ τ' ἀγαθὰ.
33. Τὴν στενὴν ὁδὸν Κυρίου, ἃς θαδίσωμ' ἀδελφαί,
τὴν εἰσάγουσαν αἰσίως στὴν αἰώνιον ζωὴν.
34. Ὅταν δὲ ἀξιωθῶμεν νὰ ἰδοῦμε τ' ἀγαθὰ,
ἃ ἠτοίμασεν ὁ πλάστης δι' ἡμᾶς κληρονομία.
35. Ἄς δοξάσωμεν ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς μας τὸν Θεόν,
πλουσιόδωρον Σωτῆρα καὶ σοφὸν Δημιουργόν.
36. Αὐτὸς εἶπε, θὰ μᾶς δώσῃ τῆς ψυχῆς μας τ' ἀγαθὰ,
οὐρανῶν τὴν βασιλείαν, ἀτελεύτητον χαρὰν.
37. Τράπεζαν μᾶς ὑπεσχέθη εἰς οὐράνιον ζωὴν,
καθὼς καὶ συνευωχίαν μὲ τὸν ἅγιον Κριτὴν.
38. Ταῦτα πάντα, ὡς καὶ ἄλλα, ὑπεσχέθη εἰς ἡμᾶς,
ὅταν ἔλαι μας τηρῶμεν, ἔλας τοῦ τὰς ἐντολάς.
39. Ἄς δοξάσωμεν ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς μας τὸν Θεόν,
πλουσιόδωρον Σωτῆρα καὶ σοφὸν Δημιουργόν.
40. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Μητρὸς σου, Σῶτερ καὶ ἁγίων σου,
ἄπειρον τὸ ἔλεός σου, δεῖξον εἰς τοὺς δούλους σου.
41. Καὶ Χρυσοβαλάντου Εἰρηνης ταῖς πρεσβείαις Κύριε,
ἐν εἰρήνῃ κόσμον πάντα διαφύλαττε ἀεὶ.
42. Ὡ Τριάς Ζωαρχικὴ τε, Ἄναρχε, Τρισσοφεγγής,
ὀρθοδόξους πάντας σῶσον τοὺς πιστοὺς καὶ εὐσεβεῖς.
43. Καὶ τὰς ἐν τῇ ποίμνῃ ταύτῃ, μοναζούσας ἀδελφάς,
φύλαττε ἐν σωφροσύνῃ, ὑπεράρχιε Τριάς.
44. Καὶ ἀξίωσον αὐτάς τε καὶ τὸν κόσμον ἅπαντα,
κοινωνούς, Τριάς, γενέσθαι βίον εἰς τὸν μέλλοντα.
45. Δέξα τε καὶ αἶνος πρέπει, σοὶ τῷ παντουργῷ Θεῷ,
νῦν τε καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας, τῶν αἰώνων. Γένοιτο.

Ἀποστολεὺς τῶν ἄνω δύο ὕμνων, Εὐσταθία Διαροῦτσου
Πειραιεύς

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑΙ ΛΗΣΕΙΣ

ΜΕΤΑ ΑΣΜΑΤΙΩΝ

ΛΗΣΕΙΣ ΙΑ΄.

Ὅπως τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν ἀγαπῶμεν.

«Ἄγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖτε τοὺς μισοῦντας ὑμᾶς, προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν διωκόντων ὑμᾶς. Μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ νικά ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν. Ἐὰν ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος. Πρὶν ἢ διαλλαγῆτε πρὸς τὸν πλησίον οὐκ ἔστι δεκτὸν τὸ πρὸς τὸν Θεὸν δῶρον ὑμῶν. Γίνεσθε οὖν οἰκτίρμονες, ὡς ὁ Πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστίν.»

Ταῦτα ἐν τῇ ἀπειρῷ φιλανθρωπίᾳ Σου παρήγγειλας ἡμῖν, Κύριε, ὅπως ἡ ἀγάπη ἡμῶν τελειωθῆ, καὶ τέκνα Σου ἀληθῆ ἐπὶ τῆς γῆς ἀναφανῶμεν, καὶ τὴν κακίαν τῶν ἀνθρώπων διὰ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀγαθοποιίας διαλύωμεν, ὡς Σὺ, πανάγαθε Κύριε, τὰ σκότη τῆς νυκτὸς διὰ τῶν φωτοβόλων ἀκτίνων τοῦ ἡλίου Σου διαλύεις.

Ἐνίσχυσον λοιπόν, Κύριε, τὴν ἀρετὴν ἡμῶν, ὅπως μὴ ὑπὸ τῆς κακίας τῶν ἀνθρώπων νικᾶται. Ἐνίσχυσον ἡμᾶς ὅπως, τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν συγχωροῦντες, ἀγαπῶντες καὶ εὐεργετοῦντες, ἀφοπλιζώμεν, σωφρονίζώμεν, καὶ φίλους ἡμῶν καθιστῶμεν αὐτούς.

Ἀνάδειξον ἡμᾶς, Κύριε, ὄργανα

τῆς ἀπειρῷ Σου ἀγαθότητος ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπως, καλὸν ἀντὶ κακοῦ ἀποδιδόντες, τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ἁρμονίαν στηρίζωμεν, καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους διὰ τῆς ἀγάπης ἐπισφραγίζωμεν.

Ἐξάλειψον ἐκ τῆς καρδίας ἡμῶν πᾶσαν ἐχθρὰν καὶ μνησικακίαν, πᾶν μῖσος καὶ φιλέκδικον αἴσθημα, ἵνα μὴ τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν διαβάλλωμεν, κακολογῶμεν, καὶ κακοποιῶμεν, συνταράσσοντες οὕτω τὴν εἰρήνην, ἣν Σὺ, Κύριε, θέλεις ἐπὶ τῆς γῆς βασιλεύουσιν.

Προίκισον δὲ ἡμᾶς, οὐράνιε Πάτερ, διὰ τῆς πραότητος, τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς θείας ἀνοχῆς τοῦ μονογενοῦς Σου Υἱοῦ, ὅπως καὶ ἡμεῖς, προσευχόμενοι ἐνώπιόν Σου, λέγωμεν μετ' Αὐτοῦ περὶ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν «Πάτερ ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἶδασι τί ποιοῦσι.»

Ναί, Κύριε, στήριξον ἡμᾶς ἐν τῇ ἀρετῇ καὶ τῇ ἀληθείᾳ, ὅπως μὴ ἀναιδῶς ἀπατῶμεν Σὲ τὸν καρδιογνώστην Θεόν, καὶ τὴν ὀργὴν Σου ἐφ' ἡμᾶς ἐπισύρωμεν, ψευδῶς ἐν τῇ προσευχῇ ἡμῶν καθ' ἐκάστην λέγοντές Σοι ὅτι «ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν.»

Καταξίωσον δὲ ἡμᾶς ὅπως ἀληθῶς τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν συγχωρῶμεν, ἀγαπῶμεν, καὶ εὐεργετῶμεν θερμῶς δὲ καὶ μετ' εἰλικρινείας Σὲ καθικετεύωμεν, ἵνα καὶ ἡμᾶς καὶ αὐτούς, ὦ Πανάγαθε, συγχωρῆς καὶ ὑπὸ τὴν σκέπη Σου διαφυλάττης. Ἀμήν.

Ἐχθροὺς ἀγαπᾶτε καὶ συγχωρεῖτε, καλὸν χορηγοῦντες ἀντὶ κακοῦ.

Ἐχθροὺς μὴ μισεῖτε, ἀλλ' εὐλογεῖτε, παρήγγειλας, Σῶτερο, ἐκ τοῦ Σταυροῦ.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΙΣ ΤΗΣ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΣ

Εἰς τὰ καταθέσια τῆς τιμίας Ἐσθῆτος τῆς Θεοτόκου (2 Ἰουλίου)
καὶ εἰς τὴν κατάθεσιν τῆς τιμίας Ζώνης αὐτῆς (31 Αὐγούστου)

Εἰς τὸν Ἐσπερινόν

Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἰστώμεν στίχ.
ς' καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος δ'. Ὡς γενναῖον ἐν Μάρτυσιν.

Ἡ σορὸς ἡ κατέχουσα...

Τὴν ἀγίαν κατάθεσιν...

Ἴδε τόπος περίδοξος...

(Ζήτει 31 Αὐγούστου)

Καὶ τὰ ἕτερα γ'

Ἐδωκας φιλόνητοπε...

Πόλιν τὴν τιμῶσάν σε...

Ἐσθῆτα τιμίαν σου...

(Ζήτει 2 Ἰουλίου)

Δόξα, ἦχος β'.

Φρένα καθάραντες καὶ νοῦν...

(Ζήτει 31 Αὐγούστου)

Καὶ νῦν

Ὡς στέφανον ὑπέρλαμπρον...

(2 Ἰουλίου)

Ἀναγνώσματα, ζήτει 15 Αὐγούστου

Εἰς τὴν Λίτην

Ἰδιόμελα, ἦχος α'.

Ἐσθῆτά σου τὴν ἀγίαν, ὡς ἄσουλον
θησαυρὸν καὶ ἰσχυρὸν φυλακτήριον,
ὃ λαὸς σου κεκτημένος ἀγάλλεται. Δι'
αὐτῆς γὰρ ἀποτρέπομεν τὰς ἐναντίας
περιστάσεις, καὶ ἄτρωτοι τῶν βελῶν
δεικνύμενοι τοῦ Βελιάρ, εὐχαρίστως
σοι βοῶμεν εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξί,
καὶ ὃ τόκος τῆς παρθενίας σου πανά-
μωμε εὐλογημένος.

Μακρὰν λοιπὸν αἰ ἐχθραί, μακρὰν τὰ μίση,

ἠπίαν ἃς ἔχωμεν τὴν ψυχὴν.

Καὶ τότε βεβαίως θέλομεν ζῆσει,

εὐδαίμονα βίον πάντες. Ἀμήν.

Ὁ αὐτὸς

Τὸ ἱερόν σου Μαφθρίον, πανάσπιλε
Μαρία παντάνασσα, ὑμνοῦντες πίστει
ἐκτενωῶς σοι κραυγάζομεν, ὡς παρρη-
σίαν μητρικὴν κεκτημένη, πρὸς τὸν
Υἱόν σου καὶ Θεόν, τὰς καθ' ἡμῶν ἐφθ-
δους τοῦ ἀρχεκάκου ἐχθροῦ ἀπολί-
κμισον, ὅσα γὰρ βούλει δύνασαι πα-
νάχραντε.

Ἦχος γ'.

Δεῦτε ἅπαντα τὰ πέρατα τῆς γῆς,
τὴν σεβασμίαν Ζώνην καὶ πάντιμον
τῆς Θεομήτορος, μετὰ πόθου προσκυ-
νοῦντες βοήσωμεν. Χαῖρε ἡ τῶν οὐρα-
νῶν ὑψηλότερα, καὶ τῶν Χερουβίμ ἐν-
δοξοτέρα· χαῖρε ἡ τὸν Θεὸν ἀρρήτως
κυήσασα, καὶ τῆς ἀρᾶς ρυσαμένη· δέ-
ξαι Δέσποινα τὰς δεήσεις ἡμῶν τῶν
δούλων σου, καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς παν-
τοίας κακώσεως, ταῖς πρὸς τὸν Υἱόν σου
πανευπροσδέκτοις δεήσεσιν.

Ἦχος πλ. β'.

Δεῦτε ἅπαντας τοὺς πίστει ἐκτε-
λοῦντας, τὴν ἱεράν πανήγυριν τῆς σε-
βασμίας Ἐσθῆτός σου, οὐρανόθεν ἐπο-
πτεύεις θεόνυμφε, πρὸς οὐρανίους ὁ-
δοὺς καθοδηγοῦσα αὐτοὺς τῇ δυνάμει
σου· ἔνθα ἔ τῶν ἑορταζόντων ἡχος ὁ
ἀκατάπαυστος, καὶ ἡ ἀνέκφραστος εὐ-
φροσύνη τῶν ὑμνοῦντων τὰ μεγαλεῖά
σου, Παναγία Παρθένε ἀμόλυντε· οἷς
καὶ ἡμᾶς συναρίθμησον ταῖς μητρικαῖς
σου ἐντεῦξοι.

Δόξα. Καὶ νῦν, ἦχος πλ. α'.

Δεῦτε τῶν πιστῶν ἡ ὁμήγυρις, δεῦ-
τε φιλεόρτων τὸ σύστημα, τὴν τῶν οὐ-
ρανῶν πλατυτέραν, καὶ τοῦ παντὸς κό-

σμου ὁρατοῦ τε καὶ ἀοράτου Βασιλισσῶν, τὴν ἀρρήτως τὸν ἀχώρητον ἐν γαστρὶ συλλαβοῦσαν καὶ παραδόξως τέσσασαν, τὴν τοῦ ἀντιπάλου τὴν ὀφρῦν κραταιῶς καθελούσαν, καὶ τελείως συντρίψασαν, καὶ διὰ τοῦ θεοῦ τόκου αὐτῆς εἰς οὐρανίους θαλάμους τὴν ἀγγὴν φύσιν ἀντάξασαν, πίστει καὶ πόθῳ ἀνυμνήσωμεν λέγοντες. Μαριὰμ θεοχαρίτωτε, τοὺς τὴν ἀγίαν σου Ζώνην σὺν τῇ Ἐσθῆτι, καὶ θείᾳ σοφῷ, τιμῶντας περίσωζε ἐκ πάσης ἐναντίας περιστάσεως, ὁρατῶν καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν, ταῖς πρὸς τὸν Υἱόν σου εὐπροσδέκτοις δεήσῃσι, παντάνασσα Παναγία ἀχραντε.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ

Στιχηρὰ προσόμοια,

Ἦχος α'.

Παλάτιον ἔμφυχον Θεοῦ...

Ἐσθῆτα τιμίαν σου...

Οἶκος σου Δέσποινα...

Δόξα, ἦχος β'.

Ὡς στέφανον ὑπέρλαμπρον...

Καὶ νῦν

Φρένα καθάραντες καὶ νοῦν...

(Ἰουλίου 2)

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΟΝ

Μετὰ τὴν α'. στιχολογίαν, Κάθισμα

Τῆς σεπτῆς Ἐσθῆτός σου... (δίς)

(Ζήτει 2 Ἰουλίου)

Μετὰ τὴν β'. στιχολογίαν, Κάθισμα

Ἐορτάζει σήμερον... (δίς)

(2 Ἰουλίου)

Μετὰ τὸν Πολυέλεον, Κάθισμα

Ἦχος α'. Τὸν τάφον σου Σωτῆρ

Τὴν Ζώνην τὴν σεπτὴν τοῦ ἀχράντου σου σκήνους, ὁμοῦμεν οἱ πιστοὶ Παναγία Παρθένε, ἐξ ἧς ἀρυόμεθα νοσημάτων τὴν ἴασιν, καὶ κραυγάζομεν Μήτηρ Θεοῦ τοῦ Ἰψίστου, σὺ ἡ λύτρωσις τῶν σὲ τιμῶντων ὑπάρχεις Μαρία

θεόκλητε.

Δόξα. Καὶ νῦν, ὅμοιον

Ἐπέστη ἡ σεπτὴ καὶ ἀγία ἡμέρα, Παρθένου τῆς ἀγγῆς καὶ μητρὸς τοῦ Δεσπότη, ἐν ἧ ἑορτάζομεν τὴν αὐτῆς Ζώνην ἅμα τε, τὸ Μαφόριον σὺν τῇ Ἐσθῆτι βοῶντες, κόρη Δέσποινα, τῆς οὐρανόου παστᾶδος ἡμᾶς καταξίωσον.

Οἱ Ἀναβαθμοί, τὸ α'. ἀντίφωνον τοῦ δ'. ἤχου καὶ τὸ προκείμενον.

Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου, ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ.

Στίχ. Ἀκουσον θύγατερ καὶ ἴδε...

Τὸ πᾶσα πνοή, τὸ Εὐαγγέλιον καὶ ὁ Ν'.

Δόξα

Ταῖς τῆς Θεοτόκου...

Καὶ νῦν

Ταῖς τῆς παναχράντου...

Εἶτα τὸ στιχηρὸν ἰδιόμελον.

Ἦχος πλ. β'.

Δεῦτε ἅπαντας τοὺς πίστει...

(Ζήτει εἰς τὴν Διτὴν)

Εἶτα οἱ κανόνες

Ἰγρὰν διοδοῦσας ὡσεὶ ξηρὰν... εἰς σ'. καὶ οἱ δύο τοῦ Μηναίου εἰς η'.

Καταβασίαι

Ἀνοίξω τὸ στόμα μου...

Εἰς τὴν γ'. ᾠδὴν Καθίσματα

Τὰ καταθέσια τῆς σῆς σεπτῆς Ζώνης...

(31 Αὐγούστου)

Δόξα. Καὶ νῦν

Οἱ τῶν θαυμάτων ποταμοὶ Θεοτόκε...

(2 Ἰουλίου)

Ἐξαποτειλάριον

Μόνη καὶ φύσιν καὶ χρόνον...

(2 Ἰουλίου)

Ὅ πάντα ὑπὲρ ἔνοιαν...

Κυρία πάντων πέλουσαν...

(31 Αὐγούστου)

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ

Ἰστώμεν στίχους δ'. καὶ ψάλλομεν σι-

χηρὰ προσόμοια γ'. δευτεροῦντες τὸ α'.

(2 Ἰουλίου)

Δέξα

Ὡς στέφανον ὑπέρλαμπρον...

(31 Αὐγούστου)

Καὶ νῦν

Φρένα καθάραντες...

(2 Ἰουλίου)

Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπόλυσις.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΙΣ ΤΗΣ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΦΗΤΟΥ ΗΛΙΟΥ

Μετὰ τὸν πολυέλεον, Κάθισμα
Ἦχος πλ. δ'. Τὴν σοφίαν καὶ λόγον
Τὴν πηγὴν τῶν θαυμάτων καὶ προ-
φητῶν, τὸ καλλώπισμα πάντες πνευ-
ματικῶς, πιστοὶ εὐφημήσωμεν τὸν θε-
οβίτην Ἥλιον. Μετὰ σαρκὸς γὰρ ἔτι
υπάρχων ἀθάνατος, ὡς θνητὸς πιστοῦ-
ται νεκρῶν τὴν ἀνάστασιν, ὅθεν παρ-
ρησίαν πρὸς Θεὸν κεκτημένος, παρέ-
χει ἰάματα καὶ πληροῖ τὰ αἰτήματα,
τῶν πιστῶς ἐκβοώντων αὐτῷ. Πρέσβευε
προφῆτα Χριστῷ, τῶν πταισμάτων
ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἐορτάζουσι
πόθῳ τὴν ἀγίαν μνήμην σου.

Δέξα. Καὶ νῦν, ἔμοιρον

Ὡς Παρθένον καὶ μόνην ἐν γυναι-
ξί, σὲ ἀσπύρως τεκοῦσαν Θεὸν σαρκί,
πάσαι μακαρίζομεν γενεαὶ τῶν ἀνθρώ-
πων· τὸ γὰρ πῦρ ἐσκήνωσεν ἐν σοὶ
τῆς θεότητος, καὶ ὡς βρέφος θηλά-
ξεις τὸν κτίστην καὶ Κύριον. Ὅθεν
τῶν ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων τὸ γένος,
ἀξίως δοξάζομεν τὸν πανάγιον τόκον
σου, καὶ συμφώνως δοῶμέν σοι· πρέ-
σβευε τῷ σφί Ἰῶ καὶ Θεῷ, τῶν πται-
σμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς προσ-
κυνούσιν ἐν πίστει τὸν ἄσπορον τόκον
σου.

Οἱ ἀναβαθμοί, τὸ α'. ἀντίφωνον τοῦ
δ'. ἤχου. Προκείμενον ἤχος δ'.

Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν
τάξιν Μελχισεδέκ.

Στίχ. Μὴ ἀπτεσθε τῶν χρηστῶν μου,
καὶ ἐν τοῖς προφήταις μου μὴ ποιηρέυ-
εσθε.

Εὐαγγέλιον. Ζήτει τῇ ε' τῆς ιγ' ἑβδο-
μάδος τοῦ Λουκᾶ. Ὁ Ν' ψαλμὸς.

Δέξα

Ταῖς τοῦ σοῦ προφήτου...

Καὶ νῦν

Ταῖς τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς καὶ τὸ ἰδιόμελον

Ἦχος πλ. β'

Προφῆτα κήρυξ τοῦ Χριστοῦ...

(Ὅρα δοξαστικὸν τῶν στίχων)

† Ἀρχιμ. Γαβρ. Σταματελάτος

1948

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΜΑΣ

Η ΡΟΖΑ ΤΟΥ ΤΑΝΝΑΝΒΟΥΡΓΟΥ

ΚΕΦΑΛ. ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ

Η ΡΟΖΑ ΕΞΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΤΗΝ ΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 152)

Ἡ σύζυγος τοῦ Κιουνερίκου λαβοῦσα
τὸν λόγον εἶπε· «Πρὸ τινῶν ἡμερῶν ἔ-
μαθον ὅτι τὰ χονδροειδῆ ταῦτα ἐνδύμα-
τα ἐκάλυπτον τὴν θυγατέρα τοῦ Ἐδελ-
βέρτου. Διὰ τὴν πρὸς τὸν πατέρα τῆς ἀ-
φοσίωσιν καὶ ἀγάπην τῆς κατεδέχθη τὸ
τῆς ὑπηρετίας ἔργον μόνον καὶ μόνον
ἵνα δύναται νὰ τὸν ἐπισκέπτηται εἰς τὴν
φυλακὴν του, ἵνα γλυκαίνει τὴν θλιβερὰν
αἰχμαλωσίαν του, ἵνα τὸν ὑπηρετῇ, ἵνα

τὸν παρηγορῆ, καὶ ἵνα συμμεριζομένη τὰς κακουχίας τοῦ πατρὸς της, τῷ προσφέρει ἄρτον, τοῦ ὁποίου αὐτὴ ἢ ἰδίᾳ ἐστερεῖτο· κεκαλυμμένη δὲ ὑπὸ τοιοῦτον ἔνδυμα, παρουσιάσθη εἰς τὸ φρούριόν μας, εἰσῆλθεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ δεσμοφύλακος, καὶ μετ' ἀγγελικῆς ὑπομονῆς ὑπέφερε τὸν κακὸν τρόπον καὶ τὰς ἰδιοτροπίας τῆς συζύγου αὐτοῦ, τὴν ὅποιαν δὲν ἠδυνήθη νὰ ὑποφέρει ἢ πτωχοτέρα χωρική· δὲν ἐφοβήθη νὰ ὑποταθῆ εἰς τὰς ἐπιπονωτέρας ἐργασίας, αἵτινες δικαίως ἔπρεπε νὰ φανῶσιν εἰς αὐτὴν ἀπειράκις δυσκολώτεροι, ἢ εἰς τὰς εἰθισμένας ἵνα ὑπηρετῶσιν. Ἡ καρδιά μου κατασπαράσσεται, ὅτε ἐκ τοῦ παραθύρου τοῦ δωματίου μου ἔβλεπον αὐτὴν, τῆς ὁποίας ἡ καταγωγή ἄλλως τε εἶναι ὁμοία τῇ ἰδικῇ μας, νὰ φέρῃ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μέγα κάδον πλήρη ὕδατος, ἢ σάρωθρον εἰς τὴν χεῖρα, ὡς ἡ ἐσχάτη τῶν ὑπηρετιῶν. ἵνα καθαρίζῃ τὴν αὐλὴν τοῦ φρουρίου. Ἀνακάλυψα τὴν καταγωγὴν καὶ τὴν εἰς ἣν ἀνήκει τάξιν της, διετήρησα αὐστηρὰν μυστικότητα. Δὲν ἐτόλμησα δὲ ν' ἀποφασίσω τι περὶ αὐτῆς ἄνευ τῆς συγκαταθέσεώς σου, ἀναμένουσα τὴν ἐπάνοδόν σου μετὰ μεγίστης ἀνυπομονησίας. Ἀλλ' ἤδη, ἀγαπητὲ Κιουνερίκε, ἄς ὑπερισχύσῃ ἡ ἀγαθότης καὶ ἡ φιλανθρωπία, καὶ ἂν καὶ ἡ δευποσύνη Ῥόζα δὲν ἠθέλε, μετὰ Θεόν, διασώσῃ τὸν υἱόν μας ἐκ τοῦ τρομεροῦ ἐκείνου κινδύνου καὶ θανάτου, μόνη ἢ πρὸς τὸν γεννήτορά της παραδειγματικὴ στοργὴ αὐτῆς ἤρκει νὰ σὲ συγκινήσῃ καὶ σὲ συμφιλιώσῃ μὲ τὸν πατέρα μᾶς τόσοσιν ἐναρέτου νεάνιδος.»

«Μὰ τὸ ξιφὸς μου, ἀνέκραξεν ὁ Σιγεβέρτης, ὁ εἰς τῶν δύο ξένων ἱπποτῶν, ἡ διαγωγή τοῦ εὐγενοῦς ταύτης νεάνιδος πρὸς τὸν πατέρα της ὑπερβαίνει ἀπειράκις τὸ τόλμημα ὑπερ ἐτόλμησεν ὑπὲρ τῆς

διασώσεως τοῦ τέκνου σας. Καταφρονοῦσα τὸν κίνδυνον, ἵνα σώσῃ τὸ μικρὸν παιδίον, ἐνεψυχώθη ὑπὸ γενναϊότητος, τῆς ὁποίας ἡ ἦτιον καλῶς ἀνατεθραμμένη ψυχὴ δύναται νὰ ἦναι ἐπιδεικτικὴ· ἀλλὰ ὑποστᾶσα ἡ νεανίς τοσαῦτα δεινὰ διὰ τῶν μακρῶν καὶ ἐπιπόνων ταλαιπωριῶν πρὸς χάριν τοῦ πατρὸς αὐτῆς, μετὰ ἀξιοθαυμάστου σταθερότητος, καὶ καρτερίας ἀπέδειξε σπανίαν μεγαλοψυχίαν. Ἡ καρδιά, ἡ ἔχουσα τοιοῦτον φίλιτρον εἶναι ἀληθῆς θησαυρός. Ἐὰν ἤμην εἰς τὴν θέσιν σου, Κιουνερίκε, δὲν ἠθέλον διστάσει παντελῶς ν' ἀποφασίσω τὸ πρακτέον.»

Λαβὼν δὲ τὸν λόγον ὁ Θεοβάλδος, ὁ ἔτερος ἱππότης, εἶπε τῷ Κιουνερίκῳ. «Ἐὰν ὁ Ἐδελβέρτης ἔτραφε κατὰ σοῦ αἰσθήματα ἔχθρας καὶ μίσους, ἠδύνατο νὰ σὲ βλάβῃ μεγάλως. Διότι ἐνῶ σύ, ἐν τῷ μέσῳ τῶν πεδίων τῆς μάχης, ἐπολέμεις τοὺς ἐξωτερικοὺς ἐχθροὺς σου, ἐκεῖνος ὄν θεωρεῖς ὡς τὸν πλέον ἀδυσόλητον πάντων τῶν ἄλλων, εὐρίσκετο ἐντὸς τοῦ περιβόλου τῶν τειχῶν τοῦ φρουρίου σου, ἔχων εἰς χεῖρας καὶ τὰς κλεῖς τῆς φυλακῆς του διὰ τῆς θυγατρὸς του, εἰς ἣν ἦσαν ἐμπειστημένα. Ἐκ τῶν δέκα ἀτόμων φρουρῶν οἱ ἑννέα ἠθέλον ὠφελῆθῃ τῆς εὐκαιρίας ταύτης, ἵνα θέσωσι πῦρ εἰς τὸ φρούριον ἐν καιρῷ νυκτὸς καὶ δραπετεύσωσιν ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς θορύβων καὶ ταραχῶν. Κιουνερίκε, Κιουνερίκε, ἀδικεῖς σεαυτὸν μεγάλως μισῶν καὶ ἐχθρευόμενος τὸν ἄξιον Ἐδελβέρτην!»

Ὁρθίος καὶ ἀκίνητος ὁ Κιουνερίκος ἐφαίνετο ὅτι ἀπώλεσε τὴν χρῆσιν τῆς ὀμιλίας του, ἀνέπνεε μετὰ δυσκολίας, καὶ διὰ τῆς χειρὸς του ἔτριβε τὸ καίον μέτωπόν του· ἐφαίνετο ὅτι οὐδὲν εἶχεν ἀκούσει ἐξ ὧσων ἡ αὐτοῦ σύζυγος καὶ οἱ δύο

ἰππόται τῷ εἶχον παρατηρήσει· ὄλων τῶν παρισταμένων οἱ ὀφθαλμοὶ πλήρεις θλίψεως, ἦσαν προσηλωμένοι ἐπ' αὐτοῦ, ἡ δὲ Ῥόζα στενάζουσα, ἠτένιζε τὰ βλέμματά της πρὸς τὸν οὐρανόν· πένθιμος δὲ σιγῇ ἐπεκράτει ἐν τῇ αἰθούσῃ. Τότε ἡ Ἑλδεγρόδη πλησιάσασα πρὸς τὸν σύζυγόν της «Φίλιπτε Κιουνερίκε, τῷ εἶπε μετὰ βαθείας συγκινήσεως, μίαν μόνην λέξιν ἔχω πλέον νὰ σοὶ εἶπω. ὦ! ἀκροάσθητί μοι εὐμενῶς. Κιουνερίκε, νομίζων ὅτι ὁ Ἐδελβέρτης εἶναι ὁ μέγιστος ἐχθρὸς σου, ἀπατάσαι μέχρι τοῦδε ἀπάτην μεγάλην. Ἄ! ἐὰν ἀληθῶς ἐκεῖνος ἔτρεφε τὰ αἰσθήματα, ἅτινα τῷ προσάπτεις, τίνοι τρόπων ἐγὼ ἢ πιστὴ σύζυγός σου, ἤθελον δυνηθῆ νὰ σὲ παρακαλέσω ἵνα θραύσης τὰ δεσμά του, ἐλευθερώων αὐτόν; ἤθελον μάλιστα σὲ συμβουλευέσαι νὰ τὰ σφίγξης ἔτι περισσότερον. Ἄλλ' οὗτος δὲν εἶναι τοιοῦτος, οἷον μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης τὸν θεωρεῖς, καὶ διὰ τοῦτο ἐλπίζω νὰ σὲ καταλείσω. Ἄκουσόν με μετὰ προσοχῆς, διότι ἐγὼ αὐτὴ ἀνεκάλυψα τὴν καταγωγὴν τῆς Ῥόζας· μέχρι τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν αὐτὴ ἢ ἴδια σοὶ ἐγνωστοποίησε τὸ γένος της, οὐδεὶς τῶν ἐν τῷ φρουρίῳ ἔμαθε τοῦτο ἐκτὸς ἐμοῦ, καὶ αὐτοὶ οἱ φρουροὶ καὶ φύλακές σου, εἰς οὓς ἐνεπιστεύθης τὴν φύλαξιν τοῦ φρουρίου σου, μακρὰν τοῦ νὰ ὑποπτεύωνται τὴν ἀλήθειαν, ἀμφέβαλλον περὶ αὐτῆς, ὥς καὶ σὺ ὁ ἴδιος. Ἄνευ ἐμοῦ οὐδεὶς, οὐδ' αὐτὸς ὁ πιστός σου φρούραρχος, ἤθελε μάθει ὅτι ἐν τῷ μέσῳ βαθείας νυκτὸς ἡ Ῥόζα ἤρχετο πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ αἰχμαλώτου πατρὸς της· ἀποφασίσασα νὰ μάθω τὸν σκοπὸν τῶν νυκτερινῶν τούτων ἐπισκέψεων αὐτῆς, ἐταπεινώθην, τὸ ὁμολογῶ ἀνευθροιάστως τῇ ὥρᾳ ταύτῃ ἐνώπιον καὶ σοῦ καὶ τῶν εὐγενῶν τούτων ἱπποτῶν καὶ τῶν ἀξίων ἀσπιδοφόρων, οἵτινες μὲ ἀκροά-

ζονται, ἐταπεινώθην, νά! μόνον καὶ μόνον ἵνα περὶ τὸ μεσονύκτιον ἐρχομένη μέχρι τῆς θύρας τῆς φυλακῆς ἀκροασθῶ τὰς συνδιαλέξεις τῆς νέας μετὰ τοῦ πατρὸς της. Φοβουμένη διὰ τὴν σὴν ἀσφάλειαν καὶ διὰ τὴν τοῦ φρουρίου σου, ἐλησιόνησα τὴν θέσιν μου καὶ ἀνέλαβον τὴν τοιαύτην ἐνέργειαν, ἣν πρώτη ἐγὼ ἀποδοκιμάζω. Ἴδου μέχρι τίνος βαθμοῦ ἔφθασεν ἡ περὶ σοῦ μέριμνά μου. Προέβην εἰς τὴν τοιαύτην πράξιν θελήσασα ἵνα βεβαιωθῶ ἐγὼ αὐτὴ μὴ ἐνεργῆται συνουσία τις κατὰ σοῦ. Ἄλλ' οὔτε ὁ πατήρ οὔτε ἡ θυγάτηρ ἠδύναντο νὰ ὑποπτεύωνται ὅτι ἠκροαζόμην ἕκαστον λόγον αὐτῶν. Ἄλλ' ὦ Θεέ! τίς ἦτο ἡ τούτων συνουμία; Ὅποια ὑπῆρξεν ἡ ἔκκληξις μου; ὦ! ὅποια ἀγαθότης! ὅποια ἀκρότης ἀγαθότητος εἰς τὴν οἰκογένειαν ταύτην! Ἄν καὶ τυγχάνῃ αἰχμάλωτος ὁ δυστυχῆς Ἐδελβέρτης, ἀγνοεῖ τὸ μῖσος, καὶ οὐδεμίαν τρέφει ἰδέαν ἐδικήσεως κατὰ σοῦ· ἀλλ' ἰδίᾳ μόνον ἐπεδοκίμασε τὴν ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ μας κινδυνώδη πράξιν τῆς θυγατρὸς του, ἀλλὰ δύναμαι νὰ εἶπω ἀδιστάκτως ὅτι αὐτὸς οὗτος τῇ τὴν ἐνέπνευσε· οὗτος, τοῦ ὁποίου αἱ πατρικαὶ παραινήσεις τὴν ἐδίδαξαν καὶ νὰ μᾶς ἀγαπᾷ καὶ νὰ μᾶς ἀποδίδῃ πᾶσαν ἀπ' αὐτὴν ἐξαριτωμένην ὑπηρεσίαν ἴσως δέ, ἄνευ τῶν γενναίων τοῦ Ἐδελβέρτου συμβουλευῶν, ἡ Ῥόζα δυσκόλως ἤθελεν ἀποφασίσει εἰς τὸ νὰ σώσῃ τὸν υἱὸν μας· εἰς αὐτὸν λοιπὸν, εἰς αὐτὸν τὸν καλὸν Ἐδελβέρτην ὀφείλεις τὴν σωτηρίαν τοῦ τέκνου μας· οὕτω φιλανθρωπῶς πρὸς σὲ ἀποδειχθεῖς, πῶς εἶναι δυνατόν νὰ σὲ ἐχθρευῆται; καὶ πῶς σὺ ἐξ ἄλλου θὰ ἀνεχθῆς νὰ ἀγανακτῆς κατ' αὐτοῦ πλέον; διατί ἀμφιβάλεις; διατί δὲν ἀποφασίζεις; Ἄ! Κιουνερίκε· δὲν δύνασαι ἤδη, οὐδὲ τολμᾶς, ἵν' ἀφήσῃς τὴν Ῥόζαν τοῦ Ταννανβούργου ν' ἀπο-

Ε Π Ι Κ Α Ι Ρ Α

γορίου και ἔχοντα οὕτω:

«Γίνου πιστὸς ἄχρι θανάτου καὶ δώσω σοὶ τὸν στέφανον τῆς ζωῆς».

† Βαρλαάμ Γρηγοριάτης

Νεκρολογία

Κατόπιν πολυμήνου ἀσθενείας καὶ εἰς ἡλικίαν 69 ἐτῶν ἀπῆλθε πρὸς Κύριον ἐν τῇ Μονῇ τοῦ ὁσίου Γρηγορίου, ὁ ἐκ τῶν προΐσταμένων αὐτῆς καὶ ἔγκριτος ἀγιορείτης, Γέρων Βαρλαάμ Γρηγοριάτης. Ὁ θανατὸς τοῦ προῆλθεν ἐκ καρδιακῆς κρίσεως, τῇ 24 - Αὐγούστου τῆς δὲ κηδείας του γενομένης τὴν ἐπομένην προέστη ὁ παρεπιδημῶν ἐν ἀγίῳ Ὁρει, θεοφιλέστατος πρόφην Μηλιτουπόλεως κ. Ἱερόθεος συμπαραστατούμενος ὑπὸ τῶν καθηγουμένων τῶν ἱ. Μονῶν ἀγ. Διονυσίου, Σίμωνος Πέτρας καὶ ἀγ. Παύλου, ὡς καὶ πολλῶν ἱερομονάχων ἐκ τῶν γειτονικῶν Μονῶν καὶ Σκήτων.

Τὸν ἐπικήδειον ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τῆς Μετανοίας τοῦ μεταστάντος ἐξεφώνησεν ὁ καθηγούμενος τῆς ἱερᾶς Μονῆς τοῦ ἀγίου Διονυσίου, Ἀρχιμανδρίτης Γαβριήλ.

Εὐρισκόμενοι εἰς τὸ τέρμα τῆς περιουσίας μας ἐν ἀγίῳ Ὁρει καὶ ἐπιγόμενοι τὴν ἐπομένην νὰ ἀναχωρήσωμεν ἐξ αὐτοῦ, δὲν ἠδυνήθημεν νὰ παραστῶμεν καὶ ἡμεῖς εἰς τὴν κηδείαν τοῦ παλαιμάχου τούτου ἀγιορείτου καὶ σταχυολογίσωμεν τὰ κατὰ τὴν πολυμερῆ αὐτοῦ δροᾶν εἰς τὸν πολυῆμνητον Ἄθωνα.

Ἀντ' αὐτοῦ δημοσιεύομεν τὸν παρὰ τοῦ ὡς ἀνωτέρω ἔφημεν ἀγίου καθηγουμένου, ἐκφωνηθέντα λόγον, προφρόνως ἀποσταλέντα ἡμῖν παρ' ἄλλου φίλου παρευρεθέντος ἐν τῇ Μονῇ τοῦ ὁσίου Γρη-

μακρουθῆ ἐκ τῆς αἰθούσης ταύτης ἄνευ τῆς ἐκτελέσεως τῆς πρὸς σὲ αἰτήσεώς της. Ὡ Θεέ! ἐπίβλεψον καὶ συγκίνησον τὴν καρδίαν του.»

(Ἀκολουθεῖ)

«Τοὺς λόγους τούτους, Σεβασμιώτατε Δέσποτα, πανοσιώτατοι καθηγούμενοι καὶ λοιποὶ ἀγαπητοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί, τοὺς λόγους τούτους, ἀπέτεινε τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐν τῇ θεῖα Ἀποκαλύψει πρὸς τοὺς διανύοντας τὸν καλὸν ἀγῶνα εἰς τὸν δρόμον τῆς ἀρετῆς. Τῶν λόγων τούτων πιστὸς ἐκτελεστῆς ἐγένετο καὶ ὁ σήμερον προκείμενος ἡμῖν νεκρός, ὁ διαπρεπὴς ἀγιορείτης, ὁ ἔνθερμος πατριώτης, ὁ ἀνιδιοτελὴς μοναχός, τὸ σέμνωμα τῆς ἱερᾶς ταύτης καὶ εὐαγεστατῆς Μονῆς, ὁ ἀλησμόνητος Γέρων Βαρλαάμ.

Πικρὰν ἀγγελίαν ἐδεξάμεθα καὶ ἡμεῖς χθὲς παρὰ τῶν προΐσταμένων τοῦ ἱεροῦ τούτου Κοινοβίου, ὅτι ὁ ἀγαπητὸς ἡμῖν ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς καὶ ἐπιστήμιος φίλος καὶ συνεργάτης δὲν ὑπάρχει πλέον ἐν τοῖς ζῶσι.

Καθῆκον ἱερὸν ἐκπληροῦντες ἠλθομεν εἰς τὴν ἱερὰν ταύτην καὶ γείτονα Μονήν, ἵνα τὸν ὕστατον ἀσπασμὸν δώμεν τῷ μεταστάντι, καὶ ἰδοὺ εἰς τὴν σοβαρὰν καὶ ἀλγεινὴν ταύτην στιγμὴν ἐκκληρώθη ἐγὼ ἐν τοῖς ἀδελφοῖς μου, ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου, ἵνα τὰ κατὰ τὸν ἀείμνηστον ἐξιστορήσω, καὶ ἤθελον ἀποποιηθῆ τὸ τοιοῦτον, προᾶλως καὶ ἀσφαλῶς ὑέριερον τῶν ἀσθενῶν μου δυνάμεων, ἐὰν παρήγορος σκέψις δὲν μὲ ἐνεθάρρουνεν εἰς τοῦτο, ὅτι καὶ ἀπλῆ ἀφήγησις τῆς βιοτῆς τοῦ ἀνδρός, εἶναι ὁ καλλίτερος ἐπικήδειος καὶ ὁ λαμπρότερος ἐν ταυτῷ στέφανος διὰ τὴν ἱερὰν του κεφαλὴν.

Ἐκ τῆς εὐάνδρου Πελοποννήσου ὁρμώμενος ὁ νεαρός τότε Βασίλειος Ἀγγελάκος προσῆλθεν εἰς τὸ ἱερὸν τοῦτο Κοινοβίον πρὸς τὸν ἀοίδιμον Κοινοβιάρχην

αὐτοῦ καὶ καθηγούμενον Συμεών, ἵνα τὸν σταυρὸν τοῦ Κυρίου ἄρη τὸν ἐλαφρόν, καὶ ὅλη ψυχῇ καὶ σώματι ἀκολουθήσῃ τῷ Δεσπότῃ Χριστῷ. Ἡ καλὴ παιδεία ἧς ἔτυχε παρ' εὐσεβῶν γεννητόρων, ὁ ζήλος του πρὸς μελέτην, ἡ ὑπομονὴ καὶ ἐπιμονὴ πρὸς τὰ καλὰ, ἀλλὰ πρὸ πάντων ἡ δραστηριότης τοῦ χαρακτῆρος του, προήγαγον τὸν μετονομασθέντα εἰς Βαρολαάμ μοναχὸν εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Μονῆς του καὶ τῆς ἱερᾶς Κοινοῦτητος, μετ' οὐ πολὺ δὲ καὶ εἰς προϊστάμενον καὶ ἀντιπρόσωπον παρὰ τῇ ἱ. Συνάξει τοῦ ἁγίου Ὁρους, καὶ ἐτέθη ἐπὶ τὴν ἀγιορειτικὴν λυχνίαν ὁ τηλαυγῆς φάρος, ἵνα φωτίξῃ τὸν ἔνδοξον δρόμον τῆς ἀγιοιδιότητος ἀγιορειτικῆς Πολιτείας.

Ἐπὶ τέσσαρας ὅλας δεκάδας ἐτῶν ὁ ἱερὸς ἡμῶν τόπος, κατὰ τὴν πολυκύμαντον ταύτην περίοδον, τὴν πλήρη εὐτυχῶν γεγονότων, ἀλλὰ καὶ δραματικῶν σπαραγμῶν καὶ ἀτυχημάτων τοῦ ἔθνους μας, ἔβλεπε τὸν γέροντα Βαρολαάμ εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τῶν ἀγωνιστῶν τῆς Πίστεως καὶ τῆς Πατριδος, ἠτύχησε μετ' ἄλλων λογάδων ἀγιορειτῶν νὰ χαιρετήσῃ τὸν πρῶτον ἐλευθερωτὴν Βασιλέα μας ἐν Θεολογίᾳ, ἐπρωτοστάτησεν ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν δικαίων ἐν τῷ τόπῳ μας, ἀλλὰ παρέσυρε καὶ αὐτὸν ἡ δίνη τῶν πολιτικῶν συγκοφαντιῶν, καὶ ἐσύρθη ὁ ἀγνὸς πατριώτης ὑπὸ τὸ ξένων ἐξέοριστος εἰς τὸ στρατόπεδον τῆς Μυτιλήνης, ἵνα λάβῃ καὶ ἐν τούτῳ τὰ στίγματα τοῦ μαρτυρίου. Καὶ ὅταν θεῖα παραχωρήσῃ ὑπέστημεν τὴν Μικρασιατικὴν καταστροφὴν, καὶ αἱ δημογραφικαὶ ἀνάγκαι τῆς χώρας ἠνάγκασαν τὸ Κράτος εἰς τὴν ἀφαίρεσιν τῶν μοναστηριακῶν μας κτημάτων, μετ' ἄλλων δύοτριῶν ἀγιορειτῶν οὐδέποτε ἀπέλιπεν εἰς τὴν ρύθμισιν τοῦ ζητήματος δι' εἰδικοῦ νόμου ἀσφαλίσαντος τὴν οἰκονομικὴν ζω

ὴν τῶν ἱ. Μονῶν. Ἐπίσης καὶ ὅταν ἡ κυβέρνησις τῆς χώρας μας ἠθέλησε νὰ διασφαλίσῃ καὶ νομοθετικῶς τὰ ἀρχαῖα καθεστῶτα τοῦ ἁγίου Ὁρους καὶ τὸ αὐτοδιοίκητον αὐτοῦ, καὶ πάλιν εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ καταστατικοῦ τούτου χάρτου, συμμετεῖχε καὶ ὁ αἰόιδιμος. Καὶ τελευταίως δὲ κατὰ τὴν δυσχείμερον περίοδον τῆς ξενικῆς κατοχῆς καὶ τῆς ἐθνοφθόρου ἀνταρσίας, ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ παρελθόντος του καὶ τῆς ὑστεροφημίας του, εἰς ἓν μόνον ἀπέβλεπεν ὡς καλὸς ἀγιορεῖτης, πῶς νὰ σώσῃ τὸν ἱερὸν τόπον ἀπὸ δηώσεις καὶ καταστροφῆς, πῶς νὰ διατηρήσῃ τὴν εὐρίνην καὶ τὴν ἐνότητα τοῦ ἀγιορειτικοῦ κόσμου κατὰ τὴν ἀνώμαλον ἐκείνην περίοδον, πῶς νὰ ρυμουγκήσῃ τὴν Ἀθωικὴν ὁλόκληρα εἰς τὸν λιμένα τοῦτον τῆς ἡσυχίας καὶ τῆς προσευχῆς.

Ἴσως μερικοὶ εἰς τὴν περίστασιν ταύτην δὲν θὰ ἀνεῦρον εἰς τὸν μεταστάντα τὰς ὀρητικὰς καὶ τολμηρὰς διαθέσεις ἐνὸς ἐθνικοῦ ἀρχηγοῦ, ἐνὸς ἥρωος Παπαφλέσσα, ἡ ἱστορία ὅμως ἡ ἀδέκαστος οὐδέποτε θὰ τοῦ ἀρνηθῆ τὴν φρόνησιν τοῦ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανοῦ, τὴν πολιτικὴν ἰσχυρίαν τοῦ τρίτου ὁ σκοπὸς ἐπετεύχθη καὶ τὸ ἅγιον Ὁρος ἐξῆλθε τῆς δίνης ἐκείνης τῆς τρομερᾶς κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἀνέπαφον.

Ἐλθομεν ἤδη ἀγαπητοὶ καὶ εἰς τὸν ἀγιορειτὴν μοναχὸν καὶ τὴν πνευματικὴν αὐτοῦ ἐπίδοσιν, ἀλλὰ τίς ἡ χρεῖα λόγων; ἐκεῖ ὅπου «τῶν ἔργων λαλοῦντων πᾶς λόγος ἀδέσποτος». Τὰ ἔργα, εἰπέ τις ἐκκλησιαστικὸς ῥήτωρ, εἶναι ἡ γλῶσσα τοῦ Θεοῦ. Διατί νὰ μὴ προσθέσωμεν καὶ ἡμεῖς ὅτι τὰ ἔργα εἶναι ἡ γλῶσσα καὶ τῶν ἀνθρώπων; Ἡ ἱστορία τῆς ἱερᾶς ταύτης Μονῆς, τὴν ὁποῖαν τόσον ἐμπεριστατωμένως καὶ γλαφυρῶς συνέγραψε θὰ παραμένει ἐσαεὶ τεκμήριον τῆς μελετηρότητος καὶ ἐργατικότητος του

τῆς πνευματικῆς, ἡ μεγάλη του ἀγάπη πρὸς τὴν φιλοσοφίαν τῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας, καὶ ἡ ἐνδελεχὴς μελέτη τῶν καθ' ἡμᾶς, τοσοῦτον ὑπέκαιον ἐπ' ἐσχάτων τὸν ζῆλον αὐτοῦ ὥστε νὰ μὴ κηδεταὶ οὐδ' αὐτῆς τῆς ὑγείας του, καὶ ἕσως τοῦτο τὸν κατήγαγε προῶτως σχεδὸν εἰς τὸν τάφον.

Ἀπὸ χαρακτῆρος προσηνῆς, καλλιεργῆσας ἐν ἑαυτῷ καὶ τὴν εὐαγγελικὴν πρὸς πάντας ἀγάπην, ὡς καλὸς ἔμπορος ἠγόρασεν ἐν τῇ πανηγύρει τῆς παροικίας του τὸν καλὸν μαργαρίτην τοῦ Εὐαγγελίου, ἵνα σὺν τούτῳ λάβῃ καὶ τὸν ἀμυραντίνον στέφανον τῆς ζωῆς.

Ἄλλ' ὃ σεβάσμιε Πάτερ, ἤδη ὅτε κατέπαισας ἀπὸ τῶν μόχθων τῆς προσκαιροῦ ζωῆς, ἤδη ὅτε παραδίδης τὸν χοῦν εἰς τὴν γῆν ἐξ ἧς ἐλήφθη, καὶ τὸ πνεῦμα εἰς χεῖρας Θεοῦ, πορεύου τὴν ἀγαθὴν πορείαν εἰς τὰ αἰῶνια σκηνώματα τὰ ἀσπλητὰ καὶ περιπόθητα, τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγωνίσαι, τὴν πίστιν τετήρησας, τὸν δρόμον τετέλεκας. Ἔχεις συνοδοιπόρους τὰς εὐχὰς τῶν ἀγαπητῶν σου ἀδελφῶν, ἔχεις πρεσβευτὴν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Παμβασιλέως Χριστοῦ τὸν προστάτην σου Μέγαν ἐν Ἱεράρχαις Νικόλαον, ἔχεις συμπαραστάτην τὴν πατρώαν σου εὐσέβειαν, ἐν ἣ ἔζησας, ὑπὲρ ἧς ἐκοπίσασας, καὶ ἐν ἣ ἔμεινας πιστὸς ἄχρι θανάτου. Αἰωνία σου ἡ μνήμη ἀξιωμακάριστε καὶ ἀείμνηστε ἀδελφε καὶ συνεργάτα ἡμῶν».

Ἡ ἀρχίωσις τῶν μοναχῶν καὶ τίνα τὰ μέτρα πρὸς ἀνόρθωσιν τοῦ ἁγ. Ὄρους

Ἀπὸ τὴν τελευταίαν μας περιοδείαν εἰς ἅγιον Ὄρος ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν τὰ ἐξῆς:

—Εἶναι παρήγορον τὸ φαινόμενον ὅτι ἡ συνελθοῦσα κατ' Αὐγουστον καὶ κατὰ τὴν ἐορτὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Δισενιαύσιος Σύναξις ὅλων τῶν προϊστα-

μένων καὶ Καθηγουμένων τῶν ἱερῶν Μονῶν (ἧτις συνέρχεται κατ' ἔτος κατὰ τὴν ἐορτὴν αὐτήν, συμφάνως τῷ σχετικῷ ἄρθρῳ τοῦ Καταστατικοῦ χάριτος τοῦ ἁγ. Ὄρους) ἐπελήφθη τῶν σοβαρωτέρων ζητημάτων, ἰδίως τοῦ ζητήματος τῆς ἀραιώσεως τῶν μοναχῶν καὶ τῆς μὴ προσελεύσεως ἄλλων ἐν ἀγίῳ Ὄρει πρὸς δὲ καὶ τῆς ἀγροτικῆς ἀσφαλείας κ.λ.π. διὰ τὰ ὁποῖα ζητήματα εἰς προηγούμενα φύλλα ἐγράψαμεν, ἀλλὰ καὶ μὲ ἐπιφανεῖς πατέρας ἀγιορείτας συνεζητήσαμεν προσωπικῶς καὶ ὑπεδείξαμεν τὴν διόρθωσιν. Διὰ τοῦτο ἐπαναλαμβάνομεν, εἶναι παρήγορον, διότι οἱ ἅγιοι προϊστάμενοι ἀπεφάσισαν μετὰ ζήλου, καταβάλλοντες καὶ τὰς σχετικὰς ἐνεργείας, ὡς μαρτυροῦν αἱ εἰς ἰδίαν σελίδα δημοσιευόμεναι ἀποφάσεις τῆς ἱερᾶς Συνάξεως τῆς Δισενιαυσίου Συνελεύσεως.

Ἀκόμη πολὺ σοβαρώτερα ζητήματα πρέπει νὰ ἀπασχολήσουν τοὺς ἁγίους πατέρας διὰ τὴν βελτίωσιν τοῦ ἱεροῦ τῶν τόπου. Πρωτεύει τὸ ζήτημα τῆς μεταβολῆς τῶν ἱερῶν ἰδιορρυθμῶν Μονῶν εἰς Κοινόβια. Δὲν χρειάζονται πολλὰ πράγματα διὰ νὰ ἀντιληφθῇ πᾶς τις ἀμέσως ὅτι τὰ μὲν Κοινόβια εἶναι μία νοικοκυρεμένη οἰκογένεια ἔχουσα εἰς τὴν τράπεζάν της συνεσιάτορα τὸν Χριστόν, εἰς δὲ τὰ ἰδιορρυθμα βλέπει κανεὶς μίαν ἰδιορρυθμὸν καὶ παράλυτον ζωὴν, μὴ διαφέρονσαν καὶ πολὺ ἀπὸ τὴν κοσμικὴν. Ἐχοντες οὗτοι οἰκογενειακὰς ὑποχρεώσεις εἰς τὸν κόσμον, φροντίζουν νὰ ἱκανοποιῶν αὐτὰς κατὰ τὸ δυνατόν καὶ οὕτω ἀναγκαστικῶς καὶ κατὰ φυσικὸν λόγον ὑποπίπτουν μερικοὶ εἰς τὸ πάθος τῆς πλεονεξίας καὶ φιλαργυρίας μέχρις ἀφαντάστου σκληρότητος. Ἀπ' ἐναντίας εἰς τὰ Κοινόβια βλέπετε τοὺς Πατέρας ἀπολύτως ἀκημόνας καὶ κατὰ πάντα ὑποτακτικοὺς καὶ ὑπλήκους

εις τὸν ἠγούμενον των.

Τὸ ζήτημα λοιπὸν αὐτὸ πρέπει νὰ θεωρηθῆται ὡς βάσις βελτιώσεως καὶ σωτηρίας τοῦ ἁγίου Ὁρους.

Καὶ πάλιν ἡ ἀγροτική ἀσφάλεια

—Διὰ τὸ ζήτημα τῆς ἀγροτικῆς ἀσφαλείας, διὰ τὸ ὁποῖον ἐπελήφθη ἡ Δισενιαύσιος, ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν τοῦτο.

“Ὅλα τὰ ποίμνια τῆς Χαλκιδικῆς, λόγῳ ἀσφαλείας ἀπὸ τὴν διαρπαγὴν τῶν φίλων καὶ ἀδελφῶν μας! ἐφιλοξενήθησαν τῇ συγκαταθέσει τῶν ἀρχῶν εἰς τὸ ἅγιον Ὁρος, καὶ εἶναι πολλαὶ αἱ χιλιάδες αἰγοπροβάτων καὶ βοοειδῶν. Ὁ φιλοξενούμενος ὅμως πρέπει νὰ τιμᾶ καὶ νὰ σέβηται τὴν παρουσίαν τοῦ φιλοξενούντος καὶ νὰ φροντίξῃ ὥστε ἡ φιλοξενία του ἐφ’ ὅσον παρατείνεται νὰ παραμένῃ σχεδὸν καὶ κατὰ τὸ δυνατόν ἀφανῆς. Οἱ φιλοξενούμενοι ὅμως ἐφήρμοσαν ἀκριβῶς τὸ εὐαγγελικὸν ρητόν, τὸ ὁποῖον λέγει, ὅτι ὁ κλέπτης πρὶν κλέψῃ φροντίζει πρῶτον νὰ δέσῃ τὸν ἰσχυρὸν (τὸν νοικοκύρη) καὶ κατόπιν νὰ ἐπιδοθῆ εἰς τὸ ἔργον του ἀνενόχλητος. Σπαρασσεται ἡ καρδιά τῶν ἀνθρώπων νὰ βλέπῃ τοὺς κήπους, τὰς ἀμπέλους, τοὺς λεπτοκαρυῶνας καὶ λοιπὴν παραγωγὴν καταρημαγμένην καὶ καταφαγωμένην ἀπὸ τὰ ζῶα, τὰ ὁποῖα ἐπιτήδες ὀδηγοῦν ἐκεῖ οἱ βοσκοὶ πρὸς ἐκδίκησιν τῶν ἁγίων πατέρων, οἵτινες χύνουν τόσον ἰδρώτα δι’ αὐτὰ καὶ τὰ ὁποῖα εἶναι ὁ μόνος πόρος τῆς ζωῆς των. Ἄν πῆτε διὰ τὰ δάση, αὐτὰ μετὰ παρέλευσιν εἴκοσι καὶ πλέον ἐτῶν θὰ γίνουσι πάλιν δάση καὶ ἐφ’ ὅσον θὰ φύγουσι οἱ ἀγαθοὶ φιλοξενούμενοι!

Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν κατὰ τὴν ἐπίσκεψίν μας συνέβη τὸ ἑξῆς: Εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Βατοπεδίου ἕνας βοσκὸς ὠδήγησε τὸ ποίμνιόν του εἰς τὸν κῆπον ἑνὸς ἱερομονάχου. Οὗτος ἐπῆγε νὰ ἐκδιώξῃ τὸ ποίμνιον ἀπὸ τὸν κῆπον τούτου, ἀλλ’ ὁ βοσκὸς ἐπῆρε

μεγάλην πέτραν καὶ τὴν ἔρριψε κατὰ κεφαλῆς τοῦ ἱερομονάχου, τὸν ὁποῖον ἐτραυματίσε θανασίμως (εὐτυχῶς ἐπέζησεν). Ἀμέσως οἱ ἄλλοι πατέρες τὸν μετέφεραν αἰμόφυρτον εἰς τὸ κελλίον του καὶ ἐπελήφθησαν τῆς θεραπείας του. Λαβόντες γινῶσιν αἱ ἀρχαὶ ἔλαβον τὰ μέτρα των, ἀλλὰ ἄνευ ἀποτελέσματος. Δύναται τώρα νὰ φαντασθῆ τις τὰς ὕβρεις καὶ ἀπειλὰς τῶν βοσκῶν πρὸς τοὺς ὁσίους πατέρας, δι’ ἃς καὶ ἄλλοτε ἐγράψαμεν.

Διὰ τοῦτο ἐφ’ ὅσον ἡ πατρίς μας κατακλύζεται ἀκόμη ἀπὸ τοὺς ἀπάτριδας δολοφόνους καὶ θὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ φιλοξενία δέον αἱ ἀρχαὶ ἀστυνομικαὶ καὶ ἀγιορειτικαὶ νὰ λάβουν δραστικώτερα μέτρα πρὸς ἀποφυγὴν κάθε ἐκτρόπου καὶ πρὸς ἡσυχίαν τῶν ἁγίων πατέρων.

Πρὸς τοὺς ἀγιορείτας Πατέρας

—Ἐπισκεφθέντες καὶ πάλιν, κατ’ ἔθος, κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον τὸ ἅγιον Ὁρος διὰ τὴν παραλαβὴν ὕλης κ.λ.π. παρὰ τῶν ἱερῶν Μονῶν καὶ διαφόρων κελτίων καὶ Σκητῶν, αἰσθανόμεθα κατὰ πρῶτον τὴν ὑποχρέωσιν νὰ εὐχαριστήσωμεν τοὺς σεβαστοὺς ἁγίους Πατέρας διὰ τὴν ἀρίστην φιλοξενίαν, ἀλλὰ πρὸ παντὸς διὰ τὴν μεγίστην τιμὴν καὶ ἀγάπην δι’ ἧς μᾶς περιβάλλουν, παρ’ ἄξιαν, καὶ ὅτι ἀκόμη εἰς τὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας των ὀφείλομεν τὴν παράτασιν τῆς ζωῆς μας χάριν τῆς μετανοίας μας. Ὡσαύτως διὰ τὰς εὐκολίας, τὰς ὁποίας μᾶς παρέχουν διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ μας δι’ ὃν ἐρχόμεθα κατ’ ἔτος. Ἀνταποδίδοντες καὶ ἡμεῖς τὴν ἀγάπην πρὸς αὐτούς, τοὺς παρακαλοῦμεν νὰ ἐργάζωνται πρόθυμα διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης» ἀποστέλλοντες ἡμῖν πᾶσαν ὕλην χρήσιμον ἐκ τῶν βιβλιοθηκῶν ἢ ἐξ ἄλλων ἱστορικῶν πηγῶν πρὸς σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων ἐκ τῆς ἁμαρτίας.

Ἄκόμη τοὺς παρακαλοῦμεν διὰ τὸ ἐξῆς ζήτημα: Ἡ θρησκεία μας καὶ ἡ Πατρὶς μας, ἡ ἔνδοξος Ἑλλάς, ἔχει δύο φωτεινοὺς καὶ ἱστορικοὺς πόλους· ὁ εἷς εἶναι τὰ Ἱεροσόλυμα ὅπου ἐνεφανίσθη ὡς ἄνθρωπος ὁ Κύριός μας Ἰ. Χριστὸς καὶ ὁ ἄλλος εἶναι τὸ Ἅγιον Ὄρος. Εἰς αὐτὸ πρὸ αἰώνων εὐσεβεῖς αὐτοκράτορες τοῦ Βυζαντίου, (πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἐγένοντο καὶ μοναχοί), ἔκτισαν τὰς μεγάλας δάσεις τοῦ χριστιανισμοῦ, τὰ περίλαμπρα καὶ ἔνδοξα Μοναστήρια, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐνεθυσάσθαι τὰ πολυτιμότερα κειμήλια καὶ τεκμήρια τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ ἑλληνισμοῦ, καὶ πρὸ παντὸς τὰ ἅγια λείψανα τῶν κατὰ καιροὺς ἀπὸ Χριστοῦ μεγαλυτέρων καὶ μικροτέρων ἁγίων ὡς ἡ ἁγία Ζώνη, ἦν ἐφόρει ζῶσα αὐτὴ ἡ Θεοτόκος Μαρία, δι' ἣν σεμνύεται καὶ κανχᾶται ἡ Ἱερά Μονὴ Βατοπεδίου. Ὡσαύτως ἡ δεξιὰ χεὶρ τοῦ Προδρόμου ἡ βαπτίσασα τὸν Κύριον ἐν τῷ Ἱορδάνῃ ποταμῷ, κρατοῦσα μετὰ πολλοῦ σεβασμοῦ ἡ Ἱερά Μονὴ Διονυσίου κ.λ.π. Αὐτοὺς τοὺς δύο πόλους φροντίζουν οἱ ἐχθροὶ μας νὰ ἐξαφανίσουν παντελῶς. Καὶ διὰ μὲν τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ λοιπὰ προσκυνήματα τῶν ἁγίων τόπων, φροντίζουν οἱ δυτικοὶ νὰ κατακτήσουν καὶ ἰδιοποιήσουν, ἐκτὸς τῶν ἑβραίων, οἵτινες θέλουν νὰ τοὺς ἐξαφανίσουν καὶ ἱσοπεδώσουν παντελῶς. Διὰ τὸ Ἅγιον ὄμως Ὄρος ἔχουν ἐπιπέσει ὅλοι οἱ πέραξ σλαβικοὶ λαοὶ νὰ τὸ καταλάβουν καὶ τὸ καταπνίξουν ἐξαφανίζοντες τοὺς πατέρας μας, ἵνα ἀργότερον ἐξαφανίσουν καὶ τὴν φυλὴν μας. Καὶ διὰ μὲν τοὺς ἁγίους τόπους οἱ ἐκεῖ πατέρες ἔχουν πάντοτε ἀγρύπνους τοὺς ὀφθαλμούς των, διὰ δὲ τὸ Ἅγιον Ὄρος ἐπιβάλλεται εἰς τοὺς ἐν αὐτῷ ἐνοικοῦντας πατέρας νὰ ἔχουν ἀγρυπνον τὴν προσοχὴν των, παραδίδουσα ἡ μία γενεὰ εἰς τὴν ἄλλην ἀκεραίαν

τὴν παρακαταθήκην ταύτην. Ἄλλοίμονον εἰς τοὺς πατέρας ἐκεῖνους οἵτινες θὰ ὀλιγορήσουν καὶ θὰ παραμελήσουν τὸ καθήκον των τοῦτο. Πρόκειται νὰ ἔχουν τὴν ἄρᾴν καὶ τὰ ἀναθέματα ὄλων ἡμῶν εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας, πλὴν τῆς φοβερᾶς λογοδοσίας ἣν πρόκειται νὰ δώσουν εἰς τὸ ὑπέρτατον καὶ ἀνώτατον δικαστήριον τῆς ἀδεκάστου κρίσεως τοῦ Κυρίου.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος αὐτὴν τὴν παράκλησιν τοὺς ἀπευθύνομεν.

†Μιχαὴλ Γαλανὸς

Ἡ ἁγία μας Ἐκκλησία ἀπώλεσεν ἕνα φωστῆρα καταναγάζοντα τὴν ὀρθοδοξίαν. Ἡ ἐργατικότης τοῦ ἀνδρὸς τούτου, θὰ μείνῃ ἱστορικὴ καὶ ἀλησμόνητος εἰς τοὺς ἐπιγιγνομένους. Διὰ τοῦτο τόσον ἡ Ἐκκλησία ὅσον καὶ ἡ πολιτεία τὸν ἐτίμησαν κατ' ἀξίαν. Εἶχε συγκεντρώσει εἰς ἑαυτὸν ὅλα τὰ χαρίσματα, μετὰ τῶν ὁποίων διεκρίνετο τὸ τῆς μνήμης. Συνεγράτει διὰ τοῦ μνημονικοῦ του ὅλην τὴν ἱστορίαν τῆς ἐποχῆς του μὲ τὰς παραμικρὰς λεπτομερείας· πῶς ἔζησε, ποῦ ἐπῆγε, μὲ ποίους συναναστράφη, μὲ ποῖα θέματα ὠμίλησε κατὰ τὰς διαφόρους περιόδους του κ.λ.π. Ἐπειδὴ ὅμως παρακμάζον τὸ σῶμα, θὰ ἔπρεπε νὰ παρακμάζον καὶ τὰ χαρίσματα, ἰδίως τὸ μνημονικὸν τὸ ὁποῖον καταλείπει τὸ πλεῖστον τοὺς ἀνθρώπους πολὺ ἐνωρίς καὶ μάλιστα κατὰ τὴν γεροντικὴν ἡλικίαν, ἀπ' ἐναντίας εἰς αὐτὸν παρέμενεν ἰσχυρότατον μέχρη τελευταίας πνοῆς του. Καὶ τοῦτο διεπίστωσα προσωπικῶς, ἐπισκεφθὲν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον του ἕνα ἀκριβῶς μῆνα πρὸ τοῦ θανάτου του. Ἀφοῦ ὑπερεχάρη διὰ τὴν συνάντησίν μας, μοὶ ἐξέθεσε κατόπιν ὅλα τὰ διατρέξαντα γεγονότα ἐν Βόλῳ πρὸ 40-45 ἐτῶν μὲ ὅλην τὴν λεπτομέ-

ρειαν ὥστε νὰ μεταπίπτω ἐνδομύχως ἀπὸ θαυμασμῶ εἰς θαυμασμόν.

Κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς εὐρισκόμενος ἐν ἀναρρώσει ἐκ μακρᾶς ἀσθενείας ἐκ κρουολογήματος καὶ ἔχων ἡλικίαν 87 ἐτῶν κατέστρωσε σχέδια ἐντατικῆς ἐκδοτικῆς ἐργασίας διὰ τὸ μέλλον, ὥστε νὰ νομίζῃ τις ὅτι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος δὲν ἐπρόκειτο ν' ἀποθάνῃ, τὴν δρᾶσιν δὲ τὴν πνευματικὴν καὶ ἐκδοτικὴν τὴν ἀπέδειξε κατὰ τὰ τελευταῖα γερωνικά του ἔτη, πολὺ δραστηριωτέραν ἀπὸ τὴν νεότητά του, ἀλλὰ μετὰ ἓνα περίπου μῆνα ἀπεβίωσε. Πολλάκις τὸν ἐξήτησα γνώμας καὶ συμβουλὰς κατὰ τὰ νεαρά μου ἔτη καὶ μοι τὰς παρεῖχε πλουσίως εὐεργετήσας με οὕτω κατὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους τρόπους.

Ἡτύχησα νὰ παραστῶ εἰς τὴν κηδεῖαν του, τυχέως εὐρεθείς εἰς Ἀθήνας, ἥτις ἐγινε μεγαλοπρεπεστάτη ἐκ τοῦ ἱεροῦ ναοῦ ἁγ. Γεωργίου Καρύστη ὅπου ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ὠμίλει τελευταίως, παραστάντων κατ' αὐτὴν πληθύος Ἀρχιερέων, τυχούσης τὰς ἡμέρας αὐτὰς τῆς συγκλήσεως τῆς Ἱεραρχίας.

Ἐἶη ἡ μνήμη αὐτοῦ ἀγήρωσ, ὁ δὲ Κύριος εἶθε νὰ κατατάξῃ τὴν ψυχὴν του εἰς τὰ ἐν οὐρανοῖς σκηνώματά του.

Σ. Σ.

ΣΤΗΛΗ ΔΩΡΕΩΝ

- Τζᾶνος Γουγουτᾶς δολλ. 5
- Δέσπ. Φουσιάνου Σύρος δρ. 15.000
- Χαράλαμπος Μακρῆς ἡγούμ. Ἱ. Μ. ἁγ. Τριᾶδος δρ. 12.500
- Πολύκαρ. Μιχαὴλ ἱερομ. » 5.000

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

—«Ἀπαραίτητοι συστάσεις, τὰς ὁποίας ὀφείλει νὰ ἔχῃ πᾶς χριστιανός, ζῶν τὴν κατὰ Χριστὸν ζωὴν».

—«Ὁ Χριστὸς Νικᾷ ἢ ὁ Στρατῆς» εἰς τετάρτην ἔκδοσιν.

—Οἱ δύο παρακλητικοὶ Κανόνες εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον.

Δ Η Λ Ω Σ Ι Σ

Κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος 14ον 1949, ἐξακολουθούσης τῆς πυκνώσεως, θὰ ἐκδοθῶν 4 τεύχη τρίμηνα ὀγκώδη ὡς πάντοτε. Ἔνεκα τούτου ἡ συνδρομὴ αὐξάνει ὀλίγον, ἦτοι:

Ἐτησίᾳ ἐσωτερικοῦ δρχ. 8.000.

Διὰ τὰς 1. μονὰς, ἱεροῦς ναοῦς καὶ ἀγιορείτας 10.000.

(Αἱ 2.000 ἐπὶ πλέον διὰ τοὺς ἀγιορείτας, εἰσπράττονται λόγω προσωπικῶν ἐξόδων, ναύλων κ.λ.π.)

Ἐξωτερικοῦ γενικῶς λίρα χάρτινη 1 Ἀμερικῆς δολλάρια 4

Καὶ ἐνῶ τὰ τεύχη τῶν ἐτῶν τῆς κατοχῆς ἐστοιχίζον 5.000 ἕκαστον ἐτήσιον, ἤδη στοιχίζουσι 2.000 δρχ.

Παρακαλοῦνται ὅθεν οἱ φίλοι κ. κ. συνδρομηταὶ νὰ δεχθῶν τὴν μικρὰν ταύτην αὐξήσιν, συνεπαίᾳ τῆς πυκνώσεως τῆς ἐκδόσεως.

(Ἐκ τῆς Διευθύνσεως)

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ

Ἀγιογραφικῶν οἰκῶν δεχόμεθα μετὰ τὴν τιμὴν τῶν 15.000 ἐν τῷ ἐξωφύλλῳ καὶ 25.000 ἐν τῷ κειμένῳ δι' ἐκάστην φορὰν.

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ

Οἱ Ἀγιορεῖται ἵνα συμπληρῶνουν πάντοτε τὴν «στήλην τῶν ἐπικαίρων» μετὰ διάφορα μικροζητήματα, ἅτινα πῖπτουσι εἰς τὴν ἀντίληψίν των.

Ἡ Διεύθυνσις

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ "ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ,
ΤΟΥ ΙΓ'. ΕΤΟΥΣ 1948

Α'. 'Ακολουθία

1) 'Αγίου Νικολάου τοῦ ἐν Μύροις (20 Μαΐου)	Σελ.	15
2) 'Αγίου 'Ακακίου τοῦ Κανσοκαλυβίτου	»	112
3) Συμπλήρωσις τῆς ἀκολουθίας τῆς τιμίας 'Εσθῆτος τῆς Θεοτόκου	»	220
καὶ εἰς τὴν κατάθεσιν τῆς τιμίας Ζώνης	»	222
» » » Προφήτου 'Ηλιοῦ	»	222
(Αἱ συμπληρώσεις ὑπὸ Γαβριὴλ Σταματελάτου 'Αρχιμ.)		

Β'. Κανόνες

1) Κανὼν Παρακλητικὸς εἰς τὸν ἅγιον Νικόλαον	»	23

Γ'. ΚΔ'. Οἴκοι

1) Τῶν Τριῶν 'Ιεραρχῶν	»	203

Δ'. Θαῦματα

1) Θαῦμα τῆς Θεοτόκου ἐν Πάφῳ ἐπὶ Γερμανῶν (Φιλοθ. Ζεζβάκου ἀρχιμ.)	»	174

Ε'. Διηγήματα

1) 'Η 'Ρόζα τοῦ Ταννανβούργου	σελ.	67, 150, 222

ΣΤ'. Διάφορα

1) † Θεσσαλιώτιδος κ. 'Ιεζεκιὴλ	»	29
— 'Ο ἅγιος Φανούριος	»	133, 176
— Τὸ Καταστατικὸν τοῦ ἁγίου Ὁρους	»	167
— 'Η γονυκλισία τῆς Κυριακῆς	»	167
2) † Κορυτσᾶς κ. Εὐλογίου (Κουρίλλα)	»	182
— 'Ο ἀγιορείτης πὼς πραγματοποιεῖ τὸ ἰδεῶδες αὐτοῦ	»	182
3) Σερσφεῖμ 'Αγιοπαυλίτου 'Αρχιμ.	»	45
— Περιληπτικὴ ἐξιστόρησις εὐρέσεως εἰκόνης Θεοτόκου	»	86
— 'Ομιλία περὶ τῆς θ. καὶ ἱερᾶς Λειτουργίας	»	86
4) Γαβριὴλ Διονυσιάτου 'Αρχιμ.	»	51, 75
— 'Η ἐκκλησιαστικὴ ἠμολογία εἰς τὸν ἅγ. Δημήτριον	»	159
— 'Η ἐν ἀγίῳ Ὁρει Δισενιαύσιος Σύναξις	»	225
— Βαρλαάμ Γρηγοριάτης	»	225
5) Γαβριὴλ Σταματελάτου 'Αρχιμ.	»	14, 149, 209
— Λόγοι ἁγίων Πατέρων	»	43
— Τάξις θείας καὶ ἱερᾶς προσειχῆς με κομβοσχοῖνι	»	139
— 'Εγκώμια εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον	»	139
6) Παναρέτου Πολυκάρπου 'Αρχιμ. († 1943)	»	12, 127
— Στίχοι	»	12, 127
7) Προηγουμένου, Συμεῶν Φιλοθεῖτου	»	11, 126
— Ἀγάπη	»	168
— Περὶ ἀδικίας	»	168
8) Βασιλείου Καρακαλλινοῦ Γέροντος	»	49
— Περὶ 'Ιούδα τοῦ 'Ισακιοῦ	»	49
— Παραίνεσις...πρὸς Εὐγενίαν μοναχὴν	»	140
— Φωνὴ ἐξ ἁγίου Ὁρους	»	155
— Διήγησις καὶ ὄπτασις ὠφέλιμος Δημητρίου τινὸς	»	197

9) Δανιήλ Πνευματικοῦ Κατουνάκια		
— Στίχοι συμβουλευτικοί	σελ.	40
— Ἄσχη σοφίας φόβος Κυρίου	»	199
10) Παντελεήμονος μοναχοῦ Γέροντος Λαυριώτου		
— Διδαχαὶ διαφόρων Πατέρων	»	8
— Περὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου	»	169
11) Σάββα μοναχοῦ Φιλοθεΐτου		
— Ὕμνος ἀνέκδοτος διὰ τὸν βίον τοῦ ἀνθρώπου	»	56
— Ἐφύμνιον τῆς Μακεδονίας	»	83
— Ἄσμα μυστηριώδες, τὸ παιδάκι καὶ τὸ πουλάκι	»	179
12) Πολυκάρπου Κεραμᾶ Ἀρχιμ.		
— Παραινέσεις ἁγίων Πατέρων,	σελ.	122, 162
13) Ἰωάννου Σπαθάρη Καθηγητοῦ		
— Ἀναμνήσεις ἐκ τῆς ζωῆς καὶ τῆς τέχνης τοῦ Ἁγίου Ὁρους	»	38, 130, 193
— Ἐκ τῆς πύλεως τοῦ Θεοῦ, ἱεροῦ Αὐγουστίνου	»	35, 210
— Οἱ λόγοι δι' οὓς οἱ Ἑβραῖοι κ.λ.π.	»	136, 207
— Ἐπὶ τῇ ἐνώσει τῆς Δωδεκανήσου	»	73
— † Μιχαὴλ Γαλανός	»	171
14) Τζάνου Γουγουτᾶ ἱερέως		
— Ἡ παράκλησις τοῦ Ἀποστ. Παύλου	»	145
— Ὁ ἅγ. Ἰωάν. ὁ Χρυσόστομος πρὸς μοναχοὺς	»	186
15) Σ. Σ.		
— Εὐχετήριον	»	5
— Δωδεκαετηρὶς	»	5
— Ἡ πλήρωσις Ἀρχιεπισκοπῆς Κύπρου	»	54
— Τζάνος Γουγουτᾶς	»	185
— Ἐπίκαιρα	»	227
— † Μιχαὴλ Γαλανός	»	229

Ζ'. Μεμονωμένα

1) Νουθεσίαι ἀββᾶ Νείλου, Κ. Γ. Ζερβοῦ πρωτοπρεσβυτ.	»	32, 109, 188
2) Περὶ Κλειδῶνων, Ἰσιδώρου μοναχοῦ Καισοκαλυβίτου	»	31
— Τοῦ αὐτοῦ· Στήλη ἐλευθέρας γνώμης	»	147
3) Ὁ Χιλιασμός	»	7, 78, 191
4) Ποιήματα τὴν εἰς Χριστὸν ἐκδηλοῦντα ἀγάπην	»	12
5) Διαθήκη Βλαδιμήρου, ἡγεμόνος Ρωσσίας	»	27
6) Χριστιανικαὶ δεήσεις μετὰ ἄσματιών	»	61, 138, 219
7) Στήλη ἐλευθέρας γνώμης, Ἱερωνύμου μοναχοῦ	»	66
8) Μία πραγματεία περὶ τοῦ Χερουβικίου, Ἡλία μοναχοῦ Λαυριώτου	»	77
9) 25 Μαρτίου, Φ. Π. Ρηγάτου	»	80
10) Ἡ ἱερὰ Μονὴ Τοπλοῦ, Γενναδίου ἱερομ.	»	107
11) Ἐωθινὴ προσευχή, Δ. Κ. Κ. Πελετᾶ Κυνουρίας	»	125
12) Συμπλήρωσις ἐπισκέψεως Ἀγγλων εἰς Προβάταν	»	148
13) Περὶ τοῦ ἁγίου Φανουρίου, Εὐθυμίου ἱερομ. Κρητικοῦ	»	165
14) Ἁγ. Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ Λόγοι	»	195
15) Στίχοι πρὸς μοναχοὺς, Νήφωνος μοναχ. βιβλιοδέτου	»	201
16) Ἐκ τῆς Χειρογράφου βιβλιοθήκης	»	202
17) Μία ἱστορικὴ ἐπιστολὴ τῆς Μ. Λαύρας, Ἱγνατίου ἱερομ. Προβάτας	»	212
18) Ὕμνος πρὸς τὴν ἁγίαν Εἰρήνην Χρυσοβαλάντου	»	215
19) Ὕμνος πρὸς τὴν μοναχικὴν Πολιτείαν	»	216

ΒΙΒΛΙΑ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΙΝ

Ταχυδρομικά ἑσωτερικοῦ 10 ο)ο. Ἐξωτερικοῦ 30 ο)ο.

Πᾶσα παραγγελία δέον νά συνοδεύηται ἀπὸ τὴν ἀξίαν τῶν βιβλίων καὶ τὰ ταχυδρομικά.

Ἡ Κλίμαξ τοῦ Ἰωάννου, ἄδεται 25.000 παν. 40 γιλ. δερματ. Δραχ.	50.000
Τὸ Πολιτικὸν Θέατρον Ν. Μαυροκορδάτου »	25.500
Ἐγκόλπιον Χριστιανοῦ (Ἑομ. Ἐσπερ. Ὁρθρου, Λειτουργίας »	3.000
Ὁδηγὸς εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν »	3.000
Ἡ ζωὴ τῆς ψυχῆς »	3.000
Σωτηρία Ὁρθοδόξου χριστιανοῦ ἄδεται 3.000 δεμένον . . . »	5.000
Ὁ Χριστὸς νικᾷ ἢ ὁ Στρατῆς (θησκαυτικὸν διήγημα) . . . »	2.500
Ἀπαραίτητοι συστάσεις διὰ τὸν χριστιανὸν »	500
Ἀκολουθία Θ. Μεταλήψεως με προσθέτους εὐχὰς εἰς τὸ τέλος, σχῆμα μικρὸν τέλης »	700
Ἀκολουθία τοῦ μεγάλου ἁγιασμοῦ τῶν Θεοφανείων . . . »	500
Γυναῖκες ἀπὸ τὴν Ἁγίαν Γραφήν σελ. 64 »	1.500
Ἐρμηνεία τοῦ ὕμνου «Τὴν τιμιωτέραν...» Νικηφόρου Καλλ. τοῦ Ξανθοπούλου »	3.000
Ἀπέχεσθ' αἵματος, Κωνστ. Ζερβοῦ πρωτοπρεσβ. »	2.000
Ψυχῆς Παρηγορία, εὐχαὶ διὰ στίχων, Ξένης μοναχῆς τυφλῆς σ. 104 »	1.500
Ὁ Μέγας Βασίλειος καὶ ἡ οἰκογένειά του »	2.500
Τὰ λείψανα καὶ ἡ ἱστορία τῶν ἀρχ. πόλεων τοῦ Βόλου μετὰ χαρτῶν »	5000
Χρυσόβουλλα καὶ τυπικὰ τῶν Βυζ. αὐτοκρατόρων τοῦ Ἁγίου Ὁρους»	6000
Ἀκολουθία καὶ βίος τοῦ Ἁγίου Γερασίμου Σουρβιάς . . . »	3000
» » » τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου τοῦ Νέου . . . »	2000
» » » τῶν Ἁγίων Ὀνουφρίου καὶ Πέτρου . . . »	3000
Τετραεὐάγγελον, ἔκδοσις Ἁγ. Ὁρους, χρυσόδετον »	15.000
Παλαιὰ ἱστορία Αἰγυπτίων, Καρχηδονίων, Ἀσσυρίων, Βαβυλωνίων, Μήδων, Περσῶν, Μακεδόνων, Ἑλλήνων, τόμος α' καὶ β' ὀγκώδεις, ὑπὸ κ. Ρολλίν, Βενετία 1750 »	100.000
Παγκόσμιος γενικὴ ἱστορία Ἁγ. Παπαγεωργοπούλου δερματ. »	50.000
Γραμματικὴ Θεοδώρου τοῦ Γαζῆ Βενετία 1780 σελ. 670 λινόδ. »	50.000
Ἐρμηνεία κανόνων πτωχοῦ Προδρόμου εἰς ἀρχαῖον χειρόγρα- φον, δεδεμένον, εἰς ἀρίστην κατάστασιν »	100.000
Συλλογὴ παρέργων, Δ. Πανταζῆ λινόδεται »	8000
Ἐρμηνεία ψαλμῶν Ἀνθίμου Ἱεροσολύμων 2 τόμοι δερματόδε- τοι μέγα σχῆμα »	150.000
Οἱ Ἀντάρται (ἐπιστημονικὴ μελέτη περὶ ἀνταρτῶν) »	3.500
Κυριακοδρόμιον μετὰ εορτοδρομίου Θ. Ζωγράφου εἰς 3 τόμ. ἄδεται 100.000	
Ἐρμηνεία ἐπιστολῶν Παύλου μετὰ τῶν 7 Καθολικῶν Θ. Ζωγράφου τόμοι 11 ἄδεται δραχ.	80.000
Ἐπερῶσις ἢ ἀνασκευὴ τῆς τοῦ Βολτέρου βίβλου ὑπὸ Νικηφ. Θεοτόκη, ἔκδ. Βιέννης αψ'χδ' »	50.000
Εἰσαγωγὴ εἰς τὴν φιλοσοφίαν, Εὐγενίου τοῦ Βουλγάρου ἐκδ. Μόσχας, δερματόδετον »	50.000
Ὁ ἐν τῇ Μεγ. Ἐκκλησίᾳ δεσποτικὸς θρόνος Γ. Χρυσοβέργη, λιν. »	4.000
Ἐπιτομὴ Ἑλλήν. Μυθολογίας, Κοντογόνη δερματόδετος . . »	20.000
Συναξαριστῆς Νικοδήμου οἱ 6 πρῶτοι μῆνες χαρτὸδ. »	40.000

Τὸ μέγα Εὐχολόγιον, ἔκδοσις Βενετίας 1891 »	75.000
Καινὴ διδαχὴ, Μηνιαῖον περιοδ. Μελετίου Ἀθηνῶν α' τό- μος δερματόδετον »	30.000
Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος, Γόλδσμιθ, ἔκδ. Βιέννης 1807 ὅλο δερμ. »	25.000
Ἱστορία Ἱ. Μ. Ζωοδόχου Πηγῆς Λογγοβάρδας, Σαγκριώτου . . . »	5.000
Χριστιανικὸν ἡμερολόγιον, Εὐγ. Κωσταρίδου Ἀρχιμ., ἔτη 1—4 ἕκαστον »	5.000
Ἑβραϊκὴ ἀρχαιολογία, Κ. Κοντογόνου »	20.000
Ἰουλιανοῦ Αὐτοκράτορος, τὰ σωζόμενα Paris 1630 »	100.000
Ἑκκλησ. Ἱστορία, Μελετίου α' καὶ δ' τόμος, Βιέννη 1783 . . . »	100.000
Ἐπιτομὴ φυσικῆς, βιβλία 3 Νεοφύτου Δούκα, Αἴγινα 1843 δερ. »	25.000
Σπαρτίον ἔντριτον. Κατὰ τῶν ἐπηρεαστῶν τῆς εἰς Χριστὸν πί- στεως κλπ. Βιέννη 1804 »	25.000
Στοιχεῖα λογικῆς, μεταφυσικῆς καὶ ἠθικῆς, Φρ. Σοαυίτου α' καὶ β' τόμος, Βιέννη 1804, ὅλο δερμάτινι »	50.000
Εἰρηολόγιον περιέχον τοὺς εἰρημοὺς τῶν Κανόνων κλπ. πανόδ. »	8.000
Ταμῆιον ὀρθοδοξίας χαρτόδετον »	25.000
Τετραευάγγελον εἰς μέγα σχῆμα Βενετίας πανόδετον »	40.000
Ἡ Κωνσταντινούπολις Σκαρλ. Βυζαντίου τόμ. β'. δερματόδ. »	35.000
Οἱ σεισμοὶ τῆς Χίου κ.λ.π. Σπ. Παγανέλη λινόδετον »	15.000
Φιλοσοφικὸν Δοκίμιον περὶ τῆς προόδου καὶ πτώσεως τῆς Π. Ἑλλάδος Γ. Κωζάκη Τυπάλδου Ἀθῆναι 1839 »	30.000
Ἀπολλοδώρου τοῦ Ἀθηναίου, περὶ θεῶν βιβλία Γ' »	25.000
Συμπλήρωμα δελτίου Σωτηριάδου 1918 (πίνακες Μονῶν). »	10 000
Τόμοι «Ζωῆς» 1926 - 1932 ἄδεται ἕκαστος τόμος »	10.000
Ὅλοι ὁμοῦ 7 »	50 000
Μεγάλῃ Ἑλλ. Ἐγκυκλοπαιδείᾳ Μακροῦ ὁ δευτέρου τόμος Ἀθαν. ψυχῆς - ἀκαδημεικός, πανόδετος »	100.000
Θησαυρὸς ἁγίων (παρακλητικοὶ Κανόνες ὄλων τῶν ἁγίων) »	25.000
Ὁ ὀδοιπόρος Φιλοθέου Ζερβάκου ἡγουμ. Ἱ. Μ. Λογγοβάρδας »	12.000
Γνώθι σαυτὸν Γ. Πειραιτικῶ »	1.000
Ἐγκώμιον εἰς τὸν ὄσιον Ἀθανάσιον τὸν ἐν Ἀθῶ »	1.500
Μέγας Συναξαριστῆς δωδεκάτομος Πατρὸς Μαθαίου	
α'. Τόμος ἄδεται 28.000 δεμένος »	40.000
β'. » » 20.000 » »	32.000
Συναξαριστῆς Δουκάκη, Σεπτέμβριος ἄδεται »	20.000
Ἀόρατος πόλεμος, Νικοδήμου »	15.000
Πράξεις τῶν Ἀποστόλων με φιλολ. καὶ φιλοσοφ. σχόλια Μελίτη 1827 πανόδετον »	30.000
Ὁ Ραββίνος Ἰσαὰκ τόμ. α'. δερματόδετον »	15.000
Ἡ ἐν Βενετίᾳ ἑλλην. ἀποικία, Ἱ. Βελούδου Βενετία 1893 πανόδετον	15.000
Ἀπαύγασμα τῆς κοινωνίας, Περίδου, λινόδετον »	10.000
Βραβίλα Ἀρμένη, Δοκίμιον ἰδεῶν καὶ ἀρχῶν δερματόδ. »	20.000
Κατάλογος Πατρ. Κων. πόλεως Ζ. Μαθᾶ ἀπὸ τὸ 36 μ. Χ. λινόδ. »	10.000
Κομνηνοῦ, ὀργανικὴ χημεία, λινόδετον, »	50.000
Ἱστορία ἑλλην. φιλολογίας, Σκούφου, λινόδετον »	50.000
Βίος Κοραῆ καὶ Καποδίστρια Νεοφ. Δούκα, Αἴγινα 1834, . . . »	15.000
Λόγος Κ. Ἀσασίου, Ἀθῆναι 1858 »	10.000